

הנה חלקי שאלות ותשובות "אשר בנחל", נדפסו כבר כמה פעמים בכמה מהדורות, ונתפשטו מאד בעולם, עד שיש בני-אדם שמחיים ומחזקים עצמם עם ספרים אלו, וכל חיותם והתמדתם בלמוד התורה הקדושה, היא רק על ידם, ומה גם שאפלו את הנהגתם בגשמיות הם גם-כן לוקחים מספרים אלו, כי הספרים מדברים אל האדם כדבר איש אל רעהו, והאב אל בנו, והרב אל תלמידו.

והנה ספרים אלה נדפסו עד עתה שלא כסדר השנים, רק בכל כרך מערבים מכתבים מכמה שנים, וכן חסרים הרבה מכתבים מכמה שנים, לזאת לקחנו על עצמנו לסדר את כל חלקי שאלות ותשובות "אשר בנחל", מהמכתב הראשון שנדפס עד עתה, דבר המסתפם ביותר משבעים אלף מכתבים, וסדרנו את המכתבים על-פי סדר השנים, וכן הוספנו מכתבים רבים שהגיעו לידינו אחר-כך מכתב יד, אשר טרם ראו את עין הדפוס, וכמו-כן סדרנו את המכתבים בהדפסה מחדשת עם נקוד בתכלית ההדור והיפי, והכנסנו את כל מראי המקומות מפסוקי תנ"ך וחקמינו הקדושים ו"ל, כאשר עיניכם תראינה, גם הוספנו מפתח הענינים על

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבָר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וּיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֵתָה אֶת כְּרֶךְ ק"ו,
וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כְּרֶךְ אַחַר כְּרֶךְ, וּבִלְבָנוּ תִקְוָה, שְׁפָל מִי שְׂיִקְרָא בְּזֵה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלוֹ הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תַנ"ךְ וְעַל מְאֲרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר
הַקְּדוּשׁ וְכו', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוֹ הִירוּד
וְהַנְּמֹךְ בְּיוֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ בְּאִפְּן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיוֹן לְשִׁכְל
תַּחְתּוֹן, מֵעִילָא לְעֵלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׂרָגִיל בְּהֵם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בְּהֵם, וְאִזּוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, ח'בָּלִים נִפְלוּ לָנוּ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינֵן ל'א ר'אֲתָה
אֱלֻקִּים ז'וֹלְתִיךְ י'עֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֵלָה שְׁלִמְיָה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשאר אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל בשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק כפשוטם ולהלבישם בכלים מכלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות כרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שפן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרחץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידיים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם כמטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו', וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרכי התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים בחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשט, או דרוש, או רמז, או סוד, או

פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או

שחינוך ש...
 מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכה נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעיין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחמר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח

נצחיים?! והלא כִּמָּה תחבולות עושים וכמה ספרים לאֲלָפִים ולרַבּוֹת מְחַבְרִים בְּשִׁבִיל עֲסָקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קל וְחֹמֶר כִּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ' ספרים עד אין קץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֻרֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּיֵּן לְעֲצֻמְנוּ צִידָה לְדַרְכֵנוּ הֶרְחֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבִהְבָּלָיו וּבִטְעוּיָתָיו וְכוּ', וכמה ספרים ותחבולות אין מספר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֵצָה וְתַחבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בְּנוּ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחְיֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצִחִיִּים, לְקַרְבֵּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נמצא, שְׁכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרְאִים שֶׁכָּבַר נִמְצְאִים בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֵצָם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן כִּמָּה סְפָרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנִּתְחִיל לַגַּע בְּתוֹרָה, מְכַל שֶׁבֶן וְכָל שֶׁבֶן לְבוֹא לְחַדְרֶיהָ וּלְיַרְד לְעַמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁחִבְרוּ עַד הַנּוֹה, עַדִּין אֵינָם חֹלְק אֶחָד מֵאֶלֶף מַעֲמָק רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלּוּ עוֹד, בְּעַת שֶׁיִּתְגַּלּוּ סִתְרֵי וְרִזֵּי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לְלַעַג וּלְבִזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְהַר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כִּמָּה וְכִמָּה מְדִינּוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבְמִקְוֹמוֹת אֵלּוּ מִתְפַּשְׁטִים אֵלּוּ הַסְּפָרִים וְהֵם מְחִיִּין אֶת עֲצֻמָּן בָּהֶם, וּבְמִקְוֹמוֹת אֲחֵרִים מְחִיִּין אֶת עֲצֻמָּן בְּסִפְרִים אֲחֵרִים. דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו

ה'תש"ח

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, פֶּאֶשֶׁר יִרְאֶה הַרְוָאָה, כִּקְּט מִכָּל סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ וְ"ל בְּכֵלִים מְכֵלִים שׁוֹנִים, וּבְדֶרֶךְ הַרְוָאָה אֲשֶׁר מְעַרְב כִּמָּה סָמִים יַחַד (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן נוז), כִּי כָּל הַרְפּוּאוֹת הֵן הַרְפָּבוֹת, דִּהְיִנוּ שְׁלֹקְחִים סָם פְּלוּנֵי וְעֵשֶׁב פְּלוּנֵי בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל כֶּף וְכָף, וְכֵן עֵשֶׁב אַחֵר, שְׁמִשְׁקָלוֹ כֶּף וְכָף, וְכֵן שׁוֹקְלִים מִכִּמָּה מֵינִים, וְכָל עֵשֶׁב וְעֵשֶׁב יֵשׁ לוֹ כֶּח אַחֵר, וּמְעַרְבִין אֵלָיו הַמֵּינִים בְּיַחַד, וְעוֹשִׂין מֵהֶם הַהַרְפָּכָה, וְזֹאת הַהַרְפָּכָה יֵשׁ לָהּ כֶּח לְרַפָּא הַחֹלְאָת, כִּי עֵקֶר הַרְפּוּאָה הוּא עַל-יְדֵי הַרְפָּכָה דִּיקָא, שְׁנַעֲשֶׂה לָהּ כֶּח אַחֵר חֲדָשׁ, עַל-יְדֵי הַכֶּח שְׁקִבְלָה מִכָּל אֵלָיו הָעֵשֶׁבִים שֶׁנִּתְעַרְבוּ, וּבְזֶה הַכֶּח הַחֲדָשׁ שֶׁל הַהַרְפָּכָה דִּיקָא מְרַפְּאִין כָּל מֵינֵי חוֹלְאוֹת וְכוּ', עֵין שָׁם; וְדָבָר זֶה יִכּוֹל כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמְחִיב לַעֲשׂוֹתוֹ — לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת בְּעוֹלָם, וּלְהַצִּיל נַפְשׁוֹת מְרֵדֵת שַׁחַת, וּבִפְרָט אִם בָּא אֶחָד וְשׁוֹאֵל אוֹתוֹ, מִטַּל עָלָיו חַיִּיב לַעֲנוֹת לוֹ, כִּי הַרְבֵּה דוֹרוֹת תְּלוּיִים בְּנַפְשׁ זוֹ, וְאִם תִּרְחַקְהוּ בְּעֵנְוָה שֶׁל שְׁקֵר, אַתָּה הוֹרֵג אוֹתוֹ וְכָל הַתְּלוּיִים בּוֹ וְכוּ', וְזֶהוּ הַחֶסֶד הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר בְּעוֹלָם, וְאִין עוֹד חֶסֶד גָּדוֹל מִזֶּה — כְּשׁוֹזְכִין לְהַכְנִיס אֶת הַדַּעַת הָאֵמֶת בְּחִבְרֵיו, וּבִפְרָט בְּעֵתִים הַלְלוּ אֲשֶׁר הַחֲשֵׁף וְהָאֶפְלָה נִתְפַּשְׁטוּ בְּעוֹלָם, וְנִתְקַיִּים בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים (אִיכָּה ד, א): "תִּשְׁתַּפְּכֶנּוּ אַבְנֵי קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת", דִּהְיִנוּ יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים מִתְּגַלְגָּלִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת נְעָרֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עוֹבְרִים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה בידועים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתובתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמת, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתה יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן פן יהי רצון!

יְיָ יְיָ כָּרֵךְ קו

כד תרט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וָאֵרָא, כ"ט טַבַּת ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל הָרֵב ... שְׂיַחֲיָה נִצַּח.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל גְּדֹל פְּעֻלוֹתֶיךָ הַמְרֻבּוֹת, שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמוֹכָה אֶת הָרַבִּים בְּקִרְוֵיב רְחוּקִים, עֲלֶיךָ לְדַעַת שְׂאֵצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ הוּא הַדְּבָר הַכִּי גְדוֹל — כְּשֵׂאֲדָם מְרַחֵם עַל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְקַרְבֵּן לְאַבְיָנוּ שְׁבַשְׂמִים, וְעַל-כֵּן בְּאֵתִי לְחִזְק וּלְאַמֵּץ וּלְעוֹדֵד אוֹתָךְ, שְׂתַכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֹז, וְאֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, כִּי כָּל דְּבָר שְׁבַקְדָּשָׁה, הֵהֱכִיחַ שְׂתִּהְיֶינָה עֲלֵינוּ מְנִיעוֹת רַבּוֹת, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדְתָךְ, עִבּוּדַת הַקְּדָשׁ, וְאֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, וְאֵז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

מִי שְׂזוֹכָה לְקָרֵב נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדִיָּוָה נִפְתַּח לוֹ פֶּתַח בְּשַׂמִּים, וְכֹל תְּפִלוֹתָיו מִתְקַבְּלוֹת, כִּי כָּךְ מוּבָא בְּשֵׁם צְדִיקִים — כְּשֵׂאֲחֵד פּוֹתַח דְּלָתוֹ לְרַחוּב, בְּאוֹתוֹ רָגַע נִפְתַּח לוֹ חִלּוֹן בְּשַׂמִּים, הֵינּוּ כְּשֵׂאֲדָם מְקָרֵב אֶל אַבְיָנוּ שְׁבַשְׂמִים, נִפְתַּח לוֹ חִלּוֹן וּפְתַח

בשמים, שיכול לפעל אצל הקדוש-ברוך-הוא כל מה שהוא רוצה. לזאת אל תהיה בטלן! אלא תקח את עצמך בידיך, וביתר שאת וביתר עז תקרב את נשמות ישראל אל אבינו שבשמים, ותעשה עוד שעור ועוד שעור, ואל תסתכל על כל המונעים והמחלישים את דעתך.

אני מקנה אל הקדוש-ברוך-הוא, שיפתן לי את החיים, שבכל פעם שאהיה בארצנו הקדושה, בלי נדר, אבקר לילה אחד בבית מדרשך, לחזק ולעורר את המקרבים שלך באמונת חכמים, רק חזק ואמן, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרי.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ט טבת ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ותשואות חן לך על התפלות שהתפללתם עלי במקומות הקדושים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהתפלות שתקבלנה לרחמים ולרצון לפני אדון כל; כי באמת אני צריך להמון ישועות, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, ששכר אזכה ליצאת מהמצר, ולבוא אל הרחבה גדולה.

נא ונא ראי לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז להיות בשמחה — בין בגשמי ובין ברוחני, ועליך לזכור תמיד, כי חסד אל כל היום, והרגילי את עצמך לתת תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, כי זה היסוד ביהדות — לתת תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל פרט ופרט, ועל-ידי-זה נתקבלות התפלות והבקשות, כי כשאדם מקדים תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, אז מתקבלת תפלתו בנקל, ולכן הרגילי את עצמך למצא את הטוב שבה, ואת החסדים והרחמים גמורים שעושה עמך הקדוש-ברוך-הוא, ועל-

אֲשֶׁר כד תריא בנחל יג
דייזה תוכלי להודות ולהלל ולשבח ולפאר את הבורא ותברך

אם אפשר לך להצטרף עם הנשים שאומרות תהלים, מה טוב ומה נעים, כי אמירת תהלים ממשכת ישועות ורחמים רבים וחסדים גדולים על האומרם, ואנחנו צריכים המון ישועות, ולכן תצטרפי גם-כן אל אמירת תהלים, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תריא.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ט טבת ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

מאד מאד רציתי לשמע הטוב ממך, כי אין את יכולה לתאר ולשער את גדל הצער והעגמת נפש שיש לי מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות בבית, שנשארת לבד, עם כל זאת באתי לאמץ ולעודד ולשמח אותך, שתמיד תמצאי את הטוב, ותזכרי שהקדוש-ברוך-הוא, הוא אב הרחמן, ויש הרבה דברים שאנחנו לא מבינים, ומי יודע איזה מין כפרת עוונות זה, רק תסתכלי על הטוב שבכל דבר, ואז תראי נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

ראי להחזיק מעמד ולא להשבר, ואף שאני יודע, שכואב לך מאד מאד, שבעלך נעלם לך, עם כל זאת החיי את עצמך עם הילדים, והקדוש-ברוך-הוא ירחיב לך בגשמיות וברוחניות.

אני מתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שיחוס וירחם עליך, ויאמר סוף וקץ לכל צרותיך, וכבר יהיה לך טוב בחיים, ואני מאד מאד

מִצְטַעַר בְּצַעֲרָךְ הַקֶּשֶׁה הַזֶּה, כִּי אֶת אֶצְלִי כָמוֹ בֵּת וְכוּ', וְיוֹתֵר מִזֶּה וְכוּ', וְאֲנִי כּוֹאֵב אֶת כְּאַבְךָ, וּמִצְטַעַר בְּצַעֲרָךְ הַקֶּשֶׁה.

חֲזָקִי וְאִמְצִי מְאֹד, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבּוֹדָאֵי יֵשׁ עֲנִין שִׁיתֶּהֱפֹךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְחִכּוֹת וּלְקוֹוֹת עַל הַכִּי טוֹב.

רְאֵי לְכַתֵּב לִי, וּמִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפָחִי בֵּי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרבי

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וְאֵרָא, כ"ט טַבַּת ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שִׁתְחַיֶּה.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שִׁתְכַתְּבִי לִי דו"ח אֵיךְ אֶת מִתְחַזְּקֶת, וְאֵיךְ הַכֹּל עוֹבֵר אֶצְלָךְ, מַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם תְּכַנְיִסִי בֵּין הַשְּׁעוּרִים שֶׁלָּךְ עֲנִין שֶׁל חֶסֶד, שִׁתְגַּמְלֶנָּה הַנָּשִׁים אַחַת עִם הַשְּׂנִיָּה עֲשִׂית חֶסֶד, כִּי יֵשׁ הַמּוֹן מְסֻבֵּנוֹת, שְׁעוֹבְרוֹת יְסוּרִים קָשִׁים וּמְרִים וְכוּ' וְכוּ', כְּמוֹ ... שִׁתְחַיֶּה, שְׁבַעֲלָה, לֹא עָלִינוּ, יָרַד מִדַּעְתּוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, וְהִיא נִמְצָאת לְבַד בְּלִי שׁוּם עֶזֶר, וְעוֹד כְּמָה נָשִׁים שֶׁהֵן מְבַדְּדוֹת, וְהִתְהַ מְצִיגָה גְדוֹלָה מְאֹד, אִם אֶת יְכוּלָה לְחַזֵּק אוֹתָן, וְכֵן לְחַזֵּק אֶת נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, שִׁתְחַזְּקֶנָּה אַחַת אֶת הַשְּׂנִיָּה, וְהִיא זֶה שְׂכָרִי; כִּי בְּאֶמֶת בָּאֵנוּ לְזֶה הָעוֹלָם רַק לְתַכְלִית אַחַת — לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד אֶחָד עִם הַשְּׂנִי, וְכֵן מוּבָא בְּמִדְרָשׁ (יְלָקוּט שְׁמַעוֹנִי, הוֹשַׁע ו'): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חֲבִיב עָלַי חֶסֶד שְׁאֵתָם גּוֹמְלִים זֶה עִם זֶה, יוֹתֵר מֵאֵלֶיךָ עוֹלוֹת שְׁעֵתִיד שְׁלֵמָה לְהַבִּיא לְפָנַי, וְלָכֵן תְּחַדִּירִי אֶת מֵדַת הַחֶסֶד בֵּין הַנָּשִׁים, וְשִׁתְחַזְּקֶנָּה אֶת עֲצָמָן בְּיַחַד.

הַעֲקֵר רְאֵי לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִרְגְּלִי אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לָנוּ רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֹל מַה שְׁאֵת צְרִיכָה — בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, תִּבְקְשִׁי

טו

בַּנְחָל

כד תריג

אָשֶׁר

ותחתונני ממנו יתברך. והוא יתברך בודאי לא יעזב אותך, ותהיי

שְׂמֵחַת יְיָ וְיָדֵי יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תריג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֹדֵר וְאָרָא, כ"ט טַבַּת ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אודות השאלה, אם הוא אֵמֵר שְׁלֹדַעַת ... גֵּרוֹ יְאִיר, הַמְרָאָה
מִתָּר, יֵשׁ לָךְ עַל מַה לְסַמֵּךְ.

אודות השעור שאשתך רוצה לעשות, והיא מחפשת נושא,
שְׂתַקַּח אִיזוֹ שִׂיחָה מְסֻפְרֵי הַשִּׁיחוֹת, וּתְתַרְגֵּם אֶת זֶה לְאַנְגְלִית, וּמִזֶּה
תִּדְבֵר, וּבְכַפֵּר מִהַשְּׁעוֹר בְּלִילָה יִהְיוּ לָהּ דְבוּרִים מִה לְדַבֵּר. וּבְאַמַּת
זֶה דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, שִׁיחָה שְׁעוֹר בְּאַנְגְלִית לְנָשִׁים, שְׂאִינָן מְבִינוֹת
לְשׁוֹן־קֹדֶשׁ.

ראה להפקיד את הטשעק בְּחֻשְׁבוֹן הַבֵּנֶק שְׁלִי, כִּי אֲנִי צָרִיךְ
לְשֵׁלֵם עֲכָשׁוֹ סְכוּם גָּדוֹל לְמוֹעֶצָה בְּעֵבֹר אֲרֻנּוֹה וְכו'.

רק חֲזַק וְאַמֵּץ, וְשׁוּם דָּבָר שְׁבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי
גָדוֹל אֲדוֹנִנְנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

פֹּה תִקְבַּל פְּמָה מִכְתָּבִים, וּרְאֵה לְכַתֵּב לִי אִם קִבַּלְתָּ.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תריד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא, ראש-חדש שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך אַתְּמוֹל, וגם את מכתבך היום, אַבְל לא הִיָּה לי הפנאי להשיבך תּכָּף-וּמִיד, אַבְל אַתָּה צָרִיךְ לְהִבִּין שִׁישׁ לי עוד עֲסָקִים לַעֲשׂוֹת... וְכֵן יֵשׁ לי עוד הַמוֹן אֲנָשִׁים לְהִשִּׁיב לָהֶם, וַיֵּשׁ אֲנָשִׁים שְׂמַחֲכִים שְׂבוּעוֹת אַרְכִּים עַד שְׁאֲנִי מֵשִׁיב לָהֶם, וְאִין הַזְּמַן בְּיַדִּי, וְעַל-כֵּן אִם אֵינִי מֵשִׁיב לָךְ תּכָּף-וּמִיד בְּמָקוֹם, אֲסוּר לָךְ לִפְלֵ בִּיאֹוֶשׁ, וְאֲסוּר לָךְ לְהִשְׁבֵּר וְלִחְשֹׁב כְּאִלוֹ אֵינְךָ חָשׁוּב אֲצָלִי, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲיֵד, שְׁאֲצָלִי חָשׁוּב כֹּל יְהוּדִי, וְאֲנִי מוֹכֵן לַעֲזוֹר לְכֹלֶם בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל, וְלִכֵּן מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה אַתָּה תִּמְשָׁיִךְ לְכַתֵּב לִי, וְאֲנִי אֲשַׁתְּדֵל לְהִשִּׁיב לָךְ, וְאִם יִתְמַהֵמָה פַּעַם הַמְּכַתֵּב, אֵל תִּשְׁבֵּר.

ובכלל הִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׁתַּצֵּא מֵהַקְּטָנוּת שְׁלָךְ, כִּי אַתָּה צָרִיךְ לְהִבִּין, אֲשֶׁר תִּאֲוֹת גְּאוּף מְצַמָּצֵמֵת אֶת הַמַּח, כְּמוֹכָא (לקוטי-מוהר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'), וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כֹּל מִיַּנִּי פְּעֻלוֹת שְׂבַעוֹלָם לְהִרְחִיב אֶת דַּעְתְּךָ, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְצַאֵת מִתְּאֲנָה זֹו, אֲלֵא עַל-יַדִּי הִרְחַבְתָּ הַדַּעַת, וְאֵיךְ זֹוֹכִים לְהִגִּיעַ לְהִרְחַבְתָּ הַדַּעַת? עַל-יַדִּי שְׂמַחָה! כִּי עַל-יַדִּי שְׂמַחָה נִתְרַחַבְתָּ הַדַּעַת, וְנִשְׁפָּעִים עָלָיו מַחִין חֲדָשִׁים, כְּמוֹכָא (לקוטי-מוהר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י'), וְאֵיךְ זֹוֹכִים לְהִגִּיעַ אֶל שְׂמַחָה? עַל-יַדִּי שְׂזוֹכִים לְמַצֵּא בְּעַצְמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת, וְדָנִים אֶת עַצְמוֹ לְכַף זְכוּת. וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי וְאֲשַׁרִּי מִי שְׂזוֹכָה לְמַצֵּא בְּעַצְמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת, לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ עַד שְׂיִמָּצֵא בְּעַצְמוֹ טוֹב, כְּמוֹכָא (לקוטי-מוהר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב).

מָה אֵמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם אַתָּה מִתְּחִיל לְלַמֵּד אֶת סִפְרוֹ הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא שֶׁל רַבְּנּוֹ ז"ל, אֲשֶׁר בְּפִירוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנּוֹ ז"ל, שֶׁהַסֵּפֶר הַזֶּה מְטַהֵר אֶת הָאָדָם, וּמְזַכֵּךְ אוֹתוֹ, וְגוֹרֵם לוֹ שְׂיִהְיֶה בְּעַל תְּשׁוּבָה וּבְעַל הַשְּׂגָה גְּדוֹל, וְשִׁתְּפַתַּח לוֹ קַשְׁיוֹת גִּידִי

לכבו, ועל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַתְמִיד בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְכַדָּאֵי לְלַמַּד

אֶתְהָ הַכִּי גְרוּעַ, וְלֶךְ אֵין כְּבָר שׁוּם תְּקוּנָה וְכוּי', חֲזַק וְתַתְחַזֵּק בְּאַהֲבָה גְדוּלָה עִם אֲשֶׁתְּךָ, וּבְיַחַד תִּשְׁמַחוּ, כִּי אֲשֶׁה בְּעֵלְהָ מְשֻׁמָּחָה (ראש השנה ו:), וְהָאֲשֶׁה מְשֻׁמַּחַת אֶת בְּעֵלְהָ, כִּי כָּל הַשְּׂרוּי בְּלֹא אֲשֶׁה, שְׂרוּי בְּלֹא שְׁמֻחָה (יְבָמוֹת סב:), נִמְצָא, שֶׁהַבְּעַל מְשֻׁמַּח אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וְהָאֲשֶׁה מְשֻׁמַּחַת אֶת בְּעֵלְהָ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁבִיתוֹ מִתְּנַהֵג עַל-פִּי דְרָךְ הַשְּׁמֻחָה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרטו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא, רֵאש־חֲדָשׁ שְׁבֻט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הָרַב ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּגְדַל שְׁמֻחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אֶתְהָ חֲקוּק בְּתוֹךְ לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, כִּי אֶתְהָ גְרַמְתָּ, שֶׁבְּכָל קַהֲלֵתְנוּ תִשְׁרָה תַּחַת אֲוִירָה שֶׁל תּוֹרָה, וְאֵלוֹ לֹא הֵייתָ נִכְנָס בְּעֵבֵי הַקּוֹרָה, אֲזַי כָּל בְּנֵי קַהֲלֵתְנוּ מְזֻמָּן הָיוּ מִתְרַחֲקִים מִתּוֹרָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאֶתְהָ הוּא זֶה שֶׁהַחֲדַרְתָּ בָּהֶם רוּחַ וְאֲוִירָה שֶׁל תּוֹרָה, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּמְשִׁיךְ בָּזֶה, וְתַמִּיד תִּדְבֹּר אֶתְם מִמַּעַלֵּת לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתוֹסִיף שְׁעוּרִים עַל שְׁעוּרִים.

בְּעִנְיַן שְׁשֹׂאֵלֶת אֵיזָה סֵפֶר טוֹב לְהַתְחִיל לְמַעַן הַהַקְדָּמָה לְהַכְנִס בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עֲצַתִּי הִיא לְלַמַּד אֶת הַסֵּפֶר הַנִּפְלָא: "פְּעֻלַּת הַצַּדִּיק", כִּי הַסֵּפֶר הַזֶּה מְדַבֵּר מֵהַתּוֹלְדוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל מֵעַת שָׁנוּלָד עַד הַסֵּתְלָקוֹתוֹ, וּמְשֻׁלְבוֹת בּוֹ כָּל שִׁיחוֹתָיו וְעִבּוּדוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל

רבנו ז"ל, וזה יכניס תשוקה עצומה ללמד תורה, ולהתנהג על-פי דרך החסידות, ועל-פני טוב שתתחילו ללמד בספר הקדוש "פעלת הצדיק", ומלבד זאת תהיו חזקים בכל יום ללמד ביחד קונטרס אחד מספרי "אוצר הקונטרסים", וזה יחזק ויאמץ ויעודד וישמח את נפש ההוגה בה.

חזק ואמץ, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ועוד תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, אשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו, להחזיר בין נשמות ישראל ללמד תורה, ואז כל השקר של לומדי התורה מתחלק בו.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי אין לנו בזה העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואשרי מי שזוכה לדבר בכל יום אליו יתברך, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרטז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא, ראש-חדש שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... שתחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, כי את צריכה להבין, שמאד מאד כואב לי כל מה שאת עוברת, עם כל זאת שמחתי מאד לשמע שאת מתחזקת ומחזיקה מעמד, וכן צריך להיות, כי כך קבלנו מרבנו ז"ל, שאדם צריך להחזיק מעמד בכל המצבים הכי קשים שעוברים עליו, כי אף אחד אינו בטוח, שעליו לא יגיע היום, שיעברו עליו אילו משברים ונגלים, וזה כל הלמוד העמק של רבנו ז"ל — להתחזק בכל המצבים הכי קשים.

בנדאי את עוברת עכשו ממש יסורי תפת, אבל לדעתי, את צריכה להתחיל לסגר לו גם את הדלת, ולא לכבס לו את הכביסה

אָשֶׁר   כד תריז   בנחל   יט

וכו' ושאר דברים וכו', כי כל זמן שהוא רואה, שיש לו איזו שפחה

את צריכה להתחיל לקחת אתו יותר קשות, וקדעתי, זה יעזר
שיפקח את העינים להיכן הוא נפל.

מה אמר לך! אני מתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שכבר יתרחב
לך בגשמיות וברוחניות, העקר תחזיקי מעמד ואל תשברי, ואני
תמיד מתפלל בשבילך, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שישמע את תפילתי
ברחמים ובתחנונים, ונשמע רק בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

מתי שאת רק יכולה תכתבי לי מכתב, וממש תחיי אותי, כי
אני מאד מאד שבויר ממה שעובר עליך.

כד תריז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא, ראש-החדש שבט ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע את
הבקרת וכו', כי זה מה שאני מבקש את אנשי שלומנו, בכל פעם
ברגע שיש איזו בקרת הן בתלמוד-תורה והן בבית-ספר והן
בפעוטון, להודיע לי תכף-וימיד, אני בודאי אטפל בזה, כי אני רוצה
שהילדים שלנו יקבלו את החנוף הכי טוב, ואני רוצה לבנות
מערכת חנוף פה ביבנאל, שאין בכל העולם כלו.

ולכן תשואות חן לך על זה שהתלוננת וכו', ואני כבר מטפל

כ אֲשֶׁר כד תריח בַּנְּחָל

בְּזֶה, וְתִרְאֵי כְּבֹד שְׁנוּי גָּדוֹל. תִּתְּנֵי לְזֶה כַּמָּה יָמִים, וְאִז תִּרְאֵי אֶת
הַשְּׁנוּי, כִּי כְּבֹד דְּבִרְתֵי עִם הַמְּנַהֵל.

וּבְאֵמֶת יִלְד צָרִיף לְלַכֵּת אֶל הַתְּלֻמוּד-תּוֹרָה עִם חֶשֶׁק וּבִשְׂמִיחָה,
וּבְרִגְעָה שֶׁהוּא מִתְמַרְד, וְאֵינּוּ רוֹצֵה לְלַכֵּת, צָרִיכִים לְדַעַת שְׂמִשְׁשָׁהוּ
קָרָה בַּחֲדָר, וְתִכְף-וּמְיָד לְחַקֵּר מֶה וּמֵי וְאֵימַת.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׂמְחֵי אֶת נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂבִיחוֹת הַשְּׂמִיחָה שֶׁתִּהְיֶה בֵּין נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, יָבוֹא לָכֶם בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

וְכֵן רְאֵי לְשִׂמַח אֶת בְּעֵלְךָ וְאֶת הַיְלָדִים, וְתִשְׂתַּדְּלֵי שֶׁתִּהְיֶה
בֵּינְכֶם אֲוִירָה שֶׁל שְׂמִיחָה, וְזֶה יַעֲזֹר לָכֶם מְאֹד בַּפְּרִנְסָה, כִּי פְּסוּק:
"וְהָיִיתָ אִף שְׂמִיחַ" (דְּבָרִים טז), סוֹפֵי תְבוּת: חַת"ף, שֶׁהוּא שֵׁם שֶׁל
פְּרִנְסָה, כְּמוֹ סוֹפֵי תְבוּת שֶׁל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קמ"ה): "פּוֹתִיחַ אֶת יְדֵיךָ",
שֶׁעַל-יְדֵי שְׂמִיחָה זוֹכִים לַפְּרִנְסָה בְּשִׂפְעָה.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תריח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא, רֵאש־חֲדָשׁ שְׁבֵט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּחְזִיק מֵעַמֶּד, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יִשְׁבֹּר
אוֹתְךָ, כִּי אֲנִי מְאַמֵּן בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁעוֹד מְעֻט הַכֹּל יִתְהַפֵּף
לְטוֹבָה, וְכָל זֶה נְסִיווֹת שְׂמִיחוֹת אוֹתְךָ מִהַשָּׁמַיִם לְרֵאוֹת אִיךָ תִּחְזִיק
מֵעַמֶּד, וְאִיךָ תַעֲבֹר אֶת הַכֹּל, אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּאֵמֶת
תַעֲבֹר אֶת הַכֹּל.

מֶה טוֹב וּמֶה נְעִים, בְּאֵם תִּקְבַּע לְעֶצְמְךָ שְׁעוֹר קְבוּעַ עִם הָרֵב
... נ"י, כִּי בְּזִכּוֹת לְמוֹד הַתּוֹרָה שֶׁתִּלְמַד אֶפְלוּ חֲצֵי שָׁעָה בְּיוֹם, יִמְשָׁךְ

אָשֶׁר   כד תריט   בַּנְחֹל   כא

עליך שפע ברכה והצלחה, וזה לא יכולים לתאר את גדל הזכות

שבת, ואלו דברים מאד הכרחיים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתצליח דרךך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תריט.

בעזרת השם ותבונה, יום חמישי לסדר וארא, ראש-חדש שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שלבל תשפח לדבר את השלש נקודות לפני קבלת שבת, כי הם דברים הכרחיים עד מאד.

גברת ... שתחיה, תקתקה את השיחה שדברנו היום עם הבנות בשם "הפרת הטוב", ומה טוב ומה נעים, אם תמסר את זה לכל הבנות הגדולות ולכל הבנים הגדולים, שיקחו את זה לביתם, וזה לא נורא שגם ההורים ילמדו בזה, כי תהלה לאל, הם דבורים נפלאים.

אם אתה יכול גם השבת לדבר בבית-הכנסת "שבת אחים" — מה טוב ומה נעים, או שתשלח את ... גרו יאיר, וכמוכן ברשות הגבאי.

כב אשר כד תרכ בנחל

מאד מאד אבקש אותך, שתכתב לי תכף-ומיד פקס אחרי
שדברת עם ... ותדבר אתו כמו שהסברתי לך בטלפון.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרכ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא, ראש-החדש שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי ה'קד לך
מאד ... גרו יאיר.

פה תקבל כמה מכתבים מאד נחוצים למסר אותם לייעדם עוד
בבקר השכם, כי הם מאד נחוצים.

נסיתי להתקשר אליך בלילה, אבל כבר אף אחד לא הרים את
הטלפון, בקשר לבנדך ... גרו יאיר, אתה יודע שאני רוצה מאד לשדך
אותו בקיץ, ובין כך יש לנו בעיה רצינית ש... הולכת ומוסרת וכו'
וכו', ועל-כן תעזר את ר' ... גרו יאיר, שידבר לפני אנשי שלומנו
לפני קבלת שבת את כל אשר שמתי בפיו, כי לא כל דבר יכולים
לכתב, ובפרט כשכבר נכנס בחקירה במשטרה, צריכים להזהר מאד
מה שכותבים, ובפרט מ... הנ"ל, צריכים מאד לשמור, ולהזהיר
מפה לאזן את אנשי שלומנו, שישמרו ולא יתעסקו אתה כלל, כי
היא דומה לעכביש שיורק מפיו קורי עכביש, ותופש בזה זבובים,
ומוצץ להם את הדם, וכך היא עושה עם נשות אנשי שלומנו,
התמימות שהן הולכות אחר הדבורים 'המתוקים' שלה, ובאמת היא
שליחה מהסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו.

נא ונא תעזר את אנשי שלומנו מפה לאזן, שיגידו לנשותיהם,
שתשמרנה מאד מהקלפה הזו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד רצייתי לשמע הטוב ממך, ואיך שאתה מתחזק.

לדעתי, אתה היית יכול להיות אצלנו "איש קשר" וכו', וכן תעסק בשאר עבודות הקהלה, כי מה אתה צריך להיות עוזר למלמד, בשעה שאתה יכול לתרם לקהלתנו המון, כי אני רוצה עכשו להרחיב את הפעילות הן של בית-הספר והן של התלמוד-תורה והן של הכוללים, ואני מאד מאד צריך "איש קשר", ולדעתי אתה מאד מאד מכשר לזה, וכדאי לך לדבר עם ר' ... גרו יאיר מענין זה.

ראה לקבצ' לעצמך שעורים בסדרן בכל יום במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש, ותהיה מאד חזק בזה, ואז טוב לך כל הימים.

אשרי מי שזוכה לדבר בכל יום אליו יתברך, ואז יצליח דרכו, כי הדבור שמדברים עמו יתברך — הוא הצלחה כזו, הצלחה שאין לתאר ואין לשער כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרכב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא, ראשי-החדש שבט ה'תשנ"ז.

שלום רב אַל ... שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, וגדל שמחתי לשמע הטוב מכם,

כד אָשֶׁר כד תרכג בנחל

פי שְׁנֵיכֶם חֲקוּקִים בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, וְאַתֶּם לֹא יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הָאֱהָבָה שֶׁישׁ לִי אֲלֵיכֶם.

בְּזֶה שֶׁהִלַּכְתֶּם לְגוֹר בְּאֲשֶׁדוֹד, זֶה הָעֲנִנְן שְׁלָכֶם, וְאַתֶּם יוֹדְעִים שְׁאֲנִי לֹא מִתְעַרֵב בְּעֲנִינִים כְּאֵלוֹ, אֲדַרְבֶּה אֲנִי תְּמִיד מִתְּפַלֵּל שֶׁיְהִי לָכֶם טוֹב, וְאַתֶּם שְׁנֵיכֶם חֲקוּקִים בְּלִבִּי כָּל הַיָּמִים, וְאַנִּי מִתְּפַלֵּל עֲלֵיכֶם וְעַל יְלַדֵיכֶם, שֶׁתְּהִי לָכֶם הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

נָא וְנָא רְאוּ לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וְאֵל תְּהַסְסוּ, כִּי אַתֶּם אֲצָלִי כְּמוֹ יְלָדִים, וַיִּתֵּן לָכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תְּמִיד הַצְּלָחָה.

אִוֹדוֹת הָאָדָם שָׁרְמָה אֶתְכֶם, בְּיָדָאֵי תִתְּבַעוּ אוֹתוֹ לְמִשְׁפָּט.

אִוֹדוֹת הַדִּירָה בִּיבְנָאֵל, אַתֶּם קְנִיתֶם אֶת זֶה בְּשִׁבְעִים אֶלְף דוֹלָר, וְאַנִּי לֹא יְכוּל לְהִתְעַרֵב בְּמַחִירִים, כִּי זֶה לֹא הִתְחַוֶּם שְׁלִי לְהִתְעַרֵב בְּנִכְסֵי דְלֹא נִיְדִי.

רְאוּ לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, וּלְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, כִּי כְּשִׁמְכֵבְדִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְהִבִּיתָ הוּא בֵּית שְׂמֵחַ, אִזּוֹ הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

הַכֹּפֵל הַדָּבָר, רְאוּ לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיוּנִי, כִּי אַתֶּם שְׁנֵיכֶם חֲקוּקִים בְּתוֹךְ לִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא, רֵאשִׁי-חֲדָשׁ שְׁבֻט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וְגִדְּל שְׂמֵחָתִי שֶׁחִלַּקְתָּ הַיּוֹם לְתַלְמִידִי הַכוֹלֵל מֵאָה שְׁקָל לְכָל אֶחָד, אִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל, כִּי מִסְּפָנִים,

אָשֶׁר   כד תרכד   בַּנְחָל   כה
עוֹבְרַת עֲלֵיהֶם עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת גְּדוֹלָה, וְלִכְן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת

ובין ברוחני, ותשמח את אשתיך, ובזכות זה גם לך תהיה שמחה.
הרגל את עצמך לדבר אליו ותברך, אשר כל דבור ודבור
שמדברים עמו ותברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין
לתאר ואין לשער כלל.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לשלח לי דיו"ח מה שקורה בקהלה, כי מאד מאד נחוץ
לי לדעת כל פרט ופרט.

כד תרכד.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר וארא, ראש-חודש שבט ה'תשנ"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו ואיר.
לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מך.

מי יתן, שתלבש בשבת שטרומל ובגדים לבנים, ואתה לא
צריך להתביש מאף אחד.

אודות הדירה וכו', רציתי לדבר איתך, אם יש איזו אפשרות
שתקשר אלי וכו'.

העקר ראה לחזק את עצמך ולחזק את אשתיך. ועליך לדעת,
כי אינו דומה רוק לבין אברך שהתחתן, בודאי פשאדם רוק יש לו

יותר זמן ללמד ולהתפלל, ולקום באמצע הלילה, כי אין לו מי שיפריע לו, ואתה התחנת, ועכשו יש לך מניעות כאלו, ובפרט שאשתך הרה, ואתה צריך לשמר עליה, אז מה שיך שתצטער, אדרבה אתה צריך לשמח, שתהלה לאל, נעשית אברך, ועוד מעט תהיה אבא, ואחר-כך סבא, ואחר-כך תצא מזה העולם וכו' וכו', ועל-פן ראה לשמח עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בך, ואל תהיה שבור מפל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, אלא תמצא בעצמך נקודות טובות, כי זה העקר, שאדם ימצא בעצמו נקודות טובות, ויחזק את עצמו בכל מה שיוכל, כי אין זו עצה לפל בדעתו ולהיות במרירות, כי זו עצת היצר, אשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר.

העקר ראה לשמח את אשתך, כי חכמינו הקדושים אמרו (ראש השנה ו'): אשה — בעלה משמחה; ואשתך עוברת הרבה הרבה קשיים בחיים, ולכן ראה לשמחה ולדבר על לבה, והקדוש-ברוך הוא יעזר לכם שתצליחו.

נא ונא תקבע לעצמך שעורים כסדרם בכל יום במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש, ועל-ידי-זה תצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כּד תּרְכָה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא, ראש-חודש שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה בין בגשמי ובין ברוחני, ומוהרנ"ת ז"ל אמר פעם לאחד מאנשי שלומנו: אם היית תמיד בשמחה, לא היית רואה פני גיהנום, ולכן צריכים לעשות כל מיני פעולות

אָשֶׁר   כד תרכו   בַּנְחַל   כז

שְׂבַע עוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּבִפְרֵט אַתָּה, שְׂעַבְרוּ עֲלֶיךָ כָּל מִינֵי צְרוּת

בְּעוֹלָם הַזֶּה, זוֹכָה לְהַפְנִיס בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת בְּעוֹלָם הַבָּא, וּבִפְרֵט כְּשֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, אִזּוֹ זוֹכָה לְהַגִּיד "אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּה", "קְדוּשָׁה", ו"בְּרָכוּ", שְׁזָה עֵקֶר הַהֲצִלְחָה שְׁלֵנוּ, וְזֶה מֵה שִׁישָׂאֵר מֵאַתָּנוּ, וְלִכְּן תִּתְפַּלֵּל דִּיקָא בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, וְאַל תִּסְתַּפֵּל עַל אֶף אֶחָד, וְתִדַּע שֶׁאֶף אֶחָד לֹא מִסְתַּפֵּל עֲלֶיךָ, כִּי הַכֹּל דְּמִיּוֹנוֹת, כָּל אָדָם חוֹשֵׁב שְׂכָלָם מִסְתַּפְּלִים עֲלָיו, וְכֻלָּם שׁוֹנְאִים אוֹתוֹ, וְכֵאלוֹ אֶף אֶחָד אֵינּוּ רוֹצֶה בּוֹ וְכוּ' וְכוּ', מִי שְׁזוֹכָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵינּוּ רוֹצֶה שׁוּם דְּבַר רַק אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הוּא מְצַלִּיחַ דְּרָכוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂדַבּוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרכו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא, רֵאש־חֵדֶשׁ שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְגִדְל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּתוֹךְ פְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב
כָּל הַיָּמִים.

לְדַעֲתִי, עֶסֶק הַבְּשׂוּל יִהְיֶה לָךְ עֲבוּדָה מְאֹד טוֹבָה, כִּי אַתָּה יְכוּל
לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֵת הַבְּשׂוּל, כִּי עֵקֶר הָאָדָם — שְׂיִקַּח
לְעֲצָמוֹ עֲבוּדָה, שְׂאֵינּוּ צְרִיךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַפֶּה רַק עִם הַיָּדַיִם, עִם
הַפֶּה צְרִיכִים לְדַבֵּר תָּמִיד רַק עִם הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. וְיִדוּעַ מֵאֲמָרוֹ

כח   אֲשֶׁר   כד תרכז   בנחל

שֶׁל ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחְמָן ו"ל, שֶׁהוּא אָמַר: הַפֶּה שֶׁל הָאָדָם הוּא כְּמוֹ טַחֲנַת קֶמַח, כָּל זְמַן שֶׁטוֹחֲנֵת אֶת הַחֲטִיִּים — מוֹצִיָּאָה קֶמַח וְסֹלֶת, כְּמוֹ-כֵן הַפֶּה שֶׁל הָאָדָם, כָּל זְמַן שֶׁמְדַבֵּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מוֹצֵף לוֹ אֶת הַמַּח, וְעַל-כֵּן אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁהַעֲבוּדָה הַזֹּאת הִיא בְּדִיוק טוֹבָה בְּשִׁבְלֶיהָ, וְכָךְ תִּהְיֶה לָּךְ פְּרֻנְסָה. וְאֲנִי רוֹצֵה שֶׁתִּשְׁאַר בְּיַבְנָאֵל, שֶׁאִתָּה לֹא תֵצֵא מִחוּץ לְיַבְנָאֵל, וְכָךְ תּוּכַל גַּם בְּאֲמֻצֵּעַ הַיּוֹם לְהִיּוֹת בְּכוֹלֵל, וְלִמְסַר שְׂמָה שְׁעוֹר, וְאִז מִמִּילָא תִהְיֶה גַם בְּכוֹלֵל וְגַם בְּמִטְבַּח, וְכֵן תּוּכַל לְהִיּוֹת בְּפִית עִם אֲשֶׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ, וְזֶה יִתְרַם הַרְבֵּה לְיִלְדִים שְׁלֹךְ. וְעַל כָּלֵם — יִהְיֶה לָּךְ יֵשׁוּב הַדַּעַת לְיֵשׁוּב אֶת דַּעְתְּךָ עַל מַה בָּאנוּ לְזֶה הָעוֹלָם — רַק לְהִסְתַּכֵּל עַל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת שְׂיֵשׁ בְּכָל דְבָר, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַכְנִיִס אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְרַבְּנוּ ו"ל, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לָּךְ טוֹב בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת.

הַמֵּאחַל לָּךְ בְּרַכָּה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרכז.

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וְאָרָא, רֵאש־חֲדָשׁ שְׁבֻט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שֶׁתַּחֲיָה.

לְנִכוּן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

וְגַדְל שְׂמֵחָתִי לְשִׂמְעַע הַטוֹב — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְעִרִיךָ אֶת הַשְּׂקֵצֶתְךָ בְּבִנּוֹת מִמֶּשׁ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, וּבְנֻדָּאֵי זֶה יוֹעִיל לָּךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת גַּם יַחַד. תִּמְשִׁיכִי לְהַחֲדִיר בְּהֵן מִדּוֹת טוֹבוֹת, וְאִז טוֹב לָּךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָּךְ בְּרַכָּה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא, רֵאש־חֲדָשׁ שָׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

נָא לְהִיּוֹת בְּקֶשֶׁר עִם ... שְׂיִתְוַדַּע מֵה קָרָה אֶצֶל ... שֶׁהוּא
הָאֲדָרִיכָל שֶׁל הַוַּעֲדָה, וְכֵן שְׂיִהְיֶה בְּקֶשֶׁר עִם ... וְתַכְף-וּמִיד כְּשִׁתְּדַע
אִיזוֹ תְּשׁוּבָה, תּוֹדִיעַ לִי, כִּי כָּל חַיֵּי תְּלוּיִים בְּבִגְנֵן-בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ.

אֶקְוֶה שְׂשִׁמְעֵתֶם אֶתְמוֹל אֶת הַשְּׁעוֹר, וְהָיוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
נוֹכְחִים.

הַמְּצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִמָּךְ...

כד תרכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצָאֵי-שַׁבָּת לְסֵדֶר וְאָרָא, ג' שָׁבֹט ה'תשנ"ז.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

וְהִנֵּה בְּאֵמַת מוֹבָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשׁ "צְפֹנֹת פְּעֻנַח" מֵהַתְּלִמִּיד שֶׁל
הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, שֶׁאָמַר: שְׂמַעְתִּי מִמּוֹרֵי, כִּי הַשְּׂכִינָה
נִקְרָאת תְּפִלָּה, כַּמּוֹבָא בְּפָרִי-עֵץ-חַיִּים שֶׁעַר הַתְּפִלָּה, פָּרַק א', בְּסוּד:
"וְאֲנִי תְּפִלָּה", שֶׁכָּל אֶדָם הַנִּקְרָא אָנִי, צָרִיךְ לְהִיּוֹת תְּפִלָּה, וְעַקֵּר
הַתְּפִלָּה, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְתוֹעֵלַת עֲצָמוֹ, אֶלָּא לְבִקְשׁ וּלְהַתְּחַנֵּן בְּעֵבֹר
הַשְּׂכִינָה, שֶׁתִּפְגַּס בְּלִבּוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִזּוֹ כְּשֶׁאֶדָם מֵתְפַלֵּל, שֶׁנִּשְׁמָוֹת
יִשְׂרָאֵל תִּהְיֶינָה כְּלִים לְקַבֵּל בָּהֶם הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
עַל-יְדֵי-זֶה מִיִּחְדִּים אֶת הַשְּׂכִינָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמּוֹרִידִים שֶׁפַּע רוּחֵנִי

ל אֲשֶׁר כַּד תִּרְל – כַּד תִּרְלֵא בְּנַחֵל

וְשִׁפַּע גְּשָׁמִי. לֹא-כֵן כְּשֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל רַק לְתוֹעֵלַת עֲצָמוֹ הַגְּשָׁמִית,
אֲזִי עוֹשֶׂה מָסָךְ הַמְבַדִּיל בֵּינִי לְבֵינֹו? תִּתְבָּרֵךְ.

הַמְאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּד תִּרְל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֵרֵא, ג' שָׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַסְּבֵה שְׂרָצִיתִי לְדַבֵּר אֵתְךָ הִיא, שְׁתַּעֲוֹרֵר אֶת יְדֵינִי ... גֵּרוֹ
יְאִיר, שְׂיִדְבֵר בְּרַבִּים וְכו'.

הַעֲקֹר רְאֵה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְתַהֲיֶה
שֶׁשׁ וְשִׁמַּח שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה, וּמָה הֵינֵנו עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל.

פֶּה תִקְבַּל רְצוּף כַּמָּה מִכְתָּבִים נְחוּצִים, וְתִמְסְרֵם לְאֲנָשִׁי
שְׁלוֹמִנוּ.

הַמְאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּד תִּרְלֵא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֵרֵא, ג' שָׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲיֶה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

תִּאֲמִינִי לִי, שְׂאִין לִי שׁוֹם טַעֲנוֹת עֲלֶיךָ, אֲלֵא אֲנִי רוֹצֶה לְשַׁפֵּר
אֶת הַמַּעֲוֹן, שְׂיִהְיֶה לְשֵׁם וּלְתַפְאֲרָתוֹ. תִּהְלֶה לְאֵל, הַתְּלַמּוּד תוֹרָה שְׁלָנוּ

אֲשֶׁר   כד תרלב   בַּנְחַל   לא

הוא להפליא, ויעזור הקדוש־ברוך־הוא, שבקרוב יפרח עוד יותר.

המעון, שמנו את גברת ... שתחיה, למנהלת המעון מפני כמה טעמים, ואין בזה שום פרוטקציה, אלא היא פעילה למען קהלתנו, ועל־כן שלא תחלש דעתך, שהיא רק עכשו באה, והיא כבר מנהלת... לא ולא, אל תגידי את זאת, כי היא מוסרת את נפשה בעבור קהלתנו, לכן ראי להיות אמה ביחסים טובים.

שוב פעם אני מדגיש, שאין לי טענות פרטיות נגדך, אלא מה שתלוי בפעוטון תראי להשתפר, כי אנחנו רוצים שיהיה הכי טוב.

ומאד מאד אבקש אותך, אם את יכולה להמליץ על מי שתבוא לעזור במעון, כי חסר לנו פח אדם.

נא ונא הרגילי את עצמך לדבר אליו יתברך, כי הדבור שמדברים עם הקדוש־ברוך־הוא — נשמע ונתקבל, ובכפרט אשה כשהיא בוכה להקדוש־ברוך־הוא, תפלתה נתקבלת בשמים, ואני מאד מאד מבקש אותך, שתתפללי גם בעדי, כי אני צריך הרבה ישועות, והקדוש־ברוך־הוא יעזור לי, שפבר אזכה לבוא לגור ביבנאל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרלב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא, ד' שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לִב אֲשֶׁר כַּד תִּרְלַב בְּנַחֵל

בְּאֵתִי לְחִזֵּק וּלְאַמֵּץ וּלְעוֹדֵד אוֹתְךָ שֶׁתַּחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יִשְׁבֵּר אוֹתְךָ, וְאִף שְׂאֵנֵי יוֹדֵעַ, שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ עֲכָשׁוּ נִסְיוֹנוֹת מְאֹד קָשִׁים וּמְרִים וְכוּ' וְכוּ', וּמִפְּחִידִים אוֹתְךָ בְּכֹל מִיַּי פְּחָדִים, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת, יַעַן שְׂזַכִּיתָ לְהִיּוֹת אֶצְל רַבְּנוּ וְ"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמֵה גַם בְּשֶׁבֶת חֲנֻכָּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּהְיֶה גַם בְּחַג הַשְּׂבוּעוֹת, אֵין לָךְ מֵה לְפָחַד כָּלֵל! וְאֵנִי חוֹזֵר וּמְדַגֵּישׁ, כִּי רוֹדְפִים אוֹתְךָ, הֵיּוֹת שֶׁמִּפְּחָדִים מִמֶּךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי עִם גַּל הַחֲזָרָה בְּתִשְׁבּוּבָה, אַתָּם רַק תַּעֲלוּ מֵעֵלָה מֵעֵלָה, וְאַתָּה נוֹעֲדָתָ לְגְדוּלוֹת וּנְצוּרוֹת וְכוּ', וְזֶה אֶצְלִי בְטוֹחַ, וְיִוְדְעֵי דְבָר מִפְּחָדִים מְזֶה מְאֹד מְאֹד, הֵן מִהִימֵן וְהֵן מִהִשְׁמָאל, וְהֵן מִהַחֲרָדִים וְכוּ', וְעַל-כֵּן רוֹצִים לְהַכְשִׁיל אוֹתְךָ וְכוּ', אֲבָל אֵין לָךְ מֵה לְפָחַד כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, אַתָּה רַק תִּרְגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל יוֹם מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ עַל-כָּל-פְּנִים עֲשָׂרִים דְּקוֹת, שֶׁתִּלָּךְ בְּמִקּוֹם פְּנוּי שְׂאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִשְׁיַח וְתִסַּפֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי מֵעַלֵּת הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם מְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזֶה נַעֲשֶׂה כְּלִי לְהִמְשִׁיךְ שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵּךְ אֶצְלוֹ, וְזוֹכָה לְהַפְלִל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

וְלָכֵן רְאֵה, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיַּי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֶפְלוּ שְׂאֵתָה מַגִּיעַ הַרְבֵּה פְּעָמִים לְמַצָּבִים, שֶׁנִּדְמָה לָךְ כְּאֵלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְוָה וְכוּ', תִּדַע שְׂדִיקָא אִז הוּא יִתְבַּרֵּךְ שׁוֹמֵר אוֹתְךָ, רַק חִזֵּק וְאַמֵּץ.

וּכְדַאי לָךְ לְקַבֵּעַ שְׁעוֹר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא חֲזוֹק בְּשִׁבְלֶךָ, כִּי סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל הֵם כָּלֵיּוֹת גְּדוֹלָה, וּבִפְרָט הַסֵּפֶר הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", הוּא מִפְּתַח לְכָל סִפְרֵי חִסְדוֹת וּלְכָל הַסִּפְרֵי קַבְּלָה, וְלִזְהַר וְלִתְקוּנִים וְלִמְדָרְשִׁים כָּלֵם, כִּי עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל, יְכוּלִים לְהִבִּין בְּסִתְרֵי תוֹרָה.

נָא וְנָא אֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֶפְלוּ שְׂיַפְחִידוּ אוֹתְךָ,

אֲשֶׁר   כד תרלג   בַּנְחַל   לג

תִּדְעַ וְתִזְכֹּר, אֲשֶׁר יֵשׁ בּוֹרְא כָּל עוֹלָמִים שְׁשׂוּמֵר אוֹתָךְ, אַתָּה רַק צָרִיךְ

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אודות בית-הכנסת עדין עובר עלינו מה שעובר עם כל מיני
דחיות בלך ושוב.

כד תרלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בּא, ד' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵיךָ הַיְקָר לִי
מְאֹד ... שְׂיִחְיֶה נְצַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם עוֹד בְּעֶרְב שַׁבַּת-קִדְשׁ, אֶךְ עָבְרוּ עָלַי
כָּל-כָּף הַרְבֵּה תְּלָאוֹת, שְׁלֹא הָיָה בִּיכּוּלָתִי לְהַשִּׁיב לָכֶם תְּכֵף-וּמְקִיד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וְכָל
הַיְלָדִים יִהְיוּ בְּרִיאִים, וְגַם אַתֶּם תִּהְיוּ בְּרִיאִים.

אִין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל מַעְלַת עֲבוּדְתְּכֶם,
שְׂאֵתֶם מוֹסְרִים אֶת נַפְשְׁכֶם בְּעִבּוּר הַדְּפֹסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אִין
עָרֶךְ אֲלֵיהֶם, וּבִפְרָט הַסִּפְרִים הַחֲדָשִׁים שְׁחַנְנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל
זֶה אֲנִי צָרִיךְ לְהוֹדוֹת לָכֶם מְאֹד מְאֹד עַל גְּדֹל הַחֶסֶד חֲנָם שְׁעִשִׂיתֶם
עִמָּדִי, וְאַתֶּם מְטַפְּלִים בְּזוֹה, אֲנִי כְּבָר מִתְחִיל לְהַגִּיחַ מְאוֹת פ', וְאֲנִי
אֲשַׁלַּח לָכֶם אִם יֵשׁ אִיזוֹ הַגָּהָה, גַּם אֶת הַשְּׁעוֹר אֲנִי אֶרְאֶה לְשַׁלַּח
לָכֶם.

הַעֲקֹר תִּשְׁתַּדְּלוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם,
שִׂיתְרַחֵב לָכֶם בֵּין בְּרוּחָנֵי וּבֵין בְּגִשְׁמֵי.

פֹּה תִקְבַּל מִכְּתָב בְּעֵבוּר ... גְּרוּ יְאִיר, וְתִתְקַשֵּׁר אֶל ... גְּרוּ יְאִיר,
שִׁיקַח אֶת זֶה אֱלִינוּ, כִּי כְּנִרְאָה הוּא צָרִיף רַחֲמִים רַבִּים, וְאֲנַחְנוּ עֲדִין
בְּצָרָה גְדוֹלָה, וְאֵין אָנוּ יוֹדְעִים מֶה יֵלֵד יוֹם, וּמִי שְׁאֵמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי,
הוּא יֹאמַר לְצָרוֹתַי דֵּי.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרלד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בֵּא, ד' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל כָּל נְשׂוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים
בִּיבְנֵינָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן
וְיַצִּילֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֹגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה
בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶן, אָמֵן.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶת כָּלְכֶן, שֶׁתַּעֲשִׂינָה עִמִּי חֶסֶד חַנּוּם, שְׁמִי
שָׂרָק יְכוּלָה לְהִיּוֹת מְטַפֶּלֶת בְּמַעוֹן, אוֹ מַחְלִיפָה לְמְטַפֶּלֶת, שֶׁתִּהְיֶה
בְּקֵשֶׁר עִם גְּבֵרָת ... שֶׁתִּחְיֶה, כִּי פְּשׁוּט הַתִּינּוּקוֹת הֵם שְׁלֵנוּ, וּמִהֶם
יִגְדְּלוּ בָּנִים וּבָנוֹת לְגַנְיִם וְלַתְלָמוּד-תּוֹרָה וְלִבְיַת-סֵפֶר, וְאֲנַחְנוּ צָרִיכִים
לְדַאֵג בְּעֵבוּרָם כָּבֵר עֲכָשׁוּ, וְלֹא לְהַזְנִיחַ אֶת זֶה, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד
מִבְּקֵשׁ מִכֶּן, שְׁאִיזוּ אִשָּׁה שִׁיכוּלָה לְהִתְגַּדֵּב אוֹ לְקַבֵּל עֲבוּדָה
בְּקַבִּיעוֹת, שֶׁתִּהְיֶה בְּקֵשֶׁר עִם הַנָּ"ל.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אִשָּׁה וְאִשָּׁה מִנְּשׂוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
שְׁמִי שָׂרָק יְכוּלָה לְהַצְטָרֵף לְחֶבְרַת "אַמִּירַת תְּהַלִּים" אוֹ בַּיּוֹם אוֹ
בַּלַּיְלָה, שֶׁתַּצְטָרֵף, כִּי הַתְּפִלוֹת שְׁלָכֶן בּוֹקְעוֹת רְקִיעִים, וְאֲנַחְנוּ
צָרִיכִים הַמּוֹן יְשׁוּעוֹת, וּבִפְרָט אֲנִי הָעֲנִי וְהָאֲבִיוֹן זְקוּק לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם
מְרַבִּים. גֵּא וְנֹא תִתְפַּלְלוּ בְּעֵבוּרֵי, וְאֶהְיֶה לָכֵן אֲסִיר תּוֹדָה.

הַעֲקֹר תִּחְזַקְנָה אֶת עֲצָמְכֶן בְּיַחַד בְּאִיזָה אִפֶּן, שָׂרָק יִהְיֶה שְׁלוֹם

אֲשֶׁר כד תרלה בנחל לה

ואתה ביינכן, כי גדול האהבה והשלום בעיניו ותברך יותר מהכל,

עז, ראו לכתב לי איזו הצעה שיש לכן, העקר שיהיה הכל ברוח טובה ובאהבה גדולה.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרלה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא, ד' שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך,

אודות השדוף, אם נראה לך — תראה להמשיך, ואל תדבר עדין מתנה, ואני מקנה אל הקדוש-ברוך-הוא, שאם תשאו חן אחד בעיני השני, אז יגמר הדבר בכי טוב, ובצורה הכי זריזה.

נא ונא ראה לקבע לעצמך שעורים כסדרן בלמוד התורה הקדושה בכל יום במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש, כי הארבעה למודים האלו, הם כנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, ומי שזוכה ללמד בכל יום את הארבעה שעורים האלו, נמשך עליו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו.

תאמין לי, שאתה מאד חקוק בפנימיות לבבי, ואני יודע היטב היטב מה שעובר עליך וכו' וכו', וכל הצער והיסורים והעגמת נפש שיש לך ולאחריך, אבל מה לעשות?! כי אתה מסבב וכו' וכו' עם

לו   אֲשֶׁר   כד תרלו   בנחל

מוסרים וכו' וכו', ומאד קשה לעשות שדוּף עִמָּכֶם, פִּי תִכְףּ-וּמִיד
יִמְסְרוּ, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְקַוֶּה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתַּחַתֵּן,
הַעֲקָר תִּהְיֶה חֹזֵק בְּשִׂיחָה בֵּינָךְ לְבֵין קוֹנֶךָ, וּתְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי
בְּאֵמֶת אֵין לָנוּ רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בֵּא, ד' שָׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׁתַּחֲוֶה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי, צְרִיכִים לְהִתְעַלֵּם מִזֶּה, וְלֹא לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֶסֶק אִתָּה,
וְעַל-יְדֵי כֶּף תִּתְבַּטֵּל לְגַמְרִי, כָּל הַבְּעֵיָה הִיא, שְׁעֵדִין אֲנַחְנוּ לֹא
מְסֻדְרִים עִם הַבֵּית-סֵפֶר, כִּפִּי הַנִּרְאָה זֶה יִקַּח בְּעַרְףְךָ עוֹד שֶׁשָּׂה או
שְׁבָעָה שְׁבוּעוֹת, כִּי רַק עֲכָשׁוּ מְשַׁחֲרָרִים אֶת הַכֶּסֶף לְרֹאשׁ הַמּוֹעֵצָה,
כְּדִי שֶׁהוּא יוּכַל לְהִבִּיא קְרֵאוֹנִים, וּבְרִגַע שֶׁהַבֵּית-סֵפֶר יִהְיֶה מְסֻדָּר
לְמַעַלָּה לֹא רְחוּק מִהַתְלַמּוּד-תּוֹרָה, וְכֵן הֵגֵן וְכֵן הַפְּעוּטוֹן, אֵז תִּהְיֶה
לָנוּ פְּנֵה מְקַסִּימָה, וְנוּכַל לְקַרֵּא אֶת זֶה "קְרִיַת חֲנוּךְ", וְהַכֵּל יִהְיֶה
מְסֻדָּר, וְנִטַּע עֲצִים סָבִיב, וְנִצְיֵר אֶת כָּל הַקְּרֵאוֹנִים, וְנִשְׁתַּל עֲצֵי דְקָל,
וְיִהְיֶה מִמֶּשׁ פָּאָר, וְאֵז הַכֵּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, לַעֲת עֵתָה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים
רַק לְבָלֵם וְלִשְׁתַּק וְלִסְבֵּל וְכו' וְכו', וְלֹא לְהִגִּיב עַל כָּל הַבִּקְרָת שֶׁהִיא
עוֹשָׂה, וְלֹא כְּדֹאֵי אֶפְלוּ לְהִגִּיב לָהּ, כִּי זֶה יִרְאֶה לָהּ שְׁאֲנַחְנוּ
מְצַטְעָרִים וְכו', וְאֵז הִיא תִתְגַּבֵּר יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים
לְהִיּוֹת חֲכָמִים וּפְקָחִים וְלִשְׁתַּק, וְהַכֵּל יַעֲבֹר.

מֵה שְׂאֵת צְרִיכָה לַעֲשׂוֹת, הוּא רַק לְעוֹדֵד אֶת הַחֵם וְהַאֲהָבָה בֵּין
הַמְּטַפְלוֹת בְּפַעוּטוֹן, וְאֲנִי שְׁלַחֲתִי הַיּוֹם מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל נְשׁוֹת אֲנִשֵּׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, וּמֵאֵד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָן, שְׁמִי שֶׁרַק יְכוּלָה לַעֲבֹד בְּמַעֲוֹן,

אָשֶׁר   כד תרלוז   בַּנְחַל   לז

שְׁתָּבוּא וְתַעֲבַד בְּמַעוֹן, או שְׁתּוּכַל לְהִיּוֹת מְמַלְאֵת מְקוֹם, וְאַנִּי מְקוּנָה

בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

נָא וְנָא תִּתְחַזְּקִי בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוּ יִתְבָּרַךְ, וְתִדְעִי כִּי הוּא
יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיִם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמָם, צוֹמַח,
חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד צָרִיךְ לְעֵבֶר בְּזֶה הָעוֹלָם צְרוֹת וְיִסּוּרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק
מֵעַמָּד, וְאַיִנוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר.

אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתְּחַזְּקִי, וְלֹא תִהְיֶי שְׁבוּנָה מִשׁוּם דְּבָר,
וְאִז תִּרְאִי נְסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאַחַח לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרלוז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בֵּא, ד' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִנְנִי מְבַרֵךְ אוֹתְךָ עַל יוֹם הַלְדָּתְךָ, שֶׁתִּזְכְּרִי לְחַנּוּךְ אֶת הַיְלָדִים
כְּרֵאוּי, שְׂזָה כָּל רְצוֹנִי וְכִסּוּפִי, וְשֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם יִתְבַטֵּל מֵה שִׁיּוֹתֶר
מֵהָר, וְשֶׁלֹּא יִפְרִיעַ לָנוּ לְחַנּוּךְ אֶת הַיְלָדִים בְּקִדּוּשָׁה וְטְהָרָה.

נָא וְנָא תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד לְהַצְטַרֵּף עִם הַנָּשִׁים בְּעִנְיַן הָאֲמִירַת
תְּהֵלִים, כִּי אֲמִירַת תְּהֵלִים בְּצַבּוּר, וּבְכַפְרֵט אֲמִירַת תְּהֵלִים שֶׁל הַנָּשִׁים,

לח אשר כד תרלח בנחל

מאד מקבלת ומרצה בשמים, ובפרט כשאומרות את זה בתמימות ובפשטות.

נא ונא ראי לחזק את נשות אנשי שלומנו, שלא תתקרבנה אל ... המסיטה והמדיחה את נשות אנשי שלומנו, ואני מקווה אל הקדוש-ברוך-הוא, שסוף כל סוף הכל יתהפך לטובה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיי בריאה ותתאוששי, ותוכלי לגדל את הילדים בקלות, ושכל ילדיך יהיו בריאים ושמחים ועלזים, ושיהיה שפע ברכה והצלחה בתוך ביתכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרלח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא, ד' שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי הקר לי מאד ... נרו יאיר.

את המכתב כללי ששלחתי לנשות אנשי שלומנו תשכפל, ותראה באיזו צורה שיעבר לכלן, כי חסר לנו פח במעון, וזה מאד מאד נצרך לנו.

רק חזק את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, וסוף כל סוף נשמע רק בשורות משמחות, בנדאי הצרה מאד גדולה, שהסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, מסר את הזוג הצעיר, ואני מאד חושש מה יהיה להבא, אבל אני מקווה אל הקדוש-ברוך-הוא, מאחר שהרשע הזה כבר מתחיל עם טהרתן של ישראל, יבוא בעל הפרם ויכלה את קוציו מן הפרם, בן נזכה לשמע בקרוב בשורות משמחות, איך שיש לו מפלה אחר מפלה, והוא יצטרך לראות את הצלחתנו, ואחר-כך יתבטל לגמרי.

אָשׁר   כד תרלט   בנחל   לט

וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים

כד תרלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בּא, ד' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד אֲבִקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּכְּף־וּמִיד כְּשֵׁאתָה שׁוֹמֵעַ אֵילוּ
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת מ... שְׁתִּשְׁתַּדֵּל לְהַגִּיד ל... שְׁיִכְתֹּב לִי פָקֶס.

אִוְדוֹת לְהַכְנִיס אֶת גְּבֻרַת ... שְׁתַּחֲוֶיָה לְבֵית־סֵפֶר, זֶה רַעֲיוֹן מְצִיָּן,
כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשָׁמֵר מָאד מָאד עַל קִהְלָתְנוּ, וְלִבְנוֹת אֶת הַכַּחוֹת,
וְלֹא לְשִׁבֵר אֶת אֵף אֶחָד.

הַעֲקָר תַּחֲדִיר אֲמוּנָה פְּשוּטָה הֵן בְּבָנִים וְהֵן בְּבָנוֹת, כִּי הָאֲמוּנָה
שׁוֹרֶפֶת אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת.

אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מְזֵה, שְׂיֵשׁ עֲכָשׁוּ אִיזוֹ טְרִדָה וּבִלְבוּל
בְּבֵית־סֵפֶר וְכו', כִּי זֶה דְּבַר טְבָעִי, שְׁכַמָּה מוֹרוֹת חוֹלוֹת, כִּי בְּכֹל
הָעוֹלָם עֲכָשׁוּ עוֹבְרַת שְׁפַעַת וְכו', הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִרְחֵם עַל עַם
יִשְׂרָאֵל, וְכֵלָם יִהְיוּ בְּרִיאִים, וְעַל־כֵּן לֹא צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת מְזֵה עֵסֶק
גָּדוֹל.

טוֹב מָאד שְׁתַּתֵּן לְבָנוֹת שִׁיחוֹת מִמָּה שְׁשִׁמְעַת אֲצִלְנוּ, וּכְדָאֵי
שְׁתַּבְּקֵשׁ אֶת ... גֵּרוּ יְאִיר, שְׂיִשְׁלַח לְכֶם אֶת הַשִּׁיחוֹת שְׁדַבַּרְתִּי אֶל
הַבָּנוֹת.

פְּתַבְתִּי מִכְתָּב לַגְּבֵרֶת ... שְׁתַּחֲוֶיהָ, שְׁלֹא תַעֲשֶׂה שׁוּם עֵסֶק מְ...
 וְכוּ', בְּוַדַּאי כּוֹאֵב לָהּ לָמָּה הִיא נִשְׁרָה מִכְתָּלִי בֵּית-הַסֵּפֶר, אֲבָל הִיא
 חִיַּבְתְּ בְּדַבָּר, כִּי אֲנַחְנוּ בְּקִשְׁנוּ אוֹתָהּ, וְהִיא לֹא רָצְתָה, נוּ! מַה נַּעֲשֶׂה,
 אֲנַחְנוּ לֹא יְכוּלִים לְרוּץ אַחֲרֶיהָ, וְרוֹאִים שֶׁהֵן לְכַתְחֵלָה וְהֵן בְּדִיעָבֵד
 הַרְבֵּה יוֹתֵר טוֹב כָּכָה, הַבְּעֵיָה הִיא רַק עַד שֶׁנִּסְדָּר אֶת הַבֵּית-הַסֵּפֶר
 לְמַעַלָּה, כִּי אֲזוּ כְּשֶׁתִּהְיֶינָה כַּתוּת מְסֻדָּרוֹת, לְמִזְרוֹת תִּהְיֶה הַרְחַבְת
 הַדַּעַת, וְהַבְּנוֹת תּוֹכְלָנָה לְשַׁחֵק, וְיִהְיֶה לָהֵן רַק כָּל טוֹב.

הָעֵקֶר לֹא לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֵסֶק מִכָּל אֱלוֹ שְׁעוֹשִׁים בְּקוֹרֶת וְכוּ'
 וְהַבְּקֹרֶת בָּאָה רַק מִקְּנָאָה, לְכֵן עָלִינוּ לְשַׁתֵּק.

הַקְּדוּשׁ-כְּרוּף-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי
 מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעֵדָךְ וּבְעֵד כָּל הַיְלָדִים שֶׁיִּצְלִיחוּ.

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, אִם אַתָּה יְכוּל מִפְּעַם לְפַעַם לְהַפְּנִס אֶל הַבְּנוֹת,
 וּלְדַבֵּר אִתָּן רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אֲזוּ תִרְאֶה מַה יְכוּלִים
 לַפְּעַל אֲצִלָּן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרמ.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדָּר בֵּא, ד' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
 מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מַה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! אַתָּה צָרִיף לְדַעַת, שְׁפָל דְּבַר הַכְּרוּף
 בְּדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ', כְּרוּף בְּמִנִּיעוֹת עֲצוּמוֹת וּבְמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָּה
 מְאֹד, וְעַל-כֵּן אֶפְלוּ הַמַּחֲסֵן שְׁאֵתָה רוֹצָה לְקַנּוּת, כְּדִי לְאַכְסֵן אֶת
 סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, זֶה גַּם-כֵּן בֵּא בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, אֲבָל אֲנִי מֵאֲמִין

בְּאִיזָה יַעַר, שְׁאִינוּ רוֹאֶה אֶת אֵף אֶחָד, וְאִין לוֹ שׁוּם עֶסֶק עִם אֵף אֶחָד וְכוּ', אֲבָל זֶה לֹא הִיָּה פְּנִיתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲלֵא הוּא רָצָה שְׁנִהְיֶה דִּיקָא בֵּין בְּנֵי-אָדָם, וְגַם שֶׁם נִמְצָא אֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל הַקֵּטֹב זֶה הוֹלֵךְ כָּל הַסְּפָרִים שְׁלָנוּ.

רְאוּ לְהַדְפִּיס כְּרֵךְ אַחַר כְּרֵךְ מִסְפָּרֵי שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁיִוַּפֵּץ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּבְקָרוֹב יִהְיֶה לָךְ שִׁפְעַ כְּזֶה, שְׁתֻּכַּל לְהַדְפִּיס מְלִיוֹנֵי סְפָרִים מְכֻרָכִים.

אֲנִי מְקַוֶּה שְׁנוּכַל לְהַדְפִּיס גַּם לְדַגְמָא כְּרֵךְ אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם מִסְפָּרֵי "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרַסִּים" בְּפוֹרְמַט קֶטֶן, כְּמוֹ שְׁדַבְּרָנוּ, כְּדֵי שְׁיִוַּפֵּץ בְּזוּל וּבְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי אֲנִישִׁים מְחִיִּים אֶת עֲצָמָם עִם הַסְּפָרִים הָאֵלּוּ.

אִם אַתָּה וְאֲשֶׁתְּךָ הֵייתֶם יוֹדְעִים אֶת גִּדְּל הַזְּכוּת שְׁיֵשׁ לָכֶם בְּמָה שְׁאַתֶּם פּוֹעֲלִים בְּעוֹלָם עִם הַהַדְפָּסָה שְׁלָכֶם, הֵייתֶם רוֹקְדִים כָּל הַיּוֹם, וּמְקַדֵּם הֵייתִי בַּחֲתֻנָּה, וְרֵאִיתִי אִיךָ שְׁכָל הָאֲנָשִׁים חוֹטְפִים אֶת הַקּוֹנְטְרַסִּים, מִמֶּשׁ כְּמִים קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵינָהּ, מִמֶּשׁ כְּמוֹ צָמָא, שְׁלֹא שְׁתֵּה כְּמָה יָמִים מִים, כָּל-כֵּף חֲטָפוּ אֶת הַסְּפָרִים בְּצִמְאוֹן כְּזֶה, וְלִכְּן רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל אֵף אֶחָד, וְסוּף כָּל סוּף הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁתִּשְׁבְּרוּ אֶת כָּל הַמְּגִיעוֹת, וְיִהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל יְלָדֵיכֶם שְׁיִתְרַפְּאוּ, וְכֵן עַל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁיִהְיוּ בְּרִיאִים, כִּי עַכְשָׁו מִתְפַּשְׁטֵת מַחֲלַת הַשִּׁפְעַת בֵּין אַחֲיֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

בַּנַּחַל

כד תרמא

אָשֶׁר

מב

בְּכֹל הָעוֹלָם, וְכֹלֵם צְרִיכִים רְפוּאָה, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְכֹל
עִם יִשְׂרָאֵל רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וּבְתוֹכְם לְיַלְדֵיכֶם בְּזָכוֹת רַבָּנוּ וְ"ל.
הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרמא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בּא, ד' שְׁבַט ה'תשנ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם לְצֵאת מִן הַמִּצָּר אֶל הַמְּרֻחָב, וְעוֹד
תִּרְאִי נִסִּים וּנְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֶת צְרִיכָה לַהֲיוֹת מְאֹד שְׂמֵחָה וְעֲלִיזָה עַל גִּדְּל הַזְּכוֹת שְׂזָכָה
אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם בְּעַל נִפְלָא כְּזֶה, שְׂמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ
בְּעֵבוֹר הַתְּלֻמוֹד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר, יִתֵּן לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת כָּל
הַכּחוֹת הַגְּשָׁמִיִּים וְהַרוּחָנִיִּים, שְׂיֻכַּל לְהַמְשִׁיךְ בְּעֵבוֹדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת.

זֶה רַעֲיוֹן מְצֻלָּח, שְׂתַּצְאִי מֵהַבֵּית, וְתַעֲבְדִי בִּיחַד עִם גְּבוּרַת ...
שְׁתַּחֲוֶה, כִּי לְדַעֲתִי, יֵשׁ שָׁם מְקוֹם בְּקִרְאוֹן לְהִרְחִיב אֶת הַמְּשֻׁרָד,
וְתַהֲיֶה לָכֶם שָׁם הִרְחֵבַת הַדַּעַת.

אוֹדוֹת גִּיסְתָּךְ ... אֶת צְרִיכָה לְדוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, כִּי מִסְכְּנָה,
הִיא עֲבָרָה בְּחַיִּים מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת, וְגַם עֲכָשׁוּ עוֹבְרָת, וְזֶה לֹא
כָּל-כָּף כָּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ וְכוּ' וְכוּ', תַּהֲלֶה לְאֵל, הִיא מִתְחַזְּקַת וּמְחַזְּקָה
מְעַמָּד, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַּבְּשְׂרִי לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַעֲקֹר הַרְגִּילִי אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר, שְׂנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

מאד ... גרו יאיר.

שמעתי שהנך סובל עכשו משפעת חזקה, ואתה לא בקו הבריאות, ועל-כן אני שולח לך ברכת רפואה שלמה, ובאתי לקיים מצות בקור חולים, ואף שלזה צריכים לבוא פנים אל פנים, עם כל זאת כבר גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעג), שבתוך הכתב — שם מנחת הנפש, בסוד: 'אנא נפשי כתבית יהבית', שהנפש היא בתוך הכתב. ועל-כן בזה שאני כותב לך, הרי זה כמו שאני בעצמי בא אליך, ישלח הקדוש-ברוך-הוא את מלאכו רפאל, ויעמד על ימינך, ותהיה לך רפואה שלמה מן השמים, רפואת הנפש ורפואת הגוף.

נא ונא הרגל את עצמך למצא את הנקודות טובות שיש בך, ותמיד תדון את עצמך לכף זכות, כי אין זו עצה לפל בדעתך, ותרגיל את עצמך לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על גדל הרחמים והחסדים גמורים שעשה עמך עד עכשו, שזכית להתחתן ולהביא ילדים, ולחתן כבר שלשה ילדיך, וכבודאי עוד תזכה לחתן את שני ילדיך, ותרוה מהם רב נחת, וכן בענין הדירה שלך, היו לך נסים וגלים, שהקדוש-ברוך-הוא עזר לך, כמו-כן יעזר לך גם עכשו, שתצא מכל החובות הגדולים המעיקים לך וכו' וכו', ואף שזה נראה כחלום באספמיה, איך תוכל פעם לצאת מחוב גדול המנח עליך, עם כל זאת הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותדע אשר הוא יתברך מחיה ומתהוה ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכפי שתזכה לבטל את עצמך לגמרי אליו יתברך, על-ידי-זה תמשך עליך ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך, באפן שלא תבין ותשכיל

איך באָה לך הישועה, אָבֵל הישועה תבוא, העֶקֶר רק תחזק אֶת
 עֶצְמֶךָ להיות בשמחה, ובפֶּרֶט עֲכָשׁוּ בַעַת חֲלִיךָ, תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד
 לְשִׂמְחָה וְלִשְׂמֵעַ נְגוּנִים שֶׁל שְׂמֵחָה, וְאֵל תִּהְיֶה בְּכַעַס וְכוּ', רק תתן
 תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי תוֹדָה וְהוֹדָאָה הֵם שְׂעִשׂוּעַ
 עוֹלָם הַבָּא, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ב');
 אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְדַבֵּר אֶת עֶצְמוֹ תָּמִיד לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרמג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא, ה' שְׁבֹט ה'תשנ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל שְׂמֵחָתִי, שְׂשִׂמְעָתִי
 שְׂאֲרֻגְנָתְךָ לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ סְעֻדַת רֵאשׁ-חֲדָשׁ. מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי
 הַיָּקָר! כְּשׂוֹזָכִים וּמְזוֹכִים אֶת הַרְבִּים, אֵין חֲטָא בָּא עַל יְדוֹ, וְכֵן מִי
 שֶׁמְזַכֵּה אֶת הַרְבִּים, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו.
 וְעַל-כֵּן רְאֵה לְעֶסֶק תָּמִיד בְּזִכּוּי הַרְבִּים, וּמָה שְׂאֵתָה יְכוּל לְתַקֵּן
 בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת תְּתַקֵּן, כִּי בֵית-הַכְּנֶסֶת הוּא מְשַׁכְּנֵה הַשְּׂכִינָה, וּכְשֶׁאָדָם
 זוֹכֵה לְתַקֵּן אֶת מְשַׁכְּנֵה הַשְּׂכִינָה, עַל-יְדֵי-זֶה גַם הוּא נִכְלָל בְּאֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, וְגַם הוּא נִעֲשֶׂה כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם. וְלִכֵּן
 רְאֵה לְתַקֵּן וּלְצַבֵּעַ, לְכַבֵּד וּלְיַקָּר אֶת כָּל מָה שֵׁשׁ בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְהַכֹּל
 תִּעֲשֶׂה בְּהַצְנָע, שְׂאֵף אֶחָד לֹא יֵדַע, כִּי גַם לִי עֶזֶר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 כַּמָּה שָׁנִים לְנִקּוֹת וּלְתַקֵּן וּלְיַפּוֹת אֶת בֵּית-הַכְּנֶסֶת, וְאֵף אֶחָד לֹא יֵדַע.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֶצְמֶךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבַר
 וְדַבּוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְלָחָה נְצִיחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ,
 שְׂאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כְּלָל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת
 כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְעַל-יְדֵי שְׂאָדָם מְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

אָשֶׁר

כד תרמד

בַּנְחָל

על-ידי-זוה לראות את שכינת עזו יתברך
 והחמירות, ואף שזה בלתי מובן לסכלים
 פמונו, עם כל זאת פשאדם מרגיל
 יתברך, על-ידי-זוה סוף כל סוף
 משום דבר רק את אלקותו יר
 מיני אפנים שבעולם, ואז
 ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך
 מבקש ומתפלל
 נא
 שאר
 לא היה לנו כולל של חצי יום משעה עשר עד שעה אחת,
 ולכן תרגיל את עצמך לעזר להם במה שאתה רק יכול, הן בהכנת
 קפה ותה וכו' וכו', ולסדר את המקום, שיהיה מאד מסדר ומבריק.
 המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרמד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא, ה' שבט ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

באתי לחזק ולעודד ולשמח אותך, כי באמת על כל אחד ואחד
 עוברים צרות ויסורים, קטנות ומכאובים, ובפרט את, שאת מרגישה
 את עצמך בודדה פה ביבנאל, לזאת אמרתי לרוץ שורותים אלו
 אליך.

מה טוב ומה נעים, אם היית יכולה לתרם לקהלתנו, לדבר עם
 הנשים, ולחזק ולאמן ולעודד ולשמח אותן, כי בזה שאדם תורם
 מעצמו לאחרים, ומחזק ומאמן ומשמח את אחרים, על-ידי-זוה
 נמשך גם עליו חזק ואמוץ ועדוד ושמחה, כי כשנותנים ותורמים

לאַחֲרַיִם, עַל-יְדֵי-זֶה נוֹתְנִים וְתוֹרְמִים גַּם לְעֶצְמוֹ. וְלִכֵּן אֵל תִּרְגְּיִשִׁי אֶת עֶצְמְךָ בּוֹדְדָה, כִּי הַמָּקוֹם הַזֶּה נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, וּפֹה תּוֹכְלִי לְחַנּוּךְ אֶת יְלִדֶיךָ בְּקִרְשָׁה וּבְטֻהָרָה, וְאֵל תְּהַסְסִי לְרַגַע עַל הַמָּקוֹם הַנִּפְלָא הַזֶּה, כִּי עוֹד מְעַט יִכְנָסוּ עוֹד מְשֻׁפָּחוֹת וְעוֹד מְשֻׁפָּחוֹת, וְלֹא תִהְיֶי בּוֹדְדָה.

נָא וְנָא תַחְזִיקִי קָשֶׁר עִם נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבִפְרֵט אֵלּוּ שְׂאוֹמְרוֹת תְּהֵלִים בְּכָל יוֹם, מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים לְהַצְטַרֵּף אֶל הָאֲמִירַת תְּהֵלִים שְׁלֵהֵן, כִּי אֲמִירַת תְּהֵלִים בְּחִבּוּרָה פּוֹעֵלַת יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת בְּשָׂמִים, וּבּוֹדָאֵי בְּעַת אֲמִירַת הַתְּהֵלִים, תִּזְכְּרִי גַם אוֹתִי לְיִשׁוּעָה גְּדוּלָה וְלִרְפוּאָה שְׁלֵמָה וְלְהַצְלָחָה מְרֻבָּה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרמה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בֵּא, ה' שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... גִּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֶתָּה צְרִיף לְהִרְגִיל אֶת עֶצְמְךָ לְחֹשֶׁב תָּמִיד מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאֵל זֶה תִּזְכֶּה רַק עַל-יְדֵי שְׁתַּהֲיֶה זֶהִיר בְּטִבְיִלַת מַקְנוֹה בְּכָל יוֹם חַק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכֵן לְגֵרֶס בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנְיֹת, שְׁזֶה יִזְכְּרֶךָ לָךְ אֶת נִפְשֶׁךָ, עַד שְׁתַּחֲשֵׁב תָּמִיד רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְרַגַע שְׁתַּחֲשֵׁב תָּמִיד מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תִּתְרַחֵב דַּעְתְּךָ, שְׁלֹא תִהְיֶה בְּקֻטְנוֹת הַמַּחֲזִין, וְלֹא תַחֲשֵׁב מִהַעֲבֹר שְׁלֶךְ וּמִהַעֲתִיד שְׁלֶךְ, וְאִפְלוּ לֹא מִהַהוֹנֶה שְׁלֶךְ, וּמִמִּילָא אֶתָּה לֹא צְרִיף לְהִתְבַּלְבֵּל מִשֵּׁם הַמְשֻׁפָּחָה, כִּי קוֹרְאִים לָךְ וְזֶהוּ זֶה. אֶתָּה צְרִיף לְהִיּוֹת עֹבֵד לְשֵׁם אֶת קוֹנֵךְ, עַל-יְדֵי קִיּוֹם הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה.

לְדַעֲתִי, חָבַל עַל הַזְּמַן עִם אֲרָגוֹן נְסִיעוֹת לְקַבְרֵי צְדִיקִים, אֶתָּה צְרִיף לְשַׁבֵּת וְלִלְמַד, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם דְּבָר, וְכֵן בְּעֵנִין לְפָרְסֵם

אֲשֶׁר כד תרמו בנחל מז

לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְכוּ', מֵהַ יֵשׁ לָךְ עִם אַחֵרִים, אֶתְּהָ צָרִיךְ לְרֹאוֹת
לְבָנוֹת אֶת בֵּיתְךָ — זֹו אֲשֶׁתְּךָ, לְשִׁמְחָה וּלְחִזְקָה וּלְעוֹדְדָה, וְלִגְוֹר
בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית.

הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלוֹתֶיךָ שְׁחֵרִית, מְנַחֵה, מְעָרִיב —
מִתּוֹךְ הַסְדוּר דִּיקָא, וְדַבֵּר זֶה מְזוֹכֵךְ אֶת הַנְּפֶשׁ, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְסַתְּפֵל
בְּאוֹתִיּוֹת הַתְּפִלָּה, אָז מְאִירוֹת לוֹ הָאוֹתִיּוֹת וּמְצַטְרְפוֹת אוֹת אֶל אוֹת,
עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה יַחַד גְּדוֹל לְמַעַלָּה, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיֵן דִּיקָא.

הַתְּמֵד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרמו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר בֵּא, ה' שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיֹתֵר לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְתִמְיֵד תִּחְשַׁב רַק מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל מִכָּל מִינֵי
צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת, כִּי מִי שֶׁמְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרָת, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ
רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט, שְׁלֹא יִתְבַּלְבַּל מִשׁוּם דְּבָר,
כִּי הַבְּלָבוּל הוֹרֵס אֶת הָאָדָם בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְלִכֵּן
תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם רַק לְחֻשָׁב מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְלִזְכוּת לְזֶה אֵי אֶפְשָׁר, אֲלֹא עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וּבְקִשָּׁה וְשִׂיחָה בֵּינוּ
לְבֵין קוֹנוֹ, וְלִכֵּן הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר
יְדַבֵּר הָאִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, כִּי סוּף כָּל סוּף מֵהַ יִשְׁאַר
מֵאַתְּנוּ — רַק זֶה שֶׁאַנְחֵנוּ מְדַבְּרִים עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן
כְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּצְטָרֵךְ אֶל

השְׁעוּרִים שֶׁל הַכּוֹלֵל מְשַׁעָה עֶשְׂרֵי עַד אַחַת, שְׁלוֹמֵדִים בְּיַחַד עִם הָרֶב ... גֵּרוֹ יָאִיר, אוֹ תִקְבַּע לְעֶצְמָךְ חֲבֵרוֹתָא, כִּי יוֹם אֶחָד שְׁעוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם בְּלִי לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה — זֶה הַפֶּסֶד גָּדוֹל מְאֹד, וְלִכְּנֹן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעְעוֹלָם לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא בְּוַדַּאי יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמִיחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגַשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂשִׂמַח, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצַּל מִכָּל מִינֵי צָרוֹת וּבְעִיּוֹת שְׁבַעְעוֹלָם.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרמוז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בֵּא, ה' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נִצַּח.

בְּכָל פֶּעַם אָנִי מְקַבֵּל אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד אָנִי שִׂמַּח לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֶצְמָךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָגִים שְׁבַעְעוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

הַעֲקֹר רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֶצְמָךְ קְבִיעוֹת לְבוֹא לְלַמֵּד בַּכּוֹלֵל שֶׁל חֲצִי יוֹם מְשַׁעָה עֶשְׂרֵי עַד שְׁעָה אַחַת, כִּי יוֹם אֶחָד שְׁעוֹבֵר בְּלִי לַמּוֹד הַתּוֹרָה, כְּבָר הַנֶּפֶשׁ מְרַגִּיֶשָׁה אֶת הַחֲסָרוֹן, כִּי אִם אָדָם הִיָּה יוֹדֵעַ מַה זֶה תּוֹרָה וְכוּ' וּמַה גּוֹרֵם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, עַל-יְדֵי לַמּוֹד הַתּוֹרָה שְׁלוֹ, הִיָּה מִתְמַיֵּד בְּזֶה בְּיוֹתֵר, וְלִכְּנֹן רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֶצְמָךְ לְבוֹא בְּכָל יוֹם לְכוֹלֵל, וְתַצְלִיחַ מְאֹד.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזּוֹק וּלְאַמֵץ וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמַח אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתִרְאֵה שְׂבִיבִיתְךָ תָּמִיד תִּשְׂרֶה אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה וְאַהֲבָה וְהַבְּנָה הַדְּדִית, כִּי

אָשֶׁר   כּד תּרמח   בּנחל   מּט

כָּל הַבְּרָכוֹת בְּבֵית תְּלוּיוֹת וְעוֹמְדוֹת בְּזִכּוֹת הָאִשָּׁה. וְרַבְּנּוּ ז"ל מְאֹד
הִקְפִּיד עַל כְּבוֹד הָאִשָּׁה, כַּמּוֹבָא (שיחות-הַר"ן, סימנים: רסג, רסד).

נָא וְנָא הִרְגֵּל אֶת עֲצָמֶךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל
דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, גְּשֵׁמִיוֹת הַגּוֹף מִתְבַּטָּלִת לְגַמְרִי,
וְזוֹכָה לְרָאוֹת אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכָל חֲלָקֵי הַבְּרִיאָה. אֲשֶׁרִי מִי
שְׂזוֹכָה לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגָּה זוֹ!

רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׁאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֹה,
רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֹה, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנּוּ ז"ל.

אוֹדוֹת הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, אֵינן עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מְזֵה, כִּי
עֲלִינוּ נִפְלָה חוֹבֶת הַיּוֹם, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְהַפִּיץ אֶת
מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה, שְׂיִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּזֹה, וְאִז
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תּרמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר בּא, ה' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת, שְׁעֲזֹרֶתָ לְמוֹרָה
שְׁלֶךְ.

מָה אִמַּר לָךְ! מִדַּת הַחֶסֶד מְאֹד יִקְרָה בְּעֵינָיו יִתְבַּרְךָ, כִּי סוֹף כָּל
סוֹף אֲנַחְנוּ לֹא נִשְׁאָר פֶּה בְּזֹה הָעוֹלָם הַרְבֵּה זְמַן, כִּי יִמְיָנוּ כְּצֵל עוֹבֵר
(תהלים קמד, ד), וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה צו, סִימָן
ב'): לֹא כְּצֵלוֹ שֶׁל כֶּתֶל, וְלֹא כְּצֵלוֹ שֶׁל אֵילָן, וְלֹא כְּצֵל עֲנָן, אֲלֵא
כְּצֵל צְפוּר הַפּוֹרֵחַ בְּאוֹיֵר; וּמָה נִשְׁאָר לְאָדָם? רַק אֶת הַחֶסֶד שֶׁהוּא
עֹשֶׂה עִם זוּלָתוֹ, וְכִשְׁאָדָם פּוֹתַח בְּמִדַּת הַחֶסֶד, זֶה לְעַמַּת זֶה נִפְתַּחַת
אֵלָיו מִדַּת הַחֶסֶד, וְעַל-כֵּן תְּשׁוּאוֹת חַן לָךְ עַל הַחֶסֶד שְׁגַרְמַתָּ לְמוֹרָה

שָׁלֶךְ, כִּי הִיא בְּאֵמֶת מְשַׁקֵּיעָה בְּכֵן הַרְבֵּה יִרְאֵת שָׁמַיִם, וְהִיא אֲשֶׁה יִרְאֵת הַשָּׁמַיִם וְסוּבָלֶת דְּחֻקוֹת בְּפִרְנֶסָהּ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הִיא בְּאֵה בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה לְלַמֵּד אֶת הַכֶּתֶה יִרְאֵת שָׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וְתִרְגְּלִי אֶת עֲצֻמְךָ בְּאֵמִירַת תְּהִלִּים, אֲשֶׁר אֵמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֵּלֶת לְתִשׁוּבָה וְלִפְתּוּחַ שְׁעָרֵי הַרְחָמִים וְהַרְצוֹן וְהַעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג); וּבִזְכוּת אֵמִירַת תְּהִלִּים, נִדְבָקִים אֶל הָאוֹת וְהַשְׂרֵשׁ הַשֵּׁף לְשֵׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ.

אֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ, שֶׁתִּקְבְּלִי עוֹד חֶתֶן טוֹב, וְתִתְחַתְּנִי וְתִבְנִי בֵּית מִשְׁלָךְ, וְאֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּתְחַזְּקִי לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִהְיִי תְּמִיד שְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרמט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא, ה' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

אֶת רְאֵי לְהִיּוֹת בֵּית רְצִינִית, וְאֲזוּ מִמִּילָא כָּל בְּנוֹת הַכֶּתֶה תִּסְתַּפְּלְנָה עֲלֶיךָ, כִּי "מְעַט מִן הָאוֹר דּוֹחָה הַרְבֵּה מִן הַחֲשֵׁךְ", הַלִּיצְנוֹת זֶה חֲשֵׁךְ אֶחָד גְּדוֹל, כִּי מֵה שֵׁף לְהַתְלוּצֵץ, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וּבִלְעָדֵיו אֵין שׁוּם נִמְצָא, וּמִי שֶׁרַק מִתְבּוֹנֵן, רוֹאֵה שֶׁהַכֹּל הַכֹּל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאֲנַחְנוּ כְּלָם בְּרִיּוֹתֵינוּ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל כֵּן נִשְׁמִימָה וְנִשְׁמִימָה תְּהִלְלֶיךָ, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוֹתֵן לָנוּ אוֹר לְנֶשְׁמָה, וְצְרִיכִים לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא שְׂאֲנַחְנוּ בְּרִיאִים, וְלִכֵּן מֵה שֵׁף לְהַתְלוּצֵץ. וּכְבָר אָמַר הַחֶסֶם מִכָּל הָאָדָם: "אִם חֲכָמָת — חֲכָמָת לָךְ, וְלִצְפָה — לְבִדָּךְ תִּשָּׂא"

אֲשֶׁר   כד תרנ   בַּנְחָל   נא

(משלי ט, ב); בְּשֹׂאדָם עוֹשֶׂה לַיְצָנוֹת, הוּא עוֹשֶׂה לַיְצָנוֹת רַק מֵעֲצָמוֹ.
וְלָכֵן רָאִי לַהֲיוֹת רְצִינִית, וְאִז תִּהְיֶי דְגָמָא חֲזָה מִכָּל הַבְּנוֹת, וְכֻלָּן
תִּמְשַׁכְּנָה אַחֲרֶיהָ.

מָאד מָאד שְׂמַחְתָּנִי בְּזֶה שְׂאֵת לְוַמְדַת הַרְבֵּה "סִפְר־הַמְדוֹת", כִּי
רַבְּנוּ ז"ל רָצָה מָאד, שְׂאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ יִהְיוּ בְּקִיאִים בְּסִפְר זֶה יֶשֶׁר
וְהַפּוֹף, כִּי הַמְדוֹת הֵן הַיְסוּד שֶׁל הָאָדָם.

רַק חֲזָקִי וְאֲמָצִי מָאד לְקַבֵּל עֲלֵיךָ עַל תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְאִז
תִּרְאִי שְׂבֵא יְבוֹא הַעֵת, שְׂתִקְבְּלִי בֶן זֹוג יִרְא שָׁמַיִם, וְתִכְנֹו בְּיַחַד בֵּית
נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַעֲקָר תִּשְׁתַּדְּלִי לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹתֶיךָ דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה
פְּרָטִית וְסִפּוּרֵי צְדִיקִים, וְתִרְבִּי לְעֵינֵי בְּסִפְר הַשִּׁיחוֹת, וְתִהְלֶה לְאֵל,
מֵאִז שֶׁהַתְּחִלָּתִי לְדַבֵּר עִם הַכַּתוּת שְׁלֹכָן, הַשִּׁיחוֹת מִתְּרַבּוֹת מִדֵּי
שְׁבוּעַ בְּשָׁבוּעַ, וּמִתּוֹסֵף כָּרָף אַחַר כָּרָף, וְכֵן אֲנִי מְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם
הַבְּחוּרִים בֵּין מְנַחֶה לְמַעְרִיב, וְכָל אֵלֶּה הַשִּׁיחוֹת יִדְפְּסוּ, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן תִּרְאִי לְעֵינֵי בְּהֵן הַרְבֵּה, וּמִשָּׁם תִּשְׂאָבִי הַרְבֵּה חֲזוּק.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בֵּא, ה' שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מָאד ... נְרוּ יֵאִיר.

רְאֵה לְחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְהַדְּבִק אֶת
עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְתִדַּע אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל,
וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִחֵיה וּמִהֵנָּה וּמִקְּיָם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם,
צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְזֶה
שְׂתַחֲדִיר בְּעֲצָמְךָ אֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה תִּשְׁתַּנְּהַ

לגמרי, כי באמת העצלות והמרירות שנופלת על האדם בכל פעם, זה בא מריקנות וכו' וכו', כי אם היה אדם ממלא את עצמו עם אין סוף ברוך הוא, לא היה מקום שתהיה אצלו ריקנות, אלא היה תמיד שש ושמח על נעם חלקו שנברא מזרע ישראל, וצריכים להודות ולהלל ולשבח ולפאר את הבורא ותברך שמו על גדל החסד חנם שעשה עמנו, שלא עשנו גוי, וזו השמחה עולה על כל השמחות, ועם השמחה הזו יכולים לעבר את כל העולם כלו, ומספרים על הצידיק הקדוש והנורא רבי משה ליב מסאסוב זי"ע, שתכף ומיד בבקר בשעה שאמר את הברכה "שלא עשני גוי", רקד כל היום, ואמר: כבר קבלתי את שכרי על היום הזה, והיה שמח כל היום שנברא מזרע ישראל, שלא עשני גוי, כמו-כן אתה תחזק את עצמך בכל יום להיות בשמחה, ובפרט שהקדוש-ברוך-הוא עזר לך עם אשה משפלת, ואתה צריך מאוד מאוד לשמח, ולכבד ולקרא את המתנה היקרה הזו שנתן לך הקדוש-ברוך-הוא אשה נהדרת ונפלאה כזו, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתקיימו דור ישרים מברך.

נא ונא ראה ללמד בכל יום שעור במקרא, שעור במשנה, שעור בגמרא, שעור במדרש, ושעור בשלחן ערוך, ושעור בספרי רבנו ז"ל, כי מה ישאר מאתנו, רק זה מה שאנחנו זוכים ללמד התורה הקדושה בכל יום, כי ימינו כצל עובר, ולא כצל קיר וכתל, ולא כצל אילן ועץ, אלא כצל צפור הפורח באויר (בראשית ובה, פרשה צו, סימן ב). ולכן אשרי מי שזוכה לשמר את הזמן שלו, ואין לזמן לדאג דאגות אחרים, ומכל שכן לא לפל בעצבות ומרירות ומרה שחורה.

הרגל את עצמך לשיר בינך לבין עצמך שיר של שמחה, וזה שמח אותך מאוד, וראה לשמח את אשתך, כי "אשה בעלה משמחה" וכו' (ראש-השנה ו:), וכמים הפנים אל הפנים, אז גם אשתך תשמח אותך.

ראה לדבר אליו ותברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו

אָשֶׁר   כד תרנא   בַּנְחַל   נג

יְתַבְרַךְ, הוּא הַצְלָחָה נְצִיחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כְּלָל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרנא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בֵּא, ה' שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

מָאד מָאד אָנִי רוֹצֵה שְׁתַּכַּנְסִי לְעֵבֶד בְּמִשְׁרָד שֶׁל הַבְּנוֹת, וְאָנִי מָאד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִקְרוּב מָאד יַעֲבֹר כָּל הַבֵּית-סֵפֶר לְמַעַלָּה לֹא רְחוּק מִהַתְלַמּוּד-תּוֹרָה, וְגַם הַגְּנִיּוֹת יִהְיוּ שָׂמָּה וְהַפְּעוּטוֹן, עַד שְׂיִקְרָא "קַרְיַת חֲנוּךְ".

רְאִי לְחִזּוּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאֵל תִּמְשִׁיכִי אֶת עֲצָמְךָ אֵל הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוּת וְכוּ' וְכוּ', הֵן אֵמֶת שְׂאִנִּי יוֹדֵעַ שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ הַרְבֵּה צָרוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, אַךְ תֵּאֱמִינִי לִי, שֶׁהַפֶּאֶב שֶׁלְךָ זֶה הַפֶּאֶב שְׁלִי, כִּי אָנִי מִשְׁתַּתְּףָּ בְּצָרְתְךָ מָאד מָאד, וְהִיִּיתִי צָרִיךְ לְכַתֵּב לָךְ בְּכָל יוֹם, אַךְ יַעֲדֵד הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִיךָ שְׂאִנִּי טְרוּד בְּכָל יוֹם בְּטְרָדוֹת הַרְבִּיּוֹת.

מָה אִמַּר לָךְ, בְּגִן ... גֵּרוּ יְאִיר, מָאד מָאד מִצְּלִיחַ אֶצְלָנוּ, וְלוֹמֵד בְּהַתְמַדָּה יוֹצֵאת מִן הַכֶּלֶל, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה עֲדִיו לְגֵאוֹן, כִּי הוּא לּוֹמֵד בְּכָל יוֹם הַמּוֹן דְּפִים גְּמָרָא בְּהַתְמַדָּה גְּדוּלָּה מָאד, וּבִלְיָלָה אָנִי צָרִיךְ לְגַרֵּשׁ אוֹתוֹ אֵל תּוֹף הַמַּטָּה ... וּבְכָל פַּעַם הוּא אוֹמֵר לִי: תַּתְּנוּ לִי רְשׁוֹת לְגַמֵּר עוֹד כְּפֹה דְּפִים ... וּמִמֶּשׁ הוּא בּוֹלֵעַ דְּפִים גְּמָרָא מְרַב תְּשׁוּקָה, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּרְוִי מִמֶּנּוּ רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה, וְלֹא תִפְרִי אוֹתוֹ כְּלָל.

אָנִי מְקַנְהָ מָאד, שְׁגַם בְּבֵית-סֵפֶר שְׁלָנוּ הַכֹּל יִשְׁתַּנָּה לְטוֹבָה, וְיִשׁ כְּבָר אֲוִירָה שֶׁל רְצִינּוֹת וְאַמוּנָה בּוֹ יְתַבְרַךְ וְאַמוּנַת חֲכָמִים, וְאַנְחָנוּ עוֹבְדִים הַרְבֵּה עַל מַדּוֹת טוֹבוֹת, לְעַקֵּר אֶת הַלִּיצְנוֹת מֵאַתְּנוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלַּתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי דְרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא, ה' שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ כְּכֹר כְּמָה פְּעָמִים, אִךְ מֵרַב טְרִדוֹתִי,
לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְכַתֵּב לְךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! בְּנֶךָ ... גֵּרוּ יְאִיר, עוֹשֶׂה חֵיל אֶצְלָנוּ,
הוּא לוֹמֵד בְּהַתְמַדָּה גְּדוֹלָה מְאֹד, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִתְמַיֵּד
בְּכֹל יוֹם בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא וּבְמִדְרָשׁ וּבְסִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאִז
יְהִי תַלְמִיד חָכָם וְצַדִּיק גְּדוֹל מְאֹד, וְתִרְוָה מִמֶּנּוּ רַב נַחַת.

גַּא וְנָא הַדְּבִק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתַדַּע שְׂאֵין
בְּלַעְדֵּיךָ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּכְשֶׁאָדָם תָּמִיד חוֹשֵׁב מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
עַל-יְדֵי-זֶה נִטְהָר מִבֵּית מַחוּץ. וּבְאֵמַת אַחַר יִשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, בֵּא
הָאָדָם אֶל הַפְּרָה, שְׂאֵין בְּלַעְדֵּיךָ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל. וְזֶה סוּד אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל,
שְׁנַאֲמַר בָּהּ (דְּבָרִים): "תָּמִיד עֵינֵי הַיְיָ" הַבָּה מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד
אַחֲרֵית שָׁנָה", כִּי בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל מֵאִיר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצֻמוֹ כְּלִי
שׁוֹם מִלְּאָף וְשָׁלִיחַ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְגוֹר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן-
פְּנִים מִי שְׁגָר בַּחוּץ לְאֶרֶץ, עָלְיוּ לְהַשְׁתַּוְּקֵק מְאֹד לְקַדְשַׁת אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל, וְלָבוֹא וְלָגוֹר בָּהּ. וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֶשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּתְּפַּלֵּל
בְּעֵדִי, שְׂאִזְכָּה כְּכֹר לְצֵאת מִהַגְּלוּת הַמְּרָה הַזֹּו, וְאִזְכָּה לָבוֹא לְגוֹר
אַתְּכֶם בְּיַחַד בְּיִבְנָאֵל בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

גַּא וְנָא אֶל תַּתְּפַּעַל מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי מָה אַתָּה צָרִיךְ

אָשֶׁר   כּד תּרנּג   בּנַחַל   נה

לחשוב מאחרים, אתה צריך רק לחשוב ממנו יתברך, וברגע שאדם חושב רק ממנו יתברך, אז מצליח דרכו תמיד.

ראה לשמח מאד מאד על כל הטוב שגמלה הקדוש-ברוך-הוא, ותמיד תודה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד שעשה עמך, כי אדם שמרגיל את עצמו בתודה והודאה, ממשיך על עצמו הארת עולם הבא, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), שכל ענין תודה והודאה, הוא המשכת רוחניות אלקות בעולם הזה, כי השגת העולם הבא זה תודה והודאה, עין שם.

אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, שאנחנו זוכים לדעת מרבי אמת פנה, רבי נורא ונפלא פנה.

נא ונא ראה לדבר אליו יתברך בכל יום, ותתחבא באיזה מקום שאין שם עוד בני-אדם, ותדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, באשר ידבר איש אל רעהו, ותדע שכל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך — הוא הצלחה נצחית, הצלחה פזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, כי כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא כלי להמשיך את השכינה למטה, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

כּד תּרנּג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא, ה' שבט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני שמח לקראת הדבורים שלך.

ראי להתחזק בבטחון עצמי, ואל תפחד מאף אחד, רק תשתדלי להיות רצינית, ותמיד תעיני בספר השיחות, ושם תמצאי מרגוע לנפשך, וכן תתמידי מאד ב"ספר-המדות", אשר אצל רבנו

ו"ל הִיָּה הַסֵּפֶר הַזֶּה הָעֵקֶר שֶׁבְּכָל הָעֵקָרִים, וְרָצָה שֶׁכָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו יִהְיוּ בְּקִיָּאִים בְּזֶה, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר עַל הַסֵּפֶר הַזֶּה, שֶׁזֶּה עֲשֵׂה אוֹתוֹ יְהוּדִי, הֵינּוּ שֵׁשׁ־עָדָל לְקַיֵּם כָּל מַה שֶׁנֶּאֱמַר בוֹ, וְעַל־יְדִי־זֶה זָכָה לְכָל מַה שֶׁזָּכָה.

הָעֵקֶר תַּתְּחִיבֵנִי בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתַרְגְּלִי אֶת עֲצָמֶיךָ מִפֶּעַם לְפֶעַם לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבִּין אֶל אָבִיו, וְאֵת יְכוּלָּה לְלַכֵּת לְבַד לְאִיזָה מְקוֹם, וְלִבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ כָּל מַה שֶׁאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁמִּתְפַּלְלִים וּמְבַקְשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ — נִשְׁמַעַת וּמִתְקַבֵּלֶת, אֲלֵא בְּנֵי־אָדָם אֵין לָהֶם אֲמוּנָה שְׁלֵמָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁמָה שֶׁמְבַקְשִׁים — מְקַבְּלִים, כִּי מֵאַחַר שְׁרוּאִים שֶׁמְבַקְשִׁים דְּקָה אוֹ שְׁתֵּי דְקוֹת, וְלֹא מְקַבְּלִים — אֲזִי נִשְׁבְּרִים וְכוּ' וְכוּ', וּבְאֲמַת צְרִיכִים לְהַרְבּוֹת בַּתְּפִלָּה, עַד שֶׁמְקַבְּלִים מַה שְׁרוּצִים, וְלִכֵּן רְאֵי לְהַתְּחִיבֵנִי, וְהָעֵקֶר לְהִיּוֹת שְׁמִחָה וְעַל־יִזָּה, וְתַתְּרַחֲקֵי מִלִּיצְנוּת, וְתַהֲיִי בַת רְצִינִית, וְעַל־יְדִי־זֶה תַּצְלִיחֵי דְרַבְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרנד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא, ה' שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עַל שְׁבֶת יִשְׁבֶּת ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר, בְּיַבְנָאֵל, וְלִכֵּן תִּשְׁלַחוּ אֶת שְׁתֵּי הַקְּפָסָאוֹת אִתּוֹ, וְאִם יְכוּלִים לְהוֹסִיף עוֹד קְפָסָא עִם קוֹנְטְרָסִים: "כְּבוֹד הַבַּעַל וְהָאִשָּׁה", מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, כִּי פֹה זֶה הַסֵּפֶר הַכִּי לְהִיט.

אֲנִי מְקַנְהָה אֶל הַקְּדוּשָׁתְךָ הַזֶּה, שֶׁבְּקִרְבִּי יִהְיֶה לְנוֹ שֶׁפַּע, וְנִשְׁלֵם לָךְ אֶת כָּל הַחֻבּוֹת שֶׁאֲנִי חַיֵּב לָךְ.

מה טוב ומה נעים, אם הייתי יכול לקבל עוד משלוח גדול של ספרים מכרכים, כי פה זה הולך בזריזות עצומה, והכל נחטף.

בענין המחסן, אם אתה אומר שרוב רבם של הספרים מכרחים להשאיר ביבנאל מפני המפיצים, אז אני לא יודע למה אתה צריך כל-כף להתעקש למחסן גדול?! וכן למה אתה צריך להיות בחלישות הדעת?! לדעתי, מספיק המחסן שקבלת, שם אתה יכול לאכסן את כל הדברים שאשתף רוצה לאכסן, וכן הפלטות והפילים, ומה אתה צריך להתבלבל וסתם לחשב מחשבות כאלו זה יכניס לך הכנסה, מה לך ולצרה הזאת?! שיהיה לך עוד דיר וכו', ולבסוף תהיה לך חלישות הדעת, שאתה השקעת עשרות אלפי דולרים, והדיר לא משלם שכירות, ומה אתה צריך את זה?! לזאת תהיה שמח בחלקך, ואל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, אם השכן רוצה למכור לך כמה מטרים — מה טוב ומה נעים, אבל העקר תהיה שמח בחלקך, שקבלת מחסן מספיק לאכסן את הדברים שלך, ועל-כן, לדעתי, אין לך להצטער כלל, רק לשמח במתנה שנמתן לך הקדוש-ברוך-הוא, כי אם הבעל-הבית כל-כף הולך אחר ברשעות וכו', אזי זה גם בתוך גם שקבלת מה שקבלת.

העקר תתחזק מאד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ומי יתן, שתוכל להדפיס ולהדפיס, כי רק זה מה שישאר מאתנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרנה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא, ו' שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר לא יוכל לשבור אותך, כי לגדולות נוצרת. ועליך לדעת, שכל העוסק בצרכי צבור, כאלו עוסק בתורה (ירושלמי ברכות, פרק ה', הלכה א'); וכן אמרו חכמינו הקדושים, כיון שנתמנה אדם פרנס על הצבור — נתעשר (יומא כב:), ובנדאי בזכות זה שאהה עוסק בצרכי צבור, יעזר לך הקדוש־ברוך־הוא, שתהיה לך פרנסה בשפע. העקר צריכים לזכר מאמרם ז"ל (אבות פרק ב'): וכל העמלים עם הצבור יהיו עמלים לשם שמים. ותאמין לי, שזה לי שלשים וחמש שנה, שאני עוסק בצרכי צבור, ואני סובל יסורי תפת, עם כל זאת אני גאה עם עבודתי, ואני אשמח את הקדוש־ברוך־הוא כל ימי חיי, ולכן אני מבקש גם אותך, ידידי היקר! ראה לשמש את הקדוש־ברוך־הוא ואת הצדיק, ועל־ידי־זה תראה ברכה והצלחה בכל מעשה ידך, ושום דבר לא יוכל לשבור אותך.

נא ונא ראה למסר את עצמך לגמרי אליו יתברך, ותדע, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומתנה ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך.

הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך — הוא פלי להמשיך בו שכנית עזו יתברך, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא תקבע את עצמך בלמוד התורה הקדושה, כי לא נשארו מהאדם רק מה שזוכה ללמד תורה הקדושה.

הקדוש־ברוך־הוא יצליח דרכך, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח, ותשא חן בעיני כל רואיך, ותוכל לגבות כספים בעבור "היכל הקדש", וחצי תקח לפרנסתך, וחצי תבנה מזה מה שצריכים לבנות, ולתקן מה שצריכים לתקן, ולצבע איפה שצריכים לצבע וכו' וכו', ויהיה הו"ה אלקים עמך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כַּד תִּרְנוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא, ו' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, וְאֶת חֲנוּת דַּעְתְּךָ בְּעֵינֵי הַמַּעֲוֹן, וְתִאֲמִינִי לִי, שְׁגַם אֲנִי הוֹלֵךְ בְּכוּוֹן זֶה, שְׂאֲנַחְנוּ לֹא יְכוּלִים לְהִקְרִיב אֶת יְלָדֵינוּ בְּשִׁבִיל פְּרִנָּסָה.

כָּל מְגַמְתִּי לְהִקְיָם לְגִיוֹן שְׁלָם שֶׁל יְהוּדִים חֲרָדִים מֵאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְדַבְּרִים תָּמִיד בַּקְדָּשׁ, וְהִילָדִים גְּדֻלִים בְּקִדְשָׁהּ וְטָהָרָה, בְּאֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכָּכָת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלוֹמְדִים תּוֹרָה בְּטָהָרָה, וְיִתְחַתְּנוּ בְּגִיל צָעִיר, וְעַל-פֶּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲזְרֵי לִי בְּכָל מָה שְׂאֵת יְכוּלָה בְּעֵינֵי הַחֲנוּךְ, וְתִכְףּ-וּמְיָד פְּשָׂאֵת רוּאָה אִיזוֹ פִּרְצָה וְכוּ', תִּכְףּ-וּמְיָד תִּכְתְּבֵי לִי, כִּי זֹו כָּל חִיוּתִי, וְאֲנִי בַּקְדָּשׁ אֶת הַטּוֹב מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ לְתַקֵּן אֶת מָה שְׁיִכּוּלִים לְתַקֵּן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי דְרַכְּךָ תָּמִיד, וְתִהְיֶי לִי לְעֶזֶר תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּד תִּרְנוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא, ו' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרוּ יְאִיר.

מָה אִמַּר לְךָ! אֲנִי מְאֹד מְאֹד רוּצָה, שְׁתַּהַיְגָה הַ"אִישׁ קָשֶׁר" שֶׁל מוֹסְדוֹתֵינוּ, כִּי חָסֵר לָנוּ דְבַר זֶה מְאֹד, כִּי הַכָּל הוֹלֵךְ בְּדַרְךָ בְּטָלְנוּת, וְאֲנִי צָרִיךְ אִישׁ שְׂיִקַּח אֶת כָּל הַדְּבָרִים בְּיָדָיו, וּלְדַעֲתִי, אֶתָּה מְאֹד

מִסְגָּל לְזֶה. לְזֹאת אֲשַׁמַּח מְאֹד, אִם תִּקַּח לְךָ אֶת הָעֲבוּדָה הַזֹּאת לְהִיּוֹת "אִישׁ קֶשֶׁר", וְאִף שְׁאֵתָה רוּצָה לְהִיּוֹת מְלַמֵּד, אֲבָל תִּתְּמֵן לִי הָעֵקֶר הוּא רַק לְעֹזֵר לְבְנֵי קְהֵלְתֵנוּ, שְׁתִּהְיֶה קְהֵלָה מִיַּחַדָּת בְּמִינָה, וְעַל-כֵּן לֹא אֲכַפֵּת מֵה שְׁעוֹשִׁים, הָעֵקֶר שְׁיִהְיֶה לְשֵׁם שְׁמַיִם, כִּי כָּךְ אָמַר הַתַּנָּא (אֲבוֹת פָּרָק ב'): וְכָל הָעֲמָלִים עִם הַצְּבוּר, יִהְיוּ עֲמָלִים עִמָּהֶם לְשֵׁם שְׁמַיִם.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, רַק תִּשְׁתַּדֵּל לְעֹזֵר לִי בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, כִּי אֲנִי רוּצָה לְהַקִּים קְהֵלָה כְּזוֹ, שְׁעֵדִין לֹא הִיְתָה בְּעוֹלָם קְהֵלָה קְדוּשָׁה כְּזוֹ, שְׁאֲנֻשִׁים שְׁבָאִים מְכַל מִינֵי רְקָעִים וּמְכַל מִינֵי עֲבָרִים, עִם כָּל זֹאת הֵם יְכוּלִים לְהִתְאַחַד בְּיַחַד כְּמוֹ מְשֻׁפָּחָה אַחַת, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמַר חֲזַק, וְאֲנִי יוֹדֵעַ, שְׁהֵסֵמ־יָ-מ־ם אֵינוֹ נָח וְאֵינוֹ שָׁקֵט עַל זֶה יוֹמָם וְלַיְלָה, וּמִתְנַפֵּל לִי לְהַפִּילָנוּ, אֲבָל הוּא לֹא יִצְלִיחַ בְּשׁוּם פְּנָיִם וְאֲפֹן, וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְעֹזֵר לִי בְּזֶה שְׁתִּהְיֶה "אִישׁ קֶשֶׁר", וְלְעֹזֵר לְהַפְרִיחַת הַמּוֹסְדוֹת, וְאֵין לִי פֹה שׁוּם כְּוִנָּה אַחֲרַת, כִּי אֲנִי רוּצָה שְׁאֵתָה, תִּהְיֶה לְאֵל, "אִישׁ קֶשֶׁר" טוֹב, וְאֵתָה יְכוּל לְהַצְלִיחַ מְאֹד לְבָנוֹת אֶת קְהֵלְתֵנוּ בְּצוּרָה יוֹצֵאת מִן הַפֶּלֶל, וְאֵתָה יְכוּל לְלַכֵּת גַּם עֲבוּר גְּבִיַת כְּסָפִים לְמַעַן קְהֵלֵת "הַיְכָל-הַקֶּדֶשׁ", וְחֲצִי תִקַּח בְּשִׁבְלֶיךָ וְחֲצִי תִתֵּן לְעַמּוֹתַת הַקְּהֵלָה, כִּי שְׁנוּכָל לְקַנּוֹת דְּבָרִים וּלְשַׁכְּלֵל אֶת קְהֵלְתֵנוּ בְּתַכְלִית הַשְּׁכָלוֹל.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּכָל יוֹם בְּמַקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, וְאֵל יַחְסֹר לְךָ יוֹם אֶחָד מֵהַשְּׁעוּרִים הָאֵלוּ, וְאֵז תִּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ תָּמִיד.

נָא וְנָא תִקַּח אֶת דְּבָרֵי אֵלוּ בְּרִצְיָנוֹת הַכִּי מְלֵאָה, וְעוֹד פַּעַם אֲנִי חוֹזֵר עַל דְּבָרֵי, שְׁאֵין לִי פֹה שׁוּם כְּוִנָּה אֲלֵא לְבָנוֹת קְהֵלָה יְפָה מְאֹד.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

כד תרנח.

בעזרת השם יהברך, יום שלישי לסדר בא, ו' שבט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם, וְשׁוּם
דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ. וְעֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי הִנֵּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
נִמְצָא בְּכֹל מְקוֹם.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! יִצְאָנוּ מֵהַיִּשׁוּב וְהַגְעָנוּ לְמִדְבַר רַק
לְכֹנֵה אַחַת — לְחִנּוּךְ אֶת יְלָדֵינוּ עַל טְהָרַת הַקִּדְשׁ, שְׁלֵא יִרְאוּ אֶת
הַזָּבֵל שְׁקוּרָה בַּחוּץ, כִּי אִתָּה לֹא יְכוּל לְתֵאָר וּלְשַׁעַר מִה קוּרָה בַּחוּץ
בְּעִירוֹת הַגְּדוּלוֹת — הֵן בִּירוּשָׁלַיִם וְהֵן בְּבִנְיָ בְּרַק, וְהֵן בְּאַשְׁדּוֹד
וְכוּ', וְהֵן בְּבְרוּקְלִין וְכוּ', אֲפִלוּ אֲצֵל הַכִּי חֲרָדִים צְרִיכִים רַחֲמִים
רַבִּים עַל יְלָדֵיהֶם, וְאַנְחָנוּ יִצְאָנוּ פֹּה לְמִדְבַר שָׁמַם, כְּדֵי לְחִנּוּךְ אֶת
יְלָדֵינוּ עַל טְהָרַת הַקִּדְשׁ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ, וְאַל תַּחְלֵשׁ
דַּעַתְךָ מִזֶּה שְׁפַעַם לְמַדְתָּ יוֹתֵר דְּפִים גְּמָרָא וְעַכְשָׁו קָשָׁה לְךָ וְכוּ',
זְכוּר תִּזְכֹּר, אֲשֶׁר יִהְיוּ לְךָ יְלָדִים קְדוֹשִׁים וְטָהוּרִים, אֲשֶׁר זֶה הַעֲקָר,
וְכִדָּאֵי לְמִסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּר זֶה, כִּי מָה נִשְׁאַר מִהָאָדָם? כִּי אִם
יְלָדֵינוּ, שֶׁהֵם הַעֵינִים שְׁלוֹ. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְשִׁמְר מְאֹד מְאֹד עַל מִצְב
רוּחְךָ, שְׁלֵא תִפֵּל בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת, אֲלֵא תִהְיֶה בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנִדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

רְאֵה לְשִׁמְח אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (ראש השנה
ו'): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשִׁמְחָה; וְאִתָּה צְרִיךְ לְרְאוֹת שְׁתִּיחָה סְבִיבָךְ
אוֹרֵה שֶׁל שְׁמִחָה, הֵן בְּבֵית וְהֵן בְּתַלְמוּד תוֹרָה, וְהֵן בֵּין הַמְלַמְדִים,
וְהֵן בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תְּמִיד תִּדְבֵּר מְשִׁמְחָה וּמְאֻמּוֹנָה.

הַרְגַּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׁמֵי־בָרִים עִמּוֹ יְתַבְרֵךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין
לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי הוּא הַמְּשַׁכֵּת הַשְּׂכִינָה בְּזֵה הָעוֹלָם, אֲשֶׁרִי
מִי שְׁחֻזַּק בְּזֵה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרנט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא, ו' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי רוֹצֵה לְשָׁמַע הַטוֹב מִמֶּךָ, וְאִיךָ שְׂאֲתָה מְסַתֵּדֵר
בְּתִלְמוּד תּוֹרָה.

אֲנִי מְאֹד רוֹצֵה שְׁתַּדְּבֵר הַרְבֵּה עִם הַמְּלַמְּדִים, וְתַחֲזֹקֵם וְתִאֲמָצֵם
וְתַעֲוֹדְדֵם וְכו', וְאִיךָ שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַפְּרִיָּסָה עֲדִין קָשָׁה לָכֶם, עִם כָּל
זֹאת תִּאֲמִין לִי, שְׂאֲנִיחֵנוּ עוֹשִׂים כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְשָׁנוֹת אֶת
הַמֵּצֵב הַכֹּסֶפִי, וְשִׁתְעֵלָה מֵעֵלָה מֵעֵלָה הַמְּשַׁכֵּרֶת, וְשִׁתְהִיָּה לָכֶם
הַרְחֵבֶת הַדַּעַת בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

רְצִיתִי מְאֹד שֶׁתַּתְעַסֵּק עִם הַסְּפוּרִים שְׁדַבְּרָנוּ, וְתַסְדֵּר אֶת זֶה עִם
יְדֵי־נִינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, בְּאִפֶּן שֶׁנוֹכַח לְהַדְפִּיס אֶת זֶה בְּשִׁבִיל הַיְלָדִים,
כִּי כָּל מְגַמְתִּי הִיא לְחַנֵּךְ אֶת הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת עִם יְרֵאת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה,
וְשִׁנְזָפָה לְהַגִּיעַ אֶל הַמְּדַרְגּוֹת הַכִּי עֲלִיוֹנוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם, וְהִיא —
דְּבָקוּת הַבוּרָא יְתַבְרֵךְ שְׁמוֹ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוּדָה עֲצָמָךְ עִמּוֹ יְתַבְרֵךְ בְּכָל יוֹם חֵק וְלֹא
יַעֲבֹר, וְשִׁלָּא יַעֲבֹר לָךְ יוֹם אֶחָד בְּלִי הַתְּבוּדוֹת, וְאִפְלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת
אוּ עֶשֶׂר דְּקוֹת, וְכֵן תְּהִיָּה זְהִיר לְלַכֵּת לַמְּקַנָּה, כִּי מְלַמֵּד צָרִיךְ לְטַבֵּל
בְּכָל יוֹם בַּמְּקַנָּה, וְכֵן צָרִיךְ לְהַתְּבוּדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל
תְּלִמִּיד וְתְלִמִּיד שְׁמֵלֵמֵד, וּבְאֲמַת מְלַמֵּד שְׁהוֹלֵךְ לַמְּקַנָּה וּמַתְּבוּדָה

לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה בְּנִקְל יָכוֹל לְהַעֲבִיר אֶת הַלְמוּדִים לְתַלְמִידִים, וְלִכֵּן תִּהְיֶה זֶהִיר וְזָרִיז בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֶּה שֶׁל טְבִילַת מִקְנֵה בְּכָל יוֹם, וְהַתְּבוּדוֹת לְהַתְּבוּדָה עֲצֻמָּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמָּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאֵל תְּסַתְּכַל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

נָא וְנָא תִקְבַּע לְעֲצֻמָּה שְׁעוֹר בְּחֻמֵּשׁ וְרִשׁוּי בְּכָל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, כִּי זֶה מְסַגֵּל לְפָרְנֶסָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם שְׁלָמָה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרס.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְר בֵּא, ו' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלֹום רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְגִדְל שְׂמֻחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵת מְחַנְכֶת אֶת הַבְּנוֹת בְּיִרְאֵת שָׁמַיִם — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר, כִּי כָל מְגַמְתִּי הִיא לְהַקִּים בְּנִים וּבְנוֹת קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים בְּקִדְשֵׁת הַבְּרִית, וְשִׂיִּהְיוּ צַדִּיקִים וְצַדִּיקְנִיּוֹת, וְאֵת עוֹזְרֵת לִי, וְעַל-כֵּן אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֶסֶד הַזֶּה שְׂאֵת עוֹשֶׂה עִמִּי, תִּמְשִׁיכִי לְהַחֲדִיר בְּבְנוֹת אָמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאָמוּנַת חַכְמִים, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה הֵן תִּצְלַחְנָה לְגִדְל וּלְהוֹצִיא פְרוֹת יָפִים מְאֹד.

נָא וְנָא הַרְגִּילִי אֶת עֲצֻמָּה לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה וְהַבְּקָשָׁה שְׁתַּבְּקְשִׁי אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תּוֹכִי לְפַעַל הַרְבֵּה אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֲצִלוֹ מְאֹד חֲשׂוּבָה תְּפִלָּה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁחִזֵּק בְּתְפִלָּה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרסא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר בֵּא, ו' שְׁבֻט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבִקֵּשׁ אוֹתְךָ לְקַחַת אֶת הָאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים לְעִבּוּדָה, כִּי זֶה לִי בְּנִפְשִׁי, שְׁפָל אֱלוֹ שֶׁהִתְחַתְּנוּ עִכְשָׁו, שְׁתִּהְיֶה לָהֶם עִבּוּדָה, וְלֹא יִסְתַּבְּבוּ בְּלִי עִבּוּדָה, וְזוֹ כָּל מְגֻמְתִּי — שְׁפָל אֱלוֹ שְׁלִמְדוֹ וְהִתְחַנְּכוּ בַּמּוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, שְׁהֵם יִקְבְּלוּ עִבּוּדָה לְפָנַי כָּלֵם. וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ לְמָה שְׁלַחְתָּ אֶת ... וְכוּ', וְצָרִיכִים לְדַאֵג בְּשִׁבִיל הַתְּלַמִּידִים וְהַתְּלַמִּידוֹת שְׁלֵנוּ, וּבְזֶה נִצְלִיחַ לְהַקִּים דּוֹרוֹת נִפְלְאִים.

אוֹדוֹת הַבְּנוֹת, לֹא כְּדֹאֵי לְתַת לָהֶן יוֹם חִפְשׁ, אֲלֹא רַק לְהַקְדִּים שְׁעָה בְּיוֹם שְׁשִׁי, כִּי הַבְּטָלָה מְבִיאָה לְיַדֵּי שְׁעֵמוּם וְכוּ', אִם יְכוּלִים לְהֶאֱרִיךְ כָּל יוֹם, מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים.

זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, שְׁאַתָּן עוֹשׂוֹת אֲסִפַּת מוֹרוֹת וְאֲסִפַּת מְלַמְדִים מְדֵי פְעֵם, כִּי כִּף אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מֵה שְׁיִישׁ לְשִׁפּוֹר וּלְתַקֵּן בַּחֲנוּף, שְׁפָל זֶה הוֹלֵךְ לִי בְּנִפְשִׁי.

אוֹדוֹת הַשְּׁתִּילִים, הֵאֵם אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְשַׁלֵּם עַל זֶה ?

הַמְּאֻחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרסב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר בֵּא, ו' שְׁבֻט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׁמֻחָה הִיא הַיְסוּד בַּחֲנוּף הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת, וּכְשִׁמוּרָה תְּמִיד שְׁמֻחָה וְעַל־יָזָה, וְנִכְנַסְתָּ לַכֶּתֶה עִם אוֹיְרָה שֶׁל שְׁמֻחָה, אֲזוֹ כָּל הַכֶּתֶה מְרַגְּשָׁה

אֵת הַשְּׂמֵחָה, וּבִנְקֵל לְהֵן לְקַבֵּל אֶת מַה שֶּׁהַמּוֹרָה מְלַמֶּדֶת, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה.

תִּשְׁתַּדְּלִי לְהַעֲבִיר אֶת הַשִּׁיחוֹת שֶׁאֲנִי מְדַבֵּר עִם הַבָּנוֹת בְּכָל שָׁבוּעַ, כְּדֵי שְׂיִכְנְסוּ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּלִבָּן.

אֵל תִּשְׁכַּרְי מִשׁוּם דְּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּמִי שִׁחַוְגַר מִתְּנִיּוֹ לִהְיוֹת מִחֲנֻף אוֹ מִחֲנֻכָּת, צָרִיף שְׂמֵחָה וְהַתְּחַזְּקוֹת עֲצוּמָה, כִּי סוּף כָּל סוּף הָעֵבוּדָה שֶׁאֵת עוֹבְדָת זוֹ עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, וְאֵת מִשְׁמֶשֶׁת אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן רְאִי לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבָעוּלִים, וּבִזְכוּת הַחֲנוּף שֶׁאֵת מִחְזָקַת אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, תִּזְכִּי לְרֹאוֹת נַחַת מִלְּדִיף, וְגַם אֵת תְּצַלִּיחִי בְּמִשְׁיַמְתֵּף הַקְּדוּשָׁה, וְתַעֲלִי תָמִיד מַעֲלָה מַעֲלָה.

מַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם תִּזְכִּי בְּכָל יוֹם לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשַׁעַה שֶׁאֵת הוֹלֶכֶת לְבֵית-הַסֵּפֶר, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה יִהְיֶה לָּךְ יוֹם קָל, וְהַבָּנוֹת תִּלְמַדְנָה טוֹב, וְיִהְיוּ לְהֵן מְדוֹת טוֹבוֹת, וְתִקְלָטְנָה אֶת הַלְמוּד וְהַחֲמֵר וְכוּ' וְכוּ', כִּי עַקֵּר הַהֲצַלְחָה שֶׁל מִחְנֻף וּמִחְנֻכָּת — כְּשֶׁמְקַדְּמִים בְּתַפְלָה וּמִתְפַּלְלִים עַל כָּל תִּלְמִיד וְתִלְמִידָה שֶׁלָּהֶם, וְכִף מְחַדִּירִים בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה.

אִף פַּעַם אֵל תִּתְּעַצְבְּנִי, רַק תִּתְּחַזְּקִי בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יְתַבְּרֵף, לִידַע וְלִהְיוֹדִיעַ וְלִהְנוֹדַע, אֲשֶׁר הוּא יְתַבְּרֵף מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְּרֵף, וְכַפִּי שֶׁמְחַדִּירִים בְּעֲצָמָם יְדִיעָה זוֹ, כֵּן זוֹכִים לְסִבְלָנוֹת, וְהַבָּנוֹת כְּשֶׁרֹאוֹת שֶׁהַמּוֹרָה מִתְאַזְּרַת בְּסִבְלָנוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶינָה מְשֻׁמְעוֹת, וְהִיא תְּצַלִּיחַ מְאֹד. וְלִכֵּן עֲשִׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלִים לְהַצְלִיחַ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָּךְ הַצְּלָחָה גְדוֹלָה מְאֹד.

הַמֵּאחַל לָּךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא, ו' שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיהָ.

מָאד מָאד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, אִם אַתָּה יְכוּלָה לְהַחְזִיק אֶת ...
שְׁתַּחֲוִיהָ בְּמַעוֹן, וְלֹא לְשַׁלַּח אוֹתָהּ, כִּי כְּשֶׁהֵייתִי שָׁם, כָּלֶכֶן הָיִיתִן
מְרֻצוֹת, וּמָה פְתָאם שְׁלַחוּ אוֹתָהּ?! אַתָּה צְרִיכָה לְהִבִּין, כִּי אָנִי רוֹצֵה
לְהַפְעִיל וְלַתֵּן עֲבוּדָה לְזוּגוֹת הַצְּעִירִים, הַתְּלַמִּידִים וְהַתְּלַמִּידוֹת שֶׁל
בְּתֵי הַחֲנוּךְ שְׁלֵנוּ, כִּי לָהֶם יֵשׁ סֵדֶר עֲדִיפוֹת יוֹתֵר מִכֻּלָּם.

נָא וְנָא רְאִי לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אָפְגִים שְׁבַעוֹלָם, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר
מִשׁוּם דְּבָר, וְאִזּוֹ תִרְאִי אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה
עִמָּךְ, וְעֲלֶיךָ לְדַעַת שְׁמִי שְׁעוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר, הוּא צְרִיךְ הַרְבֵּה
סְבָלָנוֹת, וְאִין זֹו עֲצָה לְהַכְנִס בְּבִהְלָה וְכוּ', וְעַם סְבָלָנוֹת יְכוּלִים
לְהַגִּיעַ לְכָל מְקוֹם, לֹא-כֵן מִי שֶׁהוּא עֲצָבָנִי, הוּא אֵינּוּ יְכוּל לְהַגִּיעַ
לְשׁוּם מְקוֹם, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלִי שְׁתַּחֲוִיהָ לָךְ סְבָלָנוֹת, וְתַעֲבְרִי עַל הַכָּל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא, ו' שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלֵ שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמָּךְ, אִין
לְתָאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֶל, וּבְכַפְרֵט שְׁאַתָּה מוֹסֵר אֶת נַפְשְׁךָ בְּעַבּוּר
בֵּית-הַמְּדַרְשׁ שְׁלֵנוּ, זֹו אֶצְלִי שְׁמַחָה גְדוּלָה, וְעַל-כֵּן חִילְךָ לְאוּרֵיתָא,
וְתַמְשִׁיךְ לַעֲשׂוֹת תְּקוּנִים יְפִים בְּתוֹךְ בֵּית-הַמְּדַרְשׁ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יַעֲזֹר, שְׁכַכְר אֲזוּפָה לְבוֹא לְגוּר אַתְּכֶם בְּיַחַד.

הַעֲקֹר רָאָה לְהִתְחַזֵּק בְּמִדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְתָמִיד תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה עַל הַזְּכוֹת הַגְּדוֹלָה שֶׁנִּפְלְאָה בְּחֻלְקָךְ לְשֵׁרֵת אֶת רַבְּנוּ ז"ל.

אודות הַעֲנִיָּן הַנִּפְלָא שֶׁלְקַחְתָּ עַל עֲצֻמְךָ, לְסִיִּים בְּכָל יוֹם שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים, אֵין עוֹד לְמַעַלָּה מִזֶּה, אִם אַתָּה תִּשָּׁב בַּפְּנֵה, וְתִגִּיד תְּהִלִּים, אַז תִּרְאֶה שֶׁיִּתְעוֹרְרוּ עוֹד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וַיִּגִּידוּ תְּהִלִּים. כִּי בְּאַמַּת אַמִּירַת תְּהִלִּים מְסַגֵּלֶת לְתִשׁוּבָה, וּפּוֹתַחַת אֶת כָּל הַשְּׂעָרִים שֶׁהֵיוּ נְעוּלִים עַד עַכְשָׁו, וּמְקַשְׂרֶת אוֹתוֹ אֶל הָאוֹת הַשְּׂיִכָּת אֶל שְׂרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ע"ג), וְעַל-יְדֵי תְּהִלִּים יְכוּלִים לְרַאוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת. חֲזוּק וְאַמֶּץ, וְאִז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּמְשִׁיךְ לִתֵּן שְׂפַע לְאֲנָשֵׁי הַכּוֹלָל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרסה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר בֵּא, ו' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַתְּ אֶת הַבְּשׂוּרוֹת מְשִׁיחֹת שֶׁבִשְׂרָתַנִּי, שֶׁהִגְבַּרְתָּ ... שֶׁתִּחַיֶּה, עוֹשֶׂה חֵיל בְּמִדְרָשָׁה, וּמְתוֹסְפוֹת תְּלִמִּידוֹת חֲדָשׁוֹת, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּדִרְכָּה, כִּי יֵשׁ לָהּ כַּחוֹת עֲצוּמִים.

נָא וְנָא רָאָה לְעֹזֵר לָהּ בְּכָל מָה שֶׁרַק יְכוּלִים, כִּי אֲנִי מֵאֵד רוֹצֶה לְפַתַּח אֶת הַמִּדְרָשָׁה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מְסִתּוּבִים כָּל-כָּף הַרְבֵּה אֲנָשִׁים וְנָשִׁים שְׂרוּצִים לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְאֵינִם מוֹצֵאִים אֶת הַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק בְּהַקְּמַת הַמִּדְרָשָׁה "נֵר מְלָכָה", וְאֲנִי מֵאֵד מֵאֵד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּעֲזֹר בְּכָל מְחִיר לְגַבְרַת

... שְׁתַּחֲוֶה, שְׁתּוּכַל לְבַצֵּעַ אֶת רְצוֹנוֹתֶיהָ לְהַקִּים מְדַרְשָׁה יוֹתֵר מִמָּאָה תְּלִמִּידוֹת.

יֵשׁ לִי חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂרוּי בְּצַעַר מִכָּל מַה שְׁקוֹרָה בְּעֵינַי בֵּית-הַמְּדִרָּשׁ, שְׁכָל-כֶּף נִסְחָב, יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַבְּר אֲזַנְּךָ לְצֵאת מִהַגְּלוּת הַמְּרָה הַזֶּה, וְאֲזַנְּךָ לְבוֹא לְגוֹר אֶתְכֶם בְּיַחַד, וּמִי שְׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי, יֹאמַר לְצָרוֹתַי דֵּי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרסו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרֶךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא, ו' שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ נְצַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִכֶּם, שְׁאַתֶּם כָּבֹד הוֹלְכִים לְגַמֵּר אֶת בְּנֵי־הַדִּירָה, יַעֲזוּר לְכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֲזַנְּךָ לְרְאוֹת בְּגִמְר בְּנֵי־הַדִּירָה, וְתַעֲשׂוּ חֲנֻפַת הַבַּיִת נִפְלְאָה, וְאֲזַנְּךָ לְהִיּוֹת עִמָּכֶם בְּיַחַד.

נָא וְנָא תִתְחַזְּקוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה וְהַבְּנָה הַדְּדִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַצְּלִיחוּ דַרְכְּכֶם בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחֵי, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי הַאֲהָבָה וְהָאֲחֻדוּת, כִּי אִם יֵשׁ בֵּין הַבְּעַל לְאִשָּׁה אֲהָבָה וְאֲחֻדוּת, עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים מְאֹד מְאֹד. וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד מְאֹד, שְׁתַּהֲיֶה בְּיַנְיֶכֶם אֲהָבָה, אֲחֻה וְרַעוּת, וּבְזִכּוֹת זֶה תַהֲיֶה לְכֶם פְּרִיָּסָה בְּשִׁפְעָה.

נָא וְנָא תַחֲדִירוּ אֶת מַדַּת הַשְּׂמִיחָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וְתִשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד מְאֹד לְהַבִּין אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וּלְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַצְּלִיחוּ בְּבִנְיַת בֵּיתְכֶם, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי הַשְּׁלוֹם וְהָאֲהָבָה.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרסז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא, ו' שבט ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

לדעתי, הדיקה ש... גרו יאיר, ישפץ, ותגורו שם שנתים — זה טוב מאד, כי באמת בודאי אם היה לכם פסך, הייתם יכולים ללכת על הדיקה של ...

ראי לשמח את עצמך, כי השמחה היא מקור הברכות, וכשאדם שש ושמח, אין עוד דבר יותר גדול מזה, ועל-כן תעשי כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, ותשמחי את נשות אנשי שלומנו.

אני מאד מאד מבקש אותך, שתעודדי את כל אלו שעובדות במעון, שתהיה ביניהן אהבה, אהבה ורעות והבנה הדדית, כי חנוף אינו עבודה כשאר עבודות, אלא צריכים להכניס את כל הנשמה בזה, כי הילדים הם נשמות ולא בבות או רובוטים וכו', ועל-כן צריכים למסר את הנשמה בעבורם, ולהחדיר בהם אמונה פשוטה מגיל צעיר, ואני צריך מטפלות מסורות בלב ונפש, כי זו לא סתם עבודה, לכן תחדירי ביניהן אהבה גדולה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנצליח דרכנו מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרסח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא, ו' שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה טוב ומה נעים, אם תכניס את עצמך בלמוד משניות, ואז תטהר נשמתך, ולא תהיינה לך שום קשיות — לא על עצמך ולא על הקדוש-ברוך-הוא.

אתה צריך לדבר עם התלמידים רק אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, ולא להכנס בפוליטיקה של הכל, אם פן צריכים לצאת למלחמה עם ערבים וכו' או לא וכו', זה לא הענין שלנו. הענין שלנו הוא — רק לגלות את הקדוש-ברוך-הוא, ותכף-ומיד פשיטתגלה הקדוש-ברוך-הוא בעולם, ממילא יהיה שלום, ולא תהיינה מלחמות לא בין הערבים, ולא בין התרפים, ולא בין היפאנים, ולא בין האנגלים וכו', אז מה אתה צריך להכנס בוכוחים?! כל הענין של עם ישראל הוא שלום, ויותר מזה אין לי מה להגיד לך, פי כשמדברים מהקדוש-ברוך-הוא, אז נמשך שלום בעולם.

אודות הפרנסה, בנדאי הקדוש-ברוך-הוא פותב את התקציב של כל אחד בראש השנה (עין ביצה טז), אבל אדם צריך לעבד כדי שיהיה כלי לקבל בו את הפרנסה, והצדיקים הדבקים בו יתברך, פרנסתם מצויה בתוך ביתם, כי כל אחד כפי בטולו שנתבטל לאין סוף ברוף הוא, כך נמשכת אליו פרנסה, ועל-כן במן, אלו הצדיקים באה להם פרנסתם אל פתח ביתם, ואלו הבינונים היו צריכים לצאת מחוץ לעיר, ואלו הרשעים היו צריכים לצאת רחוק מאד.

בענין השם, אם האמא רוצה דוקא לשנות את שם המשפחה — מה טוב ומה נעים, אבל תשאל גם את אשתך.

אם אתה רוצה לנסע לקברי צדיקים — הטוב בעיניך עשה, אבל לא כדאי להכנס בארגון הסעות וכו', כי אתה צריך למסר את נפשך על למוד התורה הקדושה, ולא להיות סוכן נסיעות וכו'.

ראה לכבד וליקר את אשתך, ותגורו ביחד באהבה, אחנה ורעות, ועל-ידי-זה תצליחו דרככם, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אתכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא, ו' שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי לְאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְלִידַע, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאֵל תַּחֲשֹׁב שׁוֹם מַחֲשָׁבוֹת אַחֲרוֹת, רַק שְׁיִישׁ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹלָם, וּכְשֶׁאָדָם אֵינוֹ חוֹשֵׁב מִשׁוֹם דְּבָר רַק מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָז הוּא חַי חַיִּים אַחֲרֵים לְגַמְרֵי, כִּי בְּאֶמֶת מִי שְׁיִישׁ לוֹ יֵשׁוּב הַדַּעַת, רוֹאֵה שֶׁהַכֵּל דְּמִיּוֹן גְּדוֹל, רוֹאִים בְּגִי-אָדָם הוֹלְכִים וּמִסְתַּוְּבָבִים וְעוֹסְקִים בְּעִסְקִים, וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ שָׁם לֵב, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא, וְאֵין בְּלַעֲדֵיו נִמְצָא, וּכְשֶׁבִיל זֶה סוֹבְלִים כָּל-כָּף הַרְבֵּה סָבָל, וְלִכֵּן רְאֵה לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמְךָ רַק אֲמוּנָה פְּשוּטָה זוּ, וְאֵז תִּרְאֶה בְּעֵינֵי שְׁכֻלְךָ וּבְעֵינֵי הַבָּשָׂר אֶת הָאֱלֻקוֹת הַמְּסֻתָּרֹת בְּזֶה הָעוֹלָם.

מְסַפְּרִים, שֶׁהָאָדָמוֹר הַרְש"ב מְלִיּוּבֵאֵוּיטְשׁ זי"ע, אֵיפֹה שֶׁהוּא הֵלֵךְ קָבֵל כְּבוֹד גְּדוֹל, וּפְעַם הִגִּיעַ אֵל אֵיזוֹ עֵינָה קֶטְנָה, וּבְמִקּוֹם לְרַתֵּם אֶת הָעֵגְלָה עִם הַסּוּסִים, רָתְמוֹ אֶת עֲצָמָם בְּגִי-אָדָם אֵל הָעֵגְלָה, וּמָשְׁכוּ אֶת הָעֵגְלָה, וְהָיָה לְרִש"ב צֵעֵר גְּדוֹל מְזֵה, אֵז שֶׁאֵלוֹ אוֹתוֹ: מַה הַצֵּעֵר, הָרִי נוֹתֵנִים לָכֶם כְּבוֹד? עֲנֵה וְאָמַר: רְאִיתִי אֵיךְ שֶׁמְסוּסִים יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּגִי-אָדָם, אֲבָל מְבִי-אָדָם לַעֲשׂוֹת סוּסִים, אֶת זֶה לֹא רְאִיתִי, וְלִכֵּן אֲנִי בַּצֵּעֵר גְּדוֹל. וַיֵּשׁ לוֹמַר פְּרוּשׁ דְּבָרָיו, כִּי הָאָדָם הוּא רַק סוּס, כִּי הַחֲמָרִיּוֹת מִתְגַּבְּרֹת עָלָיו, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְשִׁבֹר אֶת הַחֲמָרִיּוֹת וְלַהֲפֹךְ אֶת הַסּוּס, שֶׁיְהִיָּה בֵּין-אָדָם, שֶׁיְהִיָּה דְּבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּסוּד "אֲדַמָּה לְעֵלְיוֹן", לֹא-כֵן אִם אָדָם שֶׁהוּא שֵׁם מ"ה מִתְהַפֵּךְ לְסוּס, וְעוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה זְמָה, אֲשֶׁר "זְרַמַּת סוּסִים זְרַמְתָּם" וְגו' (יחזקל כג, כ), זֶה צֵעֵר גְּדוֹל, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

עב אֲשֶׁר כד תרע — כד תרעא בנחל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְהִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי לְאִין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, וְשִׁתְּהִי לָךְ הַצְּלָחָה בְּבֵית, וְיִהְיֶה שְׁלוֹם בְּבֵית, וְתִגִּיד
לְאִשְׁתְּךָ, שְׁבָקְרוּב מְאֹד, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, אֲמַצָּא לְבַתְּכֶם שְׂדוּף טוֹב.
הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא, ו' שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ נְצַח.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַי אֵיךְ
שָׂאַתֶּם מְסַתְּדָרִים. תֵּאֱמִינוּ לִי, שָׂאַתֶּם חֲקוּקִים בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי, וְאִם
אַתֶּם תַּחֲיוּ בְּיַחַד וּבִהְבִּנָּה גְדוּלָה, מִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפְּחוּ בִּי, כִּי
סוּף כָּל סוּף, מֵה יֵשׁ לִי בְּחַיִּים, אִם לֹא אֶת זֶה שָׂאַנִּי רוֹאֶה אֲצַלְכֶם
נַחַת וְאִשֶּׁר.

יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד תַּחֲיוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְדוּלָה,
וְשִׁלֵּא יַחֲסֹר לָכֶם שׁוֹם דְּבָר.

הַעֲקֹר לְחִזְק אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִשְׁמֹר שְׁבֵת
כַּהֲלָכְתָּהּ, וְאִז תְּבוֹא לָכֶם הַבְּרָכָה בְּמִשְׁךָ כָּל הַשָּׁבוּעַ, כִּי אִם שׁוֹמְרִים
אֶת יוֹם הַשְּׁבֵת, שֶׁהוּא יוֹמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִז הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵר אֶת הַשִּׁשָּׁת יָמִים שֶׁלָּנוּ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשׁוֹמֵר שְׁבֵת,
וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא, ו' שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שְׁתַּחֲיֶה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ, אֵינְךָ מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל גְּדֹל פְּעִילוֹתֶיךָ, שְׂאֵת מְלֻמְדַת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְחֻזְרָה אוֹתָן בְּתִשׁוּבָה, וּכְבָר שְׂמֻעָתִי תְּגוּבוֹת מִכְּמָה מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂאוּמְרִים, שְׂרוּאִים בְּחוֹשׁ עֵינַי בְּעֵינַי, שְׂהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לָךְ עִם כַּחוֹת אֲדִירִים, וְאֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ, שְׂעוֹד תִּהְיֶינָה לָךְ מְאֵה תְּלֻמִּידוֹת, וְתוּכְלִי לְהַחְזִירָן בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה, וְנִזְכָּה לְחַתֵּנָן כָּאֵן בְּיִבְנָאֵל, וְנִבְנָה קְהֵלָה קְדוּשָׁה עִם לְגִיּוֹן שְׂלֵם שְׂל יְהוּדִים הַמְּאַמִּינִים בּוֹ יְתַבְּרֶךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשֻׁמְחָה, וְשֵׁלָא תִּהְיֶה לָךְ שׁוּם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, וְתִמְשִׁיכִי לְהַחְדִּיר בְּהֵן אָמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יְתַבְּרֶךְ, וְאֲזוּ תִּרְאֵי אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שְׂעִיעֶשָׁה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

בְּעוֹד זְמַן קָצֵר אֲדַע בְּדִיוֹק מָה וּמִי וְהֵיכָן בְּעֵינַי בְּגַךְ ... גְּרוּ יְאִיר, אִם אֲנִיחֵנוּ נְשִׂאֲרִים בְּמִבְּנָה הַזֶּה אוֹ עוֹבְרִים מִבְּנָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחֵי דְרַבְּךָ, וְתִרְבִּי עִם תְּלֻמִּידוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרעב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֻדְרָא בְּא, ז' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיִחִיו.

הִנֵּה כְּתִבְתִּי הַיּוֹם מִכְּתָב הֵן לְר' ... גְּרוּ יְאִיר, וְהֵן לְגַבְרַת ... שְׂתַחֲזֶה, וְאֲמַרְתִּי לָהֶם חַד מְשֻׁמְעִית, שְׂחַס וְשְׁלוֹם, לֹא יִפְטְרוּ אוֹתָךְ מִהַמְּעוֹן, כִּי כְּשִׁהִייתִי שָׁם, נִזְכַּחְתִּי לְרֵאוֹת, שְׂאֵת עוֹבְדַת טוֹב, וְהֵם הַבְּטִיחוּ לִי שְׂלָא יִפְטְרוּ אוֹתָךְ, רַק הֵם הַחֲלִיפוּ אֶת הַשְּׁעוֹת, וְעַל-כֵּן אִם יֵשׁ לָכֶם אִיזוֹ בַּקְרָת, רְאוּ לְכָתֵב לִי תְּכַף-וּמִיד.

איך ש'אני רואה, אין לאביך פֿסך לִגְמֹר אֶת הַדִּירָה, אַז אָנִי
הִצַּעַתִּי לוֹ, שִׁישְׁכִיר אֶת הַדִּירוֹת לַחֲצֵי שָׁנָה אוֹ לְשָׁנָה, וְכֵן יִהְיֶה לוֹ
שֹׁכֵר דִּירָה מְרֵאשׁ, וְיֻכַּל לִגְמֹר אֶת שְׁתֵּי הַדִּירוֹת, כִּי אַחֲרַת הוּא לֹא
יֻכַּל לִגְמֹר, וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם שְׁלֹא תִקְפִּידוּ עָלָיו, כִּי אָנִי לֹא
מוֹצֵא דֶרֶךְ אַחֲרַת שִׁיגְמֹר אֶת הַדִּירוֹת רַק בְּצוּרָה כְּזוֹ.

נָא וְנָא רְאוּ לְרַחֵם עַל הָאָבָא, וְלִהְסָפִים עִם זֶה לְהַשְׁכִּיר אֶת
הַדִּירוֹת לַחֲצֵי שָׁנָה אוֹ לְשָׁנָה, פְּדֵי שְׁעַם הַפֿסֶךְ שֶׁל הַשֹּׁכֵר דִּירָה, הוּא
יֻכַּל לִגְמֹר אֶת הַדִּירוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לְשִׂמְחַ בְּיַחַד, וְלִהְחַזִּיק אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַחַד,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שִׁימְתְּקוּ מִכֶּם כָּל הַדַּיְנִים, וְיִרוּחַ לָכֶם
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהִצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרעג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בֵּא, ז' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

קַבְּלֵתִי כְּכֹר פֶּמָה מִכְתָּבִים מִכֶּמָּה מוֹרוֹת, וְהֵן מְאֹד מְתְלוּנּוֹת
עַל הַבְּנוֹת שְׂמַתְחַצְפוֹת אֲלֵיהֶן, וְעַל-כֵּן, לְדַעַתִּי, מִחֹר בְּעָרֵב בְּשַׁעַה
שֶׁבַע, תִּשְׁתַּדֵּל שִׁיבֵאוּ שְׁלֹשׁ כַּתוֹת בְּיַחַד, כִּי רְצִיתִי לְדַבֵּר הַרְבֵּה
בְּעֵנִין דֶּרֶךְ-אֶרֶץ, וְכַבּוּד הוֹרִים וּמוֹרִים, וְזֶה מְאֹד נַחוּץ שִׁישְׁמְעוּ אֶת
זֶה, כִּי כָּל זְמַן שְׁלֹא נַחְדִּיר בְּהֵן דֶּרֶךְ-אֶרֶץ כִּלְפֵי הַמּוֹרוֹת וְכִלְפֵי
הַהוֹרִים, עֲדִין לֹא עָשִׂינוּ שׁוּם דְּבָר, כִּי צְרִיכִים לְהוֹצִיא מֵהֵן אֶת
הַעֲזוֹת וְכו'.

עם כָּל זאת הֵייתִי אוֹמֵר לָךְ, שְׂכַדַּאי שֶׁתְּדַבֵּר עִם הַמּוֹרָה ...
שֶׁתַּחֲזִיחַ, וְכֵן עִם הַמּוֹרָה ... שֶׁתַּחֲזִיחַ, לְחִזּוֹק וּלְעוֹרֵד אוֹתָן, שְׁלֵא יִקְחוּ
כָּל-כֶּף אֶל הַלֵּב מֵה שֶׁכָּל בַּת אוֹמֶרֶת, כִּי סוֹף כָּל סוֹף הֵן יִלְדוּת,
וּמִדֵּי פַעַם בְּפַעַם מִתְּפָרְעוֹת, וּצְרִיכִים הִרְבֵּה סִבְלָנוֹת אֲלֵיהֶן, וְלֹא
צְרִיכִים לְקַחַת כָּל דָּבָר כָּל-כֶּף אֶל הַלֵּב, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁגִנְזָה לְפַעַל אֲצֵל הַבְּנוֹת שֶׁתִּשְׁתַּנְּיָנָה, כִּי זֶה כָּל
הַנֶּכֶס שֶׁלָּנוּ.

אם יש משהו חֲדָשׁוֹת בְּעֵינַי בֵּית-הַמְּדִרָשׁ וְכוּ' אוּ בַּמוֹעֵצָה,
תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אַתָּה עוֹסֵק
בְּעֵסֶק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא, כִּי מָה אֵמֵר לָךְ! אֵינְךָ עוֹד דָּבָר יוֹתֵר גָּדוֹל מִחֲנוּךְ
הַבָּנִים וְהַבְּנוֹת, וְזֶה אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד יָקָר, אֲשֶׁר־
מִי שֵׁיִשׁ לוֹ חֵלֶק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְתַת כֶּסֶף לְגִבְרַת ... שֶׁתַּחֲזִיחַ, שִׁיְהִיָּה לָהּ כֶּסֶף לְקִנּוּת חֹמֶר
לְהַמְשִׁיךְ לְצַבֵּעַ אֶת הַקְּרֵאוֹנִים, וְאֲנִי מְקַוֶּה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף יִהְיוּ לָנוּ מִבָּנִים שֶׁל קִבְעָה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרעד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בֵּא, ז' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שִׁיְחִיו.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה שֶׁשְּׂמַעְתֶּם אֶת כָּל הַשְּׁעוֹר, וְאִם חָסַר לָכֶם —
אֲשַׁלֵּם לָכֶם, כִּי מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׂמַחִיּוֹם, כָּל מֵה שֶׁאֲנִי מְדַבֵּר —
יִדְפֹס, וְאִם לֹא יִדְפֹס עַכְשָׁיו, אִז יִדְפֹס פַּעַם, כִּי יִמִּינוּ כָּצֵל עוֹבֵר, וְאֲנִי
זִקְנָתִי וּבִאֲתִי בְיָמִים, וְאֲנִי יוֹדֵעַ מֵה יֵלֵד יוֹם, וְלִכְלֵל הַפְּחוֹת יִשְׂאָרוּ
מִמֶּנִּי הַדְּבוּרִים שֶׁדִּבַּרְתִּי, כִּי זֶה לִי כַּמְעַט שְׁלוֹשִׁים וְחֻמָּשׁ שָׁנָה שֶׁאֲנִי
מְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁים, וְחֻבֵּל שְׂבָמָשׁוֹךְ כָּל הַשָּׁנִים לֹא גִרָשָׁם כָּל מֵה

שְׁדַבְרָתִי, וּבִפְרָט בְּרַבִּים, כִּי אִז הָיוּ לָנוּ פִי אֶלֶף סְפָרִים מִמָּה שֵׁשׁ
לָנוּ עֲכָשׁוּ, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מַחֲיָה אֶת עֲצָמֵי עִם כָּל חֶלְקֵי שׁוֹ"ת
"אֲשֶׁר בְּנַחַל", שֶׁהֵם כָּלֵל הַמַּכְתָּבִים שֶׁכְּתַבְתִּי לְאַבְרָחָם וְלַבְּחֹרִים
מְרֵי נֶפֶשׁ וְשִׁבּוּרִים וְרִצּוּצִים, שֶׁמַּחֲיִים אֶת עֲצָמָם, וְעַד הַיּוֹם אֲנִישִׁים
מַחֲיִים אֶת עֲצָמָם עִם כָּל חֶלְקֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וּפֹה זֶה גִּחְטָף,
תִּכְף-וּמִיד כְּשֶׁרַק יוֹצְאִים אֶל הַרְחֹב וּמְפִיצִים אֶת זֶה, וְאִין לָנוּ אֶפְלוּ
אֶחָד לְמַצִּיאָהּ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהַדְפִּים כָּרָף אַחַר כָּרָף, עַד
שֶׁנִּזְנְקָה לְהַגִּיעַ כְּבָר אֶל הַתְּאָרִיף שֶׁל הַיּוֹם.

נָא וְנָא רָאוּ לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל תִּמְשְׁכוּ
אֶל הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוּת, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּרְאוּ יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת
שֶׁיַּעֲשֶׂה לָכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִצְאוּ מִכָּל צָרוֹתֵיכֶם וּמִכָּל
חֻבּוֹתֵיכֶם, וְיִתְרַחֵב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף אַתֶּם
עוֹשִׂים עֲבוּדָה קְדוֹשָׁה, אַתֶּם מְשַׁמְשִׂים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְאֶת
רַבְּנוּ ז"ל, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּזָכוֹת זֶה יִהְיֶה לָכֶם כָּל טוֹב
בְּחַיִּים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּהְיֶה בְּקִשְׁרָה עִם ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁיִּקַּח עַל-כָּל-
פָּנִים שְׁנֵי קְרִטוֹנִים עִם סְפָרִים, אֶחָד עִם "רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְאֵילָנוֹת",
וְאֶחָד עִם "כְּבוֹד הַבַּעַל", "כְּבוֹד הָאִשָּׁה".

כד תרעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא, ח' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָה אֵמַר לָךְ! סְפְרוּ לִי אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵה שֶׁעֲשִׂיתָ בַּתְּלִמוֹד
תּוֹרָה שְׁלָנוּ, מִמֶּשׁ נִפְלְאוֹת, אִין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ, וְאֲנִי בְּטוֹחַ,

אָשֶׁר   כד תרעו   בַּנְחָל   עז

שְׂבֻכּוֹת זֶה שְׁעֻרְתָּ לְשֵׁתֵל אֶת הַשְּׁתִילִים בְּתִלְמוּד תּוֹרָה, וְכֵן שְׁתִּלְתָּ צְאֻלוֹנִים, בְּזֻכוֹת זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, וְיִתְרַחֵב לְךָ בְּפִרְנֹסָה, וְיִהְיֶה לְךָ גִּמְת מִהֵילָדִים, וְתִזְכֶּה לְרֹאוֹת נִכְדִים בְּרִיאִים וְשְׁלָמִים וְנִינִים, וּבְנֵיךָ יִהְיוּ כְּשִׁתִּילֵי זֵיתִים.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ, שְׁשׂוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף מֵה שְׁעֵשִׂיתָ, עֲשִׂיתָ אֶת זֶה לְמַעַן תִּינּוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וְיָדוּעַ מֵה שְׁכֵתוֹב בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ, שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן בֵּר יוֹחָאִי, בְּשַׁעֲהָ שְׁהֲלַךְ לְעִיר, אָמַר לְתַלְמִידָיו, שֶׁהוּא הוֹלֵךְ לְקַבֵּל אֲנָפִי שְׁכִינְתָא, וְשֶׁאֵלּו אוֹתוֹ: אֵיפֹה? עֲנֵה וְאָמַר: אֵלּו תִּינּוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וּבְזֻכוֹת זֶה שְׁאֵתָה עוֹשֶׂה בְּשִׁבִיל תִּינּוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, שֶׁהֵם אֲנָפִי שְׁכִינְתָא, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשְּׁכִינָה תִשְׁרָה בְּמַעֲשֵׂה יְדִיךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ וּבְעַד אֲשֵׁתְךָ וּבְעַד יְלָדֶיךָ, שְׁכַלְם יִהְיוּ מְצַלְחִים בְּחַיִּים.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁגַם בְּגִנָּה שְׁלִי אֵל תִּשְׁכַּח, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹצִיא מִכֶּם פְּרוֹת נְפֻלָּאִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרעו.

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בֵּא, ט' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שְׁתַּחֲוֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְלְתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

תְּאַמִּינֵי לִי, שְׁאֵת לֹא מְבַלְבֶּלֶת אוֹתִי עִם הַמְּכַתְּבִים, אֶלֶּא אֲדַרְבֶּה זֶה שְׁמַחְתִּי, שְׁאֵת מְסַפֶּרֶת לִי תָמִיד מֵה קוֹרָה בְּמַעֲוֹן, וְכֵן בְּקִהְלָה, כִּי

נפשי ולבי שמה כל הימים, ומי יתן, שאזכה כבר לבוא לגור אתכם ביחד, כי מה יש לי פה בגלות?! אף הכל מאת השם היתה זאת.

אודות האשה ... שתחיה, לפני שאני כותב לה, את צריכה לגשש אם היא באמת מסכימה או מתאימה, כי מאחר שכבר שלחו אותה פעם מהמעון, אסור לשבר אותה עוד הפעם, אבל זאת אני יכול להגיד לך, שעד עכשו היתה תמיד פוליטיקה של שקר וכו', שבאתי לעקר דבר זה וכו', שלא יהיה דבר כזה — קח ותן... צריכים רק להסתפל מה שטוב בשביל הילדים, לא מה שטוב לגאות ולכבוד, אנחנו צריכים למסר את נפשנו רק בשביל הילדים, אז אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, אם תתני לי שמות של נשים שאת מבינה שהן פן יכולות והן פן רוצות, אני אכתב להן, אבל סתם לכתב לפני שאת יודעת, אין בנה תועלת.

אני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שבקרוב מאד יבואו גם משפחת ... שיחיו לגור ביבנאל, ואז תהיה לך חברה עם מי להתחבר, ולעת עתה ראי לחזק ולעודד ולשמח את נשות אנשי שלומנו, וכדאי לארגן להם בכל פעם איזה פנס או איזה ערב מקסים, להוציא את הנשים מהבית, כדי שתתקבצנה ביחד ובשמחה, ושתהיה ביניהם אחדות ואהבה גדולה, וזה יתרם הרבה לקהלה שלנו.

תשואות חן לך על התפלות שאת מתפללת עלי, ותדעי שאין שום תפלה הולכת לריק.

אודות הבר מצנה של בנה, אם תוכלי לעשות את זה ביבנאל — מה טוב ומה נעים, ששמה זה לא יעלה הרבה הוצאות, אבל אם את צריכה לעשות את זה דווקא בבני-ברק, אז הטוב בעיניך עשי. העקר לא להתבלבל, אלא להיות בשמחה, שברוך השם, הנה עוד מעט הבכור שלך יתחיל להניח תפלין, איזו זכות זו! והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך שתצליחי, ומי יתן, שאזכה להשתתף ולהיות בבר-מצנה שלכם.

המאחל לכם שבת שלום...

כד תרעז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר בא, ט' שבט ה'תשנ"ז.

שלום רב אַל ... שתחיה.

לנכון קבלתי אַת מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב, וכן נהניתי ממה שכתבת, שהיה לך צער עד דמעות, כשראית שמצצעים את המורה, והיום כבר דברתי מאד מאד חריף בדְרֶשָה נגד התופעה הזו, ואני מקנה להקדוש־ברוך־הוא שאצליח לעקר את המדות הרעות מהבנות, ולהחזיר בהן אמונה פשוטה ואמונת חכמים.

נא ונא הרגילי אַת עצמך לומר תהלים, כי אמירת תהלים מאד מסגלת לתשובה, ולהמשיך ישועות וחסדים גדולים.

הקדוש ברוך הוא יבשר לי מכם בשורות משמחות.

דרישת שלום חמה מאחריך ... גרו יאיר, שהוא מאד מאד מתמיד בלמודים, והוא מצליח עד מאד, והוא בעל מדות טובות ובעל כשרונות טובים.

המאחל לך שבת שלום...

כד תרעה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר בא, ט' שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וְכֵל טוב סְלָה גִיעוּ וירדפו אַל ידידי הַיָּקָר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי אַת מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק אַת עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותראה ששום

דָּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, רַק אַתְּ כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁאַנְחֵנוּ מִדְּבָרִים, רֵאָה לְהַכְנִיס בְּתוֹךְ לְבָבְךָ, וְתִקְשֶׁר אוֹתָם הַיָּטֵב הַיָּטֵב, כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵצְאוּ מִמֶּךָ, וְאוֹתוֹ דָּבָר כָּל הַשִּׁיחוֹת שֶׁאַנְחֵנוּ מִדְּבָרִים, תִּבְקֶשׁ מִיַּדֵּינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר, שְׁיִשְׁלַח לְךָ אֶת זֶה דְּרָךְ פִּקֶּס, וְתִתְּלֶה אֶת זֶה בְּלוּחַ הַמוֹדְעוֹת, בְּאִפְּן שֶׁתִּהְיֶה מְזוּכָה הַרְבֵּים, שֶׁאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ יִסְתַּפְּלוּ עַל זֶה, וְכֵן אֶת הַמְּכַתְּבִים כְּלָלִיִּים שֶׁאֲנִי כּוֹתֵב לְךָ, רֵאָה לְתִלוֹת בְּלוּחַ הַמוֹדְעוֹת, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּזָכוֹת זֶה תִּהְיֶה מְמוֹזְכֵי הַרְבֵּים.

אֶת הַמְּכַתְּבִים הָאֵלּוּ תַחֲלַק בֵּין אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ.

הַמֵּאחַל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כד תרעט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שִׁשִּׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בֵּא, ט' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בֵּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹנִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצְיִלֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְתִזְכְּרוּ אֶת פְּתֻגָּם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע שֶׁאָמַר, שְׁכָל מַה שֶׁיְהוּדֵי רוּאָה וְשׁוֹמֵעַ, צָרִיךְ לְלַמֵּד מִזֶּה הַרוּאָה בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ. וּבְאַמַּת זוֹ מְשֻׁנָּה מְפֹרָשֶׁת (אֲבוֹת פֶּרָק ו'): כָּל מַה שֶׁבִּרְאָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹלָמוֹ, לֹא בִּרְאָה אֶלָּא לְכַבּוֹדוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה מג, ז): כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלְכַבּוֹדִי בִּרְאָתוֹ יֵצְרָתוֹ אֶף עֲשִׂיתִיו, שֶׁבְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה שֶׁלִּפְנֵי מְרָאָה עֵינֵינוּ, יֵשׁ הָאֲרֻבָּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, אִם אָדָם מְכַנִּים אֶת עַצְמוֹ בְּאִלְקוֹת שֵׁשׁ בְּבְרִיאָה, זוֹכֶה שֶׁמַּעֲשִׂיָּה עוֹלָה לְאֲצִילוֹת, וְכָל אֶחָד יְכוּל לְזַכּוֹת לְזֶה כְּפִי תִקְוָה הָאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְבַטֵּל עַצְמוֹ רַק אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי אִפְלוּ שֶׁהוּא מְסֻתָּבֵב בְּגִשְׁמִיּוֹת עוֹלָם הַעֲשִׂיָּה, הוּא עוֹלָה מְעוֹלָם לְעוֹלָם, מִיְצִירָה

פא   בנחל   כד תרפ.   אָשׁר

לְבַרְיָאָה, וּמְבַרְיָאָה לְעֶצֶם הָאֲצִילוֹת, וּמְרַגֵּישׁ חַיּוֹת אֱלֻקוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵז יִכְנַס בּוֹ בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי, שְׁלֵא יִפְחַד מֵאִף אֶחָד בְּעוֹלָם.

נָא וְנָא רְאוּ לְעֹזֵר לִי בְּחַנוֹף הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת, כִּי הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים, שְׁהִלְדִים יִגְדְּלוּ עִם דְּרֹךְ אֶרֶץ וְעַם מַדּוֹת טוֹבוֹת, וְשִׁיְהִיו צְדִיקִים וְצַדִּיקְנִיּוֹת, אֲבָל דְּבַר זֶה תְּלוּי בְכֶם, שְׁתַּעֲזְרוּ לִי בְּכָל מָה שְׁאַתֶּם רַק יִכוּלִים.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד, שְׁמְקוּמְנוּ יִהְיֶה מְקוֹם תּוֹרָה, וְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁיִכּוֹל לְבוֹא לְהַצְטַרֵּף לְכוֹלֵל שֶׁל הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְפָנֵי הַצְּהָרִים, שְׁיִצְטַרֵּף אֶל הַכוֹלֵל, וּמִי שְׁיִכּוֹל לְהַצְטַרֵּף אֶל כּוֹלֵל כָּל הַיּוֹם שֶׁל הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֲשֶׁרֵי לוֹ! הָעֵקֶר לְבַל יִחְסַר לְכֶם יוֹם מִבְּלֵי לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הַתּוֹרָה הִיא מְזוּן הַנְּשֻׁמָּה, וְכִשְׁהַנְּשֻׁמָּה שְׁבַעָה, אֵז גַּם לְגוֹף יֵשׁ פְּרֻנְסָה, וּבֵא לּוֹ שְׁפַע, כִּי כְּשִׁמְתִּקְנִים בְּרוּחְנִיּוֹת, מִתְקַן גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת (לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד).

רְאוּ לְהִתְאַחַד בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אֲחֻנָּה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֵאמֶר חֲזֹק, כִּי כְּלָנוּ צְרִיכִים חֲזוּק, וְכְלָנוּ צְרִיכִים עֲדוּד. וְלִכֵּן מְצֻוָּה גְּדוּלָּה עַל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁיִחְזֹק אֶת זוּלָּתוֹ, וּבְזָכוֹת זֶה שְׁיִחְזֹק אֶת זוּלָּתוֹ, גַּם הוּא יִהְיֶה מְחֻזָּק.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְכֶם שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כד תרפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר בֵּא, ט' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיהָ.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעד בעלך, שתהיה לו רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף, ויקום בריא, ואתם לא צריכים לדאג, כי עכשו מתפשטת בארץ ובכל העולם מחלת השפעת, והקדוש-ברוך-הוא ישלח לכל עם ישראל רפואה שלמה.

נא ונא הרגילי את עצמך לדבר אליו ותברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עם הקדוש-ברוך-הוא, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל. והשמחה תוציא אותך מעצמך, ותזכי תמיד לזכר רק מהקדוש-ברוך-הוא, וזה ירפא אותך ברוחניות ובגשמיות.

ראי להצטרף עם הנשים שאמרות תהלים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שבזכות האמירת תהלים, תפעלו הרבה ישועות, כי אמירת תהלים מסגלת לישועות ולהצלחה. ואם היו בני-אדם יודעים מעלת אמירת תהלים, היו אומרים בכל יום יום שלם של תהלים, דהינו התהלים נחלק לשבעה חלקים לימי השבוע, ואשרי מי שזוכה לסיים בכל שבוע כל ספר תהלים.

רק תתחזקי בכל מיני אפנים שבעולם, ותעשי את עצמך כאלו את שמחה, ואז תבואי לשמחה אמיתית, כי כך נתן לנו רבנו ז"ל עצה, שמי שנמשך אחר העצבות והעצלות, עליו לעשות את עצמו כאלו הוא שמח, ואז יבוא לשמחה אמיתית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרפא.

בעזרת השם ותברך, יום ששי לסדר בא, ט' שבט ה'תשנ"ז.

שלום רב אַל ... תחנה.

לְנִכּוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עלי להגיד לך, שָׁפָךְ טִבֵּעַ שֶׁל הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת, כָּל מֵה שֶׁמְדַבְּרִים עִמָּהֶם, לְכַתְחֹלָה זֶה נִרְאָה שֶׁלֹּא פּוֹעֲלִים אֲצִלָּם, אֲבָל אִם מִמְשִׁיכִים לְדַבֵּר, הַדְּבוּר פּוֹעֵל אֲצִלָּם מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן אֵל תְּהִי שְׂבוּרָה, וְאֵל תַּחֲשָׁבִי מִחֲשָׁבוֹת כְּאֵלוֹ, כְּאֵלוֹ אֶת מְלַמֶּדֶת אֶת הַבְּנוֹת וְהֵן מִתְחַצְּפוֹת אֵלֶיךָ, וְהֵן לֹא שָׁמוֹת לֵב אֶל מֵה שֶׁאֶת מְלַמֶּדֶת אוֹתָן וְכוּ' וְכוּ', אֵל תֵּאמְרִי זֹאת, כִּי תִדְעִי, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים — זֶה נִקְלָט אֲצִלָּם, אֲבָל זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת עִם חֻכְמָה עֲצוּמָה, וְלֹא בְּדֶרֶךְ צְוּי וְלֹא בְּדֶרֶךְ הַכֶּרֶחַ, כִּי זֶה מְבִיא אַחֲרֵי-כֵן שֶׁהֵם יִמְרְדוּ, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְלַכֵּת רַק בְּדֶרֶךְ אֶהְבָּה וּבְדֶרֶךְ סְפוּרִים, וְזֶה יִקְלָט בָּהֶם טוֹב, כִּי בְּאֵמַת הַיְלָדִים רוֹצִים לְשִׁמֵּעַ, וְרוֹצִים לְקַבֵּל, וְצָרִיכִים לְדַעַת אֵיךְ.

וְכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, כְּשֵׁם שֶׁאֲסוּר לְהִשְׁפִּיל אֶת אַחֲרִים, כֵּן אֲסוּר לְהִשְׁפִּיל גַּם אֶת עֲצָמוֹ, וְלִכֵּן זֹו לֹא חֻכְמָה מֵה שֶׁאֶת כּוֹתְבָת, שֶׁאֶת מְרַגֵּשָׁה שֶׁאֶת לֹא בְּנוּיָה, וְלֹא מְסַגֵּלֶת לְהִיּוֹת מוֹרָה וְכוּ', אֶת כֵּן יְכוּלָה, וְאֶת צָרִיכָה רְצוֹן טוֹב וְסְבֻלָנוֹת עֲצוּמָה, וְאִז תִּרְאִי אֵיךְ שֶׁתְּצַלִּיחִי, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הַבְּנוֹת טוֹבוֹת מְאֹד, רַק הַתְּנָאִים קָשִׁים, כְּמֵאמָרָם וְ"ל (נְדָרִים 10): "בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל נְאוֹת הֵן, אֲלֵא שֶׁהַעֲנִיּוֹת מְנוּלְתָן", אוֹתוֹ דָּבָר אֲצִלָּנוּ, הַבְּנוֹת הֵן תְּלַמִּידוֹת חֲרוּצוֹת, אֲבָל הַמְּצַבִּים שֶׁאֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בָּהֶם בְּתוֹךְ הַמְּתַנַּ"ס וְכוּ', זֶה מֵה שֶׁמְפָרִיעַ לְהוֹ, וְגוֹרֵם לְהֵן לְהַתְּפָרֵץ.

נָא וְנָא תְהִי בְשִׁמְחָה, וְהִרְגִילִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יַתְּבַרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יַתְּבַרְךָ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחִזַּק בְּזֶה!

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כד תרפב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר בא, ט' שבט ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע שאת משתפת פעלה עם הגברת ... תחיה, והולך לי בחיים, שתהיה בינכן אהבה ואחדות גדולה, פי היא אשה טובה, אשה שאינה רוצה להשתלט על אף אחד, היא רק עוזרת לי לבצע מה שצריכים בקהלה, ואני מניתי אותה על המעון, כדי שלא יתפרק לגמרי, ועל-כן אל תקחי את זה אישית, אין לנו שום פגנה, אלא לבנות את המעון, שיהיה לשם ולתפארת, ונוכל להחדיר אמונה פשוטה בילדים מגיל פשוטון, ונחנך אותם בדרך ארץ וביראת שמים ובאמונה פשוטה.

תודה רבה על התפלה שאת מתפללת עלי, וכן תעוררי את כל נשות אנשי שלומנו, שיתפללו עלי, כי אני צריך הרבה ישועות ורחמים רבים, והעקר שאזכה לגור אתכם ביחד. יעזר הקדוש-ברוך-הוא שיתבצע מה שיותר מהר בגן בית-המדרש הגדול, באפן שאוכל לבוא לגור אתכם ביחד.

המאחל לך שבת שלום...

כד תרפג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר בא, ט' שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

פלא שפכתםם שלא קבלתם את ההגהות של השיחות של יום

אָשֶׁר   כּד תּרפּד   בְּנַחַל   פּה

ה' שְׁאַמְרָתִי לְבָנוֹת, הֲלֹא שָׁלַחְתִּי לָכֶם אֶת זֶה, וְלָכֵן אִם לֹא קִבַּלְתֶּם אֶת זֶה, תִּרְאוּ לְכַתֹּב תִּכְף־וּמִיד בְּמוֹצְאֵי שַׁבָּת, וְאֲנִי אֲשַׁלַּח לָכֶם שׁוֹב.

פּה תִּקְבְּלוּ אֶת הַהִגָּהוֹת עַל מֵה שְׁדַּבְּרָנוּ בְּלֵיל רַב־יַעֲי.

הַעֲקָר הוּא לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, עַל שְׁאַתֶּם זֹכִים לְהַדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, וְהֵם הוֹלְכִים מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתִּזְכּוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, וּבְזָכוֹת זֶה, יִהְיוּ לָכֶם יְלָדִים קְדוּשִׁים וּטְהוֹרִים בְּקִדְשֵׁי הַבְּרִית, שְׂמוּרִים מִכָּל חַטָּא, כִּי כָּל הַמְּזַכֶּה אֶת הַרְבִּים — אֵין חַטָּא בָּא עַל יָדוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּזָכוֹת נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה כְּזוֹ שֵׁישׁ לָכֶם, אַתֶּם מְאֹד מְאֹד צְרִיכִים לְהִיּוֹת חֲזָקִים, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּמִּיד תַּעֲסִקוּ בְּזָכוֹת הַרְבִּים, וְאִזּוּ טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאַחַל לָכֶם שַׁבָּת שְׁלוֹם...

כּד תּרפּד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁישׁ עֶרְב־שַׁבָּת־קִדְשׁ לְסֵדֶר בֹּא, ט' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיהָ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

בְּנוֹדָאֵי אֶת צוֹדְקָת, שְׁהֵיִית צְרִיכָה לְמַחֲוֹת לְכָבוֹד הַצְּדִיק, כִּי זֶה עֲזוּת גְּדוּלָה, בְּשַׁעֲה שְׁהַצְּדִיק דּוֹרֵשׁ בְּרַב־יָמִים, וְאִזּוּ פּוֹנִים עֲרָף, וְלֹא רוֹצִים לְשִׁמְעַת מֵה שֵׁישׁ לוֹ לְהַגִּיד, אֶלָּא מִתְּלַבְּשִׁים בְּמַצּוֹת, כְּאֵלוֹ אוֹמְרִים אִזּוּ תִּהְיֶינָם, אוֹ כְּאֵלוֹ עוֹשִׂים דְּבַר אַחֵר, וּבְכֹאמַת אֵי אֶפְשָׁר לְאָדָם לְקַלֵּט שְׁנֵי דְבָרִים בְּיַחַד, וְלָכֵן טוֹב מְאֹד בְּמֵה שְׁעֲשִׂית, שְׂמַחִית עַל כְּבוֹד הַצְּדִיק, וְכֵן תַּעֲשִׂי תַּמִּיד.

דְּבַרְתִּי עִם מְנַהֵל הַתְּלִמּוּד תּוֹרָה וְהַבֵּית סֵפֶר ר' ... גֵּרוּ יְאִיר,
וְאִמְרְתִי לוֹ, שְׁמִשְׁבוּעַ הַבָּא אָנִי רוֹצֵה שְׁגֹם הַכֶּתֶף שְׁלֶךְ תָּבוֹא אֵל
הַדְרָשָׁה שְׁאֵנִי דוֹרֵשׁ לְבָנוֹת.

הַעֲקֹר תִּתְחַזְּקִי בְּאִמוּנַת חֻכְמִים בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישֵׁיטוֹת, וְכֵן
תִּתְחַזְּקִי אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִתְחַזְּקִי אֶת בְּעֵלֶיךָ, וְתִכְבְּדִי וְתִיַקְרִי
אוֹתוֹ, וְתִרְאִי שְׁעוֹד מִבֵּיתְךָ יֵצְאוּ תְּלִמִּידֵי חֻכְמִים אֲמִתִּיִּים.

תִּתְחַזְּקִי וְתִתְאָזְרִי בְּבִטְחוֹן עֲצָמִי, וְאֲזוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כד תרפה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בֵּא, ט' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ הָאָרוּךְ.

לְדַעֲתִי, אַתָּה צָרִיךְ לְעֹזֵב עֲכָשׁוּ אֶת הַכֹּל, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִיַּגִּי
פְּעֻלוֹת שְׁבָעוֹלָם לְהִתְחַתֵּן, וְאִם יֵשׁ לָךְ שְׂדוּךְ, אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ
מִשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם, בְּוַדָּאִי כָּל מֵה שְׁעֵבֵר עָלֶיךָ עַד עֲכָשׁוּ זֶה עֵבֵר
מְאֹד רַע, אֲבָל רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטִי־מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח), אֲשֶׁר
אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל, וְיִכּוּלִים לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל. וְלִכֵּן רְאֵה
לְהִזְדַּרֵּז לְהִתְחַתֵּן, כִּי זֶה עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית, שְׁצָרִיכִים לְהִתְחַתֵּן.

לְדַעֲתִי, אֵל תִּתְעַרֵּב מֵה שְׁקוּרָה בֵּין הוֹרֵיךָ, כִּי זוֹ חֲצָפָה כְּשׁוֹן
מִתְעַרֵּב מֵה שְׁקוּרָה בֵּין הַהוֹרִים. אֲדַרְבֶּה, בֵּן צָרִיךְ לְעֹזֵר לְהוֹרִים,
וְלֹא לְשֹׁבֵר אוֹתָם, הָאָפָא כָּבֵר דֵּי מְבַגֵּר לְדַעַת מֵה הוּא רוֹצֵה מִעֲצָמוֹ
וְכוֹ, וְכֵן הָאָפָא כָּבֵר דֵּי מְבַגֵּר לְדַעַת מֵה הוּא רוֹצֵה מִעֲצָמָה וְכוֹ,
וְעַל־כֵּן אֵין לָךְ לְהִתְעַרֵּב, אַתָּה רַק צָרִיךְ לְהִתְחַיֵּל לְדַבֵּר אִתָּם דְּבוּרֵי
אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, דְּבוּרֵי הַתְּחַזְּקוֹת, דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲזוּ
תִּרְאֵה אֶת גְּדֵל הַנְּסִים שִׁיתְהַפְּכוּ בְּבֵית, אֲבָל אֲסוּר לְהִלְחִיץ אֶת

אֲשֶׁר   כד תרפו   בַּנְחָל   פז

ההורים ולומר כֵּאלוֹ הִצְדַק עִם זֶה אוֹ עִם זֶה, כִּי אֵף פַּעַם לֹא תִדַע עִם מִי הִצְדַק, וְזֶה פָּגַם כְּבוֹד אָב וְאִם אִם מִתְעַרְבִים בֵּינֵיהֶם, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם רַק לְדַבֵּר בְּבֵית דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַכָּךָ תָּמִיד.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּתַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת בְּכָל יוֹם, וּתְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֻדְבָּרִים עִמוֹ יִתְבַּרְךָ — הוּא הִצְלָחָה נְצַחִית, הִצְלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂחִזֵק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כד תרפו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר בֹּא, ט' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת כָּל מְכַתְּבֶיךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ עִם הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת שְׂאֵתָה זוֹכָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם.

תִּמְשִׁיךְ לְכַתֵּב בְּפְרָטֵי פְּרָטִיּוֹת וּלְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'), שְׂעַל-יְדֵי וְהוּי דְּבָרִים יוֹצְאִים הָעוֹנוֹת מֵעֲצָמוֹתָיו, וְזוֹכִין לְהֵאִיר עַל עֲצָמוֹ אוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

אֵתָה צְרִיף לְדַעַת, שְׂהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מִתְפָּאֵר עִם אָדָם שְׂעוֹבְרִים עָלָיו כָּל מִינֵי יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, וְעִם כָּל זֹאת הוּא מִחְזִיק מֵעַמֵּד, וְהוּא בּוֹרַח אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הַתַּפְלָה, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר שְׂבָעוֹלָם, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׂתִבְשֹׁר לִי תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְשֹׂמֵחַ, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא עֵקֶר תִּקּוּן הַבְּרִית, כִּי כָּל פָּגַם הַבְּרִית בָּא לְאָדָם רַק מִחֲמַת תִּקְוָה הָעֲצָבוֹת, שְׂתוֹפֶסֶת אוֹתוֹ,

והוא נכנס בדכאון עמק, ולכן ראה לשמח מאד, ותשמע כל היום שירי שמחה, וגם אתה תנגן בכלי זמר, ועל-ידי-זה תנצל מפגם-הברית, שזה משגע אותך לגמרי, עד שאתה נעשה משגע מאד, כי בעל עברה, הוא משגע (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'); וכן אמרו חכמינו הקדושים (סוטה ג.): אין אדם עובר עברה, אלא אם כן נכנס בו רוח שטות. ועל-כן ראה לשמר את עצמך מחטאים, שהם משגעים אותך מאד, ועקר העצה להנצל מחטאים הוא להיות חזק באמירת ח"י פרקים משניות בכל יום, כי מי שחזק לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, סוף כל סוף התורה תוציא אותו מהפח וכו', ואם תאמר, הרי אתה לומד שנים על גבי שנים ח"י פרקים משניות ועדין אתה מנח בתוך הטמאה וכו', עליך לדעת, שאם לא היית אומר בכל יום ח"י פרקים משניות, היית משגע לגמרי, ויושב כבר בבית משגעים, ועל-כן תמשיך לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, כי זה עקר התרופה נגד היצר הרע שבוצר באדם בתאות נאוף.

ראה לשמר על הפה שלך, לא לקלל ולא לנבל את פיה, כי קדשת הברית תלויה בקדשת הדבור, ויכולים להכיר אדם אם הוא פגום בברית או לא — על-ידי דבורו, אם הוא מנבל את פיו, ומדבר זבל ולכלוף, אז יודעים שהוא פגום. ועל-כן תשמר מאד על הדבור שלך, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך שבת שלום...

כד תרפז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר בא, י' שבט ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

זה כמה שאני רוצה לכתב לך, אף טרדותי רבו מאד, ומה גם שיש לי הרבה עגמת נפש בענין הבניה, וחלישות הדעת שהאשור

מתעַפֵּב, וממִּילָא כָּל בִּיאָתִי לִיבְנָאֵל מִתְעַפֵּכַת בְּשָׁבִיל זֶה, לְזוֹת נִתְעַכְּבָה לִי הַכְּתִיבָה.

רְצִיתִי מְאֹד לְהַגִּיד לָךְ, שְׂאֵת צְרִיכָה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, תְּהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ בְּעַל טוֹב, בְּעַל שְׂמוּכָן לְמָסַר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשָׁבִילֵךְ, אֲשֶׁר זֶה לֹא מְצוּי הַיּוֹם, כִּי יֵשׁ בְּעָלִים שֶׁהֵם פָּשוּט בְּנֵי בְּלִיעַל, רַחֲמָנָא לִישׁוֹכֵן, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִצִּיל אוֹתְךָ מִזֶּה, לְזוֹת אֵת צְרִיכָה לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנַתֵּן לָךְ בְּעַל כְּזֶה.

וְכֵן אֵת צְרִיכָה לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל גְּדֹל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שְׂיֵשׁ לָךְ יְלָדִים בְּרִיאִים, יְלָדִים חֲמוּדִים, יְלָדִים מְצַלְחִים בְּכָל עֲנִינֵיהֶם, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַרְוּוּ רַב נַחַת מֵהֶם, וְשִׁיגְדְּלוּ לְתוֹרָה וְלַחֲפָה וְלִמְעָשִׁים טוֹבִים, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הַיּוֹם שׁוֹמְעִים דְּבָרִים מְזוּעָזְעִים מֵהַ שְׂקוּרָה בְּעוֹלָם הַחֲרָדִי, שְׂמַתְקַלְקְלִים הֵן הַבְּנִים וְהֵן הַבְּנוֹת, וְתִהְלֶה לְאֵל, אִם לֹא הֵינּוּ בְּאִים לִיבְנָאֵל רַק בְּשָׁבִיל זֶה, כְּבָר הִזָּה טוֹב, וּמִכָּל שְׂפָן שְׂיֵשׁ לָנוּ עוֹד נִקְדוֹת טוֹבוֹת, שְׂיֵשׁ לָנוּ קִהְלָה יָפָה, בְּוֹדָאֵי צְרִיכִים לְחַזֵּק אֶת הַקִּהְלָה מִפְּעַם לְפַעַם, וּבְכַפְרֵט אֶת הַנָּשִׁים, עִם כָּל זֹאת עֲלִיךָ לְהוֹדוֹת וְלִהְלֵל וּלְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַבּוֹרָא יְתַבְרַךְ שְׁמוֹ עַל גְּדֹל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ.

לְגַבֵּי עֲצֻמְךָ, אֵת צְרִיכָה לְהִיּוֹת מְאֹד חֲזָקָה, וְלִהְתַּחַזֵּק מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, אֲסוּר לָךְ לְהִמָּשִׁיךְ אֶת עֲצֻמְךָ אֶל הַמְרִירוֹת וְהַעֲצוּבוֹת, זֶה לֹא יְבִיא לָךְ שׁוּם דְּבָר, וְאֵת לֹא צְרִיכָה לְהַסְתַּכֵּל מֵהַ שְׂקוּרָה אֲצֵל אַחֲרִים, אֵת צְרִיכָה לְהוֹצִיא מִהָרָאשׁ שְׁלָךְ מִחֲשׁבוֹת שֶׁל הַקָּבֵל, וְתִאֲמִינִי, שְׂלֹא יִקְרוּ לָךְ הַדְּבָרִים הַרְעִים שְׂאֵת מְדַמְיֵנַת אוֹתָם, אֲלֹא תִהְיֶה לָךְ אַרִיכוֹת יָמִים וְשָׁנִים, וְזֶה אֲנִי מְבַטֵּיחַ לָךְ, שֶׁעוֹד תִּהְיֶי סְבֵתָא בְּרִיאָה, וְתִרְאִי נִינִים, בְּעֲזָרְתוֹ יְתַבְרַךְ שְׁמוֹ, רַק תִּתְחַזְּקִי לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה תְּמִיד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב

הַרְחֵמֵנוּ, וּבְזָכוֹת זֶה שְׁתַּרְגְּלִי אֶת עֲצֻמְךָ לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְךָ בֵּין בְּגַשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם אֶת יְכוּלָה לְהַצְטַרֵּף אֶל הַנְּשִׁים שְׂאוֹמְרוֹת תְּהִלִּים, כִּי אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מִמְּשַׁכֶּת יְשׁוּעוֹת וְחֻסְדִּים גְּמוּרִים, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לֹאמַר בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרפח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בֵּא, י' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נֹצַח.

מָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ שְׁה"עֲנַג שְׁבַת" הִיָּה בְּבֵיתְכֶם, וְאַתֶּם לֹא יְכוּלִים לְתָאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שְׁהִיְתָה לִי, שְׁעֲשִׂיתֶם "עֲנַג שְׁבַת", יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבְבֵיתְכֶם תָּמִיד תְּהִינָה שְׂמֻחוֹת, וְתִהְיוּ מְעַרְבִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִז תִּרְאוּ אֶת הַיְשׁוּעוֹת הַגְּדוּלוֹת שְׂעִיעֶשָׁה עִמָּכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — הֵן בְּדִרָה וְהֵן בְּיָלְדִים.

אַתֶּם צְרִיכִים לְדַעַת, כִּי עַכְשָׁו יֵשׁ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, מַגְפָּה בֵּין הַנְּעַר הַחֲרָדִי שְׂיוֹצְאִים לְתַרְבוֹת רְעָה, וְזוֹ מִפְּת מְדִינָה — הֵן בִּירוּשָׁלַיִם וְהֵן בְּבִגְי בְּרַק וְהֵן בְּאַשְׁדּוֹד וְהֵן בְּבְרוּקְלִין, כִּי כְמוֹ שֶׁהַנְּעַר הַחֲלוּנִי מִתְעוֹרְרִים לְחֹזֵר בְּתוֹשׁוּבָה בְּמַצֵּב מְהִיר כְּזֶה, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְתָאֵר, כְּמוֹ-כֵן לְהַפְּךָ זֶה לְעַמַּת זֶה גַם הַנְּעַר הַחֲרָדִי מִתְחִילִים לְהַדְרִיד לְמַטָּה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְאִם לֹא בְּאֵנוּ לְגוֹר בְּיִבְנָאֵל רַק בְּשִׁבִיל לְהַצִּיל אֶת יְלָדֵינוּ מִהַזְּהָמָה שֶׁל הָעִירוֹת הַגְּדוּלוֹת, כְּבָר הִיָּה כְּדָאִי, לְזֹאת רָאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצֻמָּכֶם, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, וְאֲנִי בְּטוֹחַ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִזְמִין לָכֶם רֶכֶב טוֹב, שְׂתוּכְלוּ מִפְּעַם לְפַעַם לְבָרַח אֶל הַהוֹרִים וּלְבַקֵּר אוֹתֶם, שְׂזוֹ מַצְוָה גְּדוּלָה מָאד.

אָשֶׁר   כד תרפט   בַּנְחָל   צא

הַעֲקֹר תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לְשִׂמְחָה, וּמְדֵי פֶעַם בְּפֶעַם רְאוּ לְהִזְמִין אֶת
כָּל אָנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ אֶצְלָכֶם וְתַעֲשׂוּ שְׂמֵחוֹת, וְכֵן רְצִיתִי שְׂתַעֲשׂוּ אֶת
הַ"אַמִּירַת תְּהִלִּים" פֶּעַם בְּשַׁבּוּעַ אוֹ פֶּעַם בְּשַׁבּוּעִים בְּבֵיתְכֶם, בְּאִפְּן
שְׂבִיתְכֶם יִהְיֶה מְבָרֵךְ, וְשִׁדְּבֵרוּ שֶׁם תְּמִיד מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
וּמִנְפְּלְאוֹתָיו הַמְרַבִּים שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְאַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִיֹּת
חֲזָקִים בְּזֶה, וְאֲזוּ תִרְאוּ אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם.

תִּרְגְּלוּ אֶת עֲצַמְכֶם לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל, לְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַבּוֹרָא
יְתָבָרֵךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ עַד עַכְשָׁו, כִּי
שׁוֹמְעִים בְּעוֹלָם כָּל מִינֵי מַשְׁבָּרִים וְנִגְלִים שְׁעוֹבָרִים עַל בְּנֵי-אָדָם,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַכִּיר בַּחֲסָדָיו יְתָבָרֵךְ, שְׁעוֹשֶׂה חֲסָדִים נִפְלְאִים
אִתְּנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרפט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יְתָבָרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קָדוֹשׁ לְסֹדֵר בֹּא, י' שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחִיו נֶצַח.

רְאוּ לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל, לְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַבּוֹרָא יְתָבָרֵךְ שְׁמוֹ עַל
גְּדֹל הַחֶסֶד חֲנֻם שְׁעָשָׂה עִמָּכֶם, שְׂאֲתֶם בְּרִיאִים, וַיֵּשׁ לָכֶם יְלָדִים
בְּרִיאִים, וְצְרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצַמוֹ מְאֹד בְּתוֹדָה וְהוֹדָאָה, לְהוֹדוֹת
וּלְהִלֵּל לְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַבּוֹרָא יְתָבָרֵךְ שְׁמוֹ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם
שְׁעוֹשֶׂה עִמָּכֶם בְּכָל פֶּעַם, וְעַל-יְדֵי שְׂתִּיּוֹ רְגִילִים בְּהוֹדָאָה לְהוֹדוֹת
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשַׁכְּנָה עֲלֵיכֶם עוֹד יְשׁוּעוֹת, כִּי
כְּשֶׁאָדָם מוֹדָה וּמְהִלֵּל וּמְשַׁבַּח אֶת הַבּוֹרָא יְתָבָרֵךְ שְׁמוֹ, אֲזוּ הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְמַשִּׁיף לוֹ יְשׁוּעוֹת וְרַחֲמִים רַבִּים כְּהִנֵּה וְכִהֵנָּה.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׂתַשְׁתַּדְּלוּ שְׂתִּיּוֹ בִּינֵיכֶם הַבְּנֵה הַיְדִידִית,
וְאֶחָד יַעֲזֹר לְשֵׁנִי, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂפָאֵנוּ

צב אשר כד תרצ בנחל

לפה, ואף שאני יודע שמאד קשה לכם, אבל הנה עומדים עכשו להכנס עוד הרבה זוגות צעירים, ומאד מאד רציתי שמדי פעם בפעם תזמינו את אנשי שלומנו לביתכם, ותעשו שם שמחה, כגון: "ענג שבת" או "אמירת תהלים", או איזו שמחה, כי זה מאד מאד נחוץ להיות מערב בין הבריות, וכך לא תהיה לכם בדידות, כי באמת זה תלוי באדם אם הוא מתחיל לומר שלום לזולתו, אז יש לו המון חברים וידידים, ובאמת על כל אחד מאתנו עובר מה שעובר — צרות ויסורים ומכאובים, וכל אחד נדמה לו כאלו השני אינו מענין בו, אבל באמת כל אחד חושב שהשני צריך להתחיל ומחכה וכו', וכשלא מקדימים לו שלום נשברים. ובאמת אם יש לאדם שכל, אז הוא מקדים שלום לכל אדם, ואז יש לו המון חברים וידידים, וצריכים לזכור זאת היטב, וזה כלל גדול בחיים, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, ואז טוב לו בזה ובבא לנצח נצחים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו בחייכם, ולא יחסר לכם שום דבר, אלא תמיד תהיו שמחים ועליזים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרצ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר בא, י' שבט ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

באתי לחזק אותך מאד בעבודה הקדושה של חנוכה הבנות, אני מלים בפי להודות לך על גדל החסד שעשית עמדי, שלקחת תחת כנפידך את חנוכה הבנות, ואני יודע שזה מאד קשה לך, עם כל זאת עליך לדעת, שזו העבודה הכי קדושה לחנוכה את הבנות, ולהתדיר בהן אמונה פשוטה בו יתברך, ותמשיכי בעבודה הקדושה הזו, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ואז תראי פרות טובים.

אָשֶׁר   כּד תּרצא   בּנחל   צג

העֵקֶר עֲלֵיךָ לְדַעַת, כִּי הַנְּסִיווֹת מְאֹד קָשִׁים וְכוּ', בְּפֶרֶט לְנַעַר וְכוּ', לֹא צְרִיכִים לְהִגִּיב עַל שׁוּם דְּבַר שְׂאִיזוּ בַת אֹמְרֶת, כִּי גַם אֶצְלֵי קוֹרָה דְּבַר כְּזֶה, בַּחֲוָרִים שְׂיֹתֵר מִבְּגָרִים מִפְּלִיטִים מְדֵי פַעַם אִיזוּ מְלָה שְׂלֹא בַמָּקוֹם, וְאֲנִי לֹא שָׂם לֵב אֲלֵיהֶם, אֲדַרְבֶּה אֲנִי רַק מִמְּשִׁיךְ לְדַבֵּר אִתָּם, וְלִסְפֹּר לָהֶם סִפּוּרֵי צְדִיקִים, וּמְקַרֵּב אוֹתָם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן גַּם אֶת תַּעֲשֵׂי אֶת זֶה, וְאֵל תִּסְתַּכְּלֵי עַל שׁוּם דְּבַר, וְאִז תִּרְאִי אִיךָ שֶׁהַכֵּל יָבוֹא לָךְ בְּקִלּוֹת. רַק תִּמְשִׁיכִי בַעֲבוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֶּה, וְאִז תִּצְלִיחִי מְאֹד.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת, כִּי עֲבוּדַת הַחַנוּךְ הִיא מִהַעֲבוּדוֹת הַכִּי קְדוּשׁוֹת שֶׁרַק יֵשׁ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַנֵּךְ אֶת הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת בְּקְדוּשָׁה וּבְטָהֳרָה, וּבְפֶרֶט עֲכָשׁוּ בְּדוּרוֹתֵינוּ אֱלוֹ, שֶׁהַחִילּוּנִיּוֹת כָּל-כָּף הוֹרֶסֶת אֶת הַנַּעַר, עֲלֵינוּ לְהַחֲדִיר בְּבָנִים וּבְבָנוֹת רַק אֲמוּנָה, לְדַבֵּר אִתָּם פְּתוּחַ רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא לְהַתְּבַלְּבֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַעוּלָם, וְזֶה הַחֲסוֹן נִגְדַּר רוּחַ הַטְּמֵאָה שֶׁנוֹשְׁבַת בְּכָל הַמְּדִינָה הַכִּפְּרָנִית, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד לְהִיּוֹת בְּמַצָּב רוּחַ טוֹב, וְאִז תִּרְאִי אֶת הַנְּסִיִּים נְגָלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תּרצא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרָא בֵּא, י' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... שְׂיִחִיו נִצַּח.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְשַׁמַּע הַטּוֹב מִמְּכֶם, וְאִם יֵשׁ אֵינָה שְׁנוּי עִם הַבֵּן שְׁלָכֶם בְּתַלְמוּד-תּוֹרָה, כִּי עָשִׂיתִי מֵה שֶׁרַק יִכְלֹתִי כְּדֵי לְשַׁנּוֹת וּלְתַקֵּן מֵה שֶׁצְּרִיכִים לְשַׁנּוֹת וּלְתַקֵּן, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב וְכוּ' וְכוּ', וְאִם זֶה לֹא יֵלֶךְ, אִז אֶעֱשֶׂה

צד אשר כד תרצב בנחל

מאמצים עוד יותר גדולים, כי באמת עלינו עכשו להכניס את כל המוח והכח רק בנער במה שיכולים לעזור — הן לבנים והן לבנות, כי הרוח רעה, הרוח פפגנית, הרוח הפקרות, שמנשבת עכשו במדינה של גיהנום — זה אים ונורא, כמו שהנוער החלוני מתעוררים לחזור בתשובה בקצב מהיר, זה לעמת זה בעוונותינו הרבים, הנער החרדי מתחילים להדרדר בעצרות הגדולות: ירושלים, בני ברק, אשדוד וכו', וגם פאן בברוקלין וכו', וצריכים רחמים רבים לחנך את בנינו ובנותינו ברוח טהרה ורוח קדשה, ועל-כן מה שרק יכולים לתקן תכף-ומיד תכתבו לי, כי זה לי בנפשי לתת לילדים שלנו את החנוף הכי טוב.

נא ונא ראו לשמח אחד עם השני, ולכבד וליקר אחד את השני, ושתהיה ביניכם אהבה גדולה והבנה הדדית, כי בזה בונים בית נפלא, כי פשהבעל והאשה אוהבים אחד את השני ומכבדים זה את זה, ואין שמה צעקות ומריבות וכו' וכו', אז הילדים קולטים את הרוח הטובה בבית, וזה משפיע לטוב, ולהפך, חס ושלום, פשאין דבר פזה, אלא חס וחלילה, יש מריבות בבית או ופוחים וכו' וכו', זה גורם מתח נפשי לילדים, ועל-כן תשתדלו לגור ביחד, ושתהיה ביניכם אהבה, אחוה ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק.

נא ונא תעשה כל מיני פעלות שבעולם ... היקר לי מאד, להפגס לכל הפחות חצי יום בכולל, כי למוד התורה הקדושה עולה על הכל, וזה מזון לנשמה, ואשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרצב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר בא, י' שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיקיו נצח.

אָשֶׁר   כּד תּרצג   בּנחל   צה

מָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב עִמָּכֶם, וּלְקַבֵּל אֶת מִכְתָּבְכֶם, אֲשֶׁר מָאד מָאד שְׂמַח אוֹתִי.

נָא וְנָא רְאוּ לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, כִּי בָזָה תְלוּזָה כָּל הַצְּלַחַת הַבַּיִת, כִּי כָּשֶׁהֲבַעַל וְהָאִשָּׁה אוֹהֲבִים אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וַיֵּשׁ בִּינֵיהֶם הִבְנָה הַדְּדִית, וּמִכְבָּדִים זֶה אֶת זֶה, עַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁפָּע עַל הַיְלָדִים רוּחַ קְדוּשָׁה וְרוּחַ טְהוֹרָה, וְהֵם מְצַלִּיחִים מָאד, וְלִהְפֹּךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּשֵׁי־שׁ מְרִיבוֹת בַּבַּיִת, זֶה מִשְׁפִּיעַ לְרַע עַל הַיְלָדִים, וְלִכֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע־עוֹלָם, שִׁיְהִיָּה בִּינֵיכֶם רוּחַ טְהוֹרָה, וְאֵל זֶה תִּזְכֶּה דִּיקָא ... הַיְקָר לִי מָאד, אִם תֵּלֵךְ לְלַמֵּד בְּכוּלָּל שֶׁל חֲצֵי יוֹם, וּכְמוֹ־כֵן אֲנִי מִבְקָשׁ אוֹתָךְ מָאד ... שְׂתַחֲיָה, אִם אַתָּה יְכוּלָה לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מְצַנֶּה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֶּה, כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה נָשִׁים שֹׁצְרֵי־כוֹחַ הַרְבֵּה חַזוּק וְעִדוּד לְשִׂמְחַ אוֹתָם, כִּי עוֹבֵר עֲלֵיהֶם הַרְבֵּה מְשֻׁבְּרִים וְגִלִּים, וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֵׁי־שׁ לוֹ חֵלֶק בְּעִבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תּרצג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בֵּא, י' שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מָאד ... גְּרוּ וְאִיר.

כְּשֶׁדַּבַּרְתִּי אִתָּךְ שְׂכַחְתִּי לְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ רְשִׁימָה חֲדָשָׁה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בִּיבְנָאֵל, כִּי אֲנִי בְּטוֹחַ שֶׁנִּשְׁתַּנְּתָה עֲכָשׁוּ הַרְשִׁימָה, כִּי נִכְנָסוּ מִשְׁפָּחוֹת חֲדָשׁוֹת, וְאֲנִי צָרִיךְ אֶת הַרְשִׁימָה.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ לְהַמְשִׁיךְ לְחַזֵּק אֶת אַבְרָכֵי הַכוּלָּל, וְתַתֵּן לָהֶם בְּכָל חֲדָשׁ סְכוּם נְכַבֵּד, וְאִם אַתָּה יְכוּל לְהוֹרִיד מִמֶּנִּי אֶת הָעֵל וְכוּ', וְלֹא לְזַרֵק הַכָּל עָלַי, יְהִיָּה טוֹב מָאד, כִּי עַקֵּר הַחֲקֻמָּה וְהַשְׁכָּל לְבָנוֹת קַהֲלָה, וְתַמִּיד צָרִיכִים לְהִתְחַמֵּק וּלְרִאוֹת שְׁכָלָם יְהִיו צוֹדְקִים ... וְרַק

צו   אָשֶׁר   כד תרצד   בנחל

על-ידי-נה יכולים להחזיק בשלום, ואין זו עצה לעורר מחלוקת, חס ושלום, שנה גורם אחר-כך צרות ברוחניות ובגשמיות, ויש לנו כבר מספיק, בפרט לי יש הרבה עגמת נפש וחלישות הדעת, שעדיין אני לא מקבל את האשור.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

הכפל הדבר, תשלח לי תכף-ומיד רשימה חדשה של אנשי שלומנו הגרים ביבנאל.

כד תרצד.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר בא, י' שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... שתחיה.

מאד מאד רציתי לשמע מה קורה איתך, ואיך העניינים זזים וכו', כי אני מאד מאד מצטער בצערך הקשה.

ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואף שאני יודע שנה מאד מאד קשה לך, עם כל זאת עליך לדעת כי החיים של האדם מלאים נסיונות קשים ומרים, ונה לא הולך עם האדם כפי שהוא רוצה, כי "לא כל מה שרוצים מקבלים, ולא כל מה שמקבלים רוצים", אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שהסוף יסתים על הצד הכי טוב.

העקר הרגילי את עצמך לתת תודה להקדוש-ברוך-הוא על החסד חנם שעשה עמך, שיש לך ילדים בריאים, ילדים חמודים, ותהיי אמא חמה אליהם, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שייגדלו בקלות, ותהיה לך פרנסה בשפע, שהבעיה הכספית לא תטריד אותך.

היה טוב מאד, אם את יכולה להרגיל את עצמך לחטף בכל

אֲשֶׁר   כד תרצה   בַּנְחַל   צז

יום כַּמָּה מְזוּמָרִי תְהִלִּים כְּסֻדְרָן, וְכֵן לְשִׁפְךָ אֶת נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — נִשְׁמַע
וְנִתְקַבֵּל, וְעוֹשֶׂה רָשָׁם לְמַעַלָּה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֻזַּק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל
הַיָּמִים.

מָאד מָאד רְצִיתִי, שְׁתִּכְתְּבִי לִי בַּפְּרָטִיּוֹת אֵיךְ שָׂאתָ מִתְחֻזְקָת,
וּמִמָּשׁ תְּחִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסֻדְרָ בֵּא, י' שְׁבֻט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

פְּנִתָּה אֵלַי גְּבֵרֶת ... תְּחִיָּה, שֶׁהִיא הַמְּנַהֶלֶת שֶׁל הַמְּעוֹן, וְהִיא
מָאד מְבַקֶּשֶׁת, אִם אַתְּ יְכוּלָּה לְהַצְטַרֵּף לְעִבּוּדַת הַמְּעוֹן, וְהִיא אֲשֶׁה
עִם רְגִישׁ, אֲשֶׁה עִם לֵב, וְעַל-כֵּן אִם אַתְּ יְכוּלָּה לְהַצְטַרֵּף לְעִבּוּד בַּמְּעוֹן,
תְּהִיָּה לָנוּ שְׂמִחָה מָאד גְּדוּלָּה, בְּכֻלָּל כָּל הַמְּעַרְכֹת שֶׁל הַחֲנוּפָה תְּשִׁתְּנָה
אֲצִלָּנוּ לְגַמְרִי. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִקְרוּב מִמָּשׁ גַּם הַבְּנוֹת
וְגַם הַפְּעוּטוֹן יַעֲלוּ לְמַעַלָּה לֹא רְחוּק מֵהַבְּנִים, וְתְהִיָּה לָנוּ שְׂמִיָּה
"קְרִיַת חֲנוּפָה".

גַּא וְנָא תְּצַטְרַפִּי אֶל נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הָאוֹמְרוֹת בְּכָל יוֹם
תְּהִלִּים, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מִמְּשַׁכֶּת חֻסֵּד וְרַחֲמִים לְכָל הָאוֹמְרִים,
וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְגַמֵּר אֶת הַתְּהִלִּים פַּעַם בְּשָׁבוּעַ, כִּי עַל-יְדֵי אֲמִירַת
תְּהִלִּים זוֹכִים לְתִשׁוּבָה, וְזוֹכִים שְׁנִפְתַּח לּוֹ פֶּתַח בְּשָׁמַיִם.

תְּשִׁתְּדְּלִי מָאד לְהִיּוֹת עִם נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּיַחַד, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תְּצַלִּיחוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֵדֶר בֵּא, י' שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ נְצַח.

מָאד מָאד רְצִיתִי שְׁתִּכְתְּבוּ לִי שְׁנֵיכֶם אֵיךְ אַתֶּם מְסַתְּדִרִים, וְאֵיךְ עוֹבֵר עֲלֵיכֶם, וְאֵיךְ אַתֶּם מִתְחַזְּקִים יַחַד.

הַעֲקֹר רַק לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלִתֵּת תּוֹדָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), כִּי הַתּוֹדָה וְהַהוֹדָאָה הֵם שְׁעָשׂוּעַ עוֹלָם הַבַּא, הֵינּוּ שְׁאֲדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנֻם שְׁעָשָׂה עִמּוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֹר וְהָאֲרֵת עוֹלָם הַבַּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁרַגֵּיל לִתֵּת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכַּא כָּל הַיָּמִים.

תִּתְחַזְּקוּ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן לְדַבֵּר תָּמִיד בְּבֵית עִם הַיְלָדִים אַמוּנָה פְּשוּטָה, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים עִם הַנְּעַר — זֶה פּוֹעֵל, וְכֵן אֶת רְאִי לְדַבֵּר בְּבֵית־סֵפֶר רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית, וְכֵן אֶתֶּה תְּדַבֵּר בְּכוֹלָל רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּוּהָ, וְעַל־יְדֵי שְׁמַדְבָּרִים תָּמִיד מִהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, מִמְשִׁיכִים עַל עֲצָמוֹ אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ. כִּי בְּאַמֶּת כְּתוּב (תְּהִלִּים 10): "לְדַעַת בְּאַרְץ דְּרָכָךְ בְּכָל גּוֹיִם יִשׁוּעַתְךָ", וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן נב): מְכַל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הֵינּוּ אִם אַדָּם מְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ רַק בְּאַלְקוֹת, אִז הוּא יְכוֹל לְרֹאוֹת מַגְשָׁמִיּוֹת עוֹלָם הַזֶּה רְמִזִּים אֵיךְ לְהִתְקַרֵּב לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כְּמוֹכָא בְּאַרְיִכוֹת בְּדְבָרָיו הַקְדוּשִׁים (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), שֶׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְצַמְצֵם אֶת עֲצָמוֹ

אַשֶׁר   כד תרצו   בנחל   צט

מאין סוף עד אין תכלית, לרמוז לאדם רמזים, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

תראו לכתב לי, ואז אכתב לכם באריכות יותר.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כד תרצו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר בא, י' שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד מאד רציתי שתכתבו לי איך אתם מסתדרים.

אודות דירה, תקחו מה שמצוי תכף-ומיד ולא לדחות, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שכל מה שעובר עליכם זה רק לטובתכם, כי כל הנסיעות והמסעות וכו' וכו' שאתם עוברים דירה אחר דירה, זה רק לטובתכם, שהקדוש ברוך הוא רוצה לתת לכם, בעזרת השם יתברך, בנים זכרים חיים וקיימים, ותבשרו לי בשורות משמחות.

אתם צריכים מאד להתחזק ביחד באהבה ובהבנה הדדית, ולכבד אחד את השני, ודיקא על-ידי-זה תצליחו.

נא ונא ... היקר לי מאד, ראה להיות חצי יום בכולל, כי מעלת למוד התורה הקדושה — אין לתאר ואין לשער כלל, וכן את ... תתחזקי מאד, ותשמחי את כל המטפלות במעון, וכן תמיד תראי לחזק את נשות אנשי שלומנו באמונת חכמים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שבזכות השמחה שתהיה בינכם, עוד מעט תראו בן שמח, וכל הברכות שברכתי אתכם, תתקיימנה במלא מובן המלה,

ק אָשֶׁר כד תרחצ — כד תרצט בַּנְחָל

רק תתחזקו מאד, וְאִז תִּרְאוּ נְסִים נְגִלִים שִׁיעֶשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרחצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בּוֹ, י' שָׁבֵט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא הַיְסוּד בְּחַיֵּי יוֹם יוֹם, וְצָרִיכִים לְהַכְרִיחַ
אֶת עֲצָמוֹ לְבוֹא לְשִׂמְחָה, כִּי לֹא כָּל-כֶּף קָל לְבוֹא לְשִׂמְחָה, כִּי אָדָם
מְאֹד שָׁבוּר מֵהַעֲבֹר שְׁלוֹ, וּמֵהַהוֹה שְׁלוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן צָרִיכִים
לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהִגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשְּׂמַח, וְאִז
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

פֹּה תִקְבַּל כַּמָּה מִכְתָּבִים, וְתִמְסַר אוֹתָם כַּמָּה שְׂיוֹתֵר מֵהַר
לְיַעֲדֵם.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תרצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בּוֹ, י' שָׁבֵט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתָּה יְכוּל לְהִיּוֹת בְּקִשְׁר עִם ...
וּלְהַתְחִיל לְהַלְחִיץ אוֹתוֹ, כִּי פֶשׁוּט יֵשׁ לִי חִלּוֹשׁוֹת הַדַּעַת מְאֹד
גְּדוֹלָה, לָמָּה עֲדִין אֵין לָנוּ יְשׁוּעָה, כִּי מְאֹד מְאֹד רְצִיטִי כְּבֹר לְרֵאוֹת

אָשֶׁר   כד תש   בַּנְחֵל   קא

אֶת הַיְשׁוּעָה בַּיָּדִים, וּכְבֹר לְהִתְחִיל לְרוּץ בְּעִבּוּדָה, וְלִכְנוּת אֶת הַיְסוּדוֹת וְכו'.

אודות הַנְּעֻדָה, מי יתן שְׂתוּכַל לְקַבֵּל אֶת הַעֲבֹדָה, וְהִיָּה טוֹב שְׂתַתְּעִנֵּן עִם ... בְּעִנְיָן זֶה, וְיִדְוֶע מֵה שְׂהִתָּם הַקְּדוּשׁ אָמַר (סְפוּרֵי־מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה ט' מִהַחֲכָם וְהַטָּם), שְׂהַצִּיעוּ לָתָם מִשְׁרָה אֲצֵל הַמְּלָךְ, עֲנֵה וְאָמַר בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "רַק בְּלִי לִי־צְנוּת", וּבְאִמַּת הוּא עֲלֵה מֵעֵלָה מֵעֵלָה, וְלִכֵּן גַּם בְּעִנְיָן שְׂלָךְ, אוֹי וְאָבוֹי אִם רַק אָמְרוּ אִיזוּ בְּדִיחָה וְכו', וּמִי יוֹדֵעַ מֵה יֵלֵד יוֹם, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּכְפִי שְׂאֲנַחְנוּ מוֹסְרִים אֶת נַפְשֵׁנוּ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, בֵּן יִמְשְׁכוּ עֲלֵינוּ יְשׁוּעוֹת.

נָא וְנָא תְּבַשֵּׂר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תש.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּשִׁלְחָה, י"א שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גְּרוֹ יְאִיר.

דְּבַרְתִּי הַיּוֹם עִם בְּנֵךְ ... גְּרוֹ יְאִיר, וְאִמְרַתִּי לוֹ, שְׂיֵשׁ בְּדַעְתִּי לְהִבְיֵאוּ לְקִרְאָת ל"ג בְּעֶמְרָה, וְלַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ חֶתֶן, וְתַכְּף־וּמְיָד אַחַר חַג הַשְּׁבוּעוֹת לְחַתֵּנוּ, בְּעִזְרוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ.

וְלִכֵּן טוֹב מְאֹד, שְׂאִתָּה וְאִשְׁתְּךָ לֹא תִפְרָסְמוּ אֶת זֶה, כִּי יִפָּהּ הִיא הַצְּנִיעוּת, וּבְפִרְטִיּוֹת אַחֲרֵי שְׂעֵבֶר עַל מְשֻׁפַּחַת ... מֵה שְׂעֵבֶר וְכו', צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַכֹּל בְּהִסְתָּר וּבְהִעָלָם, וְעַל־יְדִי־זֶה הַכֹּל יַעֲבֹר בְּאִפְּן הַכִּי טוֹב.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂתִרְוּוּ רַב נַחַת מִמֶּנּוּ, וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם. הַדְּבָר הַזֶּה הוּא בְּנַפְשֵׁי, שְׂהִלְדִּים

בַּנְחָל

כד תשא

אָשֶׁר

קב

יִתְחַתְּנוּ סְמוּךְ לְפָרְקָם, וַיְהִיו שְׂמוּרִים מֵעֲבֹרוֹת, וַיִּלְכוּ עִם כְּתָנֹת נִקְיָה אֶל הַחֶפֶה.

חַתְּנִי ... וּבִתִּי נִמְצְאִים עֹכְשׁוֹ בְּמֵרוֹן, וְהֵם רוֹצִים לְבוֹא לִיבְנָאֵל לְרֵאוֹת אֶת הַתְּלֻמוֹד־תּוֹרָה לְפָנַי הַצְּהָרִים, אוּלַי תִּשְׁאַל אֶת ... גֵּרוֹ יֵאִיר, הֲאֵם אֶפְשָׁר לְקַחְתָּם אוֹ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, כִּי מִמֵּרוֹן עַד יִבְנָאֵל זֶה סֵף הַכֹּל שֶׁלִּשְׁעָה רְבַעֵי שָׁעָה, אוּלַי תִּשְׁאַל אֶת ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

הַמְצַפֶּה לִשְׁמֹעַ הַטוֹב מִמֶּנּוּ...

כד תשא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּשִׁלַח, י"א שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּדַרְךָ כָּלֵל בְּעֵינַי מִרְאוֹת צְרִיכִים לְלֶכֶת אֶל רַב שֶׁהוּא בְּקִי הַיָּטֵב, וַיּוֹדַע מְתִי הוּא לְהִתֵּר וְכוּ', הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וַיִּסְתַּדֵּר.

שְׁלַחְתִּי אֶת הַהֲגָהוֹת שֶׁל יוֹם חֲמִישִׁי, אֲבָל אֶת שֶׁל יוֹם רְבִיעִי עֲדִין לֹא הֲגַהֲתִי, בְּלִילָה אֲשַׁלַּח לָכֶם אֶת זֶה, וְכֵן כַּמָּה פְּרוּשִׁים מִהַסְדוּר, כִּי מְאֹד מְאֹד אֲנִי רוֹצֶה לְגַמֵּר אֶת הַסְדוּר.

רַק חִזְקוּ וְאִמְצוּ, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה לָכֶם כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם כַּח לְהַדְפִּיס וּלְהַדְפִּיס, כִּי עוֹד רְצִיתִי גַם אֶת הַפְּרוּשׁ עַל הַהֲגָדָה שֶׁל פֶּסַח לְגַמֵּר כְּבָר עֹכְשׁוֹ, וְכֵן הַפְּרוּשׁ עַל מִסְכַּת אַבוֹת, יִתֵּן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַכַּח לְזֶה, כִּי רַבּוֹת טְרִדוֹתֵי בְטְרִדוֹת הַצְּבוּר.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַת, י"ג שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׁאַתָּה מְרַגֵּשׁ יוֹתֵר טוֹב, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהֲיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְגַמְרִי, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף, וּתְבַשֵּׂר לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

אוֹדוֹת שִׁשְׁאֵלָתְךָ בְּעֵנְנֵי הַשְּׁדוּף, תֶּאֱמִין לִי, כִּי אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם דְּבַר, עָלֶיךָ לְרֵאוֹת רַק מֵה שְׁטוֹב לְבִנְךָ, וְאִם הַכֹּל בְּסֵדֶר מִצַּד בְּנֶךָ, וְהוּא מְסַכֵּים אֶל הַשְּׁדוּף, תִּגְמְרוּ אֶת זֶה בְּכִי טוֹב, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל שְׁאֵר הַדְּבָרִים כָּלֵל, כִּי הַעֲקָר שְׂיִהְיֶה טוֹב לְבִנְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְאֶת הַפְּסִיעוֹת הָאֵלוּ שְׁאַתָּה פּוֹסֵעַ מִבֵּיתְךָ עַד לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, וּמִבֵּית-הַמִּדְרָשׁ עַד לְמַכְלֵת, וּמִהַמְּכֵלֵת עַד הַבַּיִת, תִּנְצֵל אֶת הַרְגָעִים הָאֵלוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי אִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל מַעֲלַת הַנִּפְלְאוֹת שְׁזוּכָה, כְּאֲשֶׁר מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הִיָּה חֲזַק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי אֶפְלוּ דְבוּר אֶחָד שְׁאָדָם מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֵינוֹ נֶאֱבָד, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁמְדַבֵּר שְׁנֵי דְבוּרִים אוֹ שְׁלֹשָׁה דְבוּרִים, אוֹ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, כִּי אֶפְלוּ רְצוֹן טוֹב אֵינוֹ נֶאֱבָד לְעוֹלָם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן דְבוּר טוֹב שְׁאָדָם מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ בְּעִבּוּדֵה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֵז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְלַמֵּד עַל-כָּל-פָּנִים דָּף אֶחָד גְּמָרָא בְּכָל יוֹם, אִם תּוֹכֵל עִם פְּרוּשׁ רַש"י וְתוֹסְפוֹת — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, וְאִם לֹא, אֵז אֶפְלוּ בְּגִרְסָא גַם-כֵּן טוֹב, כִּי דָף גְּמָרָא לְנִשְׁמָה הוּא אֲוִיר לְנִשְׁמָה,

גַּמְרָא' — רְאֵשֵׁי תְבוֹת גַּבְרִיאֵל רַפְאֵל מִיְכָאֵל אֲוִרִיאֵל, מִי שְׂזוּכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גַּמְרָא, הָאֲרַבְעָה מְלָאכֵי הַשְּׂמִירָה מְסַבְבִּים אוֹתוֹ וְשׂוֹמְרִים אוֹתוֹ מִכָּל רַע.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ, וְתַכְנִיס בְּבֵיתְךָ אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֻחָה, וְתִרְאֶה אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשֵׁלַח, י"ג שֶׁבֶט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְעַקֵּר הַהֶתְחַזְקוֹת הוּא לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשְׂמֻחָה, וְאֵף שְׂאֲנֵי יוֹדֵעַ שֶׁמְהֻטָּבַע קָשָׁה לְךָ מְאֹד לְהִגִּיעַ אֶל שְׂמֻחָה, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמְךָ לְהִגִּיעַ אֶל שְׂמֻחָה. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (אֲבוֹת פְּרָק ה'): לְפּוֹם צַעֲרָא אֲגָרָא; כְּפִי הַצַּעַר שֵׁישׁ לְאָדָם לְהִגִּיעַ אֶל אִיזוֹ קַדְשָׁה, כִּי שְׂכָרוֹ, אִם הָאָדָם טָבָעוּ לִהְיוֹת בְּעֲצָבוֹת, אִם הוּא שׂוֹבֵר אֶת טָבָעוֹ, וְכֵן אֶל שְׂמֻחָה אֲמִתִּית, זֶה עַקֵּר שְׂכָרוֹ, וְעַל־כֵּן תִּמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לִהְיוֹת בְּשְׂמֻחָה תָּמִיד, וְאֵל תִּדְחַף אֶת הַשְּׂמֻחָה מִיוֹם לְיוֹם, כִּי כִּי אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ תַּנְחוּמָא שְׁמִינֵי ב'): אִין הַשְּׂמֻחָה מְתַנְתָּ לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשְׂמַח הַיּוֹם שְׂמַח לְמָחָר; וְעַל־כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לִהְיוֹת בְּשְׂמֻחָה, וְהַשְּׂמֻחָה תַּצִּיל אוֹתְךָ מִכָּל מִינֵי חַטָּאִים וְעוֹנוֹנוֹת וּמִכָּל מִינֵי יְרִידוֹת וּמִכָּל מִינֵי סְפָקוֹת, וְתִזְכֶּה לִהְיוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְּלַחָה נְצַחִית, הַצְּלַחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֶפְלוּ דְבוּר אֶחָד שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ

אֲשֶׁר   כד תשג   בְּנַחֵל   קה

יְתַבְרַךְ, הוּא הַמְשַׁכֵּת שְׁכִינַת עֲזוֹ יְתַבְרַךְ לְמַטָּה, כִּי אָדָם הוּא אִישׁ גַּם וְעַב חָמֵר, נִגּוּעַ וְצָרוּעַ וְכוּ' וְכוּ', וְכִשְׁמִדְבָר אֱלֹוֵי יְתַבְרַךְ, עַל-יַד־יְזֶה הוּא מְנַתֵּק אֶת עֲצָמוֹ מִגְשָׁמִיּוֹתוֹ, וְנִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֱלֹוֵי יְתַבְרַךְ, וְאִינוֹ מְסַתְּפֵל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, וְתִנְצֵל אֶת כָּל הַרְגָעִים שְׁאַתָּה הוֹלֵךְ מִבֵּיתְךָ לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, וּמִבֵּית-הַמִּדְרָשׁ לְמַכְלָת וּמִהַמְכָלֶת לְבֵיתְךָ, וְיִתְדַבֵּר אֲזוֹ עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ אֵילוֹ שְׁעֲשׂוּעִים אֶתָּה גּוֹרֵם בְּדַבְרְךָ אֱלֹוֵי יְתַבְרַךְ, הֵייתָ מִתְעַכֵּב עַל הַדְרָךְ תַּחַת אֵיזָה אֵילָן, וְיֹושֵׁב שָׁם וּמְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ וּמְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְךָ אֱלֹוֵי יְתַבְרַךְ, כִּי הַדְרָךְ הַנִּפְלְאָה שְׁגִלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְהוּא "הַתְּבוּדוֹת", שְׁאָדָם יְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה עֵינֵי לֹא רָאָתָה אֱלֹקִים זוֹלָתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְפָּה לוֹ. אָדָם נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם, מְסַבֵּב בְּטְרָדוֹת וּבִיִּסוּרִים, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא זוּכָה לְדַבֵּר אֱלֹוֵי יְתַבְרַךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר גְּדוֹל מִזֶּה.

נָא וְנָא תִקְבַּע אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא עִם רִש"י וְתוֹסְפוֹת, וְאִם לֹא תוּכַל, אֲזוֹ עַל-כָּל-פָּנִים תִּלְמַד דָּף גְּמָרָא בְּגֵרְסָא, כִּי מַעֲלַת לְמוֹד גְּמָרָא — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, שֶׁהוּא מְבַעַר וּמְכַנִּיעַ וְשׁוֹרֵף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שְׁנֹדְבָקוּ בְּאָדָם. וְעַלֶיךָ לְדַעַת, שְׁגִ'מִ'ר'א' הוּא רְאִשֵׁי תְבוּת: גִּ'בְרִיאֵל, מִ'יִכָּאֵל, רִ'פָּאֵל, אִ'וִּרִיאֵל, כִּי מִי שְׁלוּמֵד דָּף גְּמָרָא בְּכָל יוֹם, עַל-יַד־יְזֶה מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ אֶת הָאֶרְבָּעָה מִלְּאֲכֵי הַשְּׁמִירָה, וְזוּכָה לְהַכְּלִל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁיִתְקַיֵּם בְּךָ (תְּהִלִּים קמט): "יַעֲלֹזוּ חֲסִידִים בְּכַבּוֹד", וּמוֹבָא בְּשַׁעַר רֹחַ-הַקֹּדֶשׁ, יַחּוּד ט"ו, שְׁמֵתְבוּת אֱלֹוֵי יוֹצְאִים שְׁמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, וְג' צְרוּפֵי שֵׁם אֶהְיֶה: קנ"א, קמ"ג, קס"א, וְעַל-יַד־יְזֶה הָאָדָם זוּכָה לְהַמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אֹרֹן וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבּוֹרָא יְתַבְרַךְ שְׁמוֹ.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְאֲזוֹ יִהְיֶה לָךְ טוֹב בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵי-נִיּוֹת, וְתִהְיֶה וְתִרְנֶן בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, וְכָל מָה שְׁאֲשַׁתְּךָ רוּצָה תִּתֵּן לָהּ בְּשִׁפְעַ; כִּי בְּאֵמֶת מוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵרֵן, חֵלֶק א').

סימן סט), שְׁהַמּוֹן וְהַפְּרָנְסָה בָּאִים מִצַּד הָאִשָּׁה; וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא מִצִּיעָא נט:): אֲזָקִירוּ לְנִשְׁיָכוּ כִּי הֵיכִי דִתְתַעְתְּרוּ [אם תִּכְבֹּד אֶת אִשְׁתְּךָ, תִּהְיֶה עָשִׂיר בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַ חַיִּיּוֹת].

נָא וְנָא רָאָה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקֶךָ לְגִוּר פַּה בְּיַבְנָאֵל, שְׂיֵשׁ פַּה אִוּרוֹת צַחְצַחוֹת טְמוּנִים, וּבְפִרְט שְׁתַּזְכָּה לְגַדְלָא אֶת יְלָדֶיךָ בְּקִרְשָׁה וּבְטְהָרָה, וּלְחַתָּנָם בְּגִיל צְעִיר.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחָה, י"ג שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נֶצַח.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְשָׁמַע הַטוֹב מִכֶּם, אִיךָ שְׂאַתֶּם מִתְחַזְּקִים, וְאִיךָ מִתְנַהֲלֵת קַפְת־חֹלִים בְּבֵיתְכֶם, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂמֵלְאָךְ רְפָאֵל יִסְתַּוְּבַב בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וְתִהְיֶה שְׁלֵיחִים טוֹבִים לַעֲזֹר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים.

מָה אָמַר לָכֶם! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל גְּדֻלַּת הַחֶסֶד שְׂאַתֶּם עוֹשִׂים עִמִּי, וְהֵן בְּעִנְיַן הַקַּפְת־חֹלִים וְכוּ', וְאִךָ שְׂאַנִּי יוֹדַע, שְׂאַתֶּם עוֹשִׂים זֹאת בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִפֶּשׁ, אֲבָל אֲנִי יְכוֹל לְהַבְטִיחַ לָכֶם, שְׁבִזְכוֹת זֶה אָבִיא לָכֶם חֶתֶן טוֹב לְבַתְּכֶם ... שְׂתַחֲוֶה, בְּחֹר עֲדִין וִירָא שְׁמִים, בְּחֹר בְּעַל דְּרָךְ-אַרְץ, בְּחֹר שְׁלוֹמֵד בְּהַתְמַדָּה, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַתְבַּצַּע בְּטוֹב, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׂכַשְׂאַתֶּם מִתְפַּלְלִים, תִּזְכְּרוּ גַם אוֹתִי לְטוֹבָה וְלִרְפוּאָה שְׁלָמָה, כִּי אֲנִי חָשׁ חֲלָשָׁה גְדוֹלָה בְּלִבִּי מְרַב צְעִיר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ שְׂעוּבָרַת עָלִי, מִהַחֹבוֹת שְׂמַעִיקִים לִי, וּמִהַרְבָּה עוֹלוֹת שְׂנַעֲשִׂים וְכוּ', וְאַנִּי לֹא יְכוֹל לְתַקֵּן אֶת זֶה וְכוּ', וְזֶה אוֹכַל אֶת לִבִּי,

אֲשֶׁר   כד תשה   בַּנְחַל   קז

וְלָכֵן בְּשַׁעַה שְׁאַתֶּם מִתְפַּלְלִים, תִּזְכְּרוּ אוֹתִי לְטוֹבָה, וְאַהֲיֶה לָכֶם
אָסִיר תּוֹדָה.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשֵׁלַח, י"ג שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל כָּל נַשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגּוֹמְרוֹת בְּכָל יוֹם פְּעָמִים
תְּהִלִּים בַּיּוֹם וּפְעָמִים תְּהִלִּים בַּלַּיְלָה, הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ
תָּמִיד, וַיִּשְׁמַע אֶת תְּפִלוֹתֵיהֶן, אָמֵן.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן מְאֹד מְאֹד, שְׁבַשַּׁעַה שְׁאַתֶּן אוֹמְרוֹת תְּהִלִּים,
תִּזְכְּרוּ אוֹתִי לְטוֹבָה, לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה וְלִישׁוּעָה וְרוֹחַמִים רַבִּים, כִּי
אֲנִי מְרַגֵּישׁ חֲלָשָׁה גְדוּלָה בְּלֵב מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַחֻבּוֹת הַמְּעִיקִים לִי,
וַיֵּשׁ הַרְבֵּה דְבָרִים שְׁעוֹשִׂים נֶגֶד רְצוֹנִי, וְזֶה אוֹכַל לִי אֶת הַלֵּב לְגַמְרִי,
וְאֲנִי צָרִיף רַפּוּאָה שְׁלֵמָה מְאֹד, וְעַל-כֵּן בְּשַׁעַה שְׁאַתֶּן אוֹמְרוֹת
תְּהִלִּים, תִּזְכְּרוּ אֶת שְׁמִי: "אֲלִיעֶזֶר שְׁלֵמָה בֶּן מִלְכָּה", כִּי אֲנִי נֶצְרָף
לְרַפּוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפּוּאָת הַגּוּף, וּבְיַדֵּי הַתְּפִלוֹת וְהַתְּהִלִּים שְׁלָכֵן
יַעֲזְרוּ לִי מְאֹד, כִּי מֵה שְׁתַּפְּלָה פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דְּבָר אַחַר אֵינוֹ יָכוֹל
לְפַעַל, וּמִכָּל שְׁכֵן שֶׁהַתְּפִלָּה הִיא גַם בְּדַמְעוֹת.

נָא וְנָא תַעֲשׂוּ אֶת רְצוֹנִי לְהַזְכִּיר אוֹתִי בְּעֵת תְּפִלַּתְכֶן, שֵׁישׁ לִי
כְּאֲבִים בְּלֵב, כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה דְבָרִים הַמְּעִיקִים לִי מֵה שְׁקוּרָה בִּיבְנָאֵל
וְכוֹ וְכוֹ, וְשְׁעוֹשִׂים עוֹלוֹת וְכוֹ, וְאֵין מְכַבְּדִים זֶה אֶת זֶה וְכוֹ, וְזֶה
אוֹכַל אֶת לְבִי, וְנַחֲלֵשׁ לְבִי לְגַמְרִי. וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן לְהַתְּפַלֵּל עַל
רַפּוּאָתִי, שְׁכַבְר אֲצַא מֵהַצָּרוֹת וְהַחֻבּוֹת הַמְּעִיקִים לִי, וּיְכַבֵּר אֲזַפְּהָ
לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ הַגְּדוֹל, וְאָבוּא אֲלֵיכֶם לְגוֹר אֶתְכֶם בִּיחַד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַע בְּתְפִלַּתְכֶן שְׁאַתֶּן תְּבַקְּשׁוּ וְתִתְחַנְּנוּ

קח

אשר

כד תשו

בנחל

מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי תִפְלֶה תָּמִיד נְשִׁמְעַת וְנִתְקַבְּלַת אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִפְרֹט כְּשֶׁהִיא עִם לֵב אֱמֶת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֵן בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלַח, י"ג שָׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

זֶה כַּמָּה שָׁרְצִיתִי לְדַבֵּר עִמָּךְ, וְלֹא זָכִיתִי, כְּכֹר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל פְּעַמִּים וְלֹא רָאִיתִךְ, וְהָיָה לִי צֶעַר גָּדוֹל וְעִגְמַת נֶפֶשׁ מְזוּהָ, אֲבָל אֲנִי מֵאֲמִין שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה, וְאֲנִי דֵּן אוֹתְךָ לְכַף זְכוּת, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאֵתָה וְאֲשֵׁתְךָ רוֹצִים לְחַזֵּר לְיִבְנָאֵל, כִּי אֵין קְהֵלָה בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ כִּמוֹ קְהֵלְתָנוּ קְהֵלַת חֲסִידֵי בְּרִסְלָב בְּיִבְנָאֵל, וְעַל-כֵּן אֶתְמוּל דְּבַרְתִּי עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְהוּא מוֹכֵן לְגַמֵּר אֶת הַדִּירָה אֶצְלוֹ, אֲבָל חֲסִידִים לוֹ אֲמֻצָּעִים כְּסָפִיִּים, וְאִם אֵתָה יְכוּל לְתַת לוֹ מֵרֹאשׁ שְׂכַר דִּירָה לְשָׁנָה, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה הוּא יוֹכֵל לְגַמֵּר לָכֶם דִּירָה נִפְלְאָה, עַד שֶׁתִּזְכְּרוּ לְקַנּוּת דִּירָה בְּעִצְמָכֶם, וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד הָיִיתִי מְעַנֵּן שֶׁתִּחַזֵּר אֵתָה וְאֲשֵׁתְךָ לְגוֹר בְּיִבְנָאֵל, שֶׁשֵּׁם יְהִיָּה לָכֶם טוֹב בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְנִזְכָּה וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

גַּא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר שְׁמֻקְשֵׁר אֶת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ כְּמוֹ הַדְּבוּר שְׁמֻדְבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאֵין לְאָדָם כְּלוֹם בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֵלוֹ הַדְּבוּרִים שְׁמֻדְבָּרִים עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִם אָדָם הָיָה יוֹדֵעַ אֶת מַעֲלַת הַמְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, הָיָה חֲזָק בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיָּיו.

גַּא וְנָא רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא עִם רַש"י וְתוֹסְפוֹת, וְאִם לֹא תוֹכֵל, אֲזוֹ תִלְמַד עַל-כָּל-פָּנִים דָּף גְּמָרָא בְּגֵרְסָא, כִּי מַעֲלַת לְמוּד גְּמָרָא — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי גְּמ'ר'א רַאשֵׁי תְבוֹת ד'

אֲשֶׁר   כד תשז   בַּנְחַל   קט

מְלֹאכֵי הַשְּׂמִירָה: גְּבֻרֵי־אֵל, מִי־כָאֵל, רַ'פָּאֵל, אִוְרֵי־אֵל, וּכְשֶׁאָדָם זֹכֶה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא, עַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁכִים עָלָיו ד' מְלֹאכֵי הַשְּׂמִירָה, שְׁשׂוּמְרִים אוֹתוֹ מִכָּל רַע.

נָא וְנָא רָאֵה לְדַבֵּר עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְתִבֵּא לְהִסְכֵּם הַשְּׁוֹה עִם יְדִידְנוּ ... גֵּרוּ יְאִיר, וְתִשְׁלַם לּוֹ מִרְאֵשׁ שְׂכָר דִּירָה לְשָׁנָה, שְׁזָה אַגַּב לֹא הִרְבֵּה, וְאָז הוּא יִגְמַר לְכֶם דִּירָה מְאֹד יָפָה, דִּירָה חֲדָשָׁה, עַד שֶׁתִּקְנֶנוּ דִּירָה מְשֻׁלְכָם, כִּי עוֹמְדִים פֹּה בְּיַבְנָאֵל לְבָנוֹת דִּירוֹת נִפְלְאוֹת לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ הַיְקָרִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשז

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ, י"ג שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְדַעַת, אִם דְּבַרְתָּ הַיּוֹם עִם ... אוֹ עִם ... כִּי יֵשׁ לִי חִלְשׁוֹת הַדַּעַת גְּדוֹלָה מְאֹד מִזֶּה שֶׁהַעֲנִינִים אֵינָם זָזִים, וְאֲנִי רוֹאֵה שְׁאֲנִי מְסַבֵּב עִם מְנִיעוֹת עִם בְּנֵי בֵּית־הַמְּדַרְשׁ הַגְּדוֹל, שְׁבֻזָּה תְלוּזָה בִּיאָתִי לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְהַסְּמִיךְ־מִ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁמִי שְׁאֲמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי, יֵאמֶר לְצַרוֹתֵי דִי.

פֹּה תִקְבַּל מִכְתָּב לְאַבְרָהָ ... גֵּרוּ יְאִיר, וְתִדְבֵּר עִמּוֹ, וְלִדְעָתִי אֵל תִּקַּח מִמֶּנּוּ הִרְבֵּה שְׂכָר דִּירָה, וְכָךְ תּוּכַל לְקַחַת תַּכְף־וּמִיד אֶת ... שְׁיִגְמַר לְךָ אֶת שְׁתֵּי הַדִּירוֹת, וְתִהְיֶה דִירָה אַחַת לְבָנְךָ ... גֵּרוּ יְאִיר, וְדִירָה אַחַת לְשָׁנָה לְ... גֵּרוּ יְאִיר, וּבְעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּשֶׁתִּחַתֵּן אֶת ... בְּנֶךָ, גֵּרוּ יְאִיר, יִגוּר עֲכָשׁוֹ אֵיפֹה שְׁגַר ... עַד שֶׁתִּגְמַר הַשָּׁנָה, וְאָז תִּהְיֶינָה לְךָ שְׁתֵּי דִירוֹת בְּעֵבֹר שְׁנֵי בְּנֵיךָ.

תִּאֲמִין לִי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר! אִם לֹא בְּאֲנִי

לִיבְנָאֵל, אֵלָא לְהַצִּיל אֶת יְלָדֵינוּ — הִיָּה מִסְפִּיק, וּמִכָּל שְׁפָן
כְּשֹׂזָכִים לְחֻטָּף עוֹד טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

נָא וְנָא הַרְגַּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ,
שְׂאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְעַקֵּר הַמְּנִיעָה לְאָדָם, שֶׁהוּא חוֹשֵׁב
שֶׁהוּא צָרִיךְ לְדַבֵּר שְׁעָה אוֹ שְׁעֵתִים אוֹ שְׁלֹשׁ, וְזֶה נִבְצָר מִמֶּנּוּ,
וְעַל-כֵּן אֵינּוּ מְדַבֵּר כְּלוּם, וְלִכֵּן צָרִיךְ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר
כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֻזַק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא לְמִסֵּר אֶת הַמִּכְתָּב אֶל הָאֲבִירָךְ ... גְּרוּ יְאִיר.

כד תשח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדֵּר בְּשִׁלְחָה, י"ג שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת זֶה שְׁרוּצָה לְהַתְגַּיֵּר, אֲדַרְבָּה, כְּמוֹהוּ יִרְבוּ בֵּין אַמּוֹת
הָעוֹלָם, שְׁכָלָם יִתְגַּיְרוּ, וְכָלֵם יִפְּרוּ אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה יָכוֹל לַעְזֹר לוֹ — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ לְרֵאוֹת אִיךְ שְׁבִנְךָ מִשְׁתַּנֶּה מִיוֹם לְיוֹם,
וְהוּא מִתְחִיל לְהִיּוֹת תַּלְמִיד רְצִינִי, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂיִזְכֶּה לְהַתְחַתֵּן מֵה שְׂיִוְתֵר מֵהָר.

נָא וְנָא הַרְגַּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר

אֲשֶׁר   כד תשט   בַּנְחַל   קיא

וְדַבּוּר שְׁמִדְבָּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי כָּל דַּבּוּר וְדַבּוּר שְׁמִדְבָּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַמְשַׁכֵּת הָאוֹר אִין סוּף בְּרוּךְ הוּא אֶל זֶה הָעוֹלָם.

רְאֵה לְהִיּוֹת חֶזֶק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא עִם רִשׁ״י וְתוֹסְפוֹת, וְאִם אִין אַתָּה יָכוֹל לְלַמֵּד גְּמָרָא, רִשׁ״י וְתוֹסְפוֹת, תְּלַמֵּד בְּגִרְסַא עַל-כָּל-פְּנִיּוֹת דָּף אֶחָד גְּמָרָא, אֲשֶׁר גְּמָרָא רִשׁ״י רִשׁ״י תְּבוּת ד' מְלֻאָכִי הַשְּׂמִינָה גְּבֻרִיאַל, מִיְכָאֵל, רִפְאֵל, אֲוִרִיאַל, וְזֶה יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִכָּל מִינֵי קְלָפוֹת הַרוֹצִים לְסוּבֵב אוֹתָךְ וּלְשַׁגְּעַ אוֹתָךְ, כִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, הַקְּלָפוֹת מְתַאַחֲזוֹת בּוֹ, וְשׁוֹבְרוֹת אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וְכְשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא, הוּא מְרַגֵּישׁ סְפוּק הַנְּפֶשׁ, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאחֲזוּ בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

פֹּה תִקְבַּל כְּמָה מַכְתָּבִים, וְתִמְסְרֵם לִיעוּדָם, וּבִפְרָט אֶת הַמַּכְתָּב שֶׁל ... גְּרוֹ יְאִיר, תְּמַסֵּר לְ... גְּרוֹ יְאִיר.

הַמַּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשט

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשַׁלַּח, י"ג שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יְאִיר.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אִין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל גְּדֻלַּת הַחֶסֶד שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה עִמִּי, בְּזֶה שְׂאֵתָה מְחַנֵּף אֶת הַיְלָדִים עַל טְהָרַת הַקֶּדֶשׁ, אִין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה, כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה וּמְחַנֵּף אֶת נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאִמוּנָה, זוֹהִי הַמְדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה שְׂרַק יְכוּלָה לְהִיּוֹת. וְלִכְּן רְאֵה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל חֲנוּפֵי הַיְלָדִים, הֵן הַבְּנִים וְהֵן הַבְּנוֹת, וּבְזָכוֹת זֶה יַעֲזוּר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִתְרַחֵב לָךְ בְּרוּחַגְּנוּחַ וּבְגִשְׂמִיּוֹת, וְיִהְיֶה לָךְ רַק טוֹב בְּחַיֶּיךָ.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּתְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ

תְּבַרְךָ, כִּי כְשֶׁאַדָּם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יתְבַרְךָ, נִמְשַׁכֶּת עָלָיו יְשׁוּעָה, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁפִּיעַ טוֹב לְכָל אֶחָד, אָבֵל הוּא מִבְּקֶשׁ וּמִתַּחֲנוּן, כְּבִיכּוֹל, שֶׁאַדָּם יִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ, וַיִּכְמוּ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: בְּשִׁעָה שֶׁאַדָּם יוֹשֵׁב מִמּוּלֹו יתְבַרְךָ וּמְדַבֵּר וּמִבְּקֶשׁ, אִזּוֹ הַשְּׂכִינָה גַם-כֵּן יוֹשֶׁבֶת מִמּוּלֹו, וְאוֹמֶרֶת לוֹ שֶׁתַּעֲזֹר לוֹ.

נָא וְנָא לְעוֹרֵר אֶת הַיְלָדִים — הֵן הַבָּנִים וְהֵן הַבָּנוֹת שֶׁיִּתְפַּלְלוּ עָלַי, כִּי אֲנִי צָרִיךְ רַחֲמִים רַבִּים, כִּי אֲנִי מְרַגֵּישׁ חֲלָשָׁה גְדוֹלָה בְּלִבִּי, מֵרַב הָעֲגָמַת נֶפֶשׁ שֵׁשׁ לִי מֵהֶרְבֵּה דְבָרִים שְׁעוֹשִׂים נֶגֶד רְצוֹנִי, וְאִינִי יְכוּל לְהִתְגַּבֵּר עַל זֶה, וְלָכֵן יֵשׁ לִי כְּאֲבִים עֲזִים בְּלִבִּי, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֶשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתַּעֲזֹרֵר אֶת הַבָּנִים וְאֶת הַבָּנוֹת שֶׁיֵּאֱמָרוּ תְהִלִּים בְּעִבּוֹר רְפוּאָתִי, כִּי אֲנִי צָרִיךְ לְרַחֲמִים רַבִּים, רַחֲמִים עֲצוּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל, שֶׁהַיְלָדִים יִלְמְדוּ בִּ"מִתְמִידִים", כִּי אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַטּוֹבוֹת הַיּוֹצְאוֹת מִזֶּה, הֵן לַיְלָדִים בְּעֲצָמָם וְהֵן לְהוֹרִים, וְכָל שֶׁפֶן לְכָל יִבְנֵאל, כִּי הַמְּקוֹם יתְהַפֵּף שִׁיְהִיָּה מְקוֹם תּוֹרָה, וְהַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ ר' יוֹסִי בֶּן קֶסְמָא אָמַר (אֲבוֹת פְּרָק ו'): אִם אִתָּה נּוֹתֵן לִי כָּל כֶּסֶף וְזֶהָב וְאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת שְׁבַע עוֹלָם, אִינִי דָר אֶלָּא בְּמְקוֹם תּוֹרָה. וְעַל-כֵּן אֲנִי רוֹצֵה מְאֹד, שֶׁהַמְּקוֹם שֶׁלָּנוּ יתְהַפֵּף לְמְקוֹם תּוֹרָה, וְשֶׁתְּמִיד יִשְׁמְעוּ שָׁם בַּקוֹל תּוֹרָה, וְכָל זֶה תְּלוּי כְּפִי הַנֶּעֶר שֶׁלָּנוּ.

מֵה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! לְדַעַתִּי, אֵין לָנוּ שָׁם עֶסֶק עִם הַחֲלוּנִים, וְאֲנַחְנוּ לֹא צָרִיכִים אֶת הַיְשִׁיבוֹת חֲנוּף שֶׁלָּהֶם, כִּי הַכֹּל הֵבֵל וְרַעוּת-רוּחַ, אֲנַחְנוּ צָרִיכִים בַּקּוֹל לְבָנוֹת אֶת קְהֵלְתָנוּ, אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְבָנוֹת בַּקּוֹל אֶת יְלָדֵינוּ, וְזֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל מְגַמְתָנוּ, אֵין לָנוּ שׁוּם עֶסֶק עִם אֶף אֶחָד, אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְהַחֲדִיר בַּיְלָדִים בַּקּוֹל אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזוֹ צָרִיכָה לְהִיּוֹת הָעִבּוּדָה שֶׁל הַמְּלַמְדִים, שֶׁיִּלְמְדוּ אֶת הַיְלָדִים לְבִקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מָה שֶׁאֲנַחְנוּ צָרִיכִים בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשִּׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּבְדַאי לְקַחַת אוֹתָם עַל הַהֵר לְהַתְּפַלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עוֹד מְגִיל קִטְנוֹת, כִּי צָרִיכִים לְהַרְגִּיל אֶת הַיְלָדִים עוֹד

אֲשֶׁר   כד תשי   בַּנְחָל   קיג

מגיל קטנות לבקש את הקדוש־ברוך־הוא, וכן המורות שתקחנה את הבנות לשדה לבקש את הקדוש־ברוך־הוא, ומדי פעם בפעם לערוך תפלה להקדוש־ברוך־הוא, אפלו חמש דקות, והעקר בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום ליצנות, כי דבר רבנו ז"ל תלוי רק כפי התמימות שבנו, ותהלה לאל, אין לנו מה להתבייש מכל אנשי שלומנו, כי ברוך השם, החנוף שלנו הוא החנוף של רבנו ז"ל, ודבר כזה עוד לא היה, שילדים קטנים ידעו מרבנו ז"ל, ועל־כן מה טוב ומה נעים, אם כלם ילמדו בספר הנפלא "פעלת־הצדיק", וכך ידעו את תולדות רבנו ז"ל מיום קטנותו עד יום הסתלקותו, ועל־ידי־זה תחקק בהם יראת שמים שלמה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשי.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בשלח, י"ג שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

מאד מאד אני משתוקק לשמע הטוב ממך, ואיך אתה מתחזק, ואיך עובר עליך וכו' וכו'.

העקר ראה לחזק את עצמך בתמימות ובפשיטות, ותמשיך ללמד ברבים בין מנחה למערב "לקוטי־מוהר"ן", כי המזכה את הרבים, אין לתאר ואין לשער את מעלתו בשמים.

פתיב (ישעיה נח): "הלוא פרוס לרעב לחמך" וגו', ואמר האריז"ל (שער רוח־הקדש, יחוד יד) ס"ג ועשר אותיותיו ומ"ב ש"ל, הוא ראשי תבות: ה'לוא פרוס לרעב, ה' ראשונה ל"א מן ס"ג, פר"ס בגימטריה הנו"ה שד"י, ה"ל"א פר"ס בגימטריה שע"ה נהורין והכולל, לרע"ב בגימטריה ש"ב, והוא בגימטריה אה"ה כזה: א' פעמים א', ה' פעמים ה', י' פעמים י', ה' פעמים ה', סך הכל קנ"א,

ועוד אָהִי"ה דִּהִי"ן קנ"א, הָרִי שְׁתֵּי פְעָמִים קנ"א, וְהֵם ש"ב, סוֹפֵי תְבוֹת הֶלֶא' פָּרִס' לְרַעֲב', הוּא הַוְי"ה דִּס"ג, לַחֲמ"ף בְּגִימְטְרִיָּה א"ל אֲדָנָי וּב' כּוֹלָלִים, רֵאשִׁי תְבוֹת: ה'לֵא פִרְס הוּא אֲלָקִים עִם הַכּוֹלָל, ה' מִתְבַּת הֶל"א, עִם רֵאשִׁי תְבוֹת: לְרַעֲב לְחֲמָף בְּגִימְטְרִיָּה אֲדָנָי, וְעֲנִיִּים מְרוּדִים תְּבִיא בֵּית, רֵאשִׁי תְבוֹת בְּגִימְטְרִיָּה ב' פְּעָמִים דְּר"ף, שְׁהֵם תמ"ח, שְׁהֵם דְּרָכֵי מוֹת (מְשָׁלֵי יד), וְצָרִיף לְעוֹרֵר ב' פְּעָמִים ס"ג וְקס"ו דְּאֲחֻרִּים שְׁלוֹ לְהַמְתִּיק וְכוּ', עֵינִ שָׁם. וְהַכּוֹנֵה בַּפְּשִׁיטוֹת הִיא, שְׁאָדָם צָרִיף לְהַשְׁפִּיעַ מְטוֹבוֹ לְאַחֲרִים, לֹא מִבְּעֵיא שְׁהוּא צָרִיף לְתַת לְחָם גְּשָׁמִי לְאַכֹּל לְזוּלָתוֹ, אֲלֵא גַם לְחָם רוּחָנִי, שְׁהוּא לְחֻמָּה שֶׁל תּוֹרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מֵיַחַד יְחוּדִים עֲלֵאִין לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים. וְאִם אָדָם הִזָּה יוֹדֵעַ אֶת מַעַלְתּוֹ בְּשָׂמִים בְּשַׁעַה שְׁלוֹמֵד תּוֹרָה בְּרַבִּים, הִזָּה גְזָהָר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי מִי שְׁלוֹמֵד תּוֹרָה בְּרַבִּים, מוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל עוֹוֹנוֹתָיו, וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּזֶה בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר לְלַמֵּד בֵּין מְנַחָה לְמַעֲרִיב בְּרַבִּים "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְאֵל תְּתַבְּיֵשׁ, אֲלֵא תִלְף וְתִשָּׁב בְּרֵאשׁ וְתִתְחַלֵּל לְדַבֵּר מְרַבְּנוּ ו"ל, כִּי אֲנִי רוֹצֵה שְׁהַאֲוִירָה בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת תִּהְיֶה תְּמִיד רַק שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְיִנְדַּבֵּר רַק מַעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, אֵינִן לָנוּ דְבוּרִים אַחֲרִים רַק מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמְרַבְּנוּ ו"ל.

נָא וְנָא רָאָה לְשִׁמְחָה, כִּי הַשְׁמָחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגִשְׁמֵי בֵּין בְּרוּחָנִי.

נָא וְנָא הִרְגֵּל אֶת עֲצָמָף לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרָף, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים עִמּוֹ יְתַבְּרָף — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאֵינִן לְתֹאֵר וְאֵינִן לְשַׁעַר כָּלָל, וְאִם אָדָם הִזָּה יוֹדֵעַ אֶת מַעַלְתֵּי הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרָף, הִזָּה חֲזָק בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְתִדַּע אֲשֶׁר דְּבוּר אֶחָד מְאֹד חָשׁוּב אֲצֵלוֹ יְתַבְּרָף, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרָף, דְּבוּר אַחֵר דְּבוּר, וְסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יְתַהַפֵּף לְטוֹבָה.

נָא וְנָא תִּהְיֶה שְׁמַח, וְהַשְׁמָחָה תִּרְחִיב לָךְ אֶת הַמַּח, שְׁתִּזְכֶּה לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

אָשֶׁר   כד תשיא   בַּנְחַל   קטו

נא וְנָא רֵאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דְּךָ גְּמָרָא עִם רִשְׁיִי וְתוֹסְפוֹת, כִּי מַעֲלַת לַמּוֹד גְּמָרָא עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְשׁוֹרְף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֻזְק בְּזָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשֵׁלַח, י"ג שָׁבֻט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְשִׁמֵּעַ אִיךָ אֶת מְסַתְדֶּרֶת בְּמִדְרָשָׁה "גַּר מִלְכָּה", יַעֲזוֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִתְרַבּוּ בְּמִדְרָשָׁה הַמּוֹן תְּלִמִידוֹת, וְשְׁתַּחֲוֶינָה לְךָ מֵאוֹת תְּלִמִידוֹת, וְנוֹכַל לְחַתֵּנָן, וְשְׁתַּזְכְּינָה לְהַקִּים בְּתִים פַּה בִּיבְנָאֵל, וְהַקְּבוּץ שְׁלָנוּ יִגְדֵל עַד מְאֹד.

אֵין אַתָּה יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת הַמַּעֲלָה לְמַעֲלָה בְּשָׂמִים שֶׁל מִי שְׁזוֹכָה לְקָרֵב רְחוּקִים אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּזְכָאָה מָאן דְּאֲחִיד בְּיָדוּהִי דְחִיבָא (וְהַר נָשָׂא קַחַח), אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַחֲזִיק בְּיָדִים שֶׁל חִיבִים.

נָא וְנָא הַרְגִילִי אֶת הַתְּלִמִידוֹת שְׁתַּאמְרָנָה תְּהֵלִים, כִּי אֲמִירַת תְּהֵלִים מְסַגֵּלַת לְתַשׁוּבָה, וְלִפְתַּח אֶת שְׁעָרֵי הַרְחָמִים וְהַרְצוֹן (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג), וְאִם תִּרְגַּלְנָה אֶת עֲצָמָן לֹאמַר תְּהֵלִים כְּשֶׁהֵן עֲדִין צְעִירוֹת, אִז תִּמְשַׁכְּנָה לֹאמַר תְּהֵלִים כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶן.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחֵי דְרַבְּךָ תְּמִיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשיב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בשלח, י"ג שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה ...
נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל.

העקר תצא מקטנות המחין, ואל תדאג דאגות חנם, פי גדול
אדוננו ורב להושיע, ובנדאי הקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך, ואל
תקמץ במה שאתה צריך לקנות לבית, כגון: מטות או שלחן וכו',
אל תקמץ, פי הקדוש-ברוך-הוא בנדאי לא יעזב אותך.

העקר תמיד תהיה שמח, ותתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-
הוא על כל החסד חנם שעשה עמך, פי באת לארץ ישראל לבד
וכו', והיום יש לך אשה וילדים ובית וכו', ועל זה אתה צריך
להודות ולהלל, לשבח ולפאר את הבורא יתברך שמו על גדל
החסדים והרחמים גמורים שעשה עמך עד עכשו, יעזר הקדוש-
ברוך-הוא, שתמיד תבשר לי בשורות משמחות.

העקר הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, אשר הדבור
שמדברים עמו יתברך הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר
ואין לשער כלל, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשיג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בשלח, י"ג שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

אֲשֶׁר   כד תשיר   בְּנַחַל   קיז

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

יותר טוב לי לְדַבֵּר אֶתְךָ דְּרָךְ הַטְּלָפוֹן וְלֹא עַל פְּנֵי הַכָּתָב מִכִּמָּה טַעֲמִים הַמוֹבְנִים. וְלִכֵּן רָאֵה לְהִיּוֹת בְּקֶשֶׁר הַיּוֹם, כִּי זֶה נַחוּץ מְאֹד, תִּתְקַשֵּׁר אַחַר הַצְּהָרִים, וְאֲנִי אֶתְקַשֵּׁר חֲזָרָה אֵלֶיךָ.

בְּעֵנֶיךָ הַצְּרָה שְׁלֶךְ וְכו', אֲנִי מִבְּקֶשׁ מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂכַבְּרָה יֹאמֵר סוּף וְקֵץ לְכָל צְרוּתֶיךָ.

וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שְׁאֲנוּ מִתְפַּלְלִים בְּכָל יוֹם "כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי הוּא צְוֶה וַיַּעֲמַד", כִּי הִנֵּה חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (מְגִלָּה י'): אֵין 'וַיְהִי' אֶלָּא לְשׁוֹן צַעַר, וְכֵן אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת כו'): 'אֵין עֲמִידָה אֶלָּא תְּפִלָּה'; וְזֶה שְׁאֲנוּ מִבְּקֶשֶׁים "כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי" — אֶתְּךָ, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָמַרְתָּ שְׂיִהְיֶה לִּי צַעַר, "הוּא צְוֶה וַיַּעֲמַד" — אֶתְּךָ תְּצוּהַ שְׂיִפְסֹק, וַיַּעֲמַד צַעֲרִי כָּבוֹד, וְאֶזְכְּרָה לְהִתְפַּלֵּל אֵלֶיךָ תָּמִיד, וְהִבֵּן.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהִצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

רָאֵה לְהִתְקַשֵּׁר, כִּי אֲנִי מְעַנֵּן, רַק עָלִי לְהִסְבִּיר לְךָ כִּמָּה דְּבָרִים.

כד תשיר.

בְּעֵזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר בְּשִׁלַּח, י"ד שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

וְהִנְנִי מְבַרְךָ אוֹתְךָ בְּכִרְפַת "מְזֹל-טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית לְרִגְלֵי הַבַּר מְצוּהַ שֶׁל בְּנֵךְ הַבְּכוֹר, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַרְוֶה מִמְּנוֹ רַב נַחַת, וְשְׂיִתְחִיל לְלַמֵּד בְּהִתְמַדָּה רַבָּה מְאֹד. וְטוֹב מְאֹד שְׂיַעֲשֶׂה

קִיחַ אֲשֶׁר כַּד תִּשְׁטוּ בַּנַּחֲל

לְעֲצָמוֹ קְבִיעוֹת לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם דָּף אוֹ שְׁנַי דְּפִים גְּמָרָא בְּגֵרְסָא, עַד שְׂיִזְכֶּה לְסִיּוּם אֶת כָּל הַשָּׁ"ס, וְאֵף שְׂזֵה נִרְאֶה כְּחוּכָא וְאִיטְלוּלָא וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אִם יֵלֵד צָעִיר מִתְחִיל לְגַרְס ש"ס וְזוֹכֵה לְסִיּוּמוֹ, מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ צָלֵם אֱלֹקִים. וְעַל-כֵּן תְּעוּרֵר אֶת בְּנֵךְ לְזֶה, כִּי לְמוֹד גְּמָרָא מְאֹד מְאֹד מְעוּרֵר וּמְחַזֵּק אֶת הָאָדָם, וּמִמְּשִׁיף אוֹתוֹ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִמְּשִׁיף עָלָיו יִרְאֵת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי בְּעִנְיַן הַסְּפָרִים שְׂאִתָּה מְשִׁתַּדֵּל בְּעַדִּי, כִּי זֶה כָּל חִיּוּתִי, וְאִם רַק יוֹצֵא אֵיזֶה סֵפֶר חֲדָשׁ, תִּכְרַף-וּמְיָד רֵאֵה לְהַשְׁיֵג אֶת זֶה בְּשִׁבְלִי, וְאֶהְיֶה לְךָ אֶסִּיר תוֹדָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

וְשְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל חַתָּן הַבֵּר-מְצוּהָ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הֲנֵנִי מְבַרְךָ אוֹתְךָ בְּבִרְכַת "מִזֵּל-טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַּהְיֶה אִישׁ כְּשֵׁר וִירָא שָׁמַיִם אֲמִתִּי. הִנֵּה עֹכְשׁוֹ נִכְנָסֵף בְּעַל הַמְּצוּוֹת, רֵאֵה לְעֹזֵב אֶת הַיְלָדוּת וְהַקְּטָנוּת שְׁלֵךְ וְכוּ' וְכוּ', וְתִתְחִיל לְהֵיוֹת רְצִינִי, וְתִקְיָם אֶת כָּל מַה שְׂפִתְכִתִּי לְאָבִיךָ, וְהוּא גֵרְסֵת גְּמָרָא, וְאִז טוֹב לְךָ לְנִצַּח נְצָחִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּד תִּשְׁטוּ.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּשִׁלַּח, י"ד שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמַה מְאֹד שְׂמַחְתִּי, כִּי זֶה כְּמָה נִכְסֵף

אָשׁוּר   כד תשטו   בַּנְחַל   קיט

נְכַסְפִּי לְכַתֵּב לָךְ, אַךְ עָבְרוּ עָלַי יָמִים קָשִׁים מְאֹד, כִּי לֹא הִרְצֵשְׁתִּי
טוֹב מְרֵב צֶעַר וְעֲגַמַת נַפְשׁ וְכוּ' וְכוּ'.

אודות נְסִיעָה אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל שְׁנַזְדַּמְנָה לָךְ, אֵל תְּהַסֵּס לְרַגַע,
אֲלֵא תַסַּע, כִּי זֶה זוֹל מְאֹד, וְכַשְׁנִתְעוֹרְרַת בְּאָדָם תְּשׁוּקָה לְנִסְעַ אֶל
צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, סִימֵן שְׂרַבְּנוּ ז"ל קוֹרֵא לוֹ, אִזּוּ צְרִיכִים לְנִסְעַ
תַּחֲף-וּמִדָּ, וּבּוֹדָאֵי תַפְעַל שָׁם יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת — אִם תַּתְעַקֵּשׁ אֲצֵל
צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, כִּי כֵךְ אָמַר הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ז"ל
(בַּעַל מַחְבֵּר סֵפֶר "בְּאוּר הַלְקוּטִים", פְּרוּשׁ עַל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן): אִם אָדָם
מַתְעַקֵּשׁ אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עַל בְּקָשְׁתּוֹ — הוּא נֶעְנֶה בְּהַחֲלֵט, וְלִכְּן
אִם נִמְשָׁף לְבַבְךָ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, רְאֵה לְהוֹצִיא אֶת זֶה מֵהַכַּח אֶל
הַפְּעַל.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁלַבֵּל תַּחֲמִיץ אֶת הַהִזְדַּמְנוֹת בְּשָׂבִיל
הַשְׂדוּף שְׂדַבְּרָנוּ, כִּי הוּא בַּחֲזוֹר מְאֹד מְאֹד עֲדִין, וְיֵרֵא שָׁמַיִם גְּדוֹל,
וּמִתְמִיד נִפְלֵא, וּמָה גַם לְאִמְצָעֵי כֶסֶף הֵם כְּכֹר יִדְאָגוּ, כַּמּוּבָן. וְלִכְּן
חָבֵל לָךְ לְהַחֲמִיץ הִזְדַּמְנוֹת פְּזוּ, וְהַיּוֹם צְרִיכִים לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים
בְּגִיל צֶעִיר מְאֹד, וְתִרְאֶה אֵיךְ שֶׁהִבַּת שֶׁל ... גְּרוּ יֵאִיר, הַתְּחַתְּנָה, וְהֵם
מְאֹד מְאֹד מְאֻשְׁרִים, וְעַל-כֵּן לְדַעַתִּי גַם בַּתְּךָ ... תַּחֲזֶה, הִיא תַּהֲיֶה
הַכִּי מְאֻשְׁרַת אִם הִיא כְּכֹר תַּתְּחַתֵּן, וְלֹא תַחֲכֶה עַל תֹּאֵר וְכוּ' בַּגְּרוֹת
וְכוּ', וְשֹׂאֵר פְּנוּיִים וְכוּ', הִיא צְרִיכָה לְהַקִּים בַּיִת, וְיֵשׁ לָהּ עֲכָשׁוּ
הִזְדַּמְנוֹת פְּזוּ.

אִם אַתָּה חוֹשֵׁב שְׁנִצְרָךְ לִי לְכַתֵּב לָהּ מִכְּתָב בְּפִרְטִיּוֹת, אֲכַתֵּב
לָהּ, כִּי מְאֹד מְאֹד חָבֵל לִי, שְׁתֵּאבֵּד בַּחֲזוֹר טוֹב כְּזֶה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצַּא מִצְרוּתִיךָ וּמִחוּבוֹתֶיךָ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשטז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בשלח, י"ד שבט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָאד מָאד פְּלֵא אֶצְלִי עַל הַהֲנַהֲגָה הַזֹּאת לְלַכֵּת עִם סֵפֶר תּוֹרָה
פְּתוּחַ מִהָאָרוֹן-קֹדֶשׁ עַד הַבְּמָה, עוֹד לֹא רָאִיתִי מְנַהֵג כְּזֶה, וְלֹא
שָׁמַעְתִּי מְנַהֵג כְּזֶה, וְלִדְעָתִי, זֶה מְנַהֵג בּוֹרוֹת, וְצָרִיכִים לְבַטֵּל אֶת זֶה
בְּדַרְכֵי נַעַם דִּיקָא, וְהִבֵּן.

בְּבִרְסָלָב הָיָה שׁוֹחֵט וְשָׂמוּ ר' מֹשֶׁה, וְהוּא הָיָה בְתַקּוּפְתּוֹ שֶׁל ר'
נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֶר ז"ל, וְהוּא הָיָה מִחֲשׂוֹבֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וּבַעֲת שָׁר'
נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֶר ז"ל עָבַר לְגוֹר מְעִיר בְּרִסְלָב אֶל עִיר אוֹמֵן, זֶה
הָיָה בְשָׁנַת תַּרְכ"ו, מָאָז הָיָה ר' מֹשֶׁה שׁוֹחֵט נוֹהֵג לְלַמֵּד בְּרַבֵּים
"לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן" בְּמָקוֹם ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֶר ז"ל, כִּי כִשְׁהָיָה ר'
נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֶר ז"ל גָּר בְּעִיר בְּרִסְלָב, הוּא הָיָה לוֹמֵד בְּרַבֵּים
"לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן", וְתַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁעָבַר דִּירָה לְעִיר אוֹמֵן, מָאָז ר'
מֹשֶׁה שׁוֹחֵט לָמַד בְּרַבֵּים. וּפְעַם אַרְע, שְׁאַחַד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ רָצָה
לְהַנְהִיג מְנַהֵג חֲדָשׁ בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, מְנַהֵג כְּזֶה שְׁלֹא רַק שְׁבִין אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמְנוּ לֹא נִהְגוּ אֶת זֶה, אֶלָּא בְּכָלֵל יִשְׂרָאֵל לֹא נִהְגוּ מְנַהֵג כְּזֶה,
שָׂרְצוּ לְהַנְהִיג לְהַתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מוֹסֵף תַּכְף-וּמְיָד אַחַר תְּפִלַּת שַׁחֲרִית,
וְאַחַר מוֹסֵף יִתְחִילוּ לְקַרֵּא בַּתּוֹרָה, וְנַעֲשֶׂתָה מִזֶּה מַחְלָקַת גְּדוֹלָה,
וְשָׁלְחוּ לְכַמְּה גְּאוּנִים לְשֹׂאֵל כַּדַּת מַה לַעֲשׂוֹת, וְהֵם הִשִּׁיבוּ כַּמָּה
שׁוֹתִי"ם, וּבְקִצּוֹר הִיָּתֵה מַחְלָקַת רַבָּה, וְכַמְעַט שְׁנַתְפָּרְדָּה כָּל הַחֲבוּרָה
מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּשִׁבְלֵי זֶה, כִּי זֶה אָמַר בְּכַה וְזֶה אָמַר בְּכַה, וְלְכָל
צַד הָיוּ כַּמָּה אַנְשִׁים, וּלְבִסוּף הַצָּרָף ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֶר ז"ל לְחֹזֵר
עַל שְׁבַת אַחַת לְעִיר בְּרִסְלָב, וְהוּא הָיָה נֹעִים הַלִּיכוֹת וַיּוֹדַע לְדַבֵּר,
אֲזִי הוּא הִשְׁקִיט אֶת כָּל הַמַּחְלָקַת, וְהִסְבִּיר בְּטוֹב וּבְנֹעַם דְּבָרֵי פִּיּו

אָשֶׁר   כּד תּשִׂי   בְּנַחֵל   קכא

אֶת הַטְּעוֹת הַזֹּאת, וְחֹזֵר לְהִיּוֹת הַכֹּל עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְכֵן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶצְלָנוּ, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אוֹפְנִים שְׁבַע עוֹלָם, וְתִרְבֶּה בְּתַפְלָה וְתוֹפִיר אוֹתִי בְּתַפְלָתְךָ, כִּי עֲדִין יֵשׁ לִי חֵלְשֵׁת הַלֵּב, וְאַתְמוֹל חִשְׁבֹּתִי שֶׁהִגִּיעַ הַיּוֹם וְכוּ' וְכוּ', וְכִנְרָאָה הַתְּפִלוֹת שֶׁהַתְּפִלּוֹת נִשְׁוֹת אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ עֲזָרוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתְכֶם, וְאַזְכָּה לְהַבְרִיא לְגַמְרִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תּשִׂי

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר בְּשִׁלַּח, י"ד שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

בְּאִתִּי לְבָרַךְ אוֹתְךָ בְּבִרְכַּת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה, עַל הַלְדַת בְּנֵךְ הַיָּקָר, וְעַל שְׁזוּכִיתָ לְהַכְנִיסוֹ בְּבִרְיָתוֹ שֶׁל אֲבִרְהֵם אָבִינוּ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהֵבֵן הַזֶּה יַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה, וּבִיָּמָיו יִבְשֹׂר "אֱלֹהֵינוּ" אֶת הַשְּׁלוֹם" הָאֲמִתִּי.

יְדוּעָה מַעֲלָתוֹ וּגְדֻלָּתוֹ שֶׁל אֱלֹהֵינוּ הַנִּבְיָא, עַד שֶׁדְּמוּהוּ אֵל מִשֶּׁה רַבְּנוּ, כַּמֵּאֲמָרָם ו"ל (מְגִלָּה יט): אֵל מְלֵא נְשִׁתִּיר בָּהּ בְּמַעֲרָה שְׁעָמַד בָּהּ מִשֶּׁה וְאֱלֹהֵינוּ מְלֵא נִקְבַּח מִחַט סְדָקִית, לֹא הָיוּ יְכוּלִים לַעֲמֹד מִפְּנֵי אֹרוֹ; כִּנְרָאָה שֶׁהִיָּתָה מַעֲרָה שֶׁהָיָה שְׂמָה אֱלֹהֵינוּ, וּבְאוֹתָהּ מַעֲרָה הָיָה גַם מִשֶּׁה רַבְּנוּ, וְהָיוּ דְבוּקִים בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהָאִירוּ אוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּבְגִלּוֹי כְּזֶה, שְׂאֵם הָיָה מִתְגַּלֶּה הָאוֹר הַזֶּה בְּעוֹלָם, לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְסַבֵּל. וְכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים נד): אַחַד מִהַעֲשָׂרָה דְּבָרִים שֶׁנִּבְרָאוּ בְּעָרֵב שַׁבָּת בֵּין הַשְּׁמֵשׁוֹת, הִיא אוֹתָהּ מַעֲרָה שְׁעָמַד בָּהּ מִשֶּׁה וְאֱלֹהֵינוּ, הִיְכוּלִים לְתַאֵר אֵיזוֹ מַעֲרָה זֶה הִיָּתָה? ! וּבְאַמַּת רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד): מַעֲרָה

קכב אָשֶׁר כד תשיח בנחל

היא בחינת דבקות, וזה פלא פלאים, איך מדמים את שניהם יחד; ובאמת מצאתי במדרש שוחר טוב (תהלים מג): אליהו הנביא מבית אהרן קאתי, ובגמרא (סוטה יג.): אליהו תלמידו של משה היה; וכן במצאתי (פסיקתא רבתי, פרק ד'), שמביא שם בפרוש: משה ואליהו שוים זה לזה, עין שם; ובמדרש רבה (אמר פרשה לא, סימן ד') על הפסוק (מלכים א' יח, מב): "ואליהו עלה על ראש הכרמל, ויגהר ארצה וישב פניו בין ברקיו", ולמה שם פניו בין ברקיו? אמר לפני הקדוש-ברוך-הוא, אם אין לנו זכות, הבט לברית מילה, עין שם; ולזאת יעזר הקדוש-ברוך-הוא בזכות שהכנסת את בנה בבריתו של אברהם אבינו, שנזכה כבר שיתגלה לנו "אליהו", אשר הוא יבשר את ה"שלום".

ראה לכתב לי וממש תחיני, ותתפלל בעדי, כי אני צריך רפואה שלמה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשיח.

בעזרת השם תברוך, יום רביעי לסדר בשלח, י"ד שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

עכשו הביא לי ר' ... גרו יאיר, את ה"לקוטי תפלות" שהדפסת, ומה אמר לך, ידידי היקר! ספר כזה עדין לא נדפס מאז הפעם הראשונה שהדפיסו את ה"לקוטי תפלות" עוד לא נדפס יפי כזה, ואתה ואשתך צריכים להיות גאים עם ההדפסה הזו, ומי יתן, שהיו לי פה אלה, והייתי מפיץ לך את הכל, וחבל מאד, על-כל-פנים אני בטוח, שגם בארצנו הקדושה יופץ. רק חזק ואמץ מאד, וכן קבלתי את הספר הקטן "ראש השנה לאילנות", ויצא להפליא פלאי פלאות, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להחזיק בהדפסת ספרי

אָשֶׁר   כּד תּשׁיח   בְּנַחֵל   קכג

רַבְּנוּ ו"ל כָּל יְמֵי חַיֵּיךָ אֶתְּהָ וְאֶשְׁתֶּךָ לְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת.

כְּשֶׁהַדְּפִיס מוֹהֲרֵנִי"ת ו"ל בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה כָּרַךְ קָטָן מִה"ל קוּיטִי-תְּפִלוֹת", אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ אָמְרוּ אֶת זֶה בְּהִתְלַהְבוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד וּבִתְשׁוּקָה עֲצוּמָה, וְאָמְרוּ לְמוֹהֲרֵנִי"ת ו"ל: אֶתְרֵי תְּפִלוֹת כְּאֵלוֹ מְכַרְח לְהִיּוֹת שְׂאֵתָם הַבְּעַל תְּפִלָּה (הַמּוּבָא בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂי־יָמָיו, סִפּוּר יב), עָנָה וְאָמַר מוֹהֲרֵנִי"ת ו"ל: הַבְּעַל תְּפִלָּה הוּא רַבְּנוּ ו"ל, אָבֵל אִם אֲנִי מֵאֲנִשֵּׁי הַמּוֹלֵךְ — אֲנִי הַמְּלִיץ, כִּי אֲנִי יָכוֹל לְהַמְּלִיץ אֶפְלוֹ עַל הַכִּי גְרוּעַ בְּעוֹלָם כָּל מֵינֵי הַמְּלָצוֹת, וְלִמְצָא בּוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת.

(אֲגַב אֲנִי רְאִיתִי אֶת ה"ל קוּיטִי-תְּפִלוֹת" הָרִאשׁוֹן שֶׁהָיָה בְּפוֹרְמֵט קָטָן מְאֹד עִם אוֹתִיּוֹת שְׁבוּרוֹת מְדַפְּסוֹת בְּאוֹתִיּוֹת רַש"י, וְאִם הָיָה לָהֶם "לְקוּיטִי-תְּפִלוֹת" כָּל-כָּךְ יָפָה, כָּמוֹ שֶׁאֶתְּהָ הַדְּפִסָּתָּ, אֲנִי בְּטוֹחַ שֶׁהָיָה בְּטוֹל הַבְּחִירָה, וְגַם עֲכָשׁוּ אִם זֶה יֵצֵא לְאוֹר עוֹלָם, זֶה יִהְיֶה בְּטוֹל הַבְּחִירָה מִמֶּשׁ, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֶךָ).

רְאֵה לְצַמְצָם אֶת עֲצֻמָּךְ בְּהַדְּפָסָה, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִכְנַס לְחוּבוֹת, וְאֶךְ שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא תִצְיֵת אוֹתִי, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְצַמְצָם אֶת עֲצֻמָּךְ, וּבְנוֹדָאֵי יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיְהִיָּה שֶׁפַע גְּדוֹל מְאֹד, וְתִזְכֶּה לְשֵׁלֵם אֶת כָּל הַחוּבוֹת שֶׁלְּךָ, וְתִצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

אֲנִי מִקְנֶה שֶׁ"אוּצֵר-הַקּוֹנְטְרָסִים" הַקָּטָן יֵצֵא יָפָה, כְּדֵי שִׁיּוֹפֵץ בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וּמְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שֶׁחֲלָקִי "אוּצֵר-הַקּוֹנְטְרָסִים", יוֹפְצוּ בְּמֶרֶץ גְּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, כִּי מִי שֶׁרַק מִסְתַּפֵּל בְּקוֹנְטְרָסִים הָאֵלוֹ — חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.

אֶת הַשְּׁעוֹר שֶׁל אֶתְמוֹל תִּשְׁלַח תְּכַף-וּמִדָּ לִיבְנָאֵל, שִׁיתְּלוּ אֶת זֶה בְּלוּחַ הַמוֹדְעוֹת, וְתִגִּיד לְאֶשְׁתְּךָ, שֶׁמְחַר בְּדִיוֹק בְּשַׁעֲהָ שֶׁבַע בְּלִילָה אֶצְלָכֶם, אֲגִיד אֶת הַשְּׁעוֹר לְבָנוֹת, וְשֶׁהִיא תִתְקַתֵּק אֶת זֶה, וּבְקִאֻמַּת כְּפִי שֶׁאֲנִי רוֹאֶה אֶת עֲבוֹדָתָהּ, זֶה מִמֶּשׁ נִפְלָא, וְיֵצֵא מִזֶּה כָּרַךְ אַחֵר כָּרַךְ מִהַשִּׁיחוֹת, אֲגַב אֶת הַשְּׁעוֹר שֶׁל שְׁבוּעַ שֶׁעָבַר עוֹד לֹא הִגַּהֲתִי, וְתְּכַף-וּמִדָּ כְּשֶׁאֲנִי אֲגִיָּה אֶת זֶה אֲנִי אֶשְׁלַח לְכֶם אֶת זֶה,

קכד אֲשֶׁר כד תשיט — כד תשכ בַּנְחַל

אָבֵל אַתֶּם לֹא צְרִיכִים לְשַׁלַּח אֶת זֶה לְיִבְנָאֵל, אֲלֵא לְהַכְנִיִס אֶת זֶה
בְּפִיִּל שֶׁל הַמַּחְשֵׁב.

אִתָּה יְכוּל לַעֲשׂוֹת חֻלְקָה לְבִנְךָ בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשיט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּשַׁלַּח, ט"ו בְּשִׁבְט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

רְאוּ לְהִיּוֹת בְּקֶשֶׁר בְּיִבְנָאֵל, כִּי בְּשַׁעַה שְׁבַע אֲצַלְצֵל אֲלֵיכֶם, וְאִז
יְהִיָּה הַשְּׁעוֹר לְבָנוֹת. אֲקַנְוֶה שְׁתַּתְקַתְקוּ אֶת זֶה.

מָה אֵמַר לָכֶם! רְאוּי לָכֶם לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׂזַכִּינוּ לְכָבוֹד
חֲמִשָּׁה-עָשָׂר בְּשִׁבְט רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְאֵילָנוֹת לְהוֹצִיא "לְקוּטִי-תְּפִלוֹת"
כָּל-כֶּף יָפֶה, שְׁעֵדִין לֹא נִדְפַס אֶף פַּעַם, מֵאִז שְׁנִדְפַס פַּעַם רֵאשׁוֹנָה.

רַק חִזְקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד מְאֹד, תִּכְתְּבוּ לִי מָה אַתֶּם מְתַקְתְּקִים
עִכְשָׁיו? הֲאֵם אַתֶּם מְסַדְרִים עוֹד כְּרַכִּים שׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", כִּי אֲנִי
מְאֹד רוֹצֶה שְׂיֵצֵא לְאוֹר עוֹלָם, וְיוֹפֵץ בֵּין כָּל שְׁכָבוֹת הָעָם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשכ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּשַׁלַּח, ט"ו בְּשִׁבְט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

בְּרַגַע שְׂגִמְרָתִי אֶת הַשְּׂיַחָה עִמָּךְ, הַתְקַשֶּׁר אֶחָד אֵלַי אֶחָד, וְהוּא
הַחֲבֵרוֹתָא שֶׁל ... גֵּרוּ יְאִיר, בְּטְבִרְיָה, וְהוּא נִתֵּן לִי אֶת מְסַפֵּר הַטְּלָפוֹן
שֶׁלוּ ... נָא לְהַתְקַשֶּׁר אֵלָיו, כִּי חֲבַל, כִּי צְרִיכִים לְהַזְדַּרֵּז בְּכָל דְבָר,

אֲשֶׁר כַּד תִּשְׁכַּח – כַּד תִּשְׁכַּח בְּנַחֵל קַח

לְדַעֲתִי, תִּחְשַׁב עַל כּוּוֹן זֶה שְׁדַבַּרְתִּי אִתְּךָ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, כִּי יִבְרַךְ זֶה יְלֶדְךָ, וְזֶה הַרְצוֹן שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁנִּתְחַלֵּל לְעִשׂוֹת וְכוּ', וְהוּא יִתְבָּרַךְ יְמֵשֶׁיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּד תִּשְׁכַּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלַּח, ט"ו בְּשִׁבְט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְהִיוֹת מוֹכֵן בְּשַׁעַה שְׁבַע לְשַׁעוֹר עֲבוּר הַבְּנוֹת, וְאֲנִי מְאֹד
מְאֹד מְקַוֶּה שֶׁהַדְּבוּרִים יִכְנָסוּ בְּלִבְךָ, וְתִהְיֶינָה צְדָקָנִיּוֹת וּבְעֵלוֹת חֶסֶד
וְכוּ'.

הָאֵם מְסַרְתָּ אֶת הַמִּכְתָּב לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, חֵס מְלֶהֶזְכִּיר, שְׁלֹא יִהְיֶה
שׁוֹם שְׁנוּיִים בְּהוֹצָאת סֵפֶר תּוֹרָה וְכוּ'.

יִבְרַךְ חֶסֶד וְאֶמֶץ לְדַבֵּר אֵלַי יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר קָטָן שֶׁל קָטָן
מִיִּשְׂרָאֵל, עוֹשֶׂה רַעַשׁ וְרַעַשׁ בְּשָׁמַיִם, כִּי שָׁם מִתְפָּאֲרִים עִם כָּל דְּבוּר
שֶׁל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּד תִּשְׁכַּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלַּח, ט"ו בְּשִׁבְט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידִי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלִתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וְגִדְּלִי שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵין
לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי כָּבֹד הִיִּיתִי בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה בְּעִשְׂרָה

בְּטִבַּת בְּהִלּוּלָא שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וְהִיָּה לִי פֶלֶא גְדוֹל שְׁלֹא רְאִיתִיָּהּ, וְלֹא אֶת אַחִיָּהּ וְלֹא אֶת גִּיסָהּ, וְדַנְתִּי אֶתְכֶם לְכַף זְכוּת, כִּי מִסְתַּמָּא לֹא יִדְעַתֶּם שְׂאֵנִי שָׁם, וְתַכְּרָהּ-וּמְיָד כָּבֵר נִסְעַתִּי, עֲכָשׁוּ אֲנִי מְקַנְהָ בְּעִזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ, לְהִיּוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה תַכְּרָהּ-וּמְיָד אַחַר פּוּרִים לְשִׁתִּי שִׁבְתוֹת.

בְּעֵנִין סִפֵּר הַדְּרָשׁוֹת, חֲבַל מְאֹד, כִּי אִם הִיִּיתִי יוֹשֵׁב אֶתְךָ יַחַד אֶפְלוּ רַק כְּמָה שְׁעוֹת, הִיִּינוּ יְכוּלִים לְגַמֵּר עוֹד כְּמָה תּוֹרוֹת, וְהִיָּה נִשְׁלֵם אֶפְלוּ שְׁנֵי כְּרָכִים, וְכֵן יְכוּל מְאֹד לְהִיּוֹת, שְׂאֵהִיָּה אֶתְךָ בְּקֶשֶׁר טְלֹפּוֹנֵי מְהֶאָרֶץ, וְכֶךָ נוֹכַל לְגַמֵּר אֶת זֶה, כִּי חֲבַל, כִּי מְאֹד רְצִיתִי שְׂתֵהִיָּה לָנוּ סִדְרַת סִפְרֵי הַדְּרָשׁוֹת עַל כָּל הַ"לְקוּיֵי-מוֹהֲרַנְ"ן".

רְאֵה לְכַתֵּב לִי אֵיךְ אֶתָּה מִתְחַזֵּק, וְאֵיךְ עוֹבֵר עָלֶיךָ, וּמָה בְּעֵנִין פְּרִנְסֵתְךָ וְכו', יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַחֲזִיק מְעַמָּד וְלֹא תִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר, כִּי הַנְּסִיוֹנוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהִיּוֹת חֲזָק, וְזוֹ גְדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל, שְׂאִינוּ מִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, וְרַק מִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה.

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, עַל-כָּל-פְּנִים אֶפְלוּ כְּמָה דְבוּרִים, כִּי כָּל דְבוּר וְדְבוּר שְׂמַדְבָּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

וְכֵן תִּקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן, בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ וְכו' וְכו', כִּי סוּף כָּל סוּף יְמִינוּ כְּצַל עוֹבֵר, וְלֹא נִשְׁאַר מִהֶאָדָם כְּלוּם, רַק מָה שְׁזוּכָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבַּל מִכְּתָב לְגִיסָהּ ... וְכֵן לְגִיסָהּ ... וְכֵן לְאַחִיָּהּ ... שְׂיִחִיָּהּ

נְצַח.

כד תשכג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בשלח, ט"ו בשבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אַל היקר לי ... גרו יאיר.

אודות השדוף שדברו לך, ונפגשת עמה כמה פעמים, לדעתי, זה שדוף טוב מאד, ואם יש לשניכם משיכה אחד לשני — תגמרו את זה בכי טוב, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתתחתן בסימן-טוב ובמזל-טוב. וידוע, שרבנו ז"ל הקפיד מאד לא להשאיר רוק, אלא תכף-ומיד להתחתן, ולא להיות בדרך, ועל-פן עשה זאת, ותגמרו את זה בכי טוב, ויהיה בסימן-טוב ובמזל-טוב.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשכד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בשלח, ט"ו בשבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אַל ... גרו יאיר.

מדי כתבי מכתב לאחיד ולגיסך, אמרתי לרוץ שורותים אלו אליך:

הייתי בעשרה בטבת בארצנו הקדושה, ומאד התפלאתי שלא ראיתך, ולא את גיסך, אף אני דן אותך לכף זכות, כי מסתם לא ידעתם שאני שם, ותכף-ומיד כבר נסעתי.

איך שהוא, ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ותשמח את אשתך, כי אשה — בעלה משמחה (ראש השנה 1:); וצריכים לראות שבבית תמיד תהיה אוירה של שמחה, ולא

קכח אֲשֶׁר כד תשכה בנחל

לפחד משום דבר, כי אסור לאדם להכניס אימה יתרה בתוך ביתו, אדרבה צריכים להרחיב את דעת האשה, וכשטוב לאשה, גם טוב לבצל, אשרי מי שחי עם גדלות המחין, ולא בצמצום ובקטנות, שנה רק הורס את האדם, כי הקמצנות והדקדוקים בבית הורסים את האדם לגמרי, ועל-פן צריכים לחיות בגדלות המחין, ואל זה יכולים לזכות דיקא על-ידי אמונה שלמה, שאדם מכניס את עצמו באמונה ברוחה ומזככת בו יתברך, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

ראה להתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך, על-כל-פנים חמש דקות לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי כל דבור ודבור שמדברים עם הקדוש-ברוך-הוא — הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, ואם היו בני-אדם יודעים מעלת הזוכה לדבר אליו יתברך, היו חזקים בזה כל ימי חייהם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשכה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בשלח, ט"ו בשבט ה'תשנ"ז.

שלוש וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידי הַיָּקָר לִי
מאד ... גרו יאיר.

נא ונא ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי ההתחזקות היא היסוד בחיי האדם, כי עובר על כל אחד כל-כף הרבה משברים וגלים, ואשרי מי שמחזיק מעמד.

אני מקנה שיהכל מסתדר אצלך, ומאד מאד רציתי לראות על-כל-פנים פתית ידך שתכתב לי, וכן יש לי הצעה טובה בעבור בתיך וכו', אם אתה מענין — תכתב לי. ואשרי מי שמחתן ילדיו סמוך לפרקן, אשר איננו מפסיד לא בגשמיות ומכל שפן לא ברוחניות.

אָשׁוּר   כד תשכו   בַּנְחַל   קכט

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֶצְמְךָ שְׁעוֹר בַּדָּף הַיּוֹמִי בְּכָל יוֹם, וְאַפְלוּ בְּגִרְסָא, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לְלִמּוֹד דָּף גְּמָרָא, וְאַפְלוּ בְּלִי רִשׁ״י וּבְלִי תוֹסְפוֹת, רַק גִּרְסָא בְּגִמְרָא, וְזֶה מַצִּיל אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי יְרֵאוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, וּמִטְהַר אֶת נַשְׁמָתוֹ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאַנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ, ט"ו בְּשָׁבָט ה'תשנ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בִּיבְנֵי אֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיּוֹנִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! הַיּוֹם הוּא יוֹם הַהֲלָדָת שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, הַיּוֹם הוּא יוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְאֵילָנוֹת, וְאַנְחֵנוּ צָרִיכִים לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֲסֹד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁזְּכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, מָה הֵיינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל, וְלוֹלֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל לֹא הֵיינוּ יוֹדְעִים בְּכָל־ל מַרְבְּנוּ ז"ל, וְלִכֵּן אַנְחֵנוּ צָרִיכִים לְשַׁמַּח בְּיוֹם הַזֶּה מְאֹד מְאֹד, וּבְפָרֵט שֶׁזְּכִינוּ לְמַתְּנָה יָפָה, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה יֵצֵא לְאוֹר הַסֵּפֶר הַנִּפְלָא הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת" מִחֲדָשׁ, בְּתַכְלִית הַהַדוּר וְהַיְפִי, אֲשֶׁר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל הִתְבַּטָּא פַּעַם וְאָמַר: "עוֹד עֲתִיד דוֹר, שֶׁיִּקְוֵמוּ וְיִהְלְלוּ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם הַתְּפִלוֹת הָאֵלוּ". לְדַעֲתִי, עִם הַהֲדַפְסָה הַזֶּה יִתְקַיֵּם דְּבוּרוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, כִּי הָאוֹתִיּוֹת נִדְפְּסוּ כְּאוֹתִיּוֹת סְדוּר תְּפִלָּה, אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת, אוֹתִיּוֹת מְאִירוֹת עֵינַיִם, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּקְנֶה לְעַצְמוֹ אֶת הַסֵּפֶר הַקְדוּשׁ הַזֶּה, וְיִהְיֶה רְגִיל בְּ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וּיְכַבֵּר אָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: "הַרְבֵּה אַנְשִׁים יוֹשְׁבִים כְּבָר בְּגַן-עֵדֶן עַל-יְדֵי הַתְּפִלוֹת שְׁלִי".

מה אמר לכם! אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשֹׁמֵחַ מְאֹד עַל הַחֲנוּף שֶׁאֲנַחְנוּ מְחַנְכִּים אֶת יְלָדֵינוּ בְּגִיל צְעִיר שֶׁיִּדְעוּ מֵרַבְּנוּ וְ"ל, וּמְחַדִּירִים בָּהֶם אֶת הַלְמוּד הַזֶּה, זוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת שֶׁמִּחְתְּנוּ, אִם לֹא הֵינּוּ בָּאִים פֹּה לְמַדְבַּר שָׁמַם בְּיַבְנָאֵל, רַק כְּדֵי לְהַצִּיל אֶת הַנְּעַר שֶׁלָּנוּ הֵן הַבָּנִים וְהֵן הַבָּנוֹת, כְּכֹר הָיָה כְּדֹאֵי, כִּי שׁוֹמְעִים הַיּוֹם סְפוּרִים מְזַעְזָעִים מֵהַ שְׁקוּרָה אֲצֵל הַחֲרָדִים, וְכֹל שֶׁפֶן אֲצֵל הַחֲלוּנִים, וְתִהְיֶה לָּאֵל, אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהַצִּיל אֶת יְלָדֵינוּ, זֶה עֵקֶר שֶׁמִּחְתְּנוּ וְכו'.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — תִּתְּנוּ יָד וְכַתֵּף לְעֹזֵר לְהַצִּלְחַת הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה וְלְהַצִּלְחַת הַבֵּית-סֵפֶר, אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנְיָה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּקָרוֹב מְאֹד גַּם הַבֵּית-סֵפֶר יִהְיֶה סְמוּךְ לַתְּלַמוּד תּוֹרָה, וְשֵׁם תִּהְיֶה לָּנוּ "קָרְיַת חֲנוּף", וְכֹל מְעַרְכַּת הַחֲנוּף שֶׁלָּנוּ — הֵן הַבָּנִים וְהֵן הַבָּנוֹת, יִהְיוּ מְרַפְּזִים בְּמָקוֹם אֶחָד, וְאִף שֶׁהֲרָשַׁע מִפְּחִיד אוֹתָנוּ, שִׁיּוּצִיא אוֹתָנוּ מֵהַמְּתַנ"ס, לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוֹם דְּבָר, אֲנַחְנוּ לֹא נֵצֵא מִשָּׁם, עַד שֶׁיִּבְנֶה לָּנוּ גַם בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — תִּתְּנוּ יָד וְכַתֵּף לְעֹזֵר בְּמָה שֶׁאַתֶּם רַק יְכוּלִים, וְכֹל אֶחָד מֵאַתָּנוּ יִתְּרֵם מֵהַיּוֹד שֶׁהוּא רַק יְכוּל בְּשִׁבִיל הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר, כִּי הַחֲנוּף שֶׁנּוֹתְנִים לְיְלָדֵינוּ, זֶה מֵהַ שִׁישָׁאֵר מֵאַתָּנוּ, וּבְכֹר שֶׁמִּחַדִּירִים בָּהֶם חֲסִידוֹת וְחֲמִימוֹת. וְיָדוּעַ, אֲשֶׁר אַחַת הַסְּבוֹת שֶׁהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַחֲסִידוֹת הַצִּלְיָחוּ לְהַעֲמִיד אֶלְפֵי אֶלְפֵי וְרַכְבוֹת חֲסִידִים וְאֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה — תְּלוּיָהּ בְּכֹךְ, שֶׁהַהוֹרִים וְהַמְּלַמְּדִים וְהַמּוֹרוֹת הֵיוּ מְשַׁגְּיחִים וּמְחַנְכִּים אֶת הַיְלָדִים מְקַטְנוּתָם לְהַתְּנֵהֵם כְּרֹאֵי בְּקַדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָה.

וְכֵן מוּבָא מִפִּי הַרַב הַקְּדוּשׁ רַבִּי חַיִּים מִטְּשַׁעְרֵנוּבִּיץ זי"ע (מְנוּחָתוֹ כְּבוֹד בְּבֵית חַיִּים שֶׁבְּצַפַּת — בְּעַל מְחַבֵּר הַסֵּפֶר הַנִּפְלָא "בְּאֵר מַיִם חַיִּים), וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ בְּסִפְרוֹ שֶׁעַר הַתְּפִלָּה: "וְהֵאֵמַת כִּי מִי שִׁיּוּצֵא מְנוּעוּרָיו לְעַבֵּד אֶת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכֹל לְבָבוֹ, לֹא יִקָּשֶׁה לוֹ כָּלֵל הָעֲבוּדָה, וְעַל זֶה הַעֲיֵדָה הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְאִמְרָה (דְּבָרִים ל. יד): "כִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדְּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבְלִבְכֶם לַעֲשׂוֹתוֹ", כִּי אִם יִרְצֶה הָאָדָם מִבֵּין י"ג שָׁנָה וְאֵילָף לְעַבֵּד עֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ קָרוֹב אֵלָיו הַדְּבָר מְאֹד,

אָפּר   כד תשכו   בנחל   קלא

כי יוכל בקל שלא להרגיל עצמו בתאנות חמדת נפת טנפת עולם הזה ותענוגיו בהתקרב למלך עולם ברוך הוא, בקרוב", עין שם.

רואים מזה, שילדים צעירים, שמכניסים בהם אמונה ברוחה ומזככת, זה מועיל להם לקדשה וטהרה. וכן אמר דוד המלך (תהלים יב, ח): "אתה הוי"ה תשמרם תצננו מן הדור זה לעולם", ופרש רש"י בשם מדרש אגדה: "ר' יהושע דיסיכנין בשם ר' לוי, תינוקות שהיו בימי דוד, עד שלא טעמו טעם חטא, היו יודעים לדרש את התורה בארבעים ותשעה פנים לכל צד, וזה שבעתים, והיה דוד מתפלל עליהם: רבנו של עולם, ראה כמה תורתך ואמרתך ברוחה ומזככת שבעתים בלבם, אתה הוי"ה תשמרם, שמר אותם בלבם, תצננו מן הדור הזה, שלא ילמדו דרכיה להיות דילטורין מן הדור הזה שהם דילטורין", עין שם. הרי שלכם לפניכם, אם מרגילים את הילדים בגיל צעיר להזהירם, שלא ידברו לשון הרע ורכילות ונבול פה, אזי נחקק בלבם.

וכן כתב רבנו יונה על הפסוק (משלי כב, ו): "חנף לנער על-פי דרכו, גם פי זקין לא יסור ממנה", וזו לשונו: "תרגיל הנער בדרכי המדות הטובות והמנהגים המתקנים, על-פי הדרך אשר הוא מתמצב עליה בימי הנערות, הדבר קרוב לישר הטבע ולתקן המדות, ויקבל ההרגל, וגם פי זקין לא יסור ממנה", ולכן עלינו למסר את נפשנו בשביל בנינו ובנותינו.

אנשי שלומנו היקרים! תפקחו כבר את העינים, ותראו מה אנחנו עושים כבר עם ילדיכם, שהם העינים שלכם, מוסרים את נפשנו פשוטו כמשמעו, שייצאו מצלחים, נא ונא תעזרו לנו במה שאתם רק יכולים, העקר לעודד ולחזק ולשמח את המלמדים והמורות, כי אתם יודעים, שזה לא קל ללמד ילדים, בלי עין הרע, ילדים שובבים וכו' וכו', עם כל זאת רואים את היגיעה והטרחא שמכניסים בהם, הילדים באים לבית-המדרש להתפלל מנחה וערבית, ואיך שכל בית-המדרש מלא עמהם בלי עין הרע, ולכן

קלב   אָשׁר   כד תשכו   בַּנְחַל

ראו לְחֶזֶק וּלְעוֹדד אֶת הַמְּלַמְּדִים וְאֶת הַמּוֹרוֹת, וְתַעֲזְרוּ לָהֶם בְּמַה שְּׂאֲתֶם רַק יְכוּלִים לְהַקֵּל מֵעֲלֵיהֶם אֶת הָעֲבוּדָה, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה הַיְלָדִים שְׁלָנוּ, וְאַנְחֵנוּ רוֹצִים לְרוֹת מֵהֶם נַחַת, לְחַתֵּנָם בְּגִיל צָעִיר, וְשִׁיגְדְלוּ בְקִדְשָׁה וְטְהָרָה, וְשֵׁלֵא יִדְעוּ מִשׁוּם רַע וְלִכְלוּף הַקּוֹרָה בְּעוֹלָם, וְחַמָּנָא לִישׁוֹבָן.

נָא וְנָא הַחֲזִיקוּ עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְדוֹלָה מְאֹד, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפְּחוּ בִּי, וְכֵן תַּעֲזְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם שִׁיחֲזִיקוּ אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד. וְאַנִּי מִכָּרַח לְהַגִּיד לָכֶם, שֶׁהָיָה לִי יוֹמִים שֶׁשָּׂכַחְתִּי, שֶׁהֵנָּה זֶה זֶה וְכוּ', כִּי הִרְצֵשְׁתִּי דְקִירוֹת חֲזָקוֹת בְּלֵב מֵרַב עֲגָמַת נֶפֶשׁ וְכוּ', וְהַנְּשִׁים הַתְּפִלְלוּ וְאָמְרוּ תְהִלִּים, וּבְזָכוֹת הַתְּפִלוֹת שֶׁלָּהֶן, שֶׁלַח לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רְפוּאָה שְׁלֵמָה. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּבֵר תְהִיָּה לִי יִשׁוּעָה שְׁלֵמָה, שֶׁכָּבֵר אֲזָכָה לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ הַגְּדוֹל, וְלִבָּא לְגוּר אֲתָכֶם בְּיַחַד.

נָא וְנָא תַּעֲזְרוּ כָּלְכֶם אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, שֶׁיִּבְאוּ וַיִּצְטַרְפוּ אֶל נְשֵׁי "חֲבֵרַת תְּהִלִּים", וְשִׁיאֲמְרוּ עִמָּהֶן תְּהִלִּים, כִּי דָּבָר זֶה מִמֶּשִׁיף יִשׁוּעוֹת וּרְפוּאוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת וּלְכָל קְהֵלָתָנוּ בְּכָל־לִיּוֹת.

ראו לְהַשְׁתַּדֵּל לַעֲזֹר אֶחָד לַשְּׁנִי, וְאִם, חַס וְשָׁלוֹם, מִיִּשְׁהוּ אֵינּוּ מְרַגֵּשׁ טוֹב וְכוּ', אוֹ שֶׁהוּא חוֹלָה בַּמָּטָה וְכוּ', תִּלְכוּ לְבַקֵּר חוֹלִים, אוֹ כְּשֶׁחַס וְשָׁלוֹם, אֶחָד בְּמַצָּב יְרוּד וְכוּ', תַּחֲזִקוּ וּתְאַמְצוּ וּתַעֲזוּדוּ אוֹתוֹ. וְדָבָר זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׂמַיִם — כְּשִׁיחִידִים גָּרִים בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, וְעוֹזְרִים אֶחָד לַשְּׁנִי.

אֲשֶׁרִינוּ מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ, שִׁישׁ לָנוּ קְהֵלָה קְדוֹשָׁה כְּזוֹ, וּמְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֲתָכֶם, שֶׁתְּתַפְּלְלוּ בְּעַדִּי, וְתִזְכְּרוּ אוֹתִי בְּתַפְּלַתְכֶם, וְאֶהְיֶה לָכֶם אֲסִיר תּוֹדָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כּד תּשכּוּז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ, ט"ז שְׁבַט ה'תּשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

קִבְּלֵתִי אֶת הַפֶּקֶס פְּשֶׁכֶּר הִיָּה אֲצַלְכֶם שַׁבַּת, וְלִכֵּן לֹא יִכְלֹתִי
לְהִתְקַשֵּׁר אֵלֶיךָ.

לְדַעֲתִי, הִכִּי טוֹב לְלַכֵּת בְּצוּרָה כְּזוֹ שְׁאִמְרֵתִי לָךְ, קִדְּם לְכַנּוּת
אֶת הַקּוֹמָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁהִיא קוֹמַת הַמְּרִתָּךְ, וּלְהַגִּיד שְׁעַל זֶה יִבְנוּ
שְׁתֵּי דִירוֹת, וְזֶהוּ זֶה, וְאֲנִי חָנוּ עוֹצְרִים כְּשֶׁאֲנִי חָנוּ מִגִּיעִים אֶל הַגָּג שֶׁל
הַמְּרִתָּךְ, וְכֵן נִחְכָּה וְנִרְאָה מֵהַ יָּלֵד יוֹם, אוֹ שֶׁהֲרִשָׁע ... יִתְרַכֵּךְ וְכוּ',
אוֹ שֶׁיִּצְטָרֵךְ אוֹתָנוּ וְכוּ', אוֹ שֶׁיִּלְחִיצוּ אוֹתוֹ מִלְּמַעְלָה, אֲנִי חָנוּ צְרִיכִים
לְעֲשׂוֹת אֶת שְׁלֵנוּ, וְלִכֵּן לָךְ עַל כּוּוֹן זֶה שֶׁדִּבְרַנּוּ, וְאֲנִי מְקַוֶּה אֶל
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבּוֹדֵאי נְצַלִיחַ.

כְּדֵאי לָךְ לְהַזְדַּרְזוּ עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, אִם הוּא רוֹצֵה, הִנֵּה יֵשׁ לָךְ
כֶּסֶף, וְכִבֵּר תִּתְחִיל לְהַזִּיז אֶת הָעֲנִינִים, וְכֵן יִהְיֶה לָךְ גְּמוּר שְׁתֵּי
הַדִּירוֹת, וְלוֹ תִהְיֶה דִירָה לְשָׁנָה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאי לֹא יַעֲזֹב
אוֹתָךְ.

הַמְּאֵחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כּד תּשכּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ, ט"ז שְׁבַט ה'תּשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תשבר משום דבר, ועליך לדעת כי כל דבר שעושים בעצמו בלי שום שתפים — מצליחים, ברגע שמכניסים איזו שתפות, כבר יש הפסד, וזה תלוי בכל פרט ופרט בעסקי העולם הזה, ברגע שאדם מכניס שתף בעסקו, כבר שהוא בא ומבלבל את הענינים, ועל-כן אל תסתפל על אף אחד, רק תמשיך לבד לנהל את התלמוד-תורה ואת בית-ספר, ואני מקווה, שאתה מבין דבר מתוך דבר בדברי אלו וכו'.

את העמותה צריכים להחזיק נקי, שלא יהיה, חס וחסלילה, שום רבב וכתם, כי כל דבר שתלוי במדינה או בחק, צריכים לשמר על זה כמו ששומרים על בבת עינו, כי זה לא צחוק, חק זה חק אם בן מסכימים או לא מסכימים, אסור להסתבך עם החק, ואני מכיר אותם היטב היטב, הם רשעים ארורים, ולא כדאי להתחיל אתם, וזה עקר הצלחתנו, שאנחנו לא מסתבכים עם החק, כי הרשעים רוצים מאד שתהיה לנו הסתבכות עם החק וכו' וכו', ואני יותר חכם מהם, כי אני מכיר את חקות סדום ועמורה, ואת הרשעים הארורים העומדים בראש.

בענין ... שר", לדעתי, אם יצא לך לדבר אתו, תגיד לו חד משמעית, שאנחנו לא יוצאים מהמתנ"ס, שהוא יתלה את עצמו וכו', זה לא יועיל לו שום דבר, שיביא משטרה וכו' אנחנו לא יוצאים מפה, על-פי החק הוא ראש המועצה, ושידאג לנו למקום אחר וכו', הוא הכניס אותנו פה, שיבנה לנו דבר אחר, ואנחנו צריכים לעמד על זה חזק מאד, ולדעתי, כדאי אפילו לשאל את העורך-דין אם יש לו כח על-פי חק להוציא אותנו, מאחר שלא נתן לנו מקום אחר, כי אם נקבל את עצתו ונכנס בממ"ד וכו', הם בצדק יכולים להוציא אותנו, כי מי אתם שבאתם על הראש שלנו וכו', בדיוק כמו סתם בית-ספר, שיכנס עכשו אצלנו, שאנחנו יכולים להוציא אותם וכו', ותשקל את זה היטב.

אָשֶׁר כַּד תִּשְׁכַּט – כַּד תִּשְׁל בְּנַחַל קַלָּה

תִּהְיֶה חֲזֹק בְּנִקְדָּתְךָ, וְאֵל תִּזְוֶה מֵאַף אֶחָד, אֲבָל הַכֹּל צָרִיף לְהִיּוֹת
בְּחֻמָּה וְעַל אֵשׁ קִטְנָה, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהַחְזִיק קְהֵלָה אֲלֵא בְּצוּרָה
כֹּזֵו, אַחֲרֵת מוֹצְאִים אֶת עֲצָמָם בְּחוּץ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כַּד תִּשְׁכַּט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּשִׁלְחַ, ט"ז שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מִצְוָה צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּשִׁמְחָה וּבְחֻשָׁק גָּדוֹל, אֲבָל אִם לֹא
יְכוּלִים וְכו', אֲזִי יֵשׁ מִצְוֹת שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא צָנָנו, שְׁאַנְחָנו
מִכָּרְחִים לְקַיֵּם אוֹתָן, וְזֶה לֹא שֶׁיֵּךְ אִם כֵּן רוֹצִים אוֹ לֹא רוֹצִים, שֶׁהֵם
רַמ"ח מִצְוֹת עֲשֵׂה וְשֶׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה, אֲבָל עֲנִיֵן שֶׁל חֶסֶד עִם זוּלָתוֹ,
אִם עוֹשִׂים אֶת זֶה בְּשִׁמְחָה, אֲפֹלוּ שְׂיֻדְעִים אֶת הַסֶּבֶל שְׂיִסְבְּלוּ
בְּשִׁבְלֵי זֶה, מַה טוֹב וּמַה נְעִים אִם מִתְחִילִים, אֲבָל צָרִיכִים לְדַעַת,
שְׁצָרִיכִים גַּם לְסֶבֶל, אֲבָל אִם זֶה בָּא קָשָׁה – לֹא כְּדַאי לְהִתְחִיל,
וְזֶה סוֹכֵב גַּם בְּשִׁבְלֵיךָ בְּעֲנִיֵן עֶסֶק הַשְּׂדוּכִים, שְׁאַתְּ כּוֹתֶבֶת שְׂיֵשׁ לְךָ
צָעַר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה מְזֵה וְכו', אֲזִי אִם־כֵּן אֵל תִּתְחִילִי, וְתִבְיְנִי
לְמַעֲשֶׂה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כַּד תִּשְׁל.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּשִׁלְחַ, ט"ז שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

קלו אשר כד תשלא — כד תשלב בנחל

אני מקנה שתקתקתם את השעור לבנות, ואם גמרתם ראו לשלח את זה אלי.

מה אמר לכם! ההדפסה שהדפסתם את ה"לקוטי-תפלות" — אין למעלה מזה, ובזה ראוי לכם לשמח מאד מאד, והקדוש-ברוך הוא יעזר, שתמיד תוכלו להדפיס ולהפיץ את אור רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה.

רק תתחזקו בכל מיני אפנים שבעולם, ואז טוב לכם כל הימים. המאחל לכם שבת שלום...

כד תשלא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש, ט"ז שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

ראה למסר את המכתב ל... תכף-וימיד אחר שבת, כי זה נצרך לו מאד.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנזכה ונתבשר תמיד בשורות משמחות, ומי שאמר לעולמו די, יאמר לצרותי די.

המאחל לה שבת שלום...

כד תשלב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל הוד מרן מלפא גאון הגאונים, רבנו ... שליט"א.

היות ששמעתי, שהתחילו לרדף בכת גדול, רחמנא לצלן, את

אָשֶׁר   כּוּד תּשׁלֵב   בְּנַחֵל   קלז

האַכְרֵךְ הַיָּקָר הַעוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר לְשֵׁם שָׁמַיִם ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶת הוֹד כְּבוֹדוֹ, שְׂיִחְזַק אוֹתוֹ מְאֹד. וְאֲנִי בְּטוֹחַ, שְׁכַבּוּדוֹ עוֹשֶׂה אֶת זֶה, עִם כָּל זֹאת אֵין מְזַרְזִים אֲלָא לְמְזַרְזִים, לְדַעְתִּי, כָּל הַרְדִּיפּוֹת שְׂרוּדָפִים אוֹתוֹ, וְכָל הַהִשְׁפָּלוֹת שְׁמִשְׁפִּילִים אֶת ... זֶה בְּיַד זְדוּנִית וּבְכּוֹנֵה זְדוּנִית, לְהַכְפִּישׁ אֶת שְׁמֵכֶם הַטּוֹב, כִּי אֲנַחְנוּ רוּאִים, שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, גַּל שֶׁל הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה הוּא בְּשִׂיא פְּרִיחָתוֹ, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וַיֵּשׁ אֲלֵפֵי אֲלֵפִים חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה עֲכָשׁוּ בְּכָל הָאָרֶץ, וּלְבִסּוֹף הֵם בְּנוֹדָי יִהְיוּ נְמַנִּים עַל מַחְנָכֶם, וְהַגּוֹרְמִים וְכוּ' שְׂרוּדָפִים אֶת הָאֲכָרֵךְ הַיָּקָר ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, פְּשׁוּט מְפַחְדִּים מִהַצְמִיחָה הַרוּחָנִית שְׁלָכֶם, כִּי כְּפִי הַקָּצֵב שֶׁל גַּל הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה, בְּנוֹדָי יִתְרַחֵב גְּבוּלְכֶם מְאֹד, לְזֹאת הֵם מְכַוְּנִים רַק לְשִׁבֵר אֶת הָאֲכָרֵךְ הַיָּקָר ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, וְלִכְן הוֹד כְּבוֹד מַעֲלָתוֹ יִרְאֶה לְחֻזֵק וְלַעוֹרֵד אוֹתוֹ מְאֹד, וְאִף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ, שְׁכַבּוּדוֹ מְחַזֵּק אוֹתוֹ, עִם כָּל זֹאת, הוּא צָרִיךְ הַרְבֵּה חֲזוּק וְעִדּוּד מִהוֹד כְּבוֹד מַעֲלָתוֹ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל הוֹד כְּבוֹדוֹ, שְׂיִהְיֶה בְּרִיא, וַיִּמְשִׁיךְ לְנַהֵל אֶת עֲדָתוֹ, כִּי בְּאֵמֶת כָּל הַזְכוּת שֶׁל תְּנוּעַת הַתִּשׁוּבָה שְׁלָכֶם, הִיא רַק בְּזְכוּת הוֹד כְּבוֹד מַעֲלָתוֹ, וּבְזֶה הַצִּיל רַבְבוֹת רַבְבוֹת מִנְּשִׁמוֹת אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִּים, וְהַכֵּל תְּלוּי בְּזְכוּתוֹ, כִּי אֲלֵמְלֵי הוֹד כְּבוֹדוֹ, מִי יוֹדֵעַ מַה הָיָה עִם אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִּים עֲכָשׁוּ לוּלֵי שְׁהִקְמַתָּם עֲלֵה שֶׁל תּוֹרָה, מַה הָיָה נַעֲשֶׂה עִם הַנַּעַר הַסְּפָרְדִּי בְּלֹא תִלְמוּדֵי תּוֹרָה לְבָנִים וּבְלֹא בְּתֵי סֵפֶר לְבָנוֹת, כְּמוֹ שְׂאֲנִי רוּאֶה אֶת זֶה אֲצַלְנוּ בְּקִהְלָתֵנוּ בִּיבְנֵאֵל, שְׂיֵשׁ לָנוּ, תִּהְלֶה לְאֵל, יוֹתֵר מִשְׁלֹש-מֵאוֹת יָלְדִים כֵּן יִרְבוּ, וְרִשְׁתַּחֲנוּף שְׁלֵמָה: פְּעוּטוֹן, שְׂנֵי גִנִּים, תִּלְמוּד תּוֹרָה, וּבֵית סֵפֶר לְבָנוֹת, וְהַכֵּל בְּזְכוּתְכֶם, וְלִכְן גַּם הוֹד כְּבוֹדוֹ יִתְחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֵינוּ בְּרִיאוֹת וְאַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, וְיִזְכֶּה לְרֵאוֹת כְּמוֹ עֵינָיו לְהַחְזִיר עֲטָרָה לְיִשְׂרָאֵל, לְקַרֵב עוֹד רַבֵּי רַבְבוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מֵאַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל חֵיק הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, וַיִּאֲרִיף יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשלג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ר' ... גרו יאיר.

הנה שמעתי, שהתחילו לרדף אותך בכל מיני רדיפות, וכן
מחרפים ומבזים אותך בחרופים וגדופים, עד שנדמה לך כאלו אבד
מנוס ותקנה, רחמנא לישזבן, לזאת באתי לעודד ולחזק ולאמץ
אותך ולהזכירך, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא
יתברך אב הרחמן, ואסור להתיאש בשום פנים ואפן, וזכור תזכר
את מאמרם ו"ל (מדרש שוחר טוב, תהלים כ'): מתוך צרה רוחה, שנאמר
(ירמיה ל, ז): "ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע", וכן אמרו (שם):
כך אמר הקדוש-ברוך-הוא לישראל, בשעה שהצרות מכסות אתכם,
באותה שעה אתם נגאלין; ולכן אם באת כבר למצב כזה, שאתה
סובל חרופים וגדופים, וכל היום וכל הלילה רק מדברים ממך,
ומבזים אותך בכל מיני בזיונות, ושופכים דמך כמים, עליך לדעת,
שבנדאי יש בך כחות עצומים, ובנשמתך תלויים עוד אלפי אלפים
ורבבות נשמות, בלי שום גזמא כלל, כי דבר זה אתה צריך לדעת,
בשעה שנתעורר קטרוג על האדם פה למטה, וכלם מדברים
ומחרפים ומבזים אותו, והוא צריך להיות בפיות של כל בני-אדם,
ויש לו יסורים נוראים מזה, באותה שעה גם למעלה בשמים דינים
אותו בכל מיני דינים, ומקטרגים עליו בכל מיני קטרוגים, ובזה
שמחרפים ומבזים ומשפילים אותו פה למטה, ונעשה שיחה בפי
כל הבריות, בזה נמתקים ממנו כל הדינים למעלה.

לזאת באתי לחזק אותך במצבים הכי קשים בתייך, שתחזיק
מעמד, כי גם עלי מדברים, וגם עלי יש כל מיני קנאה ושנאה
סרוחה, ואין אדם אחד שלא ידבר עלי, ואף-על-פי-כן אני מתחזק
בעצותיו הקדושות של רבנו ו"ל, ושום דבר אינו יכול לשבור אותי,

אֲשֶׁר   כד תשלג   בַּנְחַל   קלט

כי אני בורח רק אליו יתברך, כי רק זו תקנתנו, וכמאמרם ז"ל (מדרש תנחומא, פרשת בהר): בן־אדם, כיון שמגיעה לו צרה ועושה תשובה, הקדוש־ברוך־הוא מצילו, ורק זו העצה לחזור אליו יתברך, ולדבר ולשיח ולספר את כל אשר עם לבבו עמו יתברך.

נא ונא ראה להחזיק מעמד ולא להשבר, ונאנחנו רואים שהתורה הקדושה מדמה את האדם אל עץ השדה, כמו שכתוב (דברים כ, יט): "כי האדם עץ השדה", ורואים בחוש, עץ השדה עומד לבד בשדה, והוא מקף בחיות רעות הטורפות, שרוצים רק לטפס על האילן, עופות יושבים על הענפים ורוצים לאכל את הפרות, עם כל זאת העץ עומד ומוציא פרות טובים ואינו מתפעל, וכן בחרף נושבות רוחות חזקות שרוצות רק לעקר אותו, גשמים ושלגים וברד וכו' וכו', רוצים רק לשבר אותו לגמרי, והוא עומד נצב, ושום דבר אינו יכול לעקר אותו, ולמה? מפני שיש לו שרשים טובים באדמה. והנה רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן קנה) כתיב (תהלים לז): "שכן ארץ ורעה אמונה", הארץ נקראת אמונה, ואם מכניסים זרע בתוך אדמה טובה, הוא צומח טוב מאד. וזה שאמרו חכמינו הקדושים (שבת לא.): אמונה זה סדר זרעים; ועל־כן כשיש לאדם אמונה בו יתברך, והוא מתחזק באמונה ברוחה ומזככת, ויודע אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, אז הוא מנח בארץ טובה, ויש לו שרשים טובים בתוך האדמה, ואז יש לו כח הגדל וכח הצומח, ואז אין מזיק לו שום דבר, ואינו גרא משום אדם ומשום דבר, ומתפלל בחיות ונוסע להצדיק, כי אינו מתירא ומתפחד משום ענין שבעולם. ולכן ראה, ידידי היקר! להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ואף שאני יודע, שמרים לך החיים מאד מאד מרב הבזיונות והשפיכות דמים מחבריך, שהיו כל־כף קרובים אליך, ועכשו נתרחקו ממך, זה עקר הסימן, שעשית דברים טובים. לזאת ראה, ידידי היקר! לחזק את עצמך, ובמצבים הכי קשים תמצא נחמה, ותנחם את עצמך שזכית לידע מרבנו ז"ל, וזכית להיות כבד כמה פעמים בציון רבנו ז"ל בעיר אומן, אשר אין למעלה מזה, ומה טוב

ומה נעים, אם היית קובע לעצמך שעוד קבוע בספרי רבנו ז"ל בכל יום, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ותאמין לי, כי אין צדיק בעולם שהבין והשיג את נפש האדם כמו רבנו ז"ל, שהוא יודע את צרות הנפש וכו' וכו', ויכול להוציא את כל אחד מהסבך שלו, ולכן התחזק מעמד ואל תשבר, ואל תחשב שפאן מדבר אליך אדם שיושב ומלקק דבש... אלא אני בעניי המר עברתי על זה, ואלף פעמים גרוע יותר מזה, כי אלף מיתות טעמתי ביום אחד ימים ושנים, ותהלה לאל, הקמתי מאות תלמידים, וקרבותי אותם אל דעת רבנו ז"ל, ועדין אני עוסק בזה במרץ הכי גדול, וחפנתי מאות זוגות צעירים, ועל אף גדל המחלוקת והמריבות והשנאת חנם שיש עלי, עד שיש בני-אדם שמדברים עלי אפלו שעוד לא ראו אותי אף פעם, ומחרפים ומגדפים אותי, וגורמים לי צרות בגוף ובנפש, והרבה פעמים הגיעו מצבים, שחשבתי כאלו זהו זה וכו' וכו', עם כל זאת התחזקתי בכל מיני התחזקות, ועקר ההתחזקות היא רק על-ידי דברי רבנו ז"ל, שגלה לנו עצות נוראות ונפלאות כאלו, אורות צחצחות, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ונחמינו הקדושים אמרו (תנא דבי אליהו רבה, פ"ק יח): אמר הקדוש-ברוך-הוא, בכל צער וצער שיש לישראל, כפיכחול אני עמהם, שנאמר: לו צר; ולכן אתה צריך לדעת, שבתוך צרותיך, שם תמצא גם את הקדוש-ברוך-הוא, העקר לא להתיאש בשום פנים ואפן, ואפלו שפרים לך החיים, מי יודע מה נמתק ממך על-ידי אלו הרדיפות שרודפים אותך, על-ידי אלו הנביחות שהפליבים נובחים עליך וכו' וכו', בודאי אם תחזיק מעמד, תראה עוד דברים גדולים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, ואני בטוח שעוד יבוא היום שאתה תגדל מעלה מעלה, ואף שנדמה לך כאלו אבד מנוס ותקנה ממך וכו' וכו', אבל זכור תזכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (מדרש תנחומא, פרשת עקב) על פסוק (איוב ח, ז): "והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאד", ללמדך שכל המצטער בתחלתו — נוח לו בסופו, ואין לך שמצטער מתחלתו יותר מאברהם, שהשלה לכבשן, וגלה מבית אביו, ורדפו אחריו ששה-עשר מלכים, ונתנפה בעשרה נסיונות, וקבר את שרה ולסוף נח, שנאמר (בראשית כד, א): "ואברהם זקן בא בימים והיו"ה ברך"

אֲשֶׁר   כד תשלג   בַּנְחַל   קמא

וגו', וכן יצחק נצטער בנערותו, קנאו בו פלשתים, שנאמר (בראשית כו, טז): "ויאמר אבימלך אל יצחק, לך מעמנו וגו', ולבסוף בקשו ממנו, שנאמר (בראשית כו): "ויאמר אליהם מדוע באתם אלי וגו', ויאמרו ראה ראינו וגו', ויעקב כמה נצטער, שנאמר (תהלים קכט): "רבת צרונני מנעוריי יאמר נא ישראל", עד שהיה במעי אמו בקש עשו להרגו, שנאמר (בראשית כה): "ויתרוצצו הבנים", וכשקבל הברכות וישטם עשו את יעקב ויאמר עשו בלבו, יקרבו ימי אכל אבי וגו' (בראשית כז), ברח ללכן לחרן, ונצטער בבנותיו של לכן, ואחר-כך בקש להרגו, שנאמר (דברים כו): "ארמי אויב אבי", יצא מאצלו ופגע בעשו, שנאמר (בראשית לג): "וישא יעקב את עינו וירא והנה עשו בא" וגו', באה עליו צרת דינה וצרת רחל וצרת יוסף, ולסוף נח, שנאמר (בראשית מז): "ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו", הוי והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאד", וכך בודאי יהיה עמך.

ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם לא להשבר, ותחזיק מעמד ותתחזק, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתו שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצא מכל הצרות והיסורים שלך, ויתרחב לך בגשמיות וברוחניות.

הכפל הדבר, אפלו ששופכים את דמך פמים בחרופים וגדופים, וכל אחד מדבר ממך — החזק מעמד, וזכר כי אין בלעדיו יתברך לל, ואנחנו צריכים לשוב רק אליו יתברך, ורק הוא יתברך בעל-הבית של כל העולם כולו, ובודאי כשמדברים על האדם בזה העולם, סימן שיש עליו קטרוג בשמים, ובזה ששוחק על חרפתו ובזיונו, נמתקים ממנו כל הדינים למעלה, ויזכה להוציא מכח אל הפעל את מה שיש בידו לעשות, ודבר זה אני רואה בחוש על עצמי, וחס על בשרי, אשר עלי מדברים אנשים בהתלבשות צדיקים ויראי השם וכו' וכו', ואף-על-פי-כן איני מתפעל מהם, כי אני

קמב אָשר כד תשלד בנחל

מתחזק בהקדוש־ברוך־הוא, ואני מקים את דבריו של דוד המלך (שמואל א, ל): "ויתחזק דוד בהונ"ה אלהיו", וכמו שהמחלקת עלי היא בתנ"ם, ורק מחמת קנאה, בן המחלקת עליך היא בתנ"ם, רק מחמת קנאה, ובדאי תעבר על זה, אם תהיה חזק, ולא תשבר בשום פנים ואפן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשלד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את שני המכתבים ראה למסר ל... גרו יאיר, כי הם מאד מאד נחוצים ודחופים, ושיגיע מה שיותר מהר לידי, שיוכל למסר להם את המכתבים מחר בבקר בעת תפלת התיקין.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואתה צריך מאד מאד להיות חזק, ולא להסתפל ולא להתבלבל משום דבר שבעולם, כי בזה העולם עובר על כל אחד ואחד ירדות ונפילות, השלכות, קטנות וחלישות הדעת, ואשרי מי שמחזיק מעמד, והנסיונות קשים ומרים מאד מאד על כל אחד ואחד, אין אדם בזה העולם שלא יעבר עליו איזה משבר, ואשריך שנתפסת בדברי תורה, ברוך השם, שכל מה שעובר עליך זה רק בשביל ההתדפסה, בודאי היה טוב מאד שתצמצם, כדי שלא יעלו החובות מי יודע עד היכן וכו' וכו', ועליך לדעת, כי אף שאתה מדפיס את ספרי רבנו ז"ל בתכלית היפי, עם כל זאת אתה צריך להתמקד עכשו על ספרי "אוצר־הקונטרסים", כי זה יורד אל העם, והעם מבין את זה יותר מכל הספרים, כי הקונטרסים עושים מהפכה גדולה בעולם, ואשרי מי שיש לו חלק בהדפסת הקונטרסים.

אָשֶׁר   כּד תּשׁלַּה   בְּנַחֵל   קמג

נָא וְנָא אַל תְּהִיָּה שְׁבוּר מְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, כִּי עָלִינוּ נָפֶל
חֹבֶת הַיּוֹם, וְאָסוּר לָנוּ לְהַשְׁבֵּר מְשׁוּם דְּבַר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר, שְׁנֹזְכָה לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בּוֹ יְתַבְּרֵךְ תְּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחְזִיק מְעַמְד, וְאִז תְּרַאֶה אֶת הַנְּסִים נְגָלִים
שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲנִי מְקַוֶּה שְׂאֲשַׁתֶּךָ תִּקְתַּקֶּה אֶת הַשְּׁעוּר שְׂדַבְּרַתִּי עִם הַבְּנוֹת
בְּלֵיל שְׁשִׁי.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תּשׁלַּה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר יְתָרוֹ, י"ח שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְגִדַּל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמָּךְ —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְעַקֵּר שְׂמִחָתִי הִיא, שְׂאֲתָה נִכְנָסֶת בְּצַרְכֵי
הַצְּבוּר, וְאֲתָה עוֹסֵק לְתַקֵּן אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְכֵן לְהִבִּיא כְּסָאוֹת
לְכוּלֵל וְלַצְּבַע וְלָשִׁים וְיִלוּנוֹת, וְלִשְׁפָר וְלְתַקֵּן מַה שְּׂצַרִּיכִים לְשַׁפָּר
וְלְתַקֵּן, יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזָכוֹת זֶה, שְׂתִהְיֶה דְּבוּק בְּחֵי
הַחַיִּים בּוֹ יְתַבְּרֵךְ.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! צַרִּיכִים לְהַתְחַזֵּק בְּזֶה הָעוֹלָם בְּכָל
מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צְרוּת
וְיִסּוּרִים, כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מְרִירוֹת וְעִגְמַת נֶפֶשׁ וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְאִי
אֲפָשֶׁר לְהַחְזִיק מְעַמְד, אֲלֵא עַל-יְדֵי אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יְתַבְּרֵךְ,
וְצַרִּיכִים לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמָה הֵינּוּ
עוֹשִׂים בְּלִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזוֹ צַרִּיכָה לְהִיּוֹת כָּל שְׂמִחָתְנוּ,
שְׂאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

קמד אָשֶׁר כד תשלו בנחל

נא ונא אל תתבלבל משום בריה שבעולם, ותשמר את עצמך מאד מ... וכו', וכן צריכים להזהיר את אנשי שלומנו שיזהרו מאד, ואני מקנה אל הקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לך פרנסה בשפע, ולא תצטרך להגיע לטובה של בשר ודם, אלא אתה בעצמך תקבל מידו יתברך הרחבה והמלאה והפתוחה, ולא יחסר לך שום דבר.

בענין המכלת והצרכניה של חסד וכו' וכו', להביא את זה ליבנאל וכו' וכו', מה אמר לך, ידידי היקר! אם אתה יכול להראות דבר כזה, אין עוד דבר גדול מזה, כי אם יכולים למכור פחות בשליש, תאמין לי שכל אנשי שלומנו ילכו ויקנו שם, אבל צריכים תנאי קודם למעשה, שמוכרים רק במזמן, כי לא כדאי להשאר עם חובות, כי אז יתבטל חס ושלום, כמובן.

נא ונא ראה להיות בשמחה, ותשמח את אשתך, ואני מקנה מאד אל הקדוש-ברוך-הוא, שאשתך תשמח מאד ביבנאל, כי סוף כל סוף פה אנחנו יכולים לחנוך את ילדינו בקדשה ובטהרה, ואני מקנה אליו יתברך, שתהיה לה עבודה, ונשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשלו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... שתחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע בשורות משמחות — אין לתאר ואין לשער כלל, כי זו כל שמחתי, שאני זוכה לשמע שמחדירים בבנות אמונה ודרך ארץ וצניעות וכו' וכו', כי סוף כל סוף מה ישאר מאתנו — רק הזכות הזו שאנחנו מדברים בכל יום אמונה פשוטה בו יתברך.

ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות תמיד שמחה

אֲשֶׁר   כד תשלז   בַּנְחַל   קמה

וְעַל־יָדָהּ, וְתִשְׁמְחֵי וְתַעֲוֹדְדֵי אֶת בְּעַלְךָ, כִּי בְּאַמַּת הַחַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד, וְעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד כָּל־כָּף הַרְבֵּה צְרוּת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וְעִגְמַת נַפֶּשׁ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד, וְשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, וְעַקֵּר הָעֲצָה הִיא לְחַזֵּק אֶת אַחֲרִים, כִּי בְּזֶה שֶׁמְחַזְּקִים אֶת אַחֲרִים, עַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ גַּם לוֹ הַתְּחַזְּקוֹת, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְחַזֵּק בְּכָל יוֹם אֶת אַחֲרִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה גַּם הוּא יִהְיֶה מְחַזֵּק.

נָא וְנָא תַחֲדִירֵי בַּבְּנוֹת אַמוֹנַת חֲכָמִים בְּתַמִּימוֹת וּבַכְּפִישִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְתִדְעֵי שֶׁכָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִם הַיְלָדִים, עוֹשֶׂה רָשָׁם גָּדוֹל אֲצֵלָם, וְאֵל תִּקְחֵי אֶל הַלֵּב כְּלוּם, אֲלֵא תִדְעֵי, שְׂזוֹ אַחַת מִהַעֲבוּדוֹת הַכִּי קָשׁוֹת, אֲבָל זֶה גַּם מִהַעֲבוּדוֹת הַכִּי קְדוֹשׁוֹת — לְחַנּוּךְ אֶת בְּנֵי וּבָנוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁעוֹסֵק בְּחַנּוּךְ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, וּבְזָכוֹת זֶה מוֹחֵל לוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל כָּל עוֹנוֹתָיו, כִּי כִשְׁמַחֲדִירִים אַמוֹנָה פְּשׁוּטָה בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי־זֶה הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לָךְ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ, וְתַצְלִיחֵי בְּכָל דְּרָכֶיךָ.
הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשלז

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר יִתְרוֹ, י"ח שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶיךָ.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶיךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁמַח תָּמִיד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֶנּוּ, וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהִיּוֹת אִישׁ קָשֶׁר בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֶנּוּ, וְלַעֲשׂוֹת בִּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאַחֲדוּת וְאַהֲבָה וְכוּ' וְכוּ', כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד

קמו אֲשֶׁר כד תשלח בַּנַּחַל

מאתנו עובר כַּל-כֶּף הרבה צרות ויסורים ומכאובים, קטנות וחלישות הדעת ומרירות ועגמת נפש וכו' וכו', ולולי העצות הקדושות של רבנו ז"ל, היינו נאבדים לגמרי, חס ושלום. ולכן כדאי לדבר עם כל אחד ולחזק אותו ולעודד אותו ולשמח אותו, ולא להסתפל על הרע של אף אחד, כי רע יש בנו מספיק וכו' וכו', ואנחנו צריכים רק לחפש את הטוב אצל כל אחד ואחד.

מה טוב ומה נעים, אם אתה יכול לעשות משהו בשביל התלמוד תורה או הבית-ספר, כדי שנוכל להתרחב בגשמיות וברוחניות גם יחד.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, כי הדבור שמדברים עמו יתברך — הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשלח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות שמחה ועליזה, ותהיי תמיד מערבת בין נשות אנשי שלומנו, ובזכות זה תראי שלא יחסר לך שום דבר.

עלינו להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולידע שהקדוש-ברוך-הוא שומר עלינו ומחיה אותנו, וכודאי נזכה פאן להקים עיר על שם רבנו ז"ל, רק תחזיקי מעמד, ואז טוב לך כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בדרך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשלט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יום ראשון לְסֵדֶר יְתָרוֹ, י"ח שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

פֹּה תִקְבַּל כַּמָּה מְכַתְּבִים וְתִמְסַרֵם לִיעֲדָם, מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ
אוֹתָךְ לְמַסֵּר אֶת זֶה לְכָל אֶחָד בְּיָדוֹ, כִּי הֵם מְכַתְּבִים מְאֹד מְאֹד
נְחוּצִים.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים חֲזוּק לְהִתְחַזֵּק
בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבָעוֹלָם, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת הוּא לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
וּבְאֵמַת רְאוּי לָנוּ לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ עַל
גְּדֹל הַחֹסֵד חֲנֻם שְׁעֵשֶׂה עִמָּנוּ, שְׁאַנְחָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֵמַת כְּזֶה, וּמָה
הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְנוּ וְ"ל, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד. יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְכֶּה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבָעוֹלָם,
וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוַדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ.

הַמְּאַחַל לָךְ בִּרְכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשמ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יום ראשון לְסֵדֶר יְתָרוֹ, י"ח שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְכַבֵּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל גְּדֹל
הַחֹסֵד חֲנֻם שְׁעֵשֶׂיתָ עִמָּדִי, שְׁאַתָּה מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, זֶה
הַדְּבָר הַכִּי גְדוֹל שָׂרָק יְכוּל לְהִיּוֹת, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב

קמח   אָשֶׁר   כד תשמ   בַּנְחֹל

כְּשֶׁמְלַמְּדִים אֶת יְלָדָיו תּוֹרַה הַקְּדוּשָׁה, וּבִפְרָט תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, הֵבֵל שְׂאִין בָּהֶם חֹטָא, וּבִפְרָטֵי פְּרֻטִיּוֹת בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת מְאֹד מְאֹד חֲזָקִים, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַכְנִיס בְּעֶצְמוֹ יְדִיעוֹת אֵלוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי בְּאַמַּת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שַׁבַּת קִיט:): לֹא חֲרָבָה יְרוּשָׁלַיִם, אֲלָא בְּשִׁבִיל שְׂבֻטָּלוּ בָּהּ תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן; וְזֶה הָיָה הָעוֹן הַכִּי גְּדוֹל, שְׂבֻטָּבִילוֹ נִחְרָבָה יְרוּשָׁלַיִם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה בְּאִין עָרָךְ מִדָּה טוֹבָה מְרַבָּה, כְּשִׂזּוּכִים לְחַנּוּף אֶת יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל עַל דְּרַכֵּי הַתּוֹרָה וְהִירָאָה, וּמַחְדִּירִים בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה. וְלָכֵן רָאָה לְהַתְחַזֵּק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְתַמְשִׁיף עִם סְבָלָנוֹת גְּדוּלָּה לְלַמֵּד אֶת נְעָרֵי יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה וְאֲמוּנָה, וּמִי יִתֵּן, שְׁלֹא תִצְטָרֵךְ כְּבָר לְצֵאת מִיִּבְנְאֵל, אֲלָא שְׁתַּהֲיֶה לָךְ עִבּוּדָה כָּל הַיּוֹם, וּמִשְׁכַּרְתָּ טוֹבָה, כִּי שְׁלֹא תַחְסֹר לָךְ פְּרֻנְסָה, וְתוּכַל לֵישֵׁב בְּיִבְנְאֵל, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ לָךְ שְׁפַע גְּדוֹל מְאֹד.

נָא וְנָא הַרְגַל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבֹר וְדִבּוּר שְׁמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, בְּזֶה מִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדִבְקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ.

נָא וְנָא תְּסַפֵּר לְיְלָדִים תְּמִיד סְפוּרִים מְרַבְּנוּ ז"ל וּמְאַמְנֹת חֲכָמִים, וּמוֹהַרְנֵי ז"ל אָמַר פְּעַם: אִם הֵייתִי שׁוֹמֵעַ אִיזָה דְּבֹר מְרַבְּנוּ ז"ל, הֵייתִי מִתְּלַהֵב כָּל-כָּף, עַד שְׁהֵיָה לִי בְּאוֹתָהּ הָעֵת בְּטוֹל הַבְּחִירָה לְגַמְרִי, וְזֶה אָמַר מוֹהַרְנֵי ז"ל, וְעַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה בְּאִין עָרָךְ — אֵיךְ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשִׂמְחָה וְלִהְיוֹת בְּכַטּוֹל הַבְּחִירָה, כְּשִׂאֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים מְרַבְּנוּ ז"ל, וּמְכָל שְׂכָן כְּשִׂאֲתָהּ תַחְדִּיר אֶת זֶה בְּיְלָדִים — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשמא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תשנ"ז.

שלום רב אַל ... שתחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע את הדו"ח
שכתבת לי מהפכה שלך.

נא ונא ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר לא
יוכל לשבר אותך; כי באמת מה נשאר לנו בזה העולם? רק המצוה
הגדולה שאנחנו זוכים להחזיר בתוך הילדים — אמונה קדושה,
כי כשמחנכים את ילדי ישראל באמונה, על-ידי-זה זוכים שהקדוש-
ברוך הוא מוחל לנו על כל עוונותינו, ואם היו בני-אדם יודעים את
מעלת הענין הזה, שאדם זוכה להחזיר אמונה פשוטה בתינוקות
של בית רבן, ומחנכם בתורה ויראת שמים, היו פלם עוסקים
בעבודה הקדושה הזו. כי באמת חכמינו הקדושים אמרו (שבת קיט:):
אין העולם מתקיים, אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן. ולכן
ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ועליך לדעת, כי הבנות
כותבות לי מכתבים, שהן מאד מרצות ממך בתור מורה וכו' וכו',
ואם, חס ושלום, יש לך איזו חלישות הדעת פעם מאיזו בת, תדעי
שזו דרכם של ילדים, שהם מתפרעים וכו', אבל אין פונתם להציק
לך וכו', או להרע לך וכו', אלא הן בנות שוכבות.

עקר העצה להתחזקן הוא רק לספר להן ספורי צדיקים,
ולהחזיר בהן אמונה. וידוע אשר רבנו ז"ל אמר פעם למוהרנ"ת
ז"ל: אתה תדבר עם זולתך, ומוהרנ"ת ז"ל אמר: אני לא יודע מה
שעובר על זולתי. ענה ואמר לו רבנו ז"ל: מה אכפת לך, כאומר
אתה בודאי פועל, ועל-כן ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם
להיות שמחה ועליזה, שיש לך חלק בעבודה הקדושה הזו —
לחנך את בנינו וכנותינו, כי בזה שאת מחזקת את הבנות, והן
נעשות בעלות דרך ארץ, על-ידי-זה גם הבנים מסתכלים על

קנ אשר כד תשמב בנחל

אחיותיהם ומשתנים, ועל-פן יש לך חלק בשניהם. יעזר הקדוש-
ברוך-הוא, שיהיו לך כחות עצומים לעבר על הכל, והעקר אל תקחי
שום דבר אל הלב, אלא תחזקי את עצמך באמונה פשוטה בו
תברך, כי על-ידי אמונה יכולים לעבר על הכל, ואשרי מי שחזק
בזה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשמב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל.

מה אמר לך, ידידי היקר! עלינו להתחזק בכל מיני אפנים
שבעולם, ואפלו שעובר עלינו מה שעובר, כי אין אדם נקי בזה
העולם, שלא יעבר עליו איזה משבר בחיים, עם כל זאת זו עקר
המעלה, שזוכים להתחזק מעמד, כמו שרואים עץ השדה שאדם
נדמה לזה, כמו שכתוב (דברים כ, יט): "כי האדם עץ השדה", שאף
שעובר על העץ כל מיני גשמים ורוחות חזקות נושבות עליו, ורק
רוצים לעקר אותו, והוא נראה כביש לגמרי, פאלו אין לו שום
תקנה, עם כל זאת כשבא הקיץ, הענפים מתחילים לבלב וכך עם
עלים ירקים וכך, ומתחילים לצמח עליהם פרות נפלאים הראויים
למאכל אדם וכך, ומהפרות בעצמם יוצאים גרעינים, שיכולים
לנטע בהם עוד אילנות המוציאים פרי. וזו צריכה להיות ההתחזקות
שלנו — להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ובפרט מלמד תינוקות
של בית רבן, שהוא בחינת משיח, כמו שאמרו חכמינו הקדושים

אָשֶׁר   כּד תּשׁמב   בְּנַחַל   קנא

(שְׁבַת קיט:): "אַל תִּגְעוּ בַמְּשִׁיחִי" — אֵלּוּ תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן; כִּי הַמְּלַמֵּד שֶׁמְלַמֵּד אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִזּוֹ נִמְחָלִים לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו, כִּי אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ חָשׁוּב מְאֹד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, הַכֵּל פֶּה שֶׁאֵין לָהֶם חֵטָא. וְלִכֵּן רָאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל תִּחְלֹשׁ דַּעְתָּךְ מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי כִּף לְמַדְנֵוּ רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁמֶהֱשִׁמִּים אוֹהֲבִים חֲסִיד מְטַגֵּן, הִינּוּ שֶׁמְטַגְּנִים אוֹתוֹ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב כְּמוֹ גְּרִיל וְכוּ', וְעַם כָּל זֹאת הוּא מִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר. וְלִכֵּן רָאָה לְשַׁמַּח מְאֹד, וְהַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וְיִהְיֶה לְךָ בְּחַיֶּיךָ כָּל טוֹב. רַק חֲזֹק וְאַמֵץ, וְאִזּוֹ תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא.

אִתָּה צָרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְשַׁמַּח, שְׂזִכִּיתָ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְזִכִּיתָ לְהִיּוֹת כְּמֵה פְּעָמִים אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר בּוֹדֵאֵי רַבְּנוּ ו"ל יִתְקַן אוֹתָךְ בְּתַקּוּן נִפְלָא, וּבִפְרָט שֶׁאִתָּה לְיָמֵד עִם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וּמְחַדִּיר בָּהֶם אֶת לְמוּדוֹ הַטוֹב. וְטוֹב מְאֹד שֶׁתִּסְפָּר לָהֶם סְפוּרֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לְנוּ רַבְּנוּ ו"ל (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְשִׁיחַ, סִימָן א'): עַל-יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל צְדִיקִים, מִמְּשִׁיכִים אוֹרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ בְּעוֹלָם, וְדוּחָה הַרְבֵּה חֲשָׁף וְצָרוֹת מִן הָעוֹלָם, גַּם זוֹכָה לְכַגְדִּים נְאִים. וּבְזֶה שֶׁתִּסְפָּר לִילְדִים סְפוּרֵי צְדִיקִים, תִּחְדִּיר בָּהֶם אֲמַת כָּזוֹ, שֶׁעוֹד יָבֹא יוֹם שֶׁנִּהְיֶה גְּאִים עִם דוֹר כָּזֶה שֶׁהַעֲמַדְנוּ פֹּה.

נָא וְנָא חֲחֹזֵק מַעֲמָד, וְאֵל תִּשְׁבֵּר מְשׁוּם דְּבָר, וְשִׁלָּא תִּהְיֶה לְךָ שׁוּם חִלְּשׁוֹת הַדַּעַת, אֲלֵא תִּהְיֶה דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִמְשִׁיף עַל עַצְמָךְ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַרְגֵּל אֶת עַצְמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כָּזוֹ שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֲזַק בְּעַבְדוּתָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאֵחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר יִתְרוֹ, י"ח שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יְאִיר.

מָה אִמַּר לָךְ יְדִידִי הַיְקָר! אֵינְךָ לְתֹאֵר וְאֵינְךָ לְשַׁעַר אֶת גְּדֹלַת הַשְּׂמִימָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שְׂאֵתָה עוֹסֵק לְעִשׂוֹת חֶסֶד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ, וְאֵתָה מְחַלֵּק לָהֶם דְּבָרִים טוֹבִים לְכַבּוֹד שְׂבַת-קִדְשׁ, וּמִי יִתֵּן, שְׂיִהְיֶה לִי חֵלֶק בְּחֻלְקֶךָ, כִּי בְּשָׁמַיִם מְאִירָה נִשְׁמָתְךָ מְאֹד, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוֹב חֶסֶד שְׁעוֹשִׂים אֶחָד עִם הַשָּׁנִי, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשָׁלַיִם תְּעֻנִית, פָּרָק ד'): "וּבְצֹל יְדֵי כִסִּיתֶךָ" — זֶה גְּמִילוֹת חֶסֶדִים, שְׁכָל הָעוֹסֵק בְּגְמִילוֹת חֶסֶדִים, זֹכֶה לֵישֵׁב בְּצֹלוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכֹר תִּזְכֹּר, יְדִידִי הַיְקָר, אֶת מֵאֵמֶר זֶה, עַל-יְדֵי שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּגְמִילוֹת חֶסֶד, וְאֵתָה מְחַלֵּק אֶת הַשְּׂפַע שְׂאֵתְךָ מְבִיאָה לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ, בְּזֶה תִּזְכֶּה לֵישֵׁב בְּצֹלוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, צֶל הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה. וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנָּא בָּךְ, וּבְזִכּוֹת זֶה תִּזְכֶּה לְהַכְנִיס אֶת בְּנֶךָ לְעַל הַמְצוּוֹת, וְתִרְוֶה רַב נַחַת מִמֶּנּוּ, נַחַת דְּקִדְשָׁה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיְּגִי אֲפָנִים שְׂבַעוֹלָם, וְתָמִיד תְּבָרַח אֲלֵינוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם אֵינְךָ לָנוּ אֶת אַף אֶחָד רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה, שְׂזַכֵּינוּ לְהַתְנוּעַ מִרְבֵּנוּ ז"ל, כִּי מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל; וְלָכֵן תִּעֲשֶׂה כָּל מִיְּגִי פְעֻלוֹת שְׂבַעוֹלָם לְשִׂמְחָה עִם עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, וְתִדְבֵר עִם כָּל מִיְּדַעֶיךָ מְעֻצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, וּבְיָדָאֵי לֹא יַעֲזוֹב אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי, שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל עָלֶיךָ, שְׂתִרְוֶה רַב נַחַת מִלְּדִידֶךָ, וְיִתְרַחֵב לָךְ בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשדמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר יִתְרוֹ, י"ח שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת כָּל מַכְתְּבֵיךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, וְכֵן אֶת הַבְּשׂוּרוֹת הַמְּשַׁמְחוֹת.

מָה אִמַּר לָךְ! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל גְּדֹל הַחֶסֶד שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמָּדִי, שְׁאַתָּה מְחַלֶּקֶת לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְכַבּוֹד שְׁבַת-קִדְשׁ, וּמִי יִתֵּן שִׁיחִיָּה לִי כַח וּמַח וְכוּ' וְכֶסֶף לְעֶזֶר לָכֶם, כִּי אֵין עוֹד מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, וּכְמוֹ שְׁאַמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה ח'): בְּשַׁעֲרֵי שְׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְלָךְ אִם לְבְרָא אֶת הָאָדָם אִם לֹא, אֲזִי כָלֵם הַתְּנַגְדוֹ, רַק חֶסֶד אָמַר: 'בְּרֵא, שֶׁהוּא גּוֹמֵל חֶסְדִּים, נִמְצָא כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם זוּלָתוֹ, מַעֲלָה שְׁעֲשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעֲלָה, וְנִשְׁמָתוֹ שֶׁל הָאָדָם מְאִירָה מָאֵד מָאֵד בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כִּי לְמַעֲלָה מִתְּפָאֲרִים מָאֵד עִם אָדָם שְׂזוּכָה לְעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם זוּלָתוֹ.

וְלָכֵן תִּמְשִׁיכִי לְעֲשׂוֹת חֶסֶד, וּתְחַזְּקִי וּתְאַמְצִי וּתְעוֹדְדִי אֶת נְשֵׁי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבִפְרֻט אֶת כָּל אֵלוֹ שְׁעוֹבְדוֹת בְּמַעוֹן, תִּרְאִי לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׁמַּח אוֹתָן, וּבּוֹדַי אֶת צוֹדֶקֶת שְׁלֹא יְכוּלִים לְהִבִּיא בְּכָל יוֹם פְּרָצוּפִים שׁוֹנִים וְכוּ', רַק צְרִיכִים נְשִׁים יִרְאִי הַשֵּׁם, וְאֵנִי שׁוֹלַח לְכָל אַחַת מֵהֵן מַכְתְּבִים, וְאֵנִי מְקַנְהָ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁ... תַּחֲוֶיָה, תִּתְחִיל לְעַבֵּד אֶצְלָכֶן, רַק צְרִיכִים לְקַרֵב אוֹתָהּ, כִּי זֹאת שְׁהִיָּתָה אַחְרָאִית מִקֵּדָם (לְפָנַי כְּמָה שָׁנִים), הַעֲלִיבָה אוֹתָהּ מָאֵד, וְגִרְשָׁה אוֹתָהּ בְּבִזְיוֹנוֹת. וְלָכֵן מָאֵד קָשָׁה לָּהּ, אֲבָל הִיא אִשָּׁה נְהַדְרָת, וְצְרִיכִים רַק לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אוֹתָהּ, וְאֵנִי מְקַנְהָ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַפֵּל יַעֲבֹר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

נָא וְנָא תִשְׁמְחִי מָאֵד עַל נַעַם חֶלְקֶךָ עַל אֲשֶׁר בַּנְחָל שָׁם גּוֹרְלֶךָ, וְאֶת יוֹדְעַת מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֹה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ כְּזֹה, הַמְּגַלָּה לָנוּ עֲצוֹת

קנר   אָשֶׁר   כד תשמה   בְּנַחֵל

נְפִלְאוֹת כָּאֱלוֹ, וּמָה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ו'ל, וּבְלִי עֲצוֹתָיו
הַקְּדוֹשׁוֹת, וְלִכֵּן אֶת צְרִיכָה מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְחָה עִם רַבְּנוּ ו'ל, יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד תִּזְכֵּי לְהַחֲזִיק בְּרַבְּנוּ ו'ל וּבְעֲצוֹתָיו
הַקְּדוֹשׁוֹת, וּבְזָכוֹת זֶה יִתְרַחֵב לָךְ תָּמִיד.

אֶת לֹא יִכּוֹלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶל גְּדֹל הַזְּכוֹת שְׂזוּכִים לְזָכוֹת אֶת
הַרְבִּים, שְׂזוּכוֹת הַרְבִּים תְּלוּיָהּ בּוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשמה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר יִתְרוֹ, י"ח שְׁבָט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, עֲמוּד בְּפָנִימוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדֹל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְעַקֵּר שְׂמִיחָתִי, שְׂאֲנִי זוֹכֵה לְשִׁמְעַת אֵיךְ
שְׂאֲתָהּ מְלַמֵּד אֶת הַתִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה עוֹלָה עַל
הַכֵּל, כִּי בְּאֵמֶת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת קִיט): "אֵין מְבַטְּלִין
תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן אֲפֹלוּ לְבַנְיָן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ", תְּתַאֵר לְעֲצָמְךָ
עוֹמְדִים לְבָנוֹת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְאֵין מְסַפִּיק פּוֹעֲלִים, אֲסוּר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ
בְּמִלְּמָדִים, אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּנִין בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ גְּדוּחָה מֵהַכֵּל.

וְלִכֵּן רָאֵה לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד בְּעִבּוּדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֶּה שֶׁל חֲנוּךְ
הַבָּנִים, וְתַחֲדִיר בָּהֶם יְרֵאת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה, וְתִסְפֹּר לָהֶם סְפוּרֵי צְדִיקִים
וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ, כִּי בְּזֶה שְׂתַלְמֵד עִם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן סְפוּרֵי
צְדִיקִים, תִּפְתַּח לָהֶם אֶת מַחֵם וְדַעְתָּם, וְתַחֲדִיר בָּהֶם יְרֵאת שָׁמַיִם
שְׁלֵמָה.

נָא וְנָא רָאֵה לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבָעוּלָם, וְתַמִּיד
תְּהִיָּה בְּמִצָּב רוּחַ טוֹב, וְתִשִּׁיר שִׁירִים הֵן בִּינְךָ לְבֵין עֲצָמְךָ, וְהֵן עִם
הַיְלָדִים תַּמִּיד תִּרְאֶה שְׂתַהֲיָה בְּכַתְּהָ שְׁלָךְ אֲוִירָה שֶׁל שְׂמִיחָה,

אֲשֶׁר   כד תשמו   בַּנְחָל   קנה

וּכְשֶׁאַתָּה תִּהְיֶה שְׂמֵחַ, הַכֹּל יִהְיֶה שְׂמֵחַ, כִּי הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא שְׂמֵחָה, וְאֵף שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מִשְׂפָּרִים וְגַלְיִים, עִם כָּל זֹאת צְרִיף לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמָךְ שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, אֲשֶׁר אֲרַבְּעָה לְמוֹדֵים הָאֵלּוּ הֵם כְּנֻגַד ד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂחִזֵק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הָעֵקֶר רְאֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל תִּשְׁכַּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כְּרַגְעַ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשמו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדְרֵי יִתְרוֹ, י"ח שְׁבָט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! הַרְבֵּה פְּעָמִים אָנִי חוֹשֵׁב, שֶׁהַזְּכוּת הַזֹּאת שֶׁיֵּשׁ לָךְ, שְׂאֵתָה מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, עוֹלָה עַל כָּל הַזְּכוּיֹת, כִּי בְּאֵמֶת מָה נִשְׁאָר מִן הָאָדָם? רַק זֶה שְׂמוּסֵר אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה לְאַחֲרִים, וְלִכֵּן מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, זֶה עֲבוּדָה קְדוּשָׁה מְאֹד, וְכִשְׁלוֹמֵי עִם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לְמַלְמֵד עַל כָּל עוֹנוֹתָיו, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַדְּבָר הַזֶּה לְחַנּוּף אֶת נַעֲרֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כָּלֵם הָיוּ נַעֲשִׂים מְלַמְדִים, כִּי הַדּוֹר הַזֶּה פְּרוּץ מְאֹד, וְהַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת מְתַגְבְּרֹת וּמְתַפְשָׁטוֹת עוֹד מִגִּיל צְעִיר, וְהַמְּלַמְדִים צְרִיכִים לַעֲמֹד עַל הַמְּשֻׁמֵּר לְשִׁמּוֹר אֶת הַיְלָדִים, שֶׁלֹּא תִכְנַס בְּהֵם רוּחַ זָרָה, וְאֵל תִּחְשַׁב שְׂאֵתָה מְלַמֵּד יְלָדִים, אֲלֹא אֵתָה מְלַמֵּד נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁפְּעַם יִגְדְּלוּ, וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא יִהְיוּ צְדִיקִים קְדוּשִׁים וְעוֹבְדֵי

הַשֵּׁם בְּאַמֶּת, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְהַכִּין פֶּה לְגִיּוֹן שֶׁל מֶלֶךְ, חֲבוּרָה קְדוּשָׁה עוֹבְדֵי הַשֵּׁם, כְּמוֹ שֶׁהָיָה פְּעַם בְּדוֹרוֹת הַקְּדוּמִים, וְאֵל תִּחְשַׁב שֶׁזֶה חֲלוּם בְּאַסְפִּמְיָה, אֲלֵא מְצִיאוֹת, וְהַכֵּל תִּלְוֵי כְּפֵי רוּחַ הַמְּלַמְדִים שִׁיחֲדִירוּ בִּילְדִים.

וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, שְׂאֵתָה בְּעֶצְמָךְ תִּתְחַזַּק וּתְלַמֵּד אֶת הַיְלָדִים אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִחְדִּיר בָּהֶם אֲמוּנַת חַכְמִים, וּתְסַפֵּר לָהֶם סְפוּרֵי צְדִיקִים, אֲשֶׁר בְּדַרְךָ כָּלֵל יְלָדִים נְמַשְׁכִּים אַחַר הַסְּפוּרִים מְאֹד, וְכֵן תִּדְבֵּר הַרְבֵּה לְמַלְמְדִים, וְתִסְבֵּיר לָהֶם מַה חוֹבֵת הַמְּלַמֵּד בְּדוֹר הַזֶּה כְּשֶׁרוּחַ הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת וְהַחֲלוּנוּיּוֹת נוֹשְׁבֵת בַּחוּץ וְכוּ' וְכוּ', וּמָה אֲנִי צָרִיכִים לְהַחְדִּיר בִּילְדִים, שִׁיְהִיו מְחַסְּנִים הֵיטֵב הֵיטֵב, שְׁלֵא יִשְׁלַט בָּהֶם רוּחַ הַכְּפִירוֹת, וְרוּחַ הַזְּמַן שְׁלֵא יִבְגַּד בָּהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם.

חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (שְׁבַת קִיט:): "אֵין הָעוֹלָם מְתַקֵּים אֲלֵא בְּשִׁבִיל הַבֵּל פִּיהֶם שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן", וּמִי יוֹדֵעַ אִם הָעוֹלָם לֹא עוֹמֵד עַל הַדְּבוּרֵי אֲמוּנָה שֶׁל הַיְלָדִים בִּיבְנָאֵל, כִּי אִם הֵייתָ יוֹדֵעַ דְּבַר זֶה, הֵייתָ מִתְאַמֵּץ לְלַמֵּד אֶתָם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אֵיפֹה שְׁמַעוּ דְּבַר כְּזֶה, שִׁילְדִים קְטַנִּים מְדַבְּרִים רַק מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִתְבוֹדְדִים וּמִתְפַּלְלִים רַק אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיוֹדְעִים אֶת "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת" בְּעַל-פֶּה קִצַּת מְזֵה וְכוּ', חֶלֶק מְזֵה וְכוּ', חִצֵּי מְזֵה וְכוּ', וַיֵּשׁ שְׁכָבֵר זוֹכִים לְדַעַת אֶת כָּל הַסִּפְרֵ בְּעַל-פֶּה, וְאִפְלוּ לֹא בְּעַל-פֶּה עַל-כֵּל-פְּנִים בְּפָנִים שִׁילְמְדוּ תְּמִיד אֶת הַסִּפְרֵ הַזֶּה, שְׂרַבְנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד רָצָה שְׂאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ יִהְיוּ בְּקִיָּאִים בְּזֶה, כִּי זֶה שְׁלַחַן עָרוּךְ שֶׁל מִדּוֹת, וְכָל מִדָּה וּמִדָּה הִיא הַשְּׂגָה מִיְחַדָּת שֶׁהַשִּׁיג רַבְּנוּ ז"ל בְּמָקוֹם שֶׁהַשִּׁיג.

רְאֵה לְנִרוֹ אֶת עֶצְמָךְ עִם סִפְרֵ הַסְּפוּרִים, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ.

הַעֲקֵר תִּרְאֶה לְהַחְדִּיר בֵּין הַמְּלַמְדִים רוּחַ שֶׁל יְרֵאת שְׁמַיִם, רוּחַ שֶׁל רְצִינּוֹת, וְשְׁלֵא יִשְׂרָה בִּיגִיָּהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם, שׁוּם רוּחַ שֶׁל הַפְּקָרוֹת וְלִצְנוּת, וּבְזֶה שֶׁתְּהִיָּה חֲזָק מְאֹד, אֲזַ תְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמְּאֻחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

כד תשמז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תשנ"ז.

שלום רב אַל ... שתחיה.

אין אַתּ יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שִׁישׁ לִי, שְׂאֵת מְחַנְּקֵת אֶת הַבְּנוֹת בְּיָרֵאת שָׁמַיִם, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתַצְלִיחֵי בַעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה מְאֹד, וּבְזָכוֹת זֶה תִּזְכְּרֵי גַם-כֵּן לְבָנִים בְּנֵי תוֹרָה.

אם הִיית יוֹדַעַת אֶת גְּדֹל חֲשִׁיבוֹתֶךָ בְּשָׁמַיִם, הִיית רוֹקְדַת מְרַב שְׂמִיחָה, כִּי לְמַעַלָּה מְאֹד מִתְּפָאֲרִים מִמִּי שְׂמַחֲנֶךָ אֶת בְּנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּו יִתְבָּרֵךְ, וּבִפְרָט בְּדוֹר הַזֶּה שֶׁהַרוּחַ הַכִּפְרָנִית נוֹשֶׁבֶת בַּחוּץ, וְתוֹפֶסֶת בְּמַלְכָּדֵת נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת וְטָהוּרוֹת, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַצִּילֵם, אֲלָא עַל-יְדֵי שְׂמַחְדִּירִים בָּהֶם אַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּו יִתְבָּרֵךְ, אִם הִיית יוֹדַעַת אֶת גְּדֹל הַזָּכוֹת הַזֶּה, הִיית שְׂמִיחָה וְעַלִּיזָה מְאֹד. וְחֲכַמִּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (לְקוּט פְּהֵלִים, רַמְזוֹ תַתְּמָה) "שְׂתוּלִים בְּבֵית הַרְּוִי"ה" (פְּהֵלִים צב) — אֵלּוּ הַתִּינּוֹקוֹת שֶׁל בֵּית-הַסֵּפֶר, רְאִי וְגַם רְאִי אִיזוֹ זָכוֹת הִיא כְּשֶׁהִילָדִים הֵם בְּבֵית-סֵפֶר.

וְלִכֵּן הַמְּשִׁיכֵי לְחַנּוּךְ אֶת הַבְּנוֹת בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּו יִתְבָּרֵךְ בְּיָרֵאת שָׁמַיִם שְׁלָמָה, וְתַסְפְּרֵי לְהֵן סְפוּרֵי צְדִיקִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא תּוּכְלֵי לְהַמְּשִׁיךְ אוֹתָן אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

הַעֲקֵר לְהַחְדִּיר בָּהֵן רַק אַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּו יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה כָּבֹר יַעֲשֶׂה אֶת הַפְּעֻלָּה, כִּי אִם מְדַבְּרִים עִם הַיְלָדִים רַק בְּאַמוּנָה, אִזּו מְצַלִּיחִים מְאֹד בְּכָל הָאָפְנִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בַּעֲדֶךָ, שְׂתַצְלִיחֵי בַעֲבוּדָתֶךָ הַקְּדוּשָׁה תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשמח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד שמחתי לשמע איך שאתה משקיע בבנין בית התבשיל והתלמוד-תורה, וזה יוצא כל-כף יפה — אשריך ואשרי חלקך, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שבזכות זה שאתה איש תחזוקה בתלמוד-תורה, שהילדים שלך יהיו בריאים, ובזכות זה שאתה מקל את הגשמיות מהילדים שלומדים תורה, יקל לך הקדוש-ברוך-הוא בביתך, שתרוה רב נחת מכל ילדיך, והם יהיו בריאים ושלמים.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, כי כל דבור ודבור שמדברים עם הקדוש-ברוך-הוא — הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשמט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... שיחיו נצח.

מאד מאד שמחתי לשמע הטוב מכם, ואיך שאתם מתחזקים.

... היקר לי מאד! ראה להתחזק לנקות את בית-המדרש ואת התלמוד-תורה וכו', ומלבד השכר הגשמי מקבלים גם שכר רוחני, כי אין עוד דבר יותר גדול מזה — מלראות שבית-המדרש

אָשֶׁר   כד תשנ   בנחל   קנט

יְהִיָּה נָקִי, כִּי הוּא מְקוּם שֶׁל הַשְּׂכִינָה, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁעוֹסֵק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת.

טוב מאד שְׁתַּקְבַּע לְעֶצְמְךָ אֵיזָה שְׁעוֹר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי לְמוֹד תּוֹרָה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְאֶפְלוּ מְעַט דְּמַעַט.

... שְׁתַּחֲוֶיהָ! אֶת תַּתְּחַבְּרֵי אִם נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הָאוֹמְרוֹת בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים, וּבְזָכוֹת אֲמִירַת תְּהִלִּים תִּרְאֵי הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתּוֹכְלֵי לְהַרְבוֹת בְּצַדִּיקָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשנ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר יִתְרוֹ, י"ח שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵינִי לְתֹאֵר וְאֵינִי לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שְׂאֲנִי שׁוֹמֵעַ שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּתַקּוּן הַתְּלִמוּד-תּוֹרָה, וְתִהְיֶה לְאֵל, אֵתָה מְצַלִּיחַ מְאֹד בְּתַקּוּנֵי, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזָכוֹת זֶה, שְׂיִמְחַל לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עוֹוֹנוֹתֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', כִּי בְּזֶה שְׁעוֹסֵקִים בְּצַרְכֵי צְבוּר בְּאֲמוּנָה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עוֹוֹנוֹתָיו, וּבִפְרָט כְּשִׁזּוֹכִים לְעֵסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר בְּשִׁבִּיל תִּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, שְׂאֵז בּוֹדְאֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינּוּ עוֹזְבִים אֶת הָאָדָם עַד שְׂמוֹחֵל לוֹ. וְלָכֵן רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וְלִרְקֹד כָּל הַיּוֹם בְּשִׁעָה שְׂאֵתָה עוֹבֵד בְּתְלִמוּד-תּוֹרָה שְׁלָנוּ, כִּי סוּף כָּל סוּף הֵן הַנְּשִׁמוֹת שְׁלָנוּ, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אֲמָרוּ (סִנְהֶדְרִין יד): כָּל עִיר שְׂאֵינִי בָּהּ מְלַמֵּד תִּינּוּקוֹת, אֵינִי תְּלַמִּידֵי חֻכְמִים רְשָׁאִים לְדוֹר בְּתוֹכָהּ, וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׂאֵתָה גוֹרֵם, שְׂיִהְיֶה לָנוּ תְּלִמוּד-תּוֹרָה יְפָה, אֵתָה מְשַׁרְהָ אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעִיר הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת "יְבִנְאֵל עִיר בְּרִסְלָב".

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה תמיד לחדש דברים
חדשים בתלמוד-תורה, ושתהיה לנו פנת יקרת.

נא ונא ראה לקבע לעצמך בכל יום חמש דקות לדבר אליו
יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך — הוא הצלחה
נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשנא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... שיחיה נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממכם.

מה אמר לכם! אתם שניכם עוסקים בחנוך, אשר אין עוד דבר
יותר גדול מזה, כי בזה שמחנכים את הנער ביראת שמים, בזה
הקדוש-ברוך-הוא מוחל על כל עוונותיו, ובאמת אצלו יתברך מאד
מאד יקר הדבר הזה, שמחנכים את הילדים באמונה פשוטה בו
יתברך, ואתם צריכים להיות שמחים ועליזים על נעם חלקכם,
שהקדוש-ברוך-הוא חתן אתכם ביחד, וזכותם להקים בית נאמן
בישראל, ויש לכם ילדים חמודים, בזה אתם צריכים להודות להלל
ולשבח ולפאר את הבורא יתברך שמו לנצח נצחים.

נא ונא ראו לשמח ביחד על נעם חלקכם, אשר אתם זוכים
שניכם לחנך את הילדים. וחכמינו הקדושים אמרו (קהלת רבה, פרשה
ט', סימן א'): בשעה שהתינוקות נפטרים מבית רבן, בת קול יוצאת
ואומרת להם, לך אכל בשמחה לחמך, כל-כף חשוב בשמים
כשמלמדים תינוקות של בית רבן אמונה. ולכן תכניסו את עצמכם
ביתר שאת וביתר עז ובשמחה רבה בעבודה הקדושה הזו, ובזכות

אָפּשׁר   כּד תּשׁנב   בּנחל   קסא

זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לָכֶם עַל הַכֹּל. וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים אֵת מַעֲלַת הַמְּלַמֵּד אַמוּנָה, הָיוּ כָּלֵם עוֹסְקִים בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת, אִךְ רַב בְּנֵי-אָדָם לֹא יוֹדְעִים מִמַּעֲלַת הַמְּחַנְכִים, וְלִכֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהַחֲדִיר בְּיַלְדִים אַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפְּרוּ לָהֶם סִפּוּרֵי צְדִיקִים, וְתַחֲדִירוּ בָּהֶם אַמוּנַת חֻכְמַיִם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכְּרוּ שְׂפִיָּאִיר לָכֶם הַמְּזַל בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

... הַיְקָר! ... גֵּרוּ יְאִיר, צְרִיף לְנִסְעַ הַיּוֹם אֶל הַוַּעֲדָה בְּשָׂבִיל בֵּית-הַמְּדַרְשׁ, אִם אַתָּה יָכוֹל לְהַשְׁאִיל לוֹ אֵת הַרְכָּב, אֲהִיָּה לָךְ אָסִיר תּוֹדָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תּשׁנב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר יִתְרוֹ, י"ח שְׁבַט ה'תּשׁנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶיךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עַל גְּדוּל חֻלְקֶיךָ, שְׂאֵתָה זוּכָה וּמוֹזָכָה אֶת הַרְבִּיּים, וְאַתָּה מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוּל מְזָה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְלַמֵּד אֶת הַיְלָדִים אַמוּנָה, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ, שֶׁהַרוּחַ הַכּפֻּרְנִית נוֹשֶׁכֶת בְּרַחוּב, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁנוֹתֵן חֶסֶד לְיַלְדִים, שֶׁיְהִיוּ חֲזָקִים בְּאַמוּנָה, אֲשֶׁר בּוֹזְכוֹת זֶה יַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (מִסֻּכְתָּא פְּלָה רַבְתִּי, פְּרָק ב'): בְּכֹל יוֹם מְלֵאף יוֹצֵא לְפָנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַבֵּל אֶת הָעוֹלָם, וְכִיּוֹן שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתְּפֵל עַל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, מִיָּד גְּהַפֵּף כְּעֵסוֹ לְרַחֲמִים, כֹּל-כֵּן חָשׁוּב אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ עֲנִיָּן הַמְּלַמְּדוֹת, שֶׁמְלַמְּדִים תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן אַמוּנָה פְּשוּטָה וּמוֹזָכָת בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

לִכֵּן תִּתְחַזֵּק בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת בְּיַתֵּר שְׂאֵת וּבְיַתֵּר עֵז, וּבּוֹזְכוֹת זֶה יִמְחַל לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עוֹנוֹתֶיךָ, כִּי מִי

קסב   אֲשֶׁר   כד תשנג   בַּנְחַל

שְׂמֵלֶמֶד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן תּוֹרָה, וּמְחֻדָּר בָּהֶם אָמוּנָה,
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו.

רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד וּתְשִׂימֵה אֶת עֲצֻמְךָ עִם כָּל נִקְדָּה וּנְקֻדָּה טוֹבָה
שֵׁשׁ בָּךְ, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שְׂזַכִּיתָ לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, כִּי מָה הִיִּיתָ
עוֹשֶׂה בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל; וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת לְךָ הַשְׂמִיחָה הַכִּי גְדוֹלָה,
וְהַשְׂמִיחָה שְׁעוֹלָה עַל כָּל הַשְׂמִיחוֹת, שְׂזַכִּיתָ לְהִיּוֹת אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל
כַּמָּה פְּעָמִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְכֵן אַתָּה גָּר פֹּה בְּיַבְנָאֵל, וְאַתָּה מְלַמֵּד
תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, יַעֲזֹר לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁישְׁפַּע עֲלֶיךָ
שְׂפַע גְּדוֹל, וְלֹא תִצְטָרֵף לְבְרִיּוֹת, וּתִקְבַּל מִשְׁכַּרְת גְּדוֹלָה מְאֹד, בְּאַפֵּן
שֶׁתּוֹכֵל לְשַׁבֵּת פֹּה בְּיַבְנָאֵל בְּשִׁלְוָה, וּתִצָּא מִכָּל צְרוּחֶיךָ וּמִכָּל
חוֹבוֹתֶיךָ.

נָא וְנָא אֵל תְּהִיָּה שְׁבוּר מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, כִּי עֲלֶיךָ לְדַעַת,
שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא אַתָּה, עִמָּךְ, וְאַצְלָךְ, וּצְרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק
בְּאָמוּנָה פְּשוּטָה, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרִים מִשְׁבָּרִים וּגְלִים,
וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּיק מִצְמֵד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשנג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר יִתְרוֹ, י"ח שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שְׂתַחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד אֶקְוֶה שֶׁתִּכְנָסִי לְעֵבֶד בְּמַעוֹן, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן
לְךָ חֵן בְּעֵינַי כָּל רוֹאֶיךָ, וְתִהְיֶה לָּכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׂפְעוֹ, הַעֲקֹר תִּדְעִי
שֶׁהַיּוֹם הַנִּהְיֹל הוּא עַל-יְדֵי אִשָּׁה מִיְחֻדָּת, גְּבֻרַת ... שְׂתַחֲיָה, שֶׁהִיא
רַק רוֹצֶה לְרְאוֹת אֶת הַטּוֹב אֶצֶל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעַל-כֵּן אָנִי
מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּסְתַּדְרֵי אַתָּה מְאֹד מְאֹד, כִּי הִיא אִשָּׁה
נְהַדְרָת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָּכֶם, שְׂתַחֲיָה לָּכֶם הַרְחֻבָּה

אָשֶׁר   כּד תּשנּד   בּנחל   קסג
בְּנִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, וְכִף תּוּכְלִי לְצֵאת מִהַבֵּית בְּלִי שׁוּם לְחָצִים,
וְתוּכְלִי לְהִתְאַוֵּר בְּכָל יוֹם כַּמָּה שָׁעוֹת.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלִי לְהַצְטַרֵּף עִם נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאוֹמְרוֹת
תְּהִלִּים, וּבְזָכוֹת זֶה תִּמְשִׁכֵי עַל עֲצָמָךְ יְשׁוּעוֹת וְחֻסְדִּים וְרַחֲמִים
רַבִּים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תּשנּד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, י"ט שְׁבָט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת כָּל מַכְתָּבֶיךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

אַבֵּל אַתָּה צְרִיף לְהַבִּין, שְׂאֲנִי לֹא יוֹשֵׁב עַל יַד הַפֶּקֶס וּמְחַכָּה
לְמַכְתָּבִים שְׁלֶךְ... וְתַכְּף-וּמִיד כְּשֶׁאֲנִי מְקַבֵּל מְכַתֵּב מִמֶּךָ אֲנִי עוֹנָה ...
כִּי תִהְיֶה לְאֵל, טְרִדוֹתֵי רַבּוֹ כְּפִי שְׂרַבּוֹ וְכוּ', וּמָה גַם, שֶׁהִדְאָר מְבִיא
בְּכָל יוֹם עֲשָׂרִים שְׁלִשִׁים מְכַתָּבִים וְכוּ', וְכֵן הַפֶּקֶס עוֹבֵד עֲשָׂרִים
וְאַרְבַּע שָׁעוֹת, אִז אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר, שֶׁיֵּשׁ לִי מָה לַעֲשׂוֹת עִם הַזְּמַן,
וְלָכֵן אֵל תִּקְפִּיד אִם אֲנִי לֹא עוֹנָה לָךְ תַּכְּף-וּמִיד כְּמוֹ שֶׁאַתָּה רוֹצֶה.

הָעֵקֶר צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה, וְלֹא לְהַפְגִּס בְּשׁוּם
חֻקִּירוֹת, אָדָם כְּשֶׁלוֹמֵד, צְרִיף לְלַמֵּד רַק בְּדֶרֶךְ אַמוּנָה, בְּלִי שׁוּם
חֻקִּירוֹת וְחֻכְמוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ לַעֲבֹר עַל הַכָּל.

בְּעֶנְיֵן מָה שֶׁאַתָּה לוֹמֵד עִם אַחֵרִים, אֵל תִּפְגֵּס אֶתְּם בְּנוֹכוֹתֵיכֶם,
אֵלָּא תִדְבֹר בְּנוֹדְאוֹת.

כְּבֹר הַדְּפִיסוֹ מִמֶּנִּי עֲשֶׂרָה כְּרִכִּים שִׁיחוֹת, לְדַעְתִּי, טוֹב מָאֵד

קסד אָשֶׁר כד תשנה בַּנְחַל

שְׁתַּעֲזֵן בְּהֵן, וְעַל-יַד־יָזָה יְהִי לָךְ הַרְבֵּה שִׁיחוֹת וְסִפּוּרִים לְסַפֵּר
לְתַלְמִידִים, וְעַל-יַד־יָזָה תַּצְלִיחַ.

נָא וְנָא רְאֵה שְׂיִהְיֶה לָךְ שְׁלוֹם-בַּיִת, וְתִדּוֹן אֶת אֲשֶׁתְךָ לְכַף זְכוּת,
וְכֵן רְאֵה לְהַתְמִיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִפְרָט בְּלַמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת
שְׁמוֹכָךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלַּתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשנה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ' שֶׁבֶט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְאֲשֶׁתְךָ, וְכֵן לְכָל
הַיְלָדִים, וְתִהְיֶה בְּרִיאִים.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר
הַרְעָה יָבוֹא הַטּוֹב.

פֹּה תִקְבַּל כְּפָה מִכְתָּבִים לְמָסֵר לְיַעֲזָם, וְכֵן פְּרוּשִׁים עַל שְׁנֵי
פְּסוּקִים בְּמִשְׁלִי, וְתַעֲשֶׂה הָעֵתֶק אֶחָד לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ, וְאֶחָד לְמוֹרָה
... שְׁתַּחֲוֶה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּכַּנֵּס בְּלֵב הַבְּנוֹת יִרְאֵת שָׁמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשנו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר יתרו, כ' שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

והנה בענין הדבר הראשון שפתבת אודות השדוף וכו', פלא גדול לי עליך, אני מתיגע אתו ועמו זה זמנים ושנים, ויש לי שפיות דמים ובזיונות (כפי שרק תחקר, שכבר נמצאים ביבנאל שלמדו אתו בתקופה אחת, כגון ... ו... וכו', וכן מהבחורים שעדין פה וכו'), אף-על-פי-כן אני עושה כל מה שביכולתי להחזיקו, ולעשות ממנו בן-אדם, כי התנהגותו היא עדין כילד קטן בהרבה דברים, רק מחמת שאני מבין את יצרו וכו', ואני מקווה ואני יודע מה הפתרון וכו', ולבסוף אתה כותב אולי שדוף זה או אולי זה וכו', מה אמר לך! אם הוא לא הנה אצלי, הייתי חוסך הרבה דאגות ועגמת נפש וצער ויסורים, אשר בעוונותינו הרבים, לא חסרים לי, וזה עקר הכוונה שאני מתמהמה ומעכב את ארבעת הילדים שנעשו בר-מצוה, שאיני רוצה לקחת אותם לכאן, ואני דוחה אותם, ועל-כן אני מוסר הכל בידיך, אבל אני אומר לך, לדעתי, הוא אינו בשל להתחתן, ואיננו מספיק בוגר וכו', הוא מסגל להתחיל לבכות כשאשתו תעשה משהו נגד רצונו וכו', ולכן בחרתי דבר כזה שלדעתי ילך וכו', אבל הטוב בעיניכם עשו.

ואודות הדבר השני שפתבת בענין ... וכו', תדע שכל זה תרגיל מ... שהיא שליחת הסמ"ך-מ"ם, אשר התלבשה על משפחות אנשי שלומנו למסר אותן, כאשר תשאלו את גברת ... שתחיה, באילו תרגילים היא רוצה רק להתודע האם באמת נעשה כן או אחרת, העקר כדי להפיל אותם בפח, ולהסגירם לידי הממשל, רחמנא לצלן, ועל-כן לדעתי, כל נשות אנשי שלומנו צריכות לברח מ... ולהזהר מקרבתה, לך תשאל את ר' ... גרו יאיר, והוא יספר לך מה ששמע וכו', ועוד מעשים רעים וכל מיני רשעות גרועים מעמלק,

בְּנַחַל

כַּד תִּשְׁנוּ

אֲשֶׁר

קִסו

וְעַל־כֵּן לֹא בָחַנְנִי שׁ... כָּל־כָּף מְעַנֶּינֶת לְדַעַת לָמָּה אֲנַחְנוּ לֹא רוֹצִים
אֶת ... וְלָכֵן אֲנִי מִזְהִיר אֶת כָּל נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן
הַכֶּלֶל, שְׁלֹא תִהְיֶה לָהֶן שְׂיָכוֹת עִמָּה... וְלֹא עִם הַטִּיּוֹל שְׁלָהּ.

אֲנִי מְקַנְהָ שְׂתַבִּינֵן דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, וּבְעֵינֵינוּ הַשְׁדּוּף לֹא כְּדָאֵי
שְׂתַדְבֵּר עִמִּי יוֹתֵר, רַק תַּעֲשׂוּ כְּפִי הַבְּנִתְכֶם.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּד תִּשְׁנוּ.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ' שֶׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שְׂתַחֲיָהּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ, וְאִיךָ שְׂאֵת מְשִׁתַּפְּרֵת בְּמַדּוֹת, וְכֵן כָּל בְּנוֹת הַכֶּתֶה מְשִׁתַּפְּרוֹת
בְּמַדּוֹת, זֶה כָּל הַחַיּוֹת שְׁלִי.

נָא וְנָא רְאֵי לַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת בְּכֶתֶה, שְׂתַהֲיִינָה בִּינִיכֵן מַדּוֹת
טוֹבוֹת, וְכֵן טוֹב, שְׁפַעֵם בַּיּוֹם כָּל הַכֶּתֶה שְׁלָכֵן תִּגְמַר אֶת כָּל סֵפֶר
הַתְּהִלִּים, הִינּוּ שְׂתַחֲלִקְנָה אֶת הַתְּהִלִּים בִּינִיכֵן, כְּדֵי שֶׁהַכֶּתֶה תִּגְמַר
בַּיַחַד בְּכָל יוֹם אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים, וְלִבְקֶשׁ עַל הַצְּלַחַת בֵּית־הַסֵּפֶר
שְׁלָנוּ, וְשִׁנוּכֵל לַעֲבֹר מֵהַ שְׂיִוִּיתֵר מֵהַר אֵל מִבְּנִים שֶׁל קִבְּעַ לֹא רַחוּק
מֵהַתְּלַמוֹד תּוֹרָה.

אֵל תִּדְאָגִי, הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּוֹדָאֵי יְזַמִּין לָךְ חֶטֶן טוֹב וִירָא
שָׁמַיִם, וְעוֹד תִּרְאֵי הַרְבֵּה הַצְּלַחּוֹת בְּחַיִּים.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחֵי דְרַבְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיֶּקֶר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

הַיּוֹם קִבַּלְתִּי אֶת הַמְּשֻׁלָּח שֶׁל סִפְרֵי "שְׁמִירַת-הַבְּרִית".

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיֶּקֶר! זֶה יֵצֵא לְהַפְּלִיא, וְאֲנִי מִתְחַלֵּק אִתְּךָ
עִם הַזְּכוּת הַנּוֹרְאָה הַזֹּאת, וְכִבֵּר לְקַחוּ אַרְבַּע קַפְסָאוֹת לְהַפִּיץ, כִּי פֹה
זֶה מִמֶּשׁ כְּמוֹ אֲוִיר לְנִשְׁימָה, כִּי מִה שֶׁעוֹבֵר עֲכָשׁוּ עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים,
זֶה אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְהַזְּכוּת הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַזְּכוּת,
וְעַל-כֵּן אֲשַׁרְיָךְ שְׁזָכִיתָ לָזֶה, וְהִנֵּה שְׁלַחוּ שְׁלֹשִׁים וְאַרְבַּע קַפְסָאוֹת,
וּבִיחַד יֵשׁ אֲלֵפִים וּשְׁבַע-מֵאוֹת וּשְׁמוֹנִים וּשְׁמוֹנֵה סִפְרִים, כַּנּוֹרְאָה
שֶׁהֲשָׂאָר אֲנִי לְקַחְתִּי בְּשֵׁתִי קַפְסָאוֹת גְּדוֹלוֹת, וּבְזֶה הַחֲשָׁבוֹן צוֹדֵק.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנְוֶה, שֶׁהַסֵּפֶר "אוֹצֵר-הַקּוֹנְטְרַסִּים" בְּפוֹרְמַט
קִטָּן יֵצֵא טוֹב וְיִפֶּה, כִּי הַסִּפְרִים הָאֵלֶּה הֵם זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת,
וְאֲנָשִׁים כּוֹתְבִים לִי מִכְּתָבִים, שֶׁסִּפְרֵי "אוֹצֵר-הַקּוֹנְטְרַסִּים" — זֶה
הַחֲמִצָּן שֶׁלָּהֶם, כִּי כָּל קוֹנְטְרַס וְקוֹנְטְרַס — זֶה הַחַיִּים שֶׁלָּהֶם,
וְעַל-כֵּן אֶתָּה וְאֲשַׁתְּךָ צְרִיכִים לְרַקֵּד מְרַב שְׁמִחָה — עַל אֲשֶׁר אֶתֶם
זוֹכִים לְדַבְּרִים כְּאֵלֶּה. וְאִף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁמְאֹד מְאֹד קָשָׁה לָכֶם
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, עִם כָּל זֹאת תַּחֲיוּ אֶת עֲצַמְכֶם, שְׁזָכִיתֶם
לְהַדְפִּיס סִפְרִים קְדוּשִׁים כְּאֵלֶּה.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנְוֶה, שֶׁשְׁמַעְתֶּם טוֹב אֶת הַשִּׁיחוֹת שֶׁדִּבַּרְתִּי
הַיּוֹם לְכָלֵּלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְתִקַּתְקַתֶּם אֶת זֶה.

כְּשֶׁעֲבַרְתִּי עַל הַשִּׁיחוֹת חֵלֶק י"א, אֲנִי רוֹאֶה שְׁצָרִיכִים לְתַקֵּן שֵׁם

קסח   אָשֶׁר   כד תשנט   בַּנְחָל

הַרְבֵּה אֶת הַלְשׁוֹן פֹּה וְשָׁם, כִּי אֵינָם כְּתוּבִים בְּדִקְדּוּק כָּלֵל, וְתִהְיֶה לְאֵל, אֲשֶׁרְךָ יֵשׁ לָהּ כְּכֹר הַיּוֹם חוֹשׁ מְאֹד מְאֹד יָפֶה בְּהַשְׁיחוֹת, וְהִיא מְסַדֶּרֶת אֶת זֶה לְהַפְלִיא, וְאֲנִי מְקוּוֶה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁחַלֵּק י"א יְצֵא מִשְׁהוּ מִשְׁהוּ.

רק תהיה בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל — בין בגשמיות ובין ברוחניות, וצריכים למסר את נפשו בעבור השמחה, כי אי אפשר לעבור את זה העולם בלי שמחה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשנט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיהָ.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְקַבֵּל דו"ח מִהַמּוֹרָה שְׁלֶךְ, שְׂאֵת מְאֹד מְצַלִּיחָה בַּלְמוּדִים, וְנֹה מִמֶּשׁ שִׂמַּח אוֹתִי, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתַמִּיד אֶקְבֵּל מִמֶּךָ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַעֲקֹר הַרְגִילִי אֶת עֲצֻמְךָ בְּעֵת הַפְּנָאִי לוֹמֵר הַרְבֵּה תְהִלִּים, וְאֵם אֶת יְכוּלָה לְסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי סֵפֶר הַתְּהִלִּים נֶחְלַק לְשִׁבְעַת יָמֵי הַשָּׁבוּעַ, וְעַל-כֵּן אֲשָׁרִי מִי שְׁזוּכָה לוֹמֵר בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', וְאִזּוֹ מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ יִשׁוּעוֹת וְחֻסְדִּים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים.

הַעֲקֹר אֶל תְּדַאֲגִי, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא יִזְמִין לְךָ חֶתֶן טוֹב וְיֵרָא שְׁמַיִם, וְתַצְלִיחִי אֶת דְּרַכְּךָ תַּמִּיד.

רְאֵי לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ תְּשֻׁמַּחִי אוֹתִי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כַּד תִּשְׁס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

מְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְקַבֵּל דו"ח מֵהַמּוֹרֶה עָלַיךָ, וְאִיךָ אֶת מְשִׁתַּפֶּרֶת בְּמִדּוֹת וּבִירְאָת שָׁמַיִם, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצְלִיחֵי בְּחַיֶּיךָ.

נָא וְנָא רְאֵי לְלַמֵּד הַרְבֵּה "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת", וְכֵן זֶה יִהְיֶה שְׁגוֹר עַל פִּיךָ, וְכֵן תִּרְגְּלִי אֶת עֲצֻמְךָ לומר תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מִמְּשַׁכֶּת לְאָדָם יְשׁוּעוֹת וְחֻסְדִּים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְסִיִּם בְּכָל שְׁבוּעַ אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים, כִּי הַתְּהִלִּים נֶחְלַק לְשִׁבְעַת יְמֵי הַשְּׁבוּעַ, וְעַל-כֵּן מִי שְׁיִכּוֹל לומר בְּכָל יוֹם "יוֹם תְּהִלִּים" – אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְאֲשֶׁרִי לוֹ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיִּים וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג), כִּי הַתְּהִלִּים מְסַגֵּל לְתַשׁוּבָה, וְלִפְתַּח אֶת הַשַּׁעַר וְהַפְּתַח הַשָּׁיךְ לְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ.

הַעֲקֹר תִּרְגְּלִי אֶת עֲצֻמְךָ לַעֲשׂוֹת חֻסֵּד עִם בְּנֵי-אָדָם, וּבִזְכוּת זֶה יִפְתַּח עָלֶיךָ צִנּוֹר הַחֻסֵּד מִן הַשָּׁמַיִם.
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּלֵּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּד תִּשְׁסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

מאד מאד שְׂמַחְתִּי לְקַבֵּל דו"ח מֵהַמּוֹרָה שֶׁלָּךְ אִיךְ אֶת מְצַלִּיחָה בלמודים, וַיֵּשׁ לָךְ חֶשֶׁק וְרִצּוֹן חֲזָק לְהַתְּעִלוֹת בְּרוּחַנִיּוֹת, יְעוֹזר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתוּכְלִי לְקַיֵּם אֶת זֶה, וּבְעֵת הַפְּנָאִי תִהְיֶי רְגִילָה לומר הַרְבֵּה תְהִלִּים, וְהַתְּהַלִּים מְחַלֵּק לְשִׁבְעָה חֻלְקִים כְּנֶגֶד שְׁבַעַת יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לומר בְּכָל יוֹם "יוֹם תְּהִלִּים" בְּאִפְּן שְׂיֻכַּל לְסַיֵּם אֶת כָּל הַתְּהִלִּים בְּכָל הַשָּׁבוּעַ, וְזוֹ מַעֲלָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְאֲמִירַת תְּהִלִּים עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֻלֵּק ב', סִימָן עג), שְׁעַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים, נִפְתָּחִים כָּל הַשְּׁעָרִים בְּשָׁמַיִם, וְזוּכָה לְהַכְּנִס אֶל הַשְּׁעָר וְהָאוֹת הַשְּׂיָף לְשַׁרְשׁ נִשְׁמָתוֹ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂאוֹמֵר בְּכָל יוֹם מְזֻמְרֵי תְהִלִּים.

תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמַחָה וְעֲלִיזָה, וְזֶה יִרְחִיב לָךְ אֶת הַדַּעַת, וְתוֹפִי לְהַצְלִיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׂתַחֲיָה.

מאד מאד שְׂמַחְתִּי לְקַבֵּל דו"ח מֵהַמּוֹרָה שֶׁלָּךְ, שְׁכוֹתְכֵת שְׂאֵת מְאֹד מְאֹד מִשְׂתוֹקֵקֵת אֶל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְקוֹלְטֵת בְּעֶצְמָךְ אֶת הַשְּׂיִחוֹת שְׂאֲנַחְנוּ מִדְּבָרִים בְּכָל שָׁבוּעַ, יְעוֹזר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה לְבָךְ עַר תָּמִיד לְעֲבוֹדַת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְכֵן תִּחְזְקִי וְתַעֲזָרִי וְתִשְׁמַחִי אֶת שְׂאֵר הַבְּנוֹת בַּכֶּתֶף שֶׁלָּךְ, וְתִשְׁתַּדְּלִי שֶׁהֵן תִּהְיֶינָה רְצִינִיּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַחְנָה מְאֹד.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּרְגְּלִי אֶת עֶצְמָךְ לומר בְּכָל יוֹם מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, בְּאִפְּן שְׂתוּכְלִי לְסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים, כִּי הַתְּהִלִּים נְחַלֵּק לְשִׁבְעַת יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי

אֲשֶׁר כַּד תִּשְׁסַג – כַּד תִּשְׁסַד בְּנַחַל קַעֲא

שְׂאוּמֵר בְּכֹל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים, וְעַל-יַד־יְנֻה מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ יִשׁוּעוֹת וּרְפוּאוֹת.

רְאֵי לְהַכְנִיס בְּחִבְרוּתֶיךָ, שְׂפֵלֶן תְּהִינָה רְצִינִיּוֹת, וְתַחֲשַׁכְנָה תְּמִיד עַל הַתְּכָלִית הַנִּצְחִית.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּד תִּשְׁסַג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שְׁתַּחֲוֶה.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְקַבֵּל דו"ח מִהַמּוֹרָה שְׂאֵת מְצַלִּיחָה מְאֹד בְּלִמּוּדִים, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַּמִּיד אֲזַכֶּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַעֲקֹר רְאֵי לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמַחָה וְעֲלִינָה, וְתִשְׁמַחֵי אֶת בְּנוֹת הַכֶּתֶה שְׁלֶךְ, וְתַמִּיד תְּסַפְּרֵי לָהֶם סְפוּרֵי צְדִיקִים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ שְׂתַּצְלִיחֵי בְּחַיִּים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעֶדְךָ תְּמִיד, שְׂתַּהֲיֶה לְךָ הַצְּלָחָה בְּחַיִּים, וְתַמְצָאֵי חֵן בְּעֵינַי כָּל רוּאֶיךָ.

הַמְּאַחַח לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּד תִּשְׁסַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנֻכּוֹן קַבְּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְבָדִק אֶת הַתְּפִלִּין וְאֶת הַמְּזוּזוֹת שֶׁלָּךְ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יִתֵּן לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל עֲסָקֶיךָ.

הַעֲקֵר תַּתְחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׂמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (ראש השנה ו:): 'אִשָּׁה בְּעֵלָה מְשַׂמְחָה', וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה
כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְשִׂמְחָה אֶת אִשְׁתְּךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל שִׂיְהִיָּה בֵּינֵיכֶם
שְׁלוֹם-בַּיִת וְהַבְּנָה הַדְּדִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ בְּעֵסֶק שְׁלָכֶם, וְיִהְיֶה
לָכֶם שִׂפְעַת בְּפָרְנֶסָה, וְתוּכְלוּ לַעְזוֹר לְנוֹצְרָכִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשסה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, כ"א שְׁבָט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ...
גִּירוֹ יֵאִיר.

שְׂמֵחָתִי לְשִׂמְעַתְּ שִׁתְּרַמֶּת בְּעֵבוּר מוֹסְדוֹתֵינוּ סְכוּם נִכְבָּד לַצְּדָקָה.

יַעֲזוֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּזָכוֹת הַצְּדָקָה שֶׁעָשִׂיתָ, שִׁיִּפְתַּח
לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׂפְעַת מְלִמְעָלָה, וְתִצָּא מִכָּל צְרוּתֶיךָ וּמִכָּל
חֻבוֹתֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

אִם אַתָּה יָכוֹל לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ חַיִּים
וְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה לְחַיִּים
(מְנַחוֹת מ:).

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לְלָקַח בְּכָל שָׁבַת לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ שִׂפְעַת בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשסו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר יתרו, כ"א שבט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... יְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, אִיךָ שְׁזָכִיתָ לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל פְּעַמִּים, וְכֵן אֶתָּה לוֹמֵד
סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל.

אֵין לָךְ דְּבַר יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה, כִּי רַבְּנוּ וְ"ל מְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם
מִהַשְׁנָה (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), וּכְשֶׁאָדָם מִתְעוֹרֵר מִהַשְׁנָה,
נִפְתָּח לוֹ הַפֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן תִּרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר
אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ
— הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

אֵל תִּהְיֶה שְׂבוּר, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִזְמִין לָךְ קוֹנָה, שְׂיִקְנֶה
מִמֶּךָ אֶת הַדִּירָה, וְתוּכַל לַעֲבֹר עִם אֲשֶׁתְּךָ בְּשִׂמְחָה לְיִבְנָאֵל,
וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֶם נַחַת וְשִׂמְחָה וְהַבְּנָה הַדְּדִית, וְשֵׁם
בְּיִבְנָאֵל תִּהְיֶה הַכִּי מְאֻשְׂרִים.

הַמְּאֻחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשסז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר יתרו, כ"ג שבט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה
וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, ותחזיקו את עצמכם ביחד, כי על זה אנחנו צריכים למסור את נפשנו, שתמיד נחזיק את עצמנו ביחד, כי זה היסוד והעקר בדעת רבנו ז"ל וביהדות ובחנוף הבנים והבנות, כי כשמחזיקים את עצמם ביחד, על-ידי-זה אחד יכול לקבל מהשני, ואחד יכול לעזור לשני, והעקר זה מועיל לחנוף הבנים והבנות, שלוקחים דגמא חיה.

עליכם לדעת, כי אנחנו נמצאים עכשו בדור כזה, שרבנו ז"ל גלה לנו (שיחות-הר"ן), אשר מהשמים יפתחו ארבות השמים, וישפכו כפירות ואפיקורסות, ואשרי מי שיזכה להתחזק, ותהלה לאל, אנחנו רואים, שבני-אדם חוזרים בתשובה במאות ואלפים, פן ירבו, ולכן אנחנו צריכים לעזור להם, ולהפיץ להם את אור רבנו ז"ל המחיה והמחזק את כל הנפשות השבורות, ובזה שנמסר את נפשנו, ונחזיר בהם אמונה פשוטה בו יתברך, זה יועיל גם לנו וגם לבנינו ובנותינו, כי כשמדברים תמיד אמונה עם זולתו, על-ידי-זה משפיע עליו ועל בני ביתו וילדיו, אשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו.

נא ונא תתחזקו במדת החסד לעזור אחד לשני בכל מה שאתם רק יכולים, ותשמרו את עצמכם מאד מאד, שלא יכנס זר ביניכם, ושום ליצן שעושה ליצנות לא ימצא בינינו, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (שיר השירים רבה, פרשה א', סימן כא): מה השמן הזה כוס מלא אינו מזוזיף כשאר כל המשקים, כף דברי תורה אין מזוזפים בדברי ליצנות, מה השמן הזה כוס מלא שמן בידך, ונפלה בתוכו טפה של מים, יצאה כנגדו טפה של שמן, כף אם נכנס דבר של תורה ללב, יצא כנגדו דבר של ליצנות, נכנס ללב של ליצנות, יצא כנגדו דבר של תורה, ועל זה אנחנו צריכים למסור את נפשנו, שלא תהיה בינינו שום ליצנות, ומהרנ"ת ז"ל הקפיד על אנשי שלומנו יותר מהכל על ענין הליצנות, ותמיד דבר, שצריכים להתרחק מכל מיני ליצנות, כי דבר רבנו ז"ל תלוי רק במדת התמימות והפשטות.

יען שעכשו הרוח ברחוב מאד מאד נושבת בכפירות

אֲשֶׁר   כד תשסח   בַּנְחָל   קעה

ואֶפִיקוֹרְסוֹת, וּבִיּוֹתֵר זֶה תוֹפֵס אֶת הַבְּנוֹת, לְכֵן צְרִיכִים לְהוֹסִיף וּלְהַחְדִּיר לְמוֹד חֲסִידוֹת בֵּין הַבְּנוֹת, וְאֵל יִפְתָּה אֶתְכֶם יִצְרָכֶם כְּאֵלוֹ הַבְּנוֹת צְרִיכוֹת לְדַעַת כַּמָּה זְנוּבוֹת יֵשׁ לְחַתוּל... וְכַמָּה רַגְלִים יֵשׁ לְתוֹלְעַת... וְכוּ', וְהִיא צְרִיכָה לְלַמֵּד אֶלְגֶּבְרָה וּגְאוּגְרַפְיָה וְכוּ' וְכוּ', בֵּת צְרִיכָה לְדַעַת אֵיךְ לְבַשֵּׁל וְאֵיךְ לְאַפּוֹת, אֵיךְ לְחַפּוֹר, וְאֵיךְ לְהַחְזִיק בֵּית וְכוּ' וְכוּ', וְשָׂאֵר הַזְּמַן שֶׁתּוּכַל לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה חֶסֶד, וּלְהַתְּפַלֵּל הַרְבֵּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי תִפְלֵת הַנְּשִׁים מְאֹד מְקַבֵּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים. וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהוֹסִיף לְמוֹד עַל לְמוֹד בְּחִסְדוֹת לְבָנוֹת. וְאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁישֶׁתְּפוּ פְעֻלָּה עִם הַמּוֹרוֹת וְעִם הַמְּנַהֵל, בְּאִפְסוֹן שֶׁהַבְּנוֹת תִּהְיֶינָה חֲדוּרוֹת עִם אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה יִשְׁמַר אֶת הַבְּנוֹת שְׁלֵנוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ וְרַכְּכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כד תשסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ"ג שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אֵין זוֹ עֲצָה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אַחֵר הַצֵּעֵר, כִּי כָּל הַנְּמֻשָּׁךְ אַחֵר הַצֵּעֵר — הַצֵּעֵר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו (רש"י מוֹעֵד קָטָן כו:); וְעַקֵּר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּכּוֹל לְהַפִּיךְ אֶת הַמְּרִירוֹת לְמַתִּיקוֹת וְכוּ', כְּשֶׁהוֹלְכִים לוֹ הַחַיִּים בְּדִיוֹק הַפּוּף מִמָּה שֶׁהוּא רָצָה וְכוּ', וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא מְחַזֵּק מַעֲמָד, זֶה עַקֵּר שְׁבַחֹ לְמַעְלָה, וְעַל-כֵּן אֲסוּר לָךְ לְהִיּוֹת שְׁבוּר, וּבְפָרֵט שֶׁדִּרְכָּךְ עוֹבְרִים דְּבָרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֹּר, אִתָּה

מדפּיס אורות צחצחות, אורות עליונים וכו' וכו', אָשֶׁר יבא הזמן, ויתגלה מה הדפּסת וכו' וכו', אַז תּרְקֹד מֵרֵב שְׁמִיחָה, כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עַל כָּלל גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל צְרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים כָּאֵלוֹ, שְׁכַמְעַט יוֹצְאִים מִהַדְּעַת וְכוּ', וַיֵּשׁ אֲנָשִׁים שְׁבָאָמֶת יוֹצְאִים מִדְּעָתָם מֵרֵב צַעַר, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְדִיקָא הַסְּפָרִים הָאֵלוֹ וּבַפְּרָט שׁוֹ"ת "אָשֶׁר בַּנְּחָל", זֶה מֵה שְׁמַצִּיל אוֹתָם. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל הַקּוֹנְטְרָסִים, שְׁנֵיה מִמֶּשׁ חֲמָצוֹן, וְאַתָּה צְרִיף לְהַבִּין הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְשׁוּם בֶּן-אָדָם, שְׁתַּהַיֶּה לוֹ הַשְּׁגָה בַּסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים שְׁזִכִּיתִי לְחֵבֵר, אֶלָּא מִי שְׁעוֹבְרִים עָלָיו צְרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן וְכוּ' וכו', וּמִתְעַנֶּה בְּעִנּוּיִים קָשִׁים וְכוּ' וכו', רוֹדְפִים אוֹתוֹ בְּכֹל מִיַּי רְדִיפוֹת וְכוּ' וכוּ', וּמְטַגְנִים אוֹתוֹ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תַּקְנֵה): "הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב חֲסִיד מְטַגֵּן", הֵינּוּ שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, וְהוּא מִחֲזִיק מֵעַמֵּד, אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מְרִירוֹת וְצְרוֹת וְיִסּוּרִים, דִּיקָא הֵם מְרַגִּישִׁים עֲרֵבוֹת נְעִימוֹת זֵיו חַיּוֹת בַּסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, כִּי בְּרַגַע שֵׁישׁ לְאָדָם אֵיזוֹ יִשׁוּת, אֵיזוֹ אֲנוּכִיוֹת וְכוּ' וכוּ', כְּבָר אֵין לוֹ שׁוּם הַשְּׁגָה בַּסְּפָרִים הָאֵלוֹ, בְּכֹלל לֹא! וְזֶה בְּכֹלל לֹא שֵׁיף אֲלֵיהֶם, כִּי הַסְּפָרִים שְׁזַכְּנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחֵבֵר, הֵם רַק לְאֲנָשִׁים כָּאֵלוֹ שְׁמֻדְכָאִים בְּיִסּוּרִים, וְעוֹבְרִים עֲלֵיהֶם כָּל מִיַּי מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים בְּחַיֵּיהֶם, הֵם יִשְׁגּוּ אורות צחצחות, אורות עליונים בַּסְּפָרִים שְׁזַכְּנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה בְּרוּר,

ועל-כן מאחר שזכה אותך הקדוש-ברוך-הוא בזכות כּוֹן, שאַתָּה מִדְּפִיס אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלוֹ, אַתָּה צְרִיף לְרַקֵּד בְּכֹל יוֹם מֵרֵב שְׁמִיחָה, כִּי בְּאַמֶּת אֵין עוֹד שְׁמִיחָה כְּשִׁמְחַת מִי שְׁמִקְרַב אָדָם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

מי יתן, שְׁתִּזְכֶּה לְהַדְּפִיס חֶלֶק אַחֵר חֶלֶק "אָשֶׁר בַּנְּחָל", וְכֵן כְּרִיף אַחֵר כְּרִיף "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרָסִים", כִּי זוֹ זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד, וְעַל כָּלֵם — יִזְכְּנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְגַמֵּר אֶת הַסְּדוּר וְאֶת הַהַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח וְאֶת מִסְכַּת אַבוֹת.

אָשֶׁר   כּד תּשׁסּט   בְּנַחֵל   קִעֲז

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאַחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כּד תּשׁסּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר יְתָרוֹ, כ"ג שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שְׁתַּחֲוֶה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבֶךָ.

מָאד מָאד הַצְטַעַרְתִּי לְשִׁמְעַ שְׁאֵת לֹא מְרַגֶּשֶׁה טוֹב, יַעֲזוּר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיְהִי לְךָ כַּחוֹת חֲדָשִׁים, וְתִהְיֶי בְּרִיאָה, וְהַכֵּל
יַעֲבֹר בְּתַקִּינוֹת בְּתַכְלִית וְכו', וְהַכֵּל יַעֲבֹר בְּנִקְל וְכו', בְּלִי שׁוֹם
מִכְאוּבִים וְיִסּוּרִים וְכו', כִּי אֵת מִכְרַחַת לְהִיּוֹת בְּרִיאָה, כִּי דְרַכְךָ
עוֹבְרִים דְּבָרִים כְּאֵלוֹ שְׁמַחִים, אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַב רַבּוֹת נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וְכִמוֹ שְׁכַתְּבָתִּי לְבַעֲלֶךָ, שְׁהַסְפָּרִים הָאֵלוֹ אֵי אֶפְשָׁר לְאָדָם
שְׁתַּהַיָּה לוֹ הַשְּׁגָה בָּהֶם, אֲלֹא כִּשְׁהוּא שְׁבוּר כְּחֶרֶס הַנְּשָׁבֵר, וּמְרַגֶּשׁ
אֶת עַצְמוֹ לְלֹא כְלוֹם, וְהוּא כְּתוֹלַעַת הַרוֹחַשֶׁת עַל הָאֲדָמָה, דִּיקָא
אָדָם הַזֶּה יִשְׁיַג חַיּוֹת מִהַסְפָּרִים, אֲכַל בְּרַגַע שִׁישׁ בּוֹ אִיזוֹ יִשׁוּת, אִיזוֹ
מְצִיאוֹת הוּא רוּצָה בְּזֶה הָעוֹלָם וְכו' וְכו', הוּא כְּבָר לֹא יִרְגֵּשׁ שׁוֹם
חַיּוֹת בְּסְפָרִים הָאֵלוֹ, וְאֲדַרְבֵּה יְדָמָה לוֹ כְּאֵלוֹ זֶה סֵתָם דְּבּוּרִים,
וְדּוּרִים שֶׁל מַה בְּכֶךָ, וְעַל-כֵּן אֵת צְרִיכָה מָאד מָאד לְהַתְחַזֵּק,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוּר, שְׁתַּבְּשְׂרֵי לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

תְּשַׁלְּחֵי לִי מִפְתַּח הָעֲנִינִים שֶׁל חֶלֶק י"ב, כִּי אֲנִי רוּצָה לְדַעַת
כְּמָה חֶסֶר שָׁם, וְאֲשַׁלֵּים לְךָ אֶת כָּל הַשִּׁיחוֹת, כִּי אֲצַלְנּוּ יֵשׁ כָּל
הַשִּׁיחוֹת.

הַמֵּאַחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כד תשע.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר יתרו, כ"ג שבט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיהָ.

לְנֶכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אָנִי מִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שִׁישְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבְנֶךָ, וְהַכֵּל יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת, וְהַנְּתוּחַ יִצְלִיחַ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִמְתִּיק מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַדִּינִים, וְיִשְׁלַח אֶת מַלְאָךְ רְפָאֵל עַל יְמִין הַרּוּפָא, וְתִהְיֶה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְהַכֵּל יִהְיֶה תָקִין.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאָנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם תָּמִיד, שְׁתָּרוּ רַב גִּנְחַת מֵהִילָדִים, וְתִזְכּוּ לְחַתֵּנִם סְמוּךְ לְפָרְקֵם.

כְּדָאֵי לָךְ לְעוֹרֵר אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁתִּשְׁמְרֵנָה מ... וְכוּ' וְכוּ', וּבְכָלֵל הִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׁלֵא יִהְיֶה לָנוּ שׁוּם עֶסֶק אַתֶּם, כִּי הֵם סֵתֶם מוֹסְרִים, שְׁלִיחֵי הַסֵּמ"ך־מ"ם, וְתִהְיֶה לָאֵל, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא צָרִיכִים אוֹתָם כְּבָר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשעא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים, כ"ו שבט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

כְּפִי הַנְּרָאָה אָבוֹא בְּעוֹד יוֹמִים לִיבְנָאֵל, וְלִכֵּן תְּבַקֵּשׁ אֶת ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְנִקּוֹת אֶת הַדִּירָה.

אָשֶׁר   כד תשעב   בנחל   קעט

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂכַבְר אֲזָכָה לְבוֹא וְלָגוּר שָׁם
בְּקִבְיָעוֹת, וּמִי שְׂאֵמֶר לְעוֹלָמוֹ דֵּי, יֵאמֶר לְצָרוֹתַי דֵּי, אֵין בְּזָה הָעוֹלָם
עֲצָה אַחֲרָת — רַק הַתְּחִינּוֹת, לְהַתְּחִינּוֹת וּלְהַתְּחִינּוֹת, וּתְהִלָּה לְאֵל, רַבְּנוּ
וְ"ל הַשָּׂאִיר לָנוּ אוֹצְרוֹת וְאוֹצְרֵי אוֹצְרוֹת עִם מָה לְהַתְּחִינּוֹת, הָעֵקֶר
לְחַפֵּשׂ בְּתוֹךְ הָאוֹצְרוֹת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

המכתב של ... שתחיה, זו תלמידה מהמדרשה "גור מלכה".

כד תשעב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים, כ"ו שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

הנה היום נודע לי סופית, שאני צריך להיות בארץ, ולכן אני
יוצא מחר, ומגיע אצלך ביום רביעי בסביבות שתיים אחר הצהריים.

מה אמר לך! יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שפכר אזכה לבוא אל
המנוחה והנחלה בארצנו הקדושה, ואזכה להיות כבר קבוע בארצנו
הקדושה.

העקר לחפש בהאוצרות, פי רבנו ו"ל הכין לנו את האוצרות
הגדולים, ואנחנו רק צריכים לחפש ולבקש ולמצא את האוצרות,
ואתה ואשתך מדפיסים את האוצרות, ראוי לכם לשמח עם זה מאד,
אשריכם ואשרי חלקכם!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כִּי שָׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד נִצְטַעֲרָתִי לְשִׁמְעַשְׂדֵּיךָ
לֹא תִקֵּן לָכֶם אֶת הָעוֹלָה, וְאֲנִי מִכְּטִיחַ לָךְ, שְׁתוֹךְ שְׁבוּעַ הַכֹּל יִהְיֶה
מִסֵּדֶר, כִּי אֲנִי לֹא יָכוֹל לְסַבֵּל כְּשִׁעוֹשִׁים עוֹלוֹת, וְאֲנִי מִקְנֶה אֶל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִפְעַם הַבָּאָה נִשְׁמַר עַל כָּל פָּרֵט וּפְרֵט.

נָא וְנָא רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ, וּרְאֵי לְחִזּוֹק גַּם אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמְנוּ, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם צָרִיכִים הִרְבָּה הַתְּחִזּוֹקוֹת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד צְרוּת וְיִסוּרִים, מְרִירוֹת וּמְכַאֲבִים, וְאֲשָׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה
לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר, וְזֶה הַנְּסִיּוֹן הַכִּי גְדוֹל שֶׁל הָאָדָם בְּזֵה
הָעוֹלָם, שְׁעוֹבְרִים עָלָיו מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא מְחִזֵּק
מֵעַמֵּד.

הַרְגִּילִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ אֶפְלוּ כַּמָּה דְבוּרִים, כִּי כָּל
דְבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָּרִים עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית,
הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשָׁרֵי מִי שְׁמִכְנִים אֶת
עֲצָמוֹ בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל בְּעַלְךָ, שְׁתַּהַיֶּה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כִּי שָׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אָפֿר   כד תשעה   בנחל   קפא

אַני מקנה מאד מאד להקדוש־ברוך־הוא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
בשורות משמחות בענין הדירות וכו'.

נא ונא ראה לסדר עם הנסיעה של אומן עם ידידנו ... גרו יאיר,
כי פשוט הם עניים ואביונים, והם הוציאו צ'קים, ועכשו הולכים
לפרט להם את הצ'קים, ויפנסו בהוצאה לפעל, חס ושלום, חס
ושלום, ולכן ראה לעשות סוף וקץ לחוב הזה, ונפטר מזה פעם
ולתמיד, ועל־כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות בקשר עמו,
ולסדר את זה, כי מאד מאד כואב לי, שאני רואה איך שהם
בדחקות עצומה ואין להם כלום, ולכן תעשה כל מיני פעולות
ומאמצים לשלם להם, ואפלו חצי או שלישי, אבל שקבר יוכלו
לכסות את הצ'ק, כי מסכנים עובר עליהם מה שעובר.

נא ונא הרגל את עצמך להיות בכולל של הרב ... גרו יאיר,
שלומדים שם משעה עשר עד שעה אחת בהתמדה גדולה, ובזכות
למוד התורה תראה איך שיתרחב לך בגשמיות וברוחניות גם יחד.

נא ונא תכניס את עצמך לגמרי באמונה הקדושה, כי מי
שמכניס את עצמו בתוך האמונה, נמשכת עליו ברכה והצלחה בכל
מעשה ידיו, כי האמונה היא הברכה, כמו שקתוב (משלי כח, כ):
"איש אמונות רב ברכות".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשעה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים, כ"ו שבט ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע, שנכנסת
ללמד במדרשת "נר מלכה", יעזר הקדוש־ברוך־הוא שתצליחי
בלמודים מאד, כי הרבנית ... שתחיה, היא אשיות מיחדת, ויש לה
חוש גדול להעביר שעורים.

קפב אָשֶׁר כַּד תִּשְׁעוּ — כַּד תִּשְׁעוּ בְּנַחֵל

אֹדוֹת הַשְּׁדוּף, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּגְּמְרֵי מֵה שְׁיֹתֵר מֵהַר, וְיִהְיֶה הַזּוּיג הַנִּכּוֹן מֵהַשָּׁמַיִם, הַעֲקֹר אֶל תְּפִלֵי בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי בְּיָדַי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה שְׁתַּחֲאָרְסִי בְּקִרְוֹב מְאֹד, וְאַחֲר־כֵּן לְהִתְחַתֵּן.

נָא וְנָא הַרְגִילִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלַי וְיִתְבַּרְךָ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ — הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׁרָגִיל בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּד תִּשְׁעוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחִיו נִצַּח.

בְּאֵתִי לְאֲחֵל לְכֶם בְּרַכַּת "מִזֵּל-טוֹב" חַמָּה וּלְכַבִּית עַל הַלְדַת הַבֶּן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזַכֶּה לְהַצְטַרֵף בְּשִׁמְחַתְכֶם, וְלִהְיוֹת בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, עַל הַבְּרִית.

הַעֲקֹר תוֹדוֹ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל גְּדֹל הַחֶסֶד חַנּוּם שְׁעָשָׂה עִמָּכֶם, כִּי כְּשֶׁנּוֹלָד בֶּן, צְרִיכִים לְהוֹדוֹת וְלְהִלֵּל וְלְשַׁבַּח וּלְפַאֵר אֶת הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, כִּי תִינּוֹק בָּא — בָּא כְּכֹר עִמּוֹ, כְּשֶׁנּוֹלָד בֶּן, הוּא מְאִיר אֶת הַבֵּית, וְהוּא יְבִיא גַם אֶת הַפְּרִנְסָה בְּתוֹךְ הַבֵּית.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּד תִּשְׁעוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ז.

אֲשֶׁר   כד תשעה   בְּנַחֵל   קפג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיַחֲיוּ נֹצַח.
מָאד ... שְׂיַחֲיוּ נֹצַח.

בְּאֵתִי לְאַחַל לָכֶם בְּרַכַּת "מִזֵּל-טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית עַל הַלְדָת
הַנֶּכֶד אֲצֵל בְּנֹכֶם ... גֵּרוֹ יְאִיר, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזֹכָה
לְהַשְׁתַּתֵּף בְּשִׁמְחַתְכֶם, וְלִהְיוֹת אִתְּכֶם בְּיַחַד בְּסַעֲדַת הַבְּרִית.

חֲזַק וְאַמֵּץ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, כִּי הָאַמוּנָה הִיא הַיְסוּד אֲצֵל
הָאָדָם, וְאִסוּר לְהַשְׁכֵּר מְשׁוּם דְּבָר, וְאִפְלוּ שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם כָּל
מִינֵי בְּעִיּוֹת פְּרִנְסָה, בְּרִיאוֹת וְכוּ' וְכוּ', צָרִיף לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ
יְתַבְרַף, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יְתַבְרַף כָּלֵל, וְכִפִּי
שְׂאָדָם מְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ בְּזָה, מְצַלִּיחַ דְּרַכּוֹ תָּמִיד.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקַשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ בַחַיִּיכֶם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַף, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר מְשַׁפְּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיַחֲיוּ נֹצַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וּמָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִכֶּם,
אֵיף שְׂאֵתֶם מְסַתְּדִרִים, וְאֵיף שְׂאֵתֶם חַיִּים בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוּלָה, וְזֶה
אֲצֵלִי הַיְסוּד וְהַעֲקָר.

נָא וְנָא אֵל תְּבַלְבְּלוּ אֶת עֲצָמְכֶם מְשׁוּם דְּבָר, כִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא לֹא יַעֲזֹב אִתְּכֶם בְּעַנְיַן הַדִּירָה, וְכִמוֹ שְׂעֲשֵׂה לָכֶם נְסִי נְסִים וְנִסִּים
נְגִלִים בְּעַנְיַן הַחֲתָנָה, כֵּן יַעֲשֵׂה לָכֶם נְסִים נְגִלִים בְּעַנְיַן הַדִּירָה.

אוֹדוֹת הַכּוֹלֵל, לְדַעְתִּי ... גֵּרוֹ יְאִיר, תְּפַנֵּס לְכוֹלֵל שֶׁל הָרַב ...
גֵּרוֹ יְאִיר, וְשֵׁם תְּלַמֵּד בְּהַתְמַדָּה, אוֹ אִם אֵתָה רוֹצֵה לְהִיּוֹת יוֹתֵר
עֲצָמָי לְלַמֵּד אֶת הַלְמוּדִים שְׁלָךְ, אֲזוֹ תִשָּׂאֵר בְּכוֹלֵל שֶׁל הָרַב ... גֵּרוֹ

קפד אשר כד תשעט — כד תשפ בנחל

יאיר, העקר אל תבלבל את עצמך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתצליח דרךך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשעט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים, כ"ו שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי העקר לי מאד ... גרו יאיר.

כפי הנראה אני בא לשבת ליבנאל, ותודיע את זה לאנשי שלומנו, כך סבב הקדוש-ברוך-הוא, שאסע פתאם, והכל מאת השם יתברך.

לכן ראה להכין לי כל מיני ספרים, ואני אשלם לך, וכל המרבה — הרי זה משבח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשפ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים, כ"ו שבט ה'תשנ"ז.

ושלום וברכה אל ... שתחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער עם מה שספרת לי מהבן, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לו רפואה שלמה, אבל לדעתי, הוא צריך לקחת פדורי הרגעה, וזה היום שום דבר, כי במצב כזה, ההכרח לתת לבן פדור שירגיע אותו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שיהיה לכם כל טוב בחיים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שְׂיַחֲיוּ נֹצַח.

מָאד מָאד נִזְדַּעְזַעְתִּי לְשִׁמְעַת אֶת הַבְּשׂוּרָה הַמְּרָה בַּפְּטִירַת הָאָב ... עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁהָיָה יְהוּדֵי עִם לֵב חָם, וְחָבַל עַל דְּאָבְדִין, וְהִנְנִי מִנַּחֵם אֶתְכֶם בְּתוֹךְ שְׂאֵר אַבְלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם, וְלֹא תִדְעוּ עוֹד מִצְעַר.

הַמְּאָחַל לְכֶם נְחֻמָּה בְּכַפְלִים...

כד תשפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בִּיבְנֵי אֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵנִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁכָל אֶחָד מִכֶּם יוֹדִיעַ בְּבֵיתוֹ, שְׂבִיּוֹם חֲמִישִׁי בְּעָרֵב בְּשַׁעַת שְׁמוֹנָה וְחֲצִי בְּדִיּוֹק, אֲנִי רוֹצֵה לְדַבֵּר אֲלֵיְהֶן עֲנִינִים מָאד מָאד נְחוּצִים הָעוֹמְדִים עַל הַפָּרֶק, וְאֲנִי מָאד מָאד מְבַקֵּשׁ, שְׂאֵף אַחַת לֹא תַעֲדֶר, כִּי הֵם דְּבָרִים מָאד מָאד נְחוּצִים לְדַבֵּר מֵה שְׁנוּגַע לְקַהֲלָתֵנוּ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלָל בְּעֵדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תְּמִיד.

הַמְּאָחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשפג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"ז שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה רק להיות חזק באמונה פשוטה בו יתברך, כי אין טוב מאמונה, ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי אמונה יסלח לך הקדוש-ברוך-הוא; ולכן בזה שבר ישראל מתחזק באמונה בו יתברך, הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על כל עוונותיו, וצריכים תמיד לדבר מאמונה, כי כף אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מד): האמונה תולה בפה של אדם, כמו שכתוב (תהלים פט): "אודיע אמונתך בפיי", ויש לומר, שזה גם (תהלים קטז, י): "האמנתי כי אדבר", על-ידי דבור זוכים לאמונה ברוחה ומזככת, אשרי מי שחזק בזה!

הדורש שלומך באהבה רבה...

כד תשפד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים, כ"ח שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק עצמך ביתר שאת וביתר עז, ושום דבר בעולם שלא ישבר אותך. והחכם מפל האדם אומר (משלי יז, כח): "גם אויל יחריש חכם יחשב", ואמרו חכמינו הקדושים (פסחים צט): יפה שתיקה לחכמים קל וחרמר לטפשים; ואמר התנא הקדוש (אבות ג,

(ג): סִיג לַחֲכָמָה שְׁתִּיקָה; בְּזֶה שְׁאֵתָה שׁוֹתֵק, אֵף אֶחָד לֹא יוּכַל לָךְ, וְכִמּוֹ שְׁאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (ספֿר-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן לה): מִי שֶׁהוּא עֲצוּר בְּמַלְיָן, לֹא יוּכַל אוֹתוֹ שׁוּם אָדָם; בְּרַגַע שְׁאָדָם שׁוֹתֵק, אֵף אֶחָד לֹא יוּכַל לְנַצַּח אוֹתוֹ, כִּי עַקֵּר הַנִּצְחוֹן בֵּהַחַיִּים — כְּשֶׁאָדָם שׁוֹתֵק, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצַּל מְלִשׁוֹן-הַרָע וּרְכִילוֹת הַחַמּוּרָה מְאֹד, וְלִכְן תִּקַּח לְעֲצֻמָּךְ דֶּרֶךְ שֶׁל שְׁתִּיקָה, וְכִמּוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים הַקְּדוּשִׁים (חֲלִין פֿט.): מָה אֲמַנּוּתוֹ שֶׁל אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה? יִשְׁתַּק, יוּכַל אֵף לְדַבְּרֵי תוֹרָה וְכוּ', עַיִן שָׁם; הֵינּוּ רַק בְּדַבְּרֵי תוֹרָה מִתּוֹרָה לְדַבֵּר, וּבְדַבְּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, בְּזֶה יִרְבֶּה לְדַבֵּר עִם כָּל מִי שֶׁנִּכְנַס אֵלָיו, אֲבָל לֹא יוֹתֵר וְכוּ', לֹא לְהַפְגִּס עִם אֵף אֶחָד בְּוִפּוּחִים, כִּי זֶה לֹא יוֹעִיל כְּלָל, כִּי מִי שֶׁבָּא לְהִתְנַפֵּחַ עִמָּךְ וְכוּ', הָרִי רוּצָה לְהִרְאוֹת שֶׁהֲצַדֵּק עִמּוֹ וְכוּ', וּמָה צָרִיךְ אֵת זֶה? יִלְךְ כָּל אֶחָד כְּפִי דַרְכּוֹ, וְלִכְן מָה אֵתָה צָרִיךְ לְכַפּוֹת דַּעְתָּךְ עַל הַזּוּלָת? הַשׁוֹמֵעַ — יִשְׁמַע וְיִקְבַּל, וְהַחֲדַל — יִחְדַּל. רַבְּנּוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד) בְּעֵינַיִן נִקְדַּת הַחֲבֵר: "וּמִקְבָּלִין דִּין מִן דִּין", הֵינּוּ שֶׁכָּל אֶחָד מְקַבֵּל אֵת נִקְדַּת הַחֲבֵר, אֲבָל לֹא כְּתוּב: "וְנוֹתְנִים דִּין לְדִין", אֲנִי צָרִיךְ לִתֵּן לָךְ אֵת נִקְדַּתִּי, וְהֵבֵן דְּבָרִים אֵלָיו לְעַבְדָּא וּלְמַעֲשֵׂה, אִז תִּצְלִיחַ בְּעוֹלָם הָעוֹבֵר הַזֶּה, שֶׁכָּל אֶחָד רוּצָה לְהִתְנַשֵּׂא עַל הַזּוּלָת, וְאֵינּוּ יוֹדֵעַ וְאֵינּוּ שָׁם לֵב כִּי יִמְיוֹ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כְּאֵן, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים מִכְּאֵן וְכוּ', הַזְמַן כְּלִי-כֶף קָצָר, וְאֵיךְ יִשׁ לְאָדָם זְמַן לְכָל הַשְּׁטִיּוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁל הַתְּנַשְׂאוֹת עַל הַזּוּלָת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשפה.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים, כ"ח שְׁבַט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֵת מִכְתָּבְךָ.

קפח   אָשׁר   כד תשפו   בַּנְחָל

ראה לחזק עצמך במדת הסבלנות, שאין לך מדה טובה ממנה, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה): על-ידי אמונה — זוכה לאריכת אפים, להאריך אפו על כל מה שעובר עליו, פי בזה העולם עוברים על כל אחד משברים וגלים, וצריכים רק להתחזק ולא לפל במדת הגבורה, שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עב), שזה היצר הרע להכניס באדם גבורה, הינו פעם וכו', אשרי מי שמחזק עצמו באמונה, לידע שכל מה שעובר עליו זה לטובה, ועל-ידי-זה יוכל לסבל כל מה שעובר עליו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשפו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים, כ"ח שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאד, ואל תתן שהסמ"ך-מ"ם ישבר אותך. רבנו ז"ל צעק בקול חזק ואמץ מאד: "אין שום יאוש בעולם כלל" (עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עח): אין דבר בזה להתיאש; ולכן אפלו שפך עבר עליך מה שעבר, דע לך, שאין דבר בזה — "אני לא יכול יותר", "אני שבור ולא יכול לקום מנפילתי", וכדומה דבורים כאלו וכו', דע לך, פי הכל הסתת הסמ"ך-מ"ם, שרוצה לשבר אותך, ולהכניס בך יאוש ורפיון ידים, ולכן אל תתן לו שישבר אותך, קח את עצמך בידיך, ותתחיל לדבר עמו יתברך בשפת האם שלך, ותבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, וכמוכן הדבר הראשון צריכים לבקש על שמחה, אשר אין טוב מזה, שמחה זהו הקדשה, ככל שאדם יותר שמח, יותר נכלל בקדשה, ולהפוך — עצבות ומרירות ודפאון — זוהי הטמאה, וככל שאדם שורה בעצבות ובמרירות ודפאון, פמו-כן הוא נמצא בעמק הטמאה והקלפות והסטרא אחרא, ולכן הדבר הראשון לחזור בתשובה —

אָשׁוּר   כד תשפז   בנחל   קפט

רק לעבד על נקודת השמחה, ולבקש ביום ובלילה רק על השמחה, וכשתהיה לו שמחה — יהיה לו כפר הכל, כי במדת השמחה כפר כלול הכל, כי כשאדם בשמחה, מתרחבת לו דעתו ושכלו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'), ואז כפר זוכה לשוב הדעת, ותכף-ומיד כשאדם זוכה לשוב הדעת, אזי כל החיים שלו הולכים בצורה אחרת לגמרי, וכבר אף פעם לא יהיה בכעס, ואף פעם לא יהיה עצבני, כי חבל להוציא את העצבים על הבלי העולם הזה, עולם עובר וכו'.

ראה להתמיד בלמוד התורה הקדושה, וכלל זה תקח בדרך — כל זמן שאדם אוהו בתורה, הוא אוהו בעץ החיים, כי התורה היא אילנא דחיי, אשרי מי שאינו מטעה עצמו בזה העולם כלל.

טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד שעשה עמנו, שזכנו להתקרב אל רבנו ז"ל, שהוא מלמדנו איך לעבר את זה העולם בשמחה עצומה, ולעשות את רצונו יתברך בקיום מצוותיו, ולעשות לו יתברך נחת רוח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

כד תשפז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים, כ"ט שבט ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אחרי ששמעתי הכל וכו', איעצך ויהי אלקים עמך. שתק, שתק, אחי! ואז הקדוש-ברוך-הוא יפיל כל שונאיך תחתך.

רק חזק להיות בשמחה, ואז השכינה תשרה עליך, וכמאמרם ז"ל (שבת ל.): "שמחים" שנהנו מזיו השכינה, אם אדם שמח, סימן שהוא נהנה עכשו מזיו שכינת עזו יתברך, וכשהשכינה עמך, אזי

קצ אֲשֶׁר כד תשפח — כד תשפט בנחל

תפלוּתֵיךָ תתקבלֶנָה לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (ספֿר-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן פֵּא): תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּשִׂמְחָה, הִיא עֲרֵבָה וּמְתוּקָה אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כד תשפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ט שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמֶךָ בְּכֹל מָה שֶׁתּוּכַל, וּשְׁמֹר עַל פִּיךָ, וְכִף תִּשְׁמֹר אֶת נַפְשְׁךָ, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר הַחֶכֶם מְכַל הָאָדָם (מְשָׁלִי כֹא, כג): "שְׁמֹר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ שֶׁמֶר מְצֻרוֹת נִפְשׁוֹ", כִּי אָדָם שֶׁאֵינוֹ מְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם אֲנָשִׁים, מְכַבְּדִים אוֹתוֹ בְּיֹתֵר, וְכַעֲיִן שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים צ.ט): שְׁתִּיקָה יָפָה לְחֲכָמִים, קַל וְחֹמֶר לְטַפְּשִׁים, כִּי בְּזֵה שֶׁאַתָּה שׁוֹתֵק, אַתָּה מְרַאֶה שֶׁאַתָּה לֹא גּוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וּבְזֵה יִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אֶזְרוֹ, שֶׁיְהִיוּ נֹעֲשִׂים כְּלֹא מִמֶּשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כד תשפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ט שְׁבֹט ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבֶךָ.

מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁאֵל יִשְׁטוּ אוֹתְךָ בְּדַבְּרֵי הֶבֶל וְכוּ', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (אִיּוֹב טז, ג): "הִקְיָן לְדַבְּרֵי רוּחַ" וְגו'.

דַּבֵּר רַבְּנוּ ז"ל זֶה רַק תּוֹרָה תְּפִלָּה וְעֲשִׂיתָ חֶסֶד, מְלַבֵּד זֹאת הַכֹּל הֶבֶל הֶבְלִים וְרַעוּת-רוּחַ מִמֶּשׁ.

אֲשֶׁר כִּד תִּשְׁעַ — כִּד תִּשְׁאַ בְּנַחֲל קִצָּא

הַמִּפְתַּח בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב זֶה הַתְּבוּדָדוֹת, לְהַגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר
עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר עוֹשֶׂה רֶשֶׁם לְמַעֲלָה.

לֹא כָּל מְשַׁע שְׁעוֹשֶׂה וּמִתְנַהֵג בְּשִׁגְעוֹנוֹת נִקְרָא 'עוֹבֵד', הוּא
נִקְרָא "מְשַׁע", פְּשוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּטוֹב וּבְנֻעִימִים...

כִּד תִּשְׁעַ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַק חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְתִרְאַה שְׁשׁוּם דְּבַר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ,
וּמִכָּל שְׂכָן שְׁלֹא שִׁפִּילוּ אוֹתְךָ בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, שְׂזֵה גְרוּעַ מֵהַכֹּל,
כִּי אָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְהִיּוֹת בְּגִדְלוֹת הַמַּחִין, וְלִידַע שֶׁהַכֹּל בְּכֹל מִכָּל
מְשַׁח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי נִכְלָל בּוֹ, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי
רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א) אֱלוֹי יִדְעָתִיו הֵייתִיו, הֵינּוּ בְּזֵה
שְׂאָדָם יוֹדַע שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, בִּידְיעָה זֹה, הוּא נִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כִּד תִּשְׁאַ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּשְׁמַר מְאֹד מֵהַ שְׂאֲתָה אוֹכֵל,
כִּי הַיּוֹם מוֹפֵץ הַשּׁוּק עִם טְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת, וְאוֹי וְאַבוֹי מִי שְׁנִכְשָׁל

באכילת טרפופות ונבלות, שזה מאד מאד חמור, כי הרמב"ם אומר (אגרת תימן): מי שנכשל באכילת טרפופות ונבלות, הדם שלו נתעכר, וכבר קשה לו לקבל אמונה, ולכן צריכים לשמר מאד מאד מה אוכלים וכו', ואיזה הכשר יש על המוצר וכו', ובפרט בשר צריכים לשמר יותר ויותר, כי השוק מופץ עם נבלות וטרפופות, ואוי לו למי שנכשל בזה, ואין עצה על זה, רק להרבות בתפלה ובקשה אליו יתברך, ולכן מאחר שנכשלת וכו', תראה לבקש את הקדוש־ברוך־הוא בכל יום שימחל לך, ובנדאי אם אדם מתודה להקדוש־ברוך־הוא, ומספר לו, שזו לא היתה אשמתו שנכשל וכו', הקדוש־ברוך־הוא ימחל לך, כי אין עוד דבר יותר חשוב מדודי דברים, כמאמרם ו"ל (תורת כהנים בחקתי): אמר הקדוש־ברוך־הוא, שמיד שהם מתודים על עוונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם, שנאמר (ויקרא כו): "והתודו את עונם ואת עון אבותם במעלם אשר מעלו"; עם כל זאת הייתי מיעץ לך מהיום והלאה להיות רגיל בתפלה זו, כדי להזהר לא להכשל בטרפופות ונבלות על להבא.

תפלה להנצל מאכילת טרפופות ונבלות ממוהרנ"ת ו"ל

רבונו של עולם, חוסה עלי ועל נפשות בני ביתי, ותשמרנו ותצילנו ברחמיך הרבים ממאכלות אסורות. ולא יבוא לתוך פינו שום דבר האסור לנו. ולא נכשל לעולם בנבלות וטרפופות, אפלו בשוגג ובאנס. ותציל אותנו ברחמיך משוחטים, שאינם הגונים. ותפריש אותנו ותבדיל אותנו מכל מיני נבלות וטרפופות דאורייתא ודרבנן, ותזמין לנו ברחמיך תמיד שוחטים הגונים וכשרים, ותהיה עמך תמיד, ותשמר אותם ואתנו, שלא יפלו עמך ישראל על ידם לעולם בנבלות וטרפופות, חס ושלום. ותעזר להשוחטים שיכוננו תמיד היטב בברכת השחיטה, באפן שיזכו להעלות הנפש המלבש בהחי, מחי למדבר, עד שיעלו כל הנפשות העשוקות המגלגלות בחיות ובעופות ובהמות אל השכינה, ויהיה נעשה יחוד קדשא בריך הוא ושכנותיה על ידם, ונזפה שיהיה נמשך על־ידי־זה עלינו שפע טובה וברכה ורחמים וחיים ושלום, ונזפה לפרנסה טובה בכבוד, בלי שום יגיעה וטרחא וטרדא כלל. אבינו שבשמים, גומל לחיבים

אָשֶׁר   כּד תּשַׁצּב   בְּנַחֵל   קִצָּג

טוֹבוֹת, גּוֹמֵל חֲסִדִים טוֹבִים, אֶתְּה יוֹדֵעַ שְׂאִין בְּנו כַּח לְשֹׁמֵר עֲצָמָנוּ
מִשׁוֹחֲטִים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים הַמְּצוּיִים עֲכָשׁוּ הַרְבֵּה מְאֹד, וְאִין מִי
שְׂיַעֲמֹד בְּעַדְנוּ, וְיִשְׁתַּדֵּל בְּתַקוּן נַפְשׁוֹתֵינוּ, וְיִצִּיל אוֹתָנוּ מִפָּגַם
הַשׁוֹחֲטִים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים, הַגּוֹרְמִים מֵה שְׂגוֹרְמִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֹךְ, וְלְמַעַן שְׂכִינַת עֲנֶךָ,
וְלְמַעַן אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וְלְמַעַן כָּל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים,
וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ וְהַצִּילְנוּ וּמְלַטְנוּ מִשׁוֹחֲטִים רָעִים, מִשׁוֹחֲטִים
שְׂאִינָם הַגּוֹנִים. וְשְׂמַרְנוּ תְּמִיד, שְׁלֹא יִבּוֹא לְתוֹךְ פִּינוּ שׁוֹם מְכַשׁוֹל
נִבְלָה וְטָרְפָה, כִּי אֶתְּה "כָּל תּוֹכֵל וְלֹא יִבְצָר מִמֶּךָ מְזִימָה", וּבְיַדְךָ
הַכֹּל. וְאֶתְּה יָכוֹל לְשֹׁמֵר אוֹתָנוּ גַם עֲכָשׁוּ בַּדּוֹרוֹת הַלְלוּ מִנִּבְלוֹת
וְטָרְפוֹת וּמִשׁוֹחֲטִים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים. חוּס וְחַמֵּל עָלֵינוּ, לְמַעַנְךָ וְלֹא
לְמַעַנְנוּ, וְקַדְשָׁנוּ בְּקִדְשֶׁתְּךָ, וְהַבְּדִילְנוּ מִן מַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת, כְּמוֹ
שְׂפָתוֹב: "וְאֲבָדִיל אֶתְּכֶם מִן הָעַמִּים לְהִיּוֹת לִי", וְנִזְכָּה לְקִיָּם מִקְרָא
שְׂפָתוֹב: "וְאֲנִשִּׁי קִדְשׁ תִּהְיוּן לִי, וּבִשְׂר בְּשִׁדָּה טָרְפָה לֹא תֹאכְלוּ,
לְכָלֵב תִּשְׁלִיכוּן אוֹתוֹ", וּכְתִיב: "וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים, כִּי
קְדוֹשׁ אֲנִי". וְיִקִּים מִקְרָא שְׂפָתוֹב: "טָרֶף נִתֵּן לִירְאִיו, יִזְכּוּ לְעוֹלָם
בְּרִיתוֹ", יִהְיוּ לְרֵצוֹן אֲמָרֵי כִּי וְהִגִּיוֹן לְכִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי,
אֲמֵן סְלָה.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאִנִּי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַּהֲיֶה לְךָ הַצִּלָּחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
— תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצִּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תּשַׁצּב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר תְּרוּמָה, ג' אֲדָר־א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אני מאד מאד מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך וכו' מה אמר לך! קשה מאד מאד להאמין לאשה, פי כף אמרו חכמינו הקדושים (קדושין פ:): ונשים דעתן קלות עליהן; ומוכא בתוספות (קדושין פ:): דבור המתחיל: פי היא מעשה דהיא איתתא דהיה עובדא ואפיקתיה — פרש רבנו חננאל, מעשה באשה אחת שהיתה בוכה ומתאוננת על קבר בעלה, והיה שם אדם אחד, שהיה שומר תלוי אחד, וצוה לו המלך לשמרו, ובא אצל האשה ופתה אותה, ושמעה לו, וכשחזר אצל התלוי — לא מצאו, והיה מצטער מאד מפחד המלך. אמרה לו האשה: אל תירא, קח בעלי מקברו ותלהו במקומו, ואפיקתיה לבעלה ותלהו, הרי לך שאפלו בשעת אנינות נתגבר יצרה עליה; וצריכים רחמים רבים על דבר זה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהכל יתהפך לטובה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשצג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, ג' אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! אין עוד דבר יותר חשוב מלמוד גמרא, ואשרי מי שמתמיד בלמוד גמרא, שאין למעלה מזוה, פי באמת מוכא בדברי מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, אפוטרופוס, הלכה ג'), שכל הקולות ששומעים מבני אדם, הם בכלל שמיעת נגינת ממנגן רשע, שמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ג'), שלשמע נגון ממנגן רשע, קשה לעבודת השם יתברך; והתקון לזה — ללמד גמרא

אֲשֶׁר   כד תשצג   בְּנַחֵל   קצה

ובכפרט בלילה. ולכן ראה להתמיד בלמוד גמרא, ואף שאני יודע
 שאתה טרוד מאוד מאוד, עם כל זאת הייתי מיעץ לך, ראה
 על-פל-פנים ללמד בכל יום את הדף היומי, כי דף גמרא ליום —
 זו חיות לגפש, ואשרי מי שחוטף בכל יום דף גמרא אפלו בגרסא,
 ואין לתאר ואין לשער את המעלה הנוראה הזו של למוד דף גמרא
 ביום, והרב הקדוש רבי שלמה מזוויל זי"ע אמר: כשאדם אינו
 לומד כל יום דף גמרא, הפנים שלו נעשים צורה של חיה ובהמה
 וכו'. ולכן אשרי מי שזוכה לחטף בכל יום דף גמרא, שזה מזכך
 את האדם, וכל זמן שאדם חזק ללמד בכל יום דף גמרא, זה שמור
 אותו מפל רע. ונחמינו הקדושים אמרו (סנהדרין כד.): במחשכים
 הושיבני כמתי עולם, אמר רבי ירמיה: זה תלמודה של בבל;
 ולכאורה, איך יכולים לומר על תלמוד בבלי את הלשון הזו,
 שהושיבני בחשך עולם? אלא הפרוש הוא אחרת, דיקא
 מחמת שאנחנו נמצאים בגלות מרה מאד, שחשף לנו ולא אור,
 והושיבו אותנו במחשכים, ואנחנו נדמים בגלות כמו מת, מה יכול
 להחיותנו? על זה אמר רבי ירמיה, זה תלמודה של בבל, הינו ללמד
 הרבה תלמוד בבלי. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ריד),
 שהקלפה המחטאת את העולם בכל מיני לכלוך נקראת ליליית,
 שעולה כמספר תלמו"ד, ועל-ידי למוד תלמוד מבטלים אותה
 לגמרי, והשם של הקלפה נקרא על שם ילה, שאדם מילל מרב
 צער ומרירות שעובר עליו, ומאבד לו את הרצון לשוב אליו ותברך,
 וכן נקרא על שם לילה, שאז הוא זמן חשך, ועל-ידי למוד תלמוד,
 מאיר לו הלילה, בסוד (תהלים קלט): "ולילה ביום יאיר", ולכן אשרי
 מי שלומד תמיד גמרא, שהיא תלמוד, שעל-ידי זה יאיר לו אפלו
 בגלותו המר, ויאיר עליו מלך הכבוד אורו ותברך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
 מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה
 — תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כַּד תִּשְׁצַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ד' אֲדָרָא' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן מ"ט), שְׂמַחְשִׁבוֹת טוֹבוֹת הֵם הַיֵּצֵר טוֹב, וּמַחְשִׁבוֹת רָעוֹת הֵם הַיֵּצֵר הָרַע. וְלִכְּנֵן תִּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וּבְמַחְשָׁבָה זֹה תִּמְיֵד תִּלְךָ, וְזֶה יִטְהַר אוֹתְךָ מִהַכֵּל, כִּי כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל רַק חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִדְּבַק בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְנִצּוֹל מִכָּל רַע, אֲשֶׁרִי הָאָדָם שׁוֹזָכָה לְהִכְנִיס בְּמַח מַחְשָׁבָתוֹ תִּמְיֵד אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵּי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּמְצִיר לְפָנָיו אֵיךְ שֶׁהַכֵּל לְכֹל הוּא אֹרֶךְ הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאֹרֶךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תַּעֲנוּג כְּתַעֲנוּג הַזֶּה. וְדַע לָךְ, שְׂאֵם תִּחְדִּיר בְּמַחְשָׁבָתְךָ מַחְשָׁבָה זֹה, שְׂאֵין בְּלִעְדֵּי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, עַל-יְדֵי-זֶה יִמְשָׁף עֲלֶיךָ אֹרֶךְ גָּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד, כִּי הַמַּחְשָׁבָה יֵשׁ לָהּ כַּח גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כַּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצג): הַמַּחְשָׁבָה יֵשׁ לָהּ תִּקְוָה גָּדוֹל, וְאֵם תִּחְזֹק וְתִגְבֵּר מַחְשָׁבָתוֹ עַל אֵיזָה דָּבָר שְׁבַעוּלָם, יוּכַל לְפַעַל שְׂיִהְיֶה כֵּךְ, וְאִפְלוּ אֵם תִּחְזֹק מַחְשָׁבָתוֹ מְאֹד, שְׂיִהְיֶה לוֹ מְמוֹן, בְּוַדָּאֵי יִהְיֶה לוֹ, וְכֵן בְּכָל דָּבָר. רַק שְׂהַמַּחְשָׁבָה תִּהְיֶה בְּבִטּוּל כָּל הַהִרְגָּשׁוֹת. וְהַמַּחְשָׁבָה תִּקְיָפָה כָּל-כֵּךְ, עַד שְׂאִפְשֹׁר לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ בְּמַחְשָׁבָתוֹ מִמֶּשׁ, דְּהֵינּוּ שְׂיִרְגִּישׁ צַעַר הַמִּיתָה מִמֶּשׁ, עַל-יְדֵי שְׂיִקְבַּל עַל עֲצָמוֹ בְּדַעְתּוֹ שֶׁהוּא מְרַצָּה לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם בְּאֵיזוֹ מִיתָה שְׂתִּהְיֶה. וְאִפְשֹׁר לְחַזֵּק וְלִגְבֹּר הַמַּחְשָׁבָה כָּל-כֵּךְ, עַד שְׂבִשְׁעָה שְׂמִקְבַּל בְּמַחְשָׁבָתוֹ שֶׁהוּא מְרַצָּה לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְמוֹת עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, אֲזִי יִרְגִּישׁ צַעַר הַמִּיתָה מִמֶּשׁ; וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחְכְּנִיס בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְצִיר בְּמַח מַחְשָׁבָתוֹ אֵיךְ שְׂכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֹרֶךְ הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא עוֹמֵד בְּתוֹךְ הָאֹרֶךְ, אֲשֶׁר

אֲשֶׁר   כד תשצה   בַּנְּחָל   קצז

אין עוד תענוג יותר גדול מזה, והמחשבה הזו בעצמה תטהר אותו מכל רע.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשצה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה, ד' אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

פל-כך כואב לי, שעדין אתה רוק וכו', ולכן עצתי, שתקח קונטרס "מציאת-הזווג", ותעין בזה, ותקיים את כל מה שגאמר שם, ובפרט שתאמר את פרשת הנשיאים ארבעים יום, וכן את התפלות המובאות שם, ותראה שהקדוש-ברוך-הוא יעשה אתך נסים ונפלאות, כי מה שתפלה פועלת — שום דבר בעולם אינו פועל, עם כל זאת ראה לומר את התפלה הזו כל יום בבכייה ובדמעות שלישי, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפלתך.

רבנו של עולם, חוס ורחמל עלי, וזכני למצא את פת זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכן כבר להתחתן, כדי להנצל מעברות חמורות, אף מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד עכשו, נתקע מציאת זוגי, ואני נמצא בצער גדול מאד, כי אתה גלית על-ידי חכמינו הקדושים: כל השרוי בלא אשה שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה; ולכן הנני מתחרט על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבל על עצמי לחזור בתשובה שלמה, וגלית לנו על-ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני זהר, תקון

בנחל

כד תשצו

אָשׁר

קצח

עם כל דא דחזור בתשובה, חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנגי שב בתשובה שלמה, ולכן תזמין לי את בת זוגי, ואזפה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות רצונך מעתה ועד עולם אמן סלה.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתבשר לי בקרוב בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תשצו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה, ה' אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עצה כדי לצאת מכל הצרות שלך וכו', רק להיות בשמחה עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בך, וככל שתהיה יותר בשמחה, תזכה לצאת מהפח יקוש שנפלת אליו, וכבר כתב הרמב"ם (פ"ק ח', מהלכות לולב, הלכה טו): השמחה שישמח אדם בעשית המצוה ובאהבת האל שצוה בהן, עבודה גדולה היא, וכל המונע עצמו משמחה זו, ראוי להפרע ממנו, שנאמר (דברים כח): "תחת אשר לא עבדת את הויה"ה אלהיך בשמחה ובטוב לבב", וכל המגיס דעתו וחולק פכוד לעצמו, ומתכבד בעיניו במקומות אלו חוטא ושוטה, ועל זה הזהיר שלמה ואמר (משלי כה): "אל תתהדר לפני מלך". וכל המשפיל עצמו ומקל גופו במקומות אלו, הוא הגדול המכבד העובד מאהבה. וכן דוד מלך ישראל אמר (שמואל ב, ו): "ונקלתי עוד מזאת והייתי שפל בעיני", ואין הגדלה והכבוד אלא לשמח לפני השם, שנאמר (שם): "והמלך דוד מפזז ומכרכר לפני הויה"ה".

הלואי שתצית את רבנו ז"ל, ותהיה תמיד בשמחה, ועל-ידי-ך תצא מכל הצרות שנסתבכת בהן.

אָשֶׁר   כּד תּשׁצוּ   בְּנַחַל   קצט

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׁאֵנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׂתַּהַיֶּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
— תִּשְׁפִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תּשׁצוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ה' אָדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנֹכַח קַבְּלוּתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! קַבְּלוּנוּ מִתְּנָה מְרֻבָּנוּ ו"ל אֶת הָעֲנִיָּן שֶׁל הַתְּבוּדוֹת
וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֹזֵק בְּזֵה, וּבוֹרַח בְּכָל פַּעַם אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וּמִסַּפֵּר לוֹ יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רנ"ט): כְּשֶׁאָדָם
מִתְּבוּדָד וּמִפָּרַשׁ שִׂיחָתוֹ וְצִעְרוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמִתוֹדֶה וּמִתְחַרֵּט
עַל גְּדֹל הַפְּגָמִים שְׁעָשָׂה, אֲזִי גַם הַשְּׂכִינָה כְּנֹגֵדוֹ מִפָּרַשׁת לְפָנָיו
שִׂיחָתָהּ וְצִעְרָהּ וּמִנְחָמַת אוֹתוֹ, כִּי כָּל פָּגָם וּפְגָם שְׁפָגַם בְּנִשְׁמָתוֹ,
פָּגַם אֶצְלָהּ גַם-כֵּן כְּכִיכּוֹל, וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים כו'): "אֶת הַוְי"ה הָאֲמַרְתָּ
וְהַוְי"ה הָאֲמִירָךְ" וְכוּ', וְהִיא מְנַחֵמַת אוֹתוֹ שְׁתִּבְקֶשׁ תְּחַבּוּלוֹת לְתַקֵּן
כָּל הַפְּגָמִים; וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֵׁישׁ לוֹ שְׂכָל, וּבָא בְּכָל יוֹם אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְשׁוֹפֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אֶפְלוֹ שְׁעָשָׂה כְּבָר מַה
שְׁעָשָׂה וְכוּ', יִזְכּוּ שֶׁהוּא בֵּן שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּכְמוֹ שֶׁהֵבֵן אֵינוֹ
מִתְבַּיֵּשׁ מִהֶאֱבֵא, כִּף אָדָם אֵינוֹ צָרִיף לְהַתְּבַיֵּשׁ לְבוֹא אֶל הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא לְסַפֵּר לוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׁאֵנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׂתַּהַיֶּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
— תִּשְׁפִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשצח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה, ה' אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו ואיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

קשה לי מאד לכתב לך את הדבורים האלו וכו', אלא מאחר שאתה כותב, שמתגבר עליך יצרך בנאוף, רחמנא לישזבן, אמרתי לרוץ לפניהך בשורותים אלו.

הנה אמרו חכמינו הקדושים (קהלת רבה, פרשה ד', סימן יג) על הפסוק (קהלת ד, ח): "יש אחד ואין שני גם בן ואח, אין לו ואין קץ לכל עמלו, גם עיניו לא תשבע עשר, ולמי אני עמל ומחסר את נפשי מטובה, גם זה הבל וענגן רע הוא", "יש אחד" זה יצר הרע, "ואין שני" שאין לו בן זוג בעברה, "גם בן ואח אין לו" בשעה שהולך אדם לעבר עברה, אינו רואה שיש לו בן שימות בעוונותיו, ואינו רואה שיש לו אח שיתביש ממנו ולהתגנות בו, "ואין קץ לכל עמלו" במעשיו הרעים, "גם עינו לא תשבע עשר" — אלו מעשיו הרעים, "ולמי אני עמל" שלא להדבק בדרכיו, ומי שאינו עושה בן "גם זה הבל"; ולכן עצתי, שתכניס את הדבורים האלו בתוך לבך, כי מי ששקוע בנאוף וזנות וכו', ואינו נתעורר לצאת משמה וכו', לבסוף יתגלה קלונו ברבים וכו', ומה גם שיקבל מכה כזו, שלא חלם עליה וכו', אדם חושב שתמיד יהיה בריא, ויוכל לחטא ולעשות כל מה שלבו חפץ וכו', ואינו יודע, אשר פתאם יתפס אותו הרע והמחלות והחלאים רעים, או הילדים שלו יחלו, רחמנא לישזבן, ולכן אשרי מי שהוא איש, וחוזר בתשובה שלמה, ועוזב את כל השטיות לגמרי.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני

אֲשֶׁר   כד תשצט   בְּנַחַל   רא

מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שְׁתַּהֲיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
— תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תשצט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ו' אָדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! קִבְּלֵנוּ מְרֻבְּנוּ וְ"ל מִתְּנָה כָּל-כֶּף יָפָה, וְהִיא
הַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ, שְׁכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, עָלִיו
לְבוֹא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתוֹ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה לֹא יִהְיֶה לוֹ
שׁוּם דִּין לְמַעְלָה, כְּמוֹכָא בְּזִהָר (פְּנִיחָס רֵלֵא): מָאן דְּמִפְּרָשׁ חוֹבִיָּה בֵּי
דִּינָא בְּדִלִין מְנִיָּה בְּגִין דְּבַר גַּשׁ קָרִיב לְגַרְמִיָּה וְלֹא אֶתְדַן עַל פּוּמִיָּה
וְתוֹ לֹא שְׁבִיק לְמַקְטָרְגָא לְאוּלְפָא עָלֵיהּ חוֹבָא מוּמָא דְּבַר גַּשׁ יִקְדִּים
וַיִּמָּא, וְלֹא יִהִיב דּוּכְתָא לְאַחְרָא לְמִימַר, כְּדִין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
מְחִיל לֵיהּ, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (מְשָׁלִי כַח, יג): "וּמוֹדָה וְעוֹזֵב יִרְחֵם" [מִי
שְׁמִפְרָשׁ אֶת חֲטָאֵיו לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ שְׁמִתּוּדָה עַל חֲטָאֵיו, עוֹזְבִים
אוֹתוֹ בֵּית-דִּין שֶׁל מַעְלָה, וְאִין דְּנִים אוֹתוֹ וְכוּ', וּמַה גַּם כְּשָׁבָא
הַמְּקַטְרֵג לְקַטְרֵג עָלָיו, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלְחוֹ מַעַל פְּנָיו וְכוּ'].
זֶוּ הַמַּעְלָה שֶׁל אָדָם, שְׁזוּכָה תְּמִיד לְהַתְּבוּדָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִז נִתְקַיֵּם אֲצִלוֹ מֵאֲמָרָם וְ"ל
(סְפָרֵי שׁוֹפְטִים): כְּשֵׁישׁ דִּין לְמַעְלָה, אִין דִּין לְמַטָּה.

הַלְוֵאֵי שְׁתּוּכַל לְקַיֵּם אֶת זֶה, וְאִז תִּצָּא נְקִי מִכָּל חֲטָא מִזֶּה
הָעוֹלָם, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַצִּית אֶת רַבְּנוּ וְ"ל, וּמִתְּבוּדָה בְּכֹל יוֹם אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וּמִתְּנוּדָה עַל עוֹנוֹתָיו, וּמִסְפָּר לוֹ יִתְבָּרַךְ עַל כָּל צְרוּתָיו,
אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם..

כד תת.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה, ו' אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא יודע למה אתה חולק על אלו המפיצים את אור רבנו ו"ל בעולם וכו', לדעתתי, גם אתה היית צריך לעסוק בזה, כי זה תקון גדול לנשמה, כי כך מובא בדברי רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות גאוף, סימן מא): תקון להוצאת זרע לבטלה, שישתדל להחזיר בני אדם בתשובה; והנה מובא (ראשית חכמה, שער התשובה, פרק ג'): "וימהדברים שצריך השב לתקן, הוא לתקן אות ברית הפגום בהוצאת זרע לבטלה, שאין אדם בזמנו נצל ממנו בבחירתו" וכו', עין שם. ואם הראשית חכמה' שהיה תלמיד הרמ"ק זי"ע, שהיה בזמן האריז"ל, שזה כבר למעלה מארבע-מאות וחמשים שנה כותב כזה וכו', מה נאמר בדור הזה, שהפריצות עושה פרצות בנשמות ישראל, כי הקלפות וכו', מסתובבות ערמות ממש, רחמנא לישזבן, ומה יעשה הבן שלא יחטא, שכל הרחובות מלאים תמונות תועבה, שקוץ תעוב, זהים, ערם וכו' וכו', ואז לפני ארבע-מאות וחמשים שנה בעיר הקדש צפת, שהיתה עיר מלאה חכמים, קדושי עליון, ורוח-הקדש היתה שורה על העיר (ומלבד זאת להבדיל גם הערכיות הלוכו בצניעות גדולה מאד מכסות מראשן ועד רגלן, אשר לא היה שיה אפלו להסתפל עליהן), עם כל זאת הוא כותב לשון כזו, "שאין אדם בזמנו נצל ממנו בבחירתו", מה נאמר אגן בדור הזה, שהכל פרוץ, ויש כל מיני זבל ולכלוך על הרחובות, מלבד כל הפלי משחית וכו', שיכולים לראות בזה כל התועבות שבועולם, אין בחור שלא יהיה פגום בחטא המגנה הזה וכו', ולכן אשרי מי שמפיץ את אור רבנו ו"ל בעולם, ובפרט בין בני הנעורים, ומה

שְׁיַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנּוּ וְ"ל בֵּין הַנְּעַר, וַיַּחְזִיר אוֹתָם בְּתִשְׁבֻּהָ, מִבְּטָח
לוֹ שְׁיִמְחֲלוּ לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו אֲשֶׁר פָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שְׂתַהַיֶּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תּתּא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ו' אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבֶךָ.

בְּעֵינַי שְׁלָךְ וְכוּ', עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׁמוּבָא בְּסִפְר "זֶהָר חַי", פְּרוּשׁ
עַל זֶהָר לְךָ לְךָ, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ שָׁם: תִּדַע, כְּשִׁמְסַבֵּב אוֹתְךָ חֲלִילָה כְּמָה
מִחֲשָׁבוֹת רַעוֹת וְקִטְנוֹת, וַיִּסְוִיךְ וְדִין וְהִסְתְּרוֹת פָּנִים, וּמְרָה שְׁחוּרָה
עַל כָּלֵם, תִּדַע, שְׁשָׁם אֶתְךָ אֱלֹהוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֶף-עַל-פִּי שְׁנִפְלֵת
לְשֹׁאֵל תַּחֲתִית, בְּאֶמּוּנָה הַזֹּאת תִּקּוּם בְּיוֹתֵר שְׁאֵת וּבְיִתְרָ עַז, כִּי אֶתְךָ
עִמָּךְ אֱלֹהוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי נִקְדַּת אֲצִילוֹת מִתְפַּשְׁטָת עַד הַתְּהוֹם, וְלֹא
אֲשַׁתְּנֶי כְּכֹל אֶתֶר, "וַאֲיִן אֱלֹקִים עִמָּדִי" (דְּבָרִים לֵב, לט), אֱלֹהִים אֶתְרִים
חֲלִילָה, כִּי לֹא יִשְׁתַּנֶּה וְלֹא יִתְעַרְבוּ בּוֹ, כִּי הֵם בְּטִלִּים בְּלַתִּי מְצִיאוֹת,
לִית בְּהוֹ שׁוּם מִמְּשׁוֹת כָּלֵל כָּלֵל, וְאוּרוֹ יִתְבָּרַךְ מֵאִיר עַד נִקְדַּת
הַתְּהוֹם בְּלַתִּי שׁוּם שְׁנוּי, אֶלֶּא שְׁאֶתְהָ גְּרַמְתָּ לְךָ בְּמַעֲשֵׂיךָ הָרָעִים,
שְׁמַגִּיעַ לְךָ מְרוּרִית, כְּאֵלּוֹ כְּבִיכּוֹל, יֵשׁ בּוֹ שְׁנוּי וּפְרוּד, כִּי הוּא כֹל
יְכוֹל, אֶבֶל לְעִתִּיד יִתְגַּלֶּה לְעֵינַי כֹּל, כִּי הַכֹּל הוּא הוּא אֵינן סוֹף בְּרוּךְ
הוּא, וְכֹל הַצְּרוֹת וְהַרְעוֹת וְהַגְּלוֹת הַמְּרָה וְהִסְתְּרָה, הַכֹּל אֲנִי אֲנִי הוּא
לֹא אַחַר כָּלֵל, כִּי אֵינן שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַתִּי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַכֹּל הוּא
הוּא בְּלִי שׁוּם שְׁנוּי, וּבִידִיעָה זֹאת יִתְפָּרְדּוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אֲנָן, וְהָרַע גָּמוּר
כָּלָה וְאֶבֶד דְּלִית בָּהּ מְשׁוּתָא כָּלֵל כָּלֵל, וְדִי בְּזָה לְמֵאַמִּינִים

וּמְחַפִּים לִישׁוּעָה, צְפִיתָ לִישׁוּעָה, אֲשֶׁר־י מִי שְׁמִכְנִים דְּבָרִים אֱלוֹ
בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עֹז, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם
לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְתִהְיֶה חֲזָק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּעָבֵר עַל הַכֹּל.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ו' אָדָר־א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מֵאֵד מֵאֵד כּוֹאֵב לִי מֵה שְׁקָרָה וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אַתָּה צָרִיף
לְדַעַת, שְׁלֹא צְרִיכִים לְפָחַד מִשׁוּם קְלָלוֹת, כִּי כָּבֵר אָמַר הַחֲכָם מִכָּל
אָדָם (מְשָׁלִי כו, ב): "כְּצַפּוֹר לְנוֹד כְּדָרוֹר לְעוֹף, בֵּן קָלֵלֵת חָנָם לֹא
תִּבּוֹא", וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת קָלֵלָה, סִימָן ו') סוֹף, שְׁקָלֵלֵת
חָנָם יָשׁוּב עַל הַמְּקָלֵל; וְלִכֵּן אֵל תִּעֲשֶׂה עֶסֶק מִכָּל הַקְּלָלוֹת
שְׁמִקְלָלִים אוֹתְךָ, כִּי אֵין בְּזֶה כָּלוּם וְכוּ', וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ
(פְּסָחִים קי:): כָּלֵלֵא דְמִילְתָּא כָּל דְּקַפִּיד קַפְּדֵי בַּהֲדִיָּה וּדְלָא קַפִּיד לָא
קַפְּדֵי בַּהֲדִיָּה; הֵינּוּ אִם מַכְנִיסִים אֶת עֲצָמוֹ בְּפִתְחֵים מִכָּל מִינֵי קְלָלוֹת
וּלְחָשִׁים וְכוּ', אֲזִי יְכוֹל לְהִזִּיק לוֹ וְכוּ', אֲבָל אִם לֹא עוֹשִׂים שׁוּם
עֶסֶק מְזֶה, וְאֲדַרְבֵּה יוֹדְעִים שְׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ
בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה
מִעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא אֵינוֹ מְפַחַד
מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוֹלָם, כִּי עַל־יְדֵי תַקְוָה הַאֲמוּנָה שְׁיִשׁ בְּאָדָם, לֹא
יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם דְּבָר.

אֲשֶׁר כד תתג — כד תתד בַּנְחַל רה

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מִמֶּךָ אֶת כָּל הַדֵּינִים עַל-יְדֵי פֶלֶא
עֲלִיּוֹן, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ז' אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

שְׁמַעְתִּי שְׂרָצִיתָ לְדַבֵּר אֵתִי, אֲבָל עַד שֶׁנִּכְנַסְתִּי לְחֻדְרֵי לְרֵאוֹת
אֶת הַפֶּקֶס הִזָּה כְּכֹר שַׁבַּת אֲצֻלְכֶם.

בְּעֵינַי הַנְּתוּחַ וְכו', נִתְפַּלֵּל אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁישְׁלַח אֶת
מְלֶאךְ רְפָאֵל לִימִין הַרּוּפָא, וְהַכֹּל יַעֲבֹר כְּשׁוֹרָה, וְיִתְרַפָּא לְגַמְרֵי,
וְתִרְוָה רַב נַחַת דְּקִדְשָׁה מִמֶּנּוּ, וּמִכָּל יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם.

בְּעֵינַי הַנוֹעֵדָה, מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שֶׁתִּגְמַר עִם זֶה בְּיוֹם רֵאוֹנוֹ,
אִף שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתָּה טְרוּד, וְאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁכְּכֹר נִיכָל לְשַׁלֵּם לַנוֹעֵדָה
(כְּמוֹכֵן תּוֹרִיד כְּמָה שֶׁאַתָּה יָכוֹל, כִּי זֶה מְכַנֶּה צְבוּרֵי וְכו'), אֲבָל אֵיךְ
שֶׁהוּא הַעֲקָר שֶׁיִּגְמַר הַכֹּל בְּיוֹם רֵאוֹנוֹ, בְּאַפֵּן שֶׁתּוֹךְ שְׁבוּעָה ... יוֹכֵל
לְהַכְנִס לַעֲבֹד כְּכֹר.

נָא לְכַתֵּב פֶּקֶס מִיָּד כְּאֲשֶׁר מְסַתֵּימָת הַנוֹעֵדָה, וּמָה הִזָּה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כד תתד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ז' אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שְׁיִחְיֶה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי רוֹצֵה לְדַעַת אֶת שְׁלוֹם בְּנֶכֶם, וְאֲנִי מִתְפַּלֵּל אֶל

הקדוש-ברוך הוא, שהילד ... בן ... יבריא לגמרי, ויהיה צדיק ותלמיד חכם אמת, ותורה ונגלה תמיד יהיו על שלחנו.

נא ונא להודיעני תכף-ומיד במוצאי-שבת-קדש מה שלום הבן, כי איני מפסיק להתפלל עליו.

המאחל לכם שבת שלום...

כד תתה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תרומה, ח' אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיה נצח.

באתי לברך אתכם בברכת "מזל טוב" חמה על הברית שאתם הולכים להכניס את בנכם בבריתו של אברהם אבינו, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתרוו ממנו רב נחת, ויגדל צדיק ולמדן, תורה ונגלה במקום אחד.

נא ונא ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אתכם, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואתם צריכים לדעת, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ובנדאי הקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אתכם, וכמו שעשה עמכם נסים נגלים, אשר רק הקדוש-ברוך-הוא יודע אילו נסים עשה עמכם, בבחינת (תהלים קלו, ד): "לעשה נפלאות גדולות לבדו, כי לעולם חסדו", ואמרו במדרש, אשר יש נסים שבשר ודם אינו יכול לראות את הנסים, רק לעשה גדולות נפלאות לבדו, הוא יתברך לבדו יודע את הנסים שעשה עמכם, ואתם צריכים להודות לפניו יתברך על כל החסד חנם שעשה עמכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו ורפכם תמיד.

אֲשֶׁר   כד תתו   בַּנְחָל   רז

תִּדְעוּ שְׂאֲנִי אֶהְיֶה בְּנַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי אֶצֶל הַשְּׂמֵחָה שְׁלָכֶם,
וְאֵל תִּדְאָגוּ כָּלֵל, כְּאֲשֶׁר הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ יוֹדֵעַ אֶת זֶה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׂמַיִם...

כד תתו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ח' אֲדֵרָא' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... שְׂיִחְיָה נֶצַח.

הִנֵּה בְּדַבַּר הַשְּׂדוּף. מָה אִמַּר לָכֶם! מֵצֵד אֶחָד אֲנִי מְאֹד רוֹצֶה
לְזַרְזֹת אֶת הַשְּׂדוּף, שְׂיִהְיֶה כְּבָר בַּחֲדָשׁ הַבֹּא אֲדַרְב' וְכו', כִּי עוֹבֵר עַל
בְּנֹכֶם מִה שְׂעוֹבֵר וְכו', וּבַפְּרָט אַחַר הָאֲכֻזָּבָה, שְׁגַם לִי הִיְתָה אֲכֻזָּבָה
גְּדוֹלָה וְכו' וְכו', כְּאֲשֶׁר תְּבִינּוּ מֵעֶצְמָכֶם וְכו' וְכו', רְצִיתִי מְאֹד
לְחַתֵּנוּ, אָבֵל מֵצֵד שְׁנֵי צְרִיכִים עוֹד הַרְבֵּה לְדַבֵּר אִתּוֹ, שְׂיִהְיֶה בְּעַל
מִדּוֹת, וְשֵׁלֵא יִהְיֶה יְלָד קָטָן.

אוֹלֵי תִכְתְּבוּ לוֹ מִכְּתָב, אֲנִי מֵצֵדִי אֲחַנֵּךְ אוֹתוֹ בַּחֲדָשׁ הַזֶּה הַרְבֵּה
מְאֹד, בְּאִפְסוֹ שְׂיִוָּכַל לְהִקָּים בֵּית בְּקָרוֹב.

נָא וְנָא רְאוּ שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם גְּדוֹל וְאַהֲבָה עֲצוּמָה, כִּי סוּף
כָּל סוּף הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא סִבָּב וְגִלְגָּל עִמָּכֶם, שְׂתִהְיוּ בְּיַחַד, וְעַל-כֵּן
אַתֶּם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּיַחַד בְּאַהֲבָה,
אַחְוָה וְרַעוּת, כִּי מִה נִשְׁאָר מִהָאָדָם? רַק זֶה שְׂזוּכָה לְהִנְהִיג אֶת בֵּיתוֹ
בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

נָא וְנָא רְאוּ לְבַקֵּשׁ אֶת ... לְהוֹדִיעַ לָךְ מִה קָרָה עִם הַנּוֹעָדָה, וְאִם
זֶה עֵבֶר וְכו', אִם יֵשׁ כְּבָר רְשִׁיוֹן, כִּי אֲנִי רוֹצֶה מְאֹד לְבָנוֹת,
וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לִי, שְׂאֻזְכָּה לְבֹא וְלִגוֹר אִתְּכֶם בְּיַחַד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׂמַיִם...

כד תתז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ח' אֲדֵרָא' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיִחְיֶה נְצַח.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֶׁהִיְתָה לִי, כְּשֶׁרָאִיתִי אֶתְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה, סוּף כָּל סוּף אַתֶּם צְמוּדִים בְּתוֹךְ פְּנִימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׂתַמְּשִׁיכוּ לַחַיּוֹת בְּיַחַד כָּל יְמֵיכֶם בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, אִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֶר חֲזַק, וְאֵל תִּפְלוּ בְּדַעְתְּכֶם כָּלֵל, וְכָל שֶׁפֶן שְׁלֵא יְהִיָּה בְּיַנִּיכֶם רִיב אוֹ אֵי הִבְנוֹת, כִּי כָּל חֲפָצֵי וַיְצוּנֵי לְרְאוּת אֶצְלְכֶם רַק אֶת הַטוֹב, כְּאֲשֶׁר הִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יוֹדֵעַ בְּעֶצְמוֹ.

רְאֵה, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר, לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם, וְתַעֲשֶׂה וְתִקְבַּע לְעֶצְמְךָ שְׁעוֹר בְּמִקְרָא בְּפִרְשַׁת הַשָּׁבוּעַ, בְּאִפְּן שְׂתַסִּים בְּכָל שָׁבוּעַ 'שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגוּם' עִם פְּרוּשׁ רַש"י, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה מְסַגֵּל לְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְכֵן תִּלְמַד מִשְׁנֵיּוֹת פֶּרֶק אַחֵר פֶּרֶק, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה מֵה שִׂישְׁאָר מֵאַתְנֹו, וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעֶצְמְךָ קְבִיעוֹת חֲזָקָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם גְּמָרָא הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר כָּל דָּף וְדָף שְׂאָדָם לוֹמֵד בְּזֶה הָעוֹלָם, מְאִיר עָלָיו אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה בְּכָל יוֹם לְשִׁפְךָ שִׁיחַ וְתִפְלָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל עֶצְמְךָ וְעַל אִשְׁתְּךָ, שְׂתַזְכְּוּ לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שְׁל קִימָא, וְכֵן תְּבַקֵּשׁ גַּם עָלֵי, שְׂכַבְרֵי אֲזוּכָה לְבוֹא לְגוֹר אַתְכֶם בְּיַחַד.

נָא וְנָא רְאוּ שְׁנַיְכֶם בְּיַחַד לְהִיּוֹת בְּכָל מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ אֶצְל יְדִידְנֹו ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, אֲשֶׁר זֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ לְלַמֵּד אֶת הַהִלְכוֹת הָאֵלוּ הִלְכוֹת טְהָרָה, אֲשֶׁר הֵם בְּכִרְיִתוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִזְהַר לְלַמֵּד אֶת הַהִלְכוֹת הָאֵלוּ.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרִכָּה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תרומה, ח' אדר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... נְרוּ יְאִיר.

מה אמר לך, ידידי היקר! נפשי קשורה בנפשך. ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ותדע שהקדוש-ברוך-הוא מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, ועל-כן בכל יום ויום מתחיל הצמצום וכו', ובכל יום ויום מתחיל להמשך הקו של האור אין סוף ברוך הוא עד העולם הזה הגשמי והחמרי וכו', ועל-כן בכל יום ויום האדם יכול לדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא וכו' וכו', ואפלו באיזה מצב שהוא נמצא שם, אסור לו להתיאש, אלא יתחיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ובנדאי יאיר עליו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו.

נא ונא ראה לדבר בכל יום עם אחד מאנשי שלומנו בעבודת השם יתברך, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, אלא אדרבה בזה שתדבר עם אחרים, על-ידי-זה תהיה לך גם-כן התחזקות, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קו), שמפרש שם רבנו ז"ל את הפסוק: "אשרי משכיל אל דל", אשרי אדם שנותן שכל אל הדל, ומסים רבנו ז"ל: עצה לבוא לגדלות המחין — שישפיל את אחרים. ועל-כן ראה לדבר בכל יום בתמימות ובפשיטות עם אחד מאנשי שלומנו, ותגלה לו את עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, אשר באמת ראוי לנו לשמח מאד על נעם חלקנו, על אשר בנחל שם גורלנו, ואנחנו השפלים הנבזים והדוויים והמלכלכים בתאוות רעות וכו' וכו', זוכים לידע מרבי אמת כזה, רבי המגלה לנו עצות צחצחות פאלו, רבי אשר יש לו כחות להחדיר בנו אמתת מציאותו יתברך, ואנחנו צריכים מאד

מאד לשמח עם רבנו ז"ל, ובזה שנשמח עם רבנו ז"ל, תהיה לנו חיות להמשיך.

נא ונא הדבק את עצמך בו יתברך, ותדע אשר כל בר ישראל הוא צריך להיות מרכבה לשכינת עזו יתברך, כמאמר ז"ל (בראשית רבה, פרשה מז, סימן ו'): ישראל הן הן המרכבה כאמור (שמות כה, ח): "ושכנתי בתוכם" — 'בתוכו לא נאמר אלא בתוכם', הינו בתוך כל אדם ואדם שם נמצא אלופו של עולם, וצריכים לחזק ולאמץ ולעודד ולשמח את עצמו בכל מיני אפנים שבעולם. וחקמינו הקדושים אמרו (סנהדרין ט:): אדם קרוב אצל עצמו. ופרש הרב הקדוש רבי מרדכי מנעשכ"ז ז"ע, דהינו שיקריב כל דעותיו וחושיו אצל עצמו ופנימיותו, שהוא חלק אלוק ממעל, אשרי מי שזוכה להגיע אל זה, ואז טוב לו כל הימים, כי סוף כל סוף מה ישאר מאתנו? רק הדבורים האלו שדברנו בכל יום, דבורי אמונה והשגחה פרטית, ועובר על כל אחד ואחד מאתנו צרות ויסורים ומכאובים, ואין לנו במה להחיות את עצמנו, אלא בזה שנדבר אליו יתברך, ועל-כן ראה 'לגנב' עתים בעבור התבודדות, לשיח ולספר את כל אשר עם לבך אליו יתברך, ואל תסתכל על אף אחד, אלא רק אתה לך לבד למקום פנוי שאין שם בגי-אדם, ותשב ותבכה ותתחנן אליו יתברך, שיחוס וירחם עליך ויוציאך מהבץ שנפלת אליו וכו' וכו', אין עוד דבר גדול מזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תרומה, ח' אדר-א' ה'תשנ"ו.

שלום רב אל ... שתחיה.

ראי לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר לא יוכל לשבור אותך, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואת צריכה להיות מאד חזקה בעבודת החנוף של הבנות, ואין את יכולה לתאר ולשער

אֲשֶׁר   כד תתט   בַּנְחָל   ריא

את גדל השֶׁכֶר שֵׁישׁ לָךְ לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כִּי בַפְּרוּשׁ גָּלוּ לָנוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (במדבר רבה, פְּרָשָׁה יא, סִימָן ה'): "יִבְרָכְךָ ה'" (במדבר ו, כד) — בְּבָנִים, "וַיִּשְׁמְרֶךָ" — בְּבָנוֹת, מְלַמֵּד שֶׁהַבְּנוֹת צְרִיכוֹת שְׂמִירָה, וּמֵאַחַר שֶׁאֵת מַחְנֻכַּת אֶת הַבְּנוֹת בִּירְאֵת שָׁמַיִם, וּמְחִדִּירָה בְּהֵן אָמוּנָה פְּשוּטָה, אָמוּנָה טְהוֹרָה, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהַנְדִיעַ, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, בּוֹדְאֵי אֵת פּוֹעֲלֵת, כִּי כָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁתְּדַבְּרֵי עִמָּהֵן פּוֹעֵל, וְלָכֵן תִּמְשִׁיכֵי לְדַבֵּר עִמָּהֵן, וְאֵל תִּסְתַּפְּלֵי עַל הַחַרוּפִּים וְהַגְּדוּפִים שֶׁאֵת סוֹבְלֵת, כִּי סוּף כָּל סוּף הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדְאֵי יִמְחַל לָךְ, וְאֵת צְרִיכָה לְדַעַת, אֲשֶׁר מוּבָא בַּסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית ב, טו): "לְעֵבֶדְךָ וּלְשִׁמְרָה", עַל-יְדֵי עֲבוֹדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מוֹסִיפִים אֵילָנוֹת בְּגֵן-עֵדֶן, וְלְהַפֵּךְ מַעֲשֵׂי הַרְשָׁעִים מוֹסִיפִים אֵשׁ בְּגִיהֵנוּם עַל-יְדֵי הָעֲבָרוֹת, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַחְדִּיר בַּבְּנוֹת אָמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, וְשִׁיזְכוּ לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְאֵת לֹא צְרִיכָה לְהִסְתַּכֵּל עַל אֵף אֶחָד, אֵף שֶׁאֵת הַרְבֵּה פְּעָמִים כָּל-כָּף שְׂבוּרָה, וְנִדְמָה לָךְ כְּאֵלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְוָה מִמֶּךָ.

רְאִיתִי שֶׁמוּבָא בַּסְּפָר "לְקוּטֵי יְהוּדָה" בְּשֵׁם הַ"שְּׂפֹת אָמַת" זי"ע, שֶׁפָּרַשׁ אֵת הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית ח, א): "וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת נַח וְאֵת כָּל הַחַיָּה וְאֵת כָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ"; וְדִקְדַּק מַה הַלְשׁוֹן 'אֲשֶׁר אִתּוֹ'? וּפְרַשׁ 'וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת נַח', בְּזִכּוֹת מַה? בְּזִכּוֹת הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ, הֵינּוּ שְׂנַח זָכַר תְּמִיד אֵת הַבְּהֵמִיּוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ אֲצֵלוֹ, וְזֶה אֲשֶׁר אִתּוֹ. וּלְדַעַתִּי, כְּשֶׁאָדָם נִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי, וּמְרַגֵּישׁ אֵת עֲצָמוֹ כְּאִישׁ הַיְרוּד בַּיּוֹתֵר, עָלָיו לְחַזֵּק אֵת עֲצָמוֹ עִם דְּבוּרִים אֵלוֹ. וְלָכֵן רְאֵי לְחַזֵּק אֵת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת, שֶׁאֵנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבֵּי אָמַת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלֵא כְּזֶה, רַבִּי הַמְּחִיָּה אוֹתָנוּ, רַבִּי הַמוֹלִיף אוֹתָנוּ בְּדִרְךָ הַנְּכֹנָה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֵה לְהַחֲיוֹת אֵת עֲצָמוֹ עִם זֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא אֵל תְּהִי שְׂבוּרָה בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאֵי נְסִים נְגָלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתי.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה, ט' אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֶל ... שיחיה נצח.

אין אתם יכולים לתאר ולשער את גדל החסד שאתם עושים אתי בזה שאתם משאילים את הרכב ל... כי הוא צריך את זה פשוט בשבילי, הנה מחר הוא צריך לנסע בבקר לועדה כדי לגמר סופית, וכדי שנוכל כבר להתחיל לבנות, ולכן אם אתם יכולים להשאיל לו את הרכב, תבוא עליכם ברכה מן השמים, כמו-כן בליזה הוא צריך לנסע לכפר עילבון, כדי לעשות שם את התכניות עבור בית-הכנסת, כי תהלה לאל, אנחנו כבר יכולים להתחיל לבנות תכף-ומיד כאשר יהיו האשורים בידינו.

נא ונא ראו לחזק את עצמכם ביחד באהבה, אהוה ורעות, ואחד יעזר לשני, בכל מיני אפנים שבעולם, וסוף פל סוף יהיה לכם בית ודירה משלכם, ולא תצטרכו לגור יותר בשכנות, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שתתברכה המשפחה שלכם, ותרוו רב נחת מכל הילדים.

נא ונא ראה ידידי היקר ... גרו יאיר, לקבע לעצמך שעורים כסדרן בכל יום במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש, ועל-ידי-זה תצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתיא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה, ט' אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֶל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אָשׁר   כּד תּתיב   בּנחל   ריג

אודות ... בּוּדאי הַשְּׁתַדֵּל נָא שְׁלֵא יבוא יוֹתֵר לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, כּי אֵיננוּ צְרִיכִים מְשַׁנְּעִים, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם שֶׁהוּא יֵצֵא, וְאִם אַתָּה צְרִיף עֲזֵר מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תִּקַּח עֲזֵר מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הַעֲקֹר שֶׁהוּא לֹא יִמָּצֵא בְּבִגְנֵן "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ".

אודות הַקְּפוּת, אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִקְפִּיד, שְׁלֵא תִהְיֶה שׁוּם קֶפֶה שֶׁל צְדָקָה, אֲלֵא רַק שֶׁל בְּדֵק הַבַּיִת הַשֵּׁיף לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, כּי אִף אֶחָד אֵינוּ מְשַׁלֵּם דְּמֵי מִקְנֶה, אִזּוֹ לְכֹל הַפְּחוֹת אֵלּוּ הַנְּדָרִים וְהַנְּדָבוֹת וְכוּ', שְׁקוּנִים אֶת הַעֲלִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן הַצְּדָקָה שְׁנוֹתָנִים בְּאִמְצַע הַתְּפִלָּה, שְׁיִלֵּף עַל-כָּל-פָּנִים בְּשִׁבִיל הַמַּיִם וְהַחֲשֵׁמֶל, הַחֲמוּם וְהַקְּרוּר וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן תּוֹדִיעַ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁאֲנִי מְאֹד מִקְפִּיד עַל זֶה, וְאֲנִי גַם-כֵּן אֶכְתֵּב לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּשִׁבִיל זֶה, וְאִם יִתְעַקְּשׁוּ, תִּרְאֶה לְהַעֲלִים אֶת הַקְּפוּת, כּי אֵין מִי שְׁיִדְאָג בְּעִבּוּר בֵּית-הַמִּדְרָשׁ רַק הַגִּבְאֵי צְדָקָה.

חֲזַק וְאַמֵץ, כּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וַיֵּשׁ עוֹד הַרְבֵּה עֲבוּדָה לְהַכְנִיס בְּבִגְנֵךְ, גִּרוֹ יָאִיר, כּי עַל כָּל דְּבַר הַכִּי קָטָן הוּא בּוֹכָה וְכוּ', וּבַחֲזוֹר כִּזְזָה לֹא יָכוֹל לְהִקָּים בֵּית... כּי אִם אֲשַׁתּוּ תִשְׁרַף אֶת הָאֶכָּל, וְהוּא יִתְחִיל לְכַפּוֹת... אֵילוּ פָּנִים זֶה יִהְיֶה?! אֲנִי מְנַסֶּה לְדַבֵּר אֶתּוֹ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְהִלּוֹאֵי שְׁאֲזוּפָה לְפַעַל אֲצַלוּ.

הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְחַפֵּל בְּעַדְךָ, שְׁיִהְיֶה לְךָ הַרְבֵּה נַחַת מִבְּנֵךְ, וְעוֹד תִּסְפֹּר לִי אֶת הַכֹּל בְּשִׂמְחָה, אִף שְׁיֵשׁ לָנוּ עֲכָשׁוּ יְגִיעוֹת וּטְרַחוֹת, עִם כָּל זֹאת נִסְפֹּר אֶת זֶה עוֹד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תּתיב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר הַצִּוּוּה, ט' אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל-לִיּוֹת אֲנָשֵׁי

שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְהוּדִים הַיְשָׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה
וּמִכָּל נֹגַע וּמַחְלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו להחזיק את עצמכם ביחד, כי זה סוד
הצלחתנו, שאנחנו מחזיקים את עצמנו ביחד כמו משפחה אחת,
ותהלה לאל, בכל שבוע יש לנו כפר שמחות, יעזר הקדוש ברוך-
הוא, שתהיה בכל יום בקהלתנו שמחה, ואני מקנה אל הקדוש-
ברוך הוא, שיגיע יום וזמן שבבקר נעשה "ברית", ובצהרים נעשה
"בר-מצוה", ובלילה נעשה "חתונה", כל-כף הרבה שמחות תהינה
בקהלתנו.

מה אמר לכם! אתם לא יכולים לתאר ולשער את גדל השמחה
והענג שהיה לי, כשזכיתי להיות אתכם ביחד, תהלה לאל, לא
רואים בשום מקום בעולם קהלה קדושה כזו, ועל-כן ראו להמשיך
להחזיק את עצמכם ביחד, ואיש את רעהו יאמר חזק, והעקר —
השתדלו לעזר אחד לשני במה שאתם רק יכולים.

נא ונא בענין חנוך הבנים והבנות, תשתדלו למסר את נפשכם,
ולראות לשתף פעולה הן עם המלמדים והן עם המורות, ובמקום
בקרת, ראו לעזר להם, כי סוף כל סוף הם ילדיכם, ואנחנו צריכים
לשמר עליהם, שלא יגדלו, חס ושלום, באוירה של העירות
הגדולות.

ולכן אני מבקש אתכם מאוד מאוד, שאף אחד מאנשי שלומנו
לא ימכר "דינמיט" הנקרא "נפצים", ומכל שכן וכל שכן שאף ילד
או ילדה שלא ימצא בידיהם כלי מזיק זה, פה בארצות-הברית יש
על זה חק מאוד חזק — לא למכר את זה לילדים, ואף-על-פי-כן
גוי נשאר גוי, והוא מוכר את זה לילדים, ואין שנה שלא יהיו בה
אסונות, רחמנא לישזבן, ילדים מאבדים אצבעות, רחמנא לצלן,
ילדים מאבדים עין או אזן, רחמנא לצלן, ולכן אני אוסר באסור
חמור שהילדים יחזיקו וישתמשו עם "נפצים". וכן אני מאוד מבקש
את ההורים שלא ישלחו את הילדים אל שום חתונה מערבת, פה

אֲנַחְנוּ מְכַנְיָסִים אֶת כָּל מַחְנוּ וְדַעַתְנוּ אִיךָ לְחַנֵּף אֶת יְלַדְנוּ שְׂיַחְיוּ
בְּקַדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָהּ, וּפְהָ מְכַנְיָסִים אוֹתָם בְּסַכְנָה שְׂיַחְיוּ בְּמִקְוֹמוֹת
שְׂאִינָם שְׂיַכִּים אֲלֵיהֶם, מֵהֶם צְרִיכִים לְרֵאוֹת רְקוּדִים מְעַרְבִים וְכוּ',
רְחֻמָּא לִישׁוּבָן, וְעַל-כֵּן בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן שְׁלֵא לְקַחַת אֶת הַיְלָדִים
לְחַתְנָה מְעַרְבַת.

מָאד מָאד אַבְקַשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים
שְׂיִצְטָרְפוּ אֶל הַלְמוּד שֶׁל הַלּוּמְדִים בְּהַכּוֹלֵל שֶׁל הָרַב ... גֵּרוּ יְאִיר,
מְשַׁעָה עֶשֶׂר עַד שְׁעָה אַחַת, כִּי אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר מַעֲלַת יוֹם
שְׁלוּמְדִים בּוֹ תוֹרָה, כִּי כְּנִגְדֵּךְ כָּל יוֹם בְּזֶה הָעוֹלָם, יֵשׁ יוֹם כְּנִגְדּוֹ
לְמַעֲלָה בְּשַׁמַּיִם, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאַדָּם זוֹכֵה לְלַמֵּד תּוֹרָה בַּיּוֹם הַזֶּה,
כְּמוֹ-כֵן זוֹכֵה שְׁנִשְׁמָתוֹ לּוּמְדַת תּוֹרָה לְמַעֲלָה בְּשַׁמַּיִם, וּמִי שְׂיַכּוֹל
לְלַמֵּד כָּל הַיּוֹם בְּכוֹלֵל שֶׁל הָרַב ... גֵּרוּ יְאִיר, מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים,
וְאֵי מָאד מָאד מְקוּנָה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבִקְרוּב מָאד יִסְתַּדְּרוּ
כָּל הַמְשַׁכּוֹרוֹת לְשִׁנֵּי הַכוֹלָלִים, כִּי הַבְּטִיחוּ לְתַת לָנוּ בְּשִׁבִיל
הַכוֹלָלִים, יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַּהֲיֵה לְסַמ"ךְ-מ"ם מַפְלָה, כִּי
הוּא אֲשֶׁר מְנַע וְעָכַב שְׁלֵא תִכְנַס שׁוּם הַכְּנַסָּה לְכוֹלָלִים, כְּאֲשֶׁר
נִתְגַּלָּה לָנוּ.

וְאִיךָ שֶׁהוּא תִשְׁתַּדְּלוּ מָאד לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן, כִּי הוּא דְבַר גְּדוֹל
מָאד לְהַתְּפַלֵּל אֶת הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת בְּמִנְיָן: שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, מְעַרִיב,
וּתְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ מִנְיָן וְתִיקִין, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מְזִהָה, כִּי מִי
שֶׁהוּא מִתְּפַלֵּל תְּפִלַּת וְתִיקִין, יִזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה כָּל הַיּוֹם,
כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (בְּרִכּוֹת ט:): "לֹא פָסַק חוּכָא מִפּוּמָא כּוּלִיָּהּ יוּמָא", מִי
שֶׁזוֹכֵה לְהַתְּפַלֵּל וְתִיקִין, אֲזִי שְׂמַח כָּל הַיּוֹם, וְכֵן יֵשׁ לָנוּ מִנְיָן בְּשַׁעָה
שְׂבַע, שֶׁהוּא הַמִּנְיָן שֶׁל הַמְּלַמְדִים, וְכֵן מִנְיָן בְּשַׁעָה שְׂמוֹנָה, וּמָאד
מָאד אַבְקַשׁ מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂיִשְׁתַּדְּלוּ לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן דִּיקָא, שֶׁהוּא
דְבַר גְּדוֹל, וְכֵן בְּמִנְחָה יֵשׁ מִנְיָן בְּשַׁעָה אַחַת, וּבְשַׁעָה שְׁלֹשׁ וְחֻצֵי,
וּמִנְיָן שְׁלִישֵׁי עֶשְׂרִים דִּיקוֹת קִדְּם הַשְּׂקִיעָה, וְכֵן תְּתַפְּלוּ עַרְבִית
בְּמִנְיָן, וְגִדְל הַמַּעֲלָה שֶׁל תְּפִלָּה בְּצַבוּר — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר
כָּלֵל, כִּי רַב הַצְּרוֹת הַבָּאוֹת לְאָדָם, הֵן רַק מִחֻמַּת שְׂמִתְּפַלֵּל בִּיחִידוֹת,
וְאֵינוּ מִתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן. וְיֵשׁ בְּמִדְרָשׁ (אוּצוֹר הַמִּדְרָשִׁים) סְפוּר נוֹרָא מָאד,

אשר ראוי שכל אחד מאנשי שלומנו יתבונן במדרש הזה מעלת המתפלל שלש תפלות במנין דיקא: מעשה בחסיד אחד, שהיה מתפלל בכל יום שלש תפלות, והיתה תפלתו עולה לפני כסא הכבוד כתמיד שהיה קרב על גבי המזבח, וקבל עליו אותו חסיד, שלא יקבל מתנה משום אדם, והיה מהלך בכל יום באשפות, ומלקט סמרטוטין, ונותן לפניו ולאחריו לכסות ערותו, וכך היה מנהגו, וכשראה הקדוש-ברוך-הוא עלבונו וענותו, אמר לאליהו: לך ותן לו ד' זוזים, הלך אליהו ומצאו מתפלל כמנהגו, המתינו עד שכלה תפלתו, אמר לו: "שלום עליך, רבי", והחזיר לו שלום, ורצה אליהו לתן לו ד' זוזים כמו שצוהו הקדוש-ברוך-הוא, ולא רצה לקבלם, עד שפיס אותו וקבלם. הלך לשוק וקנה מהם בגד לצרכו, ובא לו אדם אחד, וחקד אותו טלית שעליו, אמר לו: "מכר לי טלית זה", אמר לו: "בכמה", אמר לו: "בעשרים וארבעה זהובים", אמר לו: "קחהו", ומן אותן עשרים וארבעה זהובים נתעשר, וקנה מהם עבדים ושפחות, עירות וספינות, היו לו פורשות בים, כיון שנתעשר, נמנע מלהתפלל, ושכח מנהגו הראשון, אמר הקדוש-ברוך-הוא לאליהו: "ראה אותו צדיק שהרביתי לו עשר ונכסים וכבוד ומנע תפלתו, לך וקח ממנו מה שנתתי לו". הלך אליהו ומצאו, שהיה יושב בקתדרה של זהב בבית-הכנסת, אמר לו: "שלום עליך, רבי", והחזיר לו שלום, אמר לו אליהו: "עשה לי טובה, והחזר לי מה שהפקדתי אצלך", אמר לו: "מה זה שהפקדת אצלי"? אמר לו: "ד' זוזים שנתתי בידך". אמר לו: "איני מכירך". מיד אמר לו אליהו: "כך שמי, ונתתי לך כשהיית מתפלל בבית-הכנסת". אמר לו: "יפה הזכרתני", ורצה לתן לו, אמר לו אליהו: "אותן עצמן תן לי ולא אחרים". אמר לו: "ומי מכירן, ומי יוכל לפשפש אחריהן?" אמר לו: "תביא ארנקי שלך ואבחר אותן". נעשה לו גס ולקח אותן עצמן, והלך לו, מיד נתמעטו נכסיו של אותו חסיד, ומתו כל בניו וכל בנותיו ועבדיו ושפחותיו, וספינותיו טבעו בים. וחזר אותו חסיד למנהגו הראשון, והיה מלקט סמרטוטין באשפות, ומתפלל ג' תפלות בכל יום, כבש הקדוש-ברוך-הוא רחמיו ואמר: "אותו חסיד חביב עלי ביותר, ואיני יכול

לְרֵאוֹת צַעְרוֹ, לֶךְ וְהִלְוֶה לוֹ עֲשֶׂרָה זִוְיִים, וְהִשְׁבִּיעָהוּ בַשָּׁמַי, שְׁלֹא יִבְטֹל תְּפִלָּתוֹ לְעוֹלָם כְּמִנְהַגוֹ, מִיַּד בֹּא אֵלָיְהוּ אֲצִלוֹ וּמִצְאוֹ מִתְּפִלָּל, וְהִמְתִּינוּ עַד שֶׁהִתְפִּילֵל, וְנָתַן לוֹ שְׁלוֹם, וְאָמַר לוֹ: "טוֹל מֶה שְׂאֲנִי נוֹתֵן לֶךְ, וְאִשְׁבִּיעַךְ בֵּה', שְׁלֹא תִבְטֹל תְּפִלָּתְךָ לְעוֹלָם"; עַד כָּאֵן לְשׁוֹן הַמְדָּרֶשׁ.

מִכָּל זֶה רוֹאִים מַעֲלַת הַזִּוְכָה לְהִתְפִּילֵל שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחִרִית, מִנְחָה, עֶרְבִית — בְּמִנְיַן דִּיקָא. וְהַמְדָּרֶשׁ הַזֶּה הוּא פְּלֵא, הַפְּלֵא וּפְלֵא, מֶה יָכוֹל לְהִיּוֹת עִם אָדָם שְׂאִינוֹ מִתְּפִילֵל בְּמִנְיַן. וְלִכֵּן תִּכְנִיּוֹת אֵת זֶה הֵיטֵב הֵיטֵב בִּלְבָב, וּבִפְרָט בְּעִנְיַה קְטָנָה, וּבִימֵי הַחֲרָף שֶׁהַגְּשָׁמִים וְהַרוּחֹת מִתְגַּבְּרִים וְקָר, אֲזַי מוֹרִים הֶתֶר לְעֲצָמָם לֹא לְהִתְפִּילֵל בְּמִנְיַן וּבִפְרָט בְּשִׁבְתָּ, וְלָכֵן וּרְאוּ מֶה יָכוֹל לְקָרוֹת לְאָדָם שֶׁהִפְסִיק לְהִתְפִּילֵל בְּמִנְיַן, וְלִכֵּן צָרִיכִים לְהִתְעוֹרֵר מְאֹד מְאֹד לְהִתְפִּילֵל כֹּל הַשָּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת בְּמִנְיַן דִּיקָא בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, וּמִכָּל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן בְּשִׁבְת־קָדֶשׁ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁכָל הַצְּדָקוֹת שְׂיִישׁ לָהֶם הֵן בְּקִנְיַת הַעֲלִיּוֹת, שְׂזֵה בְּכָלֵל נְדָרִים וּנְדָבוֹת, וְהֵן הַצְּדָקוֹת שְׁנוֹתָנִים לְפָנָי הַתְּפִלָּה וּבְאֲמֻצַּע הַתְּפִלָּה וּלְפָנָי תְּקוּן הַכְּלָלִי, וּלְפָנָי הַתְּבוּדוֹת וּלְפָנָי הַלְמוּד, שְׂיִכְנִיּוֹת אֵת זֶה בְּקַפְתַּ צְדָקָה שֶׁל בְּדֵק הַבַּיִת, וְצָרִיכִים לְשֵׁלֵם מִיָּם, חֲשָׁמַל, חֲמוּם בַּחֲרָף, קָרוֹר בְּקִיץ, וְהַמְקָנָה עוֹלָה כְּסָף, וְלִגְבֵּאֵי הַצְּדָקָה מְשֻׁלְמִים רַק מִהַקְּפוֹת הָאֵלוֹ, וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שְׂיִכְנִיּוֹת בְּכָל יוֹם בְּקַפְתַּ צְדָקָה הַקְּבוּעָה בְּקִיר, וְזוֹ צְדָקָה לְצָרְכֵי רַבִּים, כִּי רַב אַנְשֵׁים אֵינָם נִזְקָרִים לְשֵׁלֵם דָּמֵי מְקָנָה, אֲשֶׁר אֵין דְּבָר כְּזֶה בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ צָרִיכִים לְשֵׁלֵם דָּמֵי מְקָנָה, וְאִם לֹא מְשֻׁלְמִים — לֹא מְרֻשִׁים לְהַכְּנִס. וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לְתַן אֶת הַצְּדָקָה שְׁלָכֶם בְּקַפְתָּ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂבִזְכוֹת הַצְּדָקָה שְׂאִתֶּם נוֹתָנִים לְצָרְכֵי צְבוּר, יִמְחַל לָכֶם עַל הַכֹּל, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בִּיצֵה טו:): גִּזְלֵנוּ וְאִינוּ יוֹדְעֵי מִמֵּי גִזְלֵנוּ — יַעֲשֶׂה בָהֶם צָרְכֵי רַבִּים.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאַחַח לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּצוּהָ, ט' אָדָר ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאָד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאָד מָאָד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ, וְכֵן הַדו"ח לְבֵית-סֵפֶר.

בְּזֶה שְׂאֵתָה מוֹסֵר שְׁעוּרִים לְבָנוֹת, אֵין אֵתָה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר
אֵת גְּדֹל הַשְּׂמִחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְהַחְדִּיר בְּהֵן הַרְבֵּה יִרְאֵת
שְׁמַיִם, בְּאִפֶּן שֶׁתּוֹכְלֶנָה לְבָנוֹת בְּתַיִם נְאֻמָּנִים לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲנִי מָאָד מָאָד מְקַפִּיד שֶׁהַבָּנוֹת לֹא תִלְכְּנָה אֶל חֲתָנוֹת מְעַרְבוֹת,
חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי אֲנַחְנוּ מְכַנִּיסִים בְּהֵן צְנִיעוּת וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם, וּלְבִסּוֹף
הֵן צְרִיכוֹת לְרְאוֹת דְּבָרִים מְגִנִּים, אֵיפֶה הַיָּשָׁר וְאֵיפֶה הַשְּׂכָל, וְלִכֵּן
רְאֵה לְהִזְהִיר אוֹתָן, וּלְהַגִּיד לָהֵן שְׂאֲנִי אוֹסֵר עֲלֵיהֵן לְלַכֵּת לְחֲתָנָה
מְעַרְבָת, וּתְהִלָּה לְאֵל, תְּהִינָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַמוֹן חֲתָנוֹת,
וּלְחֲתָנוֹת כְּאֵלָה הֵן יְכוּלוֹת לְלַכֵּת.

וְגַם אֲנִי מָאָד מָאָד רוֹצֶה לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּזַהֵר אֵת הַבָּנִים שֶׁלֹּא
יִשְׁתַּמְשׁוּ עִם "נְפָצִים", זֶה מָאָד מָאָד מְסַכָּן, כִּי יֵשׁ בְּזֶה "דִּינְמִיט",
וְכֵאֵן בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית הַחֵק אוֹסֵר אֵת זֶה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים, הָיוּ
הַמוֹן אֲסוּנוֹת, יְלָדִים אֲבָדוּ אֶצְבָּעוֹת, לֹא עָלִינוּ, עֵין וְאֵזֶן וְכוּ', וְלִכֵּן
כְּתַבְתִּי מִכְתָּב כְּלָלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיִּזְהָרוּ מָאָד, לֹא לְמַכֵּר לִילָדִים,
וְשֶׁהֵילָדִים לֹא יִחְזִיקוּ אֵת הַכְּלִי מִשְׁחִית הַזֶּה, כִּי זֶה פְּשוֹט מְסַכָּן.

אָשֶׁר כד תתיד — כד תתטו בנחל ריט

אָנִי מָאד מָאד מְקוּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִקְרוּב מָאד כָּבֵר
יְהִי מְקוּם לְבָנוֹת, וְזוֹ תְהִיָּה לָנוּ יְשׁוּעָה גְדוּלָּה מָאד.

הַמְאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתיד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּצַוֶּה, 'י אֲדַר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אִם הָיָה הָאָדָם מְקוּדָשׁ אֶת דְּבוּרוֹ, וְתַמִּיד הָיָה
מְדַבֵּר בַּקְּדוּשָׁה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְהָיָה מְחֻזַּק אֶת זוּלָתוֹ, אִז
הָיָה נֹעֵשֶׂה מְשָׁפֵן הַשְּׂכִינָה, שֶׁהַשְּׂכִינָה הֵיְתָה שְׂרוּיָה אֶצְלוֹ.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּהִיָּה בְּקֶשֶׁר עִם ... וְלִשְׁמַע אִם עָבְרוּ
הָאֲשׁוּרִים בּוֹעֲדָה, כִּי זֶה לִי בְּנַפְשִׁי, כִּי כָּל חַיֵּי תְלוּיִים בְּכַנְנֵךְ
בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְעַל-כֵּן רְאֵה תְכַף-וּמְיָד לְהוֹדִיעַנִי.

וְכֵן רְאֵה לְתַלּוֹת אֶת הַמְּכַתֵּב כְּלָלִי, כִּי נַחוּץ הוּא מָאד.

הַמְאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתטו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּצַוֶּה, 'י אֲדַר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנַכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְךָ,

אוֹדוֹת הַשְּׂדוּף וְכוּ', אֵינִי יוֹדֵעַ מִי אָמַר לָךְ בְּשָׁמַי עַל הַשְּׂדוּף
הַזֶּה וְכוּ', הַבְּחוּרָה הִיא לֹא שְׂפוּיָה, לֹא שְׁהִיא לֹא יִצִּיבָה... וְאֵיךְ
תַּחֲשׂוּד בִּי שְׂאֵנִי אֲצִיעַ שְׂדוּף כְּזֶה, הֲלֹא מֵה דְעַלְךָ סֵנִי לְחַבְרָךְ לֹא
תַעֲבִיד, וְעַל-כֵּן בַּפְּעַם הַבָּאָה תִּשְׁאַל קַדָּם אוֹתִי אִם זֶה מְמַנִּי, כִּי הַיּוֹם

רכ אָשֶׁר כד תתטז — כד תתיז בנחל

כָּלֶם אומרים שיחות בשמי, ומה לעשות?! על-פל-פנים, חס ושלום, אני לא הצעתי בעבורך את השדוף הזה.

ותדע, שאם היתה לאדם סבלנות, ולא היה ממהר כל-כף בכל עניניו בפזיזות, אז לא היה מסתבך בצרות וביסורים, פי כל מה שאדם סובל, הוא רק מחמת שאינו יכול לצמצם עצמו, ואינו יכול לחכות, ועל-ידי-זה נופל למקום שנופל, ונכשל במה שנסקל, אבל אם היה מחכה קצת, כבר היה זוכה לישועה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתטז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצנה, 'אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לדעתי, תסע עוד הלילה אל ... בכפר עילבון, כדי להכין את התכניות, כי בודאי זה עבר את הועדה, ולכן מה ולמה לנו לחכות אפילו יום אחד, כי ברגע שהכל מוכן, אני כבר רוצה לבנות בקצב מהיר עד מאד, ובפרט אשר ... אמר, כי בל"ג-בעומר יכול להיות גמור כל השלד, ועל-כן מה טוב ומה נעים כבר להתחיל, ונגמור את האולם, כי יש לנו לעשות כמה חתנות תכף-וימיד אחר חג השבועות, ובתוכם גם בנד ... גרו יאיר.

ראה להודיע לי דרך ... גרו יאיר, אם אתה נוסע.

המחכה לשמע ממך...

כד תתיז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצנה, 'אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הנקר לי מאד ... גרו יאיר.

אָשֶׁר   כד תתיז   בַּנְחֹל   רכא

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ בְּעֶרְבַּ שַׁבָּת, אֶךְ מְרַב טְרוּדוֹתִי
הַעֲצוּמוֹת וְגַם שְׂאִינִי בְּקוֹ הַבְּרִיאוֹת, לֹא יִכְלֹתִי לְהַשִּׁיבְךָ תְּכֵף-וּמִיָּד.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמַחַר יוּכְלוּ לְשַׁלַּח
אֶת כָּל הַסְּפָרִים בְּאִמְצָעוֹת הָאֲנִיָּה וּלְהַגִּיעַ לְפִהּ, כִּי מַעֲלַת זְכוּת
הַרְבִּים שָׁיֵשׁ לָךְ, אִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

תִּכְתָּב לִי כַּמָּה כֶּסֶף הִיָּה בְּשָׂקִית שְׁנַתִּי לָךְ מֵאֲשֶׁדוּד, וְתוֹרִיד
אֶת זֶה מֵהַחֲשָׁבוֹן, וְכֵן הִטְשָׁעַק שְׁנַתִּי לָךְ תוֹרִיד מֵהַחֲשָׁבוֹן, כִּי אֲנִי
רוֹצֵה לְסַלֵּק אֶת כָּל הַחֻבוֹת שְׂאִינִי חַיֵּב לָךְ, וְכֵן אֲנִי אֲשַׁלֵּם לָךְ עַל
כָּל הַסְּפָרִים שְׁצָרִיכִים לְהַגִּיעַ לְכָאן, כִּי כָּל סֵפֶר שְׂאִינִי אֶקַּח מִמֶּךָ,
בְּעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲשַׁלֵּם לָךְ, וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שְׂאִינִי מְעוֹרָר אֲנָשִׁים
שְׂיִתְּנוּ לָךְ כֶּסֶף לְהַדְפִּיס, כִּי אֲנִי רוֹצֵה עֲכָשׁוּ לַעֲשׂוֹת מֵהַפְּכָה בְּעוֹלָם
לְהַדְפִּיס אֶת כָּל "אוֹצֵר-הַקּוֹנְטְרָסִים" בְּקִטָּן, כִּי זֶה הַפְּלֵא וּפְלֵא,
פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת.

הַעֲקָר רַק תִּחְזַק אֶת עֲצָמְךָ, כִּי אַתָּה לֹא יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל כֹּחְךָ, כִּי
תִּהְיֶה לְאֵל, מֵהַ שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה, עוֹד לֹא עָשָׂה אֶךְ אֶחָד מֵאֲנָשִׁי
שְׁלוֹמְנוּ מֵאֲזוֹ שְׁהַדְפִּיסוֹ אֶת סְפָרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל, הַעֲקָר רְאֵה לְחֻזַּק אֶת
עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב
אוֹתְךָ.

רְאֵה לְהוֹדִיעֲנִי אֵיפֹה אַתָּה אוֹחֵז בְּשִׂיחוֹת, חֲלֵק י"א, וְכֵן רְאֵה
לְשַׁלַּח לִי עוֹד פַּעַם רְשִׁימָה מֵהַ שְׁיֵשׁ לָכֶם בְּחֵלֶק י"ב, וְאֲנִי כָּבֵד
אֲשַׁלַּח לָכֶם חֲזָרָה לְמִלָּא אֶת הַסְּפָר, וְיִהְיֶה לָךְ עוֹד סֵפֶר.

הַעֲקָר רַק תִּהְיֶה בְּשִׁמְחָה, וְתִדוֹן אֶת עֲצָמְךָ לְכַף זְכוּת, כִּי אִין
זוֹ עֲצָה לְפַל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִּקְבַּל מִכְתָּב שְׁצָרִיכִים לְמַסֵּר אוֹתוֹ ל... גְּרוֹ יֵאִיר.

כד תתיח.

בעזרת השם יהברך, יום שני לסדר תצוה, "אדר-א' ה'תשנ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל הרב החסיד
העוסק בצרכי צבור באמונה, ר' ... גרו יאיר ויזרח.

באתי לברך אותך בברכת "מזל טוב" חמה ולבבית על
הבר-מצוה של בנך היקר ... גרו יאיר ויזרח.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתרוה רב נחת דקדשה ממנו, וילך
בדרכי אבותיו הקדושים.

הנה אתה יודע, שבימי ילדותי גרתי באותו בנין עם הסבא
שלך, הרב הצדיק ר' מתתיהו זצ"ל, והייתי מכיר את אביך זצ"ל,
עוד מהשנים הקודמות שכל המשפחה היו אהובים למטה ונחמדים
למעלה, ובפרט אביך זצ"ל, שהיה יחיד בדור במדת החסד
והרחמים. ומה אמר לך! גם אתה הולך בדרכי אביך, כי, תהלה
לאל, שנה שעברה ממש החיית עניינים אנשי שלומנו "חסיד
ברסלב" הגרים ביבנאל, עניינים מרודים וכו' וכו', ואתה עזרת להם,
ואני מקנה אל הקדוש-ברוך-הוא, שבמידן שמחה תצרך גם את
העניינים האלו, כי כן מוכא בזהר הקדוש, שבשעה שאדם עושה
שמחה, שיחשב מעניינים, ועל-כן כבר עכשו תחשב מעניינים הגרים
ביבנאל, ולזכותם על חג הפסח הבא עלינו לטובה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני
מבקש ומתפלל בערך, שתצליח דרכך, ותמיד תבשר לי בשורות
משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּצִוֶה, 'י אֲדַרְא' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיָה נִצַּח.
רְאוּ לְחִזְק אֶת עֲצַמְכֶם בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ כַּמָּה שְׂאֲנֵי מִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שְׂיַהֲיָה לְכֶם
כָּל טוֹב, וְשֵׁלָא תַחְסֹר לְכֶם פְּרִינְסָה, וְשְׂיַהֲיָה לְכֶם רַק טוֹב בְּבֵית,
וְתָרוּ רַב נַחַת מִיִּלְדֵיכֶם, הָעֵקֶר רְאוּ לְחִזְק אֶת עֲצַמְכֶם בְּכָל מִיָּנִי
אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב
אֶתְכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הָעֵקֶר בְּזָה הָעוֹלָם הוּא שְׂמַחָה, וְאִף
שְׂשֻׂמַחָה בָּאָה לְאָדָם מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי טַבַּע שֶׁל אָדָם, שְׂנַמְשָׁךְ
אֲחֵר הָעֲצָבוּת וְהָעֲצָלוּת, עִם כָּל זֹאת תִּמְסְרוּ אֶת נַפְשְׁכֶם עַל מִדַּת
הַשְּׂמַחָה, וְתִשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד, שְׂבְּבִיתְכֶם תְּמִיד יִהְיֶה שׁוֹרָה הַשְּׂשׁוֹן
וְהַשְּׂמַחָה, וְעַל-יַד־זֶה יִתְרַחֵב לְכֶם בֵּין בְּגַשְׂמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנֵי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֵׁלָא יִחְסֹר לְכֶם כָּלוּם, רַק שְׂפַע וּבִרְכָה
וְהַצְלָחָה יִהְיֶה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם.

הַמְּאַחַל לְכֶם בִּרְכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּצִוֶה, 'י אֲדַרְא' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיָה נִצַּח.
לְנִכּוֹן קַבְּלְתִּי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִכֶּם.

העקר ראו להיות בשמחה תמיד, ובפרט עכשו בחדש השמחה, שצריכים למסר את נפשו להיות בשמחה, ורבונו ז"ל אמר (לקויט-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד): "מצנה גדולה להיות בשמחה תמיד", וצריכים להכריח את עצמו להיות בשמחה, כי כל המחלות שבאות לאדם וכל העניות והיסורים והדחקות, זה רק מחמת העצבות והעצלות שתקפה את האדם, ולכן תשתדלו מאד להיות בשמחה, ותשמחו את אחרים, ובזכות המצנה הזו שתשמחו את עצמכם וכן תשמחו את אחרים, על ידי זה תמשו עליכם שמחה, ותוכלו לקרב את כל אנשי שלומנו, העקר שתהיינה אצלנו תמיד שמחות.

נא ונא הרגילו את עצמכם לדבר אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, ואפלו דבור אחד שמדברים עם הקדוש-ברוך-הוא, עושה רעש גדול בשמים, ואם בני-אדם היו יודעים את גדל הערך של התפלה, שמתפללים להקדוש-ברוך-הוא, היו עוסקים בזה תמיד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתכא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה, י' אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיה נצח.

אין אתם יכולים לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שבנכם כבר חזר הביתה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהילד יהיה בריא ושלם, ויהיה צדיק ולמדן גדול, וגם תורה וגדלה תהיינה צמודות על שלחנו.

נא ונא ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים להיות בשמחה,

אָשֶׁר   כד תתכב   בַּנְחֹל   רכה

וּלְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, כִּי כָל הַבְּרָכָה בְּבֵית הִיא כְּשִׁמְכַבְּדִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, הַבְּעַל מְכַבֵּד אֶת הָאִשָּׁה, וְהָאִשָּׁה מְכַבְּדַת אֶת הַבְּעַל, הָעֶקֶר תִּשְׁתַּדְּלוּ שֶׁתְּמִיד יִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בְּבֵיתְכֶם.

נָא וְנָא אֵל תִּשְׁכַּחוּ לְתַת בְּכָל יוֹם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל גְּדֹל הַחֹסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶם, שֶׁנָּתַן לָכֶם אֶת הַבֶּן הַזֶּה בֶּן הַבְּכוֹר, בֶּן חָמוּד, שֶׁנִּקְרָא עַל שֵׁם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ, וְעַל כָּל-כֵּן — תִּתְּנוּ הוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל שֶׁחֲזוּר לָכֶם אֶת הַבֶּן בְּרִיא וְשָׁלֵם, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּמִיד יִהְיֶה בְּרִיא, וְתִבְשְׂרוּ לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דַרְכְּכֶם תְּמִיד, וְתִהְיֶה לָכֶם פְּרִנְסָה בְּרוּחַ וּבְקָרוֹב מְאֹד תִּהְיֶה לָכֶם דִּירָה מִשְׁלָכֶם, רַק קֶצֶת סְבָלָנוֹת, וְאִז תִּרְאוּ שֶׁתִּהְיֶה לָכֶם דִּירָה מִשְׁלָכֶם, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְגוֹר בְּשִׁכְנוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתכב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּצוּהָ, 'י אֲדַרְא' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, 'דִּידִי הִקְרָה! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, כִּי עוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קִטְנוֹת וְהַשְּׁלָכוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְאִשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוֹם דְּבָר, וְהָעֶקֶר לְבָרוּחַ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי מֶה יֵשׁ לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם? רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשָׁבֵר אוֹתָךְ, וְתִשְׁתַּדְּלַת תְּמִיד לְשִׁמְעַת כָּלִי זְמַר, כְּדֵי שֶׁתְּמִיד תִּהְיֶה בְּשִׁמְחָה, כִּי אֵין זֶה חֲכָמָה וְאֵין זֶה יַעֲזֵר לְהַמְשִׁיךְ אֶל הַצַּעַר, כִּי 'כָּל הַנִּמְשָׁךְ אַחֵר הַצַּעַר — הַצַּעַר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו' (רש"י מוֹעֵד קָטָן כו:), וּבְכַפְרֵט אַתָּה, שֶׁעָבְרוּ עָלֶיךָ בְּחַיֵּיךְ

יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת כָּאֵלוֹ, אֲשֶׁר רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְאַתָּה יוֹדְעִים וְכוּ' וְכוּ', וְלִכֵּן רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד. וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הִיא לֹא לְהַשְׁבֵּר מְשׁוּם דְּבַר שְׂבָעוֹלָם, רַק לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יְתָבְרָךְ, וְעַקֵּר הַדְּבָקוּת הִיא עַל-יְדֵי שְׂמֵרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתָבְרָךְ, וּמְשִׁיחַ וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יְתָבְרָךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, וְאֶת כָּל אֲשֶׁר מְעִיק לוֹ הוּא מְסַפֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת, וְאִזּוֹ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְהַתְפַּלֵּל שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּמִנְיַן דִּיקָא, דִּהִינּוּ שְׁחָרִית, מְנַחָה, עֶרְבִית, תְּתַפַּלֵּל בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת וּבְמִנְיַן דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי זֶה תִּנְצַל מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים הַבָּאִים עָלֶיךָ.

תְּחַדִּיר בְּעֲצָמְךָ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יְתָבְרָךְ, אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָם כָּלוֹ הוּא אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמֵכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתָבְרָךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאִזּוֹ תִּרְגֹּשׁ אָדָם אַחֵר לְגַמְרִי, אֲשֶׁרִי מִי שְׂחִזֵק בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַצְטַרְף אֶל הַכוֹלֵל שֶׁל הָרַב ... גְּרוֹ יְאִיר, שְׁלוֹמֵדִים שֵׁם מְשַׁעָה עֶשֶׂר עַד שְׁעָה אַחַת, וּבְשֵׁלֶשׁ הַשָּׁעוֹת הָאֵלוֹ אַתָּה יְכוֹל לְהַשְׁלִים אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּצַוֶּה, 'י אֲדַר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׂתַחֲוֶה.

בְּאַתִּי לְחִזֵּק וּלְאַמֵּץ וּלְעוֹרֵד אוֹתְךָ, שְׂתַחֲדִירִי אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּבִנּוֹת שְׂאֵת מְלַמְּדַת אוֹתָן, וְכֵן תְּחַדִּירִי בְּהֵן אֱמוּנַת חֲכָמִים, אֲשֶׁר

אָשֶׁר   כּד תתכד   בנחל   רכז

זֶה הַיְסוּד, בְּפֶרֶט לְנֹשֵׁי עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵן צְרִיכוֹת לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנַת חֻכְמִים יוֹתֵר מֵהַגְּבָרִים, כִּי כְּשֶׁהֵן תְּהִיֵּינָה חֻזְקוֹת בְּאַמוּנַת חֻכְמִים, עַל-יְדֵי-זֶה תִּשְׁפָּעֶנָה גַּם עַל בְּעַלְיָהֶן, וְלִכֵּן בְּזֶה שְׂאֵת מוֹרָה אֲצֵל הַבְּנוֹת, תֵּרְאִי לְהַחֲדִיר בָּהֶן אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְאַמוּנַת חֻכְמִים, וּבְזִכּוֹת זֹו גַּם אֶת תּוֹזְפֵי לְהַבְּנוֹת בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, וְכֵן תּוֹזְפֵי שְׂתִהְיֵינָה לְכֶם בְּרִכוֹת וַיִּשׁוּעוֹת רַבּוֹת בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם.

נָא וְנָא תִּשְׁתַּדְּלוּ לֹא לָרִיב בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, אֶלָּא לְחַזֵּק אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אֲמָרוּ (תְּנֵא דְבֵי אֱלֹהֵינוּ רַבָּה, פְּרָק ט'): אִיזוּ הִיא אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הַעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָהּ; וְעָקָר לַעֲשׂוֹת רְצוֹן בְּעֵלָהּ הוּא לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ וּלְעוֹדֵד אֶת הַבַּעַל, לְשַׂמַּח אוֹתוֹ, וּלְהַכְנִיֵס בּוֹ רוּחַ חַיִּים, וְלוֹמַר לוֹ, שְׁבֻנְדָאֵי יוּכַל לְעַבֵּר עַל הַכַּל, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל הַבַּעַל נִשְׁבֵּר, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְוָה מִמֶּנּוּ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שְׂמַחֲזֶקֶת אֶת בְּעֵלָהּ, וְאִזּוּ טוֹב לָהּ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תתכד.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּצוּנָה, י' אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתוֹדִיעֵנִי בְּמַהֲירוֹת הָאֲפֹשְׁרִית מֵהַ קָרָה בּוֹעֵדָה, כִּי לְבִי וְנַפְשִׁי בְּתוֹךְ בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְאֲנִי רוֹצֶה כָּבֵד לְהִתְחַיֵּל לְבִנּוֹת, כִּי בְּזֶה תְּלוּיָהּ בִּיאָתִי לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְלִכֵּן לֹא בַחֲנָם שְׂהִסְמַ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב עַל זֶה לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה.

נָא וְנָא תִּשְׁתַּדְּלִי לְלַכֵּת לְוַעֲדָה וּלְשַׁלֵּם מֵהַ שְׁצָרִיכִים לְשַׁלֵּם וְכוּ', כְּדֵי שְׂתִקְבַּל הַתֵּר בְּנִיָּה, וְתִלָּךְ אֶל ... וְתִסְדְּרוּ אֶת הַתְּכֵנִית בְּאִפְּן שְׂכָבֵר יוּכַלוּ לְהִתְחַיֵּל לְבִנּוֹת אֶת הַקּוֹמָה הַרְאֵשׁוֹנָה שְׂבָהּ יְהִיָּה הָאוֹלָם, וְאֲנִי מְקַוֶּה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבָל"ג בְּעִמְרָה יִגְמַר

רכח אָשֶׁר כד תתכה בַּנְחָל

בְּכִי טוֹב, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת שֵׁם כְּמֵה שְׁמֵחוֹת, וּבְתוֹכָם
גַּם בְּנֶךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וְלִכְּנֵן תִּזְדַּרְזַר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַצִּיל אוֹתִי מִכָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים וְכוּ' וְכוּ', וַיִּשְׁפִּיעַ עָלַי שְׁפַע
בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, וְשִׂאזְפָה לְשֵׁלֶם אֶת כָּל חוּבוֹתַי הַמְרַבִּים.

נָא וְנָא חֲזוּק וְאַמֵץ, וְאַל תִּדְאָג, כִּי אֲשֵׁלֶם לְךָ חֲזָרָה טוֹבָה תַּחַת
טוֹבָה וְכוּ' וְכוּ'.

תֵּאמְרִין לִי, שְׂאֲנִי מִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּךָ, שְׂאֲתָה עוֹשֶׂה בְּשִׁבְלִי כָּל-כֶּף
הַרְבֵּה, וְאֲתָה מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי בְּעִבּוּרִי, אֲבָל תֵּאמְרִין לִי, שְׁגַם אֲנִי
מְסִרְתִּי אֶת נַפְשִׁי בְּעִבּוּר יְלָדִיךָ, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִזְכָּה
לְחַתֵּן אֶת כָּל יְלָדֶיךָ סְמוּךְ לְפָרְקָם, כִּי הַנְּאוּף וְהַשְׁקוּץ וְהַתְּעוּב,
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מֵהַ שְׁקוּרָה בְּעוֹלָם — זֶה אֵים וְנוֹרָא, מִי יוֹדֵעַ אֵיךְ
יִתְגַּלְגַּל הַדּוֹר בְּקִיץ הַזֶּה, רַחֲמָנָא לִישׁוֹזֵן, כִּי הַפְּרִיצוֹת עוֹשֶׂה פְּרִצוֹת
בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַחְתָּן אֶת יְלָדֵיו בְּגִיל צָעִיר, וְאִינוּ
מְסַתְּפֵל עַל כְּבוֹד כָּלָל.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתכה

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּצַנְהָה, 'י אֲדַר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! כֶּף זֶה הַחַיִּים, הִנֵּה אָדָם פּוֹה, וְהִנֵּה
הוּא כְּבָר יוֹצֵא מִפּוֹה, וּמֵהַ נִשְׁאָר מִמֶּנּוּ? רַק הַנְּקִדּוֹת טוֹבוֹת שְׂזָכָה
לְחַטֵּף בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם שְׂמוֹהֲרִינֵת ו"ל מְעוֹרֵר אוֹתָנוּ
תְּמִיד יוֹמָם וְלַיְלָה בְּמִכְתָּבָיו, שְׂאִין לָנוּ אֵלָא דְבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאַנְחָנוּ
צָרִיכִים לְהַחְזִיק מֵעַמָּד.

אֲשֶׁר   כד תתכה   בַּנְחַל   רכט

מה שראית מראה אים — אָחַד נִפְלַע עַל הַרְחוֹב וּמַת, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, וְהַשְׁאִיר אֶלְמָנָה וְשְׁנַיִם-עֶשְׂרֵי יְתוּמִים וְכוּ' וְכוּ', מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! בְּכֹל יוֹם שׁוֹמְעִים צְרוּת וְיִסּוּרִים וּמְקָרִים רָעִים כְּאֵלוֹ, וְאֵין לָנוּ בְּמָה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָנוּ, אֶלֶּא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי וי"ל, וְעַל-כֵּן רָאָה לְשַׁמַּח מְאֹד עַל נֵעַם חֻלְקָךְ, שְׁאַתָּה זוֹכֶה וּמְזַכֶּה אֶת הַרְבִּים בְּהַדְפַּסַּת סְפָרֵי רַבְּנֵי וי"ל.

אתה לא יכול לתאר ולשער את גדל ההתעוררות וההתחזקות שֶׁנֶעֱשָׂה, עַל-יְדֵי כָּל חֻלְקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל" הַקְּטָנִים שֶׁהִדְפַּסְתָּ, שְׁזֶה הוֹלֵךְ בֵּין הַבְּחוּרִים, וְעוֹשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וְעַל-כֵּן מִי יִתֵּן, שְׁתִּזְכֶּה לְהַדְפִּיס עוֹד פַּעַם אֶת כָּל חֻלְקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל" בְּפוֹרְמַט קָטָן, וְתִשְׁלַח אֶת זֶה אֵלַי, וְאֵנִי אֲשַׁלֵּם לָךְ עַל הַכֹּל, כִּי אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְקַחַת מִמֶּךָ שׁוּם פְּרוּטָה, אֲדַרְבָּה, אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְהַכְנִיס אוֹתָךְ בְּחוֹבוֹת, אֶלֶּא אֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַחַנֵּן מִמֶּנּוּ יְתַבָּרָךְ, שִׁישְׁפִיעַ עָלַי שְׁפַע גְּדוֹל מְאֹד, וְאִזְכֶּה לִתֵּן לָךְ מְלִיוּנֵי דוֹלָרִים, בְּאִפְּן שְׁתִּזְכֶּה לְהַדְפִּיס לִי מְלִיוּנֵי סְפָרִים, כִּי אֲנִי לֹא אֲנוּחַ וְלֹא אֶשְׁקֹט, עַד אֲשֶׁר אֲמַלֵּא אֶת כָּל בְּתֵי יִשְׂרָאֵל עִם סְפָרֵי רַבְּנֵי וי"ל, וְזֶה כָּל חֻשְׁקֵי וּרְצוֹנֵי וְכַסּוּפֵי — לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם לְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֶת הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל רַבְּנֵי וי"ל, שֶׁהוּא לְמוּד הַהִתְחַזְקוֹת, לְמוּד הָאֲמוּנָה, לְמוּד הַשְׂמִיחָה, לְמוּד הַדְּבָקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

נָא וְנָא רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים שְׁבַעְעוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעְעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, אֲדַרְבָּה, תְּמִיד תִּהְיֶה שֵׁשׁ וְשִׁמְחַ עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף יֵשׁ לָךְ זְכוּת כְּזוֹ, שְׁאַתָּה זוֹכֶה לְעוֹר לִי בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֻכְמָה חוּצָה, וְזֶה חֻלְקֵי מְכַל עֲמָלִי, כִּי מָה יִשְׁאַר מִמֶּנִּי, וּמָה יִשְׁאַר מִמֶּךָ? רַק זֶה שְׁאַנְחָנוּ מְגַלִּים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹלָם, וּמְחִדִּירִים אֲמוּנָה פְּשוּטָה בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

נָא וְנָא עֲשֵׂה מָה שְׁתַּעֲשֶׂה, וְתַחֲזַק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים שְׁבַעְעוֹלָם, וְאִזּוּ תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצִיגָה, י"א אָדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת כָּל מַכְתָּבֶיךָ, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִכֶּם.

רְאִי לְתַקֵּן אֶת הַמַּדּוֹת שְׁלֶךְ, וְתַרְגְּמִי אֶת עֲצָמֶךָ לומר בְּכָל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים', בְּאִפְּן שְׁבָכָל שְׁבוּעַ תִּגְמְרִי אֶת כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים, וְתִבְקָשִׁי הַרְבֵּה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזוּ תִרְאִי אֶת הַנְּסִים נְגִלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ.

הַעֲקֵר תַּתְחִילִי לְהִיּוֹת בַּחֲוָרָה רְצִינִית, וְאֲנִי מְקַנָּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַתֵּן אוֹתָךְ בְּקִיץ, עִם בְּחֹר מִתְמִיד וִירָא שְׁמַיִם, וּבַעַל מַדּוֹת טוֹבוֹת, וּבַעַל דְּרָךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, רַק תִּקְחִי אֶת עֲצָמֶךָ בְּיָדִים, וְכֵן תִּשְׁפִיעִי גַם עַל שְׂאֵר הַבְּנוֹת בְּכַתָּה, שְׁתַּהֲיִנָּה יוֹתֵר רְצִינִיּוֹת, וְתִשְׁמַעְנָה בְּקוֹל הַמּוֹרָה הַמְּלַמֶּדֶת אֶתְכֶן יִרְאֵת שְׁמַיִם.

רְאִי לְהַתְמִיד בְּ"סֵפֶר-הַמַּדּוֹת", כִּי הַמַּדּוֹת הֵן יְסוֹד הָאָדָם, וְכִשְׂאָדָם קוֹנָה לְעֲצָמוֹ מַדּוֹת טוֹבוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה קָנָה כָּבֵד אֶת הַכָּל, וְלְהַפֵּךְ כְּשֶׂאִין לְאָדָם מַדּוֹת טוֹבוֹת — אֵין לוֹ כְּלוּם, עַל-כֵּן רְאִי לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְקִנּוּת לָךְ מַדּוֹת טוֹבוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁבַקִּיץ הַזֶּה תִּבְנִי בֵּית נְאֻמָּן בִּישְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחִל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצִיגָה, י"א אָדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבֶיךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב

אָשֶׁר   כּד תּתּכּח   בּנַחַל   רּלּא

מִמֶּנּוּ, וְאִיךָ שְׂאֵת מִשְׁתַּדְּלֵת לְתַקֵּן וּלְשַׁפֵּר אֶת הַמְּדוּת שְׁלֶךְ, רְאֵי
לְהַמְשִׁיךְ לְלֶכֶת בְּצוּרָה כְּזוֹ, לְעֵלוֹת מַעְלָה מַעְלָה בְּרוּחָנִיּוֹת,
וְלִהְיוֹת אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְגִשְׁמִיּוֹת לְתַקֵּן אֶת הַמְּדוּת.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּזְכִּי לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּ"סִפְרֵ-הַמְּדוּת",
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכִּי לְקַנּוֹת מְדוּת טוֹבוֹת.

רְאֵי לוֹמַר בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', כִּי הַתְּהִלִּים נִחְלַק לְשִׁבְעַת יָמֵי
הַשָּׁבֻעַ, עַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה לְסִיּוֹם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת סִפְרֵ הַתְּהִלִּים.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה לְחַתֵּן אוֹתְךָ כְּכֹר אַחַר חַג הַשָּׁבוּעוֹת,
וְאֲבִיא לְךָ חֶתֶן נִפְלָא, בְּחוֹר יִרְא שְׁמַיִם, וּבְעֵל מְדוּת טוֹבוֹת וּבְעֵל
דְּרָךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, וּמִתְמִיד בַּתוֹרָה, וּנְעִים הִלִּיכוֹת, רַק אֵת תְּבַקְשִׁי
הַרְבֵּה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִגְמַר בְּכִי טוֹב.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵי לְכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים, כִּי מְצוּת
כְּבוֹד אָב וְאִם הִיא מִהַמְצוּוֹת הַכִּי גְדוֹלוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר
לְךָ, שֶׁבְּזָכוֹת זוֹ שֶׁתְּצִיִּתִי אֶת הַהוֹרִים וְאֶת הַמּוֹרָה, עַל-יְדֵי-זֶה בְּקִרְוֹב
מְאֹד כְּכֹר תְּבַנֵּי בֵּית מִשְׁלָךְ, וְתִהְיִי הַכִּי מְאֻשְׁרֵת בְּחַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵי לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב, וּמִמֶּשׁ תְּחִינֵי.

כּד תּתּכּח.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, י"א אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֻחָה שֶׁנִּכְנְסָה בִּי עַל
הַבְּשׂוּרָה שֶׁבִשְׂרָתָה לִי, שֶׁיֵּשׁ כְּכֹר הַתֵּר לְהַתְּחִיל לְבָנוֹת אֶת בֵּית-
הַמְּדֻרָשׁ, עַד שֶׁמְרֹב שְׂמֻחָה לֹא אֶמְרְנוּ תְּחִנּוֹן, כִּי זֶה לִי שָׁנַיִם עַל גְּבִי

רלב אָשֶׁר כד תתכט — כד תתל בנחל

שָׁנִים מִמָּשׁ, שְׁעֵינִי כְּלוֹת לְשִׁמְעַ כְּבָר עַל הַיּוֹם הַזֶּה שְׁאוּכַל לְבָנוֹת
אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ הַגָּדוֹל, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבָנוּ עַל הַחֹסֵד הַזֶּה.

נָא וְנָא לְזַרוּ אֶת ... שְׂיִכִּין תְּכַנִּיּוֹת בְּצוּעַ בְּאִפְּן שְׁאֲחַר הַבְּדִיקָה
בְּקַרְקַע וְכוּ', כְּבָר נוּכַל לַעֲשׂוֹת הִיסוּדוֹת, כִּי אֲנִי עוֹד רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת
בְּקִיץ הַזֶּה כְּמָה חֲתָנוּת וּשְׂמֵחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתכט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצַוֶּה, י"א אָדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל יְדֵיךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין בְּפִי מַלִּים עַל שְׁעוֹרֶתְךָ לִי בְּמִשְׁפָּךְ שֶׁהוּא בְּמַחְנִיכֵם.

וְהִנֵּה הַיּוֹם קִבַּלְתִּי פִקֻּס מ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁהוּא רוֹצֵה אֶת הַסְּכּוּם
בְּמוֹנֵת אֲלָפִים ש"ח בְּרֵאש־חֲדָשׁ נִיֶּסֶן, וְעַל-כֵּן יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְיִהְיֶה נִשְׁפָּע עֲלֶיךָ שְׁפַע גָּדוֹל, כְּדֵי שְׁנוּכַל לְשָׁלֵם לוֹ אֶת
הַחֹב.

הָעֶקֶר אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! אִם הוֹלְכִים בְּכָל יוֹם בְּהַתְּמַדָּה לְהַפְּצָה
— נִכְנָס שְׁפַע.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתוּכַל לְצִאֵת מִכָּל צָרוֹתֶיךָ וְחוֹבוֹתֶיךָ,
וְתִהְיֶה לָךְ כְּבָר הַרְחֵבָה גְּדוֹלָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתל.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּצַוֶּה, י"ב אָדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מה שאת מבקשת ממני מחילה וסליחה וכפרה וכו' וכו' על שדברת וכו', מה אמר לך, כפי רבוי עוונותי, מסתמא מגיע לי כל זה וכו'.

מה אמר לך! החיים מלאים נסיונות קשים ומרים, וצריכים להתחזק מאד, ולהחזיק מעמד, ולא להשבר משום דבר, וכן צריכים לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק, אף שבאמת אנשים שואלים: למה צריכים צדיק?! כבר הקדים רבנו ז"ל את תרוצו בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן יט), שמשביר שם, שלא מספיק עם הספרים, אלא צריכים לבוא אל הצדיק דיקא, פי על-ידי עצם קדשתו ופרישותו ודבקותו בו יתברך, על-ידי הראיה שרואים את הצדיק והשמיעה ששומעים את הצדיק, על-ידי זה נופל על האדם פחד ויראה גדולה, וכן מובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק ב', סימן עב), שעל-ידי שבאים אל הצדיק, נופלת על האדם שפלות גדולה, וזה הסימן אם האדם מקרב אל הצדיק האמתי אם לא — אם נופלת עליו שפלות או לא, כי אם נופלת עליו שפלות, סימן שהוא אצל צדיק גדול, ואם נופלת עליו גדלות, סימן שהוא אצל רמאי וצבוע.

ובאמת מאין יודעים אם אדם אוהז בשפלות או בגאות? אלא אם הוא מדבר על אחרים, סימן שהוא בעל גאון גדול, והגאות טמונה בתוך לבו, כי אחרת איך היה מדבר על אחרים, אבל מי שגזק לא לדבר על אחרים, הוא ענו בתכלית הענוה, ועל-פן בהכרח לבוא אל הצדיק, ולראות את הצדיק, ולשמע את הצדיק, כדי שתפל עליו שפלות.

התקון שלך הוא, כי אני רוצה מאד מאד לחתן את בתיך בקנין הזה, כי הדור מלא גאון וזהו, שקוץ ותעוב וכו' וכו', וסכנה גדולה על הבנים והבנות שמתובכים ונקים ורוקות, ועל-פן הולך לי בחיים לחתן את כל נערי ישראל, בכלליות העולם, ובפרטיוח אנשי שלומנו, ולכן זה יהיה תקונך — אם תציתי אותי לחתן אה

רלד אָשֶׁר כד תתלא בנחל

בתף עוד בקיץ הזה, כי תהלה לאל, כמה בנות הולכות להתחתן בקיץ הזה מהכפה של בתף.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם, ותציתו אותי, ואז לא תתחרטו — לא בעולם הזה ולא בעולם הבא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתלא.

בעזרת השם ותפריך, יום רביעי לסדר תצוה, י"ב אדר"א ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין החוב של ... נרו יאיר, שהייתי ערב על זה, הבטחתי לך, שעד חדש ניסן תקבלו, ואני מקנה אל הקדוש-ברוך-הוא להיות עוד בארצנו הקדושה.

מה אמר לך, ידידי היקר! אתה צריך להתחזק מאד מאד, ואני מבין מאד מאד את הצער והעגמת נפש, והחלישות הדעת ושברון הלב שעוברים עליך — שאיך יכול להיות דבר כזה, אשה שגרים אתה כמה שנים, שתתהפך לאכזרית כזו?! ולמוסרת כזו וכו'! למסור אותך למשטרה, ותצטרך לעבור חקירות כמו גנב, רוצח וכו' וכו', בודאי הפאב הזה הוא כאב מאד מאד גדול, עם כל זאת קבלנו מרבנו ז"ל תרופה של "התחזקות", שאנחנו צריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, שתהלה לאל, אנחנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה.

ואף שאתה כל-כך שבויר עכשו, ואתה לא מבין את גדל הענין

אָשׁר   כד תתלא   בנחל   רלה

הַזֶּה שֶׁל לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ עִם נִקְדַּת הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, עִם כָּל זֹאת תֵּאֱמִין לִי, שֵׁשׁ לָנוּ מָה לְשִׂמְחָה עִם הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי יוֹצְאִים בְּחוּץ, וְרוֹאִים מָה שֶׁקּוֹרָה בֵּין הָעוֹלָם, וְלֹא יוֹדְעִים בֵּין יְמִינָם וּבֵין שְׂמֵאלָם וְכוּ' וְכוּ', וְאַף אֶחָד אֵינוֹ תוֹפֵס, שֶׁהֵנָּה יוֹם וְהֵנָּה לַיְלָה, הֵנָּה שְׁבוּעַ וְהֵנָּה חֹדֶשׁ, וְהֵנָּה שָׁנָה וְהַכֹּל פּוֹרֵחַ, וְעַל-יְדֵי שְׂזוּכִים לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, רַבְּנוּ ז"ל מְעוֹרֵר וּמְחַזֵּק וּמְאַמֵּץ וּמְשַׂמֵּחַ אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁיַּחֲדֹשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פַּעַם בְּהִתְחַדְּשׁוֹת חֹדֶשָׁה.

כִּי כָל הָעֲנָנִין שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא הַתְּחַדְּשׁוֹת, שְׂאָדָם צָרִיף לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם, וְרַבְּנוּ ז"ל מְעוֹרֵר מֵהַשָּׁנָה (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א'), סִימָן ס'; כִּי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂיִשְׁנִים אֶת יְמֵיהֶם, אֶפְלוּ שְׁלוֹמֵי-יָדַי וּמִתְפַּלְלִים, אַף-עַל-פִּי-כֵן הַכֹּל הוּא בְּחִינַת שָׁנָה, כִּי הַמַּחֲזִין יִשְׁנִים, וְאִיךָ רוֹאִים אֶת זֶה? עַל-יְדֵי שְׂאֵינָם מְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי כְּשֶׁאָדָם יִשֵּׁן, הוּא אֵינוֹ מְדַבֵּר וְכוּ', וְתַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם מִתְעוֹרֵר מֵהַשָּׁנָה, אִזּוֹ הוּא מִתְחִיל לְדַבֵּר, וְזוֹ הַמַּעֲלָה שֶׁל הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁמְעוֹרֵר אוֹתָנוּ מֵהַשָּׁנָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְלָכֵן מֵאַחַר שֶׁאַתָּה נִמְצָא בְּכָל לַיְלָה בְּחִצּוֹת מַמָּשׁ, אֲצֵל שְׁעַר הַשָּׁמַיִם בְּכַתֵּל הַמַּעְרָבִי, עֲלִיךָ אִזּוֹ לִישֹׁב בְּמָקוֹם אֶחָד, וְלִסְלַק אֶת כָּל דְּמִיוֹנוֹתֶיךָ וְחֻכְמָתְךָ וְכוּ' וְכוּ', וְלִהְיוֹת מְחִיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְכֵן תַּעֲשֶׂה מְדֵי לַיְלָה בְּלַיְלָה בְּעֵת חִצּוֹת, וְאִזּוֹ דִּיקָא תְרָאָה נְסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אִף שְׂמָאד קָשָׁה לִי לְהַגִּיד לָךְ לְהִתְגַּרֵּשׁ וְכוּ' וְכוּ', כִּי עֲנִינִי זֶה לֹא גְרוּשִׁין וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל בְּמַצָּב שֶׁלָּךְ אֲנִי לֹא רוֹאֶה פְתוּרֹן אַחֵר, כִּי הִיא אַכְזָרִית וּרְשָׁעִית, מוֹסְרֵת וְכוּ' וְכוּ', וְאִין אָדָם דֵּר עִם גַּחְשׁ בְּכַפִּיפָה אַחַת (יְבָמוֹת קִיב:), אִיךָ יְכוֹלִים לְגוֹר בְּיַחַד עִם גַּחְשׁ? !

מָה שֶׁאַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁדְּבַרְתִּי עִם הָאֲבָרְכִים מִמָּךְ — זוֹ טְעוּת, אֲנִי לֹא מְדַבֵּר מֵאַף אֶחָד, תֵּאֱמִין לִי, שֶׁלְּכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַבְּעִיּוֹת

רלו אָשֶׁר כד תתלב בנחל

שָׁלוֹ, כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַצָּרוֹת שָׁלוֹ, כָּל אֶחָד עוֹבְרִים עָלָיו מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַחְזִיק מִצְמַד, וְאִינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דָּבָר.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתלב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּצַוֶּה, "כּ אֲדַרְא' ה'תשנ"ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

קִבַּלְתִּי מִכְתָּב מ... גֵּרוֹ יְאִיר, וּלְפִי הַדְּבָרִיו הַסְּפָרִים כָּבֵר עַל הָאֲנִיָּה לְכָאן, וְעַל-כֵּן אֵינִי מִבִּין לָמָּה כְּתַבְתָּ לִּי, שְׂזָה יִקַּח עוֹד שְׁבוּעַ, נָא לְהוֹדִיעַנִי בְּבִרוּר הַדְּבָרִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְאִשְׁתְּךָ, וְשִׁנִּיכֶם צְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּרִיאִים, כִּי בְכֶם תְּלוּי עֲכָשׁוֹ "תִּקְוֹן הָעוֹלָם" וְ"תִקְוֹן הָאָדָם" וְ"תִקְוֹן הַנְּשָׁמָה", כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, שְׂאֵף אֶחָד בְּעוֹלָם אֵינוֹ חוֹלֵם, כִּי אֵין אָדָם יוֹדֵעַ מֵה בְּלָבוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, וְכָל אֶחָד חוֹשֵׁב שְׂאֵצֵל הַשָּׁנִי יוֹתֵר טוֹב, אִם הֵייתָם יוֹדְעִים מֵה שְׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם, וּבִפְרָט עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, הֲיֵה עוֹבֵר עֲלֵיכֶם יִרְאֵה וּפְחַד מֵרַב עֲגָמַת נֶפֶשׁ מִמֶּה שְׁקוֹרָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, יִרִידוֹת וּנְפִילוֹת כְּאֵלוֹ, שְׁלֵא מְתַאָרִים וְלֹא מִשְׁעָרִים כָּלֵל, וְאִתָּם זוֹכִים לְעֶזֶר לְהַדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים, אֲז אִתָּם צְרִיכִים לְרַקֵּד מֵרַב שְׂמִחָה, כִּי אִתָּם מִצִּילִים אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא לְמַסֵּר אֶת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה ל... גֵּרוֹ יְאִיר.

כד תתלג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה, י"ב אדר"א ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיִחָה נֶצַח.

מָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, יְעוֹר הַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת, וּתְבַשְׂרוּ לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַעֲקֹר תִּתְחַזְּקוּ שְׂתַהֲיֶה בֵּינֵיכֶם אֲהַבָּה גְדוֹלָה מָאד, כִּי כָּל
הַהֲצִלָּחָה בְּבֵית תְּלוּיָה כְּפִי מִדַּת הָאֲהַבָּה שְׂיִשׁ בֵּין הַבַּעַל לְאִשָּׁה וּבֵין
הָאִשָּׁה לַבַּעַל, וְרַבְּנוּ ו"ל הַקְּפִיד עַל דְּבַר זֶה מָאד שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית,
וְזֶה עֵקֶר הַהֲצִלָּחָה, וּכְשֵׁלָא הִיָּה שְׁלוֹם-בֵּית, רַבְּנוּ ו"ל גֵּרַשׁ מִמֶּנּוּ,
וְלָכֵן תִּשְׁתַּדְּלוּ מָאד, שְׂתַהֲיֶה בֵּינֵיכֶם אֲהַבָּה וְהַבְּנָה הַדְּרִית, וּבְזֶה
תִּצְלִיחוּ בְּזֶה וּבְכָפֵא לְנֶצַח נֶצְחִים.

אֲנִי מָאד מָאד מְצֻטְעֵר מֵה שְׂקָרָה עִם ... הוּא סֵתָם תּוֹלָה בִּי
בוֹקֵי סְרִיקִי, וְלָכֵן אֲנִי שׁוֹלַח פֹּה מְכַתֵּב, שְׂרָצִיתִי מָאד שְׂתַעֲבִירוּ לוֹ
אֶת הַמָּסֹר, לְדַעֲתִי, הוּא רָאָה כֶּסֶף, אִזּוּ הוּא יֵצֵא מִדַּעֲתוֹ, וְזוֹ רִשְׁעוֹת
גְדוֹלָה לְמַכּוֹר לְמַחְלָל שֶׁבֶת דִּירָה בֵּין שׁוֹמְרֵי שֶׁבֶת, זֶה בְּדִיוֹק כְּמוֹ
שְׂמוֹכְרִים דִּירָה בֵּין יְהוּדִים.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְעוֹר, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְכֻלָּם עוֹד
מְכַרוּ אֶת זֶה לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲבָל חָבֵל עַל הָעֲגָמַת נַפְשׁ שְׂיִשׁ בֵּין
כָּךְ.

רָאָה ... הַיָּקָר! לְהַכְנִס לְכוֹלֵל שֶׁל הָרַב ... גְּרוּ יֵאִיר, שְׂשֵׁם
לוֹמְדִים חֲצִי יוֹם מְשַׁעָה עֶשֶׂר עַד שְׁעָה אַחַת, וּמִמֶּשׁ תְּרַגִּישׁ אָדָם
אֲחֵר לְגַמְרֵי, כִּי בְּיוֹם שְׁלוֹמְדִים תּוֹרָה בְּזֶה הָעוֹלָם, הַנְּשַׁמָּה לוֹמְדַת
בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצִּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצִוָּה, י"ב אֲדָר־א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שְׂיַחֲיָה.

מֵאֵד מְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעַר עַל הָעוֹלָה הַגְּדוֹלָה שְׁעַשִּׂיתֶם וּמְכַרְתֶּם אֶת הַדִּירָה לְמַחְלָל שַׁבָּת, אֲשֶׁר הוּא עוֹן וְפֶשַׁע גְּדוֹל, וְזֶה בְּדִיּוֹק כְּמוֹ שְׂמוֹכְרִים דִּירָה לְגוֹי בֵּין יְהוּדִים, וְאִינִי יוֹדֵעַ לְמָה אַתֶּם תּוֹלִים בּוֹקֵי וּסְרִיקֵי בִי, שְׂאֻמְרֵי לָכֶם דְּבַר כְּזָה, אֵיךְ יָכוֹל לְהִיּוֹת שְׂאֻנִי אֶגִּיד לָכֶם שְׂתִמְכְּרוּ אֶת זֶה לְמַחְלָל שַׁבָּת, אֲדַרְבֶּה כְּפִי שְׂאֻנִי זוֹכֵר, אֻמְרֵי לָכֶם בְּפִרוּשׁ, שְׁלֹא כְּדָאִי לָכֶם לְמַכֵּר, כִּי עוֹד יָבֹא יוֹם אֶחָד, וְתִרְצוּ לְחֹזֵר וְכוּ', וְאִם אַתֶּם כְּבָר מוֹכְרִים, תִּמְכְּרוּ אֶת זֶה לְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּלְבִסּוֹף הַלְכַתֶּם וּמְכַרְתֶּם לְמַחְלָל שַׁבָּת, שְׂדִינוּ כְּגוֹי גָּמוּר, וְלִכֵּן עַלִיכֶם לְדַעַת, כִּי זֶה עוֹן גְּדוֹל מְאֹד, וּבְכַסֵּף הַזֶּה כְּבָר לֹא יִהְיֶה לָכֶם סִימָן בְּרָכָה, וְזֶה בְּרוּר. וְלִכֵּן אִם אַתֶּם יְכוֹלִים לְהִתְחַרֵּט — מָה טוֹב וּמָה נְעִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם תְּשׁוּבָה שְׁלָמָה...

כד תתלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצִוָּה, י"ב אֲדָר־א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַחֶתֶן וְהַפֶּלָה ...

שְׂיַחֲיָהוּ נְצַח.

הַנְּנִי מְבָרַךְ אֶתְכֶם בְּבִרְכַת "מִזֶּל-טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית, וְתִאֲמִינוּ לִי, שְׂהִיִּיתִי בְּרוּחִי וְנִפְשִׁי אֶצֶל הַחֶתְנָה שְׁלָכֶם, וְחָבֵל מְאֹד שְׁלֹא הִיִּיתִי יָכוֹל לְהִיּוֹת גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת, אֲבָל בְּרוּחַ הַיִּיתִי אֶתְכֶם בְּיַחַד, וְאִנִּי מְאֹד מְאֹד שְׂמַח אֶתְכֶם בְּשִׂמְחַתְכֶם.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית, וּלְכַבֵּד אֶחָד

אֲשֶׁר   כד תתלו   בַּנְחַל   רלט

אֶת הַשָּׁנִי, וּבְזָכוֹת זֹו תִּרְאוּ נַחַת בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּחַ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנֹזְכָה לְהַתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

מֵאֵד רְצִינִי שֶׁתִּכְתְּבוּ לִי, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיוּ אוֹתִי.

כד תתלו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּצִיָּה, "י"ד אָדָר-א' (פּוּרִים
קָטָן) ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שֶׁתְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי, אֶת צְרִיכָה לְחֹשֵׁב פְּעָמַיִם עַל הַשְּׂדוּף הַזֶּה וְכוּ', אֲנִי לֹא
מְבִין אֵיפֹה הַכְּבוֹד שֶׁלְּךָ, שֶׁבַחֲוֹר אוֹמֵר, שֶׁקֹּדֶם אֲנִי בְּאִמְצַע שְׂדוּף
עִם אַחֲרַת, וּכְשֶׁהֵיֵא לֹא תִרְצָה אוֹתִי, אֲנִי אֶתְיַחַס אֵלֶיךָ...

אֵף שֶׁהוּא מְצַהִיר שֶׁהוּא תִלְמִיד חֶכֶם, וּבְעַל מֵדוֹת וְכוּ' וְכוּ',
אֲבָל אִם הוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה לְבַת יִשְׂרָאֵל, לְדַעֲתִי, תַּחֲשָׁבִי
אַחֲרַת.

עִם כָּל זֹאת אֲנִי לֹא יָכוֹל לְקַחַת מִמֶּךָ אֶת הַבְּחִירָה, תַּעֲשֵׂי כְמוֹ
שֶׁאֵת מְבִינָה, רַק תַּעֲשֵׂי תִנְאִי כְּפוּל, וְאִם הוּא רוֹצֵה לְגוֹר בְּיִבְנָאֵל,
זֶה סִימָן שֶׁזֶה הַשְּׂדוּף שֶׁלְּךָ, וְאִם לֹא, אִז אַחַר הַחֲתֻנָּה הוּא יַעֲשֶׂה
אֶתְךָ מֵה שֶׁהוּא רוֹצֵה, וְיַחֲלִיף אֶת דְּבוּרוֹ עֲשֶׂרֶת מוֹנִיִּם.

אֲנִי מְקַנְהָ שֶׁתְּכִינֵי מִמִּכְתָּבִי זֶה דְּבַר מֵתוּךָ דְּבַר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כד תתלוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי תְּצִינָה, י"ד אֲדָר־א' (פּוּרִים קָטָן) ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֵל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ נִצַּח.

אֶקְנֶה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהִכַּל מִסְתַּדֵּר אֶצְלָכֶם, וְסוּף כָּל סוּף הִכַּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְתִזְכּוּ לְחַתֵּן אֶת בְּנֵיכֶם ... גֵּרוּ יָאִיר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

וְכֵן אֲנִי מְקַנֶּה מְאֹד, שְׁגַם בְּתַכֶּם ... תַּחֲיֶה תִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְהִכַּל יִסְתַּדֵּר לְבִסוּף.

נָא וְנָא רְאוּ לְחִזּוּק אֶת עֲצָמְכֶם, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֶר חִזּוּק, כִּי אֲסוּר לְרִיב בֵּינֵיכֶם, וְאִף שְׁיִשׁ חִלּוּקֵי דְבָרִים וְאִי הִבְנֹת וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת צָרִיכִים לְרֵאוֹת שֶׁהִכַּל יִהְיֶה מוּבָן וְכוּ', כִּי בְּדַרְךְ פֶּלֶל כָּל הַצָּרוֹת נִמְשָׁכוֹת כְּשֶׁאֵין הִבְנָה הַדְּדִית, וְכֵל אֶחָד מוֹשֵׁף לְכוּוֹן אַחֵר, וְזֶה מִשְׁפִּיעַ אַחֲר־כֶּף לִילָדִים, לְזֹאת רְאוּ לְבּוֹא לְהַחֲלֹטָה אַחַת, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בּוֹדָאי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, כִּי בְּקָרוֹב מְאֹד ... גֵּרוּ יָאִיר, יִתְחַתֵּן, וְגַם הַבַּת תִּתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְהִכַּל יָבוֹא עַל מְקוֹמוֹ בְּשָׁלוֹם.

רְאוּ לְחִזּוּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיִוְתָר בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הִכַּל מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֶלֶּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֵלְיוֹן, וּבּוֹדָאי הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִרְחַם עֲלֵיכֶם וְיָבִיא לָכֶם פְּרוֹסָה בְּשִׁפְעוֹ.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כד תתלח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּצִוָּה, י"ד אָדָר־א' (פּוּרִים קָטָן) ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה נִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת הַדּו"ח מְאַסְפֵת הַמְלַמְדִים וּמְאַסְפֵת הַמּוֹרוֹת, וּמְאֹד מְאֹד נִהְיֵיתִי.

רְצִיתִי לְהִיּוֹת אִתְּךָ בְּקֶשֶׁר כָּל הַשָּׁבוּעַ, אָךְ לֹא הִרְצֵשְׁתִי טוֹב וְכָךְ, פָּרַח כָּל הַשָּׁבוּעַ.

הַעֲקָר רְאָה לְחִזּק עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֵוֹלָם, כִּי חֲנוּךְ הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְאַתָּה לֹא יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֵׁישׁ לָךְ, שְׁלִקְחָתָּ בְיָדְךָ אֶת מַעְרַכְתָּ הַחֲנוּךְ, כִּי בְּאַמַּת חֲנוּךְ הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת הוּא בְּדוֹר הַזֶּה יְסוּד גְּדוֹל מְאֹד, וְעַל־כֵּן אָךְ שְׁאַנִּי יוֹדֵעַ שְׂבָא לָךְ דְּבַר כְּזֶה כָּל־כָּךְ קָשָׁה, וְאַתָּה סוֹבֵל מֵה שְׂאֵתָה סוֹבֵל מִבֵּית וּמִבְּחוּץ עוֹשִׂים עֲלֶיךָ כָּל מִינֵי בִקְרָת, עִם כָּל זֹאת רְאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֵוֹלָם, כִּי שְׂכָרְךָ גְּדוֹל מְאֹד בְּשָׂמִים, כִּי מִי שְׂמַחְנֶךָ אֶת הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת בְּדוֹר הַזֶּה עִם אֲמוּנָה — זֶה הַמְצָנָה הַכִּי גְּדוֹלָה, וְזֶה צוֹ הַשְּׁעָה, וְעַל זֶה צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ מְאֹד מְאֹד.

אָךְ שְׁאַנִּי יוֹדֵעַ שֶׁזֶה מְאֹד קָשָׁה לָךְ, וְכַמָּה שְׁאַנִּי אֲחִזּק אוֹתְךָ, זֶה לֹא מִסְפִּיק, עִם כָּל זֹאת הַהֶכְרַח לֹוֹמֵר לָךְ חִזּק חִזּק וְתִתְחַזֵּק, כִּי בֹא תְּבוֹא עַל שְׂכָרְךָ, כִּי הַשְּׂכָר שְׂמַחְנִכִים אֶת הַבְּנוֹת עַל־פִּי הַתּוֹרָה וְהִירְאָה, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל.

רְאָה לְכַתֵּב לִי דִין וְחֲשָׁבוֹן בְּפִרְטִיּוֹת, אִם יֵשׁ אִיזוֹ בְּעֵינָה עִם אִיזָה מְלַמֵּד וְכו', אוֹ עִם אִיזוֹ מוֹרֶה וְכו', אוֹ מֵה עִם הַמְטַבָּח בְּעֵינֵי

רמב אֲשֶׁר כד תתלט — כד תתמ בנחל

הבשול וכדומה, אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר, ובקרוב מאד נתראה פנים אל פנים.

המאחל לך שבת שלום...

כד תתלט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תצוה, י"ד אדר-א' (פורים קטן) ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחה.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד מאד אני שמח לשמע הטוב מכם. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד תהיו שמחים ועליזים, ותמיד יהיה ביניכם שלום ואהבה ואחדות, כי האהבה והשלום בין הפעל לאשה מביא ברכה והצלחה בתוך הבית.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שזהריון יעבר בקלות, ותבשרו לי תמיד בשורות משמחות.

נא ונא העקר תשתדלו מאד שתהיה בבית אוירה של שמחה, אוירה של שלווה ואהבה, וזה יביא לכם ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם.

המאחל לכם שבת שלום...

כד תתמ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תצוה, י"ד אדר-א' (פורים קטן) ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אָשֶׁר   כּד תתמא   בּנחל   רמג

אין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַנַּחַת-רוּחַ שְׂאֵתָה גּוֹרֵם לִי בְּזֶה שְׂאֵתָה מְמַשׁ מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, בְּעֵבֹר בְּנִית בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְאֲנִי תְּמִיד אֶזְכֹּר לְךָ אֶת זֶה לְטוֹבָה, וְלִכְּנֹן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתָּה יְכוּל לְהַפְגִּישׁ עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, וּלְהִלְחִיץ אוֹתוֹ שְׂיִוְרִיד מֵהַמַּס שְׁבַח, כִּי זֶה מְמַשׁ גְּזֵמָא, עֲשָׂרִים וַחֲמִשָּׁה אֶלְף דּוֹלָר, כִּי בָּאוּ מֵיָם עַד נֶפֶשׁ וְכוּ', וּמִלְבַּד שְׁהַכֶּסֶף הוֹלֵךְ, רַחֲמֵנָא לְצִלָּן, לְטַמְיוֹן, וּמִי יֵשׁ לוֹ כְּסָפִים כְּאֵלוֹ, וְאִם הָיָה לִי בְּיַד כְּסָף כְּזֶה, הָיָה לִי כְּבָר חֲצִי מִבְּנֵה בְּנוֹי, כְּפִי שְׂאֲנִי מְכִיר אֶת ... וְלִכְּנֹן אִם אַתָּה יְכוּל לַעֲשׂוֹת לִי אֶת הַחֶסֶד הַזֶּה לְהִלְחִיץ אֶת ... כַּמָּה שָׂרָק יְכוּלִים, מַה טוֹב וּמַה נְעִים.

רק חֲזַק וְאַמֵּץ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְעוֹד תִּרְאֶה הַרְבֵּה נַחַת מִיְלֻדֶיךָ, וְעוֹד תִּזְכֶּה לְחַתָּנִים בְּגִיל צָעִיר מְאֹד.

הַמֵּאחֵל לְךָ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כּד תתמא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּצוּהָ, י "ד אֲדַר-א' (פּוּרִים קָטָן) ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיָה נְצַח.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְשַׁמַּע אֶת הַטוֹב מִכֶּם, וּמַה שְׁלוֹם הַבֵּן ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאֲנִי תְּמִיד מְבַקֵּשׁ עֲלָיו, שְׂיַחֲיָה בְּרִיא וְשָׁלֵם וְצַדִּיק גְּדוֹל, וְתָרוּו רַב נַחַת מִמֶּנּוּ.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּלְהַשְׁתַּדֵּל שְׂתַמִּיד תְּהִיָּה שׁוֹרָה אֲוִירָה שֶׁל שִׁמְחָה בְּבֵית, וְזֶה הָיָה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאֲצַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תְּמִיד תִּשְׁרָה הַשִּׁמְחָה, וּכְפָרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: כְּשֶׁאַתֶּם תְּהִיוּ בְּשִׁמְחָה, אָז תְּהִיָּה טוֹבָה גְּדוֹלָה לְעוֹלָם, כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם בְּשִׁמְחָה, בָּאִים אֲנָשִׁים שְׂבוּרִים וּמְחַפְּשִׁים הַתְּחַזְּקוֹת, וְעַל כֵּל

רמד אָשֶׁר כד תתמב בנחל

אַחַד בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבְרִים כָּל מִינֵי מַשְׁבְּרִים וְגַלִּים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דָּבָר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלַּתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד, וּתְבַשְׂרוּ לִי בְשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאַחַל לְכֶם שְׁפַת שְׁלוֹם...

כד תתמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּצַוֶּה, "ד אֲדַרְא" (פּוּרִים קטן) ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיִחִיָּה נִצָּח.

לְנִכוּן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתְּבְּכֶם, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי שֹׂמַח לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִכֶּם.

מָאֵד מָאֵד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם — חֲכוּ עִם בְּנֵיכֶם ... גֵּרוּ יְאִיר, עַד אֲמַצַּע הַקִּיץ, כִּי יֵשׁ עוֹד הַרְבֵּה עֲבוּדָה לְעַבֵּד אִתּוֹ, וּבִפְרֹט שְׁהַצַּד הַשְּׂנִי מִבְּקֶשׁ לְחִפּוֹת עוֹד, וְלִכְּנֹן לְדַעֲתִי, לֹא כְּדַאי לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, אֲלֹא לְחִפּוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדַי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

נָא וְנָא תִתְחַזְּקוּ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ, שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת הָעוֹלָם בְּהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד, וְכַפִּי אֲשֶׁר תִּחְדִּירוּ בְּעִצְמֹכֶם יְדִיעוֹת אֱלֹהִים, אֲזִי יִהְיֶה לְכֶם קֵל לְעִבּוֹר עַל הַכֵּל, כִּי בְּאַמַּת בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁבְּרִים וְגַלִּים, אִךְ כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁרַק אֲצִלוֹ שָׁחַר, וְרַק אֲצִלוֹ עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר, וְאֲצִל אַחֲרֵים לֹא עוֹבֵר, וּבְאַמַּת עוֹבֵר עַל כָּלֵם מֵה שְׁעוֹבֵר — צְרוֹת וְיִסּוּרִים וּמִכְאוּבִים רָעִים, וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדַי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

אוֹדוֹת הַבְּנִיָּה, אִם נִכְנַס בְּכֶם חֶשֶׁק לְבָנוֹת, אֵל תִּחְכוּ כְּרִגַע, אֲלֹא

אֲשֶׁר כד תתמג בנחל רמה
תראו לבנות תכף-ומיד, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שתצליחו
בבניה.

המאחל לכם שבת שלום...

כד תתמג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תצוה, י"ד אדר-א' (פורים
קטן) ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף ... שיחיה נצח.

כל השבוע רצייתי לכתב לכם מכתב, אבל הייתי מאוד מאוד
חלוש פח וכו', פי לא הייתי בקו הבריאות וכו', ולכן אמרתי עכשיו
לקחת עט ועת בידי, ולרשם לכם על-פל-פנים שורותים אלו:

נא ונא תתחזקו ביחד באהבה גדולה ובשמחה עצומה, ותדבקו
את עצמכם בו יתברך. תאמינו לי, אשר אין עוד טוב בזה העולם
יותר מהדבקות בו יתברך, פי כשאדם דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, אז
הוא מרגיש חיים אחרים לגמרי, ועקר הדבקות היא האמונה
הקדושה, פי האמונה היא הדבקות והדבקות היא האמונה, כשאדם
מאמין בהקדוש-ברוך-הוא, שהוא נמצא ואין בלעדיו נמצא,
על-ידי-זה הוא דבוק בו יתברך, וכשאדם דבוק בו יתברך, אזי
נשפעים עליו כל מיני השפעות טובות, אשרי מי שמחזק את עצמו,
ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לכם שבת שלום...

תראו לכתב לי מכתב איך שאתם מרגישים, ואיך עובר עליכם,
וממש חיים חדשים תנפחו בי.

כד תתמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֵדֶר הַצִּוְוָה, י"ד אֲדֶרֶא' (פּוּרִים קָטָן) ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחֶיָה נְצַח.

מֵאֵז שְׁחִזַרְתִּי לֹא שָׁמַעְתִּי מִכֶּם, וּמֵאֵד אֲנִי דוֹאֵג עַל שְׁלוֹמְכֶם, וְלִכֵּן תִּרְאוּ לְכַתֵּב לִי תִכְף־וּמִיד מִשְׁלוֹמְכֶם הַטוֹב.

הַעֲקֹר רְאוּ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, כִּי כְּשִׁזְכִּים לְהַכְנִיס אֶת הַבְּכוֹר בְּעַל הַמְּצוּוֹת, זֶה שְׂבַח גְּדוֹל בַּשָּׁמַיִם, כִּי כִפִּי שֶׁהַבְּכוֹר מִתְנַהֵג, כִּי תִנְהַגוּ שְׁאֵר הַיְלָדִים, וְלִכֵּן אַתֶּם צְרִיכִים לְשַׁמַּח שְׁזִכִיתֶם בְּזִכְיֹת חֲנָם לְהַכְנִיס אֶת הַבְּכוֹר לְעַל הַמְּצוּוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְהוּא מְחַיֶּה וּמְחַיֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וּכְפִי שְׁאֵדֶם מְכַנִּיס בְּעֶצְמוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, כֵּן מֵאִיר לוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת.

אַתֶּם לֹא יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁהָאֵדֶם זֹכֶה לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם זֻלְתוֹ, כִּי בְּזֶה תְלוּיָה גְדֹלַת בֵּר יִשְׂרָאֵל — כְּשֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם אַחֲרִים, וְזֶה מְאֹד מְאֹד יָקָר בְּעֵינֵי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְעַל־כֵּן תִּמְשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂאֵתֶם תִּהְיוּ צְנוּר שֶׁל חֶסֶד.

וַיְדוּעַ אֲשֶׁר מוֹהַרְנִ"ת ו"ל תְּמִיד דִּבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מִמִּדַּת הַטוֹב וְהַחֶסֶד, וְהוּא אָמַר: כְּשֶׁאֵדֶם דָּן אֶת עֶצְמוֹ לְכַף זְכוּת וְדָן אֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, עַל־יְדִיָּה הוּא פּוֹתַח פְּתָחִים מְלַמְעֵלָה, שְׁיֻכְלוּ לְחַזֵּר בְּתְשׁוּבָה, כִּי אַחֲרַת אִם אֵדֶם תְּמִיד מְסַתְּפֵל עַל הַרַע שְׁבִשְׁנֵי,

אֲשֶׁר כד תתמה בנחל רמז

על-ידי-זה הוא סוגר לו את כל הדלתות. ולכן הרגילו את עצמכם למצא את הטוב בכל אחד, ואז יאיר לכם הטוב תמיד.

המאחל לכם שבת שלום...

כד תתמה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תצנח, "ד אדר-א" (פורים קטן) ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיה נצח.

ראו להתחזק להיות בשמחה, כי השמחה היא יסוד של האדם, כי בלי שמחה אדם נאבד לגמרי, ורבנו ו"ל הקפיד מאד מאד על מדת השמחה יותר מהכל, ואמר לאנשי שלומנו: אם אתם תהיו בשמחה, תהיה טובה מאד לבני-אדם, כי בדרך כלל פשאדם שבור, הוא מחפש למי לספר את כל לבו, וכשאינו רואה, אז הוא נשבר יותר, אבל ברגע שהוא רואה אדם עם פנים שוחקות, אז הוא בא אליו ושופך את לבו לפניו, ועל-ידי שאדם שמח, הוא יכול לחזק את אחרים. ועל-כן גם אתם תראו להיות בשמחה, ולחזק אחד את השני, הקדוש-ברוך-הוא עזר לכם שהתחנתם, והקדוש-ברוך-הוא נתן לכם ילדים חמודים, והקדוש-ברוך-הוא עזר לכם שיש לכם דינה, בכך אתם צריכים להיות מאד מאד שמחים, ובפרט בחדש השמחה, ואף שאני יודע שכל-כף קשה לכם להיות בשמחה, תשתדלו מאד להיות בשמחה, כי השמחה מביאה ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם, והשמחה תביא לכם שלום-בית אמתי, ואף אחד לא יחקר על השני וכו', ואף אחד לא יחפש מומים וחסרונות אצל אחרים, כי באשר אדם שמח, הוא כבר אינו מחפש אצל אף אחד מומים, ומכל שכן בעצמו אסור לחפש מומים.

נא ונא הדביקו את עצמכם בו יתברך, ותאמינו בו יתברך, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ותרגילו את עצמכם לדבר אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית,

רמח אָשֶׁר כד תתמו בנחל

הצִלְחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתֵאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מְעַלְת הַתְּפִלָּה וְהַבְּקָשָׁה שְׁאִדָּם מְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ וּמְסַפֵּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָיָה חֲזַק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד.

המאחל לְכֶם שְׁבֵת שְׁלוֹם...

כד תתמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קָדֵשׁ לְסֹדֵר תְּצַוֶּה, י"ד אֲדָר־א' (פּוּרִים קָטָן) ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחֶיָה נְצַח.

מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְדַבֵּר אִתְּכֶם, כִּי אַתֶּם חֲקוּקִים בְּתוֹךְ פְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

מָה אִמַּר לְכֶם! תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְרַבְּנוּ ו"ל הַקָּפִיד מְאֹד עַל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה, וּמוֹהֲרֵנֵי ו"ל הַבְּטִיחַ לְאַחַד, אִם תִּהְיֶה תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, לֹא תִרְאֶה פְּנֵי גִיּוֹנוֹם, כִּי בְּאַמַּת הַגִּיּוֹנוֹם וְהַגִּן־עֲדָן — הָאָדָם בְּעֶצְמוֹ בּוֹרָא, אִם הוּא מִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיֵּשׁ לוֹ סִבְלָנוּת, וְסוּבֵל כָּל הַבָּא עָלָיו, וּמְדַבֵּק אֶת עֶצְמוֹ בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, עַל-יְדֵי־זֶה מִמְּשִׁיף עַל עֶצְמוֹ אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, שְׁזֶה הַגִּן־עֲדָן, אָבֵל אִם אָדָם נֶעֱשֶׂה עֶצְבָּנִי וְכַעֲסָן וְכוּ', וּמִתְחִיל לְקַלֵּל וּלְזַלְזֵל בְּזוּלָתוֹ, עַל-יְדֵי־זֶה הוּא מִמְּשִׁיף גִּיּוֹנוֹם. וְלִכֵּן כְּשֶׁאָדָם תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, אֲזִי נִצּוֹל מִהַגִּיּוֹנוֹם הַזֶּה, וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבָה וּבְהַבְנָה הַדְּדִית, שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְכֶם שְׁתַּחֲיוּ בִּיחַד תְּמִיד בְּאַהֲבָה וּבְהַבְנָה הַדְּדִית, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אִתְּכֶם לְעוֹלָם.

נָא וְנָא הַרְגִּילוּ אֶת עֶצְמְכֶם שְׁנִיכֶם בְּכָל יוֹם וְיוֹם 'לְגַנְב' חֲמֵשׁ דַּקּוֹת לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שְׁאַתֶּם צְרִיכִים. כִּי הַתְּפִלָּה וְהַבְּקָשָׁה שְׁאִדָּם מִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-

אָשׁר   כד תתמוז   בנחל   רמט

הוא עולה למעלה למעלה, ואם בני-אדם היו יודעים ממעלת התפלה והבקשה, היו חזקים בזה מאד, ובתוך תפלתכם תזכירו אותי לטובה.

המאחל לכם שבת שלום...

כד תתמוז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תצוה, י"ד אדר-א' (פורים קטן) ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיה נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממכם.

תשתדלו מאד שבבית שלכם תמיד תהיה אורה של שמחה, כי כשיש שמחה בבית, אז השכינה שורה שם, פי אין השכינה שורה אלא במקום השמחה, וכשהשכינה שורה בבית, מצויות שם כל הברכות. ולכן תשתדלו מאד מאד להיות בשמחה, ולשמח את הילדים, ולרקד עם הילדים, באפן שתהיה בבית תמיד אורה של שמחה והרחבת הדעת, ועל-ידי-זה תצליחו דרככם תמיד.

נדא ונא אל תלכו ביד קשה עם הילדים, אלא ללכת אתם בנותנו וכו' וכו', ובזכות זו תראו הרבה נחת מהילדים, ובפרט עם בתכם ... תחיה, תראו לקרב אותה ולעודד אותה מאד, כי אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא שהקיץ הזה היא תתחנן, בעזרתו יתברך שמו, עם בחור ירא שמים, ומתמיד גדול, ולכן אל תלכו אתה ביד קשה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שתצליחו דרככם מאד.

בנכם ... גרו יאיר, לומד בהתמדה גדולה, הוא מאד מצליח בלמודים, הוא בעל דרך ארץ גדול, ויש לו מדות טובות מאד.

נא ונא הרגילו את עצמכם לדבר אליו יתברך, ולבקש ממנו

רנ אֲשֶׁר כד תתמח — כד תתמט בַּנַּחַל

יִתְבַּרְךָ כָּל מָה שְׁאַתֶּם צְרִיכִים, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהַהוֹרִים מְתַפְּלְלִים עַל הַיְלָדִים, זֶה מְאֹד מְתַקַּבֵּל בְּשָׁמַיִם.

הַמֵּאֲחַל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כד תתמח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּצִוָּה, י"ד אֲדַרְא' (פּוּרִים קָטָן) ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחֶיָה נְצַח.

רְאוּ לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה מְבִיאָה הַצְּלָחָה גְּדוּלָה מְאֹד, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת שִׁמְחָה, חֶלֶק ב', סִימָן א') מִי שֶׁשִּׁמַּח תָּמִיד, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מְצַלִּיחַ, וְעַל־כֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְאִף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שְׁמֵרֵב טְרָדוֹת וּבִלְבוּלִים שְׁעוֹבְרִים עֲלֵיכֶם, קָשָׁה לָכֶם לְשִׁמּוֹחַ, עִם כָּל זֹאת תִּמְסְרוּ אֶת נַפְשְׁכֶם עַל מִדַּת הַשִּׁמְחָה, וּבִזְכוּת זֶה שֶׁתִּהְיֶה בְּשִׁמְחָה, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁיִהְיֶה לָכֶם טוֹב כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לְהַכִּיֵּן אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וּלְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִצְלִיחוּ אֶת דִּרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחַל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כד תתמט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּצִוָּה, י"ד אֲדַרְא' (פּוּרִים קָטָן) ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחֶיָה נְצַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וְגִדְלֵ שִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִכֶּם

אֲשֶׁר   כד תתנ   בַּנְחַל   רנא

— אין לתאר ואין לשער כלל, ואני מאד מאד מתגעגע לראות את בנכם היקר.

ראו להתחזק ביחד באהבה גדולה מאד, כי אצל רבנו ו"ל היה שלום-בית העקר, וזה מה שצריכים ללמד תמיד ביניכם, שתהיה ביניכם אהבה והבנה הדדית, ועל-ידי-זה תמשיכו את השכינה בתוך ביתכם, ואז תצליחו מאד.

נא ונא לא להסתפל על שום דבר, רק על הקדוש-ברוך-הוא, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, וצריכים להרגיל את עצמו כל-כף באמונה הקדושה, עד שיראה מדומם, צומח, חי, מדבר, את עצם עצמיות חיות אלקותו ותברך, המחיה ומנהיה ומקיים את הדבר הזה.

נא ונא תשמרו את עצמכם ממריבות ומחלקת, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם שבת שלום...

כד תתנ.

בעזרת השם ותברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תצוה, ט"ו אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות השבילה שאתה רוצה לעשות בבית-הכנסת וכו', זה דבר יפה מאד מאד, וחילף לאוריתא.

אודות הכסאות — פלא גדול למה הוא לא העלה אותם, ואני תכף-ומיד אכתב לו.

רנב   אָשֶׁר   כד תתנא   בנחל

הַעֲקֹר רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶיךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְהִשְׁפִּיעַ גַּם עַל אֲשֶׁתְּךָ שִׂמְחָה, וְתִהְיֶה שִׂמְחִים וְעֵלְיִזִּים עַל הַמַּתָּנָה שְׂנַתֵּן לָכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרְאוּי לָכֶם לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עִם זֶה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דַרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתנא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר הַצִּוּוּה, ט"ו אֲדֶר-א' ה'תשנ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

הִנֵּה ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, סִפֵּר לִי שֶׁפָּגַשׁ לְפָנָי שַׁבַּת אֶת ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, וְהִתְעַנְּנָן מְאֹד אִם קִבְּלָנוּ כְּבָר אֲשׁוּר, וְסִפֵּר לִי, שֶׁכֵּן קִבְּלָנוּ אֲשׁוּר, אֲבָל יֵשׁ בְּעֵינָי רְצִינִית, שֶׁהֵם מִבְּקָשִׁים מִס שְׂבַח בְּעֶרְךָ בֵּין עֲשָׂרִים וְחֲמֵשֶׁה אֶלְף דּוֹלָר לְשִׁלְשִׁים אֶלְף דּוֹלָר, שְׂזֵה סְכוּם עֲתָק, כִּי כָּל הַשָּׁנִים וְחֻצֵי דוֹנָם שְׁקִנִּיתִי, לֹא עָלוּ יוֹתֵר מֵאַרְבָּעִים אֶלְף דּוֹלָר (זֹאת אוֹמְרֶת עִם הַמָּקוֹם שֶׁל הַמִּבְּנָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ עַכְשָׁיו), וְעַל-כֵּן אֵיךְ הֵם מִבְּקָשִׁים סְכוּם כְּזֶה עַל מִס שְׂבַח. וְלִכֵּן אִם אַתָּה יְכוּל לְפַעֵל אוֹ אֲצֵל ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, אוֹ שֶׁהוּא יִפְעֵל אֲצֵל ... שֶׁהֵם יַעֲזְרוּ לָנוּ לְשִׁלֵּם אֶת הַמִּס שְׂבַח, כִּי זֶה סְכוּם שְׂאִינוּ נִמְצָא אֲצֵלִי בְּכֻלָּל, כִּי אִם הִיָּה אֲצֵלִי סְכוּם כְּזֶה, תֵּאֱמִין לִי, שֶׁהַקְּבָלָן הָעֲרָבִי כְּבָר הִיָּה מִגְּבִיָּה אֶת שְׁתֵּי הַקּוֹמוֹת, כִּי אִם הִיִּיתִי נוֹתֵן לוֹ בְּהִתְחַלָּה חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים דּוֹלָר, כְּבָר הִיָּה מִתְחִיל לְבָנוֹת, וְעוֹד חֲמֵשׁ וְעוֹד שָׁלֹשׁ וְעוֹד שְׁתֵּים וְכוּ' וְכוּ', עַד הַסְּכוּם הַזֶּה — כְּבָר הָיוּ עוֹמְדוֹת שְׁתֵּי הַקּוֹמוֹת, וְהִשָּׁאָר הִיִּיתִי מְשַׁלֵּם לוֹ בְּתִשְׁלוּמִים, וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה יְכוּל לַעֲשׂוֹת לִי אֶת הַחֲסֵד הַזֶּה — לְשַׁאֵל אֶת ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, הֲאֵם יֵשׁ מָקוֹם לְהַשִּׁיג אֶת הַסְּכוּם הָעֵנֶק הַזֶּה, כִּי אַחֲרַת לֹא יְכוּלִים לְבָנוֹת, כִּי אֲנַחְנוּ חֲשַׁבְנוּ

אָשֶׁר   כּד תתנב   בַּנְחֵל   רננ

כָּבֵר לְהִתְחִיל בַּשָּׁבוּעַ הַזֶּה, אֲבָל עַד שְׁלֹא מְשַׁלְּמִים אֶת מַס שְׁבַח, לֹא יְכוּלִים לִבְנוֹת. וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה עִמִּי חֶסֶד, וְתִשְׁתַּדֵּל בְּזֶה מְאֹד.

הַיּוֹם אֲכַתֵּב לְר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, מִכְּתָב חֲזוּק גָּדוֹל מְאֹד, כִּי כִפִּי שִׁשְׁמַעְתִּי, עוֹבְרִים עָלָיו הַרְבֵּה מִשְׁבָּרִים.

אֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּעֲנֶה לִּי מָה עוֹשִׂים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תתנב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, ט"ז אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הֵרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וְגִדְּלֵ שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בַּפְּנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתֵאָר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל זְכוּת הַרְבִּים שְׁתְּלוּיָה בָּךְ, שְׁאֵתָה זוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים בְּכֹל יוֹם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי סוּף כָּל סוּף מָה יִשָּׂאֵר מֵאַתָּנוּ? רַק אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁאַנְחֵנוּ לּוֹמְדִים בְּכֹל יוֹם, וְאַשְׁרֵי וְאַשְׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים, שְׁאַזּוּ זְכוּת הַרְבִּים תְּלוּיָה בּוֹ, וּבְזֶה אַתָּה צָרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְשַׁמַּח, וְאַף שְׁאַנִּי מִכֵּין הַיֵּטֵב אֶת כְּאֵב לְבָבְךָ וְכוּ' וְכוּ' מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת כָּבֵר לְמַד אוֹתָנוּ רַבְּנוּ וַי"ל, כִּי הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם רַק לְמִצָּא אֶת הַטוֹב בְּעִצְמוֹ, וְלֹא אֶת הַרַע וְכוּ', וְצָרִיכִים לְהַפְּךָ אֶת כָּל הַיְגוֹן לְשִׁמְחָה.

נָא וְנָא רָאֵה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וּלְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם, וְעַקֵּר הָעֵצָה אֵיךְ שְׁזוֹכִים לְהִתְחַזֵּק הוּא עַל-יְדֵי שְׁמִחָתְךָ אַחֲרֵים, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ וַי"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קו'): עֲצָה

רנר אָשֶׁר כד תתנג בנחל

לחזק את עצמו הוא להשפיל אחרים, עיני שם; ולכן ראה להמשיך לחזק ולעודד ולשמח את אנשי שלומנו, ותלמד בכל יום תורה ברבים, ובזכות זה תראה סוף כל סוף ישועה כזו, שלא תארף ולא שערף מימך. ועקר הישועה — שיהיו לך ילדים מצלחים בתורה ובחכמה וביראת שמים.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר בכל יום אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, ואשרי מי שמתמיד בדבר זה.

נא ונא ראה להמשיך ללמד ברבים את "אוצר הקונטרסים", ואם תגמר את כל הי"ד חלקים שיש לעת עתה, תתחיל את "אוצר האמונה", שיש בו כ"ב קונטרסים המדברים מאמונה, וכשתגמר אותם, תתחיל "אוצר החיים", שבהם יש כ"ב קונטרסים המדברים מיקרת החיים, וכשתגמר את זה, תלמד את "אוצר הסבלנות" שיש בו עשרה קונטרסים המדברים ממעלת הסבלנות, וכך תוכלו להתחזק, כי זה אצלי ברור, יום שלומדים קונטרס, היום מאיר בצורה אחרת לגמרי, כי נכתב בישועות השם יתברך.

נא ונא ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואז תראה את הנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

ראה לכתב לי, כי כל מכתב ומכתב שאתה כותב לי, זה ממש מחיה אותי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתנג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תשא, ט"ז אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלִי שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

בְּעֵינַי הָעֲבוּדָה שְׁנֹכְנֶסֶת לְעִבּוֹד בַּמִּטְבָּח, הָעֵקֶר תִּרְאֶה שְׁהִידִים
שֶׁלָּךְ תִּעְבְּדֶנָּה, אָבֵל הִפָּה וְהַמַּח יְהִיו בְּנֵי חוֹרִין, הֵינּוּ הַמַּח יִחְשָׁב
תְּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְהִפָּה יִדְבַר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל־יְדִיזָה תִּכְנִים
תְּבַלִּין טוֹב בְּתוֹךְ הַמַּאֲכָלִים שְׂאֵתָה מִבִּשֵׁל.

פַּעַם שְׂמַעְתִּי מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁסָּפַר לִי, שֶׁהִפִּיר אֶחָד
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהִיָּתָה לוֹ מִסְעָדָה, וּבִשְׁעָה שֶׁבִשֵׁל אֶת הַמַּאֲכָלִים,
הָיָה מִתְבוֹדֵד לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאָמַר בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת:
"רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! מִי שִׁיאֲכַל אֶת הַמַּאֲכָלִים הָאֵלֶּה, שִׁיְהִיָּה לוֹ
הִרְהוּר תְּשׁוּבָה, וְיִשְׁתַּוְּקַק אַחֲרָיִךְ וְכוּ', וּמִי שִׁיאֲכַל מִהַמַּאֲכָלִים הָאֵלֹו
— יְהִיָּה בְּרִיא, וְיְהִיָּה לוֹ חֶשֶׁק לְלַמֵּד תּוֹרַת הַקְּדוּשָׁה וְכוּ', וְכִּי
הָאֲרִיף בְּתַפְלָה, וְשִׂאֲלוּ אוֹתוֹ פַּעַם: לָמָּה יֵשׁ בַּמַּאֲכָלִים שֶׁלְּכֶם טַעַם
אַחֵר, אֲשֶׁר לֹא מְרַגֵּישים בְּמִסְעָדָה אַחֲרֵת, וְאָמַר: יֵשׁ לִי תְּבַלִּין אֶחָד
וְתַפְלָה שָׁמוּ, וּבִשְׁעָה שֶׁאֲנִי מִבִּשֵׁל אֶת הָאֵכֶל, אֲנִי מִתְפַּלֵּל לְהִקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן גַּם אֵתָה תִּתְפַּלֵּל לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהִלְדִּים
שִׁאוּכָלִים אֶת הָאֵכֶל הַזֶּה — שִׁיְהִיו בְּרִיאִים, וְשִׁתְהִיָּה לָהֶם אֲמוּנָה,
וְשִׁירְצוּ לְלַמֵּד וְכוּ' וְכוּ', הָעֵקֶר תִּתְפַּלֵּל עַל עֲצָמְךָ וְעַל אִשְׁתְּךָ וְעַל
יְלָדֶיךָ, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שִׁתְזַנְּךָ לְהִיּוֹת עוֹבֵד הַשֵּׁם
אַמְתִּי.

נָא וְנָא הַדְּבֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִהְיֶה שְׂמִיחַ
מְאֹד, וְתִשְׁמַר מְאֹד מִפְּעַס וּמִקְפָּדוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל שִׁתְהִיָּה לָךְ אֲרִיכוֹת
אִפִּים, וְתִאֲרִיף אִף עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאִזּוֹ תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

רְאֵה לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים מִעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְרַבְּנוּ ז"ל
אָמַר (חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן רל): טוֹב הָיָה, שִׁיְהִיָּה לְאִישׁ כָּשֶׁר סוּסִים, שִׁיִּסַּע
בְּכָל פַּעַם עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְתוֹךְ אֵיזָה יַעַר וְכִיּוֹצֵא, וְשֵׁם יִדְבְּרוּ יִרְאֵת
שָׁמַיִם, וְתִהְיֶה לָהֶם הַתְּבוֹדָדוֹת וְכוּ'. כִּי שָׂדָה וְיַעַר טוֹב מְאֹד
לְהַתְּבוֹדָדוֹת; וְהִנֵּה כָּאֵן בְּיַבְנָאֵל לֹא צְרִיכִים סוּסִים וְעַגְלָה, רַק
יּוֹצֵאִים קִצָּת, וְהִנֵּה נִמְצָאִים כָּבֵר בְּשָׂדָה וְכוּ', וְעַל-כֵּן כְּדַאי לָךְ לְדַבֵּר

בְּכֹל יוֹם עִם אֶחָד מֵהָאֲבֵרָכִים הַצְעִירִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאַתָּה לֹא צָרִיךְ לְהִתְבַּיֵּשׁ מֵאַף אֶחָד, אֵתָה תְּדַבֵּר וְהֵם יִשְׁמְעוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה גַם לְךָ תִּהְיֶה הַתְּחִזְקוֹת, וּבְאַמַּת צָרִיכִים בְּזֶה הָעוֹלָם הַרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צְרוּת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וְעִגְמַת נֶפֶשׁ — הֵן מַעְצָמוֹ וְהֵן מֵאֲשֶׁתּוֹ וְהֵן מִלְּדָוּ, עַד שְׂאֵדָם נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, וּכְשֶׁאֲדָם חִזַּק בְּזֶה, לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים, אִזּוּ הוּא אֵף פֶּעַם אֵינוֹ נִשְׁבֵּר וְהוּא אֵף פֶּעַם אֵינוֹ לְבַד. וְזוֹ הִיְתָה עִבּוּדְתּוֹ שֶׁל מוֹהֲרֵינֵי ז"ל, שֶׁתָּמִיד דָּבַר עִם אַחֲרִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה גַם לוֹ הִיְתָה הַתְּחִזְקוֹת.

וְזֶה גַם מֵה שֶׁמְּחִזֵּק אוֹתִי, כִּי אֲנִי תָּמִיד מְדַבֵּר עִם אַחֲרִים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר, שֶׁנַּעֲשֶׂה אוֹר יִשְׂרָאֵל וְאוֹר חוּזֵר, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵינֵן, חֶלֶק א', סִימָן קפד): כְּשֶׁאֶחָד מְדַבֵּר עִם הַשֵּׁנִי בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, נַעֲשֶׂה אוֹר יִשְׂרָאֵל וְאוֹר חוּזֵר, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, רַק מְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם עִם אַחֲרִים, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתנד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, ט"ז אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... שְׁתַּחֲוֶה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶץ, וּמֵאֵד רְצִיתִי לַעֲנוֹת לְךָ תַּכְף-וּמִיד, אֵךְ לֹא הִרְגַּשְׁתִּי טוֹב, לְזֹאת נִתְעַכֵּב עַד עַכְשָׁיו.

אֵת צָרִיכָה לְהִבִּין, שֶׁהַבְּעִיָּה הַזֹּאת בְּכֹל בְּתֵי סֵפֶר, שֶׁהִבְנֹת הַצְּעִירוֹת מְדַבְּרוֹת מִחֲתָנָה וְכוּ', וְזֶה לֹא רַק אֶצְלָנוּ, זֶה בְּכֹל הָעוֹלָם כָּלוּ, כִּי בֵּת מְתַבַּגֶּרֶת יוֹתֵר מִבֵּן, וְעַל-כֵּן הִיא מְדַבְּרַת מִחֲתָנָה, וְלָכֵן אֵת לֹא צָרִיכָה לְהִתְפַּעֵל מִדְּבָרִים כְּאֵלוֹ וְכוּ', וּמֵה שֶׁעֲנִית לְבָנוֹת, לְדַעֲתִי, עֲנִית מֵאֵד מֵאֵד טוֹב! וְכֶךָ צָרִיכִים לְדַבֵּר אִתָּן.

אֲשֶׁר   כד תתנה   בַּנְחֹל   רנז

ועקר הנושא צריך להיות רק באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, כי סוף כל סוף ימינו כצל עובר, הנה אנחנו כאן ועוד מעט אנחנו יוצאים מפה, ולכן מה יש לנו לדבר בזה העולם — רק אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, כי זה מה שיש לנו, וכשמדברים עם הבנות דבורי אמונה והשגחה פרטית, האמיני לי, שזה נכנס היטב היטב בתוך לבן, ומכל שכן אם תערכי בתוך הדבורים גם ספורי צדיקים, זה יעשה התעוררות גדולה בין הבנות, לכן ראי להיות חזקה בזה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שבזכות הרבים שאת מחנכת את הבנות, תזכי שהבנים שלך יהיו צדיקים וקדושים וטהורים בקדשת הברית, ויתמידו מאד בתורה הקדושה, ועוד מעט הם נעשים בר מצוה, והם יבואו וילמדו אצלי.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתעברי את הכל בקלות, ותבשרי לי תמיד בשורות משמחות.

ראי לכתב לי איך הולך לך בבית-ספר, וממש חיים חדשים תנפחי בי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתנה.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר כי תשא, ט"ז אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויודפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, בשעה שאני מדבר עמך, כי אתה חקוק בפנימיות לבבי לטוב כל הימים.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין עוד דבר גדול יותר בזה העולם מהפצת מעינות החכמה חוצה, כשזוכים להפיץ את אור רבנו ז"ל

רנח אָשֶׁר כד תתנו בנחל

בעולם, גורמים להמון נשמות ישראל לחזור אליו יתברך, כי כל הלמוד העמק של רבנו ו"ל, הוא למוד עמק עמק מי ימצאנו, איך להתחזק ואיך לעבר את זה העולם בשלום. ואתה צריך לדעת, שאין אדם בזה העולם, שלא יעבור עליו איזה משבר, זה בכה וזה בכה וכו', אבל משבר עובר על כל אחד, ואשרי ואשרי מי שמחזיק מעמד ואינו נשבר, ומכל שכן וכל שכן מי שזוכה לחזק את אחרים, אין עוד מצוה יותר גדולה מזו, כי שלמות מצות צדקה לחזק את אחרים, ועל-כן ראה להמשיך להפיץ, ובזכות זו תושע בישועה גדולה, ותזכה למצא את בת זוגך.

איך שאני כותב אליך — צלצלת אלי וכו', וזו השגחה פרטית.

אודות שאלתך שאתה שואל — מה עושים עם העינים, אם שלשה רופאים ממחים אומרים לנתח — צריכים לנתח; כי בכל ניתוח צריך לשאל שלשה רופאים ממחים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרך תמיד, ותבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתנו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תשא, ט"ז אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, ועקר שמחתי, שזכית להפגס לגור

בִּיבְנֵי־אֵל, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִהְיֶה לָּךְ יֵשׁוּב טוֹב, וְתִצְלִיחַ מְאֹד.

הַעֲקֹר מֵה שְׂאֵתָה צְרִיךְ הוּא שְׂמֻחָה, כִּי הַשְׂמֻחָה הִיא הַיְסוּד שֶׁל הָאָדָם, כִּי בְּלִי שְׂמֻחָה, אָדָם יְכוּל לְהִתְגַּלְגַּל וְלִבּוֹא אֶל הַכִּי גְרוּעַ בְּחַיִּים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם שְׂהִסְמִ"ךְ-מ"ם מְאֹד אוֹרֵב עַל הָאָדָם שְׂלֹא יִהְיֶה בְּשְׂמֻחָה, הוּא יַחֲפֵשׁ וַיַּחֲטֹט בּוֹ כָּל מִינֵי עֲבֻרוֹת שְׂעֻשָׁה מִיָּמָיו, וַיִּזְכִּירוּ וְכוּ' וְכוּ', הַעֲקֹר שְׂהָאָדָם יִפֹּל בְּעֲצָבוֹת וּבְמַרְרֵיחוֹת. וּבְאֵמֶת עֲקֹר הַתְּשׁוּבָה הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה, שְׂאָדָם צְרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף שְׂמֵחַ, "שְׂלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי", כִּי אֵיךְ שְׂאָנִי וְכוּ', וּמֵה שְׂאָנִי וּמֵה שְׂעֻשִׁיתִי וְכוּ', עַל-כָּל-פָּנִים נִבְרָאתִי מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי, אֲשֶׁר הַשְׂמֻחָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַשְׂמֻחוֹת, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י'), וּבְשְׂמֻחָה זֶה אֵינִן לְהִסְמִ"ךְ-מ"ם שׁוּם שְׂלִיטָה, כַּמּוּבָא (בְּהַשְׂיחוֹת שְׂבַסוּף סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת), כִּי אִם אָדָם שְׂמֵחַ בְּזֶה שְׂנִבְרָא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה אֵף אֶחָד אֵינּוּ יְכוּל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, כִּי אֵיךְ שֶׁהוּא נִבְרָאתִי מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וּבִכְחַ הַשְׂמֻחָה הַזֹּאת, יְכוּל לְהוֹסִיף נִקְדוּת טוֹבוֹת בְּכָל יוֹם: צִיצִית, תְּפִלִּין, כַּשְׂרוּת, טְהָרַת הַמְּשֻׁפָּחָה, שְׂבֵת, מְזוּזָה וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן רָאָה, יְדִידֵי הַיְקָר, לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׂבַעוּלָם, וּבְנֻדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַעֲקֹר הַשְׂתַּדֵּל גָּא, שְׂגַם אֲשֶׁתָּךְ תִּהְיֶה בְּשְׂמֻחָה, כִּי כֶּף אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רֵאשׁ הַשְּׁנָה ו.ו): אֲשֶׁה — בְּעֵלָה מְשֻׁמָּחָה; כִּי זֶה צְרִיכָה תְּמִיד לְהִיּוֹת הַעֲבוּדָה שֶׁל הַבַּעַל — לְשֻׁמַּח תְּמִיד אֶת אֲשֶׁתוֹ, כִּי טַבַּע שֶׁל הָאֲשֶׁה, שְׂנַמְשַׁכַּת אֶל הַעֲצָבוֹת וְהַמְּרִירוֹת, וְהַבַּעַל צְרִיךְ לְשֻׁמַּח אוֹתָהּ, וּלְהִרְחִיב אֶת דַּעְתָּהּ, וְלֹא לְהוֹסִיף גִּזוֹן עַל יְגוֹנָהּ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְשֻׁמַּח אֶת אֲשֶׁתוֹ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאָנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדָךְ, שְׂתִצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחַל לָּךְ בְּרַכָּה וְהִצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פִּי תִשָּׂא, ט"ז אָדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאֵת מִתְחַזְּקֵת, וְאִיךָ שְׂאֵת מִמְּשִׁיכָה לְעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד בְּקִהְלָתְנוּ, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתְּרוּי רַב גַּחַת מִיְלֻדֶיךָ, וּבְקָרוֹב מָאֵד גַּם בְּנֶךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, יוּכַל לְבוֹא אֶל יְשִׁיבָתְנוּ לְלַמֵּד.

נָא וְנָא רְאֵי לְחִזַּק אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תָּמִיד תִּשְׁתַּדְּלִי שְׁתַּחֲוֶה לָךְ מְלֵה טוֹבָה לְכָל אִשָּׁה, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים מֵה שְׁעוֹבֵר עַל אַחֲרִים, כְּמֵאמָרֵם ז"ל (פְּסָחִים נד:): "אֵין אָדָם יוֹדֵעַ מֵה בְּלִבּוֹ שֶׁל חֵבְרוֹ", כִּי יְכוּל לִהְיוֹת מִבְּחוּץ נִרְאָה שֶׁהִכַּל בְּסֵדֶר, אָבֵל מִבְּפָנִים הַשֵּׁם יִשְׁמַר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מֵה שְׁעוֹבֵר הַיּוֹם עַל בְּנֵי-אָדָם, וְלִכֵּן כְּשֶׁבָא אָדָם עִם פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת, וּמְקַדִּים שְׁלוֹם לְכָל אָדָם, בְּזֵה הוּא מִתְּחִיָּה אֶת עֲצָמוֹ וּמִתְּחִיָּה אֶת אַחֲרִים. וּבְקֵאֵת אָדָם צְרִיךְ לִהְיוֹת כָּל-כֶּף דְּבוּק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, עַד שֶׁהוּא תָּמִיד יִהְיֶה מְשַׁפִּיעַ וְלֹא מְשֻׁפָּע וְכוּ', וְזֵה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת, שֶׁאָדָם תָּמִיד יִשְׁפִיעַ לְאַחֲרִים וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת ו:): 'לְעוֹלָם יִקְדִּים אָדָם שְׁלוֹם לְכָל אָדָם', אָדָם צְרִיךְ תָּמִיד לְהִתְעַנֵּן בְּשְׁלוֹם זוּלָתוֹ, וְזוֹ לֹא פְּחִיתוֹת כְּבוֹד, שְׂאֵנִי יוֹרֵד אֶל הַשָּׁנִי וְשׁוֹאֵל בְּשְׁלוֹמוֹ, אוֹ שְׂאֵנִי מְחַיֶּךְ לוֹ, כִּי זֶה עֵקֶר גְּדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל — כְּשֶׁזּוֹכֶה לְקָרֵב וּלְחַזַּק אֶת זוּלָתוֹ, לְעוֹדְדוֹ וּלְאַמְצוֹ וּלְשִׁמְחוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכֶה לָזֶה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחֵי דְרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתנח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תשא, י"ז אדר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

הִנֵּה לְאַחֲרוֹנָה קִבַּלְתִּי כַּמָּה פְּקֻסִים מֵהַפְּקֻס שְׁלֶךְ, אֲכַל בְּלִי
שְׁמוֹת וְכוּ', וְעַל-כֵּן אָנִי לֹא יוֹדֵעַ לְמִי לְהַשִּׁיב, וְלִכֵּן תִּכְתָּב לִי מִי
הוּא הַשּׁוֹלֵחַ.

מֵאֵד מֵאֵד רְצִיתִי שְׁתַּגְּמַר כְּכֹר עִם הַתְּשֻׁלוּמִים שֶׁל הַנְּסִיעוֹת שֶׁל
רֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׁעֵבֶר, כְּדֵי שְׁלֹא יֵצֵא, חֵס וְחִלְיָהּ, חֲלוּל הַשֵּׁם, וְחֲלוּל
שָׁמַי, וְחֲלוּל שֵׁם יְבִנְאֵל, כִּי אֲנַחְנוּ מֵאֵד שׁוֹמְרִים עַל שְׁמֵנוּ, תִּהְיֶה
לְאֵל, עַד עַכְשָׁיו זְכִינוּ שְׁיֵשׁ לָנוּ שֵׁם מֵאֵד מֵאֵד טוֹב, וְעַל-כֵּן לְמָה
צְרִיכִים לְהִגִּיעַ לְמַצֵּב כְּזֶה.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיְנוּי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבָעוּלָם
לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתָךְ, הֶעֱקָר רְאֵה לְעֲשׂוֹת לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּכֹל
יוֹם בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, כִּי הָאֲרַבְּעָה לְמוֹדִים הָאֵלוּ
הֵם כְּנֶגֶד הָאֲרַבְּעָה עוֹלָמוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם שְׁעוֹר
מֵאֵלוּ הָאֲרַבְּעָה שְׁעוּרִים, וְאִזּוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת
וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שָׁמוּ.

נָא וְנָא רְאֵה לְגַמֵּר עִם הַחֻבוֹת שֶׁל הַנְּסִיעָה, שְׁנֵה גוֹרָם לָנוּ
חֲלוּל הַשֵּׁם, וְצַעַר גְּדוֹל מֵאֵד, אָנִי מֵאֵד מֵאֵד מִבְּקֻשׁ אוֹתָךְ, שְׁתַּגְּמַר
עִם זֶה כְּכֹר פְּעַם וּלְתַמִּיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתנט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י"ז אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ פְּעַמִּים, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ
הַטוֹב מִמֶּךָ.

אוֹדוֹת בְּנֵךְ, אֲנִי מְקַנֶּה מְאֹד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִכֵּל יִגְמַר
עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, רַק צְרִיכִים סְבָלְנוֹת וְהַתְחַזְקוֹת מְאֹד, כִּי אִתָּה
יֹדַע שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם מֵה שְׁעוֹבֵר, וְאֲשֶׁרִי מִי
שְׂמַחְזִיק מֵעֵמֶד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דָּבָר.

אוֹדוֹת ... כְּתַבְתִּי לוֹ מִכְתָּב חֲרִיף, וְאֲנִי מְקַנֶּה אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שֶׁהוּא יִצִּית אוֹתִי. וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, שְׂאִתָּה וְ... גֵּרוֹ יָאִיר, וְאוֹלִי
עוֹד אֶחָד, תְּדַבְּרוּ אִתּוֹ שְׁפַעַם וּלְתַמִּיד יִגְמַר אֶת הַחֻבּוֹת, וּמִהֵיוֹם
וְהִלָּא אֲנַחְנוּ כְּבָר נִשְׁמַר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּיַד מִי תְהִינָה הַנְּסִיעוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִף שְׂאֲנִי יוֹדַע, שְׂמְאֹד
מְאֹד קָשָׁה לָךְ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי עוֹבְרִים עָלֶיךָ כָּל-כָּף הַרְבֵּה
מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים וְכוּ' וְכוּ', צָרוֹת מִבֵּית וְצָרוֹת מִבְּחוּץ, וְזֶה מְעַקֵּם לָךְ
אֶת הָרֹאשׁ וְהַמֶּחַ לְגַמְרִי, וְאִתָּה לֹא יָכוֹל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, עִם כָּל זֹאת
כְּבָר אָמַר הַתַּנָּא הַקְדוּשׁ (אֲבוֹת, פֶּרֶק ה'): לְפֹנִים צַעֲרָא אֲגָרָא, לְפִי הַצַּעַר
שֵׁישׁ לְאָדָם כְּפֹה הַשְּׂכָר, וְעַל-כֵּן אִם בָּא לְאָדָם כָּל-כָּף קָשָׁה לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הוּא מִתְגַּבֵּר וְהוּא בְּשִׂמְחָה, שְׂכְרוּ עַד אֵין
קִץ, וְלָכֵן תְּתַחַזֵּק מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים וְגִלִּים
שֵׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי

אֲשֶׁר כד תתס — כד תתסא בנחל רסג

מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרךך תמיד, ובקרוב מאד תבשר לי בשורות משמחות, הן בענין פרנסה והן בענין שדויכים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתס.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תשא, י"ז אדר"א ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... שתחיה.

מאד מאד שמחתי לשמע, שזכית לסיים את כל "ספר-המדות", ואת יודעת חלק גדול מאד בעל-פה, ועכשו את עושה מסבת סיום, אני מברך אותך, שהקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתצליחי מאד מאד בחיים, ותהיי המאשרת ביותר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתסא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תשא, י"ז אדר"א ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל בנות התיכון "בית פיגא", הנ"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

מאד מאד אני שמח לשמע, שאתן משתפרות במדות טובות, וביראת שמים, ויען שעכשו יש לכן מסבת סיום ב"ספר-המדות", באתי לברך אתכן בלכן, שתתמידו מאד ב"ספר-המדות", כי המדות הן היסוד של האדם, ובלי מדות אינו נקרא אדם כלל, אלא תיה בצורת אדם, ולכן מאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל ללמד הרבה את "ספר-המדות", כי צריכים לקנות לעצמו מדות טובות, וזה מועיל לכל החיים.

תמשכנה להתעלות מעלה מעלה במדות טובות וביראת שמים,

רסד אָשֶׁר כד תתסב — כד תתסג בנחל

ותהינה בנות רציניות, ואני מבטיח לכן, שהקדוש-ברוך-הוא יעזר
לכן עם חתנים יראי השם, ותבנו בתים נאמנים להקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתסב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תשא, י"ז אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתהיה אתי בקשר מה שיותר
מהר, כי יש לי שדוף טוב בעבורך, ואני יכול לגמר את זה בכי
טוב, אבל אני צריך לדבר אתך כמה ענינים, ולכן תראה להיות אתי
בקשר, בדרך כלל הכי טוב פשאצלנו אחר הצהרים — בשעה
ארבע וכו'.

מאד מאד אני מבקש אותך, אם אתה יכול להשפיע על ...
שלא יסתובב ברחובות, כי הוא קונה לעצמו שם רע, והוא אף פעם
לא יוכל להתחתן, וחבל מאד שהשם שלו ירד לגמרי, ולכן אם
אתה יכול להשפיע עליו, שיפנס לכולל בקר אצל הרב ... מה טוב
ומה נעים.

ראה לקחת את עצמך בנדיף, ואני יודע בדיוק מה שעובר עליך
ברוחניות ובגשמיות, ראה להתחזק, ואז תראה את הנסים נגלים
שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתסג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תשא, י"ז אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

אָשֶׁר   כּד תתסד   בַּנְחַל   רסה

מָאד מָאד אָנִי מְצִטְעֵר לְשִׁמְעַ, שְׁאַתָּה מְסִתּוֹכֵב עַל הַרְחֻבוֹת וְכוּ', אִם אַתָּה רוֹצֵה שְׁאַקַח אוֹתְךָ חֲזָרָה לְפָנַי, תִּפְנֹס אֶל הַכּוֹלָל שֶׁל הַרֵב ... לְפָנַי הַצְּהָרִים, מִשְׁעָה עֶשֶׂר עַד שְׁעָה אַחַת, וְאִז אִם תִּעֲשֶׂה כֵן — אַקַח אוֹתְךָ בְּלִי גִדְר חֲזָרָה.

אַל תִּסְתּוֹכֵב בְּרְחֻבוֹת, כִּי אַתָּה גּוֹרֵם לְעֲצָמְךָ שֵׁם רַע, וְאַחֲר־כֵּן לֹא תוּכַל לַעֲשׂוֹת שׁוּם שְׂדוּכִים.

הַמַּאחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תתסד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר כִּי תִשָּׂא, י"ז אֲדַרְא' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מָאד, צְמוּד בְּפָנֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרוּ יֵאִיר.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ אֵיךְ אָנִי שָׁבוּר מִמְּצָבְךָ, כִּי תִמִּיד בְּקִשְׁתִּי אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלַכְל תִּלְמִידִי יְהִיָּה טוֹב בְּחַיִּים וְכוּ', וְלֶךְ קָרָה צָרָה כּוֹז, שְׁמָאד מָאד כּוֹאֵב לִי, בְּפָרֵט שְׁהֵיִיתָ כָּל-כָּף מְסוּר אֵלַי וְכוּ', וְגַם עֲכָשׁוּ אַתָּה מְסוּר כָּל-כָּף אֵלַי וְכוּ', אֵיךְ יִקְרָה לְךָ דְּבַר כְּזֶה וְכוּ', וְזֶה אוֹכַל אוֹתִי מָאד-כִּי אָנִי מָאד מְצִטְעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה, כִּי אֲשֶׁר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ יוֹדֵעַ, אֲבָל מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! אָנִי נִמְצָא בְּאוֹתָהּ צָרָה, וְדִי לְמַבִּין, וְכָל הַתְּחִזְקוֹתַי הֵיא, אֲשֶׁר, תְּהִלָּה לְאֵל, בְּתוֹךְ עֲנִי וּמְרוּדִי אָנִי יוֹדֵעַ מִרְבֵּנוּ ז"ל, מִעֲצוֹת נוֹרְאוֹת כְּאֵלוֹ, מִעֲצוֹת נִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, וְזוֹ כָּל חַיּוּתִי.

וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה גַם אַתָּה לְהַתְּחַזֵּק, וְאֵךְ שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁנָה מָאד מָאד קָשָׁה לְךָ, עִם כָּל זֹאת זְכוּר גַּם תִּזְכֹּר מָה שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּיִטִּי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מַח): אִם הִיָּה לוֹ אֶחָד שְׁיִגִיד לוֹ "אֲחִי חֲזוּק!" הִיָּה רֵץ אֲלֵפֵי אֲלֵפִים פְּרִסְאוֹת וְכוּ', וְרוֹאִים מְזֶה, שְׁגַם לְרַבֵּנוּ

ו"ל לא הִיָּה לוֹ מִי שִׁיגִיד: "אָחִי חֹזֵק", כִּי רַבְּנוּ ו"ל עָבַר יְסוּרִים מִכָּל הַצְּדָדִים, וּמוֹהֲרֵנוּ"ת ו"ל מְסַפֵּר, שֶׁפַּעַם בָּא אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְרַבְּנוּ ו"ל שָׁכַב עַל הַסַּפָּה וּבָכָה מְאֹד, מוֹהֲרֵנוּ"ת ו"ל מְאֹד נִבְהַל, וְשָׂאֵל אֶת רַבְּנוּ ו"ל: "מָה קָרָה?" עָנָה וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "אֲזוּי אֶ זְאוּף זְאוּף זְאוּף אֵינִי טָרַעְפֵּן אוֹיֵף מִיר" [דְּבַר כְּזֶה שִׁיחֲשָׁדוּ בִּי?!], כִּי אִזּוֹ הַזְּקֵן הִמְתַּנַּגֵּד עַל רַבְּנוּ ו"ל הוֹצִיא עָלָיו שֵׁם רַע מְאֹד מְגַנֵּה וְכוּ', וְאָמַר מוֹהֲרֵנוּ"ת ו"ל, שֶׁבִּשְׁעַת מַעֲשֵׂה, הוּא לֹא הִבִּין אֶת רַבְּנוּ ו"ל, אִזּוֹ מָה? אִזּוֹ הֵהוּא מְדַבֵּר עָלָיו וְכוּ'... אֲבָל אַחֵר הִהְסַתְּלָקוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהִתְחִילָה לְהִיּוֹת עָלָיו מַחְלָקָת, וְעָבְרָה עָלָיו כָּל-כָּף הַרְבֵּה מְרִירוֹת, וְהִכְנִיסוּ אוֹתוֹ בְּבֵית-סֵהַר, וְרָדְפוּ אוֹתוֹ עַד חֲרָמָה, כַּמּוּבָא בְּעָלִים לְתַרוּפָּה בְּמִכְתָּבִים צ"ה צ"ו צ"ז צ"ח, אִזּוֹ הִתְחִיל לְהִבִּין לְמָה רַבְּנוּ ו"ל בָּכָה כָּל-כָּף, כִּי רָאָה בְּרוּחַ קִדְשׁוֹ מָה תְּהִינָה הַתּוֹצְאוֹת שֶׁל הַנְּבִיחוֹת שֶׁל הַמְתַּנַּגֵּד שֶׁלוֹ, וְכֵן הוּא בְּעִנְיָנֵנוּ, בְּיָדָי כְּשֶׁאָחַד מְדַבֵּר עַל הַשְּׂנִי, אִזּוֹ מָה? אִזּוֹ הוּא דְבַר, אֲבָל מִי שֶׁמְסַתְּפֵל מָה שֶׁקּוֹרָה הַיּוֹם בְּעוֹלָם, שִׁישׁ מֵאוֹת וְאוּלַי אֶלְפֵי אֶלְפִים אֲבָרְכִים, שְׁעוּבָרִים אֶת הַמַּצָּב שֶׁלָּךְ, וּמִכָּל שְׂפֵן וְכָל שְׂפֵן רַבּוֹת בַּחוּרִים, שְׁעוּבָר עֲלֵיהֶם פָּגַם הַבְּרִית, הוּא יָכוֹל לְהִבִּין אֶת הַפֶּאֶב שִׁישׁ לִי, שֶׁכָּל הַמְּחַלְקָת וְהַנְּבִיחוֹת שֶׁחוֹלְקִים וְנוֹבְחִים עָלַי, זֶה גּוֹרֵם שְׁכָל-כָּף הַרְבֵּה בַּחוּרִים וְאֲבָרְכִים הֵיוּ יְכוֹלִים לְהִתְחַזֵּק מִהַסְּפָרִים, וּבְשֶׁבִיל הַמְּחַלְקָת — קוֹרָה מָה שֶׁקּוֹרָה וְכוּ', אֲבָל, תְּהִלָּה לְאֵל, בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, הַסְּפָרִים הוֹלְכִים בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְעוֹשִׂים פְּעֻלוֹת מְאֹד גְּדוּלוֹת. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּמִיד נִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמָחוֹת.

זְכוֹר וְגַם תִּזְכֹּר מֵאֲמָרָם ו"ל (שׁוֹחַר טוֹב, תְּהִלִּים כ'): כָּף אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אִם רְאִיתֶם שֶׁהַצְּרוֹת מְכַסּוֹת אֶתְכֶם, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה אַתֶּם נִגְאָלִין; וְלִכֵּן אִם כִּסּוּ אוֹתָךְ כְּבַר הַצְּרוֹת כָּל-כָּף, תִּדַע, שֶׁבּוֹדָאֵי תְהִיָּה לָךְ יְשׁוּעָה גְּדוּלָּה. הֶעֱקַר רָאָה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמָךְ, וְשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא יִשְׁבוֹר אוֹתָךְ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! בְּכַתְבִּי מִכְּתָב זֶה, מִמֶּשׁ דָּם נוֹטֵף לִי

בלב, שְׁאֲנִי רוֹאָה וּמְרַגֵּישׁ אֶת צַעֲרָךְ הַקְּשָׁה, שְׁאֵתָה כָּבֵר עָגוּן זֶה יוֹתֵר מְשַׁלֵּשׁ שָׁנִים, וּבְנֻדַּי שְׁלֵם יִשְׁלַם הַמְּכַעֵיר אֶת הַבְּעֵרָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַבֵּר תְּבַשֵּׂר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת,

עַם כָּל זֹאת אֲנִי בָּא וְאוֹמֵר לָךְ עוֹד פְּעַם: "אָחִי, חֲזֹק!" ! "אָחִי חֲזֹק!" ! "אָחִי חֲזֹק!" ! וּבִזְכוּת זֶה, שְׁאֵתָה עוֹזֵר לִי לְהַעֲבִיר אֶת הַסְּפָרִים לְפָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַבֵּר יִהְיֶה סוּף וְקֵץ לְכָל צְרוּתֶיךָ, תַּחֲלָה וְרֵאשׁ לְפִדְיוֹן נַפְשֶׁךָ.

אֹדוֹת שֶׁ... רוֹצֶה אֶת הַדִּיסק וְכוּ', מָה אֵמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! אֲנַחְנוּ מוֹסְרִים אֶת נַפְשֵׁנוּ, וְעוֹלָה לָנוּ הוּן תּוֹעֲפוֹת, וְהוּא רוֹצֶה אֶת זֶה סֵתֵם כֶּה, אֵיךְ אֵתָה יְכוֹל לְהַבִּין אֶת זֶה? ! לָנוּ אֵין סְבֵא... לָנוּ אֵין קָרָן... אֲנַחְנוּ מְדַפְּיִסִים עִם חוֹבוֹת לְרִכְבוֹת דּוֹלָרִים, כְּמוֹ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֵצְמוֹ יוֹדֵעַ, שְׁאֲנַחְנוּ מְדַפְּיִסִים רַק עִם בְּטַחוֹן בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין לָנוּ שׁוֹם גְּדִיב וְשׁוֹם נוֹתֵן, וְעַל-כֵּן לֹא שֵׁיכֵת בְּקִשְׁתְּךָ וְכוּ'.

אֲנִי נִקְלַעְתִּי בְּצָרָה גְּדוֹלָה מְאֹד, תוֹךְ יוֹמִים אֲנִי צָרִיךְ שְׁמוֹנִים אֶלֶף ש"ח הַלְּוָאָה לְשִׁלְשָׁה חֲדָשִׁים.

בְּעֵינַי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, אַל תְּדַבֵּר אֵתוֹ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאַפֵּן, זֶה כְּלָב טָמֵא וְכוּ', וְכָל הַמְּסִירוֹת בָּאוֹת רַק מִמְּנוּ, וּבִגְלָלוֹ נִפְלַתִי בְּחוֹבוֹת עֲצוּמִים, כָּל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים רַק מִמְּנוּ, מָה לַעֲשׂוֹת? הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁאֵמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי, יֵאמֵר לְצְרוּתִי דִּי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרִכְךָ תָּמִיד, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתסה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תשא, י"ח אדר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פה תקבל כמה מכתבים מאד נחוצים למסר אותם ליְעֲדָם מֵה שְׁיֹוֹתֵר מְקַדָּם בּבִקְרָה.

רָאָה שֶׁהַשְּׁעוֹר הַיּוֹם יִהְיֶה בְּדִיוֹק בְּשַׁעַה תְּשַׁע, כִּי אַחֲר־כֶּן אָנִי צָרִיךְ לְלַכֵּת, וְאִם זֶה לֹא יִתְחַיֵּל בְּזִמְנִי, אִז לֹא יִהְיֶה שְׁעוֹר, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל שְׁיִהְיֶה בְּשַׁעַה תְּשַׁע בְּדִיוֹק.

מְאֹד מְאֹד שָׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע, שֶׁהִתְחַלַּתְּ עִם תְּכַנְיֹוֹת לְבָנוֹת, וְחַתְמָתְךָ חוֹזָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה בְּסִימָן טוֹב וּמְזֹל טוֹב.

אוֹדוֹת בְּנֶךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, עֲדִינְךָ אֵין עוֹד שׁוֹם שְׁפּוֹר, וּצְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים שְׁיִחְזִיק מְעַמָּד, וְאִנִּי מְקַנְהָ אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, כִּי יֵשׁ לוֹ כְּשִׁרְוֹנוֹת טוֹבִים, אֲבָל אֵין לוֹ רְצוֹן, אֲבָל אִם הִנֵּה מוֹצִיא אֶת הַרְצוֹן שְׁלוֹ לְטוֹב — הִנֵּה מְצַלִּיחַ.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גִּדְּל הַזְּכוּת שְׁיֵשׁ לְךָ, שֶׁאַתָּה עוֹזֵר בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, כִּי מִי יוֹדֵעַ אִם לֹא הָעֵזֶר הַזֶּה אֵל מֵה הִנֵּה בְּנֶךְ מְגִיעַ, וְאֲצִלִּי בְּטוֹיחַ, כִּי בְּזְכוּת שְׁמִשְׁמִשִּׁים אֶת רַבְּנֵינוּ וְ"ל, מְקַבְּלִים חֲזָרָה כִּי אֵלֶּךָ אֵלֶּפִים אֵלֶּפִים וְרַב רַבְבוֹת יוֹתֵר וְכוּ', וְעַל-כֵּן אָנִי מְקַנְהָ אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּזְכוּת הָעֵזֶר וְהַשְּׁמוּשׁ, סוּף כָּל סוּף בְּנֶךְ יְצַלִּיחַ מְאֹד, כִּי כְּבֹר הֵיוּ תְּקוּפוֹת שְׁלֹמֹד בְּהַתְּמָדָה רַבָּה, וְאִנִּי מְקַנְהָ שְׁיִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, רָאָה לְמַסֵּר תְּכַף-וּמְיָד אֶת הַמְּכַתְּבִים, כִּי הֵם מְאֹד נְחוּצִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתסו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תשא, י"ח אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

אתה צריך לדעת, שמי שזוכה לאמונה ברוחה ומזככת בו יתברך, הוא יכול לקבל אצל כלם, ושום דבר אינו מפריע לו, אבל בו ברגע שאין לאדם אמונה ברוחה ומזככת, אזי הוא רץ ומתרוצץ מחסידות לחסידות, ומדרך לדרך, ומהנהגה להנהגה, ולבסוף אין בידי כלום. ועל-כן העקר להתחזק באמונה פשוטה, לידיע שהקדוש-ברוך-הוא מחיה ומנהיג ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והוא נתן לנו את התורה הקדושה על הר סיני, וכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, כבר היה על הר סיני, ולכן כדאי להיות בכל חלקי התורה הקדושה, וכמו שבקש אותנו רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן כח), שאמר, שראוי לעבר בכל הספרים שבעולם, ועל-כן אצלי לא אכפת לי איזו חסידות, איזו דרך, איזו הנהגה, כלם קדושים, כלם ברורים וכלם טהורים, ולא כדאי לעשות פרוידים ושנאות, שזו עצת הסמ"ד-מ"ם. ולכן רק תתחזק באמונה פשוטה, ועקר האמונה הוא על-ידי תפלה, שאדם צריך להרגיל את עצמו תמיד לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בתמימות ובפשיטות גמורה, וכשהוא מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אז מצליח דרכו תמיד.

אודות הסיום, בודאי ראוי לעשות סיום מסכתא עם סעדה קבועה עם פת, כי היא סעדת מצוה, ולהזמין את כלם.

העקר ללמד עם בעלי תשובה אמונה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן לג): אצל העולם אמונה הוא דבר קטן, אבל אצלי אמונה הוא דבר גדול, כי בלי אמונה אי אפשר להתקיים כלל,

בְּנַחַל

כד תתסז

אֲשֶׁר

ער

וְעָקַר הַהִתְחַזְקוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, אֲשֶׁר־מִי שֶׁחִזַּק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אודות בְּנֵי, שְׂאֵתָה רוֹצֵה שִׁילְמַד אִי־דִישׁ, הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה, כִּי אֵתָה הָאֲבָא שֶׁל הַבֵּן.

הַעֲקָר תִּשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִיָּה בֵּינְךָ לְבֵין אֲשֶׁתְּךָ הַבְּנָה הַדְּדִית, וְשִׁלְא יִהְיוּ בֵּינֵיכֶם שׁוּם חִלּוּקֵי דַעוֹת וּפְרוּדִים, וְעַל כָּל־כֵּן — שְׂתִּהְיֶה שְׂרוּיָה בֵּינֵיכֶם אֶהְבָּה וְהַבְּנָה הַדְּדִית, כִּי מְאֹד הִזְהִירְנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל שְׁלוֹם־בַּיִת, וְכִשְׁשִׁישׁ לְאָדָם שְׁלוֹם־בַּיִת, יֵשׁ לוֹ הַרְחַבְת הַדַּעַת, אֲשֶׁר־מִי שֶׁחִזַּק בְּזֶה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתסז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י"ח אֲדָר־א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

תִּרְאוּ לַהֲיוֹת מוֹכְנִים בְּשַׁעַת תִּשְׁעָה בְּעָרְב לְשַׁעוֹר בְּדִיוֹק, כִּי אַחֲר־כֵּן אֲנִי צָרִיךְ לְלַכֵּת אֶל רוֹפֵא, וְאִם זֶה לֹא יִתְחַיֵּל בְּזַמֵּן, אָז לֹא יִהְיֶה שַׁעוֹר, וְתַעֲבִיר אֶת הַמָּסָר הַזֶּה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֵין אֲתֶם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַזְּכוּת שִׁישׁ לְכֶם, שְׂאֲתֶם עוֹסְקִים בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, לְהַדְּפִים סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, סְפָרֵי אֲמוּנָה, שְׂמִחָזְקִים וּמַעוֹדְדִים אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְאִף שְׂזֵה נִרְאֶה סֵתֶם דְּבוּרִים, אֲבָל בְּאֲמַת בְּלִי אֲמוּנָה אָדָם הוּא הַכִּי מְסַכֵּן בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲבָל עִם אֲמוּנָה הָאָדָם הוּא הַכִּי מְאֲשֶׁר בְּעוֹלָם, וְעַל־כֵּן צָרִיכִים לְדַבֵּר תָּמִיד מְאֲמוּנָה, אֲשֶׁר־מִי שֶׁחִזַּק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ.

... גֵּרוֹ יֵאִיר, מְאֹד בְּקֶשׁ מְמַנִּי, שְׂנַתֵּן לוֹ אֶת הַדִּיֶּסֶק שֶׁל

אָשֶׁר   כד תתסח   בַּנְחָל   רעא

ה"לקוטי-הלכות", וכתבתי לו, ששבשום אפן שבעולם לא יקבל מאתנו, ולכן תהיה גם אתה חזק, ואל תתן שום דיסק, כי אין לנו שום עסק עם אף אחד, ואנחנו לא מתערבים עם אף אחד, ואנחנו לא צריכים טובות מאף אחד, ודיקא על-ידי-זה נצליח, שלא תהיה לנו שום שיכות אתם.

מחמת טרדוטי הרבות — ההכרח לקצר עכשו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תאמר ל... גרו יאיר, שיצלצל ל... גרו יאיר ו... גרו יאיר, ולמסר להם מה שאחיו ... גרו יאיר, אמר, כי הם צריכים להיות מודעים לזה.

כד תתסח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תשא, י"ח אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שתשתדל לגמר עם בעל-הבית, כי חבל מאד שהוא יסחב אותך אל בית-המשפט, אשר הם רשעים ארורים, והם יכולים לחייב אותך בארבעים אלף ש"ח, ואני התפשרתי אתו, שימחל לך על הכל, ויניח אותך על שמונה-עשר אלף ש"ח, ואתה צריך להבין, כי אם הדבר הזה ימשך אל בית-המשפט, חס ושלום, יכול להיות הפרת חוזה, ואז תאבד את כל הכסף, חס ושלום, וזה אצלו קרן נפלאה, כי הוא יכול למכר את הדירה היום למאה ועשרים אלף דולר, ולכן כדאי לך אפלו ללוות אצל שלשה אנשים, באפן שלא תצטרך להגיע שהבנק, חס ושלום, יחייב אותך בסכומים אדירים, ולכן תהיה חכם מראש.

גא ונא תחזק את עצמך להיות בשמחה, ותחזק את אשפתך,

ותשתדל מאד מאד לא לקמץ בבית כלום, כי כך פתוב בתקונים:
 כשהאדם הוא קמצן, רחמנא לצלן, מתקמץ לו המלח, ונופל במחין
 דקטנות, ולהפוך כשהאדם מותר, אז נתרחב לו המחין, לכן ראה
 להיות בשמחה, ותשמח את אשתך וילדיך, ותראה ברכה והצלחה
 בכל מעשה ידיך.

נא ונא הדבק את עצמך בו יתברך, ותמיד תשתוקק רק אל
 הקדוש-ברוך-הוא, ואין לנו בזה העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא,
 כי כשהאדם מחזק את עצמו בעבודה הקדושה הזו, מצליח דרכו
 תמיד. ולכן אל תהיה בטלן! תקח את עצמך בידיך, ועל-ידי-זה
 תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתסט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תשא, י"ח אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
 מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך,
 איך שאתה עוסק בהפצת ספרי רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר! אתה צריך להיות חזק בזה מאד
 מאד, כי זה תקון על כל העבר וכו' וכו', כי כשזוכים להפיץ את
 ספרי רבנו ז"ל — אין עוד תקון גדול מזה! כי ספרי רבנו ז"ל
 מחיירים אמונה פשוטה בעם ישראל, וזה מה שצריכים בדור הזה
 — אמונה פשוטה בלי שום חכמות והשכלות כלל, ורואים מה
 שקורה בעולם כל מיני שטיות וכו', וקוראים לזה חכמות וכו', ולכן
 ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להפיץ את אור רבנו ז"ל,

אָשׁר כד תתסט בנחל רעג

ותתאזר בעזות ובעקשנות דקדשה, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך.

נא ונא ראה לקבע לעצמך שעורים כסדרן במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש בכל יום, כי הארבעה למודים האלו הם כנגד הארבעה עולמות, ואשרי מי שזוכה ללמד בכל יום את הד' שעורים האלו, ואז ימשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא ותברך שמו.

ראה להתפלל במנין, כי אין עוד דבר יותר גדול — מלהתפלל במנין.

אודות הבחור ... גרו יאיר, אתה יכול להגיד לו, שפך נפסק בשלחן ערוך, פשהגיע הזמן להתחמץ, וההורים אינם מרשים, הוא אינו צריך לשאל אותם כלל, וזו הלכה פסוקה, כי הבחור חייב בפרה ורביה, וכן פוסק הגאון בעל 'אגרות משה', שאח צעיר לא צריך לחכות לאח מבגור, ולכן כפי שאני יודע מה שעובר עליו, שלא ישאל את אף אחד, ורק יתחמץ תכף-ומיד, כי לא כדאי להיות בזה העולם אפלו יום אחד, ולהיות פגום, רחמנא לצלן.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה שומרת את האדם מכל מיני חטאים ועוונות, והשמחה מכנסת באדם בטחון עצמי, והשמחה מכנסת באדם אהבה, וזה מה שאתה צריך לתת לאשתך, ונחמינו הקדושים אמרו (ראש השנה ו'): אשה — בעלה משמחה; ולכן תראה לשמח את אשתך, ותפסיק כבר עם השטיות שלך, שאתה צריך תמיד להיות צודק וכו', וכו', תן את הצדק לאשתך, תעזב כבר את העקשנות שלך, כי עד מתי יהיה ביניכם קצר כל-כף חזק וכו', ותמיד תגיד שאתה צודק וכו', ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתבין דבר מתוך דבר, ותציית אותי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתע.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תשא, י"ח אדר"א ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיהָ.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, בזה שכתבת לי, שספרת את שערות ראשך וכו', אשר באמת אצלנו האשפנזים הוא עקר גדול מאד, כי כך אין שום חציצה בטבילה וכו', כי אשה צריכה לגלח את שערות ראשה לגמרי, וכדי שלא תתגנה, היא הולכת עם פאה, ועל-כן טוב מאד מה שעשית, אבל אני מאד מאד מצטער, שעדין את מעשנת וכו', דבר זה אסור באסור חמור אפלו לגברים, וכמו שהזהירנו רבנו ו"ל, שזה מסכן מאד, וכל שכן וכל שכן שזו פריצות גדולה לעשן, אבל אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שגם את זה תפסיקי.

מה אמר לך! את מאד חקוקה בתוך פנימיות לבבי לטוב כל הימים, ואני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל ישתנה, הנה הקדוש-ברוך-הוא עזר לך, שבעלך קבל עבודה בתלמוד-תורה, אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שיכנס לנו שפע, ואז תהיינה משכורות גדולות וכו'.

אודות שאת תחזרי ל... אנחנו מקוים לשנה הבאה, כי עכשו באמצע השנה לא שיך.

נא ונא חזקי את עצמך להיות בשמחה, כי השמחה היא היסוד בקיום האדם, פי עוברים על כל אחד ואחד בזה העולם כל-כך הרבה צרות ויסורים ומרירות, ואי אפשר להחזיק מעמד, אלא על-ידי שמחה, וצריכים לשמח את עצמו ולשמח את אחרים, ועל-כן אני מאד מאד שמח לשמע, שאת משמחת את נשות אנשי

אֲשֶׁר   כד תתעא   בְּנַחֵל   ערה

שְׁלוֹמֵנו, יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד תַּחֲזִיק וְתַעֲזֹדֵד וְתִאֲמָצֵי אֶת כָּלֶךְ, אֲשֶׁר זֶה מִצְנָה גְדוּלָה מְאֹד.

בְּעֵינֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים שְׂאֵת מְדַבֶּרֶת עִם הַבְּנוֹת, וְכֵן עִם נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עֵז, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר, אֶת צָרִיכָה רַק לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים, וְאֶת לֹא צָרִיכָה לְשִׁמְעַ מֵה שְׂאֲחֵרִים אֲוֹמְרִים, וְזֶה הַעֲצָה הַכִּי טוֹבָה, שְׂאֲדָם צָרִיךְ רַק לְדַבֵּר דְּבוּרֵי הַתְּחִיזָּוֹת עִם זֹולָתוֹ, וְשִׁלָּא יִהְיֶה אֲכַפְתָּ לּוֹ מֵה שְׂאֲצֵל אַחֲרִים, הוּא צָרִיךְ לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּוֹדָאֵי יִצְלִיחַ.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחֵי דְרַבְּךָ תַּמִּיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתעא.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י"ח אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂתַחֲזִיחַ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתַאֲר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֶל.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִשְׁתַּדְּדֵלִי לְעֹזֶר וּלְחִזּוֹק וּלְאֲמִץ וּלְעֹזֶד אֶת נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, אֲשֶׁר זֶה מִצְנָה גְדוּלָה מְאֹד — לְחִזּוֹק וּלְעֹזֶד אֶת אַחֲרִים, כִּי הַרְבֵּה פְּעָמִים עִם דְּבוּר אֶחָד שְׂמִדְּבָרִים עִם זֹולָתוֹ, בְּזֶה קוֹנִים לְעֲצָמָם עוֹלָם הַבָּא וְעוֹלָם הַזֶּה, כִּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד כָּל-כּוֹ הַרְבֵּה מִשְׂבָּרִים וְכָל-כּוֹ הַרְבֵּה גָּלוּם, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד, אֶלָּא עַל-יְדֵי אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמִחָתְךָ אֶת עֲצָמוֹ וּמְחִזּוֹק אֶת אַחֲרִים.

נָא וְנָא רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֶל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִחֵיה וּמִהֵנָּה וּמִקְיָם אֶת כָּל

רעו אָשר כד תתעב בנחל

הבריאה כלה, והרגילי את עצמך לבקש בכל יום ממנו יתברך כל מה שאת צריכה — בין בגשמיות ובין ברוחניות, הכל תבקשי רק ממנו יתברך, כי התפלה שאשה מבקשת ומתפללת, מאד מקבלת ומרצה בשמים, ואצל רבנו ז"ל היא דבר זה מאד עקר גדול — התפלות שהאשה מתפללת.

נא ונא החזיקי מעמד, ואני מקנה מאד להקדוש-ברוך-הוא, שבקיץ הזה אֶזכה לחתן את בתיך שתחיה, ותרוי רב נחת ממנה.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתעב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תשא, י"ח אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך את מתקנת את המדות שלך.

ראי לקחת את עצמך בידך, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך, ותצליחי מאד.

העקר את צריכה להשפיע על החברות, שגם הן תתחלנה לציית ולהיות רציניות, ועל-ידי-זה יהיה טוב לך ויהיה טוב להן, את צריכה תמיד לראות לדבר מאמונת חכמים, ולא להתפעל משום בת, ועל-ידי-זה תשפיעי עליהן גם-כן אמונת חכמים, וזה יסוד גדול, כי על-ידי אמונת חכמים זוכים לבוא גם לאמונה בהקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (שמות יד): "ויאמינו בהנ"ה ובמשה עבדו", דיקא על-ידי משה עבדו, זוכים להגיע לאמונה ברוחה ומזככת בו יתברך.

נא ונא תעשי התעוררות בפתה שלך, שיחלקו את כל ספר התהלים בין הבנות. מלבד זאת טוב מאד, שתגידי בכל יום יום

אֲשֶׁר   כד תתעג   בַּנְחָל   רעז
תהלים", כי התהלים נחלק לימי השבוע, ואשרי מי שזוכה לסיים
את ספר התהלים בכל שבוע.

העקר תהיי שמחה ועליזה, אני מאד מקנה לחתן אותך בקיץ
הזה, רק תהיי רצינית, ואז טוב לך כל הימים.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתעג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תשא, י"ח אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל ... שיחיה.
לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מכם.

נא ונא תתחזקו ביחד באהבה גדולה מאד, ותחזיקו את עצמכם
ביחד כל ימי חייכם, ותשתדלו להבין אחד את השני, באפן שלא
יהיו ביניכם שום ופוחים ושום אי הבנות, פי זה יסוד בקיום
שלום-בית, כי רבנו ו"ל מאד מאד הקפיד שיהיה שלום בית, ואני
מאד רוצה שתהיו חלק מהקהלה שלנו, ותעשו חסד עם עצמכם
וחסד עם אחרים, ועל-ידי-זה תהיה לכם ישועה בגשמיות
וברוחניות גם יחד.

נא ונא תשתדלו מאד שתהיה ביניכם אהבה אמתית והבנה
הדדית, וזה יעזר לכם בכל הענינים.

מה טוב ומה נעים, אם תרגילו את עצמכם להתפלל להקדוש-
ברוך-הוא, ולבקש ממנו כל מה שאתם צריכים בגשמיות
וברוחניות, כי התפלה שהאשה מבקשת בעת הדלקת הנרות —
מאד מקבלת ומרצה בשמים, וכן הבעל אשר מבקש בעת הנחת
התפלין, מאד מקבל ומרצה בשמים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני

מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דַרְכְּכֶם תָּמִיד, וּתְבַשְׂרוּ לִי
בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתעד.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י"ח אֲדָר־א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, אִיךָ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וּבְאַמַּת בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים
הַרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר פֶּעַם מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: עַל כָּל כַּפִּית
"הַתְּעוֹרְרוֹת" צְרִיכִים צִלְחַת מְלֵאָה עִם "הַתְּחַזְּקוֹת", וְלִכֵּן צְרִיכִים
לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ, וְזֶה לֹא מְסַפֵּיק, שֶׁכָּבֵר יוֹדְעִים
אֶת הַיְדִיעוֹת הָאֵלוּ, אֲלֵא בְּכֹל יוֹם וְיוֹם צְרִיכִים לְהַתְּחַזֵּק מִחֲדָשׁ, כִּי
עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צְרוּת וְכֹל-כָּל הַרְבֵּה יְסוּרִים
וּמְרִירוֹת, עַד שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּחַזְּקוֹת,
וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹל יוֹם.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
דְּבוּרֵי אֱמוּנָה, כִּי כֶּף רַצָּה מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ יְדַבֵּר עִם הַשְּׁנַי דְּבוּרֵי אֱמוּנָה, וְעַל-יְדֵי שֶׁתְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ
בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, אַז תְּצַלִּיחַ דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

נָא וְנָא אִם אַתָּה יְכוֹל לְהַצְטַרֵּף לְלַמֵּד אֶצֶל הַכּוֹלֵל שֶׁל הַרְב ...
גֵּרוּ יְאִיר, מִשְׁעָה עֶשֶׂר עַד שְׁעָה אַחַת — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, כִּי
כַּרְב עִם הַדְּרַת מֶלֶךְ, וְאַחֲר־כֶּף מְנַחֵה גְדוּלָה בְּשִׁעָה אַחַת.

וְעַל כֵּלָם — תְּדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית,
הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, וּבְגַי-אָדָם צוֹחֲקִים מִזֶּה,

אָשׁר   כד תתעה   בנחל   רעט

כי הם אינם יודעים מעלת הדבור שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא, כי אפילו דבור אחד שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא — זו הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, ועל-כן אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתעה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר כי תשא, כ' אדר-א' ה'תשנ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ידי הַיָּקָר לִי
מאד ... גרו יאיר.

קבלתי מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

עכשו שמעתי מאנשי שלומנו, שאתה נמצא במצב מאד קשה וכו', ואתה מאד שבור, לזאת באתי לחזק אותך בכל מיני אפנים שבעולם, כי כך הזהירנו רבנו ז"ל, שאנחנו צריכים להחזיק את עצמנו ביחד, ואיש את רעהו יאמר חזק.

לדעתי, היית צריך כבר מזמן לעזב את ... כי כפי הנראה הוא סתם מנצל אותך, יכולה להיות השתפות עם ... גרו יאיר, טובה מאד, שאתה תשחט לו והוא ימכר, או באיזה אופן אחר, העקר אסור לה לפל ביאוש ובדכאון, חס ושלום, הן אמת שאני מבין שכל מה ששרה לה כל השנים האלו, שהסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, רדף אותך בכל מיני רדיפות, זה מה שגרים לה את כל הצרות, עם כל זאת תזכר היטב את דברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצה), שפרש את הפסוק: "בצר הרחבת לי", אשר בתוך תקף הצרות צריכים למצא הרחבות. תהלה לאל, חתנת את שני בניך וגם את בתך, שזה חסד חנם מהקדוש-ברוך-הוא, ותהלה לאל, יש לה דירה משלה, ובקרוב מאד תזכה לחתן גם את בנך ... גרו יאיר, ואף שאני יודע שאתה מסבב בחובות, תאמין לי, שכל השבוע הרגשתי מאד

מאד לא טוב, וְאֲנִי יְכוּל לְהַגְדִיר אֶת זֶה אֶפְלוּ מִסָּפֵן, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, עם כָּל זֹאת לֹא אִמְרָתִי אֶת זֶה לֵאמֹר אֶחָד, וְהַעֲקֹר — שֶׁהִסְתַּבְּכְתִּי בְּחוּבוֹת גְּדוּלִים עַד מְאֹד, וּבִפְרָט שִׁפְתָאֵם אֲנִי צְרִיף שְׁמוֹנִים אֶלְף ש"ח לְשֵׁלֶם רַק לְמַס שְׁבַח, שֶׁהוּא כֶּסֶף לַפֶּח, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן שְׁאָר חוּבוֹת שְׁאֲנִי צְרִיף לְשֵׁלֶם לְבְנֵי-אָדָם, וְהַפִּיס רִיק וְאִין בּוּ, פְּשׁוּטוּ כְּמִשְׁמַעוּ, עם כָּל זֹאת אֲנִי מַחֲזֵק אֶת עֲצָמֵי בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁצָרִיכִים לְמַצָּא בְּעֲצָמוֹ נִקְדוֹת טוֹבוֹת.

וְלָכֵן בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי אִין זֹו עֲצָה לְהַשְׁבֵּר מִכָּל דְּבָר.

בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הָיָה יְהוּדֵי תַמִּים גְּדוּל, וְשָׁמוּ הָיָה ר' יַעֲקֹב מַעִיר זִיטוּמִיר, וְהוּא גֵר בְּאוּמָן, וְדָרְכוּ הֵיטָה לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְאַמֵּץ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, הוּא בְּעֲצָמוֹ הָיָה עָנִי וְאֲבִיוֹן, מְדַכָּא בִּיסוּרִין, עם כָּל זֹאת הָיָה לוֹקַח שֶׁק, וְהוֹלֵךְ עַל פְּנֵי הַבְּתִים וְאוֹסֵף לָחֵם מִמִּשְׁפָּחוֹת, זֶה נִתֵּן לוֹ רַבַּע לָחֵם, זֶה נִתֵּן לוֹ חֲצֵי לָחֵם, זֶה נִתֵּן לוֹ כַּמָּה פְּרוּסוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאַחֲרֵי-כֵן הִבִּיא אֶת זֶה אֶל הַקְּלוּזֵי וְחֻלְקָם בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְזוֹ הֵיטָה כָּל שְׂמִחְתּוֹ — שֶׁהָיָה יְכוּל לְעוֹר לְעַנְיִים, כִּי הָעֲנִיּוֹת בְּאוּמָן הֵיטָה כָּל-כֶּף גְּדוּלָה, שֶׁבִקְשֵׁי הָיָה לָהֶם לָחֵם יָבֵשׁ, וְחֲמָמוּ מֵיִם חַמִּים, וְטָבְלוּ אֶת הַלָּחֵם בַּמַּיִם, וְזוֹ הֵיטָה הָאֲרוּחָה הַכִּי טוֹבָה, עַד כְּדֵי כֶּף הָיָה הִרְעִיבוֹן בְּאוּמָן. ר' יַעֲקֹב הָיָה תַמִּיד הָיָה שְׂמֵחַ, אֵף שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ הָיָה עָנִי וּמְדַכָּא בִּיסוּרִים, וְהֵיטָה דָּרְכוּ לְעֵלוֹת בְּכָל יוֹם אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהָיָה יוֹשֵׁב שָׁם, וְקוֹרָא אֶת הַסְּפֹרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, בְּנִעִימוֹת כְּזֹאת, בְּקוֹל הַתְּעוֹרְרוֹת כְּזֹה! שְׁכָל מִי שֶׁשָּׁמַע אוֹתוֹ — הִתְחִיל לְבַכּוֹת, מְרַב תְּשׁוּקָה וְהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁהוּא הַכְּנִיס בּוּ, כִּי הָיָה לוֹ קוֹל מְעוֹרֵר מְאֹד, וְהוּא אָמַר אֶת זֶה בְּצוּרָה כְּזוֹ, שְׁאֲנָשִׁים הַתְּעוֹרְרוּ רַק מִשְׁמִיעַת הַקּוֹל; אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ!

וְלָכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, רְאֵה לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, וְאֵף שְׁאֲנִי יוֹדַע, שֶׁקָּשָׁה וְמָר לָךְ מְאֹד

אָשֶׁר   כּד תתעו   בַּנְחָל   רפא

מאד עֲכָשׁוּ, וְנִדְמָה לָךְ כְּאִלוּ אֲבִד מְנוּס וְתִקְנָה מִמֶּךָ, עִם כָּל זֹאת עָלִי לֹאמַר לָךְ, כִּי בְּפִרוּשׁ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שׁוּחַר טוֹב, תְּהִלִּים כ"א): כִּי אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אִם רְאִיתֶם שֶׁהֲצִרּוֹת מְכֻסּוֹת אֶתְכֶם, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה אַתֶּם נִגְאָלִין; וְלִכֵּן אִם הִצַּעַתָּ לְמַצָּב כְּזֶה, שֶׁהֲצִרּוֹת מְכֻסּוֹת אוֹתְךָ לְגַמְרִי, וְאַתָּה חוֹשֵׁב, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּאִלוּ אֲבִד מְנוּס וְתִקְנָה מִמֶּךָ, וּכְאִלוּ זֶהוּ זֶה וְכֹו' וְכֹו', עָלִי לֹאמַר לָךְ, שְׂדִיקָא עֲכָשׁוּ יַעֲזוֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק תִּחְזִיק מִעֲמִד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר כָּלֵל, וְהֵייתִי מִזַּעַץ לָךְ, אִם אַתָּה יְכוּל לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר בְּ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" שֶׁל רִבְנֵי ז"ל, וְלֹאמַר אֵת הָאִידיש, וְהִלְשׁוֹן הַזֶּה תִּעֲזוֹר אוֹתְךָ מֵאִד מֵאִד מִהֲשָׁנָה, כִּי כִּי אָמַר רִבְנֵי ז"ל, שֶׁ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" מְעוֹרְרִים מִהֲשָׁנָה (לְקוּטֵי-מוֹתֵרִין, חֶלֶק א', סִימָן ס'), וְלִכֵּן תִּתְחִיל אֵת הַ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" מִהֲתַחֲלָה עַד הַסּוּף, שֶׁתִּגְמַר אֵת הַשְּׁלֵשָׁה-עֶשֶׂר סְפוּרִים בְּאִידיש דִּיקָא, וּבְכָל יוֹם תִּקְרָא עֲמוּד אוֹ שְׁנֵי עֲמוּדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֲמוּדִים כַּמָּה שְׁתּוּכֵל, וְתִרְאֶה אִיךָ שֶׁתִּזְכֶּה לְצֵאת מִהֲצָרָה שְׁלָךְ. הַעֲקֹר רַק רְאֵה לְהִחְזִיק מִעֲמִד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּסְפַּר אֵת זֶה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, כְּדֹאֵי לַעֲשׂוֹת אֵיזָה עֶסֶק עִם ... בְּאַפֵּן שְׁלֹא תִצְטָרֵךְ לְעַבֵּד אֶצֶל ...

אִם יֵשׁ לָךְ אֵיזוֹ הֶעֱרָה עַל זֶה — נָא לְכַתֵּב לִי, כִּי אֲנִי רוֹצֵה רַק אֵת הַטוֹב מִמֶּךָ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תתעו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, כ' אֲדֵרָא' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאִד ... גְּרוּ יְאִיר.

רפב אָשֶׁר כד תתעו בנחל

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אֹדוֹת הַחַנּוּת עִם ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְדַעְתִּי, זֶה עֶסֶק נִפְלֵא מְאֹד, אֲבָל הַשְּׂמֵר וְהַזְהָר מְאֹד, שְׂיִהְיֶה בְּצֹדֵק וּבְאַמוּנָה.

כִּי יְדוּעַ, אֲשֶׁר פִּעַם בָּאוּ שְׁנֵי אַנְשִׁים אֶל הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ ר' מֵאִיר מִפְּרִימִישְׁלָאן זי"ע, וְרָצוּ שְׂיִכְתֹּב לָהֶם כְּתָב שְׂתַפּוֹת, וְהוֹצִיא שְׁנֵי נִירוֹת חֲלָקִים, וְכָתַב עַל אֶחָד: א' ב' ג' ד' וְנָתַן לְאֶחָד, וְכֵן כָּתַב עַל פֶּתֶק שְׁנֵי: א' ב' ג' ד', וְנָתַן לְשְׁנֵי, וּכְשֶׁתְּמַהוּ — מַה הַעֲנִינִי? הַסְּבִיר לָהֶם: א' — זֶה אַמוּנָה, ב' — זֶה בִּירְכָה, אִם תִּלְכוּ בְּאַמוּנָה — תִּהְיֶה לָכֶם בִּרְכָה. ג' — זֶה גִּנְבָה, ד' — זֶה דְלוּת, אִם תִּלְכוּ בְּגִנְבוֹת — תִּהְיֶה לָכֶם דְלוּת.

וְלָכֵן גַּם בְּעֶסֶק הַזֶּה רָצִיתִי מְאֹד שְׂתַקַּח אֶת הָאֵטְלִיז, וְשְׂיִהְיֶה בְּאַמוּנָה, וְאִז תִּהְיֶה לָכֶם בִּרְכָה. וְאֲנִי רוֹצֶה מְאֹד שְׂהַשְׁחִיטָה תִּהְיֶה שֶׁל ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי הוּא שׁוֹחֵט וְנִתִּיק, וְאֲנִי מְאֹד מְקַפֵּיד שְׂאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִקְחוּ מִהַשְׁחִיטָה שְׁלוֹ, וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה יָכוֹל לַעֲזוֹר לוֹ, זֶה תִּהְיֶה הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה — הֵן לָךְ וְהֵן לְכָל הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ, וּמַה גַּם לְר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, הַנִּמְצָא עִכְשָׁו בְּצִרְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַקַּבַע לְעֲצֻמְךָ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם בְּלַמּוּד מְשֻׁנָּה, כִּי לַמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת מְטַהֵר וּמְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְהַעֲקֵר שְׂאֵתָה צָרִיף לְלַמֵּד הַרְבֵּה אֶת סֵפֶר "שְׂמֵלָה חֲדָשָׁה" אֲשֶׁר כָּל שׁוֹחֵט צָרִיף לְגַמֵּר אֶת זֶה בְּכָל חֲדָשׁ, וְתַזְהָר מְאֹד מְאֹד לֹא לְשַׁחֵט לְפָנַי שְׂאֵתָה הוֹלֵף לַמְּקוֹנָה, כִּי שׁוֹחֵט צָרִיף לְהַזְהִיר מְאֹד מְאֹד בְּטְבִילַת מְקוֹנָה, וְהָיוּ הַרְבֵּה שׁוֹחֵטִים מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂבַעַת שְׁחִיטָתָם בְּכוּ הַרְבֵּה, כִּי הַשְׁחִיטָה זֶה לֹא סֵתָם עֲבוּדָה, אֲלֵא תִקּוֹן נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן רְאֵה לְהִיּוֹת רְצִינִי בְּעֲבוּדַת הַשְׁחִיטָה, וְסוּף כָּל סוּף תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת שׁוֹחֵט מְמַחָה, שׁוֹחֵט יֵרָא שְׂמִים, שְׂזָה יְסוּד גְּדוֹל.

יְדוּעַ, שְׂרַבְנוּ ז' לֹא רָצָה שְׂאֲנִשְׁיוּ יְהִיוּ שׁוֹחֵטִים, אָף-עַל-פִּי-כֵן אָמַר וְהַתְּבַטָּא בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "אִם כָּבֵר שׁוֹחֵט, אֲנִי רוֹצֶה שְׂיִהְיֶה

אֲשֶׁר   כד תתעז   בַּנְחֵל   רפג

מְאֻנְשֵׁי", כְּאוֹמֵר, שְׁשׁוּחַט צָרִיף לְהִיּוֹת יָרֵא שְׁמַיִם, וְרַבְּנֵנוּ וְ"ל הַחֲדִיר
בְּתַלְמִידִים שְׁלוֹ, שְׁתַּהֲיֶה לָּהֶם יִרְאֵת שְׁמַיִם. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהַזְהִיר לְטַבֵּל בַּמְקַנָּה בְּכָל יוֹם קִדְּם הַשְּׁחִיטָה, וְכֵן
לְלַמֵּד הַרְבֵּה אֶת הַסֵּפֶר "שְׁמֵלָה חֲדָשָׁה", אֲשֶׁר זֶה מְאֹד מְאֹד נֶצְרָף,
וְתַתְּבוּדֵד הַרְבֵּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֹא יֵצֵא, חַס וְשְׁלוֹם, שׁוֹם
מְכֻשׁוֹל תַּחַת יָדָךְ, כִּי אֲכִילַת טְרֵפוֹת וּנְבִלוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, זֶה
עֲנֵשׁ גְּדוֹל מְאֹד, וְאֲנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם תִּלְךָ בְּצוּרָה
כְּזוֹ, מְאֹד מְאֹד תִּצְלִיחַ.

אִין אַתָּה צָרִיף לְעֹזֹב אֶת הָעֲבוּדָה שְׁלָךְ הֵיכֵן שְׁאַתָּה עוֹבֵד, אֶלָּא
יוֹם אֶחָד תַּתֵּן לְקַהֲלָה שְׁלָנוּ עוֹפוֹת, וְיִדְיֵנוּ ר' ... גֵּרוּ יָאִיר, יִשְׁחַט,
וְאֲנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּקְנִים אֶת רְצוֹנֵי, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

כד תתעז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, כ' אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבָךְ, וּגְדֵל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים, וּמָה גַם שְׁאַתָּה זוֹכָה לְלַמֵּד תִּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֲשֶׁר אִין
עוֹד דְּבָר יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, וְיַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמְשִׁיךְ תַּמִּיד
לְחַנּוּךְ אֶת בְּנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אַתָּה צָרִיף לְהַבִּין, כִּי בְּזֶה שְׁאַתָּה נוֹפֵל בְּקַטְנוֹת הַמַּחֲיִין
וּבַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, בְּזֶה אַתָּה הוֹרֵס אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרִי, הֵן אֲמַת שְׁאַתָּה
מְלֵא צְרוּת, מְלֵא חוּבוֹת, מְלֵא יְסוּרִים, מְלֵא עֲגָמַת נַפְשׁ, עִם כָּל זֹאת
אִין זוֹ עֲצָה לְפַל כָּל-כֶּף בְּדַעַתוֹ, וְאֵף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁמֹר לָךְ מְאֹד, עִם

כָּל זֹאת רְאֵה לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אִפְגָּנִים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבִנְדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אִתָּה צְרִיךְ לְהִבִּין, שֶׁהַתְּכֵנִית שְׁלִי, שֶׁהַמְּלַמְדִים לֹא יֵצְאוּ מִיְבִנְאֵל, כִּי יוּכְלוּ לְלַכֵּת לִישׁוֹן מְקַדָּם, וְיִקְוִמוּ מְקַדָּם, וְיִתְפַּלְלוּ וְתִיקִין, וְיִוְכְלוּ לְהַתְּבוּדֵד קִדְּם אוֹר הַיּוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחוּ הַתְּלַמְדִים מְאֹד, כִּי מְלֹאכֶת הַמְּלַמְדוֹת זֶה לֹא סֵתֵם מְלֹאכָה, אֲלֵא מְלֹאכֶת הַקְדָּשׁ, כִּי צְרִיכִים לְהַחְדִּיר אֱמוּנָה פְּשוּטָה בְּיַלְדֵי יִשְׂרָאֵל, וְזֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב אֲצֵל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְאֵמֶת עֲלֶיךָ לְהַרְגִּיל אֶת הַיְלָדִים, שֶׁיִּתְפַּלְלוּ גַם עֲלֶיךָ, שֶׁיִּתְרַחֵב לָךְ בְּפִרְנֶסֶתְךָ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהַיְלָדִים מִתְּפַלְּלִים, מְאֹד מְאֹד מְקַבְּלֵת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים, כִּי הֵם הֵבֵל שְׂאִין בּוֹ חֹטָא, וְיִתְפַּלְתֶּם נְשִׁמְעַת וּמִתְקַבְּלֵת מְאֹד בְּשָׂמִים. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַיּוֹת חֲזָק בְּעִבּוּדַת הַמְּלַמְדוֹת, וְתִרְאֶה אִיךָ שְׂסוּף כָּל סוּף תִּצְאָ מִחוּבוֹתֶיךָ וּמִיִּסְוִרֶיךָ, הַעֲקֹר תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד שְׁתִּהְיֶה לָךְ גְּדֻלוֹת הַמַּחֲזִין, וְשֵׁלֵא תִהְיֶה לָךְ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, כִּי בְּחִלְישׁוֹת הַדַּעַת הוֹרְסִים אֶת הָאָדָם.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְיִתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ כָּל מָה שֶׁאִתָּה צְרִיךְ, כִּי הַתְּפִלָּה שְׂאָדָם מִתְּפַלֵּל לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עוֹשֶׂה רַעַשׁ גְּדוֹל בְּשָׂמִים, וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא מְבִיאִים אוֹתְךָ לְיַדֵי גְּסוּן כְּזֶה, כִּי שֶׁתְּבַרַח לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְתִצְעַק אֵלָיו. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּזְכֶּה לְצֵאת בַּחוּץ בֵּין הַהָרִים וּבְכַרְט בְּלִילָה, וְתִשְׁפֹּף אֶת נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אִין אִתָּה יָכוֹל לְתַאֵר אֶת גְּדֻל הַיִּשׁוּעוֹת שֶׁתִּמְשַׁכְּנָה עֲלֶיךָ. בִּנְדָאֵי בְּהַתְּחַלָּה יִהְיֶה לָךְ קֶשֶׁה מִהַפְּתָדִים שֶׁל הַבֵּל, כְּאֵלוֹ יֵשׁ נְחֹשׁ, וּכְאֵלוֹ יֵשׁ אִיזוֹ חִיָּה וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַדְּבִיק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרַךְ, אִינוּ מְפַחֵד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם. וְאִתָּה צְרִיךְ הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיַחֲוֶס וְיִרְחַם עֲלֶיךָ, שֶׁתִּזְכֶּה שִׁיתְּגַלֶּה לָךְ מְלֶךְ הַכְּבוֹד.

נָא וְנָא תִמְשִׁיךְ לְגִלוֹת אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיְלָדִים, כִּי הַלְמוּד הַזֶּה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׂמִים, כִּי אִף אֶחָד בְּעוֹלָם אִינוּ מְלַמֵּד אֶת הַיְלָדִים לְמוֹדִים כְּאֵלוֹ, שֶׁאֲנַחְנוּ מְלַמְדִים אוֹתָם — לְמוֹדֵי

אָשֶׁר   כּד תתעח   בּנחל   רפה

אַמוּנָה, כּי רבנוּ ו"ל אָמר: אָצל העוֹלָם אַמוּנָה הוּא דְּבַר קָטָן, אָבֵל
אָצִלִי אַמוּנָה הוּא דְּבַר גָּדוֹל מְאֹד, וְעַקֵּר הָאֻמוּנָה הוּא בְּתַמִּימוֹת
וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְׁכָּלוֹת כָּלֵל.

אוֹדוֹת הַצִּיּוּרִים, זֶה מְאֹד מְאֹד יָפֵה, וּמִי יִתֵּן, שְׁתַּזְכּוּ לְצִיּוֹר
צִיּוּרִים כָּאֵלוּ, שְׁתַּתְּגַלֶּה לְיַלְדִים רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כּי רַק
אֵת זֶה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְדַבֵּר, כּי בְּאֵמַת אֲנַחְנוּ רַק בִּיַּדִי הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְאֲנַחְנוּ חַיִּים רַק מִהַחַיּוֹת שְׁלוֹ, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהַחֲדִיר אֵת זֶה
בְּיַלְדִים כְּשֶׁהֵם עֲדִין קֹטְנֻטִים מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַלְמֵד אֵת תּוֹלְמִידוֹ
אַמוּנָה !

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תתעח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כּי תִשָּׂא, כ' אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֵת מִכְתָּבְךָ, וְתַכְף-וּמְיָד כְּתַבְתִּי מִכְתָּב לְר' ... גְּרוּ
יְאִיר, וְאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּמְסַר אֵת כָּל הַמִּכְתָּבִים תַּכְף-וּמְיָד,
וְאֵף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶה קִשָּׁה לָךְ, עִם כָּל זֹאת תִּדַע שְׂזִכּוֹת הַמְּצוּהָ
הַזֹּאת, שְׂאֵתָה עוֹזֵר לִי, תִּגַּן עָלַיְךָ וְעַל כָּל בְּנֵי בֵיתְךָ.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע שְׂחִזְקַת אוֹתוֹ, עִם כָּל זֹאת עֲדִין כְּלָנוּ
צְרִיכִים חֲזוּק, כּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ כָּל-כָּף הַרְבֵּה
מְרִירוֹת, וְכָל-כָּף הַרְבֵּה צְרוֹת בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר כָּל הַדְּבוּרִים שְׂפַעוֹלָם
לֹא יִסְפִּיקוּ, זֶה מֵעֲצָמוֹ, וְזֶה מִיַּלְדֵינוּ, וְזֶה מִפְּרִנְסוֹתוֹ, וְזֶה מִשְׂכַּנְיוֹ, כָּל
אֶחָד סוֹבֵל יִסוּרֵי תַּפְּת אַחֲרִים, עַל-כֵּן הִיא מְצוּהָ מְאֹד גְּדוֹלָה, לְחִזּוֹק
וּלְאַמֵּץ וּלְעוֹדֵד אֵת אַחֲרִים.

רְאֵה לְעִשׂוֹת בְּכָל יוֹם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְגַם תִּרְגֵּיל אֵת עֲצָמְךָ
לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רַק דְּבוּרֵי וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית.

אָצַל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיָה צְדִיק גְּדוֹל וְשָׁמוֹ הָיָה ר' נַחֲמָן בֶּן רַבִּי
 יִצְחָק לֵיב ו"ל, הוּא הָיָה בְּעַל הַשְּׂגָה גְּדוֹלָה וְהָיָה דְבוּק בְּהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא בְּדַבְּרוֹת אָמֶת, וְכָל יְמֵי חַיָּו הָיְתָה שְׂרָשְׁרַת שֶׁל מְסִירוֹת
 נֶפֶשׁ, וְהַשְׁתַּוְּקָה מְאֹד אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ, וְהָיָה מִתְּבוּדָה בְּעֶצְמוֹ בְּכָל יוֹם
 אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ כַּמָּה שָׁעוֹת בְּבִכּוּת עֲצוּמוֹת, וְאֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְאֹד
 הִתְפַּעְלוּ מִמֶּנּוּ — אֵיךְ יֵשׁ לְאָדָם כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ כְּאֵלוֹ לְהִתְבוּדָה בְּכָל
 יוֹם בְּכַחוֹת עֲצוּמִים, וְלִשְׁפָךְ שִׂיחַ וְתַפְלָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְכִשְׁהָיָה בָּא
 אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, לֹא הִסְתַּכַּל עַל אֶף אֶחָד, אֶלָּא דִּבֵּר אֶל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּקוֹל גְּדוֹל, וְלֹא הִתְבַּיֵּשׁ מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם,
 וְהָיָה נִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ הוּא נִמְצָא עֹכָשׁוֹ לְבַד בַּיַּעַר, וְצֶעַק קוֹלֵי קוֹלוֹת,
 וְלֹא הִסְתַּכַּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁעוֹמֶדֶת סְבִיבָיו, הוּא לֹא גָרַס אֶת אֶף
 אֶחָד, וְהָיָה חַדוֹשׁ נִפְלָא, וְכֵן צָרִיךְ אָדָם לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּלִי בּוֹשָׁה, וְלֹא לְהִתְבַּיֵּשׁ מֵאֶף אֶחָד, כִּי מֵה יֵשׁ
 לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ, הֲלֹא סוּף כָּל סוּף אֵין לָנוּ בְּזוֹה הָעוֹלָם רַק אֶת
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. לְפָנָי הִהְסַתְּלָקוּתוֹ הִתְלַהֵב מְאֹד מְאֹד, וּבִקְשׁ
 בְּקוֹל רִם: "טֹאטֶע גַּעס מִיךְ שׁוִין אַ הֵיִים" [אַבָּא תִקַּח אוֹתִי הַבֵּיתָה],
 וְאַחֲרֵי-כֵן הִתְחִיל לְהַגִּיד "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיְיָ הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ הַיְיָ אֶחָד",
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, וְאַחֲרֵי-כֵן מִיַּד הִתְחִיל לְחַזֵּר:
 "אֲנִי בִישָׁרָא וְאַנְתָּ אִשׁ וְאַנָּא עַדִּיפְנָא מִיְיָ", כְּמוֹ שְׁאַמַּר ר' עַמְרָם
 חֲסִידָא לְיוֹצְרוֹ (קְדוּשֵׁין פֵּא), וּבְמִלִּים הָאֵלוֹ יִצְאָה נִשְׁמָתוֹ. אֲשֶׁרִי
 צְדִיקִים קְדוֹשִׁים, שְׁזָכוּ לְמַדְרָגוֹת כְּאֵלוֹ.

רָאָה לְחִזּוֹק וּלְאַמֶּץ וּלְעוֹדֵד לְשַׂמַּח אֶת ר' ... גְּרוֹ יְאִיר,
 וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂכַבְרַת נִתְפַטֵּר מִהַרְשָׁע הַזֶּה, שֶׁהוּא
 הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יַמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, וְהוּא גָרַם לוֹ אֶת כָּל הַצָּרוֹת הָאֵלוֹ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי
 מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַד כָּל קְהֵלָתֵנוּ, שְׁתִּהְיֶה לָּהֶם פְּרִינְסָה בְּשִׁפְעָה.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרַכָּה וְהִצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתעט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פי תשא, כ' אדר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הנה בדבר ... גרו יאיר, זה עדין חלומות, פי הוא רוצה לעשות קשר עמך ועם ... שרוצה להדפיס אצלך, ועל-כן לעת עתה זה כלום, אקנה לדבר אתך יותר מאחר מכל התכניות שלהם, לעת עתה עדין אני צריך לרחמים גדולים, ובפרטיות שהבריות שלי לקונה, לא עלינו, ואני צריך לרחמי שמים מרבים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיהכל יתהפך לטובה.

מה שאני צריך עכשו ממך טובה גדולה, שתלך לבנק לראות כמה יש לי בחשבון, כי אני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד יום יומים יהיה לי כבר את כל הסכום, כי יש לי מי שמוכן להלוות לי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתפ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר פי תשא, כ"א אדר-א', יומא דהלולא דהצדיק הקדוש הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו להתחזק ביותר להיות בשמחה, ובפרט ביום הזה, שהוא יומא דהלולא של הצדיק הקדוש הרבי רבי אלימלך זי"ע, שרבנו ז"ל הפליג מאד במעלתו, ואמר: מה שאנחנו

רואים בספרו הקדוש "נעם אלימלך", הוא היה הרבה יותר גדול מספרו, כי יש מחברים שהם למטה מספריהם, ויש מחברים שהם כפי ספריהם, אבל יש מחברים שהם למעלה מספריהם, כך אמר רבנו ו"ל. ומוכא בספר הקדוש "מאור ושמש" (פרשת בלק), שהרב הקדוש הרבי רבי זוסיא מהאניפולי זי"ע, שאל את אחיו הרבי רבי אלימלך, וכותו תגן עלינו: "אחי הקדוש, תאמרו לי איך נעשים אצלך כל-כך הרבה מופתים?" ענה ואמר: "דע, אחי היקר! פי החדרתי באנשי, שתהיה ביניהם אחדות ואהבה, וכל כך אוהבים אחד את השני, ומאחדים ביחד, על-ידי-זה נעשים מופתים", מכל זה רואים, שאם התלמידים מחזיקים את עצמם ביחד באהבה גדולה, אזי נעשים אצלם אותות ומופתים.

ולכן אני מאד מאד מבקש את כל אחד מאנשי שלומנו היקרים, תראו להתחזק ביחד להיות באחדות אחת, כי עקר הצלחת קהלה, כשכל אנשי הקהלה מחזיקים את עצמם ביחד כמו אחים, והנשים מחזיקות את עצמן ביחד כמו אחיות, ודיקא על-ידי-זה מצליחים. כי אם יש אחדות בקהלה, בונים חומה בצורה סביב סביב, ומכל שכן פה, שהסמ"ך-מ"ם הרשע כל-כך רודף אותנו, ועיניו לטש ושניו חרק לתפס אותנו (היה לא תהיה), אבל בזה שאנחנו מחזיקים את עצמנו ביחד, על-ידי-זה הוא לא יכול להכנס בינינו. ולכן ראו להתחזק ביתר שאת וביתר עז להחזיק את עצמכם ביחד באהבה גדולה, ועל-ידי-זה תצליחו מאד מאד בקהלה, ותראו אותות ומופתים שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא. כי העקר הוא אחדות ואהבה, כשאדם מאחד עם חברו, אז יראה נסים נגלים שיעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא, כי אצלו יתברך מאד מאד יקר הענין של אחדות ואהבה.

נא ונא ראו מי שרק יכול להכנס לכולל של הרב ... גרו יאיר, משעה עשר עד שעה אחת, תבוא עליו ברכה, כי יום שלומדים בו תורה, כנגד זה יש בשמים יום ארץ מאד, ועל-פן אשרי ואשרי מי שזוכה ללמד בכל יום תורה, ותהלה לאל, הכולל הזה מצליח מאד, וכמו-כן אני מבקש את אנשי שלומנו, אלו שלומדים אצל הכולל

אָשֶׁר   כד תתפ   בנחל   רפט

שֶׁל הָרֵב ... נִרוּ יָאִיר, שְׁגַם-כֵּן יִשְׁתַּדְּלוּ שְׂיִהְיֶה מְקוֹם תּוֹרָה, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִקְרוֹב מְאֹד יוּכְלוּ לְשַׁלֵּם לְתַלְמִידֵי הַכּוֹלָל שְׁפַע, הָעֵקֶר רַק תִּחְזִיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, וְתִשְׁתַּדְּלוּ שְׂיִהְיֶה קוֹל תּוֹרָה בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, הֵן לְמַעַלָּה וְהֵן לְמַטָּה, הָעֵקֶר שְׁבַד' אֲמוֹת שְׁלָנוּ תִהְיֶה אוֹיְרָה שֶׁל תּוֹרָה.

נָא וְנָא רְאוּ לַעֲזוֹר לְמַלְמָדִים וְלַמּוֹרוֹת, שֶׁהֵם מְחַנְכִים אֶת יְלָדֵיכֶם, וְאֵל תִּחְשְׁבוּ שְׂזוּ עֲבוּדָה קְלָה, כִּי זֶה בָּא מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, הַיְלָדִים בְּלִי עֵינַי הֵרַע הֵם שׁוֹכְבִים, קוֹפְצִים, צוֹהֲלִים, מְתוֹרֵצִים וְכוּ' וְצָרִיכִים לְהַחְדִּיר בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלְהַכְנִיס בָּהֶם כַּחוֹת עֲצוּמִים לְתַקֵּן אֶת מַדּוּתִיהֶם, וְלִכֵּן רְאוּ מְאֹד מְאֹד לַעֲזוֹר לָהֶם, כְּדֵי שִׁתְּנִי לְיְלָדִים קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית. וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת עֲזַרְתְּכֶם, שִׁתְּעֲזְרוּ לִי לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל חֲשָׁקִי וְרִצּוֹנִי וְכִסּוּפִי, שֶׁהַיְלָדִים יִתְחַתְּנוּ בְּגִיל צָעִיר, כְּדֵי שְׂיִהְיוּ קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית, וּמַחֵם וּמְחַשְׁבֵתָם יִחְשְׁבוּ רַק מֵהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְגִיל הַפְּעוּטוֹן וְהַגְּנִיּוֹם וְהַתְּלַמוּד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר כְּכֹר יְדַבְּרוּ רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרָטִית. אֲנִי רוֹצֶה לְהַחְדִּיר בְּיְלָדִים שְׁלָנוּ שְׁלֵא יְדַבְּרוּ דְבוּרִים אַחֲרִים, אֶלָּא מֵהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְזוֹ הַנַּחֲת-רוּחַ הַכִּי גְדוּלָּה שְׂיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי מִיּוֹם שֶׁבָּרָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, נִתְאַוָּה שְׂתִּהְיֶה לוֹ דִּירָה בְּתַחַתְּנוּנִים (מְדַרֵּשׁ תַּנְחוּמָא נְשֵׂא), וּבְזֶה שִׁתְּמִיד מְדַבְּרִים מֵהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזֶה מְמַשִּׁיכִים אֶת הַשְּׂכִינָה פֹּה לְמַטָּה, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁעוֹזֵר לְמַלְמָדִים וְלַמּוֹרוֹת, בְּמָה שָׂרַק יְכוּל.

כְּכֹר גְּלִיתִי לָכֶם דַּעֲתִי, שְׁמַלְבַּד הַשְּׂכַר-לַמּוּד, טוֹב מְאֹד לְתַת בְּכָל רֵאשׁ-חֲדָשׁ אֵיזָה שִׁי לְמַלְמֵד שֶׁל בְּנֵיכֶם וְלַמּוֹרָה שֶׁל בְּנוֹתֵיכֶם, כִּי כֹף הִיָּה מְנַהֵג יִשְׂרָאֵל מְקַדְּמַת דִּנָּא, שְׁבִכְל רֵאשׁ-חֲדָשׁ הִבִּיאוּ אֵיזָה סְכוּם לְמַלְמֵד וְלַמּוֹרָה, וְזוֹ סְגָלָה שְׂיִהְיוּ לְאָדָם יְלָדִים יִרְאֵי הַשֵּׁם, וּבְכָלֵל אַתֶּם צָרִיכִים לְחֻזַּק וְלַעֲזוֹד אֶת הַמְּלַמְדִים וְאֶת הַמּוֹרוֹת, כִּי הֵם עוֹבְדִים מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְהַחְדִּיר בְּיְלָדֵיכֶם מַדּוּת טוֹבוֹת, וְהֵם בְּתַנְאִים מְאֹד קָשִׁים, הֵן מַצַּד הַמְּצַב הַפְּסָפִי שֶׁמְקַבְּלִים מִשְׁכַּרְת מְאֹד פְּעוּטָה, וְהֵן מַצַּד הַמְּקוּם וְכוּ', וּבְכַרְט הַבְּנוֹת, שְׂאִין לָהֶן עֲדִין מְקוּם,

וְלָכֵן רָאוּ לְהַעֲרִיף אֶת מַה שֶּׁהִמְלִמְדִים וְהַמּוֹרוֹת עוֹשִׂים לִילְדִים שְׁלָכֶם, וְתַמִּיד תִּזְכְּרוּ, שֶׁהִילְדִים הֵם הַעֲיִנִים שְׁלָכֶם, וְהֵם הַעֲתִיד שְׁלָכֶם, וְהֵם הַחַיּוֹת שְׁלָכֶם. וְלָכֵן רָאוּ לְהַתְּעַנֵּן כָּלְכֶם בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל, בְּמַה יְכוּלִים לְשַׁפֵּר אֶת הַמְּצָב בַּתְּלִמוּד-תּוֹרָה לְבָנִים, וּבִבֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וּבְגִנִים וְכו' וְכו', כִּי זוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל מְגַמְתָּנוּ — אֵיךְ יְכוּלִים לְשַׁפֵּר אֶת הַמְּצָב שֶׁל יְלָדֵינוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְאֵיךְ אֶחָד שְׁלֵא יִתְחַמֵּק מִזֶּה, כִּי סוּף כָּל סוּף הֵם הִילְדִים שְׁלָכֶם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתַּמִּיד תִּצְלִיחוּ דְרָכְכֶם, וְאַזְכֶּה לְשִׁמְעַ מִכֶּם רַק בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָכֶם שְׁבַת שְׁלוֹם...

כד תתפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא, כ"א אֲדָר-א', יוֹמָא דְהַלּוּלָא דְהַצְדִּיק הַקְּדוֹשׁ הַרְבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיץ-עֲנַסְק זי"ע ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיהָ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֵׁישׁ לִי, שֶׁהַכְּפָתָה שְׁלָךְ הַתְּחִילָה לְהִיּוֹת רְצִינִית, וְהַתְּחִלְתָּן לֹאמַר תְּהִלִּים בְּתוֹךְ הַכְּפָתָה, הֵינּוּ שְׂאֲתָן מְחִלְקוֹת אֶת כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים, וּבְיַחַד מְסִימֹת אוֹתוֹ, אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, וְכֵן תְּרַגְּלִי אֶת עֲצֻמְךָ לֹאמַר "יוֹם תְּהִלִּים", שֶׁהוּא דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד.

רַק תִּחְזִיקִי מֵעַמָּד, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ עִם חֶתֶן יִרְאֵ שָׁמַיִם, מִתְּמִיד גְּדוֹל בְּתוֹרָה, וְתִבְנוּ בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל.

אָשֶׁר   כד תתפב   בַּנְחַל   רצא

נָא וְנָא תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹתֶיךָ בְּעִנְיַן "אֲמוּנַת חֻכְמִים" וְסִפּוּרֵי צְדִיקִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּשְׂאִי חֵן בְּעֵינַי כָּל רֵאִיךָ.

המאחל לך שבת שלום...

כד תתפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשׂוּי עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסֹדֵר פִּי תִּשְׂא, כ"א אָדָר-א', יוֹמָא דְהַלּוּלָא דְהַצְדִּיק הַקְּדוּשׁ הַרְבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיץ-עֲנָסֶק זִי"ע ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיָה נֶצַח.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמַח לְשִׁמְעַע בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, שְׂבִנְכֶם ... גֵּרוּ יְאִיר, מְבָרִיא מִיּוֹם לְיוֹם, אֶף אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תִּרְאוּ לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיאֹתוֹ, וְעַכְשָׁיו בַּחֲרֵף בְּעֵת הַרוּחוֹת וְהַגְּשָׁמִים, לֹא כְּדַאי לְקַחַת אוֹתוֹ לְמַרְחָקִים, כִּי צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד שְׂלֵא יִתְקַרֵּר, חֵס וְשְׁלוֹם, וּבִפְרָט אַחַר שֶׁסָּבַל מִהֲרָאוֹת וְכוּ', בְּוַדַּאי צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד לֹא לְהוֹצִיא אוֹתוֹ לְנִסְעַע עִמּוֹ לְמַרְחָקִים.

הִנְנִי מְבָרֵךְ אֶתְכֶם בְּבִרְכַת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית עַל הַפְּדִיּוֹן הַבֵּן שֶׁתַּעֲשׂוּ בְיוֹם רֵאשׁוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַהֲיָה בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזֵּל טוֹב, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְדַעַת, שְׂמִצּוֹת פְּדִיּוֹן הַבֵּן הִיא מִצְוָה מְאֹד מְאֹד גְּדִירָה, כִּי לֹא כָּל אֶחָד זוֹכֵה לְכֹכּוֹר, וְזֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׂמִים, וְלָכֵן תַּעֲשׂוּ אֶת זֶה בְּ"הֵיכַל-הַקְּדוּשׁ" דִּיקָא עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ תִּשְׁמַחוּ מְאֹד, וְתַהֲיָה שְׂמִחָה דְקִדְּשָׁה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דְרַפְּכֶם תָּמִיד.

המאחל לכם שבת שלום...

כד תתפג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר פי תשא, כ"א אדר־א', יומא דהלולא דהצדיק הקדוש הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיָה נִצַּח.

ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ותאמינו לי, שאני מרגיש את הכאב שלכם, וגם לי כואב מאד מאד וכו', אבל אני בטוח, שהקדוש־ברוך־הוא לא יעזב את בתכם ... שיתחיה, ויהיה לה בחור טוב וירא שמים, והכל יגמר לטובה, אתם צריכים להבין שזה ענין של שרש נשמות, ולפעמים זה מתעכב, אבל סוף כל סוף תשמחו מאד בשמחת הנשואין של הבת.

בנכם ... גרו יאיר, מאד מתמיד בלמוד, והוא מצליח מאד, והוא מוצא חן בעיני אלקים ואדם, כלם אוהבים אותו, והוא לומד טוב מאד, ויש לו מדות נפלאות, ובזה בעצמו אתם יכולים להתחזק מאד, ואני מקנה להקדוש־ברוך־הוא, שהוא יצא בחור מצליח מאד, ויוכל להתחתן סמוך לפרקו. העקר אל תדאגו בשבילי, ברוך ה' הוא בידים טובות, ולומד טוב, ויש לו מדות טובות, והוא מתמיד, ויש לו חברים, והקדוש־ברוך־הוא יעזר לכם, שיהיה לכם כפר טוב בחיים והצלחה גדולה.

המאחל לכם שבת שלום...

כד תתפד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר פי תשא, כ"א אדר־א', יומא דהלולא דהצדיק הקדוש הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְרוּ יְאִיר.

פה תקבל רצוף קבלה, שהפקדתי היום תשעת אלפים וחמש-מאות דולר, וכיום שני אפקיד את השאר, ובאמת הִיה לי צער גדול מאד, כי ... גרו יאיר, נסה דרוך אחת להעביר כסף, שאני אשלם פה את הכסף בדולרים, והוא ישלם שמה בשקלים, ולבסוף זה לא יצא, ולכן נצטרך לחכות עד שיעבר הכסף בערוך יום שלישי או יום רביעי, ויש לי צער גדול מאד מאד מזה, כי רציתי כבר שביום ראשון תשלם את כל המסים, וכך נקבל ביד התר מידי, כי אני רואה שאין פה בררה, ואנחנו צריכים להיות מאד מאד זריזים לקבל את ההתר ביד לפני שנסתבך בבעיות וכו'.

אודות ... אני לא מבין אותו איך רוצה סכום שגיוני כזה — אלה דולר למטר מרבע, אז כדאי שתשאל את ... כמה הוא רוצה בעבור שלד בעבור שתי הקומות, ואחר-כך לקחת הצעת מחיר מ... ונראה מי לוקח פחות בענין הקמת שלד. לדעתי, קדם שיעמד כל השלד, וברגע שעומד השלד, אז כבר הכל גמור, ולכן תשאל את ... כמה הוא רוצה למטר מרבע, וכן תשאל את ... ונשוה.

לענייננו ... עדיף, כי יש לו הרבה פועלים, ואני מאד רוצה שהשלד יהיה כבר גמור ל"ג בעומר, ואני בטוח שיכולים לעשות את זה, אם יש רק רצון, אבל אם הוא בא עם סכומים ענקיים כאלו, זה סתם לא לענין, ועל-כן תברר לי בענין ... ובענין ... כמה הם רוצים על שלד, ואני שוב פעם אומר לך, כדאי לשלם קצת יותר ... כי הוא עובד מהר מאד, כי הוא יביא הרבה פועלים, ואני צריך לגמור את זה בזריזות הכי גדולה.

רצוני לדעת מה דעתך, כי אני רוצה מאד מאד שיגמר השלד עד ל"ג בעומר, ואם אנחנו לא נתחיל עכשו, מי יודע איזו סחבת תהיה וכו', ומי יודע כמה מסירות תהיינה באמצע וכו', ועל-כן אנחנו צריכים לעשות את זה תכף-ומיד, ושוב פעם אני מאד מאד מצטער על הכסף שלא יכלתי להעבירו לארץ, כי אין אתה יכול לתאר ולשער איזה שבוע קשה היה לי, עד שהשגתי הלואות אצל

בְּנַחַל

כד תתפה

אֲשֶׁר

רצד

שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים, וְעַד שְׁגִיטִי אֶת הַכֶּסֶף הָיָה כְּמוֹ שְׁמֵטֶפְסִים עַל קִיר חֶלֶק.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרָכָה וְהִצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתפה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא, כ"א אֲדָר־א', יוֹמָא דְהַלּוּלָא דְהַצְדִּיק הַקָּדוֹשׁ הַרְבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיץ־עֲנֹסֶק זי"ע ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! עָבַר עָלַי שְׁבוּעַ קָשָׁה מְאֹד מְאֹד בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', בְּשִׁבִיל זֶה לֹא יְכַלְתִּי לְעֲנוּת לָךְ תִּכְף־וּמְיָד.

אוֹדוֹת הַזֵּיג, בְּנֻדְאֵי הִיא צְרִיכָה לְהַפְרֵד מִמֶּנּוּ כַּמָּה שְׁיֹתֵר מֵהָר, כִּי אֶסוּר לָהּ לְחַיּוֹת בְּאֶסוּר, כִּי אִם לֹא הִתְחַתְּנָה כְּדַת מִשָּׁה וְיִשְׂרָאֵל, אֲזִי, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְן, הֵם עוֹבְרִים עֲבֻרוֹת בְּכָל יוֹם, וּמָה גַם שֶׁהִיא מְקַבֶּלֶת מִתֵּן שְׁכָרָה בְּצַדָּה — מִכּוֹת מֵהַתְּכַשִּׁיט הַזֶּה, וְלִכֵּן לְדַעֲתִי, שְׁיִתְפָּרְדוּ מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֻזֶק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ, וְתִשְׂמַח אֶת אִשְׁתְּךָ. הַקָּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עֹזֵר לְכֶם עִם בֵּן חָמוּד כְּזֶה, אַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה, וּבִפְרִט שְׁנִקְרָא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל וְעַל שֵׁם מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִי חֶלְקְכֶם!

נָא וְנָא תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׁבַעוּלָם לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר אֲצֵל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרִט בְּבֵיתְכֶם, אַתֶּם צְרִיכִים לְרְאוֹת, שְׁתִּהְיֶה תְּמִיד אוֹיְרָה שֶׁל שְׂמֵחָה.

אָשׁוּר   כּד תּתפּוּ   בְּנַחֵל   רְצוּה

וְשָׁלוֹם לְאַשְׁתְּךָ ... שְׂתַחֲיָהּ.

רְאִי מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה עִם הַמַּתָּנָה שְׁנַתָּן לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַכֵּל עֵבֶר בְּקִלּוֹת, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתֹזְפִי לְגִדְלוֹ עִם כָּל שְׂאֵר יוֹצְאֵי חֲלָצֶיךָ בְּקִלּוֹת, וְתִרְוֶוּ רַב נַחַת מֵהֶם, הֶעֱקָר תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד לְהִיּוֹת בְּמַצֵּב רוּחַ טוֹב, וְאֲזוּ תִרְאֵי אִיךָ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאוּ לְכַתֵּב לִי שְׁנֵיכֶם, וּמִמָּשׁ תְּחִיּוּנֵי.

כּד תּתפּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא, כ"א אֲדָר-א', יוֹמָא דְהַלּוּלָא דְהַצְדִּיק הַקְּדוֹשׁ הַרְבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיץ-עֲנַסְקָא זי"ע ה'תשנ"ז.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתָּה יְכוּל לְהַלּוֹת לִי עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים ש"ח, וְלְהַכְנִיֵס אֶת זֶה בְּחֻשְׁבוֹן הַבֶּנֶק שְׁלִי, אֶהְיֶה לְךָ אֲסִיר תּוֹדָה מְאֹד, כִּי פִשְׁטוֹ נִקְלַעְתִּי בְּצָרָה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי חֲשַׁבְתִּי שְׂאוּכַל לְהַעֲבִיר כָּבֵד בְּיוֹם שְׁשֵׁי אֶת כָּל הַכֶּסֶף לְחֻשְׁבוֹן שְׁלִי בְּכַפֵּר תְּבוֹר, וְלִבְסוּף הַבֶּנֶק לֹא מוֹכֵן, רַק פְּעַמִּים, וְזֶה לִי צַעַר גְּדוֹל, כִּי אֲנִי הַצְּרִכְתִּי אֶת זֶה כָּבֵד בְּיוֹם רֵאשׁוֹן, אֲבָל מַה לַעֲשׂוֹת, הַכֵּל מֵאֵת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאִין אַתָּה יְכוּל

לתאר ולשער את גדל העגמת נפש והצער שלי מכל מה שעובר עליך בענין אשתי, והשלום-בית שליך.

החיים כל-כף קצרים, הנה אנחנו כאן ועוד מעט אנחנו יוצאים מפה וכו' וכו', ובין כף סובלים כל-כף הרבה סבל, ועקר הסבל הוא, שאין מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בחייו הפרטיים.

אתה צריך מאוד מאוד להתחזק, שאתה זוכה בכל לילה בעת חצות להיות אצל שער השמים, אצל הכתל המערבי, שהוא מקום השכינה, כמאמרם ז"ל: מעולם לא זזה שכינה מכתל המערבי, אף לזכות להרגיש את השכינה, צריכים להיות בטל ומבטל בעיני עצמו לגמרי, ועל-כן כו'ת'ל' — ראשי תבות: ונפשי כעפר לכל תהיה, כי מי שפטרל ומבטל בעיני עצמו לגמרי, הוא יכול להרגיש את השכינה בכתל המערבי. וידעתי, אם תבכה הרבה שם בשער השמים, ובפרט בחצות, שאז הוא זמן ועת רצון גדול בשמים, תפעל מה שאתה צריך, כי החצות בכל העולם לא כל-כף חשוב כמו החצות בירושלים, ובפרט במקום המקדש, כי אז כשהוא חצות בירושלים, אז הוא חצות למעלה בשמים, ולכן ראה לנצל את הזמן היקר הזה, ותבכה הרבה אליו ותברך בדמעות שלישי, ואז תראה ישועות גדולות.

הכפל הדבר, אם אתה יכול להכניס בחשבון שלי עשרת אלפים ש"ח, עד שאבוא בראש-חדש ניסן, אהיה לך אסיר תודה מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתפז.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר פי תשא, כ"א אדר-א', יומא דהלולא דהצדיק הקדוש הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע ה'תשנ"ז.

שלום וברכה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רָאָה לְחִזּוּק אֶת עֲצֻמָּהּ מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵתָּה לֹא יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לָךְ, וְאַף שְׁאֲנִי חוֹזֵר עַל זֶה בְּכָל פַּעַם וּפַעַם, עִם כָּל זֹאת אֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ וּלְאַשְׁתֵּךְ אֶת גְּדֹל מַעְלַת הַדְּפֹסֶת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, בְּכָל יוֹם נִתְּוֹדַע לִי יוֹתֵר אֵילוּ בַּחוּרִים צְעִירִים מְשֻׁחָתִים יֵשׁ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן, וְאֵילוּ בַּחוּרִים מְקַלְקְלִים יֵשׁ בִּישִׁיבוֹת, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשׁוֹר עַל הַנְּעוּר, וְגַם אֵתָּה צְרִיךְ לְהִזְהִיר אֶת בְּנֶךָ, שְׂאֵם יָבוֹא אֵיזָה בַּחוּר וְיִרְצָה לְנַגֵּעַ בּוֹ וְכוּ', שְׁפַכְּר יוֹדִיעַ לָךְ, וְלֹא יִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּךָ, וְדִי לְמַכִּין, כִּי הַהִפְקָרוֹת וְהַפְּרִיצוֹת אֵים וְנוֹרָא עֲכָשׁוּ, לְמִי שֶׁנִּפְּל בַּפֶּח הַזָּבֵל הַזֶּה, שְׂאֵתָם לֹא יָכוֹלִים לְחַלוּם בַּחֲלוּם הַכִּי שְׁחוּר אֵל מַה בַּחוּרִים צְעִירִים מְסֻגְלִים, וְהֵם מְחַפְּשִׁים קָרֵשׁ הַצֵּלָה אֵיךְ לְהַנְצִיל מִהַזָּבֵל שֶׁנִּפְּלוּ לְשָׁם, לְכֵן הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, הֵם מְמַשׁ הַצֵּלַת נַפְשׁוֹת לָהֶם, וְלְכֵן אֵתָּה וְאַשְׁתֵּךְ צְרִיכִים לְהִיוֹת מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחִים, שְׂאֵתָם זוֹכִים לְהַדְפִּיס סְפָרִים כְּאֵלוּ, וְתִרְאֶה אֵיךְ שְׁכָל הַשְּׁלֵשֶׁת אֲלָפִים סְפָרִים "שְׂמִירַת-הַבְּרִית" שֶׁהַדְּפֹסֶת בְּשִׁבְלִי, הַכֹּל הֵלֶךְ בַּתְּקוּפָה כָּל-כַּף קָצְרָה, וְאַנִּי צְרִיךְ עֲכָשׁוּ לְהַדְפִּיס עוֹד פַּעַם, כִּי זֶה גַּחְטֵף בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים, מְכַל זֶה תִּדְעַ אֶת גְּדֹל מַעְלַת הַדְּפֹסֶת הַסְּפָרִים הָאֵלוּ, וְדִיקָא סְפָרִים אֵלוּ מְדַבְּרִים אֵל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְלְכֵן אֵתָּה צְרִיךְ מְאֹד לְהִתְחַזֵּק.

כֹּל זֶה אֲנִי כוֹתֵב לָךְ לְמַעַן לְחִזּוּק אוֹתָךְ שְׂתַמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס, וּלְהַדְפִּיס, וְלְהַדְפִּיס, בַּפְּרָט אֶת "אוֹצֵר-הַקּוֹנְטְרָסִים" בְּקֻטָּן, כִּי זֶה הוֹלֵךְ, וְזֶה יִצִּיל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְאֲלָפִים וּרְבֻבוֹת, וְאֵם הֵייתָם יוֹדְעִים מַה הַסְּפָרִים הָאֵלוּ עוֹשִׂים, הֵייתָם רוֹקְדִים בְּכָל יוֹם. אֲבָל יֵשׁ לִי עוֹד טַעַם שְׁאֲנִי כוֹתֵב לָךְ אֶת זֶה, כִּי אֵם ... גְּרוֹ יֵאִיר רוֹצֶה לְהַדְפִּיס אֲצִלְךָ בְּסִכּוּמִים גְּדוֹלִים — מְאֹה וְחֲמֻשִׁים אֲלֶיךָ ש"ח, אוּ מְאֵתִים אֲלֶיךָ ש"ח — זֶה מְשִׁתְּלֵם, אֲבָל לְחֲמֻשִׁים אֲלֶיךָ ש"ח, אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁזֶה סֵתָם צְחוּק. וְאַנִּי אוֹמֵר לָךְ עוֹד פַּעַם, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנַחְנוּ מְדַפְּסִים אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ וְז"ל, וְכָל הַמַּח שֶׁלָּנוּ אֵיךְ לְהַדְפִּיס בְּרַב הַדָּר אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ וְז"ל, אֲבָל הַמְּצִיאוֹת הֵיא, שְׂאֵין לְאַף אֶחָד הַשְּׂגָה — לֹא בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן", וְלֹא בְּ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וְלֹא בְּ"סְפָרֵי-הַמַּדּוֹת" וְכוּ' וְכוּ', שׁוּם דְּבָר לֹא מְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כְּמוֹ הַקּוֹנְטְרָסִים — וְזוֹ

מְצִיאוֹת! וְלִכֵּן עֲדִיף עֲכָשׁוּ לְהִדְפִּיס אֶת זֶה, כְּדֵי לְקַרֵב אַנְשִׁים,
שְׂאֵחֶר-כֶּף יִלְמְדוּ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

הִיָּה לִי צַעַר גָּדוֹל מְאֹד הַיּוֹם, כִּי הַבִּנְיָן לֹא רוֹצֵה לְהַעֲבִיר יוֹתֵר
מֵעֲשָׂרֵת אֲלָפִים דּוֹלָר, וְלִכֵּן אֲנִי צָרִיף לְשַׁלַּח אֶת זֶה פְּעַמִּים אוֹ שְׁלֹשׁ,
וְזֶה לֹא־עוֹד זְמַן, כִּי רְצִיתִי כָּבֹד שִׁיִּדְּוֶנוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר, יְשָׁלֵם כָּבֹד
בְּיוֹם רֵאשׁוֹן, וּכְבֹד יִהְיֶה לָנוּ הַתֵּר בְּנֵיָה, וּכְבֹד יְכוּלִים לְהִתְחִיל
לְכַנּוֹת, כִּי עַד שֶׁהִשְׁגַּתִּי אֶת הַתֵּר בְּנֵיָה, אֶלֶף טַעֲמֵי מִיתוֹת טַעֲמֵי,
וְכָל-כֶּף הַרְבֵּה דְמַעוֹת שִׁפְכֵי לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זֶה שָׁנִים, שְׁנוֹכַל
כָּבֹד לְקַבֵּל הַתֵּר בְּנֵיָה, וּלְבַסּוֹף זֶה תִּהְיֶה לָנוּ מְגִיעָה וְכוּ', אִף מֵה
לַעֲשׂוֹת? בְּאֵמֶת הַכֶּסֶף בְּיָדֵי, אַחֲרֵי יְגִיעוֹת וּטְרַחוֹת גְּדוֹלוֹת, אָבֵל
הַצְּרִיכֵי לְהַעֲבִיר חֲצֵי הַיּוֹם וְחֲצֵי בְּיוֹם שְׁנֵי, וְלִכֵּן תִּצְלָצֵל ל' ... גֵּרוֹ
יְאִיר, בְּמוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְתִסְבִּיר לוֹ שֶׁהַכֶּסֶף נִמְצָא, וְזֶה רַק עֲנִיָּן
שֶׁל כַּמָּה יָמִים, עַד שִׁיעֲבֹר לְבִנְיָן שְׁלִי, וְכֵן תִּסְבִּיר לוֹ ש' ... רוֹצֵה
מְחִיר מְגֹזֵם — אֶלֶף דּוֹלָר לְמִטֵּר מְרַבֵּעַ, אֲשֶׁר זֶה שְׁגָעוֹן, וְלִכֵּן שִׁיקַח
הַצָּעַת מְחִיר גַּם אֲצִל' ... וְלִדְעָתִי, לַעֲת עֲתָה אֲנִי אֶקִּים רַק אֶת הַשְּׁלֵד,
וְאִז אֲנִי צָרִיף לְרוּץ עִם זֶה, שְׂעַד ל"ג בְּעֵמֶר יַעֲמֵד כָּל הַשְּׁלֵד שֶׁל
הַבְּנִיָּן, כִּי אַחֲרֵי נְסִים כְּאֵלוֹ, שֶׁעָשָׂה עִמִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲנִי לֹא
רוֹצֵה לְפַסֵּס אֶת זֶה. וְלִכֵּן בְּמוֹצָאֵי-שַׁבַּת תִּצְלָצֵל ל' ... גֵּרוֹ יְאִיר,
וְתִשְׁאַל אוֹתוֹ מֵה עֲדִיף ... אוֹ ... וְתִכְף-וּמִיד תִּכְתֹּב לִי מִכְתָּב, כִּי
אֲנִי לֹא אוֹכַל לְתַפֵּס אוֹתוֹ עַד יוֹם רֵאשׁוֹן בְּבִקְרָה.

הַמְּאַחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כד תתפח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדֵּר כִּי תִשָּׂא, כ"ב אֲדֵר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יְגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שִׁיחִיו.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

אָשׁר כד תתפט — כד תתצ בנחל רצט

לדעתי, אפה צריף לקחת פדורי הרגעה, שתקבל אצל רופא ממחה, ובזה תרגיע את עצביך, ותהיה לך רפואה שלמה.

אפה צריף לדעת, פי צריכים לקחת את החיים בקלות וכו', ולא להתרגש מכל דבר, פי ימי שנותינו בהם שבועים שנה וכו' (תהלים צ, י). רק חזק ואמץ, ואל תפנס למתח וכו', אני בטוח שתעבר את זה, ושמוך מלחצים.

המאחל לך שבוע טוב...

כד תתפט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר פי תשא, כ"ב אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את הכסף תפקיד בבנק, אף שיש עמלה וכו', אבל אני צריף לגייס שמונים אלף ש"ח, וזה צריף לצאת דרך צ'ק אחר, פי זה בשביל הועדה, ועל-כן דמי העמלה — זה כבר פלוס.

רציתי לבקש ממך, שתדפיס לי אלפים קונטרסים "בין הזמנים", פי אני בא לארצנו הקדושה על פרשת החדש, ותכף-וימך אחר ראש חודש ניסן אני בא חזרה, ואני רוצה לקחת את זה עמי, וזה מאד מאד נחוץ כאן. כמובן שאשלים לך כשאבוא.

המאחל לך שבוע טוב...

כד תתצ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל, כ"ג אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... שיחיה נצח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִכֶּם.

הָעֵקֶר רְאוּ לְהִתְחַזֵּק לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבָה גְדוֹלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יַעֲזֹר לָכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַצְלִיחוּ דְרָכְכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד.

נָא וְנָא הַרְגִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם לְדַבֵּר אֵלָיו יְתָבְרוּךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמַדְבְּרִים עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה הַצְּלָחָה גְּצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם הָיָה בְּנִי-אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הַשִּׁיחָה וְהַדְּבוּר שְׂמַדְבְּרִים עִמוֹ יְתָבְרוּךְ, הָיָה מִתְחַזְּקִים בְּזֶה מָאֵד מָאֵד, וּמְחַמֵּת שְׂאִין בְּנִי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַשִּׁיחָה וְהַתְּפִלָּה בֵּינֵנוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ, בְּשִׁבִיל זֶה מִתְרַשְׁלִים בְּזֶה, אֲכַל אִם הָיָה יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הָעֲצָה הַנּוֹפְלָאָה הַזֶּה, שְׂגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, הָיָה עוֹסְקִים בְּזֶה תָּמִיד. וְלָכֵן רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, וּלְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתְכֶם.

רְאוּ לְהִרְבּוֹת בְּצַדִּיקָה, וְתִכְנִיסוּ אֶת זֶה בְּחֻשְׁבוֹן הַבִּנְיָן שְׁלִי, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתצא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתָבְרוּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְקַהֵל, כ"ג אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

פֶּה תִקְבַּל אֶת הַהֲגָהוֹת עֲבוּר הַבְּנוֹת, וְתִרְאֶה לְשַׁלַּח אֶת זֶה תִכְףּ-וּמִיָּד אֵל הַמְּנַהֵל שֶׁל בֵּית-הַסֵּפֶר, ר' ... גְּרוֹ יְאִיר, כִּי הֵם מְחַפְּסִים עַל זֶה.

אָשֶׁר   כד תתצב   בַּנְחַל   שֶׁא

אָנִי מְקַוֶּה אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַפְּקֻדָּה אֶת הַכֶּסֶף בְּתוֹךְ
הַבֶּנֶק, וְעַד יוֹם שְׁלִישֵׁי אוֹ רִבְעֵי, אֶקְוֶה שִׁיְהִי כָּל הַכֶּסֶף בַּבֶּנֶק.

וְאוֹדוֹת וְכוּ', תִּדַע, שְׂאֵם אֵין הָאָדָם שׁוֹמֵר עַל עֲצֻמוֹ בְּזֶה
הָעוֹלָם, הוּא יְכוּל לְהִסְתַּבֵּךְ בְּצָרוֹת גְּדוּלוֹת, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְשׁוֹר
עַל עֲצֻמוֹ מְאֹד, הֵן שְׂלֵא יִחָטָא, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, וְהֵן שְׂלֵא יִסְתַּבֵּךְ עִם
הַמְּלָכוֹת וְהַמְּדִינָה שְׂגַר בָּהּ, וְהֵן שְׂלֵא יִהְיֶה לוֹ עֲסָקִים מְפַקְּקִים, וְלֹא
יִתְחַבֵּר אֶל חֲבָרִים רְעִים, כְּדִי שְׂלֵא יִפֹּל, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, בְּצָרוֹת גְּדוּלוֹת
אַחֲרֵי-כֵן.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי מַה תִּדְּשׁוֹת.

כד תתצב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וּיְקָהֵל, כ"ג אָדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שִׁיְחִיָּה נְצַח.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, שִׁיְחִיָּה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם-בֵּית, כִּי עַקֵּר הַפְּרִיָּסָה תְּלוּי
רַק כְּפִי הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁיֵשׁ בֵּין הַבַּעַל וְהָאִשָּׁה.

אוֹדוֹת הַדִּירָה, תִּשְׁתַּדְּלוּ לְקִנּוּת דִּירָה לֹא יִקְרָה, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא בּוֹדָאֵי יַעֲזֹר לָכֶם, שִׁיְחִיָּה לָכֶם הַכֶּסֶף לְתַשְׁלוּמִים.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב
אֶתְכֶם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתצג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל, כ"ד אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך,
שהלכת לרופא וכו', יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לך רפואה
שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף, ותתחזק בגשמיות וברוחניות.

נא ונא תשתדל מאד להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה
לכל — בין ברוחני ובין בגשמי, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק
ב', סימן כד), שכל המחלות שבאות לאדם הן רק מחמת חסרון
השמחה, ועל-כן צריכים להשתדל מאד להיות בשמחה, כי השמחה
היא רפואה לכל, אשרי מי ששמח תמיד!

פה תקבל כמה מכתבים נחוצים למסר אותם ליעדכם, וכן תמסר
את המכתב למנהל הבנק, וכן הקבלה ל... גרו יאיר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתצד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל, כ"ד אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... שתחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הדיו"ח מהחוגים שאת עושה אחר
הצהרים לבנות, וממש רייתי רב נחת, וזו שמחתי, שהבנות עסוקות
אחר הצהרים, והן לא מסתובבות ברחובות. מה אמר לך! הנכות
הזאת תגן עליך ועל ילדיך, כי בזכות זו שמחדירים אמונה פשוטה

אֲשֶׁר כד תתצה בנחל שג
בבנות ישראל, ומחדירים בקן מדות טובות וצניעות וכו' וכו',
על-ידי-זה זוכים לילדים כשרים, ורוזים רב נחת מהם.

אודות הדגלים, לדעתי, רק לעשות סמל של ברסלב, ומצד שני
לכתב "ברוכים הבאים", כי תמונה אין בזה טעם, והצבע יכול
להיות כחל.

נא ונא ראי לחזק את עצמך מאד מאד באמונה פשוטה בו
תברך, ולידע, אשר אין בלעדיו תברך כלל, והוא תברך מחיה
ומהנה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם
עצם עצמיות חיות אלקותו תברך, וכפי שתחירי בעצמך ידיעות
אלו, על-ידי-זה יהיה לך יותר קל לקבל את הכל, כי באמת דבר
גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתצה.

בעזרת השם תברך, יום שני לסדר ויקהל, כ"ד אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך, ואיך שבית-ספר משתנה לטובה מדי יום ביומו. מה אמר לך!
זו כל חיותי וזו כל תקנותי, שאזכה לראות רב נחת מהבנות,
ושתגדלנה בנות יראות שמים, ועם מדות טובות ועם צניעות.

את צריכה רק לדבר דבורי אמונה, ולא להתחסס אל אף אחד,
וכפי שהבנות פותבות לי, הן מאד מאד אוהבות אותך, ואף שפה
ושם יש לפעמים יוצא דפן וכו' וכו', שהן עושות רעש, אבל כלן
פותבות לי, שהן אוהבות אותך מאד, ועל-כן ראי להתחזק, ולא
להתבלבל משום בריה שבעולם, כי גדול אדונינו ורב להושיע.

הַעֲקֹר מֵה שְׁצָרִיכִים לְדַבֵּר — זֶה רַק אֲמוּנָה, כִּי בִפְרוּשׁ גְּלֵה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לג): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לָךְ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, בְּלִי שׁוּם הַשְּׂכָלוֹת, וְכַמוּכָא (שֵׁם סִימָן כ'): מִתְחַלָּה צָרִיךְ לְהֶאֱמִין בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וְאַחֲרֵיכֵן יִזְכֶּה לְהִבִּין אוֹתוֹ בִּשְׂכָל. וְעַקֵּר הָאֲמוּנָה הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, לִיְדַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְדַבֵּר גְּדוּל וְדַבֵּר קִטָּן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלָא בְּהִשְׁגָּחַת הַמֶּאֱצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְכַמוּכָא (שֵׁם סִימָן ג'): בְּרֵאוּתָךְ שְׁנוּי מַעֲשֶׂה, אֵל תֹּאמֶר מְקַרְהָ הוּא, אֲלָא תֵּאֱמִין כִּי זֶה הַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי הִרְבֵּה פְעָמִים יֵשׁ לְאָדָם כָּל-כָּךְ הִרְבֵּה צְרוּת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ לְתַת עֲצוֹת לְנַפְשׁוֹ, אֲבָל בְּזֶה שְׂמִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיוֹדֵעַ וְעַד, שֶׁהַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצַלִּיחַ אֶת דְּרָכּוֹ. כִּי עַל-יְדֵי אֲמוּנָה עוֹבְרִים עַל הַכֵּל, וְעַל-כֵּן אֵת רַק תְּדַבְּרֵי דְבוּרֵי אֲמוּנָה וְסִפּוּרֵי צְדִיקִים, וְכָל הַדְּבוּרִים שֶׁדְּבַרְנוּ, וְהֵם כְּבָר מְדַפְּסִים בְּשִׂיחֹתֵינוּ.

אֵת צָרִיכָה לְהִבִּין, שְׁגַם אֲצֵל הַבְּנִים קָשָׁה לִי מְאֹד מְאֹד, כִּי חֲנוּךְ הוּא מְהַעֲבֹדוֹת הַכִּי קָשׁוֹת, וְהַבְּחוּרִים שֶׁהֵם בְּגִיל הַהִתְבַּגְּרוּת, הֵם גַּם-כֵּן שׁוֹכְבִים, וּגּוֹרְמִים צַעַר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן אֲנִי לֹא מִתְיַחֵס, אֲנִי מִמְשִׁיךְ לְדַבֵּר אִתָּם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, וְיֵשׁ כַּח בְּדְבוּרֵי אֲמוּנָה לְשִׂרְף אֵת כָּל הָרַע, וְעַל-כֵּן אֵת צָרִיכָה לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, וּמִמֵּילָא הָרַע כְּבָר יִפֹּל לְגַמְרֵי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּחֲנוּךְ הַבְּנוּת, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

הַמֶּאֱחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וּבִיקְהָל, כ"ד אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

אוֹדוֹת הַמְרָאוֹת וְכוּ', טוֹב מֵאֵד שֶׁתִּלְמַד אֶת הַמְקָצוּעַ הַזֶּה, כִּי
אֵיךְ שֶׁהוּא כְּשֵׁיִשׁ שְׁאֵלוֹת — מַה טוֹב וּמַה נְעִים, שְׁיִישׁ מִי שְׁיִיכּוֹל
לְהַשִּׁיב עַל הַשְּׁאֵלוֹת, וְעַל-כֵּן אֲנִי מֵאֵד שְׁמַח, שֶׁלְקַחְתָּ עַל עֲצֻמְךָ אֶת
הַמְצָנָה הַזֶּה. יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתִּקְבַּל קִבְלָה, רַק אַל תִּפְחַד,
זֶה מְקָצוּעַ כְּמוֹ כָּל הַמְקָצוּעוֹת, אֲבָל זֶה עֲנִיָּן חֲמוּר מֵאֵד, כִּי הוּא
תְּלוּי בְכָרִיתוֹת, לְכֵן תְּעוֹרֵר וּתְחַזֵּק אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שְׁלֹא יִקְלוּ, חֵס
וְשְׁלוֹם, בְּדַבְרִים כְּאֵלוֹ, אֲלֵא תְּמִיד יָבִאוּ וַיִּשְׁאַלוּ, וְאִין מַה לְהַתְּבַיֵּשׁ,
אֲדַרְבָּה.

אוֹדוֹת לְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁים, מַה אֲמַר לָךְ! תְּמִיד תִּדְבַּר מְרַבְּנֵי ו"ל,
תִּדַע שְׁאִין לָךְ כְּלוּם רַק אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה מַה שֶׁגִּלָּה לְנוּ
רַבְּנֵי ו"ל. וְעַל-יְדֵי שְׁאַנְחָנוּ נִהְיָה חֲזָקִים — לְגַלוֹת אֶת רַבְּנֵי ו"ל,
עַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ דְּרַבְּנֵי תְּמִיד.

שְׁמַעְתִּי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ הַיָּקָרִים, שֶׁלְמוֹהֲרַנ"ת ו"ל הִזְהָ אַח
בְּשֵׁם ר' יוֹדֵל, וְהוּא נִמְשָׁךְ מֵאֵד מֵאֵד אַחֵר מוֹהֲרַנ"ת ו"ל, וּכְשֶׁהִיָּתְהָ
הַמְחַלְקֵת הַגְּדוּלָּה עָלָיו בְּשָׁנִים תִּקְצָה עַד תִּקְצוּט, וּמוֹהֲרַנ"ת ו"ל
הִגְלָה מִבֵּיתוֹ מִבְּרִסְלָב לְעִיר נְעַמִּירוֹב, הִזְהָ גָר אֲצֵל אַחִיו ר' יוֹדֵל,
וְאֵז בְּשָׁנִים הָאֵלוֹ נִדְּבַק ר' יוֹדֵל אֶל מוֹהֲרַנ"ת ו"ל אַחִיו, עַד שֶׁלֹּא
הִזְהָ יוֹם שְׁלֹא דִבֵּר מִמַּעַלַּת אַחִיו, וְכֵן דִּבֵּר הַרְבֵּה מְרַבְּנֵי ו"ל, כְּפִי
שֶׁשָּׁמַע מִמוֹהֲרַנ"ת ו"ל, כִּי זֶה הִזְהָ טְבַעוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ו"ל, שֶׁהֵיכֵן

בְּנַחֵל

כד תתצו

אֲשֶׁר

שו

שְׁהוּא רַק בָּא, דְּבַר רַק מְרַבְּנוּ ו"ל. וְעַל-פֶּן דְּבַר כָּל-כָּף הַרְבֵּה מְרַבְּנוּ ו"ל, עַד שְׁנֹדְבֵק גַּם בְּאַחִיו.

וְלָכֵן גַּם אַתָּה תִּרְאֶה לְדַבֵּר מְרַבְּנוּ ו"ל, הֵן עִם הַמְּלַמְּדִים וְהַעוֹזְרִים, וְהֵן עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, בְּכֹל יוֹם תִּתְפַּס אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְיִתְדַבֵּר אִתּוֹ רַק מְרַבְּנוּ ו"ל, אִין לָךְ דְּבוּרִים אַחֲרִים, לֹא כְּדַאי לְהַפְגִּס בְּוִפּוּחִים, אֲלֹא רַק לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְאֶה שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֵּה לְטוֹבָה.

הַמֵּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתצו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיְקַהֵל, כ"ד אֲדֶרֶא' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִכֶּם.

תְּהִלָּה לְאֵל, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזַר לִי, וְלֹא חָסַר לִי כְּלוּם, רַק "חֹלֶת אֶהְבֶּה אֲנִכִּי", אֲנִי מִשְׁתַּוְּקֵק רַק אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק אֲלִיו אֶהְבְּתִי וְהַשְׁתַּוְּקוּתִי, וְזוֹ כֹּל הַמַּחְלָה שְׁלִי. תְּהִלָּה לְאֵל, לֹא חָסַר לִי כְּלוּם, כִּי אֲנִי לֹא צָרִיךְ כְּלוּם, וּמִמִּילָא לֹא יְכוּלִים לְקַחַת מִמֶּנִּי כְּלוּם...

רְאוּ לְהַתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק אֶת כְּלָם, וְאַנִּי מְקַוֶּה, שֶׁהַמַּעוֹן עוֹבֵד כְּמוֹ שְׂצָרִיךְ, וַיְמָה גַּם שְׂאִין לְכֶם שׁוֹם בְּעִוֹת עִם הַמְּטַפְּלוֹת.

אִם תּוֹכְלוּ לְכַתֵּב לִי דִין וְחֶשְׁבוֹן אֵיךְ הוֹלֵךְ בְּמַעוֹן, הִיִּיתִי מֵאֵד שְׂמַח.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי

אֲשֶׁר כַּד תַּתְּצַח — כַּד תַּתְּצוּט בְּנִחָל זַח

מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְכֶם, שְׁתְּרוּוּ רַב נַחַת מִבְּנֶכֶם ... גְּרוּ יָאִיר, וּמִכָּל הַיְלָדִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּד תַּתְּצַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיִּקְהַל, כ"ד אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶה.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכֶּי לְתַקֵּן אֶת הַמִּדּוֹת שְׁלֹךְ, וְתִמְיֵד תְּהִי שְׂמֵחָה וְעֲלִיזָה, וְתִשְׁמָחִי אֶת כָּל הַבְּנוֹת, אֲבָל הַכֹּל בְּקִדְשָׁה, בְּלִי שׁוּם לִיִּצְנוּת, כִּי אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל הָיָה עֲנִין לִיִּצְנוּת פָּגַם גְּדוֹל מְאֹד. וְלָכֵן תִּשְׁתַּדְּלִי רַק שְׂתַּהֲיָה שְׂמֵחָה וְקִדְשָׁה.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׂתִּמְשִׁיכִי לֹאמַר בְּכָל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים, כִּי זֶה מְאֹד מְסֻגָּל לְתִשׁוּבָה וְלְתַקּוּן הַמִּדּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּד תַּתְּצוּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיִּקְהַל, כ"ד אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶה.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, וּבִכְפָּרֶט שְׂאֵת לֹאמְדַת הַרְבֵּה "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד, שְׁכָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִהְיֶה בְּקִי בְּ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת" יִשָּׂר וְהַפּוּף, וְתַהֲלָה לְאֵל, אֵת מְקִימַת אֵת זֶה, וְזוֹ כָּל הַנַּחֲת-רוּחַ שְׁלִי.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלִי לְהִיּוֹת שְׂמֵחָה וְעֲלִיזָה, וְתִהְיֶי דְגָמָא חֲזָה לְכָל הַבְּנוֹת, כִּי טַבַּע שֶׁל הַבְּנוֹת, שְׂמֵסֶתְפְּלוֹת תְּמִיד עַל הַחֲבֵרוֹת שְׁלֹהֵן,

שח   אָשֶׁר   כד תתק   בַּנְחַל

וְלִכְּנֵן רָאִי מְאֹד לְהִתְחַזֵּק בְּמַדּוּת טוֹבוֹת, וְאִז תִּרְאֵי שְׂכֵלְךָ תֵּאֵהָבָהּ
אוֹתָךְ, וְאֵת תְּהִיִּי דְגָמָא חֲזֵה לְכֵלְךָ.

נָא וְנָא תִּשְׁתַּדְּלֵי לִוְמַר בְּכָל יוֹם "יוֹם תְּהֵלִים", וְזֶה מִמְּשִׁיךְ
לְאָדָם יְשׁוּעוֹת וּרְפוּאוֹת וְהַצְלָחָה.

אֵת צְרִיכָה לְהֵבִין, שְׂכָל מַה שְּׁקוּרָה בְּעוֹלָם, זֶה רַק מִהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין שׁוּם דְּבָר שְׁקוּרָה מִעֲצָמוֹ, אֲלֵא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטֵי פְּרֻטֵי, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַחֲזֵק אֶת
עֲצָמוֹ בְּאָמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

תִּשְׁתַּדְּלֵי מְאֹד לְהִיּוֹת דְּגָמָא חֲזֵה לְכָל הַבְּנוֹת, אִיךְ שְׂאֵת
מְתַנְהֵגַת בְּצַנִּיעוּת וּבְדַרְךְ אַרְצֵךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? תֵּן לָךְ חֵן בְּעֵינֵי
כָּל רֵאִיךְ, וְתִצְלִיחֵי בְּחַיֵּיךְ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתק.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וּמְקַהֵל, כ"ד אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתְּבֵךְ, וְגַם אֶת הַפִּקּוּס וְכוּ', אֲנִי מְקַנְהָ
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצִּיחֵתִי אוֹתִי מַה שְּׁדַבַּרְתִּי אִתְּךָ, כִּי זֶה לֹא
צְחוּק, אֲלֵא בְּקִלּוֹת אֵת יְכוּלָה לְהִיּוֹת אֲמֻלָּה כָּל הַחַיִּים, חַס וְשָׁלוֹם,
אִם לֹא תִצְיֵתִי, וּכְבָר אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁמוּאֵל הַנְּבִיא
(שְׁמוּאֵל-א' טו, ז): "אֵל תְּבִיט אֶל מְרֹאֵהוּ וְאֵל גְּבַהּ קוֹמְתוֹ וְגו', כִּי לֹא
אֲשֶׁר יִרְאֶה הָאָדָם, כִּי הָאָדָם יִרְאֶה לְעֵינָיִם וְהוֹנִי"ה יִרְאֶה לְלִבְכִּי",
וְלִכְּנֵן זְכָרִי זֹאת הֵיטֵב, וְתִשְׁמָעֵי בְּקוֹלִי וְלֹא תִפְסְדִי, כִּי הַחַיִּים כָּל-כָּף
קִצְרִים, הִנֵּה אֲנִיחֵנוּ פֶּה, וְעוֹד מְעַט אֲנִיחֵנוּ יוֹצְאִים מִפֶּה, וְלִכְּנֵן מַה
וְלָמָּה לָךְ לְהַכְּנִס בְּצַרְהָ צְרוּרָה כְּזוֹ, שְׁמִי יוֹדֵעַ אִם פֶּעַם תּוּכְלִי לְצֵאת
מִזֶּה, חַס וְשָׁלוֹם. וְלִכְּנֵן תּוּצִיאֵי אֶת זֶה מִהָרָאשׁ, וְתִשְׁכַּחֵי מִהַכֵּל, וְאִז
תִּצְלִיחֵי.

אָשֶׁר   כּד תתקא   בַּנְחֵל   שׁט

בְּעֵינֵי הָעֲבוּדָה שֶׁהֵצִיעָה לָךְ גְּבֻרַת ... שְׁתַּחֲוֶה, לְדַעֲתִי, תִקְחִי אֵת זֶה, וְכִף לֹא תִהְיֶי מְשַׁעֲמָמֶת.

מָאד מָאד אֲנִי שֹׂמֵחַ, שְׂאֵת אֹמְרַת בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', וְזוֹ סִגְלָה לְהִרְבֵּה עֲנִינִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, וּתְבַשְׂרֵי לִי תְמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּד תתקא.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיְקַהֵל, כ"ד אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שְׁיַחֲוֶה נְצַח.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֵת מִכְתְּבְּכֶם, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִכֶּם.

תִּשְׁתַּדְּלוּ מָאד, שְׁפַעֲם אַחַת בְּחֻדְשׁ יְבוֹאוּ אֲנָשִׁים לְתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וַיִּגִּידוּ שָׁם תְּהִלִּים, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מִמְּשַׁכֶּת בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה וְנַחַת לְהִילָדִים וּבְרִיאוֹת, וְזֶה טוֹב מָאד, שְׁפַעֲם בְּחֻדְשׁ תְּהִיֶה אֲמִירַת תְּהִלִּים בְּבֵיתְכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: אֶצֶל הָעוֹלָם אֲמוּנָה הוּא דְבַר קָטָן, אֲבָל אֶצְלִי אֲמוּנָה הוּא דְבַר גְּדוֹל מָאד, וְעַקֵּר הָאֲמוּנָה הוּא בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת (שיחות-ה'ר"ן, סִימָן לג). וּבְאַמֶּת אֲנַחְנוּ צְרִיכִים אֵת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל רִגַע וְדָקָה וְכו', וְעַל כָּל נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה תְּהִלָּל יְהוָה, וְצְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְשְׁתַּחֲוֶה בֵּינֵיכֶם הַבְּנָה

שי אשר כד תתקב — כד תתקב בנחל

הַדְּדִית, וְשֵׁלָא תְּרִיבוּ בִּינֵיכֶם, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם,
שְׁתַּצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתקב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל, כ"ד אֲדָר־א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע שְׂאֵת
שׁוֹקֵדֶת בְּלִמּוּד "סִפְר־הַמְּדוּת", עַד שְׂאֵת כָּבֵר יוֹדַעַת אֶת זֶה
בְּבִקְיָאוֹת נִפְלְאָה, וְזוֹ כָּל חֵיוֹתִי, שְׂאֲנִי יְכוּל לְהַחֲדִיר בְּבָנוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמְנוֹ אֶת "סִפְר־הַמְּדוּת", כִּי הַמְּדוּת הֵן עֵקֶר הָאָדָם, וְכֵן אֲנִי מְאֹד
שְׂמֵחַ, שְׂאֵת גּוֹמְרֶת בְּכָל שְׁבוּעַ אֶת כָּל סִפְר הַתְּהִלִּים, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה
מְבִיא בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה הָאָדָם שְׂאוֹמֵר אֶת הַתְּהִלִּים.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי בְּלִמּוּדֵיכֶם, וּתְבַשְׂרֵי לִי תַמִּיד
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתקב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל, כ"ד אֲדָר־א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע, שְׂאֵת
יוֹדַעַת אֶת "סִפְר־הַמְּדוּת" בְּעַל־פֶּה, וְשְׂמַעְתִּי שְׁהִיְתָה חֲגִיגָה מְאֹד
יְפָה בְּעַת שְׁעֵשִׂית סִיּוּם עַל כָּל "סִפְר־הַמְּדוּת" בְּעַל־פֶּה, יַעֲזֹר

אֲשֶׁר   כד תתקד   בַּנְחָל   שיא
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהַי תְּמִיד בְּרִיאָה, וְתִשְׂאֵי חַן בְּעֵינַי כָּל רֵאִיךָ,
וְתִצְלִיחֵי בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתקד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּקְהַל, כ"ד אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

זֶה זְמַן רַב, שְׁלֹא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה שְׁתַּכְתְּבֵי לִי אִיךָ אֶת מַתְחַזְקֶת וְכו', וְאִיךָ אֶת עוֹבְרֶת עַל הַכֹּל, וְעֲלִיךָ לְדַעַת, שְׁהַגִּיל הַזֶּה שֶׁל בְּגָרוּת, מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, הֵן לְבָנִים וְהֵן לְבָנוֹת. וְעַל-כֵּן אֶל תְּשִׁימֵי לֵב אֶל כָּל הָעֲלִיּוֹת וְהִירִידוֹת וְהַסְּפָקוֹת וְהַבְּלוּלִים שְׁעוֹבְרִים עֲלֶיךָ וְכו', כִּי גַם זֶה יַעֲבֹר, וּמוֹבָא בְּמִדְרָשׁ תַּלְפִּיּוֹת, שְׁשָׁלְמָה הַמְּלֶךְ, הִיְתָה לוֹ טַבְּעַת, וְהָיָה חֲקוּקוֹת עָלֶיהָ שֶׁלֹּשׁ אוֹתִיּוֹת: ג' ז' י', וּבְכָל פַּעַם שְׁעָבְרָה עָלָיו אֵיזוֹ צָרָה אוֹ מִשְׁבֵּר וְכו', הוּא הַסְּתַפֵּל עַל הַטַּבְּעַת וְשָׁמַח, וּפַעַם שְׁאָלוֹ אוֹתוֹ עֲבָדָיו: "אֲדוֹנָי הַמְּלֶךְ, מַה הֵן הָאוֹתִיּוֹת הַחֲקוּקוֹת עַל הַטַּבְּעַת שְׁלֶיךָ? וּמַה־יִּהְיֶה הַהִתְחַזְקוֹת שְׁאֵתָה מְקַבֵּל מִזֶּה?" עָנָה וְאָמַר שְׁלֹמֹה הַמְּלֶךְ: ג' ז' י', זֶה רֵאשִׁי תְּבוֹת גִּ'ם ז'ה יַעֲבֹר, כְּאוֹמֵר, שְׁפָל הַצָּרוֹת שֶׁל הָאָדָם הֵן רַק שְׁחוֹשֵׁב הֵנָּה עֲכָשׁוּ בְּאוֹתוֹ רַגַע, אֲנִי נִמְצָא בְּבַעֲיָה, וְאִךָ פַּעַם זֶה לֹא יִשְׁתַּנֶּה לִּי לְטוֹבָה, אֲבָל אִם הוּא יוֹדַע, שְׁגַם זֶה יַעֲבֹר, אִזּוֹ הוּא צוֹחֵק מִהַפֵּל, וְלִכֵּן גַּם אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁגַם אֶת תַּחֲשִׁבֵי תְּמִיד בְּרֵאשִׁי תְּבוֹת אֵלָיו: ג' ז' י' — גִּ'ם ז'ה יַעֲבֹר, כִּי עוֹד יִהְיֶה לְךָ הַרְבֵּה טוֹב בְּחַיִּים, רַק תַּתְּחַזְּקֵי מְאֹד, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְתִצְאֵי מִהַפֵּחַ וְהַתְּסַכּוּל שְׁנַפְּלֵת אֵלָיו.

מַה טוֹב וּמַה נָּעִים, אִם אֶת יְכוּלָה לְדַבֵּר עַל-כָּל-פָּנִים חֲמֹשׁ דְּקוֹת אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְפָרֵט בְּעֵת שְׁאֵת מְטִילֵת לְבַד, תַּסְּתַפְּלֵי עַל הַשָּׁמַיִם, וְתִבְקֶשֶׁי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שְׁאֵת צְרִיכָה, וְאִזּוֹ אֶת לֹא יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת הַזֶּה, וְכֵן תַּרְגִּילֵי אֶת

שיב אָשׁר כד תתקה — כד תתקו בַּנְחָל

עצמך לומר בכל יום "יום תהלים", באפן שאף מסימת בכל שבוע את ספר התהלים, ואין עוד דבר יותר גדול מזה, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתקה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל, כ"ה אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום ל... גרו יאיר.

יש לי בעיה רצינית, הם לא רוצים לתת לנו לבנות, רק אם משלמים מס שבח, שזה סכום של עשרים וחמשה אלף דולר, שזו ממש רציחה, אשר כל השנים נחצי דונם לא עלו לי יותר מארבעים אלף דולר, ובשביל לבנות עכשו שתי קומות, רק הפס זה הסכום הנ"ל, ולכן אם תוכל תצלצל ל... שידבר עם אחיו — מה עושים, וכן תשאל אותו, שיברר אצל אחיו ... מה קורה בענין ... כי אם היתה ... בדינו, בכלל לא היינו צריכים לשלם הון תועפות לפח, ולכן ראה להיות בקשר עם ...

המחפה לתשובה מהירה...

כד תתקו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל, כ"ה אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... שיחיה נצח.

מה אמר לכם! זה כמה זמן, שאני רוצה לכתב לכם, אף בכל פעם יש לי מניעות ועכובים אחרים.

אתם לא יכולים לתאר ולשער את גדל האהבה שיש לי אליכם, ואת גדל השמחה שאני שמח, שאתם מתחזקים יחד, ואוהבים אחד

כד תתקז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל, כ"ה אֲדָרָא' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

בְּיָדָי הַמְזֻנְגִים לְתַלְמוּד-תּוֹרָה, עֲכָשׁוּ זֶה יוֹתֵר חָשׁוּב, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ לָנוּ שְׁפַע לְמֻזְנָגִים בְּקוֹמָה שְׁלִישִׁית, אֲבָל עֲדִיף עֲכָשׁוּ לְהִתְמַקְּדַרְךָ בְּעִבּוּר הַתַּלְמוּד תּוֹרָה, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְעִשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת גַּם בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂיִתְרָמוּ בְּעִבּוּר מֻזְנָגִים לְתַלְמוּד-תּוֹרָה, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה הִילָדִים שְׁלָנוּ, וְאֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְרֵאוֹת אֶת הַטּוֹב שְׁלָהֶם.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם רַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוֹם דְּבָר, וְאֵל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי שְׁמֻדְבָּרִים אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן עַל-יְדֵי שְׁמַרְגְּלִים אֶת עֲצָמָם לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי הַתּוֹרָה מְשַׁמַּחַת אֶת הָאָדָם, אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתקח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל, כ"ה אֲדָרָא' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... שְׂיִחִיָּה נְצַח.

מָאד מָאד רְצִיתִי לְדַעַת אִיךָ אַתֶּם מְסַתְּדָרִים, וְאִיךָ הוֹלֵךְ לָכֶם בְּחַיִּים, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁתַּבְּשׁוּרוּ לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשַׁמְחוֹת.

אֲשֶׁר   כד תתקט   בַּנְחַל   שטו

הַעֲקָר תִּקְיָמוּ מֵה שְׂדֵבְרֹתַי אִתְּכֶם, וְאִז תִּהְיֶה לְכֶם הַצְלָחָה בֵּין
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת.

נָא וְנָא תַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מְאֻמָּצִים שְׁבַעוּלָם, שְׂתִהְיֶינָה בֵּינֵיכֶם
אֲהָבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ
מִחַיָּה וּמִהַיָּה וּמִקָּיָם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר,
הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְכֹל שְׂאֲדָם מְכַנִּיס בְּעֲצָמוֹ
אֲמוּנָה, כֵּן זוֹכֶה שְׂמֵתִבְרַךְ בְּכֹל הַבְּרָכוֹת, כִּי "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב
בְּרָכוֹת" (מְשָׁלִי כ, כח).

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לְבוֹא בְּכֹל מוֹצָאֵי-שְׁבֵת אֶל מְשַׁפְּחַת ... שְׂיַחֲיוּ,
שְׁלוֹמֵךְ שֶׁם הַלְכוֹת טְהוֹרָה עִם הַזּוּגוֹת הַצְּעִירִים, וְאַתֶּם צְרִיכִים
לְהַצְטַרֵּף אֶל הַשְּׁעוֹר הַזֶּה, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתקט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל, כ"ה אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיַחֲיוּ נְצַח.

מְאֹד מְאֹד רְצִיּוֹתִי לְשִׁמְעַ מְכֶם, אִיךָ שְׂאַתֶּם מְסַתְּדָרִים, כִּי הוֹלֵךְ
לִי בְחַיִּים, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם-בֵּית וְאַהֲבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית, כִּי זֶה
הָיָה רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּבְפִירוּשׁ גְּלָה לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסג), אֲשֶׁר
הַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְשִׁבּוֹר בְּתֵי יִשְׂרָאֵל,
וּבְפִרְט זּוּגוֹת צְעִירִים, הוּא מְכַנִּיס בָּהֶם קְנָאָה וְשִׁנְאָה וּמִחְלָקָת
וּמְרִיבוֹת וְאֵי הִבְנוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּמִזֶּה בָּאוֹת כָּל הַצְּרוֹת וְכֹל הַיִּסּוּרִים,

שטז אָשר כד תתקי בנחל

לכן ראו להתחזק בַּיָּתֵר שְׁאֵת וּבַיָּתֵר עֵז בְּהַבְנָה הַדְּדִית, וְאֶחָד יַעֲזֹר
לְשֹׁנִי, כִּי זֶה יְסוּד בַּיְהוּדוֹת וּבַחֲסִידוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לְשִׁמְחַ בַּיַּחַד, וּתְכַבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂיִהְיֶה לָכֶם כָּל טוֹב בְּחַיִּים.

נָא וְנָא רְאֵה ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְלַמַּד בְּכָל יוֹם בְּכוֹלֵל בְּהַתְמַדָּה רַבָּה,
כִּי מַה נִּשְׁאַר מִהָאָדָם? רַק הַתּוֹרָה שֶׁהוּא לוֹמֵד. וְכֵן אַתָּה ... שְׂתַחֲיָה,
רְאֵי לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל, וְאֲנִי
מְקַוֶּה אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַעֲבְרֵי אֶת הַכָּל בְּקִלּוֹת, אִם רַק תִּהְיֶי
בְּשִׂמְחָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרַפְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כד תתקי.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל, כ"ה אָדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... שְׂיִחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר לְשִׁמְעַ מַה שְּׂקוֹרָה אֶתְכֶם בְּעֵתִים הַלְלוּ,
הַדְּחָקוֹת וְהַחֻבּוֹת. מַה אִמַּר לָכֶם! אַתֶּם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי
אֲפָנִים שְׂבָעוּלָם, וְלִהְשִׁתְּדֵל שְׁלֵא יִהְיוּ בִּינֵיכֶם שׁוּם אֵי הַבְּנוֹת, כִּי
סוּף כָּל סוּף הַכָּל מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא מְנַסֶּה אוֹתָנוּ בְּכָל מִינֵי
נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהִתְחַזֵּק מְעַמָּד. וּמוֹבָא
בְּמִדְרָשׁ (וַיִּקְוֶט שְׂמוּאֵל קמח), שְׂדוּד הַמְּלֶךְ שָׁאֵל אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
לְמָה לֹא אוֹמְרִים "אֶלְקֵי דְדוּד" כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים "אֶלְקֵי אַבְרָהָם, אֶלְקֵי
יִצְחָק וְאֶלְקֵי יַעֲקֹב"? עֲנֶה לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: כִּי אוֹתָם נִסִּיתִי
וְעַמְדוֹ בַּנְּסִיּוֹן. אֲזוּ בְּקֶשׁ דְּדוּד הַמְּלֶךְ שְׂיִנְסֶה גַם אוֹתוֹ, וְנִסָּה אוֹתוֹ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא עַמְד בַּנְּסִיּוֹן, וְאִם בְּאֲרָזִים נִפְלָה שְׂלֵהֶבֶת,

אֲשֶׁר   כד תתקיא   בַּנְחַל   שיז

מה יאמרו אַזוֹבֵי הַקִּיר, אֲנַחְנוּ שְׂבוּרִים וְרִצּוּצִים, וְאִיךָ אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲמֹד בַּנְּסִיּוֹן הַקָּשָׁה הַזֶּה, כִּי אֵין לָךְ עוֹד נְסִיּוֹן יוֹתֵר קָשָׁה מֵעֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת וְחוּבוֹת, עִם כָּל זֹאת כָּבֵר גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ וְ"ל עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת — אִיךָ לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבַר. וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל מְגַמְתָּנוּ — לְהִתְחַזֵּק אֶפְלוּ בַּמְּצַבִּים הַקָּשִׁים, וּבִפְרָט שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם עֲכָשׁוּ בֵּין מִבְּנֵיכֶם ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁצַרִיךָ לַעֲשׂוֹת שְׂדוּף, וְהֵן מִבְּתֵכֶם ... שְׁתַּחֲוֶה וְכוּ' וְכוּ', עֲלֵיכֶם לְהִתְחַזֵּק שְׁנֵיכֶם בְּיַחַד, וְאֲנִי מִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיַחֲוֶס וְיִרְחַם עֲלֵיכֶם, וְיִרְחִיב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְתִרְוּוּ רַב נַחַת מִיְלֻדֵיכֶם, וְתִבְשְׂרוּ לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת, וְשׁוּם שְׁבֵר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אֶתְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲמֵן סְלָה...

כד תתקיא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיְקַהֵל, כ"ה אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲוֶה נְצַח.

מֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִכֶּם, וְאִיךָ שְׁעַבְרָה אֲסַפֵּת הַמּוֹרוֹת, וּמֵאֵד נְהַגִּיתִי לְשִׁמְעַ אֶת הַדוּ"ח.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיַחַד, וְתִשְׁתַּדְּלוּ מֵאֵד שְׁתַּחֲוֶה בְּבֵיתְכֶם אֲוִירָה שֶׁל שְׁמַחָה, אֲוִירָה שֶׁל רְגִיעָה וְסִבְלָנוּת, אֲשֶׁר זֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּבֵית.

רְאֵה יְדִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר! לְהַצְטַרֵּף אֶל הַפּוֹלֵל שֶׁל הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁלוּמֵדִים שָׁם שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת — מְשַׁעָה עֶשֶׂר עַד אַחַת, וְתִרְגִּישׁ אֶת עֲצֻמָּךְ אָדָם אַחַר לְגַמְרִי, כִּי מֵה שְׁזוּזִכִּים לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה, וְזֶה יִרְגִיעַ אֶת עֲצֻבֶיךָ. וּבְכֻלָּל טוֹב מֵאֵד, שְׁתַּרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוֹל, וְלֹא לְהִיּוֹת קַפְדָּן, כִּי אֲסוּר לְהַכְנִיס אֵימָה יִתְרָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ.

וְאֵת ... שְׁתַּחֲוֶה, תִּרְאֵי לְהַחְדִּיר אֲמוּנָה פְּשוּטָה בְּבִנּוּת, וְאֵל תִּסְתַּכְּלֵי עַל הַגִּיל שְׁלֶהֵן, כִּי אֲדַרְבֶּה, כְּשִׁמְכֵנִיסִים בְּהֵן אֲמוּנָה בְּעוֹדָן

שיח   אָשֶׁר   כד תתקיב   בַּנַּחַל

בְּגִיל צָעִיר, זֶה מוֹעִיל מְאֹד, כִּי מֵה שְׁמַחְדִּירִים אֲמוּנָה בְּבִנְי וּכְנוֹת
יִשְׂרָאֵל בְּגִיל קָטָן, זֶה נִשְׁאָר לָהֶם לְכָל הַחַיִּים, וְעַל-כֵּן רָאִי לְהִתְחַזֵּק
בְּבִטְחוֹן עֲצָמִי, וְתַחְדִּירִי בְּבִנוֹת אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְאִז תִּצְלִיחִי כָּל יְמֵי
חַיֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲמֵן סְלָה...

כד תתקיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיְקַהֵל, כ"ה אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתְּבֶךָ.

בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁבוֹת בְּפִרְשַׁת שְׁמִינִי בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא
קֹדֶם לָכֵן, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת שָׁם בְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ נִיסָן — כְּדַרְכֵי בְּכָל
שָׁנָה.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֵׁישׁ לָךְ, שְׁאַתָּה
מְדַפֵּיס סְפָרִים כְּאֵלוֹ, וְאַף שְׁאַנִּי יוֹדֵעַ שְׁאַתָּה בְּלַחֵץ וּבְדַחֵק וְכוּ' וְכוּ',
וְקִשָּׁה לָךְ מְאֹד, עִם כָּל זֹאת סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הַרַע יְבוֹא הַטוֹב, כִּי
כָּל הַרַע וְהַלַּחֵץ וְהַדַּחֵק, זֶה הַכֹּל נִסְיוֹנוֹת מֵהַשָּׁמַיִם — לְרֹאוֹת אֵיךְ
אֲנִיחֵנוּ מְדַפִּיסִים בְּמַצָּבִים דְּחוּקִים כְּאֵלוֹ, אֲבָל, תִּהְיֶה לְאֵל, אֲנִיחֵנוּ
מִמְּשִׁיכִים וּמִמְּשִׁיכִים וְכוּ' וְכוּ', וְאֵין לָנוּ לֹא סְבָא... וְלֹא וְעַד... וְלֹא
קָרָן... וְלֹא נְדִיבִים... אֲלֵא מְדַפִּיסִים וּמְדַפִּיסִים בְּדַרְךָ פְּלֵא עַל גְּבִי
פְּלֵא, וְאֲנִי עוֹסֵק בְּזֶה כְּבָר מְשַׁנֵּת תִּשְׁכִּיחָה בְּלִי הַפְּסָקָה, וְרַצּוֹ לְשִׁבֵּר
אוֹתִי בְּמִשְׁפָּחָה הַשָּׁנִים בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְלִבְסוֹף הֵם נִשְׁבְּרוּ,
וְתִהְיֶה לְאֵל, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַמִּי, וְכִךְ יִהְיֶה גַם אַתָּה.

בְּעֵינַי הַהִדְפָּסָה, אַתָּה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת חֻשְׁבוֹן, אִם מִשְׁתַּלֵּם לָךְ
תְּדַפִּיס עִמוֹ, אֲבָל אִם זֶה לֹא מִשְׁתַּלֵּם לָךְ — תַּעֲזֹב אוֹתוֹ, אַתָּה צָרִיךְ
לְרֹאוֹת שְׁיִהְיֶה כֶּסֶף שׁוֹטֵף וְכוּ', וְלֹא חוֹבוֹת... כִּי חוֹבוֹת יֵשׁ לָךְ

אָשֶׁר   כד תתקיג   בַּנְחַל   שֵׁט

ממילא... ומה אתה צריך חובות של אחרים... ועל-כן אם הוא מוכן להדפיס במזמן, באופן שיתגלגל אצלך כסף, אז כפי שדברנו — זה משתלם לך, אבל אם הוא רוצה להלחץ אותך שתדפיס, וכן בדרך הלוואות, אז שילך לחיים ולשלום... העקר תעשה את החשבון מה שטוב לך, ועל-ידי-זה תצליח.

נא ונא ראה אתה ואשתך לשמח מאוד מאוד, כי הספרים הקדושים האלו עושים רשם גדול בשמים ובארץ, ואם הייתם יודעים איזו מהפכה הספרים עושים בעולם, הייתם רוקדים כל היום מרב שמחה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שבזכות זו יהיו לכם ילדים טובים, ותרוה מהם רב נחת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

פה תקבל מכתב בעבור ... גרו יאיר.

כד תתקיג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל, כ"ה אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... שתחיה.

מאד מאד אני מבקש אותך, חוסי ורחמי על בתך ושלשת ילדיה, במקום לעודד אותה שתחזור אל בעלה, ולעשות שלום-בית ביניהם, את מעפכת אותה וכו', האם את לא חושבת ולא יודעת, שיש אלקים חיים ומלך עולם, המנהיג את עולמו בהשגחה פרטית, ומשלם מדה תחת מדה, הלא גם את היית גרושה שנים על גבי שנים, ואת יודעת איזו הרגשה זו, ומה הילדים סובלים וכו' וכו'. ולכן, לדעתי, ראי להתאמן בכל מיני אפנים שבעולם, שיהיה שלום-בית בין בתך לבעלה, הבעל מוכן להשתנות וכו', וגם בתך צריכה להשתנות כמו שאני דברתי אתה, והבנתי וראיתי וכו', ועל-כן ממדת הטוב — להיטיב, אם את רוצה שיהיה לך טוב

שכ   אָשֶׁר   כד תתקיד   בנחל

בחיים, תשתדלי מאוד שבתוך תחזור לבעלה, ועל-ידי-זה יהיה גם לך טוב, כי הקדוש-ברוך-הוא משלם מדה תחת מדה, אם עושים טוב לאחרים, הקדוש-ברוך-הוא נותן גם לו טוב, ואם אדם רשע, ועושה רשעות לאחרים, יקבל חזרה עם רבית וכו', ועל-פן מאוד מאוד אבקש אותך: הלא החיים כל-כך קצרים, למה ליתם את הילדים על-ידי גרושין, מה שחכמינו הקדושים אמרו, שהמזבח מוריד דמעות כשמגרש את אשתו (גטין צ.), ולכן מפני שאת היית גרושה, את צריכה לחזק ולעודד ולשמח את בתך, שבתוך אלה בעלה, ולהשתדל שיהיה שלום-בית, ולא, חס ושלום, שיהיה גט, ולכן החוב מנח רק עליך, כי את האמא, ואת יכולה להשפיע על בתך שתחזור אל בעלה, וישרה השלום והאהבה ביניהם, ואני בטוח שאם תשתדלי בזה, יהיה שלום-בית, והכל יחזור על מכונו, ואם, חס ושלום, לא תרצי, תדעי, שהקדוש-ברוך-הוא אשר נמצא פה איתנו וכו', והעולם הזה הוא ראי, כפי שאדם מתנהג — כך רואה חזרה אצלו, ודי לחכימא.

אני מקנה אל הקדוש-ברוך-הוא, שהדבורים האלו יכנסו אל לבך, ואין לי פה שום פגנה לדבר בחריפות, או להכאיב, חס ושלום, אלא זה לי בנפשי, שאת תעודדי את בתך לשלום-בית, וזה תלוי רק בידיך, אני מקנה שתקמי את דברי, ולא תתחרטי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים, אמן סלה...

כד תתקיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל, כ"ה אֲדָר־א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הקר לי מאוד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את הדו"ח מהמורות, איך הייתה הישיבה וכו', ומאד מאד נהניתי לקרא את הדברים, ואיך שאתם משתדלים מאד לצאת אותי, ולהחזיר בפנות יראת שמים, אשר זה יותר גדול מכל

אֲשֶׁר   כד תתקיד   בַּנְחַל   שְׂכָא

הַלְמוּדִים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי כְּשֶׁמְחַדִּירִים בְּבִנּוֹת אֲמוּנָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם, זֶה לָהֶם חוֹמָה בְּצוּרָה עַל הָעֵתִיד, כִּי סֵף הַכֹּל לּוֹמְדִים בְּבֵית-סֵפֶר כְּמָה שָׁנִים, וְצָרִיכִים לְקַבֵּל שְׁמָה מְטַעַן עַל כָּל הַחַיִּים, וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ בְּטוֹחַ אֵיךְ יַעֲבֹרוּ לוֹ הַחַיִּים, וְאִם מְקַבְּלִים הַקְּדָמוֹת נְכוֹנוֹת בִּימֵי הַנְּעוּרִים, הֵם יְכוּלִים לְהִתְמוֹדֵד בְּחַיִּים עִם כָּל הַרוּחּוֹת הַסּוֹעֲרוֹת הַנּוֹשְׁבוֹת בְּחַיֵּי הַיּוֹם יוֹם וְכוּ'. וּבְאֵמַת אֲנַחְנוּ רוֹאִים, שֶׁרַב הָעוֹלָם אֵינֶם שָׁמַיִם דְּגַשׁ עַל זֶה, אֲלָא עַל דְּבָרִים שֶׁהֵם טְפִלִּים, וְשִׁיכוּלִים לְלַמֵּד אוֹתָם גַּם אַחַר הַחֲתֻנָּה בְּכַחוֹת עֲצָמוֹ, כְּגוֹן: הַסְטוּרָה וְגֵאוֹגְרַפְיָה וְכְדוּמָה, אֲבָל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ וּמַדּוֹת טוֹבוֹת, אֵי אֲפֹשֶׁר לְקַנּוֹת, אֲלָא בִּימֵי הַנְּעוּרִים. וְתֹאמִין לִי, שֵׁישׁ לִי עֲבוּדָה קָשָׁה עִם הַבְּחוּרִים הַצְּעִירִים, עִם כָּל זֹאת כִּבֵּר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהַדְּבוּר פּוֹעֵל, אִם רַק מְדַבְּרִים, וְעוֹד פְּעַם מְדַבְּרִים, וְחוֹזְרִים וּמְדַבְּרִים וְכוּ' וְכוּ', לְבִסּוֹף הַדְּבוּר נִכְנָס, כִּי הַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוּל לְטוֹב וְלַהֲפֹךְ וְכוּ', וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְדַבֵּר רַק בְּצוּרָה טוֹבָה וּנְכוּנָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים מְאֹד.

לְזֹאת אֲנִי מְאֹד מְאֹד שָׂמַח, שֶׁהִתְאַסְּפֹתָם יַחַד, וְדַבְּרֹתָם וְהַסְּבִרְתָּן אִשָּׁה לְרַעוּתָהּ, וְכָל אַחַת הוֹצִיאָה מֵה שֵׁישׁ לָהּ בְּתוֹךְ הַלֵּב, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיְהִיָּה הַכְּנוּס שֶׁל הַמּוֹרוֹת לְהַצְּלָחָה מְרֻבָּה. וּבְאֵמַת תְּצַלִּיחוּ לְהַחֲדִיר בְּבִנּוֹת אֲמוּנָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם, אֲשֶׁר זֶה הִיסוּד וְהַעֲקָר אֲצִלִּי.

הַנְּסִיוֹנוֹת עֲכָשׁוּ בְּרַחוּבוֹת כָּל-כָּף קָשִׁים בְּעֵזְרוֹת גְּדוּלוֹת, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְחַסֵּן אֶת הַבְּנוֹת מִכָּל אֵלּוּ הַרוּחּוֹת הַזְּרוֹת, וְאִם נִהְיָה חֲזָקִים, וְנִשִּׁים אֶת הַדְּגֵשׁ רַק עַל זֶה, אֲזוּ נְצַלִּיחַ מְאֹד מְאֹד.

אֲנִי רוֹצֶה עֲכָשׁוּ לַעֲשׂוֹת מְבַצֵּעַ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁכָּל אֶחָד יַעֲזֹר וַיִּתְרַם לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֵיזָה סְכוּם, שִׁיּוּכָל לְקַנּוֹת מְזַנְגִּים לְתַלְמוּד-תּוֹרָה, כִּי אֲנַחְנוּ כִּבֵּר צָרִיכִים לְהַכִּין אֶת עֲצָמֵנוּ לִימּוֹת הַקָּיִץ.

שכב אשר כד תתקטו בנחל

הקדוש-ברוך-הוא יעזור לנו, שיהיה כבר בית-ספר מסדר לבנות, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים, אמן סלה...

כד תתקטו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל, כ"ה אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שיחיה נצח.

ראו לתזק את עצמכם ביותר באמונה פשוטה בו יתברך, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אתכם, ותשתדלו מאד, שיהיה ביניכם שלום ואהבה והבנה הדדית.

אתה ... גרו יאיר, ראה להכניס בפולל של הרב ... גרו יאיר, ללמד על-כל-פנים שלש שעות משעה עשר עד אחת, וממש תרגיש את עצמך אדם אחר לגמרי, כי כשלומדים תורה לכל הפחות שלש שעות ביום, אז מרגישים אדם אחר לגמרי, כי התורה שומרת את האדם מכל רע, ומביאה לו ברכה והצלחה.

ואת ... שתחיה, תראי להכניס את עצמך בחנוך הבנות, ותחידרי בהן אמונה פשוטה בו יתברך, ואז תראי ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך.

העקר תשתדלו מאד, שתהיה ביניכם הבנה הדדית, ותתחזקו ביחד באמונה פשוטה בו יתברך, ותמיד תדברו רק מהקדוש-ברוך-הוא, ותדעו שהקדוש-ברוך-הוא אוהב אתכם, ונתן לכם מתנה — בית וילדים, אתם צריכים להיות מאד מאד שמחים ועלזים, ולתת תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, כי כל הצרות שעוברות על האדם, הן מחסרון הפרת הטוב, שאדם אינו מפיר בטובה שעושה אתו הקדוש-ברוך-הוא, ועל-כן אשרי ואשרי מי שנותן תודה להקדוש-ברוך-הוא בכל יום, ועל-ידי-זה נרחב לבו לבקש על להבא.

אָשֶׁר   כד תתקטז   בַּנְחַל   שֶׁכַּג

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂיִתְרַחֵב לְכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, וַיְהִי
לְכֶם כָּל טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם אָמֵן סְלָה...

כד תתקטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל, כ"ה אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שְׂתַחֲוֶיהָ.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ.

לְדַעְתִּי, רְאִי לְהִתְאַזֵּר בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת וְכוּ', הַמְתִּינִי עוֹד וְתִבְדְּקִי
הַיֵּטִב הַיֵּטִב וְכוּ', כִּי אֲסוּר לְהִגִּיד — זֶה מִהַשְּׁמַיִם וְזֶה זֶה וְכוּ', כִּי
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לָנוּ בְּחִירָה, וְלָכֵן תַּחֲפִי עוֹד וְתִבְדְּקִי, וְאֲנִי
מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתַצְלִיחִי עַל-יְדֵי-זֶה. וַיֵּשׁ מְאֹמֵר הַחֶכֶם
שְׂאוֹמֵר: "יֵשׁ מִמֶּתִין וּמִגִּיעַ לְחֻפְצוֹ, וּמִמָּהֵר וּנְכַשֵּׁל"; וְעַל-כֵּן תַּחֲפִי
עוֹד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

רַק תַּתְחַזְּקִי לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּמִי יִתֵּן, שְׂתַקְרָאֵי בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי
תְּהִלִּים, וְאֶת צְרִיכָה לְדַעַת, כִּי הַתְּהִלִּים נִחְלָק לְשִׁבְעָה חֻלְקִים כִּימֵי
הַשָּׁבוּעַ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה לוֹמֵר בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', כְּדִי
שְׂיִסִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת סִפְרֵי תְּהִלִּים, וְזֶה מִמְּשִׁיךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה
וַיִּשׁוּעָה לְאָדָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחִי בְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם, אָמֵן סְלָה...

כד תתקיו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ונקלה, כ"ה אדר"א ה'תשנ"ז.

שלום רב אָל ... שתחיה.

מאד מאד שמחתי לשמע איך שעבַרְה עליכם אספת המורות, וקבלתי את הדו"ח, ומאד שמחתי.

תתחזקי מאד בסבלנות גדולה, כי אני יודע מה שאַתְּ סוֹבֶלֶת בבית ובחוץ וכו' וכו', עם כל זאת תזכרי, שְׁבֹזָה שאַתְּ יוצאת מהבית לכמה שעות ואתְּ מחזירה אמונה פשוטה בבנות, זה החסון שלך, שיהיו לך כחות הנפש לסבל כל מה שעובר עליך, ואני מקנה לְהַקְדוּשׁ-בְרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יתְהַפֵּף לְטוֹבָה, הַעֲקָר תחזירי בעצמך אמונה פשוטה בו יתברך, לידע ולהודיע ולהודיע, אֲשֶׁר הוּא יתְבַרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יתְבַרֵךְ, וְאַנְחָנוּ חַיִּים רַק בְּכַח הַקְדוּשׁ-בְרוּךְ-הוּא, וְנוֹשְׁמִים רַק אֶת הָאֵוִיר שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְרוּךְ-הוּא, וּבְלִעְדֵי הַקְדוּשׁ-בְרוּךְ-הוּא אֵין לָנוּ שׁוֹם קִיּוֹם כָּלָל, וְאַמְרוּ לְחֶכֶם: "לָמָּה אֵין אָנוּ רוֹאִים עֲלֶיךָ סִימָן דְּאָגָה"? אִמַּר לָהֶם: "מִפְּנֵי שֶׁלֹּא קִנִּיתִי דָבָר וּפְקַדְתִּיו וְדֹאגְתִּי עֲלָיו", הֵינּוּ אָדָם צָרִיף לְדַעַת, שְׁאַנְחָנוּ נִמְצָאִים פֹּה בְּעוֹלָם עוֹבֵר, וְשׁוֹם דָּבָר אֵינוּ שְׁלָנוּ, אִזּוּ מִמִּילָא אֵין מָה לְדַאגַּ עַל עוֹלָם שְׁאֵינוּ שְׁלָנוּ. אֲנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב מָה שְׁאַתְּ סוֹבֶלֶת, עִם כָּל זֹאת הַשְׁתַּדְּלִי לְקִנּוּת לְעֲצָמְךָ אֶת מִדַּת הַסְבָּלָנוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶי אִמָּא חֲמָה לְיְלָדִים, וְהַקְדוּשׁ-בְרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ עִם יְלָדִים צְדִיקִים, נוֹטְרֵי הַבְּרִית, וְתִרְוִי מֵהֶם רַב נַחַת.

הַקְדוּשׁ-בְרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִתִּי שְׁאַנִּי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁיִהְיֶה לָךְ שְׁלוֹם-בַּיִת אִמְתִּי, וְהַכֹּל יִשְׁתַּנָּה

אֲשֶׁר   כד תתקח   בְּנַחֵל   שכה
בבית, ותזכו לבנות לארפה ולרחבה ולהרחיב את הדירה שלכם,
ויהיה לכם רק טוב כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים, אמן סלה...

כד תתקח.

בעזרת השם תברוך, יום שלישי לסדר ונקהל, כ"ה אדר"א ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך וגם את הפקס, ואני מאד מאד שמח,
שאת שומעת בקולי, אני בטוח שלא תתחרטי.

העקר תשתדלי מאד, שתהיינה לך מדות טובות, ותהדירי את
זה בין חברותיך, תמיד תדברנה רק ספורי צדיקים ויראת שמים,
ואל תסתכלנה על שום דעה אחרת וכו', רק תמיד לדבר מהקדוש-
ברוך הוא ומהצדיקים וכו', ועל-ידי-זה תהיה לכם הצלחה גדולה
בחיים.

תמשיכי להגיד בכל יום 'יום תהלים', אשר זה מאד מאד נחוצ,
כי מי שאומר תהלים בכל יום, הוא נצול מכל רע, ואשרי מי
שמקבל על עצמו, שכל ימי חייו יאמר תהלים, ואשרי ואשרי מי
שזוכה לסים בכל שבוע את הספר תהלים, ואז שום רוח רעה ושום
נזק ושום צער לא יעבר בתוך ביתו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפלתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים, אמן סלה...

כד תתקיט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל, כ"ה אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

מאד מאד שמחתי לשמע את הדו"ח שהיה היום באספת המורות, ומאד מאד נהניתי מהתוצאות.

העקר תשפדלי מאד להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולהעביר את זה גם לבנות, כי אם המורה חזקה באמונת חכמים, ממילא גם הבנות והתלמידות מקבלות, כי כשהמשיע מלא שפע, אז המשיע מקבל בקלות, ולכן ראי להתחזק בעצמך במדת הסבלנות, כי אני יודע שעובר עליך מה שעובר וכו' וכו', עם כל זאת ראי להתחזק, וכבר אמר החכם: "המתון — אחריתו טובה, והמהיר — אחריתו רעה", הינו מי שממתין בסבלנות, לבסוף יש לו אחרית טובה, ומי שממהר, אז חס ושלום, יש לו אחרית רעה, את זוכרת כשבקשתי אותך שתתאזרי בסבלנות, והקדוש-ברוך-הוא עזר לך, שהכל התהפך לטובה. בודאי יש עוד הרבה נסיונות קשים ומרים בבית וכו', עם כל זאת יש לך בעל מקסים, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד יהיה תלמיד חכם גדול, וכן יהיו לך ילדים יראי ה' ושומרי הברית.

ראי להתחזק להיות בשמחה, ותשפדלי מאד, שתהיה בבית אוירה של שמחה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שהכל יעבר בקלות, ותלדי בנגל, ותבשרי לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים, אמן סלה...

כד תתקכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל, כ"ה אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... שְׁתַּחֲוֶיהָ.

מְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אֵיךְ שְׁעֲבָרָה אֶסְפַּת הַמּוֹרוֹת, וְכֹל אַחַת הַבִּיעָה אֶת דַּעְתָּהּ, וּמְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְקַרְא אֶת הַדּו"ח.

אֶת לֹא יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֵיךְ הַבְּנוֹת אוֹהֲבוֹת אוֹתָךְ, וְאֵיךְ הֵן מִתְפַּעְלוֹת מִהַלְמוּדִים שְׁאֵת לּוֹמְדַת אֶתְּךָ, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל מִכְּתָבִים מִהֶאֱמָהוֹת, אֵיךְ שְׁהַבְּנוֹת מִתְפַּאֲרוֹת בְּבֵית — אִיזוֹ מוֹרָה יֵשׁ לָהֶן וְכו', וְעַל-כֵּן אֶת צְרִיכָה מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹחַ עַל הַזְכוּת הַגְּדוּלָה שֶׁנִּפְלְאָה בְּחֻלְקֶךָ, שְׁאֵת מִחְנֻכַּת אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאֶמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה הַיְסוּד, כִּי יוֹתֵר טוֹב לְהַחְדִּיר בְּבְנוֹת אֶמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ וַיִּרְאֵת שְׁמִים וּמִדּוֹת טוֹבוֹת, מֵאֲשֶׁר תִּלְמַדְנָה דְּבָרִים אַחֲרֵים, כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַחְדִּיר בָּהֶן אֶמוּנָה בְּאֵל עוֹלָם, אֲשֶׁר זֶה הַיְסוּד, כִּי כַּמָּה שָׁנִים הֵן בְּבֵית הַסֵּפֶר? וְכַמָּה שָׁנִים יֵשׁ לְאָדָם לְחַיּוֹת? בְּבֵית-הַסֵּפֶר הֵן סֵף הַכֹּל כַּמָּה שָׁנִים, וְהַחַיִּים הֵם שְׁבַעִים שָׁנָה, וְעַל-כֵּן אִם מִחְדִּירִים בְּבְנוֹת אֶמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ וּמִדּוֹת טוֹבוֹת וַיִּרְאֵת שְׁמִים, אֲזִי הֵן תּוֹכְלָנָה לְהַתְמוּדָד עִם הַחַיִּים נֶגֶד כָּל הַרוֹחוֹת הַזְּרוֹת הַמְּנַשְׁבוֹת בְּעוֹלָם, לֹא-כֵן אִם, חַס וְחִלְלָהּ, הַחַנוּךְ מְקַלְקֵל וְכו', אֲזִי בְּנִקֵּל לְבְנוֹת לְהַתְקַלְקֵל. וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר רַק לְהַחְדִּיר בָּהֶן אֶמוּנַת חֻכְמִים וְסִפּוּרֵי צְדִיקִים וּמִדּוֹת טוֹבוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדְאֵי לֹא יַעֲזוּב אוֹתָךְ.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְׁמִיחָה הִיא יְסוּד בְּיַהֲדוּת, וְכֹלֵי שְׁמִיחָה אָדָם תָּמִיד מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, וְאִין לוֹ שׁוּם יְשׁוּב הַדַּעַת, וְהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה לַעֲשׂוֹת, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִשְׁתַּדְּלֵי מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְאֲזִי תִרְאֵי בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂי יְדִיךָ.

שכח אֲשֶׁר כד תתקכא בנחל

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בחנוך הבנות, ותרוי מהן רב נחת. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים, אמן סלה...

כד תתקכא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל, כ"ה אדר"א ה'תשנ"ז.

שלום רב אל ... שתחיה.

מאד מאד שמחתי לקרא את הדיו"ח של האספה של המורות ומה שדברתן, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתצלחנה מאד בדרךכן בחנוך הבנות.

את צריכה לדעת, שהעקר בחנוך הבנות זה רק אמונה ויראת שמים וספורי צדיקים ואמונת חכמים, ולקנות לעצמן מדות טובות, כי זה היסוד לכל החיים, כי בבית-הספר הבנות הן רק כמה שנים, ואחר-כך כשהן מתחתנות, יש להן אריכות ימים ושנים טובות, וצריכים להתמודד עם החיים שהם כל-כך אכזריים וכו' וכו', והרוחות הנרות נושבות ברחובות, ואנחנו צריכים לחסן את הבנות, שלא תפגס בהן שום רוח נרה. ולכן ראי להשתדל מאד שתהיה בפתה שלך אורה של שמחה, אורה של נעם, ולא להלחין את הבנות, אלא שתהיה תמיד אורה נעימה של הרחבת הדעת.

ראי להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, כי הוא יתברך מחיה ומנהיה ומקים את כל העולם כלו, ואנחנו צריכים לחזר על זה יומם ולילה, כי מי יודע איך אנחנו נחזיק מעמד, והעקר צריכים להתנהג בעצמו בשמחה ובשוב הדעת, ולקנות לעצמו סבלנות, וכבר אמר החכם: "אין לך דבר שמחיד את השכל כמוסר והתחכמה, אין דבר שמורה אל דעת הדעתן כמנהגו הטוב", הינו כשאדם מתנהג במדות טובות, אז ממילא מי שרק מסתכל עליו, גם-כן מתנהג במדות

אָשֶׁר   כּד תתקכב   בַּנְחַל   שִׁכְט

הָאֱלוֹ, וְלִכֵּן מָאד חָשׁוּב, שְׁהַמּוֹרָה בְּעֲצָמָה תִּתְנַהֵג בְּטוֹב, וְאִזּוּ הַבְּנוֹת
תִּקְבְּלֶנָה אֶת זֶה בְּנִקְל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדוּךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי דְרַבְּךָ, וּתְבַשְׂרֵי לִי תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲמֵן סְלָה...

כּד תתקכב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל, כ"ה אֲדָר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שְׁתַּחֲוֶיָה.

מָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ, אֵיךְ הִיְתָה הַיּוֹם אֲסִפַּת הַמּוֹרוֹת, וְאֵיךְ
שְׁדַבְּרִתָּן מִכָּל מִינֵי נוֹשָׁאִים.

רְאִי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה,
וּתְמַשִּׁיכֵי בְּתוֹכָךְ אֶת הַשְּׁמִחָה, וּלְשִׁמְחָה זוֹכִים דִּיקָא עַל-יַדֵּי שְׂדָנִים
אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וּבְאֵמֶת עַל הָאִשָּׁה לְהַתְאַזֵּר הַרְבֵּה בְּמַדַּת
הַסְּבָלָנוּת, וְאֵף שְׁבִיבִית קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים הַרְבֵּה סְבָלָנוּת.
וְאָמַר הַחֲכָם: "הַמֵּתֵן וְתִנְצֵל, מֵהָר וְתִתְחַרֵּט"; הִינּוּ אִם אָדָם מִמֵּתִין,
וְאִינוּ אֵץ לְכַעַס, עַל-יַדֵּי-זֶה הוּא מְצָלִיחַ וְנִצֵּל מִכָּל רַע, אֲבָל אִם הוּא
מִמֵּהָר בְּפִזְיוֹת, אִזּוּ בָּא לִיְדֵי כְּשָׁלוֹן וּמִתְחַרֵּט. וְזֶה סוֹבֵב הֵן בְּבִיַּת
וְהֵן בְּבִיַּת-הַסֵּפֶר וְהֵן עִם הַשְּׂכָנִים וְהֵן עִם הַקְּרוֹבִים, וְעַל-כֵּן הַתְּאַזְרֵי
בְּמַדַּת הַבְּשׂוּחֹן וְהַסְּבָלָנוּת, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב
אוֹתָךְ.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲמֵן סְלָה...

כד תתקבג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגהל, כ"ו אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

השתדל שבדיוק בשעה תשע יהיה השעור, ואני מקנה שתקלידו את זה, כי רק זה מה שישאר ממני — הדבורים שאנחנו מדברים מרבנו ו"ל, ואין לנו דבורים אחרים.

אם אפשר לבדק היום כמה יש לי בחשבון הבנק, כי זה מה שמעכב את ההתר בניה, כי אני צריך שמונים אלף ש"ח.

תתקשר אל ... ואל ... ותשאל אם יש חדשות בענייני המועצה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

כד תתקבד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגהל, כ"ו אדר-א' ה'תשנ"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, הרב ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאוד שמחתי לשמע הטוב ממך.

הן אמת שיש לי צער גדול, שאין לה צדין דירה משלך, ואתה טרוד בלי ישוב הדעת, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי מועד קטן ב, ד): "שמחה לאדם בשעה שדר בתוך שלו", אין עוד שמחה ושלות הנפש כמו שאדם גר בדירה שלו.

אָשֶׁר   כּוֹד תּתְקַכּוֹד   בְּנַחֲל   שְׁלֵא

לְדַעֲתִי, אִם אַתָּה מוֹכֵר עֲכָשׁוּ אֶת הַדִּירָה, הֵיכֵן שְׁהִיָּה הַתְּלָמוּד
תּוֹרָה, אַתָּה יְכוּל לְקַבֵּל עַל זֶה סְכוּם עֲנֵק, וְעַם הַפְּסָף הַזֶּה אַתָּה יְכוּל
לְקַנּוֹת כָּאֵן עַל יַד "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" דִּירָה יָפָה, וְכִדְאֵי שְׁתַּחֲשֵׁב עַל כּוּוֹן
זֶה.

אֲנִי מְקַוֶּה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשַׁבּוֹת אֶצְלָכֶם עַל שַׁבַּת
פְּרֻשֶׁת שְׁמִינִי, וְאֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת בְּיַבְנָאֵל בְּרֵאשׁ-חֲדָשׁ נִיסָן עַל יוֹם
הַהֲלָדָת שֶׁל רַבֵּנוּ ו'ל.

בְּעֵנֵן הַשְּׂאֵלוֹת שְׁשׂוֹאֵלִים אוֹתְךָ מִטְּבָרְיָה, תִּזְהַר מְאֹד, כִּי מִי
יִדְעֵע אִם זֶה לֹא תִכְסִּיסִים שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ,
וְצָרִיכִים מְאֹד לְשַׁמֵּר מִהַנְּחָשׁ הַזֶּה, כִּי אָרֶס נְחָשׁ בְּפִיו וְכו', לְמִסֹּר
וְכו'.

אוֹדוֹת הַכוֹלָל, אֵינן מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ אֵיךְ שְׁהַפְּכָת מְדָבֵר
יְשִׁימוֹן לְמִקּוֹם תּוֹרָה, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ מְסַפְרִים לִי,
שֶׁהֵם מְאֹד נְהַנִּים לְהַקְשִׁיב לְשַׁעוּרִים שְׁלֶךְ, וְאֵיךְ שְׁאַתָּה מַחְזִיק אֶת
הַכוֹלָל.

מָה אֵמֵר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! זֶה חֲלָקִי מִכָּל עַמְלִי, וְזוֹ כָּל חַיּוּתִי,
וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ בְּזֶה, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהַיֶּה לְךָ קוֹרֵת
הַנֶּפֶשׁ, וְסוּף כָּל סוּף תַּעֲבֹר עַל הַכֹּל, וּבְפָרֵט בְּעֵנֵן הַדִּירָה, שְׁתַּהַיֶּה
לְךָ וִילָה מִשְׁלָךְ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל עַל אֲשַׁתְּךָ שְׁתַּהַיֶּה בְּרִיאָה, וּתְבַשֵּׁר לִי רַק בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

שלב אשר כד תתקכה בנחל

כד תתקכה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל, כ"ו אדר-א' ה'תשנ"ז.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

פֹּה תִקְבַּל מִכְתָּב בְּעִבּוֹר מְנַהֵל הַבְּנֵק, אֲבָל תִּמְסֹר אֶת זֶה רַק
בְּיַדִּי ... גֵּרוֹ יֵאִיר, כִּי הוּא צָרִיךְ אֶת זֶה, וְכֵן יֵשׁ פֹּה כַּמָּה מְכֻתָּבִים
נְחוּצִים, שֶׁתִּמְסְרֶם לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מֵהַ שְׁיֹתֵר מֵהָר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיֹתֵר לֹא לְהַשְׁבֵּר מִשּׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם,
כִּי הַנְּסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד, וְעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד כָּל מִינֵי נְסִיווֹת,
וְכֹל אֶחָד סוֹבֵל סָבֵל אַחֵר, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחִזִּיק מֵעַמֵּד.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָה, שֶׁשֶּׁמְעֵתֶם אֶת הַשְּׁעוֹר, כִּי זֶה הַתְּנַתֵּק בְּסוּף.

שֶׁמְעֵתִי שֵׁשׁ נִזְיֵלָה בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, וּכְדַאי לְבַדֵּק מֵהֵיכָן הַמַּיִם
יוֹצְאִים, כִּי חָבֵל מְאֹד שֶׁיִּהְרָס לָנוּ הַצִּיּוֹד, כִּי כָּתֹב לִי הַרֵב ... גֵּרוֹ
יֵאִיר, כִּי בְּמִקוּמוֹ אֵיפֹה שֶׁהוּא יוֹשֵׁב יֵשׁ נִזְיֵלָה מֵהַגַּג, וְלִכֵּן צָרִיכִים
לְבַדֵּק מֵהַ זֶה.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשּׁוּם דְּבָר,
וְאֵז תִּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כְּרִיף רַחֲמָנָא, שֶׁזִּכְנֵנו לְסִיִּים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיף
ק"ו זִכְנֵנו הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדָפוּס אֶת כְּרִיף ק"ז לְהַגְדִּיל
תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָהּ.

אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּא ה' הַצְּלִיחָה נָא.

תְּכֵן הָעֲנֻנִים

חֶלֶק ק"ו

- ג. פְּתַח דְּבָר ..... פְּתַח דְּבָר
- ה. הַקְדָּמָה ..... הַקְדָּמָה
- יא. כַּד תֵּרַט ..... כַּד תֵּרַט
- יחזק יְדֵי הַנְּמָצָן, הָעוֹסֵק בְּקִרְוֵי רְחוֹקִים, וַיִּבְאֲרוּ שְׁאֲצָלוּ יְתַבְרַף הַדְּבָר
הַכִּי גָדוֹל — כְּשֶׁאָדָם מְרַחֵם עַל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְקַרְבֵּן לְאֲבִינוּ
שְׁבַשְׁמִים.
- יב. כַּד תֵּרִי ..... כַּד תֵּרִי
- יִוְדָה עַל הַתְּפִלוֹת שֶׁהִתְפַּלְלוּ עָלֶיהָ, וַיִּחְזַק עַל שְׂמִיחָה וְתוֹדָה וְהוֹדָאָה
לְפָנָיו יְתַבְרַף, אֲשֶׁר זֶה הַיְסוּד בִּיְהוּדָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַבְּלוֹת הַתְּפִלוֹת
וְהַבְּקָשׁוֹת.
- יג. כַּד תֵּרִיא ..... כַּד תֵּרִיא
- יִבְאֲרָה, אֲשֶׁר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחֻמָּן, וַיֵּשׁ הַרְבֵּה דְבָרִים שְׁאֵינָנוּ
מְבִינִים, וְהַעֲקָר לְהַסְתַּפֵּל עַל הַטּוֹב שֶׁבְּכָל דְּבָר, וְאִזּוֹ רֹאִים נְגִלִים
שֶׁיַּעֲשֶׂה הַבּוֹרָא יְתַבְרַף שְׁמוֹ.
- יד. כַּד תֵּרְבִי ..... כַּד תֵּרְבִי
- יִוְרָה לְהַחֲדִיר אֶת עֲנִין הַחֶסֶד בֵּין הַנְּשִׁים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִגְּמִילוֹת
חֶסֶדִים, וְזֶה חֻבֵּיב אֲצָלוּ יְתַבְרַף יוֹתֵר מְאֹלֶף עוֹלוֹת שֶׁהַקְּרִיב שְׁלֵמָה
הַמְּלֶךְ.
- טו. כַּד תֵּרִיג ..... כַּד תֵּרִיג
- יַעֲצֵן לְטַל שִׂיחָה מִ"שִׁיחוֹת-מוֹהֲרָא"ש", וְעַל קֶטֶב זֶה לְמַסֵּר אֶת הַשְּׁעוֹר,
וְכַף יִהְיוּ לָהּ תְּמִיד נוֹשְׂאִים לְשְׁעוֹרִים שְׁמוֹסְרָת.
- טז. כַּד תֵּרִיד ..... כַּד תֵּרִיד
- יִחְזַק לְצֵאת מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, וְזֹאת — עַל-יְדֵי שְׂמִיחָה הַמְּרַחֶבֶת אֶת
הַדַּעַת, עַד שֶׁנִּשְׁפָּעִים לוֹ מַחֲזִין חֲדָשִׁים.

- יז כד תרטו .....
 יְעוֹדֵד הַנִּמְעָן לְהַמְשִׁיךְ לַעֲזֹר לְהַצְלִיחַ הַקְהֵלָה, וְלִלְמַד הַרְבֵּה בַסֵּפֶר
 "פְּעֻלַת הַצַּדִּיק", וְכֵן בְּ"אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרַסִּים".
- יח כד תרטז .....
 יְבֹאֵר, שְׁעַל כָּל אֶחָד עוֹבְרִים מְשֻׁבְּרִים וְגִלִּים, וְעָקֵר הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל
 רַבְּנוּ ז"ל — לְהִתְחַזֵּק בְּכָל הַמַּצָּבִים הַכִּי קָשִׁים.
- יט כד תריז .....
 יוֹדָה לְנִמְעָנָת עַל הַבְּקִרָת הַבוֹנָה שֶׁבְקָרָה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יִתְקַנּוּ אֶת הַטְּעוֹן
 שֶׁפֹּר, וְזֶה לְטוֹבַת יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל.
- כ כד תריח .....
 יְבַקֵּשׁ אֶת הַנִּמְעָן לְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וּבִדְאִי בְקָרוֹב הַכָּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.
- כא כד תריט .....
 יְבַקֵּשׁ לְמַסֵּר אֶת הַשִּׁיחָה שֶׁדִּבֶּר לְכָל בְּנֵי וּבָנוֹת הַקְהֵלָה, שֶׁיִּלְמְדוּ בְּזֶה,
 וְכֵן הַהוֹרִים יִלְמְדוּ בְּזֶה.
- כב כד תרכ .....
 יִזְהִיר מְאֹד לְהִתְרַחֵק מִן הַטְּמְאָה הַמְתַּפְשֵׁטֶת, שֶׁלֹּא יוֹשְׁפְעוּ מִמֶּנָּה.
- כג כד תרכא .....
 יְבַקֵּשׁ אֶת הַנִּמְעָן לְהִיּוֹת "אִישׁ הַקָּשֶׁר", וְלִתְרַם לְמַעַן הַקְהֵלָה.
- כד כד תרכב .....
 יִיעֵץ בְּכֹמָה עֲנֻנִים פְּרָטִיִּים, וְיִחַזֵּק עַל שְׂמִחָה וְכַבּוֹד הַדָּדִי.
- כה כד תרכג .....
 יַעֲזֹר עַל שְׂמִחָה, אֲשֶׁר הִיא רְפוּאָה לְכָל.
- כו כד תרכד .....
 יוֹרָה לְהִתְחַזֵּק וְלִחַזֵּק אֶת אִשְׁתּוֹ וְלִשְׂמַחָה בְּמֵאֵד מְאֹד.
- כז כד תרכה .....
 יוֹרָה עַל שְׂמִחָה, וּכְדַבְרֵי מוֹהֲרַנְתַּ ז"ל, שֶׁאָמַר לְאֶחָד: אִם הֵייתָ פְּמִיד
 בְּשְׂמִחָה, לֹא הֵייתָ רוֹאֶה פְּנֵי גֵיהֲנוֹם.
- כח כד תרכו .....
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַדְּבֹר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְיַעֲזֹר לְדַבֵּר אִף בְּאִמְצַע עֲבוֹדָתוֹ,
 שְׁעִסוּק טְכְנִיַת בְּיָדוֹ, אֲבָל פִּיּו פְּנוּי לְשִׁיחַ בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

3

כד תרכז ..... כח

ישבח ההשקעה בכנות ישראל, ויעורר להמשיך להחדיר בהן מדות טובות, אשר אין למעלה מזה.

כד תרכח ..... כט

יבקש לדנוח מה ארע בנעדה וכו'.

כד תרכט ..... כט

יבאר אודות ענין התפלה, שעקרה שלא תהיה לתועלת עצמו, אלא לבקש ולהתחנן בעבור השכינה, שתפגס בלבות ישראל.

כד תרל ..... ל

יעורר לשמח שיש לנו רבי כזה, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל.

כד תרלא ..... ל

יעורר על הדבור אליו יתברך, ובפרט תפלת האשה פשהיא בדמעות — נתקבלת בשמים.

כד תרלב ..... לא

יחזק מאד שלא להשבר כלל מכל הנסיונות הקשים ומרים, אלא להרבות בשיחה בינו לבין קונו, ונגדול אדונו ורב להושיע.

כד תרלג ..... לג

יפליג במעלת ההדפסה, אשר אין ערך לזה.

כד תרלד ..... לד

מכתב פללי לנשות אנשי שלומנו, בו יבקשן להצטרף לחברת תהלים, ולשמר על השלום ואהבה ביניהן.

כד תרלה ..... לה

ייעץ בענין שדוה, ויחזק על למוד התורה הקדושה שעורים פסדון.

כד תרלו ..... לו

יורה שלא להגיב כרגע, אלא לסבל ולשתק, ובנדאי לבסוף יזכו לקרנת חנוף נפלאה.

כד תרלז ..... לז

יורה להצטרף לאמירת התהלים של הנשים, אשר זה דבר גדול מאד, ולהתרחק מהסתות.

לח ..... כד תרלח
 יתנה צערו במסירות הסמ"ך-מ"ם, ויקנה שתבוא בקרוב מפלתו מן השמים.

לט ..... כד תרלט
 ייעץ בענין מנוי פלשהו, ויחזק על אמונה פשוטה, שצריך להחזיר בילדים, כי האמונה שורפת כל הקלפות.

מ ..... כד תרמ
 יבאר, שכל דבר הקשור בדבר רבנו ז"ל, פרוץ במניעות עצומות ובמסירות נפש, ויחזק מאד על הדפסת שו"ת "אשר בנחל", וכן "אוצר הקונטרסים" וכו'.

מב ..... כד תרמא
 ישבח לאשה את בעלה אשר מוסר נפשו בעבור מוסדות הקהלה, וייעץ לה לצאת לעבד במשך, וכן לדון את גיסה לכף זכות.

מג ..... כד תרמב
 יאחל רפואה שלמה, וינגיל למצא הנקודות טובות בעצמו, ולתן תודה והודאה לפניו ותברך על כל החסדים גמורים שעושה עמו.

מד ..... כד תרמג
 יעודד להמשיך לעסק בזכוי הרבים, ולהרבות בשיחה בינו לבין קונו, אשר זוהי הצלחה נצחית.

מה ..... כד תרמד
 יבקש לעודד ולשמח את נשות אנשי שלומנו, ולהצטרף אל אמירת התהלים שלהן.

מו ..... כד תרמה
 יעזר על טבילת מקנה בכל יום ואמירת משניות, אשר זה יזכר נפשו לחשב תמיד רק מהקדוש-ברוך-הוא.

מז ..... כד תרמו
 יבאר פי הדבק בו ותברך, נצל מפל מיני מרירות, וכל החיים שלו הולכים באפן אחר לגמרי.

מח ..... כד תרמוז
 יעזר ללמד חצי יום בכלל, ולהזהר בשלום-ביתו.

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

5

- מט** כד תרמח.....
יפליג מאד במעלת מדת החסד, אשר היא יקרה מאד לפניו יתברך.
- נ** כד תרמט.....
יכון בת ישראל על רצינות ולרחק מליצנות.
- נא** כד תרנ.....
יחזק על אמונה פשוטה בו יתברך, לידע אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומתיה ומקיים את כל הבריאה כלה.
- נג** כד תרנא.....
יעורר על שמחה, וירחיק מן העצבות והעצלות.
- נד** כד תרנב.....
יחזק על הדבקות בו יתברך, המביאה לישוב הדעת.
- נה** כד תרנג.....
יפליג במעלת למוד "ספר המדות", כי המדות הן יסוד האדם, וזה העקר שבעקרים.
- נו** כד תרנד.....
ייעץ בענין המחסן, ויעודד להמשיך להתחזק ולהדפיס עוד ועוד.
- נז** כד תרנה.....
יעורר להמשיך לעסק בצרכי צבור, אשר על-ידי-זה יזכה לשפע גדול, והעקר למסור עצמו לגמרי אליו יתברך, ולקבץ שעורים בתורה הקדושה.
- נט** כד תרנו.....
יבקש הנמנעת לסייע בעניני החנוף, אשר אין למעלה מזה.
- נט** כד תרנז.....
יבקש את הנמנען להיות איש קשר, ולסייע לבניית הקהלה, שתהיה מיחדת במינה ברחבי העולם.
- סא** כד תרנח.....
יעורר להתחזק ולא להשבר משום דבר, ויבאר שעקר מגמתו שהגיע ליבנאל — על מנת להקים קהלה קדושה וטהורה על טהרת הקדש.
- סב** כד תרנט.....
יבקש לעודד את המלמדים ולחזקם ולאמץם, ויעורר על התבודדות ושמחה.

תִּכְן הַעֲנִינִים

- סג ..... כד תרס
 יְרַגֵּל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין יוֹתֵר חָשׁוּב מִתְּפִלָּה.
- סד ..... כד תרסא
 יְדַאֵג לְעִבּוּדָה בְּעִבּוּר הָאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים שֶׁהִתְחַתְּנוּ זֶה עִתָּה.
- סד ..... כד תרסב
 יַחֲזֵק מְאֹד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה.
- סו ..... כד תרסג
 יְבַאֵר, שֶׁהַעוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר, צָרִיף הַרְבֵּה סְבֻלָּנוֹת.
- סו ..... כד תרסד
 יַחֲזֵק הַנִּמְצֵן עַל שְׂמוֹסֵר נִפְשׁוֹ בְּעִבּוּר בֵּית-הַמְדֻרָשׁ, וְעַל שֶׁקָּבַל עַל עֲצֻמוֹ לְגַמֵּר בְּכָל יוֹם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים סֵפֶר הַתְּהִלִּים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.
- סז ..... כד תרסה
 יִבְקֹשׁ לְעֹזֵר בְּעִנְיָן פְּתוּיַח הַמְדֻרָשָׁה לְבַעֲלוֹת הַתְּשׁוּבָה.
- סח ..... כד תרסו
 יַחֲזֵק עַל שְׁלוֹם-בֵּית וְהַבְּנָה הַדְּדִית, אֲשֶׁר בְּזָכוֹת זֶה זוֹכִים לְפָרְנֶסָה בְּשִׁפְעוֹ.
- סט ..... כד תרסז
 יְבַאֵר, שֶׁעֲבוּדַת הַחַנוּף הִיא עֲבוּדָה קְדוּשָׁה מְאֹד, שְׁלֹא כְּשֶׂאֵר עֲבוּדוֹת.
- סט ..... כד תרסח
 יוֹרָה עַל לְמוּד מְשָׁנִיּוֹת, וְעַל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי שְׂמִתְגַּלְגָּלַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ בְּעוֹלָם, אֲזִי נַעֲשֶׂה שְׁלוֹם, וְיִבַּאֵר אוֹדוֹת פְּרִנְסָה.
- עא ..... כד תרסט
 יַעֲזֹר לְבַטֵּל עֲצֻמוֹ לְגַמְרֵי לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי אֵין בְּלַעֲדֵינוּ יִתְבַּרַךְ כָּלֵל.
- עב ..... כד תרע
 יַעֲזֹר לְחֵיוֹת בְּיַחַד בְּהַבְּנָה גְּדוּלָה, וְלִהְתְּחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְלִשְׁמֵר שִׁבְתָּ כֹּה־לְכַתָּה.
- עג ..... כד תרעא
 יַחֲזֵק יְדֵי הַנִּמְעַנֵּת, עַל שֶׁהִיא מַחְזִירָה בְּתְשׁוּבָה אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל.

תְּכֵן הָעֲנִינִים

7

כד תרעב ..... עד

יעריך את עבודת הנמענת במעון, ויורה לסייע לאב בענין הסכמתם להשפיר את הדירות וכו', עד שיהיה לו הכסף לגמר בנייתן.

כד תרעג ..... עד

יורה לאסוף את הבנות לדרשתו, שתשמענה בה על חשיבות דרך ארץ וכבוד הורים וכו'.

כד תרעד ..... עה

בקש מאד, שכל דבור שמדבר — יתקתק, ולבסוף ידפס, כי כל דבוריו הם מחיים נפשות ממש, ויפליג במעלת שו"ת "אשר בנחל", שאין למעלה מזה.

כד תערה ..... עו

יודה לנמען ששתל שתילים בתלמוד תורה וכו', ויברכו בזכות זה בשפע ברכה והצלחה.

כד תרעו ..... עז

בקש את הנמענת לסייע לו בבחירת מעמדות לעבודה בנעון, על מנת שיצליחו מאד בעבודת קדש זו במיטב ובמירב.

כד תרעז ..... עט

באר רצונו לעקר את המדות רעות אצל הבנות, ולהחדיר בהן אמונה פשוטה ואמונת חכמים.

כד תרעח ..... עט

עורר להתחזק מאד מכל הדבורים שמדבר, ולהכניסם היטב בלבו.

כד תרעט ..... פ

מכתב פללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו יחזקם על אמונה פשוטה, ולשמר על חנוף הבנים והבנות, ולהשתדל שמקומנו יהיה מקום תורה.

כד תרפ ..... פא

עורר לדבר אליו יתברך, אשר כל דבור הוא הצלחה נצחית, שאין לתאר ולשער פלל.

כד תרפא ..... פב

יחזק מחנכת לידע, שכל מה שמחדירה בבנות, לבסוף פועל אצלן.

- פד** ..... כד תרפב
 יוֹדָה לְנִמְעָנָת עַל שְׁמִשְׁתַּפֶּת פְּעֵלָה עִם מְנַהֶלֶת הַמְּעוֹן, וַיִּבְאֵר שְׁכָל
 מִטְרָתוֹ לְבָנוֹת דּוֹר שִׁיְהִיָּה לְשֵׁם וּלְתַפְאֶרֶת.
- פד** ..... כד תרפג
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהֲדַפְסָה הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה הַיְמָנָה.
- פה** ..... כד תרפד
 יִבְאֵר, שֵׁישׁ לְמַחֹת בְּכַבּוֹד הַצְּדִיק, וְלֹא לְהַתְבַּיֵּשׁ בְּזָה כָּלֵל, וַיַּחֲזֵק עַל
 אַמוּנַת חֲכָמִים וְעַל שְׁלוֹם-בַּיִת.
- פו** ..... כד תרפה
 יוֹרָה לְנִמְעָן לְהַקִּים בַּיִת בְּיִשְׂרָאֵל, וְאִף שְׁעָבַר עָלָיו מֵה שְׁעָבַר, אִף אֵין
 שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל.
- פז** ..... כד תרפו
 יִבְקֹשׁ לְקַיֵּם דְּבָרֵי רַבְּנֵי וַיִּלְ, שְׁעַל-יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים יוֹצְאִים הַעוֹנוֹת
 מִעֲצָמוֹתָיו וְכוּ'. וְהַעֲקֵר לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד, וְלִבְרַח מִכָּל הַעוֹבֵר עָלָיו אֶל
 הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר כָּלֵל.
- פח** ..... כד תרפז
 יוֹרָה לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל הַחֲסֵד חֲנָם שְׁעוֹשָׁה, שְׁזָכָה אֶת הַנִּמְעָנָת
 בְּבַעַל נִפְלָא מְאֹד, וּבִילְדִים טוֹבִים וּמְצַלְחִים בְּכָל.
- צ** ..... כד תרפח
 יִבְאֵר, שְׁכָל מֵה שְׁבָא לִיבְנָאֵל לְבָנוֹת קַהֲלָתוֹ, כְּדֵי לְהַצִּיל אֶת הַנְּעַר
 מִהַזְּהָמָה שֶׁל הַעֲזִירוֹת הַגְּדוּלוֹת וְכוּ'.
- צא** ..... כד תרפט
 יִרְגִיל הַנִּמְעָן לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל הַחֲסֵד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמּוֹ,
 שֶׁהוּא וְאִשְׁתּוֹ בְּרִיאִים, וַיִּלְדִּיהֶם בְּרִיאִים וְכוּ' וְכוּ', וַיַּעֲוֹרְרֵם עַל
 שְׁלוֹם-בַּיִת, וּלְהַקְדִּים שְׁלוֹם לְכָל אָדָם.
- צב** ..... כד תרצ
 יַחֲזִיק יְדֵי הַנִּמְעָנָת לְהַמְשִׁיךְ בְּעַבְדוּת הַחַנוּךְ, אֲשֶׁר הִיא עַבְדוּת הַקִּדְשׁ.
- צג** ..... כד תרצא
 יִבְקֹשׁ לְשַׁמֵּעַ אִם יֵשׁ שְׁנוּי עִם הַבֵּן וְכוּ', וַיִּקְנֶה שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עִמּוֹ.
- צד** ..... כד תרצב
 יִבְאֵר, שְׁכַפְאֶשׁר יֵשׁ שְׁלוֹם-בַּיִת נְאוֹת, וְהַבְּנָה הַדְּדִית, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפָּע

על הילדים רוח קדושה וטהרה, והם מצליחים מאד, ולהפך — להפך, חס ושלום.

כד תרצג ..... **צה**

יחזק הנמצא לעודד את אברכי הכולל, ולתן להם סכום נכבד בכל חודש וכו', ולהחזיק במדת השלום, אשר אין למעלה הימנה.

כד תרצד ..... **צו**

יעורר להתחזק בחיים המלאים נסיונות קשים ומרים, ולא כל מה שרוצים — מקבלים, ולא כל מה שמקבלים — רוצים.

כד תרצה ..... **צז**

יבקש את הנמענת לעבד במעון, ולהצטרף לנשות אנשי שלומנו האומרות תהלים וכו'.

כד תרצו ..... **צח**

יעורר להיות בשמחה, ולתן תודה להקדוש-ברוך-הוא על כל פרט ופרט, אשר אמר רבנו ז"ל, שזה שעשוע עולם הבא וכו'.

כד תרצז ..... **צט**

יבאר לזוג, שכל הטלטלות שהם עוברים דירה אחר דירה, זה לטובתם, שהקדוש-ברוך-הוא רוצה לתן להם בנים זכרים וכו'.

כד תרחצ ..... **ק**

יחזק על שמחה, אשר היא היסוד בחיי היום יום, וצריך להכריח את עצמו לבוא לשמחה, כי אין זה קל כלל ועקר.

כד תרצט ..... **ק**

יבקש את הנמצא להריץ ענינים בענין הבגיה ולא להתמהמה, כי הזמן דוחק וכו'.

כד תש ..... **קא**

יורה לנמצא לשמר על סודיות בענין שדוף לבן וכו'.

כד תשא ..... **קב**

יחזק בענין הדפסה, שיהיה לנמענים כח כל ימי חייהם להדפיס ולהדפיס וכו'.

כד תשב ..... **קג**

יאחזל רפואה שלמה, וינעץ בענין שדוף, ויורה לדבק עצמו בו יתברך, ולשים בינו לבין קונו וכו'.

- קד כד תשג** .....
 יחזק על נקדת השמחה, ואף שקשה מאד להגיע לזה, אף לפום צערא אגרא. ויעורר על תפלה והתבודדות, ולמוד גמרא עם רש"י ותוספות, אשר זה שורף את כל הקלפות.
- קו כד תשד** .....
 יודה לנמען, על שקפת חולים עוברת דרך ביתו, ויבטיחם בזכות זה חתן טוב לבתם וכו'.
- קז כד תשה** .....
 מכתב פללי לנשות אנשי שלומנו, בו יבקשן להתפלל עליו לרפואה שלמה, וכן שיצא מהצרות המעיקות לו, ויזכה לבנות את בית-המדרש הגדול, ויבוא לגור בארץ הקדש.
- קח כד תשו** .....
 יחזק על הדבור אליו יתברך, וכן על למוד דף גמרא ביום עם רש"י ותוספות.
- קט כד תשז** .....
 יבקש לדעת חדשות בענין בנין בית-המדרש, ויבאר, שאם לא באנו ליבנאל, אלא כדי להציל את ילדינו — פבר הנה מספיק, ומפל שפן, שזוכים לחטף עוד הרבה טוב אמתאי ונצחתי, ויעורר על הדבור אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, שאין לתאר כלל.
- קי כד תשח** .....
 ישמח מאד בהצלחת הבן, וירגיל הנמען לשיח בינו לבין קונו, וללמד בכל יום גמרא עם רש"י ותוספות.
- קיא כד תשט** .....
 יבקש הנמען למסר נפשו על חנוף הבנים והבנות.
- קיג כד תשי** .....
 יורה להמשיך ללמד ברבים "לקוטי-מוהר"ן", ואין לתאר מעלתו בשמים, בשעה שלומד תורה ברבים.
- קטו כד תשיא** .....
 יפליג במעלת הנמענת, שזוכה לקרב רחוקים במדרשת "גור מלכה".
- קטז כד תשיב** .....
 ירחיק מדאגות חנם, ויורה לקנות לבית כל הנדרש ולא לקמץ, ולתן תמיד תודה והודאה לפניו יתברך, על כל החסד שעשה עמו.

כד תשיג ..... קטז

יחזק הנמָעַן בְּעֵינָיו הַצָּרָה שֶׁעָבְרָה עָלָיו, עַל-פִּי הַפְּסוּק: "כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי", שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אָמַר, שִׁיְהִי לְאָדָם צַעַר, אֲזִי "הוּא צָוָה וַיַּעֲמֵד", אַתָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תַּצְוֶה, שִׁיִּפְסַק הַצַּעַר וְכוּ'.

כד תשיד ..... קיז

יאַחַל "מְזֹל טוֹב" לְנַמְעַן, עַל הַפְּנִס בְּנוֹ לְעַל מַצּוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר לְהַנְחִיל לְבָנוֹ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם גְּמְרָא, עַד שִׁיִּזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַש"ס, אֲשֶׁר בְּזָה יִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ צָלֵם אֱלֹקִים.

כד תשטו ..... קיח

יַעֲצֵן לְנִסְעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּבְאֵר, שֶׁפְּשָׁנָתְעוֹרְרָת בְּאָדָם תְּשׁוּקָה לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, סִימָן שֶׁרַבְּנוּ ז"ל קוֹרָא אוֹתוֹ, וַצְרִיכִים לְנִסְעַ תְּכַף, וּבְיָדָאֵי יַפְעֵלוּ שֵׁם יְשׁוּעוֹת.

כד תשטז ..... קכ

יִבְאֵר, שֶׁאִין נִרְאִית לוֹ הַהֲנַהֲגָה לִילָף עִם סֵפֶר תוֹרָה פְּתוּחַ מֵאֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ עַד הַבִּמָּה, וְזֶה מְנַהֵג בּוֹרוֹת, וַצְרִיכִים לְבַטְלוֹ וְכוּ', וַיִּסְפֵּר סְפוּר בְּזִמְנֵי שֶׁל ר' נַחֲמָן טוֹלֵטְשִׁינְעַר ז"ל וְכוּ', וְעַל אֵיזָה מְנַהֵג שֶׁרָצוּ לְהַנְהִיג, לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלַּת מוֹסֵף אַחַר תְּפִלַּת שַׁחֲרִית, וְאַחַר מוֹסֵף יִקְרָאוּ בַתּוֹרָה, וְנִתְהַוְּתָה מַחְלָקַת בְּעַקְבוֹת זֶה, וְלִבְסוּף רַבֵּי נַחֲמָן טוֹלֵטְשִׁינְעַר בְּמַתְק לְשׁוֹנוֹ הַשְּׂקִיט אֶת הַרוּחוֹת, וְחִזֹּר הַשְּׁלוֹם עַל בָּנוֹ.

כד תשיז ..... קכא

יִבְאֵר מַעֲלָתוֹ וּגְדֻלָּתוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי הַנְּבִיא, עַד שֶׁדְּמוּהוּ אֵל מֹשֶׁה רַבְּנוֹ.

כד תשיח ..... קכב

יִשְׁבַּח הַסֵּפֶר "לְקוּיֵי-תְּפִלוֹת שִׁיִּצָּא לְאוּר, וַיִּבְרַךְ הַנְּמָעַן, שֶׁהוּא וְאִשְׁתּוֹ יִזְכּוּ לְהַחְזִיק בְּהַדְּפַסַּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל כָּל חַיֵּיהֶם.

כד תשיט ..... קכד

יִבְקֵשׁ לְתַתְּקַם הַשַּׁעוֹר לְבָנוֹת, וַיִּפְאַר שׁוֹב אֶת הוֹצָאָתוֹ לְאוּר שֶׁל הַסֵּפֶר "לְקוּיֵי-תְּפִלוֹת", וַיַּחֲזֵק וַיֵּאמֶץ אֶת הַמַּדְפָּסִים.

כד תשכ ..... קכד

יִתֵּן כַּמָּה הוֹרָאוֹת טְכָנִיּוֹת לְקַדֵּם אֶת עֲנִינֵי הַבְּנִיָּה.

כד תשכא ..... קכה

יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר לְמַעְלָה בְּשָׁמַיִם מִתְּפָאֲרִים עִם כָּל דְּבוּר שֶׁל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל.

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

- כד תשכב** ..... **קכה**
 יִצְטַעַר עַל שֶׁהִנְמַעַן לֹא הָיָה בַּהֲלוּלָא שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וַיִּבְקְשׁוּ לְסַיֵּם
 אֶת הַהוּצָאָה שֶׁל "דִּרְשׁוֹת-מוֹהֲרַא"ש".
- כד תשכג** ..... **קכז**
 יִיַעֲץ בְּעִנְיַן הַשְּׂדִיף.
- כד תשכד** ..... **קכז**
 יִחַזַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְשַׂמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ, וּלְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית.
- כד תשכה** ..... **קכח**
 יַעֲזֹר לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל הָעוֹבֵר עָלָיו, כִּי הַתְּחַזְּקוֹת הֵינּוּ הַיְסוּד בְּחַיֵּי הָאָדָם.
- כד תשכו** ..... **קכט**
 מִכְתָּב פְּלִי לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִחַזְּקֵם לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ עַל
 שִׂנְיָנוּ לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלַעֲדָיו וְלוֹלֵא
 מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וַיִּפְלִיג בְּמַעֲלַת הַסֵּפֶר "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", שָׂאָף יֵצֵא לְאוֹר,
 וַיִּבְקֶשׁ מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד לְתַן יָד וְכַתֵּף לְעֹזֵר לְהַצְּלִיחַת הַקְּהֵלָה בְּכָל־
 וְשִׁשְׁיָה מוֹסְדוֹת הַלְמוּד בְּפָרִיז, כִּי עַל חֲנוּף הַיְלָדִים צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת
 הַנֶּפֶשׁ וְכו'.
- כד תשכז** ..... **קלג**
 יוֹרָה בְּעִנְיַן בְּנֵי בֵּית-הַמִּדְרָשׁ מֵה לַעֲשׂוֹת.
- כד תשכח** ..... **קלג**
 יוֹרָה שֶׁלֹּא לְהַכְנִיֵס שְׂתָפִים בְּנֵהוּל הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה וּבֵית-הַסֵּפֶר וְכו'.
- כד תשכט** ..... **קלה**
 יְבַאֵר הָעֲנִיָן, שְׂצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַמַּצּוֹת בְּשִׂמְחָה.
- כד תשל** ..... **קלה**
 יִשְׁבַּח הַדְּפֹסֶת הַסֵּפֶר "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת".
- כד תשלא** ..... **קלו**
 יִקְוֶה לְהַתְּבַשֵּׁר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת.
- כד תשלב** ..... **קלו**
 יִבְקֶשׁ מֵהוּד מְרַן מִלְּפָא לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אַבְרָהָ אֶחָד נִרְדָּף.

- כד תשלג** ..... קלח
 יִחְזַק אֶת הַנִּדְרָף שֶׁלֹּא לְהִתְיַאֵשׁ כָּלֵל מִכָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, וּיִבְאֵרוּ, שֶׁעַל-יְדֵי שְׂמִיחָרָפִים וּמִבְזִים אוֹתוֹ פֶּה לְמִטָּה, בְּזֶה נִמְתָּקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים לְמַעַלָּה.
- כד תשלד** ..... קמב
 יוֹרָה לְמַדְפִּים לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִשָּׁבֵר כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲשֶׁרֵינוּ לְמַדְפִּים שֶׁנִּתְפַּס עַל דְּבָרֵי תוֹרָה, הֵינּוּ שֶׁכָּל הָעוֹבֵר עָלָיו זֶה רַק בְּשִׁבִיל הַדְּפָסָה, וְיִחְזְקוּ לְהִתְמַקְדַּע עִתָּה עַל הַדְּפָסָה "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרָסִים".
- כד תשלה** ..... קמג
 יוֹרָה לְנִמְעָן עַל עֲזָרְתוֹ בְּאֲרֻגוֹן בֵּית-הַמִּדְרָשׁ וְהַכּוֹלֵל, וְיִחְזְקוּ עַל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, שֶׁרַק עַל יְדֵהּ יְכוּלִים לְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד בְּכָל הָעוֹבֵר עָלָיו.
- כד תשלו** ..... קמד
 יְעוֹרֵר עַל שְׂמִיחָה וְלִחְזֵק אַחֲרֵיהֶם, וְלְהַחֲדִיר בְּתַלְמִידוֹת אֲמוּנַת חֻכְמִים וְאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גְּדוֹל אֲצֵל יְלָדִים לְטוֹבָה.
- כד תשלז** ..... קמה
 יוֹרָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחַת אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל הָרַע שֶׁל אֶף אֶחָד.
- כד תשלח** ..... קמו
 יִבְאֵר, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵר עָלֵינוּ וּמְחַיֶּה אוֹתָנוּ, וּבּוֹדָאֵי נִזְכָּה בְּיִבְנָאֵל לְהִקָּים עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל.
- כד תשלט** ..... קמז
 יִחְזַק לֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.
- כד תשמ** ..... קמז
 יִפְלִיג בְּמַעַלְת הַמְּלָמֵד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, הַכֵּל שָׂאִין בּוֹ חֶטָּא.
- כד תשמא** ..... קמט
 יִבְאֵר, כִּי מָה נִשְׂאָר לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם? רַק הַמְּצָנָה הַגְּדוֹלָה שְׂזוּכִים לְהַחֲדִיר בְּיַלְדִים — אֲמוּנָה קְדוּשָׁה.
- כד תשמב** ..... קנ
 יִבְהִיר, כִּי אֵין אָדָם נִקֵּי בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עָלָיו אֵיזָה מִשְׁבֵּר, וְעַקֵּר הַמַּעַלָּה — שְׂזוּכִים לְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד.

- כד תשמג** ..... קנב
 ישבּח הנמְעַן על שְׁמַחְלֵק לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כָּל טוֹב לְכבוֹד שַׁבַּת-קִדְשׁ,
 ויבְאֵרוּ שְׁבַשְׁמִים מְאִירָה נְשַׁמְתוּ מֵאֵד.
- כד תשדמ** ..... קנג
 יוֹדָה לְנִמְעָנָת שְׁמַחְלֵקֶת אֶכֶל לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְכבוֹד שַׁבַּת, ויבְאֵר
 שֶׁהַחֶסֶד שְׁאֵדָם עוֹשֶׂה עִם זולָתוֹ, מַעֲלָה שְׁעֲשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעֲלָה.
- כד תשמה** ..... קנד
 ישבּח הנמְעַן על עֲבוֹדַת הַקִּדְשׁ שְׁעוֹסֵק בָּהּ — לְחַנּוּךְ תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית
 רַבֵּן, וּלְהַחֲדִיר בָּהֶם יִרְאֵת שָׁמַיִם וְסִפּוּרֵי צִדִּיקִים.
- כד תשמו** ..... קנה
 יוֹדָה לְנִמְעָן על שְׁמוֹסֵר נִפְשׁוֹ לְהִיּוֹת מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת, וּבִזְהָ זוֹכָה
 שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ על כָּל עֲוֹנוֹתָיו.
- כד תשמז** ..... קנז
 ישבּח הנמְעָנָת על עֲבוֹדַת הַקִּדְשׁ שְׁלָהּ, שְׁזוֹכָה לְחַנּוּךְ אֶת בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל
 לְאַמוּנָה פְּשוּטָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם.
- כד תשמח** ..... קנח
 יִבְיַע הַעֲרֻכְתוֹ לְנִמְעָן, שְׁמִשְׁקִיעַ בְּבִנְיָן בֵּית הַתְּבַשִּׁיל וְהַתְּלַמוּד-תּוֹרָה,
 ויבְרָכוּ לְנַחַת שְׁלָמָה בְּזָכוֹת זֶה.
- כד תשמט** ..... קנח
 יִבְקֵשׁ הַנִּמְעָן לְנִקּוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, אֲשֶׁר הוּא מְקוֹם הַשְּׂכִינָה, ויִדְרְבֵנוּ
 לְקַבֵּעַ שְׁעוֹר בְּכָל יוֹם בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- כד תשנ** ..... קנט
 יוֹדָה לְנִמְעָן על עֲזָרְתוֹ לְתַקּוֹן הַתְּלַמוּד תּוֹרָה, ויבְרָכוּ ויִאֲחִלוּ, ויבְקֵשׁוּ
 לְעֶסֶק בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּה, אֲשֶׁר זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית לְאָדָם.
- כד תשנא** ..... קס
 יוֹרָה לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל אֶת הַבוֹרָא יְתָבָרֵךְ שְׁמוֹ על שְׁזָכָה אוֹתָם לְבָנוֹת בֵּית
 נְאֻמָּן, וְלִילְדִים חֲמוּדִים, וְלִשְׂמַח מְאֹד על נַעַם חֵלְקָם, שְׁזוֹכִים לְעֶסֶק
 בְּחַנּוּךְ יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַמוּנָה וּבִיִּרְאָה.
- כד תשנב** ..... קסא
 יוֹרָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, שְׁזוֹכִים לְהִיּוֹת מְזוּכָי הַרְבִּים, וְלְעֶסֶק כְּמַלְמֵד
 תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.

- כד תשנג** . . . . . קסב
 יִבְקֹשׁ אֶת הַנִּמְעָנֶת לְצֵאת לַעֲבֹד בַּמַּעוֹן, וְלַעְזֹר בְּשִׁגְשׁוּגוֹ וּפְרִיחָתוֹ
 בְּשִׁתּוּף פְּעֵלָה מְלֵא עִם הַמְּנַהֲלֵת.
- כד תשנד** . . . . . קסג
 יַעֲזֹר לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְלֹא לְהִכָּנַס בְּכּוֹחִים כָּלֵל, וְלַעֲיִן
 בְּסִפְרֵי שִׁיחוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, אֲשֶׁר בָּנָה יְהוָה לוֹ הַרְבֵּה מֵה לְהַעֲבִיר
 לְתַלְמִידִים.
- כד תשנה** . . . . . קסד
 יֵאָחַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכֹל בְּנֵי הַמְּשֻׁפָּחָה, וַיִּחַזַּק וַיֵּאֱמָץ שְׂאֵחַר הָרַע יְבוֹא
 הַטּוֹב.
- כד תשנו** . . . . . קסה
 יִתֵּן הַמְּלַצְתּוֹ עַל אֶחָד הַבְּחוּרִים, שְׂעֵדִין אֵינוֹ בּוֹגֵר מִסְפִּיק לְהִקִּים בֵּית
 וְכו'.
- כד תשנז** . . . . . קסו
 יִחַזַּק נַעֲרָה מִבֵּית סִפְרוֹ עַל שְׁפוֹר הַמְּדוּת, וּגְמִירַת כָּל סִפְרֵי הַתְּהֵלִים
 בְּכַתְּתָהּ בְּכֹל יוֹם עִם כָּל בְּנוֹת הַכֶּתֶה.
- כד תשנח** . . . . . קסז
 יִבְשֹׂר עַל קִבְּלָתוֹ אֶת מְשֻׁלַּח סִפְרֵי "שְׂמִירַת הַבְּרִית", וַיִּפְּלֵג בְּמַעֲלַת
 הַזְּכוּת הַגְּדוּלָּה הַזֹּו.
- כד תשנט** . . . . . קסח
 יִדְרֹבֵן לְסִים בְּכֹל שְׁבוּעַ אֶת סִפְרֵי הַתְּהֵלִים, בְּאִפְּן לֹאֵמַר כָּל יוֹם יוֹם
 תְּהֵלִים, וְזֶה מִמְּשִׁיךְ עַל הָאָדָם יְשׁוּעוֹת וְחֻסְדִּים גְּמוּרִים.
- כד תשס** . . . . . קסט
 יִחַזַּק עַל לְמוּד "סִפְרֵי-הַמְּדוּת", וַאֲמִירַת תְּהֵלִים.
- כד תשסא** . . . . . קסט
 יִחַזַּק מְאֹד עַל אֲמִירַת תְּהֵלִים, שְׂבֻזָּה נִפְתָּחִים כָּל הַשְּׂעָרִים בְּשָׂמִים.
- כד תשסב** . . . . . קע
 יִחַזַּק נַעֲרָה עַל עֲלִיתָהּ הַרוּחָנִית, וַיִּוְרָה לָהּ לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אֶת שְׂאֵר בְּנוֹת
 כֶּתֶה.
- כד תשסג** . . . . . קעא
 יוֹרָה לְאַחֵז בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה וּלְשִׂמְחַת אַחֲרִים, וּלְסִפְרֵי לָהֶם סִפְרֵי צְדִיקִים.

- כד תשד** ..... קעא
 יוֹרָה עַל בְּדִיקַת תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת, וְלִהְתְּחַזֵּק בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה וּלְשַׂמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ.
- כד תשה** ..... קעב
 יִבְרַךְ הַנִּמְעָן בְּזִכּוֹת הַצְּדָקָה שְׁעָשָׂה, שְׂיִפְתַּח לוֹ הַבּוֹרָא יִתְבְּרַךְ שְׁפַע מִלְּמַעְלָה, וְיַעֲוֹרֵר עַל הַנַּחַת תְּפִלִּין, וְהַלִּיכָה לְבֵית־הַכְּנֶסֶת בְּכָל שַׁבָּת.
- כד תסו** ..... קעג
 יִפְּלִיג בְּמַעֲלַת לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר מְעוֹרְרִים אֶת הָאָדָם מִן הַשְּׁנָה, וְאֵז נִפְתַּח לוֹ הַפֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבְּרַךְ.
- כד תסז** ..... קעה
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִחְזְקוּם לְהַחֲזִיק עֲצָמָם בְּיַחַד וּלְהַפְּיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וּלְהַחֲדִיר אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּנַפְשׁוֹת הַשְּׂבוּרוֹת, וּלְהַתְּרַחֵק מִלִּיצָנוֹת כְּמִטְחָוֵי קִשָּׁת.
- כד תסח** ..... קעה
 יִרְחִיק מִן הַצַּעַר, וּלְהַפְּכוֹ לְמִתִּיקוֹת, כִּי כָּל הַנִּמְשָׁךְ אַחַר הַצַּעַר — הַצַּעַר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו.
- כד תסט** ..... קעז
 יִפְּלִיג בְּמַעֲלַת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְאָדָם שְׂתַהֲיָה לוֹ הַשְּׁגָה בָּהֶם, אֲלֵא כִּשְׁהוּא שְׂבוּר כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר.
- כד תשע** ..... קעח
 יֵאָחַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבֵן.
- כד תשא** ..... קעח
 יִבְאֵר, שְׂרַבְּנוּ ז"ל הַשְּׂאִיר לָנוּ אוֹצְרֵי אוֹצְרוֹת עִם מָה לְהַתְּחַזֵּק, וְהַעֲקֵר לְחַפֵּשׁ בְּתוֹךְ הָאוֹצְרוֹת.
- כד תשעב** ..... קעט
 יִקְוֶה לְבוֹא אֶל הַמְּנוּחָה וְהַנַּחֲלָה בְּאַרְץ הַקְּדוֹשׁ, וְיִפְּלִיג בְּמַעֲלַת הָאוֹצְרוֹת שֶׁהַכִּין לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְהַעֲקֵר לְמַצָּאֵם.
- כד תשעג** ..... קפ
 יוֹרָה לְהַתְּחַזֵּק וּלְחַזֵּק אַחֲרֵים, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צְרוּת וְיִסּוּרִים, וְאִשְׁרֵי הַזּוֹכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד.

כד תשעד ..... **קפ**
 יוֹרָה לְנִמְעָן לְשָׁלֵם הַחֹב, וְלִסַּיִם עִם הָעֲנָן, וְלִהְפָּנֵס לְכוֹלֵל בְּקָר, וְלִהְכַנֵּס עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, כִּי הָאֲמוּנָה הִיא הַבְּרָכָה.

כד תשעה ..... **קפא**
 יִיעֵץ אֹדוֹת הַשְּׁדוּף, וַיֵּאחַל וַיְבָרֵךְ.

כד תשעו ..... **קפא**
 יֵאחַל בְּרַפְת "מִזֵּל טוֹב" לְהַלְדֵת הַבֵּן, וַיּוֹרָה לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יְתִבְרַךְ עַל הַחֶסֶד הַנֶּחֱם שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם, וַיְבָאֵר שְׁכֶשֶׁנוּלָד בֶּן, הוּא מֵאִיר אֶת הַבַּיִת, וּמְבִיא אֶת הַפְּרִנָּסָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

כד תשעז ..... **קפב**
 יַעוֹרֵר עַל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, אֲשֶׁר הִיא יְסוּד אֶצֶל הָאָדָם, לִידַע שְׂאִין בְּלַעֲדָיו יְתִבְרַךְ כָּלֵל, וְרַק אִזּוֹ מִצְּלִיחַ דְּרַכּוֹ תָּמִיד.

כד תשעח ..... **קפג**
 יְבַטִּיחַ נְסִי נְסִימִים בְּעֵינֵי הַדִּירָה, כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם נְסִימִים הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ בְּעֵינֵי הַחֲתָנָה, וַיַּעוֹרֵר לְהַכְנִס לְלִמּוּד בְּכוֹלֵל.

כד תשעט ..... **קפד**
 יִבְקֹשׂ אֶת הַנִּמְעָן לְהוֹדֵרוֹ לְהַכִּין לוֹ סְפָרִים כָּל הַיּוֹתֵר, עֶקֶב בּוֹאוֹ לְאָרֶץ הַקְדָּשׁ מִדִּית.

כד תשפ ..... **קפד**
 יֵאחַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבֵן, וַיִּתֵּן עֲצָה בְּעִבּוּרוֹ.

כד תשפא ..... **קפה**
 יִנַּחֵם אֲבָלִים עַל פְּטִירַת אֲבִיהֶם.

כד תשפב ..... **קפה**
 מִכְּתָב כָּלֵלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִבְקֹשׂ לְהוֹדִיעַ כָּל אֶחָד לְאִשְׁתּוֹ, שְׁבִיּוֹם חֲמִישֵׁי תַהֲיָה דְרָשָׁה עַל עֲנִינִים חֲשׂוּבִים הַעוֹמְדִים עַל הַפָּרָק, אִישׁ בֵּל יַעֲדֵר.

כד תשפג ..... **קפו**
 יְבָאֵר, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מְאֻמּוּנָה, וְעַל-יְדֵי אֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו.

קפו ..... **כד תשפד**
 יפליג במעלת השתיקה, אשר זה עקר נצחון האדם בחיים, ועל-ידי-זה
 נצולים גם מלשון הרע ורכילות.

קפז ..... **כד תשפה**
 יעורר על מדת הסבלנות ואריכות אפים.

קפח ..... **כד תשפו**
 יחזק שלא לתן שהסמ"ך-מ"ם ישבר אותו, כי אין שום יאוש בעולם
 כלל, והעקר לקחת עצמו בידיים, ולדבר עמו יתברך בשפת האם שלו,
 ולבקש כל צרכיו.

קפט ..... **כד תשפז**
 יחזק על מדת השמחה, אשר על ידה זוכים להשראת השכינה.

קצ ..... **כד תשפח**
 יפליג במעלת השתיקה, וכמאמר החכם: "שמר פיו ולשונו, שמר
 מצרות נפשו".

קצ ..... **כד תשפט**
 יבאר, אשר דבר רבנו ז"ל הוא רק תורה ותפלה ונעשית חסד, ומלבד
 זאת הכל הכל ורעות-רוח.

קצא ..... **כד תשצ**
 יחזק שלא לפל בחלישות הדעת, אלא להיות בגדלות המחין, ולידע
 שהכל משגח ממנו יתברך בהשגחה פרטית.

קצא ..... **כד תשצא**
 יזהיר מאד על פשרות המאכלים, ובפרט בבשר, לבדק ההכשר שיהיה
 מהדר ביותר.

קצג ..... **כד תשצב**
 יבאר, אשר נשים דעתן קלה, ויברך הנמען שהכל אצלו יתהפך לטובה.

קצד ..... **כד תשצג**
 יפליג מאד במעלת למוד הגמרא, אשר הוא חיות לנפש, ומזכך את
 האדם.

קצו ..... **כד תשצד**
 יבאר דברי רבנו ז"ל שאמר: מחשבות טובות הם היצר טוב, ומחשבות

רעות הם הַיָּצֵר הָרַע. וְכַשֵּׁבֵר יִשְׂרָאֵל חוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ נִדְבָק בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְנִצַּל מִכָּל רַע.

כד תשצה ..... קצז
יִצֵץ לְרוּק לְעֵינַי בְּקוֹנִטְרַס "מְצִיאַת-הַזּוּג", וְלִקְיָם כָּל הַנְּאָמֵר שֵׁם.

כד תשצו ..... קצח
יִוְרָה עֲצָה לְצֵאת מִן הַצָּרוֹת — לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה
טוֹבָה שֵׁישׁ בּוֹ.

כד תשצו ..... קצט
יְפִלִיג בַּמִּתְנָה הַיְקָרָה שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל וְהִיא: הַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוּ
לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר גַּם הַשְּׂכִינָה אֲזַ כְּנִגְדּוֹ מִפְּרִשְׁת לְפָנָיו שִׂיחָתָה וְצַעֲרָה.

כד תשצח ..... ר
יִזְכִּיחַ הַנִּמְעָן עַל תְּאֵנוֹת זְנוּת שָׁבוּ, שֵׁישׁוּב בְּתִשׁוּבָה בְּמַהֲרָה.

כד תשצט ..... רא
יְבָאֵר, אֲשֶׁר בָּנָה שְׂאֵדָם מְשִׁיחַ בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וּמִפְּרִשׁ לְפָנָיו כָּל שִׂיחָתוֹ,
עַל-יְדֵי-זֶה אֵין לוֹ שׁוֹם דִּין לְמַעְלָה.

כד תת ..... רב
יְבַהִיר, אֲשֶׁר עֲנֵן הַפָּצָה וְהַחֲזִירַת בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, הוּא תִקּוֹן לְהוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁעוֹסֵק בְּזֶה, אֲשֶׁר גּוֹרֵם תִּקּוֹן גְּדוֹל לְנִשְׁמָתוֹ.

כד תתא ..... רג
יְחַזֵּק בְּעֵגְזוֹ, שֶׁכְּשֶׁעוֹבֵר עַל אָדָם יִסּוּרֵין וְהִסְתַּרַת פָּנִים, יִדַע שֶׁשֵּׁם אִתּוֹ
אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבְכֹמוֹנָה הַזֹּאת יָקוּם בְּיָתֵר שְׂאֵת וְעַז.

כד תתב ..... רד
יְבָאֵר, שֶׁקִּלְלַת חַנּוּם, אֵין בָּהּ מִמֶּשׁ, וְאֵין לְפַחַד מִזֶּה כָּלֵל, אֲלֵא לִידַע
שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּצִדְקָה וּבְמִשְׁפָּט, וְהַכֵּל נַעֲשֶׂה
בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן.

כד תתג ..... רה
יְאֲחַל רַפּוּאָה שְׁלֵמָה לְבֵן, וְיִתֵּן הַנְּחִיּוֹת בְּעֵגְזוֹ הַנוֹעֵדָה.

כד תתד ..... רה
יְבַקֵּשׁ לְדַעַת אֶת שְׁלוֹם הַבֵּן.

- כד תתה** ..... רז
 יֵאָחַל בְּרַכַּת "מִזֵּל טוֹב" לְהִלְדֹת הַבֶּן, וַיּוֹרֶה לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יְתָבְרָךְ עַל
 גְּדֹל הַנְּסִים שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם, פְּדֻכְתֵּיב: "לְעֵשָׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדוֹ",
 הִינּוּ שָׂרָק הוּא יְתָבְרָךְ יוֹדֵעַ גְּדֹל הַנְּסִים שֶׁעָשָׂה.
- כד תתו** ..... רז
 יֵצֵעַ בְּעֵינַי הַבֶּן, לְהַכְשִׁירוֹ לְהַקִּים בֵּית בְּיִשְׂרָאֵל וְכוּ'.
- כד תתז** ..... רח
 יִחְזַק לְחַיּוֹת בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת, וְלַחֲמֵק מְרִיב וּמְדוּן, וּלְהַרְבּוֹת בְּלִמּוּד
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם.
- כד תתח** ..... רט
 יִחְזַק עַל אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יְתָבְרָךְ, וְלִידַע שֶׁהוּא יְתָבְרָךְ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם
 תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וְהַעֲקֹר לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אַחֲרִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
 יְתָבְרָךְ, וְאִז תִּהְיֶה גַם לוֹ הַתְּחַזְקוֹת.
- כד תתט** ..... רי
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַשָּׂכָר שֶׁל מַחְנֻכַת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל לְקַדְּשָׁה וּטְהַרָה.
- כד תתי** ..... רבי
 יוֹדֶה לְנִמְעַן שֶׁמִּשְׂאִיל אֶת רִכְבּוֹ עַל מְנַת לְקַדֵּם אֶת עֲנִינֵי הַבְּנִיָּה, וַיִּחְזַק
 עַל אַחֲנָה וַרְעוֹת וְעִזְרָה הַדְּרִית.
- כד תתיא** ..... רבי
 יוֹרֶה לְהוֹצִיא בְּלִתי שְׁפוּי מִקְרֵב הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ, וַיִּבְאֵר עֲנִינּוֹ אוֹדוֹת
 הַקְּפוֹת, וְחַנּוּת דַּעְתּוֹ אוֹדוֹת הַבֶּן, שֶׁצָּרִיךְ עוֹד לְהַתְּבַנֵּר.
- כד תתיב** ..... ריג
 מְכַתֵּב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִחְזַקְם עַל אַחֲדוּת וְאַהֲבָה,
 וְלִמְסַר אֶת נַפְשָׁם בְּעִבּוּר חֲנוּף הַיְלָדִים, וּלְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה עִם הַמְּלַמְדִים
 וְהַמּוֹרוֹת, וְלְהַצְטַרֵף לְכוֹלֵל בְּקָר, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, וְלְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיַן
 הַשְּׁלוֹשׁ תְּפִלוֹת.
- כד תתיג** ..... ריח
 יִשְׁמַח בְּזֶה שֶׁהִנְמַעַן מוֹסֵר שְׁעוּרִים לְבָנוֹת, וּמְחַדִּיר בָּהֶן יִרְאֵת שְׁמִים
 וַיִּצְנִיעוֹת, וַיִּבְקֵשׁ לְהַזְהִיר אֶת הַבְּנִים שֶׁלֹּא יִשְׁתַּמְשׁוּ עִם נַפְצִים, אֲשֶׁר זֶה
 מְסַכֵּן מְאֹד.

תַּכּוֹן הָעֲנִינִים

21

כד תתיד ..... **ריט**

יבאר, שאם אדם מקדש דבורו לדבר תמיד רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, ומחזק את זולתו, הנה נעשה משפן השכינה וכו'.

כד תטור ..... **ריט**

יבהיר, שעל-ידי סבלנות, אדם מצליח דרכו, ועל-ידי פזיזות אדם סובל יסורים וצרות.

כד תתטז ..... **רכ**

יבקש הנמצען לסיים את התכניות, כי ברצונו להנדרז בענין הבניה, עד שבפ"ג בעמך יכול להיות גמור השלד וכו'.

כד תתיז ..... **רכ**

יפליג במעלת ההדפסה, ורצונו להדפיס גם את "אוצר-הקונטרסים" בפורמט קטן, וכן להמשיך את סדרת השיחות.

כד תתיח ..... **רכב**

ישבח הנמצען על שאוחז בדרכי אבותיו בענין צדקה וחסד, ובפרט בעידן שמחה, אשרי האדם החושב מעניינים, ומצרפם לשמחתו.

כד תתיט ..... **רכג**

יחזק למסר נפשו על מדת השמחה, אשר באה לאדם מאד קשה, כי טבעו שנמשך אחר העצבות, אך בבית ששורה השמחה, ישנה הרחבה בגשמי וברוחני.

כד תתכ ..... **רכג**

יורה להיות בשמחה ולשמח את אחרים, ולהרבות בשיחה בינו לבין קונו, אשר זו הצלחה נצחית, שאין לתאר כלל, וכל דבור עושה רעש גדול בשמים.

כד תתכא ..... **רכד**

יברך את הבן שיגדל לצדיק ולמדן, ויורה לשמר על השלום-בית, ולהודות לפגיו יתברך על שהחזיר להם את הבן בריא ושלם.

כד תתכב ..... **רכה**

יבאר, אשר בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יום, ולא להשבר משום דבר, והעקר לברוח אליו יתברך.

כד תתכג ..... רכו

יִוָּרָה לְמַחְנֻכַּת לְהַחֲדִיר אֲמוּנָה פְּשוּטָה בַּתְּלִמִּידוֹת, וְכֵן אֲמוּנַת חֻכָּמִים, וּבִזְכוּת זֶה תִּזְכֶּה הִיא לְהַבְנוֹת בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא.

כד תתכד ..... רכז

יִבְקֹשׁ אֶת הַנִּמְעָן לְהוֹדִיעוֹ מָה אֶרֶע בּוֹעֵד, כִּי כָּל רְצוֹנוֹ כָּבֵר לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ וְכוּ', וּבְזֶה תְּלוּיָהּ בִּיאָתוֹ לְאַרְץ-הַקֹּדֶשׁ, וְלָכֵן הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֹרֵב עַל זֶה כְּאַבֵּן נֶגֶף.

כד תתכה ..... רכח

יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַנִּמְעָן הַעוֹסֵק בְּהַדְפַּסַּת סִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל, וַיִּשְׁבַּח גְּדֹל הַהֲתַעוּרָרוֹת שֶׁנַּעֲשִׂית, עַל-יְדֵי כָּל חֲלָקֵי שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֲל" וְכוּ', וַיִּגְלֶה שֶׁזֶּה כָּל חֲשָׁקוֹ וְרְצוֹנוֹ — לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם לְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֶת הַלְמוּד הַעֲמֻק שֶׁל רַבָּנוּ ז"ל, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה בֵּית בִּישׁוּרָאֵל שְׂאִין בּוֹ סִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל.

כד תתכו ..... רל

יִוָּרָה לְנִמְעָנַת עַל עֲבוֹדַת הַמִּדּוֹת, אֲשֶׁר הֵן יְסוּד הָאָדָם, וְלוֹמַר יוֹם תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, וַיְבָרְכֶה שְׂבַקְיָן תִּזְכֶּה לְבָנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בִּישְׂרָאֵל.

כד תתכז ..... רל

יְעוּרָר מְאֹד עַל לְמוּד "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", אֲשֶׁר הֵן עֶקֶר הָאָדָם, וְכֵן לְהַקְפִּיד עַל אֲמִירַת יוֹם תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, וְעַל כַּבוּד הַזֵּרִים, אֲשֶׁר הִיא חֲמוּרָה שְׂבַחֲמוּרוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר בְּזְכוּת זֶה, שְׂתַבְּנָה בֵּית נְאֻמָּן.

כד תתכח ..... רלא

יִבְיַע שְׂמֻחָתוֹ הַגְּדוֹלָה, שְׂיִישׁ הֵתֵר לְהִתְחִיל לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ וְכוּ', וַיִּזְרַז שְׂיִוְכְלוּ לַעֲשׂוֹת כָּבֵר יְסוּדוֹת, עַד שְׂבַקְיָן כָּבֵר יַעֲרֹכוּ בְּאוֹלָם כְּמָה חֲתָנוֹת.

כד תתכט ..... רלב

יְבָאֵר שְׁעַל-יְדֵי הַפְּצָה — זוֹכִים לְשַׁפֵּעַ.

כד תתל ..... רלב

יְבָאֵר, שְׂחַיִי הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וַיְצַרִיכֵם לְהִתְחַזֵּק וּלְהִחְזִיק מֵעַמָּד, וּלְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הַצְּדִיק.

כד תתלא ..... רלד

יִחֻזַּק הַנִּמְעָנַת, עַל שְׂאֲשֵׁתוֹ הַפְּכָה לְרַצְיָה וְאַכְזָרִית וְכוּ', וַיִּוָּרָה לוֹ לְטַל

הַתְּרוּפָה שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, וְהִיא: הַתְּחִזְקוֹת, וְלִשְׁמַח מְאֹד עִם נִקְדַּת
הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ז"ל.

- כד תתלב** ..... רלו
יִחְזַק אֶת הַנִּמְצָן, וַיֵּאחַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְאִשְׁתּוֹ, וַיִּבְאֶרְם, שְׁעֲלִיהֶם לִהְיוֹת
בְּרִיאִים, כִּי בָּהֶם תְּלוּי תִּקְוֹן הָעוֹלָם, תִּקְוֹן הָאָדָם וְתִקְוֹן הַנְּשֻׁמָּה וְכוּ'.
- כד תתלג** ..... רלז
יְבָאָר, שֶׁכָּל הַהֲצֻלָּה בְּבֵית תְּלוּיָהּ כִּפִּי מִדַּת הָאֲהָבָה שֶׁיֵּשׁ בֵּין הַבְּעַל
לְאִשָּׁה וּבֵין הָאִשָּׁה לַבְּעַל, וְרַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית.
- כד תתלד** ..... רלח
תִּנְהַ צְעָרוֹ עַל שֶׁהִנְמַצָּן מְכַר דִּינָהּ לְמַחְלָל שֶׁבַת וְכוּ', וַיַּעֲזֹר לְהִתְחַרֵּט
עַל הַמְּכִירָה.
- כד תתלה** ..... רלח
יַעֲזֹר עַל שְׁלוֹם-בֵּית וְכַבּוֹד הַדָּדִי.
- כד תתלו** ..... רלט
יִצְעַץ בְּעִנְיַן שְׂדֵיךָ.
- כד תתלז** ..... רמ
יַעֲזֹר עַל הַבְּנָה הַדָּדִית, וְלִהְתַּרְחֵק מִמְּרִיבוֹת, וַיֵּאחַל יְשׁוּעָה לְבֶן וְלַבַּת.
- כד תתלח** ..... רמא
יְבָאָר, כִּי חֲנוּף הַבְּנִים וְהַבָּנוֹת עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְאִשְׁרֵי מִי שֶׁנוֹטֵל עַל עֲצָמוֹ
בְּדוֹר הַזֶּה לְחֲנוּף אֶת הַיְלָדִים, אֲשֶׁר שָׁכְרוּ גְדוֹל בְּשָׂמַיִם.
- כד תתלט** ..... רמב
יִבְהִיר, כִּי הַשְּׁלוֹם בֵּין הַבְּעַל לְאִשָּׁה, מְבִיא בְּרָכָה וְהֲצֻלָּה בְּחוּף הַבֵּית.
- כד תתמ** ..... רמב
יִוְדָה לְנִמְצָן, שֶׁמוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּעַבּוֹר בְּנֵית בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ, וַיִּחְזְקוּ וַיֵּאמְצוּ
וַיֵּאחַל לוֹ נַחַת מִלְּדָיו.
- כד תתמא** ..... רמג
יִחְזַק עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִחָה, אֲשֶׁר זֶה הָיָה רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְאָמַר בְּפִרוּשׁ:
כְּשֶׁאַתֶּם תִּהְיוּ בְּשִׂמְחָה, אִזְ תִּהְיֶה טוֹבָה גְּדוֹלָה לְעוֹלָם.
- כד תתמב** ..... רמד
יִצְעַץ בְּעִנְיַן גָּמַר הַשְּׂדֵיךְ וְכוּ', וַיִּחְזַק עַל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, לִידַע וְלִהְיוֹדִיעַ

תָּכֵן הָעֲנִינִים

וְלַהֲדוּעַ, אֲשֶׁר הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ מִנְהִיג אֶת הָעוֹלָם בְּהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד.

כד תתמג ..... רמה

יִפְלִיג בְּמַעֲלֵת הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד טוֹב בְּזֶה הָעוֹלָם יוֹתֵר מִזֶּה, וְשֹׁאֲדָם דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ נִשְׁפָּעִים עָלָיו כָּל מִינֵי הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת.

כד תתמד ..... רמו

יִחְזַק בְּמַדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְמַעֲלֵת הַחֶסֶד עִם הַדּוּלָת, אֲשֶׁר זֶה מְאֹד יָקָר בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ.

כד תתמה ..... רמז

יִפְלִיג בְּמַעֲלֵת הַשְּׂמֵחָה, אֲשֶׁר הִיא הִיסוּד בְּחַיֵּי הָאָדָם, וְהִיא מְבִיאָה לְבִרְכָה וְהַצְלָחָה וְלִשְׁלוֹם-בֵּית אִמְתִּי.

כד תתמו ..... רמח

יְדַבֵּר מִעֵינֵי הַשְּׂמֵחָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל הַקְּפִיד עַל כֶּף מְאֹד, וּמוֹהֲרֵנִי ו"ל הַבְּטִיחַ לְאַחַד: אִם תִּהְיֶה תְּמִיד בְּשְׂמֵחָה, לֹא תִרְאֶה פְּנֵי גֵיהֲנוֹם.

כד תתמוז ..... רמט

יִבְאָר, אֲשֶׁר אֵין הַשְּׂמֵחָה שׁוֹרָה, אֲלָא בְּמָקוֹם שְׂמֵחָה, וּכְשֶׁהַשְּׂכִינָה בְּבֵית, כָּל הַבְּרָכוֹת מְצוּיֹת בְּבֵית.

כד תתמח ..... רנ

יִוְרָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לַהֲיוֹת בְּשְׂמֵחָה, כְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל: מִי שֶׁשָּׂמַח תְּמִיד, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצָלִיחַ.

כד תתמט ..... רנ

יִפְלִיג בְּמַעֲלֵת הַשְּׁלוֹם-בֵּית, אֲשֶׁר זֶה הִיָּה הַעֲקָר אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל, וּבְזֶה מְמַשְׁכִּים אֶת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ הַבֵּית.

כד תתנ ..... רנא

יְעוֹרֵר עַל שְׂמֵחָה וּלְשִׂמְחָה אֶת אִשְׁתּוֹ.

כד תתנא ..... רנב

יְדַבֵּר אֹדוֹת מִסְ שְׂבַח וְשִׁבְחָה וְהוּא מְעַכֵּב אֶת הַבְּנֵיהָ.

כד תתנב ..... רנג

יִחְזַק הַנְּמָעַן שְׂזוּכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְזָכוֹת זֶה יִרְאֶה יְשׁוּעָה גְדוּלָה.

כד תתנג ..... רנד

יִיעֵץ לְדַבֵּר תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אִף שֶׁהַיָּדִים עוֹבְדוֹת בְּאִיזוֹ עֲבוּדָה, אָבֵל הַפֶּה וְהַמַּח בְּגֵי חוּרִין — הֵן לְחֹשֶׁב תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְהֵן לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

כד תתנד ..... רנו

יְעוֹרֵר לְדַבֵּר עִם הַבְּנוֹת דְּבוּרֵי אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי זֶה מֵה שִׁישָׂאָר מֵאֲתָנּוּ. וְלַעֲרַב גַּם סְפוּרֵי צְדִיקִים, אֲשֶׁר מְעוֹרְרִים לְעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

כד תתנה ..... רנז

יְבַאֵר מַעֲלַת הַהִפְצָה, אֲשֶׁר הִיא לְאִין שְׁעוֹר, לְחֹזֵק אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶה שְׁלֵמוֹת מְצוֹת הַצְּדָקָה.

כד תתנו ..... רנח

יְבַהִיר, כִּי שְׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד שֶׁל הָאָדָם, וּבְלִי שְׂמֵחָה אָדָם יָכוֹל לְהִגִּיעַ אֶל הַכִּי גְרוּעַ, חַס וְשְׁלוֹם.

כד תתנז ..... רס

יִפְלִיג בְּמַעֲלַת מַדַּת הַצְּדָקָה וְהַחֲסֵד, אֲשֶׁר מְחַיֶּה אֶת הַבְּרִיּוֹת מִמָּוֶה.

כד תתנה ..... רסא

יְעוֹרֵר לְהַתְחַזֵּק וְלַעֲשׂוֹת שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּמִכְמֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִשְׁלֵם הַחֻבּוֹת.

כד תתנט ..... רסב

יִיעֵץ אוֹדוֹת הַבֶּן, שְׂצָרִיכִים סְבָלָנוֹת וְהַתְחַזְּקוֹת, וְלִהְיוֹת בְּשְׂמֵחָה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמֵחֵזִיק מִמֶּנּוּ.

כד תתס ..... רסג

יִשְׁבַּח תְּלַמֵּידָה שֶׁזָּכְתָה לְסֵיִם "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", וַיּוֹדַעַת אֶת רַבּוֹ בְּעַל-פֶּה.

כד תתסא ..... רסג

מִכְתָּב לְבְנוֹת הַתִּיכּוֹן, בּוֹ יִשְׂמַח עַל הַשְׂתַּפְּרוּתָן בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת וּבְיִרְאָת שָׁמַיִם, אֲשֶׁר זֶה מוֹעִיל לְכָל הַחַיִּים.

כד תתסב ..... רסד

יְדַבֵּר אוֹדוֹת שְׂדוּף לְנִמְעָן, וַיּוֹרָה לוֹ לְקַחַת עֲצָמוֹ בְּיָדוֹ, וְאָז יִרְאֶה נְסִיִּם נְגָלִים.

- כד תתסג** ..... רסה
בִּקְשׁ הַנִּמְעָן שְׁלֹא יִסְתַּכֵּב בְּרַחוּבוֹת, אֲלֵא יִכְנֵס לְכוֹלֵל לְלַמֵּד.
- כד תתסד** ..... רסז
יִצְטַעַר בְּצַעַר הַנִּמְעָן, וַיִּחְזְקוּ בְּעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זֶה כָּל חַיִּיתָנוּ.
- כד תתסה** ..... רסח
שְׁמַח מְאֹד עַל הַתְּחִלַּת הַבְּנֵיָה וְחַתִּימַת הַחוּנָה, וַיִּכְרַף אֹדוֹת הַבֵּן, שְׁסוּף כָּל סוּף יְתֵהפֶף לְטוֹבָה, וּבִפְרָט בְּזִכּוֹת עֲזֵרַת הַנִּמְעָן לְבֵית־הַכְּנֶסֶת וְשִׁמוּשׁוֹ אֶת רַבְּנוּ ז"ל.
- כד תתסו** ..... רסט
חֲזַק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה לִידַע, שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְחַיֶּה וּמְהַיֶּה אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה, וְזֶה מֵה שְׁצָרֶיךָ לְלַמֵּד עִם בְּעָלֵי תְּשׁוּבָה, כִּי הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק אַמוּנָה פְּשׁוּטָה.
- כד תתסז** ..... ער
פְּלִיג בְּמַעֲלַת הַמְּדַפְּיִסִים, שְׁעוֹסְקִים בְּעִבּוּדַת קִדְשׁ זֶה לְהַדְפִּיס סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הַמְּחַזְקִים וּמַעוֹדְדִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה.
- כד תתסח** ..... רעא
חֲזַק עַל שְׂמִחָה, וְלִשְׂמִחַת אֶת אִשְׁתּוֹ, וְלֹא לְהִיּוֹת קִמְצָן בְּבֵית, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה נּוֹפְלִים בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין, וְלִהְפֶּף — לְהַפֶּף.
- כד תתסט** ..... ערב
יִוָּרֵה לְהַמְשִׁיךְ לְהַפִּיץ סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תִּקְוֹן גְּדוֹל מְזֶה עַל הָעָבֵר, וְכֵן לְקַבֵּעַ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּתוֹרַת הַקְּדוֹשָׁה, וְלִהְתַּפְּלֵל בְּמַגְנָן, אֲשֶׁר אֵין דְּבַר גְּדוֹל מְזֶה.
- כד תתע** ..... רעד
יִשְׁבַּח הַנִּמְעָנַת שְׂמִסְפָּרַת שְׁעֵרוֹת רֵאשָׁה, וַיִּקְנֶה שְׂתַּמְשִׁיף לְהַשְׁתַּנּוֹת בְּשָׂאֵר דְּבָרִים.
- כד תתעא** ..... ערה
יִוָּרֵה לְהַתְּחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְכֵן לְחַזֵּק אַחֲרֵים, אֲשֶׁר אֵין לְתָאֵר גְּדֹל מַעֲלָה זֶה, וְכֵן לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתִבְרַךְ כָּל הַצָּרְכִים, וּבִפְרָט תְּפִלַּת הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר הִיא מְקַבֵּלַת וּמְרַצָּה מְאֹד בְּשָׂמִים.

כד תתעב..... רעו.

יִבְקֹשׁ מֵאַחַת הַתְּלִמִּידוֹת לְרֵאוֹת לְהַשְׁפִּיעַ עַל חֲבֵרוֹתֶיהָ לְטוֹבָה, וּלְדַבֵּר עִמָּהֶן מֵאַמוּנַת חֻכְמַיִם, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְגִיעִים לְאַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן לֹמֵר בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים'.

כד תתעג..... רעז.

יִחְזַק מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית וְהִבְנָה הַדְּדִית, וּלְבַקֵּשׁ כָּל אֲשֶׁר צְרִיכִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

כד תתעד..... רעה.

יְבָאָר, כִּי בִנְהָה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת, וְכִמוּ שְׂאֵמֵר מוֹהֲרֵנִי ת' ו'ל: עַל כָּל כִּפִּית הַתְּעוֹרְרוֹת, צְרִיכִים צִלְחַת מְלֵאָה הַתְּחִזְקוֹת.

כד תתעה..... רעט.

יִחְזַק הַנִּמְעָן, אֲשֶׁר נִמְצָא בְּמִשְׁבֵּר, וְיִזְכִּיר הַכְּרִי רַבְּנוּ ו'ל עַל הַפְּסוּק: "בַּצֹּר הִרְחַבְתָּ לִּי", שֶׁבְּתַקֵּן הַצָּרוֹת צְרִיכִים לְמִצָּא הַרְחֻבוֹת.

כד תתעו..... רפא.

יִזְהִיר מְאֹד, שֶׁהַעֶסֶק צְרִיךְ לִהְיוֹת בְּצִדֵּק וּבְאַמוּנָה, וְרַק כֶּף רוֹאִים הַצִּלְחָה, וְיָבִיא סְפוּר מֵר' מֵאִיר מְפָרִימִישְׁלָאן זי"ע אוֹדוֹת הָעֲנָן.

כד תתעז..... רפג.

יִזְרָה לְנִמְעָן שְׁלֹא יִפֹּל בְּקִטְנוֹת הַמַּחִין, אֲשֶׁר זֶה הוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרִי, אֲלֹא יִרְגִיל עֲצָמוֹ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל צְרִכָיו, כִּי הַתְּפִלָּה עוֹשֶׂה רַעַשׁ גְּדוֹל בְּשָׂמִים.

כד תתעח..... רפה.

יִבְהִיר, כִּי בִנְהָה הָעוֹלָם כָּל אֶחָד צְרִיךְ חֲזוּק, כִּי עוֹבֵר עַל כָּלֵם מֵה שְׁעוֹבֵר, צָרוֹת וְיִסוּרִים, וְלִכֵּן מִצְוָה גְּדוֹלָה מְאֹד לְחַזֵּק אַחֲרֵים.

כד תתעט..... רפז.

יִדְבֵּר מִבְּרִיאוֹתוֹ, שֶׁהוּא זְקוּק לְרַחֲמֵי שָׂמִים מְרַבִּים, וְיִבְקֹשׁ כַּמָּה פְּרָטִים טְכָנִיִּים.

כד תתפ..... רפו.

מִכְתָּב כָּלְלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּו יִדְבֵּר מִפְּעֻלַת הַרְבֵּי רַבֵּי אֱלִמְלֵךְ זי"ע, וּבִכְוֵן יִבְקֹשׁ לִהְיוֹת בְּאַחֲדוֹת וּבְשְׁלוֹם, אֲשֶׁר זֶה עָקֵר הַצִּלְחַת הַקְּהֵלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְנִסִּים נְגִלִים, וְכֵן לְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה עִם אַנְשֵׁי

תִּכְן הַעֲנִינִים

הַחֲנוּף, הַמְשַׁקְעִים הַרְבֵּה מְאֹד בְּחֲנוּף הַיְלָדִים וְכוּ', וְלַעְזוֹר לָהֶם מְאֹד,
וְאִפְלוּ בַתְּשׁוּרָה כְּסָפִית, כִּי זֶה לְטוֹבַת הַיְלָדִים, אֲשֶׁר הֵם כֹּבֵת עֵינֵינוּ.

כד תתפא ..... **רצ**

יִשְׁבַּח הַנִּמְעָנָת שֶׁהִיא וּבְנוֹת כְּתֻמָּה אוֹמְרוֹת בְּכָל יוֹם יוֹם תְּהִלִּים,
וַיְבָרְכָה וַיֵּאחֲל לָהּ, וַיִּבְקֶשׂה לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹתֶיהָ בְּאִמוּנַת חֲכָמִים וְסְפוּרֵי
צְדִיקִים.

כד תתפב ..... **רצא**

יִבְקֶשׂ לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיאוֹת הַבֶּן, וַיֵּאחֲל "מִזֵּל טוֹב" עַל הַפְּדִיּוֹן.

כד תתפג ..... **רצב**

יְבָרֶךְ עַל מְצִיאת זְוִיג טוֹב לְבַת, וַיִּשְׁלַח דְּרִישַׁת שְׁלוֹם מֵהַבֶּן שְׂמֵתָמִיד
מְאֹד בְּלִמּוּד, וּמְצַלִּיחַ בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו.

כד תתפד ..... **רצב**

יִתֵּן הוֹרָאוֹת אוֹדוֹת בְּנֵית בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וַיִּבְקֶשׂ לְזַרְזוֹ אֶת הַהֵתֵר וְלִקְבְּלוֹ
מִיָּדִית.

כד תתפה ..... **רצד**

יִזְרֶה עֲצָה כְּדַת מַה לַּעֲשׂוֹת, וַיַּחֲזֵק מְאֹד לְשִׂמְחָה אֶת עַצְמוֹ וְאֶת אִשְׁתּוֹ,
כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר אֲצֵל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל.

כד תתפו ..... **רצה**

יִשְׂתַּחֲוֶה בְּצַעַר הַנִּמְעָן, בְּכָל הָעוֹבֵר עָלָיו בְּעֵנֵן שְׁלוֹם-בַּיִת, וַיַּחֲזִקוּ מְאֹד
לִילָף לְכַתֵּל הַמַּעֲרָבִי, וְלִבְקֶשׂ הַרְבֵּה מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּבִכּוּיֹת גְּדוּלוֹת,
וּבְנוֹדָאֵי יִזְכֶּה לְפַעַל.

כד תתפז ..... **רצו**

יְפַלֵּג בְּמַעֲלַת הַדְּפָסַת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, אֲשֶׁר מְצַלִּים אֶת הַנַּעַר,
פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ.

כד תתפח ..... **רחצ**

יִזְרֶה לְהַשְׁמֵר מִלְּחֻצִים וּמִתְחִים, וְלִהְתַּחֲזֵק בְּכָל הָעוֹבֵר עָלָיו.

כד תתפט ..... **רצט**

יִבְקֶשׂ אֶת הַנִּמְעָן לְהַדְפִּיס לוֹ אֲלָפִים קוֹנְטְרָסִים "בֵּין הַזְּמַנִּים".

כד תתצ ..... **רצט**

יַחֲזֵק מְאֹד עַל שְׂמִחָה וְתַפְלָה וְהַתְּבוֹדָדוּת, אֲשֶׁר אֵין לְשַׁעַר מַעֲלַת
הַשִּׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.

- ש** ..... **כד תתצא**
 יוֹרָה לְהִשְׁמַר בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁלֹא לְהִסְתַּבֵּךְ בְּרוֹחַנִיּוֹת, הִינּוּ שְׁלֹא לְחַטֵּא,
 וְכֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת, שְׁלֹא יִסְתַּבֵּךְ עִם הַמַּלְכוּת אוֹ חֲבָרִים רָעִים וְכַדוּמָה.
- שא** ..... **כד תתצב**
 יִחְזַק מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בַּיִת, כִּי עָקַר הַפְּרָנְסָה תְלוּיָהּ רַק בְּזֶה.
- שב** ..... **כד תתצג**
 יֵאָחַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְיוֹרָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר הִיא רְפוּאָה בִּינָן
 בְּרוֹחַנִי וּבִינָן בְּגִשְׁמִי.
- שב** ..... **כד תתצד**
 יוֹדָה לְנִמְעָנֶת עַל הַחַוְגִים שְׁעוֹשָׂה אַחַר הַצְּהָרִים בְּעִבּוּר הַבְּנוֹת, וְיֵאָחַל
 לָהּ בְּזִכּוֹת זֶה רַב נַחַת.
- שג** ..... **כד תתצה**
 יִבְאָר, שֶׁזוֹ כָּל חַיִּיתוֹ, שְׁזוֹכָה לְרֵאוֹת רַב נַחַת מִבְּנוֹת בֵּית-הַסֵּפֶר וְכוּ',
 וְיוֹרָה לְהַחֲדִיר בְּהֵן אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.
- שה** ..... **כד תתצו**
 יִיַעַץ לְנִמְעָן לְלַמַּד דִּינּוֹת, עַל מְנַת שְׂיִהְיֶה אֶת מִי לְשֹׂאֵל שְׁאֵלוֹת בְּמִקּוֹם
 מוֹשָׁבוֹ, וְיוֹרָה לְדַבֵּר עִם כָּל מִיִּדְעִיו מִרְבֵּנוּ ז"ל, כִּי אֵין דְּבוּרִים אַחֲרֵים,
 וְלֹא כְּדַאי לְהַכְנִס בּוֹכּוּחִים כָּלֵל, אֲלֹא לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה
 פְּרָטִית.
- שו** ..... **כד תתצז**
 יִחְזַק מְאֹד עַל הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִבְאָר שְׂאִינְנוּ חֹסֵר דְּבָר, רַק כָּל כָּלוּ
 מִשְׁתַּוְּקָק תָּמִיד אֶל הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.
- שז** ..... **כד תתצח**
 יַעֲזֹר עַל שִׂמְחָה וְאַמִּירַת 'יוֹם תְּהִלִּים' בְּכָל יוֹם.
- שז** ..... **כד תתצט**
 יִחְזַק מְאֹד עַל מְדוֹת טוֹבוֹת, וְאַמוּנָה וּבִטְחוֹן, וְאַמִּירַת תְּהִלִּים, וְצְנִיעוּת,
 וְדַרְךְ אֶרֶץ.
- שח** ..... **כד תתק**
 יוֹרָה לְצִיּוֹתוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכּוּ לְהַצְלָחָה.

- כד תתקא** ..... שט
 יבאר, כי אמירת תהלים ממשכת ברכה והצלחה בבית, ויחזק על אמונה פשוטה בו יתברך, ועל תבנה הדרדית.
- כד תתקב** ..... שי
 יפליג במעלת שקידה על "ספר-המדות", כי המדות הן עקר האדם.
- כד תתקג** ..... שי
 ישבח הנמענת על ידענותה בעל-פה את "ספר-המדות", ויברכה בכל מלי דמיטב.
- כד תתקד** ..... שיא
 יחזק הנמענת, שקל הסבל שסובלת יעבר לבסוף, כדגמת הטבעת של שלמה המלך, שהיה חקוק עליה: ג' ז' י' — ג'ם ז'ה י'עבר, ויירבנה לברח אליו יתברך, ולשפך לפניו שיחה.
- כד תתקה** ..... שיב
 יבקש הנמען לסיעו בענין המס שבח.
- כד תתקו** ..... שיב
 יפליג מאד במעלת השלום-בית, ויעורר לשמח יחד ולעזר זה לזה.
- כד תתקז** ..... שיד
 יחזק על שמחה, ולא להשבר משום דבר, ולזה זוכים על-ידי שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא.
- כד תתקח** ..... שיד
 יורה להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ועל-ידי-זה מתברכים בכל הברכות.
- כד תתקט** ..... שטו
 יבאר, אשר רצון רבנו ז"ל היה לשמר על השלום-בית, ולכבד מאד זה את זה.
- כד תתקי** ..... שטז
 יעורר להחזיק מעמד על אף כל הנסיונות הקשים והמרים.
- כד תתקיא** ..... שיז
 יעורר את הבעל להצטרף אל הכולל בקר, ולאשה יורה להתדיר אמונה פשוטה בבנות ישראל — תלמידותיה.

- כד תתקיב** ..... שיח
 יִחְזַק מְאֹד אֶת יָדֵי הַמְדַפִּיס עַל עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ שְׁעוֹשָׂה.
- כד תתקיג** ..... שיט
 יוֹרָה לְאֵם לְדַאֵג לְשְׁלוֹם־בֵּית שֶׁל בִּתָּהּ, וְלֹא לְהַפְּרֹךְ.
- כד תתקיד** ..... שכ
 יִשְׁמַח מְאֹד עַל הַדְּוִיחַ שְׁשָׁלְחוּ לוֹ, שֶׁהַמּוֹרוֹת מַחְדִּירוֹת בְּבָנוֹת יִרְאֵת שְׂמִימִים וְאַמוּנָה, אֲשֶׁר זֶה מְטַעַן נִפְלֵא לַחַיִּים, וְצָדָה לְדֶרֶךְ צְלִחָה.
- כד תתקטו** ..... שכב
 יִחְזַק מְאֹד עַל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר, וַיַּעֲוֹרֵר אֶת הַבַּעַל לְלִמּוּד בְּכוֹלָל, וְאֵת הָאִשָּׁה לְהַכְנִיס עֲצָמָה בְּחִנוּף הַבָּנוֹת וְכוּ'.
- כד תתקטז** ..... שכג
 יִיַּעַץ בְּעִנְיַן שְׂדוּף וְכוּ', וַיִּחְזַק עַל שְׂמִחָה וְאַמִּירַת תְּהֵלִים.
- כד תתקיז** ..... שכד
 יַעֲוֹרֵר מְאֹד עַל סִבְלָנוֹת, וְלִרְחֹק מִדְּאָגוֹת.
- כד תתקיח** ..... שכה
 יוֹרָה עַל שְׂפוֹר הַמַּדּוֹת, וַיִּרְאֵת שְׂמִימִים, וְסַפּוּרֵי צְדִיקִים, וְאַמִּירַת יוֹם תְּהֵלִים'.
- כד תתקיט** ..... שכו
 יַעֲוֹרֵר מְאֹד לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה וּבְאַמוּנַת חֲכָמִים, וְלִהְיוֹת סִבְלָן עַל כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו.
- כד תתקכ** ..... שכז
 יוֹרָה לְשִׂמְחָה עַל הַזְכוּת שֶׁנִּפְלְהָ בְּחִלְקָהּ שֶׁל הַנִּמְעָנֵת, שֶׁהִיא מְחַנֶּכֶת אֶת בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.
- כד תתקכא** ..... שכח
 יְבַאֵר, שֶׁהַעֲקָר בְּחִנוּף הַבָּנוֹת הוּא רַק אֲמוּנָה וַיִּרְאֵת שְׂמִימִים וְסַפּוּרֵי צְדִיקִים וְאַמוּנַת חֲכָמִים וּמַדּוֹת טוֹבוֹת.
- כד תתקכב** ..... שכט
 יַעֲוֹרֵר לְהִתְחַזֵּק בְּמַדַּת הַשְּׂמִחָה, אֲשֶׁר זוֹכִים אֵלֶיהָ דִּיקָא עַל־יָדֵי שְׂדָנִים אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת.

תִּכְן הָעֲנִינִים

כד תתקבג ..... של

יִבְקֹשׁ שִׁיקְלִירוֹ אֶת הַשְּׁעוֹר, וַיִּתֵּן עוֹד כַּמָּה הַנְּחִיּוֹת.

כד תתקכד ..... של

יִצַּץ בְּעֵינָיו מְכִירַת הַדִּירָה, וַיִּזְהַר מִהַסֵּמֶן־דְּמִים הַרְשָׁע, וַיִּשְׁבַּח אֶת הַכּוֹלֵל שֶׁל הַנְּמָעָן.

כד תתקכה ..... שלב

יִחַזֵּק שְׂלֵא לְהַשְׁבֵּר עַל אֶף הַנְּסִיווֹת הַקָּשִׁים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמָּד.